הארץ

יום ראשון י"א בתמוז תשנ"ה, 9 ביולי 1995 VOL 77/23091 JULY 9 1995 4.70 שקלים
כולל מע"מ, באילת 4.00 שקלים

השיחות לניסוח הסכם הביניים ייפתחו מחר, ככל הנראה באיטליה. "ניו יורק טיימס":

רבין "מפקפק, כמו כל ישראלי, ביכולת הרשות הפלשתינית להיאבק בטרור"

מאת שלמה שמיר ואלוף בן

השיחות לניסוח הסכם הביניים בין ישראל לפלשתינאים ייפתחו מחר, ככל הנראה באיטליה. כמה מדינות הציעו לארח את המו"מ, בהן מדינות אחרות באירופה וגם מצרים, אך הצדדים העדיפו את איטליה. לדברי מקורות ישראליים, הרצאת השיחות מהאזור "נועדה להרחיק מהתקשורת".

ראו עמודים 3א, 4א

המיקום הסופי של השיחות ייקבע היום בפגישה בין ראשי המשלחות, אורי סביר ואבו עלא. למשלחת המו"מ יצטרפו מומחים נוספים, שיישבו בוועדות המקצועיות לענייני ביטחון, בהן ידונו בפירוט סידורי הביטחון, באופן ההצבעה לבחירות במועצה, ובצורת העבודה בין צה"ל והמשטרה הפלשתינית.

מקורות ישראליים אמרו אתמול כי כל הסיכומים שהושגו בעליפה פתוחים עתה לדיון. "עשו תגיות כאילו הושג הסכם", אמרו המקורות, "אבל אין הסכם, ועוד לא התחלנו במו"מ על ההסכם".

בראיון קצר עמו שהתפרסם ב"ניו יורק טיימס" ביום ששי אמר ראש הממשלה, יצחק רבין, כי הוא שותף לתחושת הספקנות והפקפוק הרווחות בציבור הישראלי בעניין ההסכמים עם הפלשתינאים. "מהבחינה ההגיונית, הישראלים מבינים שהגיעה העת לשים קץ לסכסוך על כל מרכיביו", אמר רבין. "מבחינה רגשית, הם אינם משוכנעים שלאוטונומיה הפלשתינית יש היכולת, הכושר או הרצון להתמודד עם הטרור. לכל אחד יש חששות ופקפוקים". לשאלת המראיין, האם באומרו "כל אחד" מתכוון רבין גם לעצמו, השיב ראש הממשלה: "כן, בוודאי".

הראיון עם רבין שולב בכתבה הסוקרת את דרכו המדינית של ראש הממשלה, את התייחסותו לתהליך השלום עם הפלשתינאים ואת תגובותיו ליישומו – כולל ניתוח שפת הגוף שלו. הכתבה שנכתבה בעמוד הראשון של העיתון, וכותרתה: "הדו־ערכיות של רבין משקפת את רגשות המשרנות של הישראלים לגבי השלום".

עם זאת, כותב העיתון, "רבין מדגיש שהוא בטוח כי הוא צועד בדרך הנכונה, וכי הוא נחוש בדעתו להתמיד בה עד הסוף". הודלטיות זו, מפרש העיתון, היא סימן לכך שרבין מקווה להיבחר לתקופת כהונה נוספת, אם כי עדיין לא הצהיר על כוונתו להתמודד בבחירות הקרובות. "הייתי רוצה להמשיך כמה שהתחלתי, במידה שהדבר יתאפשר", אמר רבין בראיון.

עד עתה, כותב ה"ניו יורק טיימס", הנתיב שבו בחר רבין היה קל יחסית, אבל הצעד הבא – נסיגה מהגולן והעברת הגדה המערבית לפיקוח הפלשתינאים – יהיה הרבה יותר קשה ומסוכן. "אנחנו לא רוצים לספח את הגדה המערבית ואת רצועת עזה", אמר רבין. "אלו ישויות נפרדות לגמרי מבחינה פוליטית, דתית ולאומית. סיפוחן יהפוך את ישראל למדינה דו־לאומית. אינני סבור שבמשך אלפיים שנה חלמו יהודים לשוב לציון וליצור בה מדינה דו־לאומית".

ביקורת באופוזיציה

גרשון אלון מוסיף: סיעות האופוזיציה גינו בחריפות את רבין, בעקבות הביקורת שהטיח ברבנים והגדרתם כ"איאתוללות". סיעת הליכוד הדגישה כי המעשים היהודים שרבין מצמיד להם הם "קללות, הסתה כינויי גנאי ובריונות מילולית כלפי המתנגדים למדיניות".

ראש מועצת אריאל, ח"כ רון נחמן, ויו"ר ועדת ההסברה של הליכוד, ח"כ לימור לבנת, האשימו את רבין כי הוא משתמש בביטויים אנטישמיים נגד הרבנים. "רבין ירד מהפסים", אמר נחמן, "הוא מאבד את עש־

(סוף בעמוד 2א)

תצלום: אי־פי

קאנצלר גרמניה הלמוט קוהל הניח אתמול למחנה ההשמדה אושוויץ בפולין, לחלוק כבוד לקרבנות השואה. קוהל הניח זר פרחים סמוך לאחד הביתנים (בתמונה). קוהל גם ביקר בקאזימירין, שם הציל אוסקר שינדלר כאלף יהודים במהלך המלחמה. (עייצ)

אנשי ש"ס, ביניהם בתו של הרב יוסף, מיועדים לראשות מועצת העיר מזור

עמותה המקורבת לדגל התורה מאיימת לעתור לבג"ץ נגד המינויים

מאת שחר אילן

עמותת הבנייה החרדית "בית ומנוחה", המקורבת לדגל התורה, מאיימת לעתור לבג"ץ נגד מינויים של עוזר שר הבינוי והשיכון לשעבר, צוריאל קריספיל, מש"ס, לראש המועצה הממונה של העיר החרדית מזור ושל מנהלת לשכת שר הפנים ובתו של מנהיג ש"ס הרב עובדיה יוסף, יפה ניקריטין, לתפקיד סגנית ראש המועצה. חברי הכנסת אברהם רבייץ ומשה גפני מדגל התורה פנו לראש הממשלה בדרישה לביטול המינויים.

מזור מתוכננת באזור מודיעין. הקמת העיר מתעכבת בשל תביעה שהגישה עמותת "בית ומנוחה" נגד משרד השיכון, בדרישה שהמשרד יעמוד בהתחייבותו ויעמיד לרשותה את קרקעות העיר במחיר מוזל.

13 אלף שקל

בתקופת שלטונה של ש"ס על משרד הפנים היא השתמשה במועצות ממונות של ערים חדשות כדי לסדר עבודה לעסקניה. כך מונה עוזרו לשעבר של שר הפנים אריה דרעי, יוסי שוינגר, לראש מנהלת ההקמה של העיר החרדית קרית ספר. מנהל עמותת "מעייני התשובה" של ש"ס, דוד יפרח, מכהן גם כראש המועצה הממונה קרית יערים. אחד הסעיפים בכתב האישום נגד דרעי עוסק במינוי מקורבו משה ויינברג לראש המועצה הממונה להבים.

הידיעה על הכוונה למנות את קריספיל וניקריטין פורסמה בשבוע שעבר במדור "שקסם פוליטי" במקומון "כל העיר". קריספיל היה עוזרו של ח"כ אריה גמליאל מש"ס, כשהיה סגן שר הבינוי והשיכון. לאחר התפטרותו של גמליאל עבר לתפקיד עוזר השר בנימין בן־אליעזר, וטיפל בנושא הדיור החרדי.

ניקריטין מכהנת קרוב לעשר שנים כמנהלת לשכת שר הפנים.

מינויו של קריספיל כבר אושר השבוע בישיבת המועצה הממונה. המינוי של ניקריטין עדיין לא. בחלק גדול מהמועצות הממונות אין כלל סגן. במזור לא נהוג למנות סגנים למועצות שאין להן עדיין תושבים.

המינוי יקנה לקריספיל שכר בשיעור של 87% משכר שר, כלומר קרוב ל־13 אלף שקלים, ולניקריטין, אם מינויה ייצא לפועל, 82% משכר שר, כלומר קצת יותר מ־12 אלף שקלים. קריספיל יזכה לרכב צמוד ולנהג וניקריטין לסיוע ברכישת רכב ולהוצאות רכב. קריספיל יקבל גם כאלף שקלים לחודש לרכישת מתנות.

ההטבה העיקרית לה יזכו השניים הם תנאי הפנסיה הנדיבים בשיעור של 4% לשנה, והאפשרות לצאת לפנסיה מגיל 40. לפי תנאים אלה, אם ניקריטין תצא לפנסיה בעוד כחמש שנים, היא תהיה זכאית לקצבה של כ־5,000 שקל לכל חייה.

המינויים מעוררים זעם רב בדגל התורה, שאנשיה יזמו את הקמת מזור. "איזה מין דבר זה שממנים אנשי ש"ס מנצחים בכל היישובים החרדיים?" – שואל ח"כ משה גפני מדגל התורה, "זה כאילו באים ואומרים לש"ס, אתם לא בקואליציה, אז לא תשבו במסדרי הממשלה, אבל היות שאתם יושבים על הגדר, אז תשלטו על החרדים. אנחנו חיים במדינה דמוקרטית או ברפובליקת בננות?"

"רפובליקת בננות"

ח"כ אברהם רבייץ מדגל התורה אומר שהוא הקדיש את השנתיים, בהן כיהן כסגן שר הבינוי והשיכון לתכנון העיר מזור לטובת כל הציבור החרדי. "אני לא רוצה שזה יתפספס בגלל אנשים פוליטיים בלתי מתאימים, שאין להם שום ניסיון. נראה שש"ס ממשיכה לשלוט במשרד הפנים", אומר רבייץ.

פרקליטה של עמותת "בית ומנוחה", עו"ד דוד קורצוייל מאיים בהגשת עתירה לבג"ץ נגד מה שהוא מכנה "ניסיון להשתלט על העיר שכרם נוסדה בנוהל לא תקין ותוך הפעלת שיקולים זרים". קורצוייל דורש להשעות את כינוס המועצה עד לסיום הדיון בתביעה שהגישה העמותה או להוליך את חבר המועצה במינויים מקצועיים.

קריספיל אומר בתגובה שהוא מונה לתפקיד על ידי שר הפנים הקודם עוזי ברעם, ולא על ידי ש"ס, ומבילא מדובר במינוי מקצועי ולא פוליטי. "מה שדרוש לתפקיד זה כושר ארגון, ומי שמינה, כנראה חושב שאני מתאים". לדבריו, לא ידוע לו על כוונה למנות את ניקריטין לסגניתו. "כשנגיע לזה, נדון בזה". לדברי קריספיל, הוא שהביא את פרויקט מזור לביצוע. "אני יכול להבטיח נאמנה שזו לא תהיה עיר של ש"ס אלא של כל הציבור החרדי".

את תגובת ניקריטין לא ניתן היה להשיג.

ברעם: כישורים מתאימים

דוברת משרד הפנים טובה אלינסון מסרה בתגובה שקריספיל מונה לתפקיד על ידי שר השיכון ואילו ניקריטין על ידי שר הפנים הקודם עוזי ברעם. ברעם אומר שנראה לו נכון למנות למועצה אנשים דתיים והשניים נראו לו מתאימים מבחינת כישוריהם. לדבריו, הוא מינה את ניקריטין לחברת מועצה בלבד, והשאלה אם תיבחר לסגנית נתונה בידי המועצה עצמה.

דו"ח בחסות אוניברסיטת הרווארד ממליץ להקים אזור סחר חופשי בין ישראל, ירדן והשטחים

מאת ג'ודי מלץ

יש להקים אזור סחר חופשי בין ישראל, ירדן, הגדה המערבית ועזה, שבמסגרתו יאוחדו שלושת הצדדים את שיעורי המכס המוטלים על יבוא ממדינות שלישיות. כך קובע דו"ח שתפרסם היום קבוצה של כלכלנים ישראלים וערבים, בחסות בית הספר למימשל על שם קנדי באוניברסיטת הרווארד.

ראו עמוד 4א

לפי הדו"ח, הסדר מסוג זה, שייושם בהדרגה, יגדיל בצורה משמעותית את היקף הסחר בין הצדדים, ויתרום להאצת הצמיחה בכל אחד מהמשקים. מחברי הדו"ח מעריכים גם כי ניתן בשלב מאוחר יותר להרחיב את ההסדר למדינות אחרות במזרח התיכון, בהן סוריה, לבנון, מצרים, מדינות המפרץ ועיראק.

הדו"ח ממליץ להסיר תוך חמש שנים את כל מגבלות הסחר בין הגדה, רצועת עזה וירדן. במשך תקופה זו תסיר גם ישראל את כל המגבלות על יבוא מירדן, ואילו הירדנים יפחיתו מכסים על יבוא מישראל.

בתום תקופה של 15 שנים, בשנת 2010, יבוטלו כל המכסים על יבוא לירדן מישראל, והירדנים ישוו את שיעורי המכס על יבוא ממדינות שלישיות לאלה הנהוגים בישראל, בגדה המערבית ובעזה.

להערכת מחברי הדו"ח, הסכם מסוג זה יאפשר לפלשתינאים להפחית את תלותם בתעסוקה בישראל, ויאפשר לירדן להגדיל את היצוא. לגבי ישראל, מעריך הדו"ח כי היתרונות יהיו פחות ישירים, אם כי הסדר מסוג זה עשוי להוביל לרפורמות נדרשות בחקלאות ובתעשייה.

הדו"ח יוצג היום לפני אנשי עסקים פלשתינאים, ומחר יוצג לאנשי עסקים ישראלים.

קלינטון עשוי להודיע בקרוב על כינון יחסים עם וייטנאם

מאת שלמה שמיר
סופר "הארץ" בניו־יורק

ניו יורק (מיוחד להארץ). הידיעות שנפוצו בתקשורת על כוונת הנשיא ביל קלינטון להכריז בימים הקרובים על כינון יחסים דיפלומטיים מלאים עם וייטנאם הציתו מחדש את הוויכוח הציבורי על כך בארצות הברית. בעוד קהילת אנשי העסקים ומנהלי החברות הגדולות מתייחסים בחיוב להחלטת הנשיא, פעילים של ארגוני החיילים המשוחררים שלחמו בווייטנאם הביעו תרעומת ושללו את החלטת הנשיא בנימוק, שווייטנאם טרם מסרה מידע על גורלם של 1,619 החיילים האמריקאים הנעדרים עדיין.

בה בעת נודע כי מנהיג הרוב הרפובליקאי בסנאט, הסנאטור בוב דול מתכנן להגיש הצעת תיקון שתמנע הקצבה למימון הקמתה של שגרירות אמריקאית בבירת וייטנאם. על החלטת הבית הלבן לכונן יחסים דיפלומטיים מלאים עם וייטנאם פורסם שלשום בידיעה בלעדית של ה"ניו יורק טיימס".

העיתון אומר כי בכוונת הנשיא להודיע על החלטתו בימים הקרובים כדי לאפשר למזכיר המדינה, וורן כריסטופר, לקיים ביקור רשמי בבירת וייטנאם במסגרת סיור באסיה, המתוכנן לסוף החודש. כריסטופר אמור להשתתף בוועדה של שרי חוץ של מדינות דרום אסיה.

לפי הכתוב ב"טיימס" יועציו של הנשיא ובהם יועץ הנשיא לביטחון לאומי, אנתוני לייק, כבר השלימו את נוסח ההודעה שתכלול הכרה אמריקאית בווייטנאם והצהרה ברבר כינון יחסים דיפלומטיים רשמיים.

בכירים בבית הלבן אמרו כי הנשיא טרם החליט סופית אם אכן לכונן יחסים דיפלומטיים עם וייטנאם. לדבריהם, הנשיא נוטה לקבל החלטה זאת ויודיע עליה בימים הקרובים לאחר שיתייעץ עם ראשי ארגוני החיילים המשוחררים ופוליטיקאים מוואשינגטון הידועים כמתנגדים להתפייסות עם וייטנאם.

כן נכתב בעיתון כי לממשלת וייטנאם לא נמסרה מראש ידיעה על החלטת הנשיא וכי בבית הלבן טרם הוחלט מי ימונה לשגריר האמריקאי הראשון בווייטנאם.

"ניו יורק טיימס" מציין כי הולכת הנשיא להכיר רשמית בווייטנאם ולכונן עמה יחסים דיפלומטיים זוכה לתמיכה נרחבת מצד צמרת מחלקת המדינה ובקרב בכירים בפנטגון ויועצי הנשיא בתחומי המשק והכלכלה.

בכוונה להכשיר אווירה אוהדת להחלטה בדעת הקהל ובקרב המחוקקים, מתכננים 3 סנאטורים, בהם רפובליקאי אחד, להגיש להצבעה בסנאט הצעת החלטה שתדרבן את הבית הלבן להכיר בווייטנאם.

שלושת הסנאטורים, ג'ון קרי, ג'ון מקקיין ובוב קרי, השתתפו כחיילים במלחמת וייטנאם. ג'ון מקקיין שהוא רפובליקאי נפל בשבי והוחזק שנים אחדות במחנה שבויים בווייטנאם.

"ניו יורק טיימס" מצטט בכירים בבית הלבן שהסבירו כי ההחלטה לכונן יחסים דיפלומטיים עם וייטנאם יכולה להתפרש כהבעת תודה אמריקאית לסיוע שהגישו באחרונה בכירים בווייטנאם, במאבץ לאתר חלקי גופות של חיילים אמריקאים שנפלו במהלך המלחמה.

האוצר יזהיר היום מפני משבר כלכלי אם לא יינקטו צעדי ריסון בתקציב

תחזית מעודכנת: הגירעון המסחרי יגיע השנה לשיא של 10 מיליארד דולר

מאת ג'ודי מלץ

הממשלה תקיים היום דיון ראשון על הצעת התקציב לשנת 96'. בדיון יבקש שר האוצר אברהם שוחט מהשרים לתמוך במדיניות תקציבית מרסנת כדי להביא לצמצום הגירעון התזרי במאזן התשלומים. ראשי האוצר יזהירו כי אם לא יינקטו צעדי ריסון כבר בשנה הקרובה, עלול המצב להידרדר, ואז יידרשו צעדים יותר קיצוניים לטיפול בבעיה.

המשמעות של מדיניות תקציבית מרסנת אינה בהכרח קיצוץ בתקציב. ראשי האוצר יסבירו כי מדיניות מרסנת פירושה שההוצאות הממשלתיות יגדלו בקצב איטי יותר מהתוצר המקומי הגלמי. לפי הערכת האוצר, צפוי התוצר לגדול בשנה הבאה ב־4.7%.

בדיון היום לא יתקבלו החלטות. חלקה הראשון של הישיבה יוקדש לסקירת ביצוע תקציב 94', החלק השני יוקדש לסקירת ביצוע החלטות כלכליות בשנים 93' עד 95'. בחלק השלישי יציגו ראשי האוצר תחזיות כלכליות מעודכנות לשנים 95' עד 98'.

לפי אותן התחזיות המעודכנות שהוצגו, יגיע הגירעון המסחרי של ישראל השנה לסכום שיא של 10 מיליארד דולר. מכיוון שהעברות חד־צדדיות יכסו רק חלק מסכום זה, יגיע הגירעון בחשבון השוטף לשיא של 4 מיליארד דולר. באוצר מעריכים כי הגירעון במאזן התשלומים יתייצב בשנת 96', וילך ויצטמצם החל משנת 97'.

ראשי האוצר יבקשו משרי הממשלה לתמוך בשינויים בחוק לעידוד השקעות הון שנועדו למנוע בזבוז כספי מדינה וכן בזבוז מטבע חוץ. הצעה מפורטת בנושא תובא לאישור הממשלה באוגוסט, אך הכוונה היא לקצץ במענקים הניתנים לעידוד השקעות באזורי עדיפות לאומית.

ראשי האוצר יסבירו לממשלה כי אין כבר סיבה להעניק תמריצים להשקעות, מכיוון שההשקעות במשק גדולות בשנים האחרונות הרבה מעבר לציפיות. גם אם יקוצצו התמריצים, יגידו ראשי האוצר, לא תיפגע הצמיחה, שכן חל גידול ניכר בשנים האחרונות במלאי ההון של המשק.

"תידחה הפחתת המסים"

הדיון הבא על תקציב המדינה יתקיים בסוף החודש. אז יתבקשו השרים לאשר את גודל ההוצאות, ההכנסות והגירעון בשנת 96'. ראשי האוצר יציעו ככל הנראה להעמיד את הגירעון בתקציב 96' על 2.5% מהתוצר, לעומת 2.75% מהתוצר השנה. באותו דיון יתברר אם יידרש קיצוץ בתקציב ואם יהיו מספיק מקורות למימון הפחתות מסים בשנה הבאה. ההערכה הרווחת היא שהאוצר ידחה את תוכניתו להפחית את שיעורי מס ההכנסה בשנה הבאה.

הממשלה תתבקש לאשר את הצעת התקציב לשנת 96', כולל שורה של הצעות לרפורמות מבניות במשק, בדיון מיוחד שיתקיים ב־28 לאוגוסט.

תיכון: כלכלת בחירות

צבי זרחיה מוסיף: מרכז הליכוד בוועדת הכספים, ח"כ דן תיכון, דורש משר האוצר לדווח כבר השבוע לוועדה על מסגרת תקציב המדינה לשנת 96', ועל עקרונותיו, בטרם יובא התקציב לאישור הממשלה.

תיכון אמר כי, בניגוד להצהרות האוצר על קיצוצים בתקציב המדינה, הרי שמדובר "בתקציב של שוחד וכלכלת בחירות שישאיר את המשק כחורבת הריסות". לדבריו, "בכל פעם ששר האוצר מדבר על קיצוצים בתקציב הוא מביא לכנסת הצעה לתקציב נוסף וההצהרות על הקיצוצים הם הצגה לעיתונות בלבד".

תיכון הוסיף כי מדובר ב"תקציב פרוע" של הוצאת מיליארדי שקלים לפינוי מחנות צה"ל בשטחים והעברת מיליוני שקלים לרשות הפלשתינית.

גם ח"כ סילבן שלום (ליכוד) אמר כי דבריו של שר האוצר על קיצוצים בתקציב וירידה ברמת החיים "הם אחיזת עיניים והולכת שולל המבוצעים מדי שנה על ידי האוצר בדייקנות מדהימה". שלום תובע משר האו־

(סוף בעמוד 2א)

תושבי הצפון נקראו לרדת למקלטים מחשש לקטיושות

מאת איתן רבין
סופרו הצבאי של "הארץ"

כוננות הוכרזה אתמול בלילה בפיקוד הצפון מחשש לירי קטיושות, ותושבי היישובים בגבול הצפון נקראו לרדת למקלטים.

בדיונים פנימיים בפיקוד הצפון ובהערכת מצב שקיים לאחרונה אלוף הפיקוד, עמירם לוין, הביעו גורמי הערכה את החשש כי חיזבאללה יגביר את הפעילות בניסיון לפגוע בכוחות צה"ל וצד"ל. בצה"ל מדגישים כי למרות זאת, תמשיך ישראל בפעילות נגד חיזבאללה.

כמה שעות לפני שהוחלט על ירידת תושבי הצפון למקלטים, הפגיזו כוחות צה"ל וצבא דרום לבנון בית באזור גבסיה בגזרה המרכזית של דרום לבנון. בהפגזה זו נהרגה ילדה ונפצעו שבעה אנשים – ששה מהם ילדים. לפי דיווחים מדרום לבנון, צה"ל וצד"ל ירו פגזים רבים לעבר יעדי מחבלים בלבנון.

קצין בפיקוד צפון העריך כי המחבלים עלולים להגיב לירי צה"ל וצד"ל בשיגור קטיושות לעבר הגליל.

בימין מבחינים בין הפרת פקודת פינוי בגולן לעומת הגדה
עמוד 2א

ביהמ"ש המחוזי דחה ערעור קלינגברג על ההחלטה שלא לשחררו למרות מחלתו הקשה
עמוד 5א

פועלים זרים שצלו בשר גרמו לשריפה בלונדון מיניסטור בתל־אביב
עמוד 7א

המטה לביצוע הסדר חובות הקיבוצים: "חשבונות בנק של 25 קיבוצים חויבו במיליארד שקל עקב טעויות"
עמוד 1ג

עליות חדות בבורסות מרכזיות בעולם
עמוד 1ג

בכירים בחב' חשמל: צפויות הפסקות חשמל ניכרות ב־3 השנים הקרובות
עמוד 1ג

בגליון זה 32 עמודים בשלושה חלקים

שערי מטבע

	דולר	השינוי
יציג	2.9530	+0.17%
שחור	2.98	—
סל יציג	3.4479	+0.01%

החברה מס' 1 בארץ המייצרת מערכות אל פסק ON-LINE
גמאטרוניק
טל: 02-821777

קרית המדע אשדוד

קרית המדע של העתיד

"קרית המדע אשדוד" נבנתה לפי תכנון חדשני ומתוק לחברות עתירות ידע בלבד.
את התוצאה ניתן לראות כבר היום – בשלב א' המאוכלס של "קרית המדע אשדוד".
כ־8600 מ"ר של תכנון ארכיטקטוני מהמתקדמים בארץ, שפע של חניה, נוחות ופונקציונאליות מירביים
ומיקום ייצוגי המשרה אווירה יוקרתית למבקרים ועובדים כאחד. התשתית המתקדמת של "קרית המדע
אשדוד", הכוללת את כל הדרוש ל"עיר טכנולוגיות העתיד" – עומדת כבר היום במקומה.
כ־72,000 מ"ר ייבנו ב"קרית המדע אשדוד" אשר כולה מיועדת להשכרה –
למסורת תעשייה עתירת ידע, מעבדות ותעשייה נקיה בלבד!
את "קרית המדע אשדוד" יוזמת ומקימה חברת מנרב אחזקות מקבוצת מנרב.

מיקום אסטרטגי

"קרית המדע אשדוד" נמצאת בכניסה לעיר אשדוד – על עורק תחבורה ראשי, במרחק כ־25 דקות
נסיעה מתל אביב. בעיר אשדוד קיים פוטנציאל כח אדם מעולה – אלפי עולים בעלי השכלה
מתאימה לתעשייה עתירת הידע. נוחות הגישה לעובדים והיעילות לעסקים מסכמים את
תמונת המיקום האסטרטגי של "קרית המדע אשדוד".

מנרב

هكذا من الأصل

מחלוקת על סירוב פקודת פינוי

הבחנה בימין בין הפרת פקודה בגולן ובין הפרת פקודה בגדה

מאת יהוה טל
סופר "הארץ" לענייני מפלגות

רענן כהן קורא ליועץ המשפטי לממשלה לפעול להסרת חסינותו של רון נחמן, בשל קריאתו לנקוט באמצעי מחאה החורגים מהחוק

רבים בימין סבורים כי התבטאויות הקוראות לחיילי צה"ל לסרב לפקודות לפינוי יישובים ומחנות, מזיקות יותר לאופוזיציה ולמפלגתו ממה שהן תורמות להשגת מטרות הימין. פוליטיקאים רבים מהימין דוחים את האפשרות לקרוא לחיילי צה"ל לסרב פקודה. התלבטות לגבי הדרך שבה על הימין להגיב להסכם הביניים הצפוי עם הרשות הפלשתינית תבוא לידי ביטוי היום בכינוס לשכת הליכוד. בליכוד מסתייגים אמנם מקריאות שעלולות להתפרש כמרי אזרחי, אך באחרונה נשמעים יותר ויותר קולות, גם מפי שנחשבים מתונים יחסית, כמו זלמן שובל, האומרים כי ממשלה בראשות הליכוד עשויה לבטל את ההסכם שתחתום הממשלה הנוכחית עם הפלשתינאים.

יו"ר לשכת הליכוד, ח"כ עוזי לנדאו, היה זה שקרא לראשונה לחיילי צה"ל לסרב פקודה לפינוי יישובים. בתגובה לדברים שאמר ראש הממשלה יצחק רבין בחודש מאי, לפיהם בשלב הראשון של הנסיגה בגולן ייתכן פינוי של יישוב ישראלי אחד, אמר לנדאו: "אילו הייתי חייל צה"ל, לא הייתי ממלא פקודה לפנות יישובים". לנדאו הדגיש אז כי אין לפרש את דבריו כקריאה לחיילי צה"ל לסרב פקודה, וציין כי דבריו מתייחסים ל"גישתו האישית בלבד".

ח"כ משה פלד (צומת) אמר או דברים דומים. "כל זמן שלא ישונה חוק הגולן, שהעניק לחבל ארץ זה ריבונות ישראלית, וההסכמים לא יוגשו להכרעת העם כולו – כל פקודה לפנות יישובים אינה חוקית ואין למלאה", אמר. פלד גם קרא באחרונה להקים מיליציות מתנחלים, שתתפוסנה את מקומו של צה"ל במקומות שיפונה בגדה.

גם לנדאו וגם פלד עושים הבחנה ברורה בין הגולן לבין הגדה המערבית בכל הקשור לסירוב פקודת פינוי. ח"כ לנדאו ציין אמש כי התבטאותו לגבי התנגדות למלא פקודה לפינוי יישובים התייחסה רק לגולן, ולא לגדה. הוא מנמק זאת בכך שעל הגולן הוחל החוק הישראלי.

"כאשר יוכלו לפנות תושבים מרעננה, הרצליה ותל אביב, יוכלו לפנות גם מרמת הגולן", אמר לנדאו אתמול. "המצב שונה ביהודה ובשומרון שעליהם לא הוחל החוק הישראלי".

יו"ר הליכוד, ח"כ בנימין נתניהו, הגיב על הדברים שהשמיע ח"כ לנדאו לגבי הגולן בתגובה רכה, ואמר בישיבת לשכת המפלגה במאי: "חיילי צה"ל חייבים למלא פקודה בכל מקרה".

בשבוע שעבר הסתייג מדברים שהשמיע ח"כ רון נחמן, ושמהם השתמע כאילו הוא תומך בצעדי מחאה החורגים מהחוק. גם יו"ר סיעת הליכוד, ח"כ משה קצב, אמר בשעתו כי אמירות מהסוג שהשמיעו לנדאו ונחמן מקוממות אותו, אך קצב מפריד בין חיילי צה"ל לבין המתנחלים.

"אם אלה (המתנחלים) יחליטו על מרי אזרחי ללא אלימות ויצמדו לבתיהם", אומר קצב, "אני מחייב זאת. אני חושב שהממשלה צריכה להביא בחשבון שיש סוג של פקודות שאין לתת אותן".

ואולם, גם אלה בליכוד שהביעו הסתייגות מההתבטאויות שמהן מתפרשת קריאה למרי אזרחי או צבאי, מזכירים כי בשנת 90' קראו יוסי שריד ויאיר צבן למרי אזרחי. זאת, כאשר אמרו כי במקרה של טראנספר לערבים, הם ובניהם יעשו את כל הקשור במרי אזרחי. "לכן, אל לנו להיות מופתעים מתגובות חריפות של הציבור לצעדים בלתי לגיטימיים של הממשלה", אמר לנדאו במאי.

יו"ר צומת, ח"כ רפאל איתן, מסכים עם לנדאו. בראיונות לאמצעי תקשורת אמר באחרונה: "הפקודה לפנות יישובים אינה חוקית. מתיישבים שיקבלו אותה אינם צריכים להישמע לה".

הפעם הקודמת שבה נדונה בציבור שאלת סירוב הפקודה, היתה כשעלה רעיון פינוי ההתנחלות היהודית בחברון לאחר הטבח במערת המכפלה.

מי שנחשב כ"נושא הדגל" של סירוב הפקודה הוא עו"ד אליקים העצני מקרית ארבע, לשעבר חבר כנסת מטעם התחיה. העצני הפיץ כבר לפני יותר משנה קריאה גלויה לחיילים לסרב לפקודות "בלתי חוקיות", בראש ובראשונה לפקודה לעקור יישובים יהודיים.

הקריאה הופצה בחוברת שכותרתה "תדריך לשיחות עם חיילים", ועליה חתמו משפטנים, קציני מילואים ואנשי ציבור ואקדמיה מן הימין. "הממשלה השולחת צבא לפגוע ב'מתנחלים' לצרכים פוליטיים, הורסת את הצבא מבפנים", נאמר בחוברת. "גם ליהודים חפים מכל פשע יש זכויות אדם ואזרח. לכן, פקודה לעקור יישוב יהודי ולגרש את תושביו היא בלתי חוקית בעליל".

קריאה לסירוב פקודה פירסמו גם שלושה רבנים – הרב הראשי לשעבר אברהם שפירא, ראש ישיבת "מרכז הרב" שאול ישראלי, וראש ישיבת בני עקיבא משה צבי נריה – בכינוס שנערך בקרית ארבע בחודש לאחר הטבח בחברון.

"כפי שתסרב לאכול חזיר"

"התורה אוסרת על פינוי חלקים מארץ ישראל. גם הרמב"ם קבע שאם המלך מצווה לעבור על חוקי התורה, אין שומעים לו", אמרו שלושת הרבנים. הם הורו לחיילים חובשי כיפות לסרב להוראת פינוי יהודים, "כפי שתסרב להוראה לאכול בשר חזיר".

במגזר החרדי יש גם קולות אחרים, הבולט שבהם הוא פסק הולכה שהוציא בשעתו מנהיג תנועת ש"ס, הרב עובדיה יוסף, לפיו "פיקוח נפש חשוב יותר מההתנחלויות, ואם ניתן להגיע להסדר מדיני שימנע מלחמה אך יהיה כרוך בפינוי התנחלויות, אין להתנגד לפינוי".

גדעון אלון מוסיף: יו"ר סיעת העבודה בכנסת, ח"כ רענן כהן, קרא ליועץ המשפטי לממשלה, מיכאל בן יאיר, לפעול להסרת חסינותו של ח"כ רון נחמן (ליכוד), כדי שניתן יהיה להעמידו לדין על קריאתו לסיעתו לנקוט באמצעי מחאה החורגים מהחוק.

"למדנו מניסיון העבר יותר מפעם אחת, שדברי הסתה וקריאה לאי ציות לחוק של פוליטיקאים חסרי אחריות מתפרשים לעתים קרובות בפשטות ונותנים לגיטימציה לעבור על החוק", כותב כהן.

רקע / נדב שרגאי

הרב גורן פסק ב–93' שיש לסרב לפנות יישובים

הקריאה הראשונה לסירוב פקודה במקרה של הוראה לפינוי יישוב יצאה מהרב ישראל אריאל, רבה של ימית, בעת פינוי החבל. הוא הועמד לדין בגין קריאה זו, והורשע. אנשי המטה לסיכול תוכנית האוטונומיה, בראשותו של אליקים העצני, פירסמו את הקריאה באופן בולט בשנת 1983, אך לא מנקודת מוצא הלכתית, אלא מתוך הנחה שיש גבול לציות מן הבחינה המוסרית־ציונית־יהודית. לפני שבוע הצטרפו אל העצני, במסגרת "קוד אתי" חדש שפירסם הימין, 105 אישים, ושוב שולבה בקוד הקביעה בדבר 'אי־חוקיות' הצעד של פינוי יישוב.

הרב הראשון שפירסם קריאה לסירוב פקודה בנוגע לפינוי יישובים ביש"ע היה הרב הראשי לשעבר הרב שלמה גורן, שמת רק באחרונה. בפסק הלכה שהועבר לרבני יש"ע בסוף 93' קבע הרב גורן, כי "לפקודה על פינוי יישובים אין שום תוקף מחייב, וחיילים צריכים לסרב לפקודה כזאת. ברור כי לפי ההלכה", כתב הרב גורן, "חייל שמקבל פקודה הנוגדת את חוקי התורה, עליו לקיים את ההלכה של התורה, ולא את הפקודה החילונית... ומאחר שיש מצווה ליישב את הארץ, ועקירת יישובים היא הפרת המצווה, אין על החייל לבצע פקודה לעקור יישובים".

גורן הוסיף עוד, כי "הממשלה הנוכחית אינה נשענת על רוב יהודי, אלא על קולותיהם של הערבים, ומבחינת ההלכה אין לה תוקף של רוב. לכן הוראת הממשלה לפנות את היישובים היהודיים אין לה שום תוקף וסמכות של רוב העם".

מיד לאחר שפורסם הפסק של הרב גורן הודיע מזכיר ועד רבני יש"ע, הרב אליעזר מלמד, כי מזכירות הוועד פתחה ביוזמה להחתמת רבנים ואישי ציבור על פסק הלכה. ראשונים הצטרפו אל הרב הראשי לשעבר שלושת ראשי איחוד הרבנים למען ארץ ישראל – הרב הראשי לשעבר אברהם שפירא, ראש ישיבת בני עקיבא, הרב משה צבי נריה, וראש ישיבת מרכז הרב, הרב שאול ישראלי, שמת לפני כשבועיים. אחר כך שלח את חתימתו מארה"ב גם הרב סולובייצ'יק.

לבסוף התחתמו כ–1,000 רבנים, בארץ וברחבי העולם, על פסק זה הקובע כדלקמן: "דעת תורה בעניין פינוי חלקים מארץ ישראל – הננו להודיע דעתנו, כי כיוון שנפסק על ידי רוב הרבנים בארץ, שיש איסור לפנות שטחים בארץ ישראל ולמסרם לגויים, וכן נפסק באחרונה בכנס רבנים שנכחו בו יותר מאלף רבנים וראשי ישיבות, וכן פסקו גם ברבנות הראשית הקודמת וגם במועצה הקודמת לה, הרי ככל איסור תורה, אסור ליהודי לקחת חלק בכל מעשה של סיוע לפינוי, כפי שנפסק ברמב"ם שגם אם המלך ציווה לעבור על דברי תורה, אין שומעים לו".

קצין בכיר באגף כוח אדם: אסור לקציני צה"ל להתרפס לפני הרבנים

מאת איתן רבין
סופרו הצבאי של "הארץ"

אלוף פיקוד המרכז, אילן בירן, אמר אתמול כי כל חייל אשר יסרב לבצע פקודה, "מקומו בבית הסוהר". לדבריו, צה"ל הוא צבא שמקיים את הוראות הדרג המדיני, "וכל חייל, מפקד או קצין צריך לקיים את הוראות הצבא".

עוד אמר בירן כי למרות העובדה שקיימת אי הסכמה בציבור בשאלת הפינוי, על צה"ל לשמור על שלמותו, ולא להיכנס לתחומי הזירה. לדבריו, משימות צה"ל תבוצענה במלואן, "על מנת שיישמר חוק הסדר בכל מסגרות הצבא".

בירן לא מתכוון להוציא פקודה מיוחדת המתייחסת לחובת מילוי פקודה, והוא סבור שהדבר מיותר. לדבריו, אין לעסוק בסוגיית הפרת פקודות. "צה"ל מקיים את כל ההוראות שמגיעות מהדרג המדיני כלשונן", הוא אומר.

לפני כחודש נפגש האלוף בירן עם הרב הראשי לשעבר, אברהם שפירא, כדי לבדוק מה עמדתו בסוגיית סירוב פקודות פינוי. שפירא לא נתן לו תשובה על השאלה, אם יפורסם פסק הלכה הקורא לחיילים לסרב פקודות פינוי.

קצין בכיר באגף כוח אדם בצה"ל אמר אתמול, כי אסור לקציני צה"ל "להתרפס לפני הרבנים". לדבריו, "כל חייל, בין הוא מישיבת ההסדר ובין אם לאו, אשר רק יעלה את האפשרות לסרב על דל שפתיו – יש להביגיסו לכלא. לא ייתכן שבמדינה דמוקרטית והצבא כמו שלנו, יתחיל ויכוח בין צה"ל לבין רבנים או ראשי ישיבות בשאלה אם לפנות בסיסים או לא.

"ייתכן שחייל כלשהו מבחין לפסק הלכה, אך צה"ל אינו מתעניין בפסקי הלכה. הצבא נותן פקודות, ומי שלא יקיים אותן – מקומו אינו בצבא".

בצה"ל רואים בדאגה את הוויכוח בשאלת הסירוב, שצבר תאוצה באחרונה. ביחסים פנימיים התבטאו קצינים בעניין, ואמרו: "לא הרבנים או ראשי ישיבות, עם כל הכבוד להם, יקבעו לצה"ל מה לעשות".

קצין בכיר התייחס אתמול להתנהגותם של חיילי ישיבות ההסדר. לדבריו, חיילים אלה מפוזרים בכל יחידות צה"ל, ואין הוא מאמין כי רבים מהם יסרבו לבצע פקודות.

נוכח האווירה הציבורית בשאלת סירוב הפינוי ופסקי ההלכה בנושא זה, יקיימו מפקדים בצה"ל שיחות עם חיילים בעניין. מפקדים חוטרים ישוחחו עם חייליהם, ויבהירו להם את מרגיית הפקודות ואת התוכנית לפינוי צה"ל מריכוזי האוכלוסייה בגדה.

במסמך שהפיץ קצין חינוך וגדנ"ע ראשי בתקופת חתימת הסכם אוסלו נכתב בין היתר כי יש לפעול להשגת היעדים הבאים: העמקת התודעה בקרב המפקדים לכך שפעילות הצבא בתנאים של העדר קונסנזוס היא מציאות מתמשכת; גיבוש דרכי פעולה שיאפשרו לשמור על יכולת הפעולה של הצבא ועל כוחו, מעבר למחלוקת, ועל רמת הסולידריות הפנימית הגבוהה בקרב חייליו.

המשימה האחרונה, נכתב במסמך, מוטלת בראש ובראשונה על כתפיהם של המפקדים ברמות השונות. עוד כתובים מחברי המסמך: "בחברה קטנה, פתוחה ודמוקרטית כחברה הישראלית – לא ניתן ואף אין זה רצוי לבודד את החיילים מהוויכוח הנוקב בחברה הסובבת אותם".

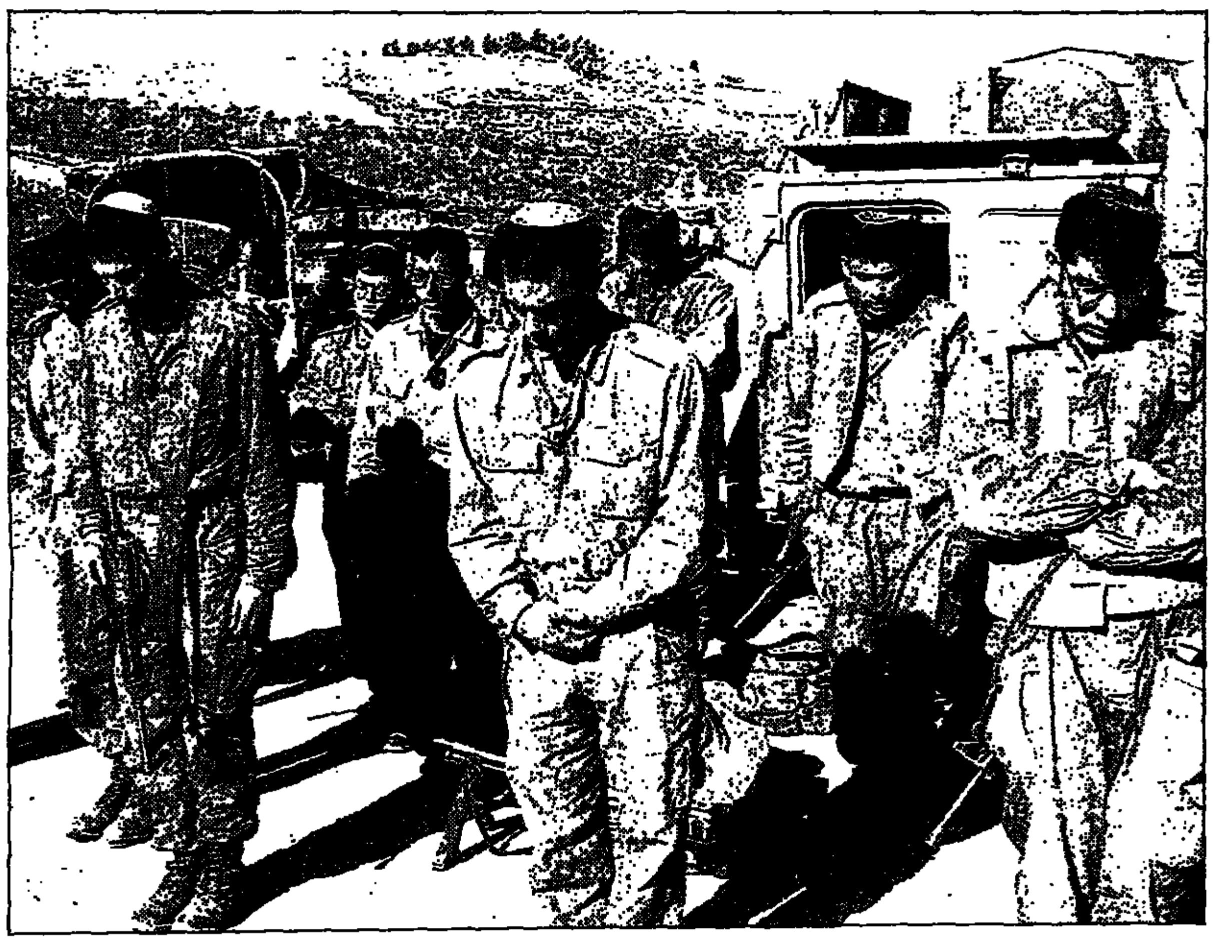

חיילי ישיבת הסדר מתפללים בעת הפוגה מפעילות מבצעית בלבנון

חלק מהרבנים נוטים להתיר פינוי בסיסים ואיושם בידי חיילים אחרים

מאת נדב שרגאי

ועד רבני יש"ע ואיחוד הרבנים למען ארץ ישראל, בראשות הרב הראשי לשעבר אברהם שפירא, אמור לגבש השבוע את עמדתו בעניין פינוי מחנות צה"ל בגדה המערבית במסגרת שלב ב' של הסכם אוסלו. הולת האיסור ההלכתי שקבעו לפני כשנתיים הרבנים גורן, ישראלי, נריה ושפירא על פינוי יישובים יהודיים גם על פינוי מחנות ובסיסים של צה"ל לא תתקבל קרוב לוודאי בקרב הרבנים בכנס הזהה שבו התקבל הפסק הראשון.

עצם העובדה שאין מדובר בפינוי אזרחים אלא בפינוי או בהעתקת בסיסים צבאיים הוא שעושה את ההבדל. ייתכן כי הפסק של הרבנים יבדיל בין העתקת בסיסים – בסיסי טירונים למשל – שיאוישו על ידי כוחות צבא חלופיים, לבין נטישה מוחלטת של בסיסים ומחנות. את האפשרות האחרונה ישללו, וייתכן שיחילו עליה את הפסק מלפני שנתיים, ואילו על האפשרות הראשונה יעברו לסדר היום.

הרב שפירא – אחת הדמויות ההלכתיות היחידות שסביבה יכולים להתאחד כיום חלקים לא מבוטלים של ציבור חובשי הכיפות הסרוגות – רמז על כך לפני כחודשיים, בעת שהתכנסו בביתו אנשי צבא בדימוס מארגון הקצינים "אמיר", יחד עם ראשי "חוג הפרופסורים לחוסן מדיני וכלכלי".

הרב שפירא מתלבט עתה האם להפוך את הפסק מלפני שנתיים לגורף יותר. רבני יש"ע, בראשות הרב זלמן מלמד, נוקטים קו הלכתי אקטיביסטי, ורובם תומכים בהחלת הפסק גם על מחנות ובסיסים צבאיים. בהתייעצות שתתקיים השבוע ישתתפו גם רבה של רמת גן, הרב יעקב אריאל, הנחשב למתון יחסית, רבה של קרית ארבע, הרב דב ליאור, הנחשב לקיצוני, והרב קאפח, חבר בית הדין הגדול לשעבר וחתן פרס ישראל.

כשמדברים היום על ישיבות ההסדר, מתכוונים למעשה לישיבות הגדולות בשעלבים, יבנה, גוש עציון, הכותל, קרית שמונה, נוה דקלים, מעלה אדומים, רמת הגולן, מעלות ואפרת. הסתייגות מפסק שיורה לחיילים שלא להשתתף בפינוי בסיסים תבוא קרוב לוודאי מהרבנים ליכטנשטיין ועמיטל, העומדים בראש ישיבת הגוש, וייתכן שגם מהרב ריסקין באפרת. ראשי ישיבות הכותל (הרב ישעיהו הדרי), קרית שמונה (צפניה דרורי) ומעלה אדומים (נחום רבינוביץ) מקבלים בדרך כלל את פסיקותיו של הרב שפירא. את הרבנים האחרים קשה בינתיים למפות, ויש להמתין להתבטאויותיהם בשבוע הקרוב. מכל מקום, אין כמעט ספק שחלק ניכר – אם כי לא כל חיילי ישיבות ההסדר – יצייתו לרבניהם ולא למפקדיהם, במקרה של קונפליקט בין השניים.

רבין מפקפק

(סוף מעמוד 1א)

תנותיו ואינו מסוגל להשמיע ביטויים עניינים מבלי לנבל את פיו". לבנת ציינה כי בדבריו "פסל רבין את עצמו מלהיות ראש הממשלה של כלל עם ישראל, ושם עצמו כראש ממשלה שמייצג רק את המיעוט השמאלני במדינה".

יו"ר המפד"ל, ח"כ זבולון המר, אמר: "מצפונו של רבין כנראה נוקף אותו על שהוא נגרר להפקרת אזרחים ומתנחלים, על שהוא מחזיר אותנו לגבולות 1948, כאשר הממשלה בראשותו עמלה להקים לצד ישראל מצומקת גם מדינה פלשתינית".

יהוה טל מוסיף: בעקבות דבריו של רבין בראיון לערוץ 2 ביום שישי, לפיהם הוא לא יכול להבטיח שיישום הסכם הביניים עם הפלשתינאים יביא להגברת הביטחון, אמר יו"ר לשכת הליכוד, ח"כ עוזי לנדאו: "רבין מודה סוף סוף כי הסכם שנועד להיות הסכם שלום מדרדר את הביטחון עד כדי הכפלת מספר הנרצחים מן הסדור".

יו"ר סיעת הליכוד, ח"כ משה קצב, אמר: "המסקנה היא אחת – על רבין להתפטר מיד, או להקדים את הבחירות לכנסת. רבין מפקיר את תושבי המדינה לחסדיו של ערפאת".

לשכת הליכוד תתכנס היום אחר הצהריים לדיון רחב בגוף שהוגדר "תנאי החממה שמעניקה ממשלת רבין לצמיחת בסיסי טרור, נוטה עזה ולבנון, בקלקיליה ובטול כרם, הסמוכות לגוש דן".

האוצר יזהיר

(סוף מעמוד 1א)

צר ומראשי משרדו לבצע את הקיצוץ של 1.2 מיליארד שקל, שעליו הוחלט רק באחרונה, לפני שהם משמיעים "הצהרות כוונות" על קיצוצים בתקציב.

יו"ר ועדת העבודה והרווחה ח"כ יוסי כץ (עבודה) הזהיר את שר האוצר לבל יציע קיצוץ נוסף בתקציבי הרווחה והבריאות. כץ אמר כי למלחמה על השלום יש מחיר כבד, אך סיעת העבודה – למרות תמיכתה הגורפת בהמשך תהליך השלום – אינה יכולה להרשות לעצמה להפקיר את השכבות החברתיות על מזבח השלום. הוא אמר כי אם ראש הממשלה יתן גיבוי למגמה של פקידי האוצר לצמצם בתקציבי הרווחה, סופו יהיה כסופה של מארגרט תאצ'ר, והדבר יביא לקריסת תהליך השלום.

כץ הדגיש כי מי שנושא את דגל השלום בראש חוצות חייב לדעת ולהבין כי הקצאת משאבים בתחום החברתי כמו צמצום מימדי העוני וסיוע בדיור מוגן לחולי נפש ולחולים סיעודיים, חיוניים להמשך והצלחת התהליך המדיני.

הארץ
טלגרף - רשת שוקן
לפרסום מודעות חוקיות ומשפטיות
אנחנו נפיק, נגיה ונפרסם עפ"י דרישתכם
FAX
03-6815859
03-5121170
☎
03-5121112-3-4
פקסס להנה, לימור או ישראלה

מפקד מרצ
הכח להמשיך את השינוי!
לפרטים נוספים טלפנו:
03-5653631

במגדל היהלום
בבורסת היהלומים
ברמת גן
טל' 03-6819030

סוללות לטלפונים סלולרים
לרשת פלאפון וסלקום
ניקל קדמיום 1200MAH
1000 טעינות 24 שעות המתנה
מוטורולה לייס/אלפא 135 ש"ח
נוקייה 135 ש"ח
לפרטים והזמנות:
052-426192, 050-342076, 03-6135111.70

אתמול

טלוויזיה

מפלטם של העצלים

"יומן", ערוץ 1; "השאלה הבאה", מוסף השבת, ערוץ 2

ישראל אולי מתעוררת למדינה אחרת, אבל עולם כמנהגו נוהג, לפחות ביומני סוף השבוע בטלוויזיה. ב"יומן" שוב התעמת בנימין נתניהו מול יוסי שריד, וב"השאלה הבאה" שוב התראיין יצחק רבין. אין קיצור־דרך עיתונאי קל מזה, כדי לתעד את התהליך הבלתי הפיך שלפניו עומדת היום הגדה, על פלשתינאיה ומתנחליה. ראיונות עיתונאיים, במיוחד עם פוליטיקאים, הם מפלטם של העצלים.

נכון שאהוד יערי מיצה את הצגת השלב הבא בהסכם עם הפלשתינאים במשדר מרתק ששודר בשבוע שעבר בערוץ 1, אבל בכל זאת, במה יכול לחדש עימות בין נתניהו ושריד וראיון עם רבין? רבין שוב בלט כאיש זהיר של הסכמי ביניים ("אני לא נמנה על אלה ששׂשים לעקור יישובים"), ושריד ("ההתמוטטות הגדולה של הליכוד זה בלהפחיד") ונתניהו ("רבין רוצה לבנות צבא של מתנחלים") שוב הציגו זה מול זה את מבחר השיאים הישראליים בקלישאות.

אין היום דבר מעניין יותר מהמתרחש בימין הישראלי. כיצד מתארגנים שם לנסיגה ההדרגתית של צה"ל מהערים בגדה, האם יכול צה"ל להתמודד עם קבוצת סרבני־הפינוי, שרבני יש"ע תומכים בהם, כפי שהתמודד עם סרבני מלחמת לבנון, שבהם תמך הפרופסור ישעיהו ליבוביץ? ושאלת השאלות: מדוע הליכודניקים מדירים את רגליהם מהפגנות ה"עגל" של הימין? את הנושאים האלה לא ממצים בראיונות עם פוליטיקאים.

ובנושא אחר: סיפור מעניין הופיע במוסף השבת של חדשות ערוץ 2. מתי כהן וציון נגוס סיפרו כי לש"ס יש תנועת נוער משגשגת עם כ–250 סניפים, וזאת בשעה שתנועות הנוער החילוניות קורסות, וחניכי בני־עקיבא מכלים את ימי עלומיהם בהפגנות נגד הממשלה. משפטו של אריה דרעי והתנועה החדשה של דוד לוי עשויים אולי לפגוע בש"ס בבחירות הבאות, אבל עם תנועת נוער כזאת, איכזב אפשרי של מגרש אחד או שניים לא יהפוך את ש"ס לאפיזודה חולפת.

חנה קים

פסטיבל הסרטים

תא לחץ חגיגי

פסטיבל הסרטים בירושלים

תחרות הלבין לסרטים ישראליים עלילתיים, שמתקיימת בפסטיבל הסרטים ה–12 של ירושלים, נפתחה שלשום עם הקרנת "עץ הדומים תפוס" של אלי כהן, שעלה בסוף השבוע לאקרנים ברחבי הארץ, ונמשכה אתמול עם "לילסדה", סרטו העלילתי הראשון של שמי זרחין.

הסרט הוא קומדיה משפחתית בורגנית מהסוג האהוב במיוחד על הצרפתים. הוא מתאר את המתרחש בביתה המפואר של משפחת סתר, כאשר כל בני המשפחה הרבים וספיחיהם נאספים לחג הפסח. יש כמובן משברים רבים – אם המשפחה (גילה אלמגור) חושדת שבעלה (יוסף שילוח) בוגד בה, אחד הבנים (אלון אבוטבול) מגיע לאירוע עם חברתו החדשה (דנה ברגר) והיא דווקא יוצרת קשרים חבריים עם כמעט גרושתו (ענת הקסמן) – וגם שיאים סנטימנטליים: אחד הבנים, כך מתברר, נהרג בתאונת אימונים בצבא. אבל האווירה הכללית מנוחמת: המשפחה הישראלית הטיפוסית יוצאת מתא הלחץ החגיגי, חסונה כתמיד.

התוצאה קצת צפויה אבל סימפטית, וזרחין עושה מאמצים רבים להחדיר לה אלמנטים פיוטיים ואפילו על־טבעיים. הבל שהסרט לא חורג מהמסגרת של מוצר בידורי מעט טלוויזיוני, אבל נדמה לי שהוא יזכה להצלחה. בין שאר שחקני הסרט – מיקי קם, אריה מוסקונה, איציק אביטל ואתי זקיים המשעשעת מאוד.

הבמאי הצרפתי ברטן טברנייה ("יום א' בכפר", "דקה לחצות") היה כאן למשך פחות מ–48 שעות, לרגל הקרנת סרטו "הפיתיון", שזכה השנה בפרס הגדול בפסטיבל ברלין. הסרט מצטרף לגל הסרטים הצרפתיים שנוצרו באחרונה, והוא מתאר את קורותיהם של צעירים ללא מוסר שבוחרים בחיי פשע ומסתבכים.

במרכז הסרט עומדת נסלי בת ה–18, שמפתה גברים אמידים כדי ששני חבריה – אחד מהם יהודי, אגב – ישדדו אותם. ניסיונות השוד מתגלגלים ברצח והתוצאה עגומה ביותר. סיפור מעניין, רק חבל שטברנייה, כדרכו, מעניק לו טיפול מסודר ומאורגן יותר מדי, בלי לאפשר למציאות הקשה והאלימה לפרוץ את גבולות הקולנוע הצרפתי העשוי היטב.

אורי קליין

מחול

אגדי

תיאטרון המחול ההולנדי; הלהקה הראשית; קאגויהימה. המשכן לאמנויות הבמה

הכוריאוגרף ירי קיליאן לקח אגדה יפאנית שמספרת על הנערה קאגויהימה (שם שפירושו "זו שזוהרת כל הלילה") שהגיעה לכדור הארץ מהירח והקסימה את כולם ביופיה, אבל לא זיכתה את הגברים באהבתה, וחזרה לירח בתולה.

המרכיבים של מחול, המוסיקה התאורה, מטופלים טיפול מקורי, אבל בולט כאן בייחוד השימוש הנועז ועתיר הדמיון באבזורים בימתיים. אלה אבזורים פשוטים, שקיימים בכל תיאטרון, וקיליאן הופך אותם לתפאורה מהממת שיוצרת עולם של אגדה מחלל הבמה: אבזורים כמו רצפת לינוליאום, מוטות אחסון, חבלים.

עמודים שעליהם תלויים פנסים מאבדים את זהותם המקורית, והופכים לחומרי גלם שמקבל משמעויות חדשות. רצפת הלינוליאום העבה והכבדה ניתקת פתאום מהרצפה, מתרוממת והופכת למסך אחורי, ומגלה במה שטופה באור ארום בוהק. חבלים מוארים המשתלשלים מתקרת הבמה מזכירים קני במבוק הנעים ברוח (אולי איזכור לקאגויהימה, שנמצאה לפי האגדה בקני במבוק), ועשרות העמודים תלויים בגבהים שונים זזים הלוך ושוב בניע מהפנט, הנדמה שהם מזרימים אנרגיה לאוויר שהתחיל "לנוע" ויצר עולם סוריאליסטי של חלומות.

הקטעים הכוריאוגרפיים הטובים ביצירה הם הדואטים, כמו זה של השליט (פול לייטפוט) וקאגויהימה (פיונה לומיס), ובעיקר קטעי הסולו שרוקדת לומיס. השליטה שלה בגוף מושלמת, וכשהיא מוציאה את האנרגיה הפנימית שבתוכה, התנועות נצבעות בצבעים עזים ו"לשות" את האוויר. כשהיא אוספת ומכנסת את האנרגיה שלה לנקודה דימיונית בגופה נראית עומדת קפואה, היא מקרינה הילה של קסם סביבה. הכוריאוגרפיה איננה מסובכת, אבל רעננה ומפתיעה בפתרונות פשוטים של יוצר גאוני.

מוסיקה חיה של כלי הקשה (מאת מאקי אישי) מלווה את המופע. הנגנים, עם כלים יפאניים ומערביים, לוקחים חלק פעיל בכוריאוגרפיה ובעיצוב הבמה ומשנים את מיקומם. תנועות התיפוף שלהם הם עולם תנועתי לעצמו. אבל לפעמים מאפילה עוצמת התיפוף על הכוריאוגרפיה הקבוצתית, שאין בה עניין מיוחד למרות הוירטואוזיות השוררת בה.

התוצאה היא חגיגה תיאטרלית של יוצר גאון, שאסור להחמיץ.

רות אשל

"ניו יורק טיימס": רבין דבק במדיניות השלום, אך התנהגותו כשל אדם שהולך לטיפול שיניים

מאת שלמה שמיר
שליח "הארץ" בניו יורק

בכתבה שפירסם "ניו יורק טיימס" ביום שישי, וסקרה את מדיניות השלום של ראש הממשלה, יצחק רבין, בתום שלוש שנים לכהונתו, נטען כי על אף שרבין נחוש ברצונו להמשיך במדיניות השלום ויישום ההסכמים עם הפלשתינאים – החששות והספקות בציבור הישראלי משקפים את הלבטים שרבין עצמו מקרין תוך כדי יישום מדיניותו.

בכתבה, הכוללת ראיון קצר עם רבין, מצטייר ראש הממשלה כמי שמשוכנע בצדקת תפיסותיו המדיניות, ומאמין שהזמן והנסיבות מחייבים פיוס עם הפלשתינאים. ברם, כותב העיתון, "שלא כמו כמה שרים בממשלתו, רבין אינו נחפז ואינו מפגין התלהבות לקראת הפיוס עם הערבים והשבת השטחים שהוא־עצמו יזם".

העיתון מדמה את התנהגותו של רבין לזו שמגלה אדם ההולך לטיפול אצל רופא שיניים. "לפי התנהגותו נראה שהתהליך הוא בעיניו מבחן שמועדו הגיע. אין זה מבחן שרבין מתאווה לו, אך הוא בלתי נמנע".

"הגנראל לשעבר, וקשוח־הפנים, ידוע כמי שאינו מסוגל להסתיר את רגשותיו", כותב העיתון. "הן בשפת הגוף שלו והן בהצהרותיו הבוטות, רבין נחשף כמי שלא תמיד הוא שלם עם המסלול המדיני שבו בחר". רבין, נכתב, מדבר עם ערפאת ובדבריו אינו משאיר ספק בכך שלעולם לא יחבב אותו. הוא מצהיר על חובתו להגן על המתנחלים, אך לא פעם התבטא כלפיהם באופן פוגע, והגדיר אותם כמעמסה על צה"ל. הוא רמז על נכונותו להחזיר את רמת הגולן לסוריה, אך יוצר רושם שאינו ממהר לעשות זאת.

חוסר העקביות שגילה רבין בראשית השנה גרם, לפי "ניו יורק טיימס", לירידה בפופולאריות שלו, אך באחרונה השתפר מעמדו בסקרים. הסיבות לכך, להערכת העיתון, הן השתפרות הכלכלה בישראל, שיעור צמיחה משביע רצון, אינפלציה מבוקרת וירידה באבטלה, "וחשוב מזה – שאף ישראלי לא נהרג בפיגוע טרור בתחומי ישראל זה ששה חודשים".

> "רבין אינו נחפז ואינו מפגין התלהבות לקראת הפיוס עם הערבים והשבת השטחים שהוא־עצמו יזם", נכתב במאמר

עובדה זאת, מציין העיתון, "חוללה פלאים במצב הרוח של האוכלוסייה בישראל, שמתבטא בתוצאות הסקרים האחרונים, לפיהם רבין מקדים שוב את נתניהו".

רבין, כותב העיתון, נתפס בדעת הקהל הישראלית כדמות הציבורית היחידה שמסוגלת להוביל את המדינה כה רחוק בדרך לשלום. אם הליכוד היה בשלטון, לא היו נחתמים הסכמים עם הפלשתינאים.

אם שמעון פרס היה ראש הממשלה, כותב העיתון, ייתכן שמדיניות השלום היתה נרצית יותר, אבל ספק רב אם פרס היה מסוגל לשכנע את רוב הישראלים ללכת בעקבותיו. עברו הצבאי של רבין, תוך דבריו הבוטים ואפילו הספקות שהוא מקרין הם בעיני תומכיו מקור כוחו, שכן בזכות תכונות אלה יכול רבין לשכנע שלא יפגע בביטחון תושבי ישראל.

"אני מאמין שנעשה מאמץ אמיתי להשיג שלום", אמר רבין לעיתון. "אני מאמין שזה מה שאנחנו רוצים. בנוסף, הנסיבות הבינלאומיות והאזוריות מאפשרות ומקרבות את השלום, ואני שואף להשיגו".

בן 12 נפצע קשה במהומות בג'נין; עוד 7 פלשתינאים נפצעו בגדה

צעיר חרדי נדקר ליד שער שכם; נעצרו החשודים בדקירה

מאת איתן רבין
סופרו הצבאי של "הארץ"

שמונה פלשתינאים נפצעו, ביניהם נער בן 12 שנפצע קשה, בעימותים שהיו בסוף השבוע בין צה"ל לתושבים בגדה המערבית. שוטר מג"ב וחייל נפצעו בתקריות בג'נין.

אתמול, ב־10 בבוקר, נאספו עשרות פלשתינאים בצומת המוביל לממשל הצבאי בג'נין, הקימו מתרסים, הבעירו צמיגים, חסמו את הכביש ויידו אבנים ובקבוקים על כלי רכב צבאיים.

חיילי צה"ל ומג"ב החלו בפיזור ההפגנה בירי כדורי גומי, פיזור גז מדמיע והשלכת רימוני הלם. כדור גומי פגע בראשו של ואסים אחמד עומאר, בן 12, שפונה לבית החולים רמב"ם בחיפה עם שבר בגולגולת. מצבו קשה.

העימותים בין הצעירים לחיילים נמשכו כחמש שעות. למקום באו גם חיילים מיחידת המסתערבים, שלכדו כמה מהמפגינים. לדברי מקורות פלשתיניים, 4 פלשתינאים נפגעו מירי חיילים.

עיתונאים בג'נין אמרו, שהסיבה למהומות היא מצב האסירים ושביתת הרעב. בג'נין לא ידעו על הפסקת שביתת הרעב בבתי הכלא באר שבע, תל מונד ואשקלון.

גם בשכם היו כמה תקריות, ומקורות פלשתיניים אמרו ששלושה אנשים נפצעו מירי.

כמה בקבוקי תבערה הושלכו בסוף השבוע בגדה. שניים הושלכו באזור רמאללה, על סיורים של צה"ל. שניים מזורקי הבקבוק נתפסו במרדף. בקבוקים אחרים הושלכו על חיילים בעת המהומות בג'נין. לא היו נפגעים.

גם בחברון היו תקריות, שבהן נפצעו שני שוטרי מג"ב באורח קל מאוד, ולא נזקקו לטיפול.

חיילים ושוטרים ניטרלו בסוף השבוע מטען מאולתר ליד ההתנחלות יצהר בנפת שכם. בתחילה סברו שהוא נפל של מרגמה, אך לאחר מכן התברר שזה מטען. הוא נוטרל ללא פגע.

משטרת מחוז ירושלים עצרה אתמול צעירים ערבים החשודים שדקרו אתמול את דוד בן אברהם, חרדי בן 27. הנדקר פונה לבית החולים שערי צדק, במצב קל עד בינוני.

בן אברהם, תושב ירושלים, הלך אתמול בצהריים להתפלל בכותל המערבי. בדרכו חזרה לביתו חצה את הרובע המוסלמי. בקצה רחוב הגיא, כמה מטרים משער שכם, התנפל עליו מאחור צעיר פלשתינאי, דקר אותו בכתפו בסכין קטנה, כנראה יפאנית, ונמלט. הנדקר פינה את עצמו ברגל לצוות שוטרי מג"ב בקצה רחוב הנביאים.

למקום הובאו כוחות גדולים של משטרה ומג"ב, שפתחו בסריקות אחר הדוקר. בסריקות נעצרו כמה עשרות ערבים שהיו באזור הדקירה. רובם שוחררו לאחר חקירה.

בבתי הדין הצבאיים בשטחים הוגשו בסוף השבוע כתבי אישום נגד מיידי אבנים, ביניהם רבים שהם תומכי הפתח. בהפגנות שהיו בשבועות האחרונים בשכם, ברמאללה ובחברון, נעצרו עשרות פלשתינאים, רובם אנשי פתח ותומכי הסכם אוסלו. נגד כולם הוגשו כתבי אישום. בסוף השבוע נדונו כמה מהם לחצי שנת מאסר.

תצלום: ירון קמינסקי

הפגנה של פעילי חד"ש ומשפחות אסירים ביום שישי בעכו, למען שחרור האסירים הפלשתינאים הכלואים בבתי הכלא בישראל. ההפגנה השקטה התפזרה לאחר כשעה

בלחץ הנהגת הפתח, כל האסירים הביטחוניים הפסיקו את שביתת הרעב

מכתב מהאסירים לעם בישראל: שבתנו כדי להציל את תהליך השלום

מאת אורי ניר ועמירה הס

כל האסירים הביטחוניים בבתי הכלא הישראליים סיימו בסוף השבוע את שביתת הרעב שלהם בלחץ הנהגת פתח.

מזכ"ל פתח בגדה, מרואן ברגותי, אמר שלשום כי השביתה נפסקה כליל אחרי ששניים מראשי פתח בשטחים – סופיאן אבו זיידה והשאם עבד אלראזק – ביקרו בשלושה בתי כלא שהמשיכו בשביתה, גם אחרי שהוחלט על הפסקת השביתה בכלא ג'ניד. השניים נפגשו עם נציגי האסירים בבתי הכלא תל מונד, באר שבע ואשקלון, והתבשרו מפיהם על הפסקת השביתה.

הנהגת פתח בשטחים הפעילה בשבוע שעבר לחץ על האסירים בכל בתי הכלא להפסיק את השביתה, שהביכה מאוד את הרשות הפלשתינית, אחרי שהושגה הבנה בין ראש הרשות, יאסר ערפאת, לבין שר החוץ, שמעון פרס, בסוגיית האסירים בפגישתם האחרונה בעזה.

מקורות בגדה אמרו כי האסירים סיימו את השביתה בלחץ מנהיגי פתח, שהסבירו להם כי לנוכח ההסכם שהושג אין עוד ערך מעשי בשביתתם. השובתים ניאותו להשעות, כלשונם, את שביתת הרעב, אך לא הסתירו את מורת רוחם מהאופן שבו ניהלה הרשות את המו"מ בעניינם.

האסירים מסרו לידי עבד אלראזק ואבו זיידה מכתב גלוי לציבור הישראלי, שבו נאמר, בין היתר: "אל כל אוהבי השלום (...) אנו פונים אליכם בתקופה שבה מתעלמת ממשלת ישראל מרגישויות בני העם הפלשתיני והצורך החיוני לפתוח דף חדש ולסגור לנצח את תיק המלחמה (...) החלטנו לפתוח בשביתת הרעב כדי להציל את תהליך השלום ולתקן את העוול שנגרם לנו ולעמנו, עם הזנחת הצורך לשחרר את האסירים הפלשתינאים, שהיו חלק בלתי נפרד מהסכסוך זה, שהגיע לקצו בחתימה על הצהרת העקרונות והסכם קהיר.

"בשביתת הרעב שלנו ניסינו לשדר לרשת הקהל הישראלית את אמונתנו בעתיד מזהיר לדורות הבאים, עתיד נטול יגון, רעב ויסורים, על ידי סילוק כל המכשולים ובראשם סירוב ממשלת ישראל לשחרר את האסירים הפלשתינאים, שכל אחד מהם איבד אח או אחות, אב או אם או קרוב משפחה, כתוצאה מהכיבוש וממעגל הדמים.

"סיכנו את עצמנו כדי שצעקתנו תגיע אליכם ותניע אתכם לפעול להצלת תהליך השלום ולבניית עתיד ראוי לשני העמים".

לפי תוכנית קשת צבעים ב' לפינוי צה"ל ממרכזי ערים בגדה

צה"ל יפנה את קלקיליה בדצמבר, לאחר פינוי שכם, ג'נין וטול כרם

מאת איתן רבין
סופרו הצבאי של "הארץ"

גורמי ביטחון בכירים סבורים שעדיין לא ניתן לקבוע בוודאות באיזו מידה ישתנה המצב הביטחוני בישראל בעקבות פינוי צה"ל ממרכזי הערים בגדה המערבית, כחלק מיישום השלב הבא של ההסכם עם הפלשתינאים. לדברי הגורמים הביטחוניים בצה"ל עדיין לא התקיימו הערכות מצב לבדיקת מלוא השלכות ההיערכות מחדש, אך כבר עתה ברור כי "לא יהיה ביטחון של מאה אחוז כפי שאין ביטחון מלא ברצועת עזה".

קצין בכיר בצה"ל מדגיש כי על הרשות הפלשתינית וגורמי הביטחון הפלשתיניים יהיה לקיים את הביטחון ולדאוג שלא יהיו פיגועים. עם זאת, מסביר הקצין כי השליטה הביטחונית במעט בכל הצירים תהיה בידי צה"ל ולא תינתן לרשות הפלשתינית שליטה כלשהי בצירי תנועה.

לדברי הקצין הבכיר הבעיה המרכזית תיווצר בקלקיליה וג'נין הסמוכות לכפר סבא ועפולה. עתה יש מחלוקת היכן באזור למקם את הגדר: קרוב לקלקיליה או יותר לכיוון כפר סבא. לפי תוכנית "קשת צבעים ב'" לפינוי צה"ל ממרכזי הערים בגדה קלקיליה תפונה בסוף חודש דצמבר לאחר שיתברר כי פינוי ג'נין, טול כרם ושכם הסתיים ללא תקלות.

באשר למעבר מהערים שישנו לשטחי הקו הירוק מסביר הקצין הבכיר כי "תהיה ביקורת. יהיו מחסומים ופיקוח צמוד והדוק של אלה שיבקשו לעבור מהגדה המערבית לערים בישראל". בנוסף לכך, צה"ל החל לגבש תוכנית בנוגע לגיבוש מרכיבי הביטחון בהתנחלויות ובכללם הקמת גדרות, מערכי תאורה וסוללות ודרכי עפר.

עם זאת מסבירים בצה"ל כי יש להקדיש מאמץ מירבי להשלמת צירי התנועה העוקפים. עם השלמת סלילתם, ניתן יהיה להתחיל בפינוי צה"ל. הצבא משקיע מאמצים רבים להשלים בהקדם את הבנת הכבישים העוקפים בטול כרם, רמאללה וג'נין על מנת לאפשר יציאת כוחות צה"ל.

כן אומרים בצה"ל כי עבודות הפינוי מתבצעות בתואם להנחיות הדרג המדיני אך אי השלמת מערך הכבישים העוקפים בזמן עלולה לגרום לשינוי בלוח הזמנים הכולל.

בינתיים החלו כוחות של משמר הגבול להתפרס מחדש בגדה. לפי לוח הזמנים שנקבע, בסיס הסיורים בחברון ישונה בימים הקרובים, בנוסף לבסיס הסיורים של חיל ההנדסה בעציון. על פי התכנון שגובש בצה"ל כוחות משמר הגבול יתפרסו גם על קו התפר בין ירושלים לנפת רמאללה.

הוכנה רשימה ראשונה של אסירים פלשתינאים שישוחררו

מאת איתן רבין
סופרו הצבאי של "הארץ"

הקבוצה הראשונה של האסירים הפלשתינאים שתשוחרר במסגרת השלב הבא של הסכם העקרונות תכלול אסירים שעומדים לסיים את ריצוי עונשם. המגמה היא לשחרר אסירים שביצעו עבירות קלות יחסית, כמו הפרות סדר, זריקת בקבוקי תבערה שלא היו בהם נפגעים; אסירים חולים וצעירים לפני משפט.

לפי הקריטריונים ישוחררו רק אסירים שנשפטו לתקופת מאסר של שנה עד חמש שנים, שחלק ניכר מהם סיים שני שלישים מתקופת העונש שנגזרה עליו.

ראובני • פריידן

דייהו אספרו רק 79,850 ש"ח

אוטומטית כולל ABS ו-AIR BAG

סוף סוף תוכל גם אתה ליהנות ממכונית אמינה ומרווחת עם מנוע 2000 סמ"ק המספק 105 כ"ס במחיר 1600 סמ"ק.
הגדולה של אספרו היא לא רק במחיר - זו פשוט מכונית מושלמת. אספרו מעניקה לך אבזור עשיר יותר באותו מחיר:
כרית אויר, ABS, מזגן מקורי, רדיו ורמקולים, 4 חלונות חשמל, נעילה מרכזית, תיבת הילוכים אוטומטית ועוד ועוד.
אז לפני שאתה מתפשר על יפנית רגילה בוא ועלה לקוריאנית גדולה התקשר עכשיו לדייהו ונתאם לך נסיעת מבחן.

חדש – לבחירתך 1800 סמ"ק – רק 74,900 ש"ח

• המחירים עפ"י מחירון 95' 57 מיום 23.4.95

DAEWOO ESPERO

היבואן: טלקאר חברה בע"מ. סוכנות ראשית: תל אביב-המסגר 32, טל. 03-5374747 / חיפה: רח' יפו 94 טל. 04-516343
מפיצים מורשים: ירושלים: רח' האומן 24, טל. 793444, 02-242488 • אשדוד: טל. 08-566343 • אשקלון: טל. 07-723721 / באר שבע: טל. 07-282616 / הוד השרון: טל. 09-457644 / הרצליה: טל. 09-570618 / הרצליה פיתוח: טל. 09-586541 / חדרה: טל. 06-322937
חולון בת-ים: טל. 03-5054320 • טירה: טל. 09-930725 • יפו: טל. 6825718, 03-6825666 • כפר-סבא: טל. 09-984513 • כרמיאל: טל. 04-888248 / מפרץ חיפה: טל. 04-418168 / נהריה: טל. 04-9923711 / נצרת: טל. 06-572057 / נתניה: טל. 09-620230
עפולה: טל. 06-528369 / פתח תקוה: טל. 03-9315189 • קרית ביאליק: טל. 04-765576 • קרית גת: טל. 07-813669 • קרית טבעון: טל. 06-940398 / ראשל"צ: טל. 03-9645962 / רחובות: טל. 08-461771 / רמת גן: טל. 03-6738170 / רעננה: טל. 09-505042

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

לחץ ציבורי על ערפאת להקשיח עמדתו, בעקבות דברי פרס שרק 18% מהגדה יפונו

מאת אודי ניר

לחץ ציבורי כבד מופעל על הרשות הפלשתינית, בעקבות פרסום דברים שיוחסו לשר החוץ, שמעון פרס, כאילו השטחים שיעברו לשליטת הרשות אחרי נסיגת צה"ל מערי הגדה יהיו רק 18% מהגדה. רבים מתחו ביקורת חריפה על ההסכם ההולך ומתרקם בין ישראל לרשות. בעקבות הלחץ הציבורי, צופים אישי ציבור פלשתינאים הקשחה בעמדותיו של צוות המו"מ הפלשתיני עם ישראל.

הלחץ הציבורי נובע מחשש שנציגי הרשות יחתמו עם ישראל על הסכם פריסה-מחדש שאינו עונה על מינימום הדרישות הפלשתיניות. בגלל לחץ זה, העריכו אמש אישי ציבור פלשתינאים, מעדיפה צמרת הרשות לנהל את המו"מ בחו"ל.

ביום חמישי שעבר, כשהתפרסמו דברי-ריו של פרס, קרא פייסל חוסייני, מחזיק תיק ירושלים ברשות, שלא לחתום עם ישראל על הסכם המעניק לפלשתינאים השגים כה דלים.

דברי חוסייני פתחו פתח ללחץ מצד פעילים ואישי ציבור רבים בגדה. "הצהרת פרס גרמה הלם", אמר אתמול סעיד כנעאן, העומד בראש מכון לחקר דעת הקהל בשטחים. "אנשים חשבו שההפך הוא הנכון, ומשהו כמו 82% מהגדה יעבור לידי הפלשתינאים. בא חוסייני ונתן מכה לערפאת בדברי הביקורת שלו. עכשיו הרחוב לוחץ על ערפאת להבהיר אם דברי פרס נכונים או לא".

ההנהגה הפלשתינית, אמר כנעאן, חייבת לפרסם הבהרה בעקבות דברי שר החוץ. "אם יתברר שדברי פרס נכונים, ואנחנו נקבל רק 18% מהגדה, יהיה רע מאוד ברחוב הפלשתיני", אמר. "ההתבטאות של פרס באה בעיתוי רע מאוד – מיד אחרי שביתת האסירים".

איש ציבור פלשתינאי בכיר אחר אמר אמש כי הכעס בציבור הגביר את התרעומת בקרב הנושאים ונותנים מטעם הרשות הפלשתינית, המרגישים כי "ישראל מנצלת עד תום את העובדה שהיא הצד החזק במו"מ, ומשפילה עד עפר את הצד הפלשתיני".

יאסר עבד רבו, העומד בראש ועדת המו"מ העליונה של הרשות הפלשתינית, אמר אתמול לרדיו "קול פלשתין" המשודר מיריחו: "ישראל מתארת את המצב כאילו יש כבר הסכם. למעשה אין כל הסכם, ויש בעיות קרדינליות שהן סלעי מחלוקת עיקריים".

הדבר היחיד שהוסכם, לדבריו, היה קביעת 25 ביולי כתאריך יעד לחתימת הסכם. עבד רבו הזכיר ארבע סוגיות עיקריות:

● דרישת הרשות שישראל תסיג את כוחותיה מכל היישובים הפלשתיניים בגדה – ערים, כפרים ומחנות פליטים – ותאפשר פריסה של כוחות הביטחון הפלשתיניים בהם, לפני עריכת בחירות בשטחים. "על כך לא הוסכם", אמר עבד רבו, והוסיף כי עמדת ישראל היא שלפני הבחירות יסוגו כוחות צה"ל רק מ"מספר מצומצם של ערים, והשלמת הנסיגה תיעשה אחר כך". עמדה זו של ישראל "אינה מקובלת עלינו לחלוטין".

● דרישת הרשות שהאזורים שמחוץ לערים – המגזר הכפרי – יהיו גם הם בשליטה ביטחונית פלשתינית. "לא הוסכם כלל שאזורים אלה יהיו תחת שליטה ביטחונית ישראלית", אמר עבד רבו.

● אחריותה של הרשות על אדמות מדינה. עבד רבו לא ביאר מה בדיוק עמדת הרשות הפלשתינית בעניין מעמדן של אדמות מדינה, אך מדבריו עלה כי דרישת הפלשתינאים היא שאחרי הבחירות למועצת הרשות, יועברו אדמות המדינה בגדה לשליטה פלשתינית, לצרכי תכנון בינוי ופיתוח.

● דרישת הרשות שישראל תשחרר את כל האסירים הביטחוניים הפלשתינאים, ללא יוצא מן הכלל, על פי לוח זמנים מוסכם. דרישה זו, אמר עבד רבו, נותרה בעינה.

עבד רבו האשים את ישראל בניסיון ליצור הסכם חדש, שאינו הסכם אוסלו. "נכון שהסכמנו להגיע להסכם עד 25 ביולי, דבר המצריך מו"מ אינטנסיבי", אמר, "אולם הבסיס אינו המועד, אלא (השאיפה) שההסכם יעלה בקנה אחד עם הדרישות, כלומר, שיבטיחו פינוי (כוחות ישראליים) מהאזורים המאוכלסים, שליטה של הרשות הפלשתינית הכוללת לבחירות חופשיות וכלליות תחת פיקוח הרשות ופיקוח בינלאומי".

בג'נין ובקלקיליה שבצפון הגדה כבר מתנהלים מגעים אינטנסיביים בין נציגי הגורמים הפוליטיים השונים כדי להקים מועצת עירייה זמנית, שבה ייוצגו כל הגורמים הפוליטיים. מקורות בערים אלה אמרו שהמטרה היא להקים מועצה זמנית, שתפעל מיד אחרי נסיגת צה"ל, עד שייערכו בחירות מקומיות בשטחים.

בין הערים שיפונו בגדה לא יוצבו מחסומים; תנועת התושבים תזרום בחופשיות

כך הודיע שר החוץ לתומכי שלום עכשיו מארה"ב

מאת אודי ניר

אחרי נסיגת צה"ל מג'נין, טול כרם, שכם וקלקיליה, בשלב הראשון של ההיערכות מחדש, לא יוצבו ביניהן מחסומים של צה"ל, ותנועת התושבים הפלשתינאים באזור תהיה חופשית – כך מסר שלשום שר החוץ, שמעון פרס, לקבוצה של תומכי שלום עכשיו מארה"ב.

אנשי הקבוצה הביעו את דאגת הפלשתינאים בגדה מפני האפשרות שהסדרי הביטחון באזור יפגעו עוד בחופש התנועה שלהם. פרס ענה שלא יהיו כל מחסומים בתוך הגדה. מחסומי קבע, אמר, יוצבו רק בנקודות המעבר על הקו הירוק.

דוברת השר, בהירה ברדוגו, אישרה אמש את הדברים, ואמרה כי עמדת ישראל היא שיוקמו מחסומים של צה"ל בתוך תחומי הגדה רק אד-הוק, במקרה חירום ביטחוני כגון פיגוע.

צה"ל פירק באחרונה את כל מחסומי הדרכים הקבועים שלו ברחבי הגדה, ומציב אותם רק במקרה חירום ביטחוני. גם המחסום הראשי בדרך לשכם, בצומת תפוח, אינו מאויש דרך קבע זה כמה שבועות.

דברי פרס עשויים להגביר את תמיכת הפלשתינאים בהסכם על הסדרי הביניים בגדה. רבים מהם הביעו באחרונה דאגה מכך שבתוקף ההסכם יהפכו ארבע הערים שיפנה צה"ל למובלעות מבודדות של שלטון פלשתיני, ויושביהן יאלצו לעבור בדיקות ישראליות מדוקדקות בכל פעם שייצאו מהן. תושבים בשכם אמרו בשבוע שעבר לעיתונאים כי אם כך יהיה אחרי הסכם ההיערכות מחדש, הרי שעדיף בעיניהם המצב הנוכחי, של שלטון כיבוש ישראלי.

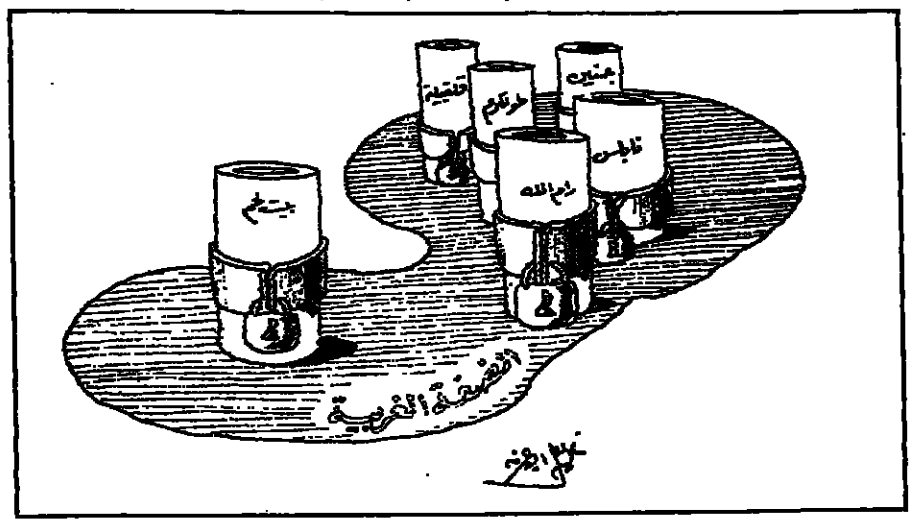

קריקטורה שפורסמה בגיליון יום ששי של "אל-קודס". על המכלים המבודדים והנעולים, המוצבים על מפת הגדה המערבית, רשום: שכם, ג'נין, רמאללה, טול כרם, קלקיליה, בית לחם

כלכלנים ישראלים וערבים קוראים ליצור איחוד מכס בין ישראל, ירדן והשטחים

מאת גדי מלץ

דו"ח שתפרסם היום קבוצת כלכלנים ישראלים וערבים מטעם אוניברסיטת הרווארד, קורא להקמת אזור סחר חופשי בין ישראל, ירדן, הגדה המערבית ועזה, שבמסגרתו יאמצו כל הצדדים כללי מכס זהים לגבי מדינות שלישיות. לפי הדו"ח, בשלב מאוחר יותר ניתן יהיה להרחיב את ההסדר גם למדינות נוספות באזור, בהן סוריה ועיראק.

את הדו"ח מפרסם המכון למדיניות חברתית וכלכלית במזרח התיכון של בית הספר לממשל על שם קנדי באוניברסיטת הרווארד. בהכנתו השתתפו תייסיר עבד אל-ג'אבר מהמרכז הערבי לייעוץ, מוחמד עמרה מהחברה המדעית הממלכתית, הישאם אווארטני מאוניברסיטת א-נג'אח, נדב הלוי מהאוניברסיטה העברית, אפרים קליימן מהאוניברסיטה העברית והינד סלמאן מאוניברסיטת בית לחם.

המחברים ממליצים להסיר את כל מגבלות הסחר בין הגדה המערבית ועזה לבין ירדן, תוך תקופה של חמש שנים. כן מומלץ להסיר בתקופה זו את כל המגבלות על יצוא ירדני לישראל ולהפחית את שיעורי המכס על יצוא ישראלי לירדן.

עד שנת 2010, ממליצים מחברי הדו"ח, יש להסיר את כל המגבלות על יצוא ישראלי לירדן ויש להשוות את שיעורי המכס של ירדן עם אלה של ישראל, הגדה ועזה, לגבי מדינות שלישיות. יצוין כי במסגרת הסכם הסחר עליו חתמו ישראל והפלשתינאים באפריל '94, הוקם איחוד מכס בין הצדדים.

במקביל, ממליץ הדו"ח לכל הצדדים להיכנס למשא ומתן על הסדרים דומים עם מדינות נוספות, "המחויבות לעיקרון של סחר חופשי".

במשך תקופה של 15 שנים, עד שיוקם איחוד המכס בין הצדדים, מציעים מחברי הדו"ח לירדן לאמץ משטר סחר פתוח יותר. לפי ההצעה, תבטל ירדן את כל המגבלות המנהליות על יבוא, ותמיר אותן במכסים.

תנועה חופשית של עובדים והון

"אנחנו מקווים כי השלישיה הזו תוכל לשמש כגרעין לקבוצת סחר אזורית רחבה יותר", קובעים מחברי הדו"ח, "שתכלול גם את מצרים, סוריה ולבנון, ובכל שיתפתחו המצב המדיני והתמריצים הכלכליים, ישולבו בה עוד מדינות – מדינות במפרץ, טורקיה, עיראק וקפריסין".

הדו"ח ממליץ לאפשר תנועה חופשית בכל שאפשר של עובדים בין ישראל, ירדן, הגדה ועזה, וכן תנועה חופשית של הון. המחברים מזהירים כי אם ההסדר המוצע לא יאומץ, קיים החשש שמניעים פוליטיים ולא-כלכליים יכתיבו את הסדרי הסחר בין הצדדים. "הרעיון הוא להבטיח לפעולה תהליך אמין של התקדמות איטית, אם כי מתמדת, לכיוון סחר חופשי", נכתב.

מחברי הדו"ח סבורים כי כל הצדדים ירוויחו מההסדר המוצע, אם כי הנהנים העיקריים יהיו הירדנים והפלשתינאים. לדבריהם, "השילוב של שוק ירדני מוגן מאוד, כלכלה הנשלטת מבחוץ בגדה ובעזה, החרם הערבי נגד ישראל והגבלות ישראליות על סחר בגדה ועזה – התעיקו את הצמיחה הטבעיות של סחר".

על פי הדו"ח, הסגר שהוטל על הגדה ועזה הופך את העיקרון של סחר חופשי לקריטי. "הפלשתינאים תלויים במידה ניכרת בתעסוקה בישראל. אם יישללו מהם ההזדמנויות הללו, האלטרנטיבה היחידה היא להגדיל את התעסוקה במשקים ובמפעלים שמייצאים", נכתב.

לגבי ישראל, קבע הדו"ח כי היתרונות הצפויים בהסדר עבורה הם פחות ישירים, אם כי חשובים. "בהתחשב בגודל כלכלתה, היתרונות הישירים לישראל בסחר חופשי עם שכנותיה יהיו קטנים יותר. אבל היתרונות הפוליטיים והכלכליים הדינאמיים עשויים להיות ניכרים. ההסדר גם יכול להוביל לרפורמה דרושה בסקטור החקלאי בישראל ולייעול תעשיות עתירות עבודה", נכתב.

לפי הדו"ח, הסדר סחר חופשי יכול גם להביא לאזור משקיעים זרים, שעד כה לא נהרו אליו. לטענת המחברים, "אזור משגשג (...) יכול ליצור שוק מתועדש, שעשוי להביא הון זר והשקעות זרות".

היום יוצג הדו"ח לפני אנשי עסקים פלשתינאים, ומחר יוצג לאנשי עסקים ישראלים.

מקורות צבאיים: בשבועות האחרונים זוקף החיזבאללה הצלחות לזכותו

שני חיילים נפצעו קל מחפץ ממולכד בדרום לבנון

מאת איתן רבין
סופר הצבאי של "הארץ"

בדיונים פנימיים בפיקוד הצפון וכן בהערכות מצב שקיים אלוף פיקוד הצפון, האלוף עמירם לוין, הביעו גורמי הערכה את החשש כי חיזבאללה יגביר את הפעילות בניסיון לפגוע בכוחות צה"ל וצד"ל.

מקורות צבא בכירים מדגישים כי צה"ל ימשיך בפעילות כנגד חיזבאללה.

מקורות צבא בכירים בפיקוד צפון ובמטכ"ל מודים כי קשה להתמודד עם מטעני צד בדרום לבנון וכי יש עלייה בהפעלת מטענים כאלה ובהגברת הפעילות של ארגון החיזבאללה בדרום לבנון.

לדברי המקורות, ארגון החיזבאללה הגביר בשבועות האחרונים את הפעילות נגד צה"ל וצד"ל ובתוך כך גם הנחת מטענים והתקפה על שיירות של צה"ל. לדברי המקורות הצבאיים לארגון החיזבאללה יש בשבועות האחרונים הצלחות.

שני חיילי צה"ל נפצעו ביום ששי באורח קל מהתפוצצות חפץ ממולכד, ככל הנראה מרקש, שהונח סמוך לכפר טייבה בגזרה המזרחית. הם קיבלו טיפול וכעבור כמה שעות שוחררו. שני החיילים – קובי מטרני ושי יובב – אושפזו בביה"ח בצפת ושוחררו לאחר כמה שעות לביתיהם. הפצועים הגיעו לביה"ח באמבולנסים של צה"ל, לאחר שטופלו באזור האירוע.

מבדיקות ראשונות של צה"ל הסתבר כי החפץ הממולכד הונח סמוך למוצב צה"ל באזור טייבה, באזור הביטחון. שני חיילים שישבו ברכב המשוריין נפצעו מהתפוצצות.

מביה"ח שוחררו ביום ו' גם שניים מפצועי הפיגוע שאירע ביום ה'. פצוע אחד הושאר להשגחה.

לדברי המקור הצבאי יש מטענים ממולכדים ויש מטענים המיועדים לשיירות ולסיורים של צה"ל. מאז תחילת ינואר '95 הטמינו אנשי החיזבאללה עשרות מטענים בכל הגזרות. המרכיבים בעצמם את המטענים ומצליחים להטמינם מבלי שכוחות צה"ל יבחינו בהם.

בצה"ל התקיימו באחרונה דיונים כיצד להתמודד בכל הקשור להפעלת המטענים ולהתגברות פעילות החיזבאללה.

ועידת החיזבאללה בחרה שוב בנסראללה למזכ"ל התנועה

מאת גיא בכור
סופר "הארץ" לענייני ערבים

מזכ"ל תנועת חיזבאללה, השייח חסן נסראללה, נבחר שלשום מחדש לתפקיד המזכיר הכללי של הארגון, עם סיום הוועידה הכללית הרביעית של התנועה שנערכה בביירות. על דיוני הוועידה ותוצאותיה הוטל איפול. שייח נסראללה, בן 39, עומד בראש החיזבאללה מאז מותו של שייח עבאס מוסאווי, שנהרג מטיל ששיגר לעבר מכוניתו מסוק ישראלי בדרום לבנון ב-16 באפריל 1992.

חיזבאללה התקשתה לכנס את הוועידה הזו בשל מחלוקות פנימיות קשות, על רקע החשש מפירוקה מנשקה אם יתגבש הסדר ישראלי-סורי.

בכינוס נבחרה מועצת שורא חדשה – הגוף הביצועי בתנועה. שמות חבריה לא הותרו לפרסום ואולם, הובטח כי השמות יתפרסמו במועד מאוחר יותר. בינתיים לא ברור אם נבחר למועצה ידידו המרכזי של נסראללה, השייח סובחי טופיילי, הקורא תיגר על מנהיגותו הפרגמאטית של מזכ"ל הארגון.

נראה כי הכינוס בא כהמשך למדיניות הפרגמאטית שהותוותה בוועידה האחרונה לפני שנתיים. "הוועידה המליצה להמשיך בדרך המדינית ובפעילות הפוליטית, שאושרה בוועידה הכללית הקודמת של חיזבאללה" – כך דיווח שלשום רדיו נור, תחנת הרדיו של הארגון. "כמו כן הורה הוועידה על דבקותה באיסלאם המקורי, בסוגיות הצודקות והלגיטימיות של עמנו המדוכא, ובהמשך היחסים עם הכוחות בזירה הלבנונית, בפיתוח ההתנגדות ובמתן סיוע לה כדי שתשיג את מטרותיה: להתנגד לכיבוש, לשחרר את האדמה ולהביא להוצאת האויב".

מניסוח זה ברור כי הקו הפרגמאטי ימשיך לשלוט בחיזבאללה, קו הרואה את ההתנגדות לצה"ל ולצד"ל רק בתחומי לבנון, ולא כ"ראש חץ לשחרור ירושלים". ניכרת בניסוח הזה המחויבות להשתלב במוסדות המדינה הלבנונית, כפי שנהגה התנועה בשנים האחרונות.

לדברי העיתון הלבנוני "נידא אלוטן" החליטה ועידת התנועה להקדיש מחצית מתקציבה השנתי של החיזבאללה למאבק נגד ישראל, ולרכישת נשק חדיש במאבק נגד הכיבוש הישראלי בדרום לבנון.

העיתון מציין כי נציג הארגון באיראן, עבדאללה ספי אדין, מונה לראש הפעולות הצבאיות של החיזבאללה.

דובר מטעם החיזבאללה כבר הספיק להכחיש אתמול בפני סוכנות הידיעות הצרפתית את המידע שפרסם העיתון.

מדוע משלמים נהגי ישראל מאות מליונים מיותרים עבור דלק ?

שש שנים לאחר הכרזת הרפורמה, עדיין מונעים מתחנות הדלק לרכוש דלק זול בשוק החופשי!

◀ הממונה על ההגבלים העסקיים קבע

בהתייחסו להסכמי אספקת הדלק שיש לחברות הדלק הותיקות עם תחנות הדלק:

"חוזי הבלעדיות מהווים ללא ספק אבן נגף משמעותית מאד ביצירת תנאי תחרות בענף"

"הסדר בלעדיות ארוך טווח... פוגע פגיעה אנושה בתחרות"

אבל ממשלת ישראל ממשיכה להתעלם!

◀ מבקרת המדינה המליצה

בהתיחסותה לצורך בהתערבות המחוקק וביוזמת חקיקה חדשה:

"אין לראות בהתערבות המחוקק פגיעה קשה בחופש ההתקשרות אלא דבר בעיתו, לשם צמצום המגבלות והגברת התחרות וההתקשרות החופשית"

אבל ממשלת ישראל ממשיכה להתעלם!

◀ המועצה הישראלית לצרכנות דרשה

בהסתמכה על צרכי הציבור, עמדות הממונה על ההגבלים ומבקרת המדינה:

"מתוך שהיא מלווה את עניינו של הציבור, פונה המועצה לממשלת ישראל ולכנסת, להעביר בדחיפות את הצעת החוק הקוראת לקיצור הסכמי הבלעדיות של חברות הדלק עם כל תחנות הדלק בישראל"

אבל ממשלת ישראל ממשיכה להתעלם!

עד מתי תיכנע הממשלה לחברות הדלק הותיקות?

ארגון סוכנים ובעלי תחנות הדלק בישראל

פוליסי תקשורת בע"מ

ביהמ"ש המחוזי דחה ערעור קלינגברג על ההחלטה שלא לשחררו למרות מחלתו הקשה

צילום: אלברטו דנקברג

מרקוס קלינגברג בצאתו מבית המשפט המחוזי בבאר שבע עם דחיית ערעורו. סניגורו של קלינגברג הודיע כי יבקש לערער על פסק הדין. כמו כן יגיש בקשה לשב"ס לשחרר את קלינגברג משום שכבר חלפו יותר משני שלישים מתקופת מאסרו

מאת משה ריינפלד

בית המשפט המחוזי בבאר־שבע דחה שלשום את ערעורו של פרופ' מרקוס קלינגברג על החלטתה של ועדת השחרורים לדחות את עתירתו להשתחרר מבית הסוהר מחמת מחלתו הקשה. בתגובה על החלטת השו־פטים אפרים לרון, יהושע פלפל ויצחק כנאי לדחות את הערעור הודיע סניגורו של קלינגברג, עו"ד אביגדור פלדמן, כי יבקש מבית המשפט העליון להתיר לו לערער על פסק הדין. כמו כן יגיש בקשה לשירות בתי הסוהר לשחרר את קלינגברג משום שכ־בר חלפו יותר משני שלישים מתקופת מאסרו.

פרופ' קלינגברג, שהיה סגן מנהל המכון הביולוגי בנס ציו־נה, נעצר בשנת 83', הועמד לדין ונידון ל־18 שנות מאסר באשמת ריגול לטובת בריה"מ לשעבר.

שלטונות הביטחון מתנגדים לשחרורו בנימוק כי נשקפת ממ־נו "סכנה ביטחונית". סניגורו טוען כי היה ראוי להביא בחש־בון את השנים הרבות שחלפו מאז היה קלינגברג חשוף לסו־דות ביטחוניים; את היעלמותם של בריה"מ ושל הממסד המודי־עיני שהפעיל אותו; את התרסה שהביע הן על מעשיו והן על האידיאולוגיה שבשמה פעל, וש־ממילא פשטה את הרגל בכל העולם, ומעל לכל את מחלתו הקשה ואת רצונו שלא למות בין כותלי הכלא.

פרופ' קלינגברג, בן 77, ריצה כבר 12 שנות מאסר, וביקש להשתחרר ממאסר בשל מצב בריאותו הרופף, המוגדר בחוק "חולניות מתמדת" ומהווה בסיס לבקשת שחרור מוקדם.

פרופ' קלינגברג היה סגן מנהל המכון המדעי בנס ציונה, ונעלם לפני 14 שנה. רק לפני כשלוש שנים נחשפה בפרסומים בחו"ל העובדה שהוא נדון לפני 12 שנה בבית המשפט המחוזי בתל אביב ל־18 שנות מאסר על עבירות ריגול למען ברית המועצות. בית המשפט העליון דחה את ערעורו על הרשעתו. בכלי תקשורת בחו"ל פורסם שקלינגברג, שנחשב בזמנו למו־מחה בעל שם עולמי באפידמיו־לוגיה, התמחה במלחמה ביולוגית והעביר סודות בתחום זה לבריה"מ.

לפני חודשים מספר פנה קלי־נגברג לוועדת השחרורים בכלא אשקלון, שבו הוא כלוא, בבקשה לשחררו ממאסר מטעמי בריאות. בבקשת השחרור הוא כתב: "אני חולה מאוד, ומבקש שתתנו לי לבלות את שארית חיי עם בני משפחתי".

שירותי הביטחון התנגדו

ועדת השחרורים המליצה לשר המשטרה שלא לצוות על שחרור מוקדם של קלינגברג, לאחר ששירותי הביטחון התנגדו להיעתר לבקשתו. שירותי הביט־חון נימקו את התנגדותם בחומ־רת העבירות הבוק הבלתי הפיך שגרם למדינת ישראל. כמו כן טענו שירותי הביטחון, שבשחרור טמונה סכנה עתידית לביטחון המדינה ותושביה. זאת, כיוון שלעותר יש מידע רב, שרכש במסגרת עבודתו הביטחונית, וגילוי מידע זה עלול לסכן את ביטחון המדינה.

הדיון נערך בדלתיים סגורות ומלבד העותר נכחו באולם פרק־ליטת מחוז הדרום, עו"ד יסכה ליבוביץ', והסניגור, עו"ד אביג־דור פלדמן.

בפעמים קודמות נמשכו הדיו־נים שעות ארוכות. הפעם הס־תיים הדיון בתוך כמה דקות, לאחר שאב בית הדין קרא את 12 עמודי ההחלטה שכתב ושני השופטים האחרים הסכימו לה ואישרו אותה בחתימתם. השופ־טים ציינו כי הוגשה להם חוות דעת רפואית, שקבעה כי קלינג־ברג לוקה בחולניות מתמדת וקשה המוסיפה את מצב בריאו־תו. עוד לפני מאסרו הוא לקה בהתקף לב, וכיום הוא סובל מל־חץ דם גבוה, מקרישה של הדם, מטרכומה של העיניים ומדיכאון עקב הלחץ שבו הוא נתון בגלל המשך מאסרו וגילו המתקדם. לאחר שמתה אשתו, הוא ניסה לשים קץ לחייו בבית הסוהר.

השופט לרון מצא שהוועדה לא הגבילה את העותר בהבאת ראיות וחוות דעת רפואיות, ונה־גה לפי כללי הצדק. היא גם הביאה בחשבון את כל השיקו־לים הראויים, קבע השופט, הן מבחינת האסיר והן מבחינת הסי־כון שיש לציבור משחרורו המוק־דם. השופט קבע, שהעדפת הוע־דה את האינטרס הציבורי על פני האינטרס האישי של העותר, לא היתה החלטה בלתי סבירה.

לפני דחיית העתירה ציין השופט לרון את הדילמה הקשה שהיו שרויים בה השופטים ותיאר את נסיבות המקרה: "תחי־לה לא פורסם דבר מאסרו של העותר. שנים נותרה זהותו חסויה והוא הוחזק בתנאי בידוד מוחלט, וזו הכבדה נוספת על העונש. ביקורים של בני משפח־תו היו בפרקי זמן מרוחקים זה מזה יותר מהמקובל. לאחר פטי־רת אשתו, נותרה רק בתו המתגו־ררת בחו"ל ולכן מבקרת אותו בתדירות נמוכה. לכן ניתן בהחלט להבין את מחשבותיו, שהוא מתקרב לסיום חייו ומבקש לאפשר לו לבלות את התקופה הקצרה שעוד נותרה לו בחיק משפחתו, ביחד עם בתו ונכדו היחידים".

השופט לרון ציין את הטיפול הרפואי המעולה שמקבל העותר בכלא, כשמדי פעם הוא מוצא גם לבתי חולים, ואמר שטיפול רפואי טוב יותר הוא לא יקבל גם מחוץ לכלא.

הסתייגות בקרב אנשי לוי מהחלטת זוילי לסייע לו בהחתמת תומכים

משעני: נוכל להשיג את מכסת 50 אלף החתימות ללא סיוע

מאת יוסי ורטר
סופר "הארץ" לענייני מפלגות

גורמים בכירים בתנועתו של ח"כ דוד לוי הביעו חשש מהידיעה לפיה מזכ"ל מפלגת העבודה, ח"כ נסים זוילי, הנחה ראשי סניפים בעבודה לסייע לדוד לוי לגייס את 50 אלף החתימות הנדרשות לו לשם הצגת מועמדות לראשות ממשלה. מקורבי לוי חוששים שהידיעה עלולה להרתיע מצביעים מהמחנה הלאומי להצביע עבור לוי לראשות הממשלה בשל החשד שקיים הסכם חשאי לשיתוף פעולה עם מפלגת העבודה לאחר הבחירות.

עו"ד מרדכי משעני, מראשי תנועתו החדשה של דוד לוי אמר אתמול כי ראשי העבודה יודעים שדוד לוי זוכה לתמיכה נרחבת גם בקרב חברי מפלגת העבודה והחליטו כנראה להכין את התירוצים לכך. "אנחנו לא זקוקים לסיועה של מפלגת העבודה. נוכל להשיג את מכסת החתימות הנדרשת ויותר מזה בכוחותינו אנו", אמר משעני.

"תושג תוצאה הפוכה"

גם במפלגת העבודה שרר כעס על יוזמתו של מזכ"ל העבודה. שר בכיר מהעבודה אמר: "אולי הכוונות ביוזמה הזו היו טובות אך הן ישיגו תוצאות הפוכות. היא עלולה להחליש את התמיכה בלוי ולא להגבירה".

במפלגת העבודה השתררה מבוכה גדולה מדליפת הידיעה על ההנחיה שהעביר זוילי ונ־ציגים מטעמו למזכירי סניפים ופעילים מהעבודה לסייע לדוד לוי בגיוס החתימות הנדרשות לו לשם הצגת מועמדותו לראשות הממשלה.

דוברו של זוילי, יורם דורי, הכחיש אתמול כי זוילי נתן הנחיות שיכולות להתפרש כהתערבות במסע ההחתמות למען דוד לוי. דורי אמר כי במפלגת העבודה היתה התלבטות באיזה קו הסברה לנקוט כלפי מפלגתו החדשה של דוד לוי: האם לתקוף אותה או שמא להתעלם ממנה? לבסוף הוחלט על הגישה לפיה מפלגת העבודה לא תתקוף לפחות בשלב זה את דוד לוי ותנועתו החדשה.

סיכוב תרומות בצרפת

בליכוד לא הגיבו רשמית על יוזמתו של זוילי. גורמים בתנועה הבהירו שאין בכוונת הליכוד להתנצח ולהתעסק בשלב זה עם לוי אבל בעת הצורך ייעשה בכך שימוש. דוד לוי אמור לחזור היום מסיורו בצרפת שבו גייס תרומות עבור מפלגתו. מקורביו מסרו כי בקרוב יערוך לוי כנסים אזוריים שבהם ישתתפו החברים שנרשמו לתנועה. עוד נודע, כי ראש עיריית קרית שמונה, פרוספר אזרן, ימונה במפלגה החדשה כאחראי על עיירות הפיתוח וצפון הארץ.

היום ייערך באשדוד כינוס תמיכה של ראשי רשויות מקומיות מטעם הליכוד בנתניהו, בהשתתפותו. את הכינוס יזם ראש עיריית אשדוד, צבי צילקר.

שבט צ'ין בהודו ביקש מהשגריר דובק סיוע ישראלי בלימוד עברית

מאת ראלי סער
סופרת "הארץ" לעלייה וקליטה

יו"ר "מועצת העם של שבט צ'ין־ישראל" בהודו, ג'ושוע קיז לוהאי, המשתייך לטענתו לשבט המנשה, נפגש בשבוע שעבר עם שגריר ישראל בהודו, אפרים דובק, וביקש את סיועה של ממשלת ישראל בהידוק הקשר עם אגודת "עמישב", שעומד בראשה הרב אליהו אביחיל, וכן את מעורבותה של הממשלה בלימוד עברית ואנגלית לבני שבטו. ארגון זה פנה לפני כשלוש שנים, כשנפתחה שגרירות ישראל בניו־דלהי, לשגריר דובק וביקש כי ממשלת ישראל תסייע לו בנשק ובתמיכה פוליטית, כדי להגיע את ממשלת בורמה להסכים להקמת מדינת "צ'ינלנד־ישראל", עבור בני שבט המנשה.

בפגישה הודיע השגריר דובק כי אין ברצונו לקבוע עמדה אם "מועצת העם של שבט צ'ין ישראל" אכן שייכים לשבט מנשה, אולם הם ניתקו את הקשר עם העם היהודי לפני אלפי שנים, וכיום הם נוצרים לכל דבר ומעמד זה אינו מקנה להם שום זכויות מיוחדות. עוד קבע דובק כי בעייתם היא בעיה פנימית ועליהם לפתור אותה עם ממשלות הודו ובורמה, ואל להם לצפות לסיוע כלשהו מצד מדינת ישראל.

לדברי דובק, קיז לוהאי אישר שרוב בני שבטו הם אכן נוצרים, אך ניסה לשכנע את השגריר כי הם שומרים על נצרותם כיוון שהם מעוניינים לשמור על זהותם כבני שבט המנשה. בסיכום הפגישה הודיע יו"ר "מועצת העם של שבט צ'ין־מנשה" כי עמדתה של ממשלת ישראל ברורה לבני שבטו "אינה רלוואנטית" וכי הוא ימשיך להסיף לבני עמו כי הם משבט המנשה.

הרב אביחיל אמר כי 150 מבני שבט המנשה הגיעו לארץ במימון אגודת "עמישב", כתיירים, עברו כאן גיור והפכו לאזרחי המדינה. לדבריו, לאחרונה מאוד קצב בואם, בשל קשיים שעורם משרד הפנים על כניסתם לישראל. אביחיל ציין כי בני שבט המנשה שייכים לשבט שידלונג, שמקום מושבם בשלוש מדינות בהודו: מיזורם, מניפור והבל ארץ צ'ין. לדבריו, השבט הפך לנוצרי בידי מיסיונרים לפני כ־100 שנה, אולם לפני 27 שנה, חלק מבני השבט, היושבים במדינת מיזורם ומונים כ־5,000 נפש, החלו לקיים מחדש את מצוות היהדות. הם מתפללים בבתי כנסת, ומזדהים עם מדינת ישראל, ומקיימים קשר הדוק עם אגודת עמישב.

לדברי אביחיל, כל מי שעלו לארץ הגיעו מבין אוכלוסיית שבט שידלונג במדינת מיזורם.

תיכון מוחה בפני שגרירות גרמניה על הכוונה לסגור את אתר מחנה ההשמדה זכסנהאוזן

מאת גדעון אלון ויהודית וינקלר

יו"ר האגודה הפרלמנטרית בין ישראל לגרמניה ח"כ דן תיכון (ליכוד) יגיש היום מחאה חריפה לשגרירות גרמניה בישראל. לדבריו, ישנה כוונה לסגור את אתר מחנה ההשמדה זכסנהאוזן שליד ברלין בנימוק שהאתר מפריע לפתח את המקום כאתר קיט ונופש.

ח"כ תיכון טוען כי אין לתת בשום אופן יד לסגירת אתר ההנצחה בו הושמדו אלפי יהודים, רוסים, פולנים, צ'כים וגרמנים. הוא הדגיש כי המחנה שימש כמודל לבניית מחנות השמדה אחרים ובו הוכנו מפקדות הנאצים והאס־אס שפיקחו על תהליך ההשמדה במחנות אחרים.

ח"כ תיכון ציין כי שלטונות גרמניה מעבירים סכומים פעוטים בלבד לשימור האתר ולאחזקתו וכי חסרים מדריכים להדרכת בני נוער ומבקרים במקום. לדבריו, על גרמניה להעביר את הכספים הדרושים לשימור האתר.

בגרמניה הוכחש אתמול כי האתר ייסגר. עם זאת נאמר כי מדינת בראנדנבורג שבתחומה נמצא אתר מחנה הריכוז זכסנהאוזן תקצץ בחצי את התקציב להחזקת האתר.

במשך שנים גרסו ראשי הקהילות היהודיות בגרמניה שאין מקום להקים מוזיאון מרכזי לשואה בגרמניה, משום שלדעתם עדיף להמשיך ולהחזיק באתרי מחנות הריכוז לשעבר הפזורים ברחבי המדינה הגדולה, שרבים מבקרים בהם.

זנדברג קורא לרבין לעכב מינוי ברק לשר, בגלל התנהגותו באסון צאלים ב'

מאת גדעון אלון

ח"כ אליעזר זנדברג (צומת) קורא לראש הממשלה לעכב את מינויו של הרמטכ"ל לשעבר, אהוד ברק, לשר בממשלה, נוכח הפרטים שהתפרסמו ביום שישי בעיתון "ידיעות אחרונות" על התנהגותו באסון צאלים ב'.

זנדברג מציע ליצחק רבין להקים ועדת חקירה ממלכתית שתבדוק את המקרה. על פי הפרסום, עזב ברק את מקום האסון במסוק, זמן קצר לאחר שיגור הטיל, ולא פנה לסייע לפצועים.

רק 12 ירוויחו ROVER

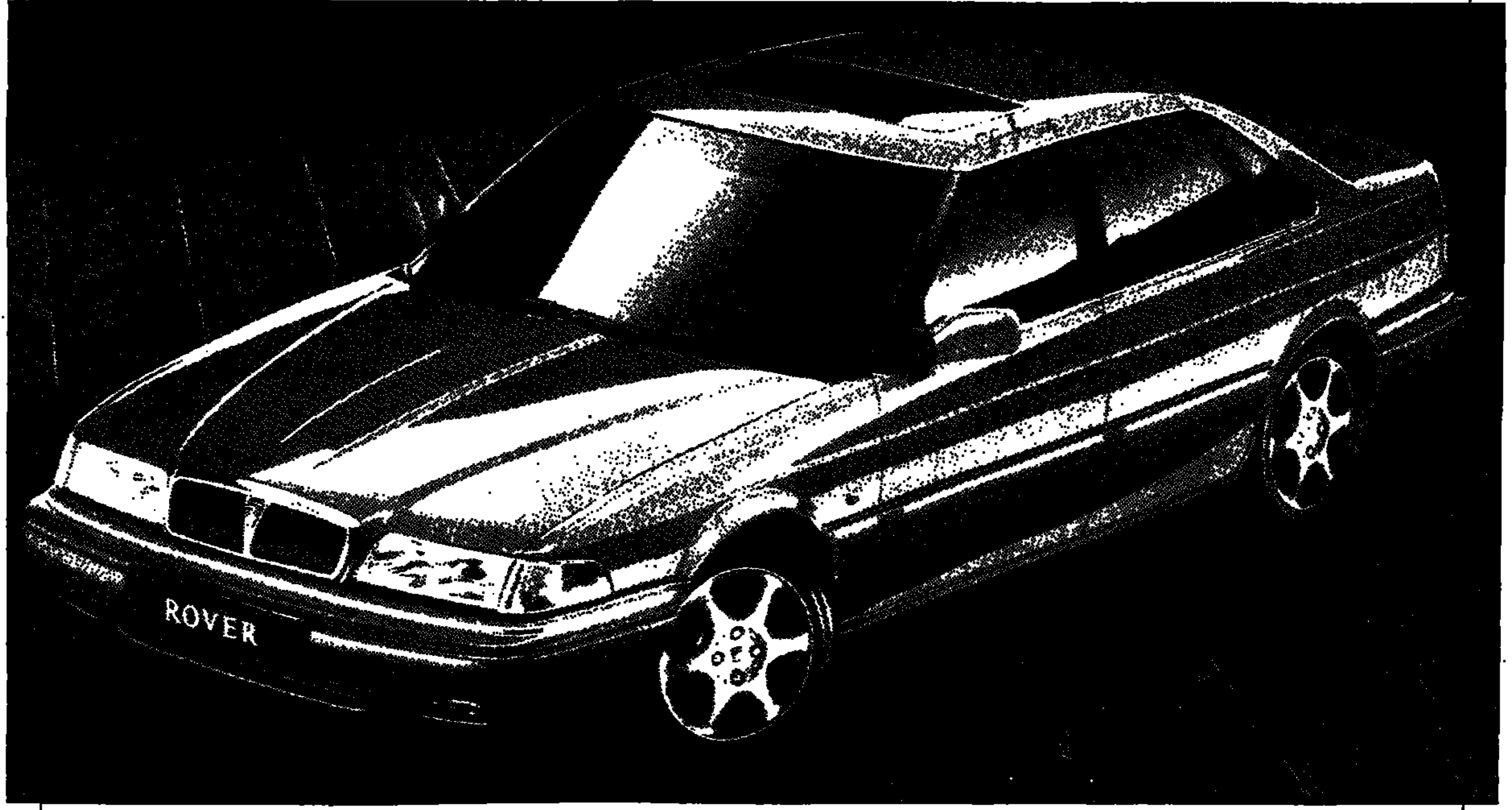

שלם רק 44,444 ש"ח במזומן ועוד 4 תשלומים של 25,000 ש"ח ללא ריבית וללא הצמדה וסע! **וגם המערכת כבר בפנים.**

ברובר רוצים לעזור לך להגשים חלום להצטרף למשפחת בעלי רובר 800 היוקרתית. זו ההזדמנות שלך לעשות את זה. 12 רכבים בלבד, הזדמנות שאולי לא תחזור.
כל הקודם זוכה.

המחיר והתנאים הם לדגם 872 Si ● תנאים מיוחדים לטרייד־אין על כל סוג רכב שברשותך ● מחיר רגיל של דגם זה מתחיל ב־149,800 ש"ח ● המחיר כולל מע"מ אינו כולל אגרת רישוי ומס בולים.

כל מכונית נושאת את סמל בית המלוכה הבריטי

800 ROVER
כלי השלמות
חברת המזרח לשיווק מכוניות בע"מ.

אולם התצוגה החדש של חברת המזרח לשיווק מכוניות בע"מ. תל־אביב: רחוב המסגר 52. טל': 03-5616985, 03-5621333. סניף חברת המזרח בחיפה: רחוב הנאמנים 2. טל': 04-523086, 04-534584 ובסוכנויות רובר־חיפה: סלון המכוניות מגדל הנביאים, ככר סולל בונה. טל': 04-672582. ירושלים: א.ג.מ בע"מ דרך בית־לחם 144 פינת רח' התנופה. טל': 02-719444, 02-719555. באר־שבע: מוסך פורמולה. רחוב הבדיל 41, איזור התעשייה עמק שרה. טל': 07-232220, 07-231223. נצרת: רוד קר. רח' תופיק זיאד 206 טל': 06-452591.

שיווק סי.

לעצמאים ובעלי עסקים
חישובית זהב
תוכנה להנהלת חשבונות וניהול עסק
המבוריש הו־צדדית וכפולה • השבוניות • בנקים • לקוחות/ספקים • מלאי
אלפי משתמשים · קלה ופשוטה להפעלה · מאושרת ע"י מס־הכנסה
לקבלת תוכנת הדגמה חינם פקסס 03-496119
המחיר החל מ- 350 שקל כולל מע"מ
אוטוסופט
רח' הרוגי מלכות 7 תל-אביב טל' 03-6471486

هكذا من الأصل

הפצוע ו–5 החולים הבוסנים שפונו לישראל המתינו 9 חודשים עד שנמצאה מדינה קולטת

מאת מרב נשר

במבצע שארגנה העמותה ההומניטרית "שלום ורעות" הולצו שלשום בבוקר מקרואטיה פצוע מלחמה וחמישה חולים בוסנים. הם הועברו לבית החולים הדסה עין כרם בירושלים, לקבלת טיפול רפואי.

ביום חמישי בלילה נחת בעיר הנמל ספליט שבקרואטיה, המרוחקת כ–10 ק"מ מהאזורים שבשליטת הסרבים, מטוס מיוחד של חברת ארקיע, ובו צוות רפואי מישראל. המטוס נטל עמו לישראל פצוע בכוויות קשה, שלושה ילדים הסובלים ממומי לידה, ילדה הסובלת מדימום בבטן וגבר חולה סרטן.

תשעה חודשים המתינו החולים בבוסניה, עד שנמצאה מדינה שתהיה מוכנה לקלוט אותם. ביום רביעי שעבר הם הועברו במסוקי או"ם מהערים טוזלה וזניצה לספליט. עשרים דקות בלבד לאחר הפינוי מטוזלה, החלה הפצצה כבדה של הסרבים על העיר, וכמה אזרחים נהרגו.

בתחילה סירבו הקרואטים לאשר את כניסת החולים, משום שמטוס הפינוי מישראל טרם הגיע והם חששו שהבוסנים יבקשו מקלט בארצם. לבסוף הורשו להישאר, בתנאי שימתינו בנמל התעופה.

נמל התעופה של ספליט היה שומם וחשוך בשעת לילה מאוחרת, שבה נחת מטוס ארקיע. באחד מאולמות ההמתנה, ליד השלט "קינג ספליט", המתינו משפחות המפונים. המבוגרים הרבו לעשן. הם נשאו אתם חפצים מועטים, כמה מהם חבשו כובעי מצחייה צבעוניים, מתנה מאלסי שמרדות, אחות יהודייה מארצות הברית שטיפלה בהם.

במטוס המתין להם צוות רפואי, בראשות ד"ר אהוד עיד, מנתח כבד מהדסה, ומרכז הפרויקט מטעם "שלום ורעות", יואל רינגברג. לטיסה הצטרפו גם עיתונאים רבים.

חולה אחת במטוס היתה אנה ג'פרנובסקי, בת שנתיים, שהיתה מלווה באמה ואחותה הגדולה וקיבלה מיד בקבוק חלב. אנה, שאביה מוסלמי ואמה סרבית, סובלת ממום בלב. בעיר מגוריה, זניצה, אושפזה לסירוגין בבית החולים. "בזניצה קשה מאוד לתת טיפול רפואי למי שסובל מבעיות קשות. אני מקווה שבישראל תקבל אנה טיפול טוב ותוכל לחזור במהרה לזניצה", אמרה אמה.

אמיר סטנקוביץ' בן 30, פצוע המלחמה היחידי בקבוצה, שכב על אלונקה. הוא היחיד שבא לישראל בגפו, שכן אשתו ילדה לפני חודש את בתם השנייה ונשארה בבית. סטנקוביץ' היה שוטר צבאי, ונפצע לפני כתשעה חודשים מפצצת זרחן. הפצצה נחתה כשהיה ביער, ושני חבריו שהיו עמו נהרגו. הוא רץ, בוער, לנחל קרוב, ושם כיבו אותו. אחר כך פונה לבית החולים.

שכיבה ממושכת על הגב ומחסור בתזונה דלדלו את שריריו, וסטנקוביץ', ששקל לפני הפציעה 80 ק"ג, רזה מאוד. 60% מגופו מכוסים בכוויות ובזיהומים. "אני לא סובל מכאבים עכשיו, אבל מקווה שאחזור לעמוד על הרגליים", אמר, והוסיף לדבר על המלחמה: "אלה רעיונות מטורפים של מישהו, שגרמו להרג של ילדים, מבוגרים וזקנים. הכי גרוע שהם לא מתחשבים בילדים". לדברי ד"ר עיד, סטנקוביץ' יעבור סדרת טיפולים ארוכה, וניתוחים להשתלת עור.

"החולים הם פגועי מלחמה באופן עקיף, כיוון שהמלחמה מונעת מהם לקבל טיפול", אמר יואל רינגברג. "הקריטריונים של האו"ם לפינוי הם אנשים שהטיפול עשוי לשנות באופן משמעותי את חייהם, ושאי פינוים עלול להדרדר את מצבם עד מוות. תנאי נוסף הוא שתימצא מדינה שתסכים לקלוט אותם".

לדברי רינגברג, אלפי פצועים וחולים בוסנים ממתינים עדיין לפינוי. רק מעטים מהם חולצו מאזורי הלחימה. המפונים סיפרו שעברו ועדת מיון של האו"ם, אבל המתינו כמה חודשים עד שנמצאה מדינה שהסכימה לקלוט אותם. בנוסף לישראל, פונו בימים האחרונים פגועי מלחמה אחרים מבוסניה לנורווגיה ולאירלנד.

סטנקוביץ' אושפז במחלקה כירורגית פלסטית בבית החולים הדסה עין כרם. יתר החולים שוחררו לסוף השבוע, ויתייצבו היום לאשפוז או קבלת טיפול במרפאות החוץ. החולים ששוחררו מבית החולים הדסה ובני משפחותיהם משוכנים זמנית במלון עולים בירושלים, ולאחר מכן ישוכנו בדירות שכורות. משך השהייה המשוער שלהם הוא חודשיים עד שנה.

תצלום: עודי קיד

הד"ר עיד והפצוע הבוסני אמיר סטנקוביץ'. פצצת זרחן נחתה ביער, הוא נפצע ושני חבריו נהרגו

הרב אויערבאך פסק לפני מותו שנישואי ילדות בטלים

מאת שחר אילן

הרב שלמה זלמן אויערבאך המנוח, שנחשב לאחד משני גדולי הפוסקים החרדים בארץ, פסק לפני מותו שנישואי הילדות, שנפוצו בקהילה החרדית בארצות-הברית, הם חסרי תוקף. אויערבאך נימק זאת בכך שאב שמחתן את בתו הילדה הוא רשע, ולכן לא ניתן לסמוך על עדותו שאכן עשה זאת.

קידושי הילדות הם תשובה של גברים חרדים בברוקלין לנטייה ההולכת וגוברת בקרב נשים חרדיות שם לנהל את הליכי הגירושין בבתי משפט אזרחיים. הנישואים מבוססים על הפסוק התנ"כי "ואמר אבי הנערה אל הזקנים 'את בתי נתתי לאיש הזה לאשה'". ההלכה מפרשת את הפסוק הזה כאסמכתא לכך שאב יכול לחתן את בתו עם מי שהוא רוצה, עד שהיא מגיעה לגיל 12. האב אינו זקוק לנוכחות הילדה כדי לחתן אותה. עליו להעביר את הקניין עליה, באמצעות מטבע לבעל, בנוכחות עדים.

עורך העיתון החרדי האמריקאי "פנים חדשות", חיים שאולזון, אמר שבשנה האחרונה היו 8 מקרים של גברים שהכריזו בפני בתי דין רבניים כי השיאו את ילדותיהם.

עכשיו מתברר שאויערבאך פסק בקיץ '94, כחצי שנה לפני מותו, שלנישואי ילדות אין תוקף. אויערבאך התייחס רק למקרה הראשון של השאת ילדה, שהיה ידוע אז, אך נראה שהפסק שלו חל על כל המקרים.

הפוסק החרדי הסביר את החלטתו בכך שמי שמחתן את ילדתו ומאמלל אותה, עושה מעשה רשעות. אדם שבא לבית דין ומכריז שהוא רשע, הבהיר אויערבאך, לא ניתן לסמוך על עדותו.

אויערבאך אמר זאת והבהיר שיהיה מוכן לחזור על כך באוזני הרבנים המטפלים במקרה, אבל הוא לא כתב את הפסק.

מחקר חדש: עולים מאתיופיה – בתחתית סולם העדיפויות של הקליטה בקיבוצים

כשליש מהעולים: החיים בקיבוץ טובים מהצפוי

מאת גבי זהר

מחקר חדש מגלה כי העולים האתיופים הם בתחתית סולם העדיפויות לקליטה בקיבוצים. לפי המחקר 71% מחברי הקיבוץ מעדיפים שהקיבוץ ישקיע בקליטת ישראלים, 66% מעוניינים בקליטת עולים מארצות המערב, 57% מעוניינים בקליטת עולים מחבר המדינות, 45% רוצים בקליטת עולים מדרום אמריקה ואילו 32% מחברי הקיבוצים מעוניינים בקליטת עולים מאתיופיה.

הסקר נערך על ידי המכון לחקר הקיבוץ באוניברסיטת חיפה ארבע שנים לאחר שהחל מסלול קליטה ראשונית לעולים מחבר המדינות בתנועה הקיבוצית. כ–4,000 עולים עברו בתנועה הקיבוצית בתקופה זו. המחקר כלל מדגם של 14 קיבוצים שבהם נמצאו עולים במסלולי קליטה שונים.

מהמחקר עולה כי בתנועה הקיבוצית מסתמנת ירידה משמעותית בשיעור התומכים בנימוקים לאומיים להצדקת הקליטה, עלה שיעור הסבורים כי קליטת העולים אינה כדאית, ואף חלה ירידה במידת השתתפותם העצמית של חברי הקיבוצים בפעילות הקליטה.

מהמחקר, שבדק את השגי קליטת העולים ב–14 קיבוצים, נמצא כי האכזבה הבולטת ביותר בקרב העולים נגרמה מהיחסים בינם לבין חברי הקיבוץ. יותר מחצי מהעולים ציינו שיחס החברים אליהם הוא טוב, אולם רק מעטים מגיעים לכלל קשרים חברתיים. כשליש מהעולים התאכזבו מהמצב הכלכלי בקיבוץ, בעיקר עקב הוצאות מחיה גבוהות יחסית, ורמת חיים לא גבוהה. הציפיות של רוב העולים בעניין קליטת ילדיהם התממשו. כ–75% מהעולים דיווחו כי לא הצליחו למצוא עבודה במקצועם.

בסך הכל, כשליש מהעולים השיבו כי החיים בקיבוץ התגלו כטובים מהצפוי. 11% הביעו אכזבה מחיי הקיבוץ. 35% מהעולים אמרו כי הם מתכוונים להישאר בקיבוץ באופן קבוע, עקב הנסיבות, למרות שאין להם עניין בחיי קיבוץ.

אחד מגדולי התורה פרסם מכתב נלהב בעד נהיגת נשים, "שנסגרות כך בארגז"

"בניגוד לרכיבה על חמור, אין אפילו צורך לפשק רגליים"

מאת שחר אילן

חבר מועצת גדולי התורה של אגודת ישראל, הרב בנימין זילבר, המכונה בציבור החרדי "בנימין הצדיק", פרסם מכתב נלהב בזכות נהיגת נשים, שבו הוא תוקף בחריפות את המתנגדים לכך. זילבר מסביר את עמדתו בכך, שהאשה סוגרת עצמה בארגז ואין רואים אותה, ובכך שבמכונית, בניגוד לרכיבה על חמור, אין אפילו צורך לפשק רגליים.

העיתון החרדי "יום השישי" כותב, שאת הוויכוח בעניין זה פתח כרוז שפורסם בעיר החרדית בני ברק ואסר על נהיגת נשים. הכרוז התבסס בין היתר על פסק של הרב שמואל הלוי וזנר, העומד בראש אחד מבתי הדין הרבניים של העיר.

זילבר כותב שמאוד התפלא כשקרא את הכרוז, "משום שאין לנהיגה שום שייכות לעניין צניעות. האשה סוגרת עצמה בארגז שקורין מכונית, והגברים ניצולין בזה מללכת אחרי אשה ולעבור בין נשים וגם מהסתכלות עליהן".

לדברי זילבר, נהיגת נשים רק תועיל לצניעות, מכיוון שתפחית את מספר הנשים ברחוב. "אנו רואים שהרחוב גדוש ומלא עם נשים, כמעט תשעים אחוז הן נשים, ועל ידי נסיעה במכונית לא מתרבה מספרן אלא להפך, כי מה שהאשה צריכה כחצי שעה ללכת ברגל, היא עושה במכונית בכמה דקות". לדבריו, גם לימוד הנהיגה אינו יוצר כל בעיה של צניעות, "כי יש אפשרויות שנשים ילמדו חכמת הנהיגה אצל נשים מלמדות".

זילבר מגייס להוכחת עמדתו גם נימוק מהמקרא, שלא אסרה על רכיבת נשים על גמלים וחמורים, אפילו שהיו צריכות לפשק רגליהן. קל וחומר שהדבר מותר "במכונית שלהן, שאין כאן פשיקת רגליים".

זילבר טוען שהרב וזנר לא אסר על נהיגת נשים, אלא רק קבע שזה דבר שראוי להחמיר בו. זילבר אינו רואה בעיה, גם אם "נשים נוהגות יותר מאנשים". להפך, הוא טוען, נהיגת גברים יוצרת מכשול יותר חמור, "משום שהם נתקלים בדרך במראות בלתי צנועים".

הצעה לרפורמה במימון רשות השידור: הגרלות, ומס שישלמו העיתונים וערוץ 2

מאת עירית רוזנבלום
סופרת "הארץ" לענייני תקשורת

המכון לדמוקרטיה מציע לתגבר את אגרת רשות השידור במס שייגבה מיתר אמצעי התקשורת, האלקטרונית והכתובה, ולהתיר לרשות השידור לגייס כספי ציבור באמצעות הגרלות. רעיונות אלה כלולים בתוכנית לרפורמה במבנה המימון של רשות השידור שהגיש פרופ' ירון אזרחי, ראש התוכנית "תקשורת ודמוקרטיה" במכון, לשרת התקשורת שולמית אלוני.

במכתבו לשרה, המלווה את גוף ההצעה, כותב פרופ' אזרחי כי הנחת היסוד של ההצעה היא חיוניותו של שידור ציבורי, עצמאי ואיכותי – הן לתפקודה של השיטה הדמוקרטית בישראל הן לדמותה ולעושרה של התרבות בארץ. "ביסוסה של חשיבות השידור הציבורי עולה בשנים האחרונות, נוכח מגמות מסחור התקשורת בארץ", כותב אזרחי.

בגיבוש ההצעה ניסו החוקרים למצוא פתרונות שיבטיחו רמה נאותה של משאבים כספיים, מבלי שצינורות המימון יהוו גם צינורות להפעלת לחצים פוליטיים או כלכליים ישירים. "לחצים פוליטיים וכלכליים כאלה פגעו קשות בתפקוד השידור הציבורי, באמינותו ובאיכותו במספר מדינות", כותב אזרחי לאלוני. "מלאכת השיקום של פגמים כאלה היא קשה הרבה יותר מאשר מניעתם מראש. מסיבה זו אנו מציעים הן צמצום דראסטי של תלות הרשות בצינורות מימון הנמצאים בהשפעת גורמים פוליטיים, הן חסימת כל תלות של הרשות בעתיד במימון באמצעות פרסומת".

על פי ההצעה, ימומן תקציב רשות השידור משלושה מקורות. הראשון הוא תקבולים מהאגרה, שמתכונת גבייתה תשתנה. בנוסף אליה, יוטל מס על פרסום באמצעי תקשורת שונים. הצעה זו מהווה תחליף עיקרי לפרסום בשידורי רשות השידור. החוקרים טוענים כי מאחר שהנהנים העיקריים מאיסור הפרסום בערוץ הציבורי הם אמצעי התקשורת האחרים, עליהם להשתתף, בצורה עקיפה ומוגבלת, במימון השידור הציבורי.

לדעת החוקרים, למעט קביעת שיעור המס, שייקבע באופן חד-פעמי על ידי הכנסת בחוק מתאים, יביא המימון הישיר, באמצעות המס על הפרסום, לנטרול של הרשות מלחצים חיצוניים.

היקפו של שוק הפרסום בארץ עומד על כ–500 עד 600 מיליון דולר בשנה. המכון מציע כי המס שיונהג על התקבולים מפרסומת בעיתונות הכתובה יהיה בשיעור נמוך יחסית, של כ–5%, מהפרסומת המסחרית בטלוויזיה – כ–9%, ומיתר השוק – כ–7%. הערכה ראשונית מראה כי פוטנציאל תקבולי המס בשנתו הראשונה עומד על כ–35 מיליון דולר, שהם כ–20% מכלל הכנסות רשות השידור.

מקור המימון השלישי הוא באמצעות הגרלה מוסדרת עם גופים כמו מפעל הפיס, ללא תלות בתקציב המדינה.

לדברי פרופ' אזרחי, הצורך ב"תמהיל" של שלושה מקורות מימון נפרדים נובע מכיוון התפתחותו של המבנה הפוליטי-חברתי בישראל (בעיקר, התחזקות צפויה של "דפוסי פוליטיקה פופוליסטית", בשל שינויים מבניים בבחירות מועמדי המפלגות לכנסת ולראשות הממשלה).

מגמה זו, הוא טוען, מגבירה את הסכנות לפגיעה באגרה ואף לביטולה כמקור עיקרי למימון השידור הציבורי. לדבריו, "האפשרות שצירוף של אינטרסים פוליטיים קצרי טווח יביא לפגיעה באגרה, מעוררת כמובן את הסכנה של החזרת תלות רשות השידור בתקציב המדינה".

אזרחי סבור כי שינוי במבנה המימון של השידור הציבורי בארץ עשוי להיות צעד מכריע בביסוס מערכת תקשורת "דמוקרטית מאוזנת" בישראל, ובטיפוח רמת התרבות הפוליטית ואיכות חיי התרבות בארץ. "אנו מקווים כי אכן הזדמנות זו לא תוחמץ, למרות הקשיים וההתנגדויות הצפויים", הוא כותב.

המארינס בודק מערכת כינון ישראלית לטנקי המערכה שלו. המשמר הלאומי כבר רכש

שווי העסקה עשוי להגיע לעשרות מיליוני ד'

מאת שרון שדה

מפקדת המארינס בארה"ב בוחנת מערכת עקיבה אוטומטית מתוצרת אלביט וחברה אמריקאית שלה, EFA, על טנקי מערכה מסוג M1-A1 במסגרת פרויקט לשיפור רמת האימון המוכנות שנערך בשיתוף עם המשמר הלאומי של ארה"ב. המערכת מאפשרת לטנק לכוון למטרה, נעה או סטאטית, ולירות בה תוך כדי תנועה או עמידה באופן מדויק ביותר.

המערכת מאפשרת גם ירי תוך כדי ייצוב הכוונות התותח ולפיכך משפרת את יכולת העקיבה אחר מטרה ומגבירה את דיוק הפגיעה בה. לדברי צ'ארלס פיטמן, סגן נשיא EFW, המשמר הלאומי של ארה"ב רכש 14 מערכות מסוג זה, בין היתר באמצעות מימון שניתן על ידי סוכנות הממשל לפיתוחים מתקדמים ARPA.

לדברי פיטמן, אשר שירת בעבר כראש האוגדה במארינס בדרגת לוטננט-גנראל, מתנהל עתה משא ומתן עם המארינס, השוקל להתקין כמות גדולה של מערכות אלה בטנקים שהוא מפעיל. שווי העסקה עשוי להגיע לעשרות מיליוני דולרים.

מדיווחים שהתקבלו בישראל עולה כי האמריקאים מרוצים מאוד מאופן התפקוד של המערכת הישראלית, המשפרת באופן משמעותי את סיכויי הפגיעה במטרה. על פי הדיווחים מארה"ב המערכת קלה יחסית להתקנה ולשימוש, ואינה מחייבת הכשרה ממושכת לצורך תפעולה.

זו המערכת הישראלית השנייה שבוחנות זרועות צבא ארה"ב. בעבר פורסם כי ארה"ב שוקלת לרכוש מערכת כוונת קסדה לטייס מתוצרת אלבית. המערכת מותקנת במטוסי חיל האוויר, ונמצאת כעת בבחינה במטוסי אף 18 של הצי האמריקאי.

גולגולת אדם נמצאה בחוף פלמחים והועברה למכון לרפואה משפטית

מאת משה מובאל

גולגולת אדם נמצאה בחוף פלמחים ביום ששי בבוקר. הגולגולת הועברה למכון לרפואה משפטית באבו כביר, כדי לנסות ולקבוע את זהות המת.

ביום ששי התקבל דיווח במשטרת ראשון לציון מאדם שטייל לאורך החוף כי מצא גולגולת אדם. למקום הגיעו שוטרים, בפיקודו של סנ"צ אהרון פרנקו מפקד משטרת ראשון לציון, וכן עובדי המעבדה לזיהוי פלילי של משטרת מרחב השפלה. מקום מציאת הגולגולת נסרק בקפידה במטרה למצוא עצמות נוספות השייכות לאותו שלד אדם, או פריטים נוספים שיוכלו לסייע בזיהוי.

במסגרת מאמצי הזיהוי נפתחו כל תיקי הרצח שאירעו בשנים האחרונות וההיעלמויות שעדיין לא פוענחו.

בעוד כמה ימים תתקבל תשובה מהמכון לרפואה משפטית.

יום החייל יצוין היום לראשונה; שידורים מיוחדים בגלי צה"ל ובטלוויזיה הממלכתית

מאת עירית רוזנבלום

יום החייל יחוג היום לראשונה ומטרתו לקבוע בכל שנה יום שיוקדש לחייל כפרט, להסברה על מהות תפקידו, הצגת השגיו, ועוד. לקראת השנים הבאות ייבחר ליום זה מועד קבוע, ולפי הצעה שאושרה על ידי ועדת השרים לענייני סמלים וטקסים, יום החייל יתקיים בעתיד ביום השנה להקמתו של צה"ל.

בגלי צה"ל מקיימים היום יום שידורים מיוחד, שבו יישבו שדרים ואמנים באולפן התחנה ביפו ואחרים ייצאו לבסיסים שונים ברחבי הארץ. בין השדרים – ארז טל ויאיר ניצני, תמיר קמחי ביחד עם כוכבי הקומדי סטור, דידי הררי, טל ברמן ואחרים. כן יתקיים קו פתוח בהנחיית מפקד גלי צה"ל, משה שלונסקי, וישודרו ראיונות עם אנשי צבא במילואים כמו רפאל איתן, אריאל שרון, אביהו בן-נון, מנחם דגלי, נחמן שי ועוד.

הטקס המרכזי, שייערך לרגל יום החייל בהר הצופים בירושלים, יועבר על ידי גלי צה"ל בשידור ישיר כמו גם על ידי ערוץ 1. בטקס ישתתפו נשיא המדינה, עזר ויצמן, מפקדי צה"ל ואמנים כמו דודו ד'אור ושלמה בר, להקת אתניקס ואחינועם ניני.

שידור הטקס ישולב בערוץ 1 במשדר מיוחד לרגל יום החייל, בהנחייתו של חיים יבין. השידור יועבר מחמש נקודות שידור, בהן מוצב צה"ל בצפון שם יופיעו בפני החיילים הזמר אביהו מדינה, ובית החולים רמב"ם, שם ישתתפו גם פצועי צה"ל במופעי הבידור והראיונות. באולפן בירושלים יתארחו בין השאר הרמטכ"ל, רא"ל אמנון ליפקין שחק, קצינים בכירים וחיילים מן השורה, ביניהם מודה, חייל בדואי, מכונאית מטוסי אף–16, מפקדות טנקים ועוד.

בעקבות שיתוף פעולה בין האגודה למען החייל ובין התאחדות המלונות, החליטו 38 מלונות ובתי הארחה ברחבי הארץ לתרום ביום החייל כניסה חופשית לבריכה ושתייה קלה לחיילים, לקצינים ולאנשי קבע.

אלדן "נו" שרות עולמי ישיר

שכור מכונית ברחבי אירופה וארה"ב ללא פערי תווך
ושלם בשקלים את המחירים הנמוכים ביותר ללא הפרשי שער ומטבע

מדינה	מחיר לדוגמא
אנגליה	68 ש"ח
גרמניה	70 ש"ח
שוויץ	83 ש"ח
צרפת	99 ש"ח

לרכב מקבוצה A מחיר יומי על בסיס שבועי. המחיר כולל: ביטוח CDW ביטוח מגניבות ומע"מ מקומי. התשלום בשקלים. מחיר מבצע מיוחד ל–500 המזמינים הראשונים.

בלעדי למשלמים בישראכרט
100 ש"ח הנחה תמורת 300 נקודות.
מוגבל ל–500 הזמנות ראשונות.
מימוש ההטבה ישירות במשרדי אלדן.
הכי טוב ישראכרט

אלדן ELDAN השכרת-רכב RENT-A-CAR
חייג ישיר ותהנה מהמחיר 03-5654511

רבין אל תיסוג! רפורמה במס – צו הצמיחה!

נמאס מנטל המס

מס הכנסה + ביטוח לאומי + מס בריאות

המטה להפחתת סך המס מתחת ל-50%

להב לשכת ארגוני העצמאים בישראל
רחוב דיזנגוף 30, תל-אביב 64332, טל: 03-6293474, פקס: 03-6299816

שודדים פרצו עם טרקטור את חזית הזכוכית של בנק בפ"ת, אך לא הצליחו לפרוץ את הכספת

מאת יוסי המנוי

הכספת נמצאה שלמה ונעולה בשדה סמוך; הכילה 500 שקל בלבד

ביום שבת לפנות בוקר התקבלה התראה אלקטרונית במתנד־תקה על פריצה שבוצעה בסניף בנק לאומי שבאזור התעשייה קרית־אריה בעיר. שוטרים, שהוזעקו למקום, גילו כי קיר הזכוכית של הבנק נפרץ על ידי כלי רכב כבד, כנראה טרקטור ומהמקום נלקחה כספת.

לאחר סריקות נמצאה הכספת נעולה ושלמה בשדה סמוך. הכספת הכילה 500 שקלים, אך השודדים לא הצליחו לקחת דבר.

המשטרה עצרה לחקירה 5 אנשים, בחשד שהיו מעורבים בשוד סניף בנק המזרחי שבוצע ביום חמישי בדימונה. שלושם הוארך מעצרם בבית משפט השלום בבאר־שבע.

שוד בנק המזרחי בדימונה בוצע בערך בשעה 8.40 בבוקר, כששני רעולי פנים נכנסו לסניף הבנק עם אקדחים בידיהם. אחד מהם ניצב לחיפוי בפתח הבנק והשני דילג מעבר לדלפק ואסף מהקופה לתוך תיק 12,000 שקל. חברו ירה בסוף השוד קליע לעבר התקרה.

השודדים התחלקו במכונית "סובארו ג'אסטי" בצבע ארגמן, שהמתינה להם. בעת מנוסתם, העידו עדי ראייה, הם נטשו את המכונית ועברו למכונית מסוג "דייהו רייסר" בצבע חום.

נציג המשטרה, רס"ר יצחק מלכא, הציג לבית המשפט מסמכים לגבי שניים מהחשודים: מאיר עמר, בן 42 מטבריה ובנו שרון עמר, בן 20. חוקר המשטרה ציין, שנגד השניים קיימות ראיות לכאורה, הקושרות אותם לשוד. החוקר טען, שהאב שכר בטבריה את המכונית ששימשה רכב מילוט בשוד ושבתוך המכונית נמצאו 5,000 שקל בתוך תיק בצבע כחול. לדבריו, פקיד מבנק המזרחי בדימונה העיד, שהשודד השתמש בתיק כזה. עוד ציין החוקר, שבתוך המכונית נמצאו פאות נכריות.

מאיר עמר כפר בחשדות נגדו וטען, שאת המכונית הוא שכר לחורש לשם ביצוע התרמות. "זו עבודת קודש של גמילות חסדים עבור משפחות נזקקות", טען הדסין, כי עד שעה 8.25 בבוקר הוא היה בבית הכנסת ולאחר מכן בבית העלמין. הוא הביע נכונות להיבדק בפוליגרף. בנו, שרון עמר, כפר אף הוא בחשדות נגדו וטען, כי בשעת השוד ישן עם בני משפחה אחרים בבית סבתו בדימונה.

השופטת צילה קינן הורתה להאריך את מעצר האב והבן ב־5 ימים. שעות אחדות קודם לכן הובא בפני השופטת קינן קטין, שאף הוא חשוד במעורבות בשוד, וגם מעצרו הוארך.

מעצרם של שני החשודים נוספים – שלמה לוגסי, בן 32 וחיים מחבוט בן 35, שניהם מדימונה – הוארך עד היום.

הכספת שנעקרה מסניף הבנק בפ"ת מוחזרת למקומה. הפורצים לא הצליחו לפצחה אך תכולתה הסתכמה ב־500 שקל

המכונית שנשרפה בחניון ברחוב מונטיפיורי בת"א. עשרות מכוניות פונו מהחניון

פועלים זרים שצלו בשר גרמו לשריפה בלונדון מיניסטור בת"א

מאת משה מובאל ועתיים

שריפה פרצה אתמול ב־11:30 לפני הצהרים בבניין הלונדון מיניסטור בקרן הרחובות אבן גבירול ושאול המלך בתל אביב. לא היו נפגעים.

מוקד האש היה בקומה השנייה של מסעדה דרום אמריקאית "מי ראנצ'". כבאי תל אביב שהחישו למקום, על פי נוהל חירום מיוחד, ארבע מכוניות כיבוי, צוותי הצלה ומנוף גבוהים, השתלטו על האש ובתוך דקות אחדות כיבו אותה.

בגלל האש התפשט ענן עשן סמיך בתעלות האוורור שבקומת המשרדים מעל לחנויות בלדרון מיניסטור, והגיע לקומות המגורים הנמרכות של הבניין בן 15 הקומות שמעל המשרדים. דיירים רבים שהבחינו בעשן מיהרו לצאת מדירותיהם, ירדו בחדר המדרגות והתרכזו בחזית הבניין ברחוב שאול המלך. הם המתינו עד שהכבאים סיימו מלאכתם ושבו לדירות.

קצין הכיבוי הבכיר בצוות, דוד אברוצקיה אמר שפועלים מרומניה, השוהים כנראה בקומת הגלריה מעל למסעדה, רצו לצלות בשר על גחלים. הם הניחו מתקן על תנור הפועל בשעות הלילה ושהיה חם במיוחד, וכשהפעילו את מתקן הצלייה יצאה ממנו אש ואחזה בריהוט ובביגוד שהיו בחדר. בתוך דקות אחדות עלו אלה בלהבות. הפועלים הצליחו לברוח מהחדר.

שריפה אחרת היתה שלשום בחניון תת קרקעי ברחוב מונטיפיורי בתל אביב. אחת המכוניות החונות עלתה באש ועשרות מכוניות אחרות פונו מהחניון.

מבדיקת חוקרי שריפות התברר שהאש פרצה במכונית בגלל תקלה. המכונית הצליחה להלך את עצמה מהמקום בלי שנפגעה. לחניון הוחשו שש מכונות כיבוי, ויחד עם פעולות הכיבוי הולך לפנות מכוניות. בתוך זמן קצר השתלטו על האש.

עוד שריפה פרצה אתמול בצהרים ליד בניין מרכזים ברחוב היסוד ביפו. מוקד האש היה ערימת פסולת ואשפה במקום. הכבאים השתלטו על האש בתוך דקות. לא נגרם כל נזק לרכוש ולבניין מרכזים.

עיתונים חרדיים: השריפה ליד ירושלים – בגלל נטיעות בשנת שמיטה וחילול שבת

"שטח היער שנשרף שווה בגודלו לשטח שניטע בשנת השמיטה"

מאת שרי אילן

עיתונים חרדיים טענו בסוף השבוע כי הדליקה הגדולה בפרוזדור ירושלים נגרמה בשל הנטיעות האסורות בשנת השמיטה ובשל חילול השבת באזור.

עורך החדשות של העיתון "משפחה", צבי יעקבזון, כותב בטורו האישי שהשריפה פרצה בגלל שהקרן הקיימת נטעה עצים בשנת השמיטה. "נשמע פנאטי", שאל, "שיישמע? אני פנאט, מאמין בשכר ועונש, לא מאמין במקרה וביד הגורל. אינני ממתין למסקנות ועדה (...) זו מידה כנגד מידה".

יעקבזון אף מביא להוכחת דבריו נתונים מדו"ח הנטיעות של הקרן הקיימת בשנת '94, שרובה חל בשנת השמיטה. לדבריו, בסך הכל ניטעו 18,150 דונם יער חורש. באותה שנה, הוא מציין, נשרפו 3,588 דונם של יער נטוע. יחד עם 15 אלף הדונם שנשרפו בפרוזדור, "הגענו פחות או יותר לאותן 18 אלף נטיעות הדשות בשנת השמיטה".

נתון נוסף הוא מביא מעיתון "הארץ", שכתב שהשטח שנשרף ישוב להיות ירוק רק בעוד 15 עד 20 שנה. "שנת העשרים מהשנה", מציין יעקבזון, "אף היא שנת שמיטה".

עורך ביטאון אגודת ישראל "המודיע", משה עקיבא דרוק, מייחס את הדליקה לחילול השבת באזור. היהדות, הוא כותב, יודעת "שאין הדליקה מצויה אלא במקום של חילול שבת". לדבריו, "השקפה זו מקובלת על כל מי ששומר שבת".

מאות דונמים של חורש ויער נשרפו בשלוש דליקות בגליל

(ע). מאות דונמים של חורש ויער נשרפו ביום שישי אחר הצהרים בשלוש דליקות גדולות שפרצו בזו אחר זו בשלושה מקומות שונים בגליל.

הדליקה הראשונה החלה בערך ב־2.30 בצהרים בגלבוע בין הכפרים פקועה וג'ילבון. שלוש כבאיות שיצאו מעפולה הצליחו להשתלט על האש לאחר שלוש שעות.

הדליקה השנייה פרצה כשעה מאוחר יותר, ביער צרצ'יל שליד נצרת עלית. חמש כבאיות, בסיוע ניידות של קרן קיימת לישראל, ניסו לכבות את האש, ובערך ב־6 בערב דיווחו הכבאים על שליטה חלקית בלבד.

דליקה שלישית פרצה לאחר כחצי שעה ביערות כפר החורש, מערבית לנצרת עלית. שתי כבאיות הצליחו, לאחר שלוש שעות, להשתלט על האש. החוקרים לא מוציאים הצתה בזדון מכלל אפשרות.

הוארך מעצרו של תושב המרכז בחשד שנהג להכות את בנו בן ה–6 ולקשור אותו

מאת משה מובאל

מעצרו של תושב אזור המרכז, בן 30, החשוד בהתעללות בבנו בן השש, הוארך שלשום בששה ימים בפקודת בית משפט השלום בתל אביב.

בתקופה האחרונה הגיע הילד לגן הילדים כשהוא חבול בכל חלקי גופו. הגננות שאלו אותו על מקור הפגיעות, והוא השיב להן כי אביו מכה אותו. מידע זה הועבר למשטרה, הילד נחקר על ידי חוקרת ילדים.

בין השאר, התבקש הילד לצייר כל מה שעולה על רוחו, ולדברי החוקרת צייר ציורים שמהם עולה כי הוא שרוי במצוקה קשה בגלל היחס האלים של אביו. לפי החשד, נהג האב לסגור בפניו של הילד ואף לקשור אותו במשך שעות ארוכות.

בעקבות זאת, נעצר האב. בדיון בהארכת מעצרו, ביום שישי, טען בארכוה המשטרה כי בידי החוקרים עדויות של אם הילד, לפיהן נהג האב להכות את בנו בהזדמנויות רבות וללא כל סיבה. האם גם טוענת כי בעלה נהג להכות אותה.

נציג המשטרה אמר כי עדיין לא התקבלה חוות דעת נוספת, לאחר ניתוח עדותו של הילד, אך משום שלטענתו האב מהווה סכנה לילד ולאשתו, ביקש להאריך את מעצרו בששה ימים.

החשוד טען בבית המשפט כי אינו יודע את סיבת מעצרו. "לא יודע למה תפסו אותי. אני איני סטלסור. אין מי שיפרנס. עליתי לארץ לפני ארבע שנים".

בהחלטתה כתבה השופטת, עדנה בקנשטיין, כי מעיון בתיק החקירה עולה לכאורה סדרה של מעשי התעללות מצד החשוד בבנו, כמו גם באשתו.

626 לא במקרה היא תמיד לפניך!

מכונית המנהלים הנבחרת

כשביקשו מומחי רכב בכירים בעולם, לערוך מבחן דרכים למאזדה 626 היה להם קל מאוד להגיע למסקנה. רמת *הטכנולוגיה הגבוהה המיושמת ב-626 באה לידי ביטוי מן הרגע* הראשון שמתחילים לנהוג בה: ביצועים מרשימים, גמישות מנוע מירבית, נסיעה שקטה, אחיזת כביש מעולה והנאה בנהיגה. בדיוק בגלל הסיבות האלו, מאזדה 626 היא מכונית המנהלים היחידה שזכתה ברציפות גם במבחן הדרכים השלישי שערך הירחון "אוטו", בהשוואה למכוניות מנהלים אחרות.

יפה מבפנים, מרהיבה מבחוץ ויותר בטוחה

כשאתה נכנס למאזדה 626 אתה מרגיש מייד שלא מדובר במכונית מנהלים רגילה. הגימור הפנימי (ציפוי עור מקורי לגלגל ההגה ולידית ההילוכים ועוד) הופך את חלל הפנים לנוח ומרשים, וכרית האויר נותנת את הבטחון שעליו אתה לא מוכן להתפשר. כשאתה רואה אותה מבחוץ, אתה לא יכול להתעלם. העיצוב החדשני מעניק ל-626 יופי ייחודי ונוכחות מרשימה, שאף מכונית מנהלים אחרת עוד לא הצליחה להשיג.

מאזדה 626, 4 דלתות - 113,900 ש"ח - 5 דלתות - 116,900 ש"ח.

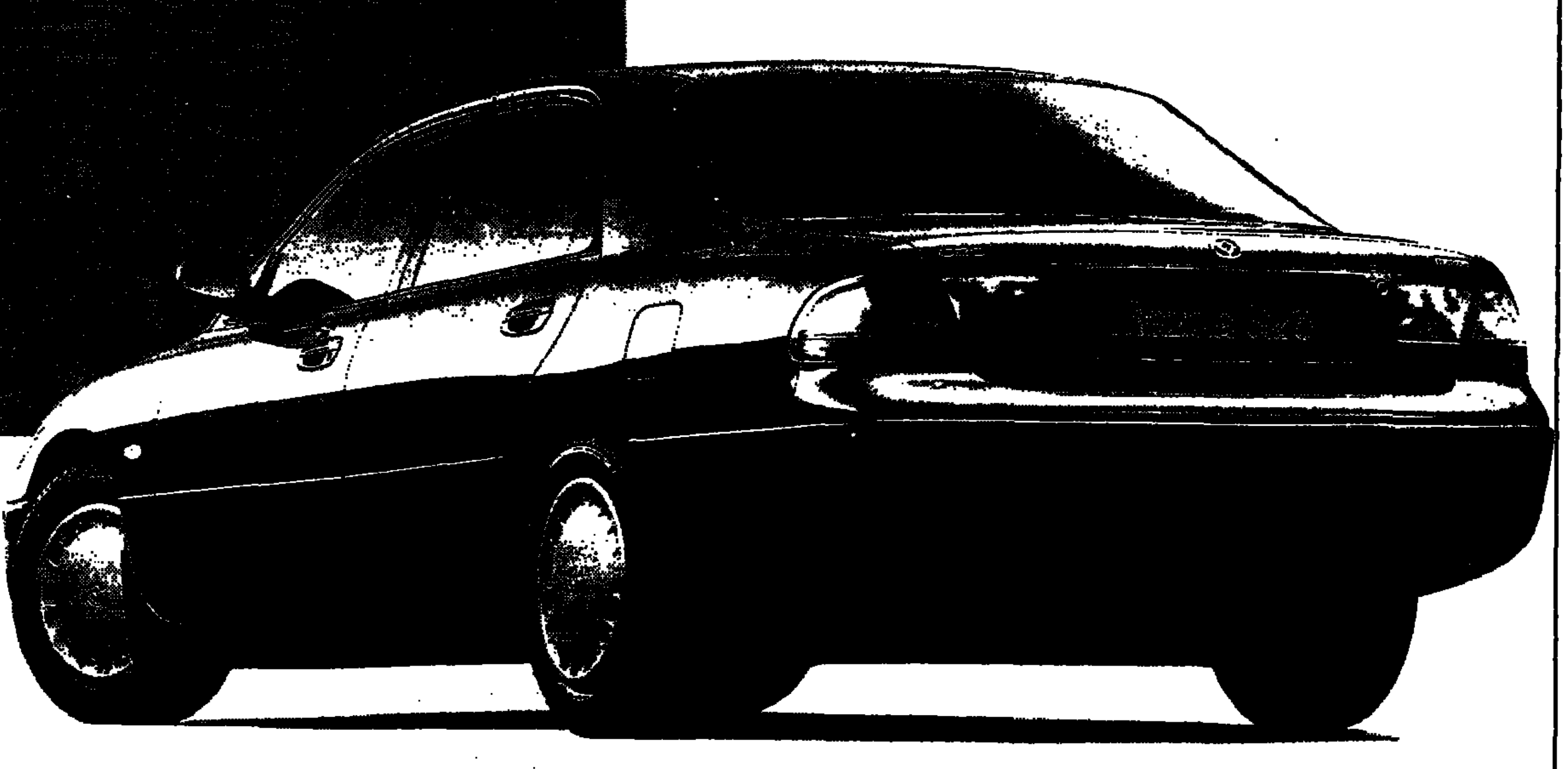

נצל את ההזדמנות ובוא לראות את כל דגמי מאזדה באולמות התצוגה:

תל-אביב: רח' יצחק שדה 40, טל' 03-5375891. חיפה: שדרות ההסתדרות 22, טל' 04-417476. ירושלים: רח' פייר קניג 29, טל' 02-735150. חיפה: רח' יפו 138, טל' 04-524539. כפר-סבא: רח' טשרניחובסקי 28, טל' 09-919226. אשדוד: רח' העבודה 10, אזור התעשיה הקלה, טל' 08-563894. נתניה: רח' הכדר 45, א. התעשיה הישן, טל' 09-618414. חדרה: הרברט סמואל 5, טל' 06-345899. רמאללה: דרך שכם, ליד בית-אל, טל' 02-955772. נצרת: רח' פאולוס השישי, טל' 06-555404/552231. עכו: צומת נעמן, טל' 04-9816445.

בלעדי! אקסטרה מאזדה

אחריות מקיפה ל-3 שנים, או עד 100,000 ק"מ לפי הגעה היצרן

mazda

החדשות הטובות בעולם

אלבר

ALBAR

מלון פרנק נהריה

שמורת הטבע של מלונות הצפון

מבצע של 140 ש"ח לאדם*

* בחדר זוגי. תוספת לסוף שבוע 30 ש"ח

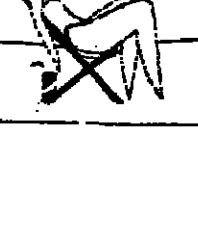

חופשה ביתית עם פינוקי מלון

קרוב לחוף הים

בריכת שחיה + ג'קוזי

מלון פרנק נהריה 04-9920278

לפרטים והזמנות עד 10.00 בלילה

هكذا من الأصل

ספורט

עורך אבי רצון

גראסהופר במקום הכוכב האדום בין היריבות הצפויות של מכבי ת"א

בעקבות החלטת אופ"א לאשר את השתתפות יוגוסלוויה, אבל להוריד אותה מהמקום ה־12 למקום האחרון. האלופה הישראלית קודמה שלב אחד למקום ה־20. מכבי חיפה בגביע המחזיקות, הפועל באר שבע והפועל תל אביב בגביע אופ"א, מדורגות בסיבוב המוקדם

מאת עוזי דן

אופ"א קבעה ביום שישי, בישיבת חירום, כי קבוצותיה של יוגוסלוויה יוכלו לחזור ולהשתתף בגביעי אירופה בכדורגל לאחר שלוש שנים. ההחלטה היתה צפויה, אולם אופ"א שינתה את מיקומה של יוגוסלוויה בדירוג המדינות. לפי השיבוץ הקודם היתה יוגוסלוויה במקום ה־12 ואילו עתה היא בתחתית הדירוג.

הדירוג החדש של יוגוסלוויה, גרם לשינוי קל ברשימת הקבוצות שישחקו בסיבוב הראשון בליגת האלופות. דינאמו קייב האוקראינית, שהיתה במקום ה־25, נהנתה מהשינוי ותיכנס לליגת האלופות במקום ה־24. כל הקבוצות מהמקום ה־13 ואילך עלו מקום אחד, ולכן מכבי ת"א תהיה מדורגת 20 ולא 21. לפיכך, יש שינוי אחד גם ברשימת שמונה היריבות האפשריות של מכבי תל אביב, הקבוצות המדורגות במקומות 9 עד 16. במקום הכוכב האדום מצטרפת לרשימה הקבוצה שהיתה במקום ה־17 ועכשיו עלתה למקום ה־16, גראסהופר השווייצית. היריבה שתוגרל מול מכבי תל אביב ביום רביעי, תהיה אחת משמונה הבאות: אנדרלכט, בשיקטאש, קאזינו זלצבורג, פנאתינייקוס, אאלבורג, גטבורג, ריינג'רס וגראסהופר.

בגביע המחזיקות יישתתפו 48 קבוצות, כש־16 הראשונות (מ־15 מדינות, ספרד שולחת שתי נציגות בגלל זכיית סראגוסה בגביע) עולות אוטומטית. 32 קבוצות ישתתפו בסיבוב המוקדם. 16 מתוכן, כמו מחזיקת הגביע הישראלי, מכבי חיפה מדורגות. לפיכך, יכולה מכבי חיפה להיפגש עם אחת מ־16 הקבוצות הלא מדורגות בסיבוב המוקדם ואלו הן: רקסהאם (ווילס), לינפילד (צפון אירלנד), דרי סיטי (אירלנד), דינאמו מינסק (בלארוס), פ.צ. ואלטה, פ.צ. מאוטה (אלבניה), פ.צ. וארוז (ליכטנשטיין), דלגוירים וילנה (ליטא), גרוונמאכר (לוכסמבורג), ק.י. (איי פארו), אורדו ידרבן (ארמניה), סילקס (מקדוניה), פ.צ. לאנטאנה (אסטוניה), נפצ'י באקו (אזרבייג'אן), אובליץ' (יוגוסלוויה).

נציגה נוספת לסלובקיה ולצ'כיה בגביע אופ"א

בגביע אופ"א משתתפות 98 קבוצות, 30 עולות לסיבוב הראשון אוטומטית ו־64 ישחקו בסיבוב המוקדם על עלייה לסיבוב הראשון. ארבע נציגות שיעלו מהאינטרטוטו ישחקו בינן בסיבוב המוקדם ושתי המנצחות ישלימו את תמונת 64 העולות לסיבוב הראשון.

העובדה שיוגוסלוויה הורדה למקום האחרון ודינאמו קייב עלתה לליגת האלופות, תיתן נציגה נוספת לצ'כיה ולסלובקיה בגביע זה, ושתי המדינות התבקשו להודיע עד מוצאי יום שני, יום לפני ההגרלה, מי תהיה הנציגה.

הנציגות הישראליות, הפועל באר שבע והפועל תל אביב, ישתתפו בסיבוב המוקדם, הן נימנות על הקבוצות המדורגות בסיבוב זה.

היריבות של הפועל תל אביב ושל הפועל באר שבע, יכולות להיות אחת מ־32 הקבוצות הבאות: ט.פ.וו טמפרה, מי פה (פינלנד); לוזסקי סופיה, בוטב פלובדיב, סלאוויה סופיה (בולגריה); סלובן בראטיסלבה ונציגה נוספת מסלובקיה; אולימפיה לובליאנה, מאריבור בראניק (סלובניה); סיגמה אולומוץ ונציגה נוספת של צ'כיה; באנגור סיטי, אפאן ליזו (ווילס); קרוסיידרס, גלנאבון (צפון אירלנד); דאנדאלק, שלבורן (אירלנד); דינאמו מינסק (בלארוס); היברניאנס, סלימה וונדררס (מלטה); פ.צ. טיראנה, פ.צ. פרטיזן (אלבניה); אינטראס גרימאס (ליטא); דגם אש, אבניר בגאן (לוכסמבורג); בומר איטוטורשלאג (איי פארו); שיראק ירוואן (ארמניה); ורדר סקופיה (מקדוניה); זימברו קישינב (מולדובה); פלורה טאלין (אסטוניה); קאפאז גאנג'ה (אזרבייג'אן); הכוכב האדום בלגרד.

אינטרטוטו: נציגות ישראל עדיין ללא נצחון

מהפך סלובקי בדקות הסיום בירושלים

קושיצה – בית"ר ירושלים 5–3 (2–2)

מאת דב בריאל

על המגרש התמודדה אמנם בית"ר ירושלים, אך נדמה כי במשחק עצמו גברה קבוצת קושיצה הסלובקית על רידאוטון ההונגרית 3–5.

מדוע רידאוטון מהונגריה? כי שני שחקניה לשעבר, שהופיעו אתמול במדי בית"ר ירושלים – סטפן שאלוי ולאסלו צה – כבשו את שלושת השערים לזכות הירושלמים. אגב, צה הפגין יכולת גבוהה ובסיומו הוחלט בבית"ר ירושלים להחתימו לעונה הבאה.

למרות שהמשחק (בבית 10 של טורניר האינטרטוטו) נערך בחום של פגרת הקיץ, התפגנה בו רמה גבוהה, יחסית. הירושלמים היו הראשונים שזכו ביתרון (7) מרגלי שאלוי, אולם דיניה המצויין השווה ל־1–1.

נגרנית שאלוי – דיניה נמשכה, כאשר שאלוי הוביל את הירושלמים ליתרון נוסף (27) בנגיחה ודיניה השווה (39) בבעיטה רבת עוצמה, וקבע את תוצאת המחצית 2–2.

בפעם הראשונה עלו הסלובקים ליתרון שתי דקות לאחר פתיחות המחצית השניה, בבעיטת 11 מטרים של דיניה, שהשלים בזה שלושער פרטי.

צה אמנם השווה (52) ל־3–3, אולם השליטה הסלובקית בלטה יותר ויותר לקראת הסיום, כשהאוויר אזל מריאות הירושלמים. גוסטיץ' ניצל זאת לכיבוש שני שערים בדקות האחרונות, כדי לקבוע נצחון סלובקי 3–5.

● בית"ר ירושלים: הקן (קרנפיין, 46), אלוהרד, טרטיאק, כוחלה, גורמן, ב. לוי, דדעי (עופר כהן, 46), צה, שאלוי, אבוקסיס, דיגמי.

● קושיצה: אנודריניקה, הדרניאק, הימפה, קרצ'אק, וויים, צרופציך, כוגר, קסאגה, אורבליק (גוסטיץ', 35), דיניה, פאנציק.

שפט האלוי אנטפרקי מאוקראינה, 500 צופים, באיצטדיון טדי בירושלים.

הפועל פ"ת נוצחה 2–0 באינסברוק

הפועל פ"ת איבדה גם את סיכוייה התיאורטיים בבית 10 של טורניר האינטרטוטו, אחרי שנחלה אמש הפסד נוסף, הפעם 2–0 מידי פ.צ. טירול האוסטרית, במשחק שהתקיים באינסברוק.

שטראייטר הבקיע את השער הראשון בבעיטת 11 מטרים בדקה ה־37 וצלדני כבש את השני בדקה ה־57. שני שחקנים מכל קבוצה הורחקו.

כדורעף: גווה מילוא הצטרף למטה אשר

מאת מיכאל אטקין

קפטן האלופה ומחזיקת הגביע, הפועל העמקים/גבולות, עזב את הקבוצה בה שיחק יותר מ־10 שנים, וישחק בקבוצת הפועל מטה אשר, סגנית האלופה.

המאמן אלי כהן: בית"ר ירושלים מעוניינת בצה

מאת אשר גולדברג ושלומי ליה

מאמן בית"ר ירושלים אלי כהן הודיע אתמול, בסיום משחק האינטרטוטו, כי התרשם לחיוב מהקשר ההונגרי לסלו צה והיום, לאחר שישוחח עם היו"ר משה דדש, יודיע על פתיחת מו"מ להעברת צה לבית"ר ירושלים. אלי כהן אמר: "אני מרוצה מהיכולת שגילה צה באימונים ובמשחקים, ואמליץ להחתימו".

היום אמור להגיע לאימוני בית"ר המגן דוד אמסלם. הדבר מותנה בבדיקה רפואית, שיעבור הכדורגלן הסובל מפציעה בברכו. לפני האימון אמור הבלם רונן חרזי להיפגש עם משה דדש, ואם יושג סיכום סופי בין הצדדים, על חובות העבר והחוזה לעונה הנוכחית, כאשר הפערים בין הצדדים אינם גבוהים, יצטרף חרזי לאימונים.

קשיים בהחתמת גילי לנדאו בצפרירים

הפערים בין צפרירים חולון לבין המאמן גילי לנדאו עדיין גדולים ולמרות שנראה היה שהמו"מ הושלם ולנדאו יחליף את מרדכי שפיגלר התעוררו בעיות חדשות בין הצדדים שמעכבים חתימה. מנכ"ל הקבוצה, מישקה לפרדון, אמר אתמול, כי הפערים בין לנדאו לבין צפרירים גדולים וכי בתחילת השבוע ייעשה ניסיון אחרון לגשר עליהם. אם החתמת לנדאו תיכשל תועלה שוב שמו של מאיר נימבי, שאימן בעונה שעברה את שמשון תל אביב, כמועמד לאימון צפרירים. נימבי עדיין לא סגר בשמשון.

● בבני יהודה רוצים את ניר סבילה היו"ר גד סולמי נאבק מול בית"ר ירושלים על סבילה. סולמי: "אני מתכוון לרכוש את סבילה. הוא שחקן שמתאים לנו. אני מאמין שמכבי ת"א תשחרר לשכונה".

● הפועל באר שבע לא מוותרת על עמיר תורג'מן והיא מנהלת מאבק עיקש עם הפועל חיפה שמציעה לו סכומים גבוהים יותר. היום יוועד היו"ר איציק מצליח עם השחקן באשדוד. בבאר שבע לא הרימו ידיים גם בנוגע להישאם זועבי והיום יחודש עימו הקשר.

אברהים אבו רקייק

קשיים בהשגת אשרה למשקולן איוונובסקי לאליפות העולם בפולין

יציאתו של מרים המשקולות המצטיין ויאצ'סלב איוונובסקי לאליפות העולם לנוער בוארשה נדחתה ביומיים, מאחר שראשי האיגוד הישראלי מתקשים להשיג לו אשרת כניסה לפולין. אליפות העולם תיפתח ביום רביעי, ואיוונובסקי אמור להתחרות בשבת. באליפות ישתתף גם הישראלי ייבגני מילמן (70 ק"ג).

● שלושה משקולנים ערבים ייצגו את ישראל באליפות אירופה לנוער עד גיל 16, שתהיה בסוף החודש ביוון. השלושה הם תושבי טמרה: האני אבו־עמר, עאמר אמגאר וחליל איסה.

הפועל חולון מסרבת לשחרר את גורדון, שפע ופיני לוי

הנהלת הפועל חולון החדשה, בראשותו של היו"ר מוטי הלרמן, הודיעה בסוף השבוע שהיא מסרבת לשחרר את עדי גורדון, פיני לוי וחורגן שפע להפועל ירושלים, וכן היא תובעת מפיני גרשון לממש את החוזה שחתם בחולון.

ההנהלה החדשה הכוללת גם את יודי ועיש, אלי בעים ואמיר לוי, הודיעה גם שלא תוותר על זכותה לשחק בגביע קוראץ'.

אלי פרוסי

יריבות קשות לנציגות ישראל בגביעי אירופה בכדורסל, מלבד מכבי ת"א

האלופה עלתה ללא משחק לסיבוב השני באליפות אירופה. אם ייכשלו הקבוצות האחרות, עלולה ישראל להיות מיוצגת עם קבוצה אחת בליגה האירופית

צילום: ארכיון

יורי זדובץ'. עשוי לפגוש בהפועל גליל עליון בסיבוב השני

מאת אלי פרוסי ואריה ליבנת

הגרלת משחקי גביעי אירופה בכדורסל לעונה הקרובה, העידה יריבות קשות לרוב הקבוצות הישראליות, כך מתברר בעקבות ההגרלה שהתקיימה במשרדי פיב"א שלשום, במינכן.

למעט, מכבי תל אביב, ואולי בני הרצליה, קשה לראות בשלב זה קבוצה ישראלית שתשחק בגביעי אירופה גם בחודשי החורף. מצב זה עשוי להשפיע לרעה על העיקור הישראלי, לקראת פתיחת הליגה האירופית בעוד שנה. כישלון של מרבית הקבוצות הישראליות, עשוי לגרום לכך, שבעונה הבאה תשתתף בליגה האירופית (המפעל המחליף את אליפות אירופה לקבוצות) רק קבוצה ישראלית אחת.

האלופה מכבי תל אביב נהנתה מהגרלה קלה, נוחה יותר אפילו מהעונה שעברה בה שיחקה עם בלינזונה אלופת שוויץ. מכבי תשחק כנראה עם אלופת רומניה סיביו, שטובים סיכוייה לעבור בסיבוב הראשון את טיראנה, אלופת אלבניה. מלבד ההגרלה הקלה, תיהנה מכבי ת"א גם מכך שמשחק הגומלין ב־5 באוקטובר יתקיים ביד אליהו. המנצחת בסיבוב השני תעלה לבית שמינית הגמר.

הנציגה השניה באליפות אירופה לקבוצות, הפועל גליל עליון, תיאלץ כנראה להתאמץ מאוד כבר בסיבוב הראשון, בו תשחק עם אלופת פינלנד קובולה. גליל, למרות הרכבה הנוצץ כרגע, צריכה לעבור את קובולה בגלל יתרון הביתיות. המשחק הראשון יתקיים בפינלנד ב־7 בספטמבר והגומלין ב־14 בספטמבר בכפר בלום. לקובולה אין שום שחקן המשתייך לחמישיה הראשונה של נבחרת פינלנד.

אולם בסיבוב השני מחכה גליל עליון משימה קשה, איראקליס סלוניקי, שהיתה הקבוצה המפתיעה אשתקד ביוון כשסיימה במקום השלישי, והיתה לנציגה הבכירה של העיר סלוניקי, לפני פאוק ואריס. אמנם איראקליס נאלצה לוותר על כוכבה האמריקאי וולטר ברי, שחקן השנה ביוון, אולם גם כך מדובר ביריבה עדיפה על גליל עליון.

את איראקליס מאמן הסלובני שהתאזרח ביוון, סלובודאן סובודיץ'. היא החתימה לשנתיים נוספות את הרכז הסלובני המצטיין יורי זדובץ', שיקבל 1.1 מיליון דולר. לאיראקליס עוד שני שחקנים מצויינים בקו האחורי: לפטריס קאקיוסיס (1.75) רכז נבחרת יוון, והאנגליס אנגלו שעבר ממארוסי אתונה. כן בולט שחקן הפנים פאפאאתנאסיו. מלבד זאת, לאיראקליס אולם קטן, צר מידות ומיושן המכיל 3,000 צופים שמרעישים מאוד. אשתקד ניצחו באולם כל הקבוצות היווניות.

שלוש קבוצות כבר העפילו לבתי שמינית הגמר: אנטיב (צרפת), ברצלונה (ספרד) ואולימפיאקוס פיראוס (יוון), בזכות העובדה שהן אלופות המדינות שנציגותיהן השתתפו בפיינל פור האחרון בסראגוסה.

פרטיזן בלגרד, אלופת יוגוסלוויה החוזרת למשחקים, תשחק כנראה בסיבוב השני עם בנפיקה ליסבון, אלופת פורטוגל.

סיכויי להרצליה בסיבוב השני בגביע הקבוצות

בני הרצליה שעלתה לסיבוב השני בגביע הקבוצות, תשחק כנראה נגד ספרטק סובוטיצ'ה מבלגרד (יוגוסלוויה). למרות שמדובר בקבוצה יוגוסלווית, הרצליה מסוגלת לעבור אותה מכיוון שהיא תארח את משחק הגומלין (המשחק הראשון בחוץ ב־26 בספטמבר והגומלין יוקדם כנראה ל־2 באוקטובר בגלל יום כיפור).

סובוטיצ'ה סיימה אשתקד במקום החמישי בליגה, לאחר שהודחה ברבע האחרון את העליה לפלייאוף. היא לא נוצחה בשום משחק ביתי. האולם שלה צר ומיושן עם קהל חם. סובוטיצ'ה הפתיעה פעמיים את הכוכב האדום בלגראד, בבית בליגה ובחצי גמר הגביע (נוצחה בגמר). בשורותיה משחק שחקן הנבחרת דין קסטורוביץ' (22, 2.11 מ'), שקלע אשתקד 20 נקודות ו־6 ריבאונדים.

מצב קשה מאוד בקוראץ'

בגביע קוראץ' המצב חמור יותר. הפועל חולון, למרות שכרגע אין שם קבוצה, אמורה לעבור את אומוניה ניקוסיה מקפריסין בסיבוב הראשון (6.9 בקפריסין, 13.9 בחולון). אולם בסיבוב השני מצפה לה יריבה חזקה וגלתי עבירה, פילורוזו בר לוניה מאיטליה (27.9 בחולון, 4.10 בבולוניה), בה משחק כוכב אלופת אירופה, הסרבי אלכסנדר דג'ורג'ביץ', האמריקאי דן גיי ושחקן נבחרת איטליה אלסנדרו פרוסיני. גם אם הפועל ירושלים תחליף את חולון, את בולוניה לא ניתן יהיה לעבור.

מכבי ראשל"צ תתקשה כבר בסיבוב הראשון, עם ביפא מודה מאודסה (משחק ראשון בחוץ ב־6 בספטמבר, 13.9 בראשל"צ). הקבוצה מאוקראינה שיחקה עם הפועל אילת בסיבוב השלישי אשתקד וניצחה באילת, למרות שהובסה באוקראינה. ראשל"צ עשויה ליהנות מיתרון ביתיות גם בסיבוב השני בו תשחק עם המנצחת פירינק מסלובקיה או ברונרבי מדנמרק, אולם בסיבוב השלישי תיעצר כנראה מול אפס פילזן מטורקיה בה משחק הרכז המקדוני המצויין פטר נאומוסקי.

הפועל תל אביב עלתה ללא משחק לסיבוב השני, בו תשחק עם המנצחת בין וילרבאן מצרפת, למנצ'סטר, סגנית אלופת אנגליה. ככל הנראה וילרבאן תעפיל לסיבוב השני, והפועל תל אביב למרות נחיתות של הרכב, תיהנה מיתרון ביתיות במשחק הגומלין (יוקדם ל־2 באוקטובר או יידחה לחמישי באוקטובר עקב יום כיפור). בודרי וילרבאן, אותה מאמן שחקן העבר גרגורי באגיז, משחק רכז העונה בצרפת, דלייני ראד (33, 1.88), סגן מלך הסלים בליגה הצרפתית אשתקד עם 24.1 נקודות למשחק, וסידרן השנה בצרפת, אלן דיגאבו.

וילרבאן היא משוכה קשה להפועל תל אביב. אם בכל זאת תנצח הנציגה הישראלית, היא תשחק בסיבוב השלישי ככל הנראה עם הכוכב האדום בלגרד, ולמרות היתרון שבקיום משחק הגומלין באוסישקין, זאת נראית משוכה קשה מדי.

סיכויי לאליצור חולון לעלות שוב לבית הגמר

אליצור חולון. ההגרלה של אליצור חולון מאפשרת לה לעלות בפעם השנייה בתולדותיה לבית הגמר האירופי לנשים. חולון תפגוש בשלבים המוקדמים אלופות של מדינות שנמצאות בשנים האחרונות בירידה. היריבה הפולנית, זייביק לודז', מהווה בשלב זה תעלומה. אלופת הונגריה פס גטלה אשתקד את התואר מידי הגבר בודפשט שסיימה במקום האחרון בבית א' של בית הגמר אשתקד.

גביע רונקטי. א.ס. רמת השרון יכולה וצריכה לעלות בפעם השלישית בתולדותיה לבית הגמר של המפעל. בסיבוב הראשון היא תפגוש את קלוז' מרומניה, שיחזור המפגש מלפני שלוש עונות בה יצאה רמת השרון כשידה על העליונה. הסיבוב השני יהיה קשה יותר, במפגש מול קבוצה צ'כית או קרואטית.

אליצור רמלה תשחק בסיבוב הראשון מול ניקוסיה הקפריסאית, משחק שאמור להיות פורמאלי בלבד. הסיבוב השני מול פגראסטי היוונית או זפרסיץ' הקרואטית, קשה יותר.

שרון: הגרלה קשה; קצורין: הגרלה סבירה; בלאט: לא רעה

מאת אלי פרוסי ואריה ליבנת

● יאיר שרון, מאמן הפועל תל אביב: "ההגרלה קשה. הייתי מעדיף לשחק בסיבוב השני מול קבוצה בלגית, או אוסטרית".

אגב, הפועל ת"א עשויה ליהנות ממידע מדויק על הקבוצה הצרפתית וילרבאן, שיועבר אליה מפי אחד ממאמני הליגה הצרפתית, צבי שרף מאמן לימוז'.

● מולי קצורין, מאמן בני הרצליה: "זו הגרלה סבירה. אנו שמחים שעלינו לסיבוב השני. זה יותיר לנו יותר זמן להתכונן. בסיבוב השני נהנה מיתרון הביתיות. אם נצליח לסיים בחוץ בתוצאה צמודה, אפשר לעבור. זו הגרלה סבירה, כי הקבוצה היוגוסלווית שכנראה נתמודד איתה, היא אמנם קבוצה טובה, אבל היא לא סיימה בין השתיים הראשונות בליגה שלה. הכדור..."

● דייויד בלאט, מאמן הפועל גליל עליון: "ההגרלה לא רעה, כי בסיבוב הראשון אנחנו פוגשים קבוצה שאנחנו צריכים לנצח אותה ובכך יהיה לנו לפחות סיכוי לשחק בגביע הקבוצות. פינלנד אמנם ניצחה את ישראל פעמיים בשנים האחרונות, גם בבוגרים וגם בעתודה, ואני מניח שהאלופה מחזיקה במרבית שחקני הנבחרת, אבל אנחנו צריכים לעבור אותה. לגבי היראקליס זו משימה קשה, כמו שכל קבוצה יוונית היא יריבה קשה".

נציגות ישראל בגביעי אירופה

אליפות אירופה לקבוצות

● מכבי תל אביב. עלתה ללא משחק לסיבוב השני, בו תשחק נגד המנצחת בין סיביו (רומניה) לטיראנה (אלבניה). המשחק הראשון יתקיים בחוץ ב־28 בספטמבר והגומלין ב־5 באוקטובר.

● הפועל גליל עליון. תשחק בסיבוב הראשון נגד אלופת פינלנד, קובולה. המשחק הראשון יהיה בפינלנד ב־7 בספטמבר והגומלין בכפר בלום ב־14 בספטמבר. אם תעפיל גליל לסיבוב השני, היא תשחק מול איראקליס סלוניקי מיוון. המשחק הראשון יהיה בכפר בלום ב־28 בספטמבר והגומלין ב־5 באוקטובר בסלוניקי.

גביע אירופה לקבוצות

● בני הרצליה. עלתה אוטומטית לסיבוב השני, שם תשחק מול המנצחת בין אוניברסיטת קלוז' (רומניה) לספרטק סובוטיצ'ה (יוגוסלוויה). המשחק הראשון יתקיים במוצאי ראש השנה, ב־26 בספטמבר, הגומלין אמור להיערך בהרצליה ב־3 באוקטובר, אולם בגלל שזה יהיה בערב יום כיפור, המשחק יוקדם ביום או ביומיים.

גביע קוראץ'

● הפועל חולון. תשחק בסיבוב הראשון עם אומוניה ניקוסיה מקפריסין. המשחק הראשון יתקיים בקפריסין ב־6 בספטמבר והגומלין ב־13 בספטמבר בחולון. אם חולון תעלה לסיבוב השני, היא תשחק נגד פילורוזו בולוניה. המשחק הראשון ב־27 בספטמבר בחולון והגומלין ב־4 באוקטובר.

● הפועל תל אביב. עלתה אוטומטית לסיבוב השני, שם תשחק נגד המנצחת בין וילרבאן מצרפת למנצ'סטר מאנגליה. המשחק הראשון יתקיים בחוץ ב־27 בספטמבר והגומלין ב־4 באוקטובר, מוצאי יום כיפור באוסישקין (ייתכן שהמשחק יוקדם ביומיים). אם הפועל תל אביב תעלה לסיבוב השלישי, היא תשחק נגד אחת מארבע הקבוצות: זאלגירס (הונגריה), מאריבור (סלובניה) ולגוגראד (רוסיה) והכוכב האדום בלגרד (יוגוסלוויה). המשחק הראשון יתקיים בחוץ ב־25 באוקטובר והגומלין ב־2 בנובמבר באוסישקין.

● מכבי ראשון לציון. בסיבוב הראשון תשחק עם ביפא מודה אודסה (אוקראינה). המשחק הראשון יתקיים באודסה ב־6 בספטמבר והגומלין ב־13 בספטמבר בראשל"צ. אם תעלה ראשון לציון לסיבוב השני, היא תשחק עם המנצחת בין פירינוק (סלובקיה) לברונרבי (דנמרק). המשחק הראשון יהיה בחוץ ב־27 בספטמבר והגומלין בראשל"צ ב־4 באוקטובר. אם תעלה לסיבוב השלישי, תתגבה לה אפס פילזן מטורקיה, כאשר המשחק השני יתקיים באיסטנבול.

גביע אירופה לאלופות לנשים

● אליצור חולון. בסיבוב הראשון תשחק עם זייביק לודז'. המשחק הראשון יתקיים ב־6 בספטמבר ויתקיים בפולין. הגומלין ב־14 בספטמבר בחולון. המנצחת תפגוש בסיבוב השני זה שיקבע לעליה לבית הגמר, את אלופת הונגריה פס. המשחק הראשון ב־28 בספטמבר בבית, הגומלין ב־5 באוקטובר בהונגריה.

גביע רונקטי

● א.ס. רמת השרון. עלתה ללא משחק לסיבוב השני, שם תפגוש את קלוז' מרומניה. המשחק הראשון בחוץ ב־27 בספטמבר, הגומלין ב־4 באוקטובר בארץ. המנצחת תפגוש בסיבוב השלישי את המנצחת בין פריצ'וב מצ'כיה לזאגרב מקרואטיה. המשחק הראשון בבית ב־25 באוקטובר, הגומלין בחוץ ב־1 בנובמבר.

● אליצור רמלה. תפגוש בסיבוב הראשון את ניקוסיה מקפריסין. המשחק הראשון בחוץ ב־6 בספטמבר, הגומלין ברמלה ב־13 בספטמבר. המנצחת תפגוש בסיבוב השני את המנצחת בין פגראסטי (יוון) לבין זפרסיץ' (קרואטיה). המשחק הראשון בבית ב־27 בספטמבר, הגומלין בחוץ ב־4 באוקטובר.

ריכליס וקארבר חתמו בגבת

מאת אריה ליבנת

הפועל גבת החתימה בסוף השבוע את ניר ריכליס (בן 32, 2.04 מ') ומארק קארבר (בן 27, 1.95 מ').

לריכליס יש חוזה לעונה נוספת במכבי רמת גן, אך ההנהלה החליטה להפר אותו, וריכליס הגיש נגדה תביעה שתידון ב־17 בחודש זה במוסד לבוררות. ריכליס שיחק כל הקריירה שלו במכבי רמת גן, פרט לשלוש עונות בהפועל תל אביב (1989/90 עד 1991/92). אשתקד הוא צבר 9.5 נקודות ו־4.0 ריבאונדים בממוצע למשחק.

קארבר עלה לארה"ב לפני שנתיים ושיחק בבקעת בית שאן ואשתקד בהפועל תל אביב, בה צבר 5.4 נקודות בממוצע למשחק.

דריק גרווין סיכם על הישארותו בקבוצה עונה נוספת. בגבת תחתמים גם מנחם אטלס ושרון אברהמי.

● דרור כהן הודיע שלשום למאמן הפועל אילת אפי בירנבוים שהוא בוחר באילת כקבוצתו בעונה הבאה. החוזה אמור להיחתם היום.

● בני הרצליה תחתים היום את עמי נאווי ותשלים בכך סגל שכולל 13 שחקנים, בהם שניים שצורפו בסוף השבוע: ערן מלאך ששיחק בהרצליה גם בתקופת כהונתו הקודמת של המאמן מולי קצורין, וידיד שרון שעלה מהנוער.

● מכבי ירושלים תקבל ככל הנראה בהשאלה ממכבי תל אביב את ג'ף קום ומוטי פייר.

הבעיה של צבי שרף: לימוז' נקבעה לארח בערב יום כיפור

מאת אלי פרוסי

מאמן נבחרת ישראל וקבוצת הכדורסל הצרפתית לימוז', צבי שרף, עלול לעמוד בפני בעיה מביכה בערב יום כיפור: לפי סדר הגרלת משחקי גביע אירופה לקבוצות צריכה קבוצתו, לימוז', לארח בערב יום כיפור (3.10) באולמה את פורטו, סגנית אלופת פורטוגל, בגומלין בסיבוב השני.

מאחר שרק לקבוצות הישראליות (כפי שקרה לפני שלוש שנים) ניתן אישור להקדים, או לדחות, את משחקיהן, עקב קדושתו של יום הכיפורים, לא ברור אם גם ללימוז' יינתן אישור דומה, בגלל מאמנה הישראלי.

שרף אמר אתמול: "כשאגיע ללימוז' אתמודד עם זה".

בסוף השבוע נקבע לוח משחקי הליגה הצרפתית לעונה הבאה. ללימוז' של שרף מצפה סדר משחקים די קשה. במחזור הראשון ב־9.9 תשחק לימוז' בלהולואה, שם ישחקו תנדל אלכסיס וכנראה גם שלטון ג'ונס. במחזור השני תארח לימוז' את באנסי, במחזור השלישי תתארח בריון ובמחזור החמישי תתארח באנטיב.

רן פסח ינסה לגבש קבוצה לרכישת הפועל תל אביב

נענה להצעת יו"ר דירקטוריון הפועל יורם אוברקוביץ' להשתתף במכרז לרכישת הקבוצה

מאת אשר גולדברג ושלומי ליה

יו"ר דירקטוריון מרכז הפועל, יורם אוברקוביץ', נפגש בסוף השבוע עם רן פסח, היו"ר היוצא של קבוצת הפועל באר שבע, והציע לו להצטרף, בלווית כמה אנשי עסקים, למכרז לרכישת קבוצת הכדורגל של הפועל תל אביב.

רן פסח, שהעביר ערב שבת את הפועל באר שבע לידי הזוכה במכרז לרכישתה אלי להב, הודיע כי יבדוק את ההצעות בעניין המכרז לרכישת הפועל ת"א. פסח אמר, כי אם יצליח לגייס קבוצת אנשי עסקים שיהיו מוכנים להצטרף אליו ולהקים קבוצה בעלת יכולת כלכלית, הוא ישתתף במכרז לרכישת הפועל ת"א.

חלפון מסרב לחזור להפועל ת"א

מגן הפועל תל אביב לפני שתי עונות, פליקס חלפון, שהיה מושאל בעירוני ראשון לציון, לא מעוניין לחזור להפועל ת"א. ביום שישי נפגש פרקליטו של חלפון עם מנכ"ל הפועל ת"א אריה הרשקוביץ' והודיע שחלפון לא רוצה לשחק בקבוצה, וכי הוא מבקש למכרו להפועל חיפה. חלפון לא נקב בסכום שהוא דורש בעונה הבאה בהפועל ת"א ולכן הפועל ת"א, המעוניינת בשירותיו, אינה יכולה להציבו ברשימת ההעברות ולדרוש עבורו מחיר, כקבוע בחוק.

מאחר שמשה סיני מעוניין בחלפון יועבר היום הנושא לראשי ההסתדרות, המטפלים כהפועל ת"א עד למכירתה. אנשי הפועל ת"א נפגשו ביום שישי עם כמה שחקנים לדיון על חוזיהם. עדיין קיימים פערים עם הבלם גיא שרעבי ועם שחקנים נוספים, שאיתם יהיו פגישות השבוע. הפועל ת"א מוותרת על יובל פילוס ועל האחים דוד וגל הרשליקוביץ' שימשיכו להיות מושאלים לקבוצות אחרות. בימים הקרובים צפויה פגישה עם יו"ר בית"ר ירושלים, משה דדש, לדיון במכירת יוסי אבוקסיס שסיכם את תנאיו בירושלים.

הפועל חיפה רכשה את סוקריסטוב

הפועל חיפה העבירה לרשותה את הכדורגלן הלימאי בן ה־33 ויאצ'סלב סוקריסטוב, ששיחק בעונה שעברה בליגה הארצית בקבוצת הכח רמת גן. סוקריסטוב הוא מתאורה והעברתו לא תמנע הבאת זר שלישי לקבוצה. עם זאת, קיימת בעיה בנושא ההעברה מהכח רמת גן, בה שיחק בעונה שעברה, כיוון שהכח טוענת שלכדורגלן סיכום בעל פה על המשך הופעתו בהכח גם בעונה הקרובה.

בימים הקרובים אמור להגיע למבחנים בהפועל חיפה בלם קבוצת דינמו מינסק אלכסנדר סייקוב, בן 26. סייקוב שיחק בנבחרת בלארוס ושיתף פעולה בעבר עם יורי שוקוב, ששיחק בעונה שעברה במכבי תל אביב. אם סייקוב יידרש במבחנים יסע עם הפועל חיפה למחנה האימונים שתקיים הקבוצה בגרמניה.

עירוני ראשל"צ שאלה את קושלוק

קשר הפועל חיפה אולג קושלוק הושאל בסוף השבוע, תמורת 64 אלף דולר, לקבוצת עירוני ראשון לציון. קושלוק היה מבוקש גם בהפועל באר שבע, אלא שזו לא היתה מוכנה לשלם סכום כל כך גבוה תמורת השאלתו לעונה אחת. שכרו של הכדורגלן בראשון לציון יהיה 110 אלף דולר.

קשנצב ממינסק יבחן במכבי ת"א

חלוץ דינמו מינסק ייבגני קשנצב עומד להגיע לארץ ביום חמישי על מנת להצטרף לאימוני מכבי תל אביב, שתבחון אותו יחד עם הרוסי אלכסיי סנגירוב שכבר הגיע בסוף השבוע והספיק להתאמן ביום שישי. לאימוני מכבי ת"א יצטרפו היום שחקני הנבחרת שלא התאמנו עד עכשיו, וביניהם גם איציק זוהר שחזר מבלגיה שם התום על שחרורו מקבוצת אנטוורפן. למרות ההתקדמות במו"מ עם האחים ברומר עדיין לא הושג עימם הסכם. לאחים התאומים ולבלם אמיר שלה הוגשו הצעות כספיות משופרות, אך הובהר להם שאם לא יסכמו את חוזיהם עד למועד יציאת הקבוצה למחנה האימונים בהולנד ב־25.7 לא יצורפו לנסיעה למחנה האימונים.

עמיר תורג'מן במו"מ עם מכבי חיפה

חלוץ נבחרת ישראל ומכבי עירוני אשדוד, עמיר תורג'מן, סיכם עקרונית עם מכבי חיפה. תורג'מן שוחח עם המנהל המקצועי ג'יורא שפיגל והמו"מ יושלם ככל הנראה בימים הקרובים, אם עירוני אשדוד תסכים להשאילו תמורת 100 אלף דולר. תורג'מן אמר כי הכל תלוי באשדוד, בה יש לו חוזה לעונה נוספת.

הבלם הקרואטי של מכבי חיפה סלאבקו אישטנוביץ' עזב ביום שישי את הארץ וחזר לארצו, לאחר שקיבל שיחת טלפון בה התבקש לחזור הביתה בגלל אירוע מחוי שעברה אימו. הכדורגלן הקרואטי אמור לחזור לחיפה מחר, כך הבטיח לראשי הקבוצה.

הקולומביאנים מעכבים בואם לכפ"ס

כל הפרטים הסכניים השלמו המעתה עודד גולד הוא הבעלים של קבוצת הפועל כפר סבא. על חוזה המכירה התמו גולה, נציג הפועל כפר סבא שאולי רוז, וכן נציג העירייה.

הגעתם לארץ שני שני שחקנים מקולומביה: בלם העונה לשם רדנלדו ריווס והלוץ בן 23 מתעכבת בשלב זה, בגלל משחקי קופה אמריקה. השניים רוצים לראות בארצם את המשחקים ודוחים את באם לארץ. עודד גולד, שיצר את הקשר עם הקולומביאנים, התבקש לנסות לזרז את באם.

סויסה עבר מראשון לציון ליפו

איציק סויסה, ששיחק בעונה שעברה בעירוני ראשון לציון, ישחק בעונה הקרובה במכבי יפו. ביום שישי נפגש היו"ר יצחק אסא עם הכדורגלן השנים סיכמו את תנאיו של סויסה במכבי יפו. היום יתחיל סויסה להתאמן בקבוצתו החדשה.

היום ייעשו בדיקות לקשר האוקראיני ויקטור בלקין, ששיחק בעונה שעברה במכבי ת"א. אם הבדיקות יוכיחו שבלקין נרפא מהפציעה ברגלו, תיכנס מכבי יפו למו"מ לרכישתו. בינתיים התגלו בעיות במו"מ עם שחקני הבית וקיימים פערים כספיים בין הנהלת יפו לבין דרישות הקפטן מתמיד ניזל, יוסי בילו ומאיר גולדפינגר.

מחר יתברר אם הולצמן במכבי פ"ת

חברי עמותת מכבי פתח תקוה נפגשו ביום שישי עם עו"ד ברוך פליקר ובפגישה זו סיכמו את טיוטת החוזה להעברת קבוצת הכדורגל של מכבי פתח תקוה לניהולו של עמוס לוזון. החוזה אמור להיות מאושר בתוך עשרה ימים, על ידי ועד האגודה, ולאחר מכן ייחתם החוזה עם עמוס לוזון. בינתיים ממשיכים המגעים בין מכבי פ"ת לבין החלוץ שי הולצמן שחזר ביום שישי מטיול פרטי בארה"ב. נראה שעד מחר יתברר סופית אם השחקן מתכוון לקבל את התנאים הכספיים שהוצעו לו ויעבור לשחק במכבי פתח תקוה.

קליימן יפגש עם שחר בעניין רומן פץ

במכבי הרצליה התקבלה החלטה עקרונית להשאיל ממכבי חיפה את הבלם רומן פץ לעונה הקרובה – לשם כך אמור היו"ר רוני קליימן לפנות לבוס של מכבי חיפה יעקב שחר, כדי לסגור את עיסקת ההשאלה. המאמן אלישע לוי מעוניין ברומן פץ כשחקן הזר השלישי של הרצליה, לצידם של ווסילי איבנוב וקלאודיו קאהימי. עופר מזרחי עשוי לחזור השבוע לאימוני מכבי הרצליה, לאחר חופשה ארוכה, והכוונה עומדים לשוב גם הפצועים גיא גת ומשה אמסלם. בשבועות הבאים עשוי גם אבי אלטון לחזור למסגרת האימונים. ב־1.8 אמורה הקבוצה לצאת למחנה אימונים שתקיים בגרמניה.

אמיר ינאי

אוליאה מעירוני אשדוד חתם בטורקיה

תומפסון אוליאה, מי שהיה שחקן עירוני אשדוד, חתם בקבוצה הטורקית אנטליהספור תמורת חוזה בן 250 אלף דולר. לפי הדיווחים אוליאה ירוויח 100 אלף דולר לשנה בקבוצה הטורקית.

איזק אבירוור

ספורט

הסכסוך באיגוד שחקני האנ.בי.איי. להכרעת בורר מטעם משרד העבודה

יחליט תוך שבועיים אם לאפשר בחירות חדשות, לאחר ש־15 מכוכבי הליגה תבעו לבטל את ייפוי הכוח של האיגוד לנהל מו"מ על השכר ותנאי העבודה

ניו יורק (איי־פי). בורר מטעם משרד העבודה האמריקאי יחליט בשבועיים הקרובים, אם לאפשר בחירות באיגוד השחקנים באנ.בי.איי. שבו התגבשה אופוזיציה המונהגת על ידי 15 מכוכבי הליגה, התובעת לבטל את ייפוי הכוח שיש לאיגוד לנהל מו"מ על השכר ותנאי השחקנים בקבוצות הליגה.

הבורר יחליט גם היכן לקיים את הבחירות, למי תינתן זכות הבחירה, ואיך ישוקללו התוצאות – על סמך העדויות ששמע ביום חמישי בשימוע הראשוני בתביעה לפירוק האיגוד. "זה תהליך מאוד ייחודי, גם לאור ניסיוני בייצוג איגודים מקצועיים", אמר פרקליט האיגוד ג'ורג' כהן.

ג'פרי קסלר, המייצג את מייקל ג'ורדן, פטריק יואינג ואת "המורדים" הנוספים, לחץ לקיום בחירות חדשות באיגוד עם הגדרת סמכויות חדשה, "במהירות האפשרית", תהליך המחייב להתבצע לדעתו באמצעות הדואר. הוא ציין כי זכות הבחירה תינתן רק לשחקנים פעילים בקבוצות ולשחקנים הרשומים במצבת המקצועים, נכון לסוף העונה שעברה, מאגר שאותו הוא מעריך ב־376 שחקנים.

כהן טען בשם האיגוד, כי זכות הבחירה תינתן לשחקנים "שיש להם זכות לגיטימית להיות מועסקים בליגה". הוא הוסיף כי לדעתו מדובר בשחקנים שיוזמנו למחנות האימון הטרום־עונתיים, כאשר ברור שלפחות ארבעה בכל קבוצה ינופו עד תחילת העונה, וגם שחקנים שהיו רשומים בסגלי הקבוצות העונה ולא גם למשחק אחד – בהערכה זהירה, כ־158 שחקנים נוספים. הנהלת ליגת האנ.בי.איי. דורשת כי 16 שחקנים שאינם פעילים, אך עדיין נהנים מחוזים בקבוצות, כמו ג'יימס וורת'י מלוס אנג'לס לייקרס, יזכו כבעלי זכות בחירה. ההחלטה כבורר רות תתקבל בדעת רוב.

איגוד השחקנים והנהלת הליגה טענו שהבחירות חייבות להתקיים באוקטובר, כאשר השחקנים ישובו מהפגרה למחנות האימונים. הנימוק לבקשה התבסס על בחירה אישית של כל שחקן, כאשר במחנות יימנע מהסוכנים להשפיע על לקוחותיהם באופן כלשהו. נימוק נוסף שהעלו שני הצדדים מתבסס על מידע, לפיו חמישה סוכני שחקנים לפחות לא פירטו בפני לקוחותיהם את המשמעות של נטילת הזכויות לניהול מו"מ מהאיגוד הקיים, ועל השגת חתימות שחקנים התומכים בבחירות באמצעים פסולים.

"מתוך 180 חתימות של שחקנים שתמכו בצעד של האופוזיציה, 146 הועברו באמצעות פקסימיליה למשרדו של קסלר באמצעות הסוכנים ולא השחקנים, מצב שמעורר טעם לפגם – טען העוזר גנץ, פרקליט האנ.בי.איי. קסלר הכחיש כל אפשרות לשימוש באמצעים פסולים. "אנחנו יודעים שיש לנו מספיק קולות להגיע לבחירות חדשות כבר עכשיו. נהיה מאושרים אם זה יתבצע מהר ככל האפשר".

בשימוע ישבו יחד, אך בייצוג צדדים נפרדים, פטריק יואינג וצ'ארלס סמית מניו יורק ניקס. סמית הוא סגן נשיא איגוד השחקנים. "זה לא אישי", אמר יואינג, "זה בסך הכל עימות עסקי".

כאמור, דרשו יואינג, ג'ורדן ו־15 שחקנים נוספים, בעצומה למשרד העבודה הפדראלי ב־21 ביוני, לבטל את זכותו של איגוד השחקנים בליגה לנהל מו"מ בשמם עם הנהלת הליגה. צעד זה פגע קשה בהסכם העבודה החדש בין הצדדים, וגרר השבתת הליגה החל ב־1 ביולי. האיגוד והנהלת הליגה מאשימים את הסוכנים בהפרת השקט התעשייתי, אך יואינג טוען כי פעל באופן עצמאי אחרי שהבין, כי הסכם העבודה החדש יפגע בו ביותר.

"יש לי יועצים, ואני משלם להם כדי שייעצו לי, בדיוק כמו יועציו של הנשיא קלינטון. אני עצמאי בדעותי, אקשיב לדברי היועצים שלי ואז אקבל החלטה".

מילאן דיווחה על עלייה במספר המנויים עם רכישתו של באג'ו

סאוויצ'וויץ', שבירך על בואו של באג'ו, דחה את הטענות ששניהם אינם יכולים לשחק ביחד: "הקבוצות היריבות תסבולנה מנוכחותנו המשותפת"

מאת משה רונן

פרארה, איטליה (מיוחד ל"ספורט הארץ"). העברתו של רוברטו באג'ו מיובנטוס למילאן, העלתה בצורה משמעותית את מספר רוכשי המנויים של הקבוצה ממילאנו, מסרה הנהלת הקבוצה. ביום חמישי הגיעו להתאחדות האיטלקית החוזים הנחתמים על ידי יובנטוס, מילאן ובאג'ו.

ראשוני המברכים את באג'ו, היה הקפטן של מילאן פרנקו בארזי, שהביע דעתו שהקבוצה עשתה חשבון, מכיוון שרכשה את אחד הכדורגלנים הטובים בעולם. דראגן סאוויצ'וויץ' דחה את הטענות שהוא ובאג'ו לא יכולים לשחק באותה קבוצה. סאוויצ'וויץ', שבירך על בואו של באג'ו, אמר: "הטענות האלה הן טענות שווא. מי שיסבול מנוכחותינו המשותפת, תהיינה הקבוצות היריבות, ולא מילאן".

באג'יו ישתכר במילאן מיליון וחצי דולר בעונה. כעת נותרה השאלה מי ילבש את חולצה מספר עשר, המזוהה עם רבים מכוכבי הכדורגל העולמי בכל הזמנים. שני הכוכבים סאוויצ'וויץ' ובאג'יו, הצהירו בעבר כי החולצה שייכת להם. באדי הציע כי באג'ו ילבש את החולצה מספר 20.

מי שייפגע מהגעתו של באג'ו הוא מרקו סימונה, שהיה מלך שערי הקבוצה בעונה שעברה. סימונה הצהיר בעבר, כי אין בכוונתו לוותר על מקום בהרכב. עם בואם של באג'יו רוואה, עלול סימונה לשבת על הספסל.

הקשר הבולגרי יורדאנוב נפצע קשה בתאונת דרכים

ניסה למנוע תאונה, התהפך עם רכבו ושבר שתי חוליות בגבו. רופאיו: יוכל לחזור לשחק

סופיה (רויטר). קשר ספורטינג ליסבון ונבחרת בולגריה, איבאילו יורדאנוב, נפצע קשה בתאונת דרכים שהתרחשה ביום חמישי בלילה ליד לובץ' שבבולגריה. הקשר הבולגרי התהפך עם מכוניתו, כאשר ניסה להימנע מהתנגשות חזיתית במכונית שבאה מולו.

חובשים שנסעו ברכב אחר העבירוהו לבית החולים. דובר בית החולים בו אושפז יורדאנוב מסר כי לכדורגלן נשברו שתי חוליות בגב.

מאוחר יותר אמר יורדאנוב, כי הוא מקווה לחזור לשחק כדורגל. רופאיו אמרו, כי הדבר בהחלט אפשרי.

זידורף לסמפדוריה תמורת 5.3 מיליון דולר

אמסטרדם (מיוחד ל"ספורט הארץ"). קלארנס זידורף, שחקן אייאקס חתם בסמפדוריה, שתשלם לאייאקס 5,335,000 דולר תמורת הכדורגלן בן ה־19. "אני מתאים לאיטליה וספרד ולא למזג האוויר ההולנדי", אמר זידורף בראיון במקום חופשתו בסורינאם.

איזק אבירור, אמסטרדם

נאפולי קרובה לפשיטת רגל

נאפולי (רויטר). קוראדו פרלאינו, בעל המניות העיקרי של נאפולי, הזהיר אתמול כי אם המועדון לא יגייס 25 מיליון דולר בשבועיים הקרובים, יפשוט המועדון רגל. פרלאינו אמר לאוהדים, כי הם צריכים לדאוג יותר לעתיד המועדון מאשר למכירת שחקנים, מכיוון שמצבו הכספי מעורר דאגה חמורה.

אם עד 20 ביולי לא ייפתר מצבה של נאפולי עלולה הקבוצה להיות מסולקת מהליגה הראשונה.

הולנד – גרמניה 1–2 בשיחזור הגמר של '74

נבחרת הולנד ניצחה את גרמניה 2–1, במפגש החוזר של הנבחרות שהתמודדו לפני 21 שנה בגמר גביע העולם. בן וינסטקרס כבש להולנד בדקה ה־21, ריינר בונהוף השווה בדקה ה־62, אך ווילי ון דר קרקהוף כבש את שער הניצחון בדקה ה־83.

ליברכטס פוטר מאימון אולימפיאקוס

פיראוס (אי־פי). תיים ליברכטס פוטר מאימון אולימפיאקוס, אחרי מחלוקת עם הנהלת הקבוצה בקשר לשחרור אחד משחקני הקבוצה. ליברכטס בן ה־53 היה חתום לשנתיים, אך פוטר אחרי שמונה חודשים. המועמד העיקרי להחליפו הוא סטוארוס דיאמאנטופולוס.

מחאה בינלאומית על החרמת הקשת ירון קולסניק

ראשי 18 התאחדויות קשתות בעולם חתמו על מכתב מחאה, שנשלח להתאחדות הבינלאומית ולהתאחדות האירופית, נגד מארגני אליפות העולם בקשתות באינדונזיה, שתיפתח ב־1 באוגוסט. המארגנים אינם מתירים לקשת הישראלי, ירון קולסניק, להופיע בתחרות תחת דגל ישראל, אינם מתירים לו ללבוש בתחרות את מדי הייצוג הרשמיים של ישראל, ואינם מתירים להשמיע את ההמנון הישראלי.

ראשי המדינות ששיגרו את המכתב, תובעים להעניק לקשת הישראלי כרטיס "בר מזל" כדי לאפשר לו לנסוע ולעבור את הקריטריון הבינלאומי למשחקי אטלנטה '96.

קולסניק משתתף בימים אלו בתחרות חימום לאליפות העולם, "הפרס הגדול" הנערכת בסט. פטרסבורג שברוסיה. בשלב המוקדם הוא דורג במקום ה־28 מתוך 85 קשתים ועלה לשלב הגמר.

30 אתלטים ייצאו למחנות אימונים ותחרויות באירופה

30 אתלטים מישראל ייצאו ביום רביעי, למחנות אימונים ותחרויות באירופה. חלק מהאתלטים יוצאים במסגרת נבחרת ישראל, המתכוננת לאליפות העולם שתהיה בחודש הבא בגטבורג, שוודיה. האחרים יוצאים באופן פרטי כנציגי אגודות. האתלטים ישהו במחנה אימונים במרכז הספורט בסיטארד, הולנד, ובשבת וביום ראשון הבא ישתתפו באליפות הפתוחה של בלגיה.

ספורטאי הסגל הלאומי הבוגרים המשוכת אופיר שמואלי ופיליפ קראסנוב, מטיל הכידון אלכס פינגרט (הבטיח השתתפותו באליפות העולם), קופץ המשולשת רוגל נחום (הבטיח את מקומו בגטבורג), האצן כפיר גולן, סרגיי לוקאשוק, הרץ ל־1,500 מטר יוסף גיזנל, ותעם רוסה שירוץ 800 מ'.

איגוד האתלטיקה קבע, כי מאמני הנבחרת לגטבורג יהיו אריה רוזנהאייד, מאמנו של דני קראסנוב המתאמן ומתחרה באירופה (בנפרד לישראלים האחרים) ואלכס מרמן (מאמנו של רוגל נחום).

בראש המשלחת יעמוד יו"ר האיגוד, שלמה בן גל, ואיתו ייצאו דוד סעידי ולוי פסבקין.

משחקון מרתוני בשיוויון 5–5 במערכה ה־3 הכתיר את גראף וחיסל את סאנצ'ז

הטניסאית הגרמניה זכתה בתואר היחידות השישי בווימבלדון, אחרי ניצחון 6–4, 1–6, 7–5 בעימות מרתק. "משחק גדול והרגשה נהדרת", אמרה גראף שקיבלה 525 אלף דולר

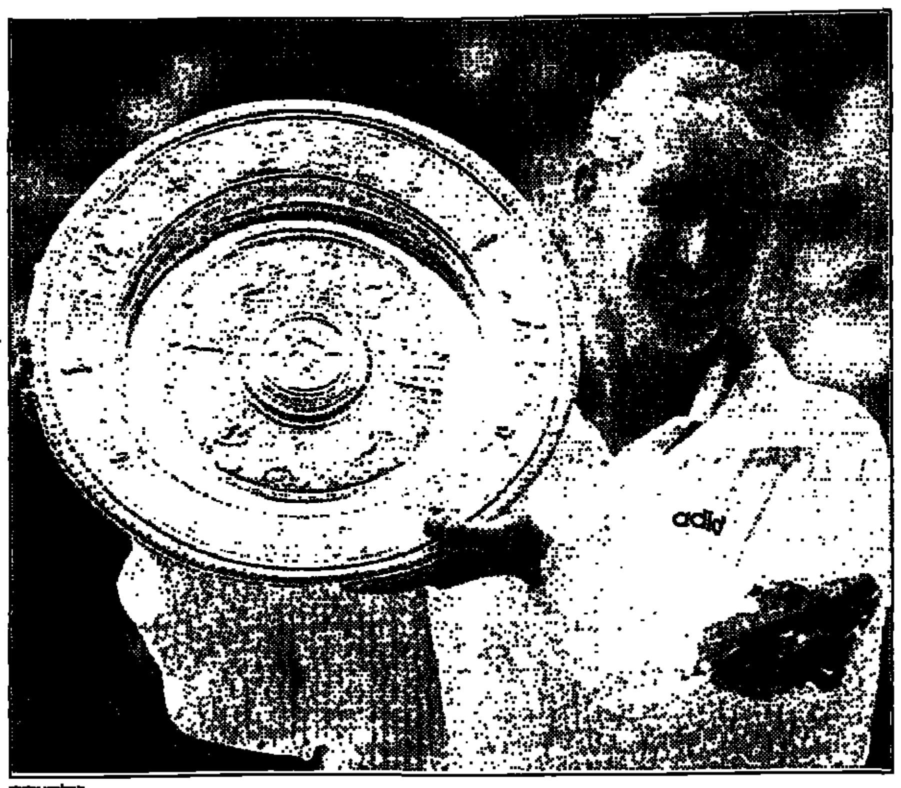

תצלום: איי־פי

שטפי גראף מחייכת, שוב עם קערת האליפות, אחרי נצחונה אתמול בווימבלדון

ווימבלדון (אי־פי). שטפי גראף זכתה בפעם השישית בתואר היחידות בווימבלדון אחרי ניצחון 4–6, 6–1, 7–5 על אראנצ'ה סאנצ'ז ויקאריו בגמר מרתק ומהפכני. משחקון המפתח במפגש היה ה־11 במערכה השלישית, שהיה מרתוני ונמשך 20 דקות. בסופו שברה הטניסאית הגרמניה את הגשת סאנצ'ז, עלתה ליתרון 5–6 וניצחה בתום שעתיים ושתי דקות.

הספרדיה מברצלונה, המדורגת שניה, שברה במשחקון השביעי של המערכה הראשונה, עלתה ל־4–3 וניצחה 6–4 תוך 30 דקות. במערכה השניה ניצחה גראף בקלות, ולמרות שנראה היה שהיא בדרך להכרעה קלה, היתה המערכה השלישית מותחת ומרתקת, עם טניס מצויין. עד למשחקון ה־11 שמרו השתיים על ההגשה שלהן. במשחקון הזה היה לא פחות מ־13 פעמים שיוויון, עם 6 נקודות הכרעה לגראף, והוא אחד הארוכים הזכורים בטניס העולמי.

נצחון 31 ברציפות

זה היה הנצחון ה־31 ברציפות של שטפי גראף, שנראה כי בעיות הגב שהטרידו אותה בתקופה האחרונה נשכחו. זה היה התואר ה־17 של גראף בטורניר גראנד סלאם והתואר ה־92 שלה בסך הכל. גראף ניצחה בעבר בווימבלדון בשנים 1988, 1989, 1991, 1992, 1993.

"זה היה משחק גדול והרגשה שלי נהדרת, ממש הרגשה מיוחדת. לחמתי לאורך כל המשחק ולא ויתרתי, ובסופו של דבר זה עבד וניצחתי", אמרה גראף. "המשחק הזה היה יכול להסתיים לכאן או לכאן", אמרה סאנצ'ז ויקאריו, שזה היה הגמר הראשון שלה בווימבלדון. "היו לי הזדמנויות ולא ניצלתי אותן. אולי היה לי קצת חוסר מזל, אבל שיחקתי נגד שחקנית הדשא הטובה בעולם וכמעט ניצחתי", אמרה סאנצ'ז ויקאריו.

גראף זכתה ב־525 אלף דולר ואילו סאנצ'ז ויקאריו התנחמה ב־262 אלף דולר.

ניצחון דחוק 1–0 לברזיל על אקוואדור

אלופת העולם הפגינה חולשה בטורניר קופה אמריקה והיתה קרובה להפסד ראשון אחרי 21 משחקים. תוצאות אחרות: קולומביה – פרו 1–1, פראגוואי – מקסיקו 2–1, ארה"ב – צ'ילה 2–1

ריוורה, אורוגוואי (רויטר). ברזיל ניצחה אור לאתמול בקושי רב את אקוואדור 1–0 במשחקה הראשון בקופה אמריקה. רק שער של המגן רונאלדאו בדקה ה־74 אחרי הרמת קרן הצליח לשבור את ההגנה הצפופה והמאורגנת של אקוואדור.

ברזיל היתה קרובה להפסד ראשון אחרי 21 משחקים (מאז נובמבר 1993) ואקוואדור היתה קרובה להבקיע מספר פעמים, בגלל יכולת גרועה של הגנת ברזיל, במיוחד של מבקיע השער רונאלדאו.

השער של ברזיל הגיע מייד אחרי שהשופט הארגנטיני, חאוויר קאסטרילי, החזיק את מגן אקוואדור חואן גואמן. אחרי השער השתוללה ברזיל והגיעה לעוד מספר מצבים. ארמנדו "הוזיה" הזמין בעיטת 11 בדקה ה־80, בעיטה שנהדפה מצויין בידי קרלוס מוראלס, שוער אקוואדור. ארמנדו היה חלש והידרדר להתלונן שחבריו לא מוסרים לו. בברזיל בלטו הקשר דוניזטי והמגן רוברטו קרלוס. טוליו שהיה חלש הוחלף במחצית בבאביו.

אלכס אגינגה ואדוארדו הורטאדו היו המסוכנים באקוואדור שהגיעו למספר מצבים טובים.

מאמן ברזיל, מריו זגאלו, נשמע דווקא מרוצה אחרי המשחק: "לא היו לנו הזדמנויות גדולות, לא ספגנו שער ותקפנו הרבה".

באותו בית סיימו אתמול בבכורק קולומביה ופרו בתיקו 1–1. בדקה ה־68 כבשה קולומביה בבעיטה חופשית נהדרת של פאוסטינו אספרייה ונראתה בדרך לניצחון, אבל תשע דקות מהסיום, הבוזן רוברטו פלאסיוס שרנה היגיטה יצא משערו ובעט מ־30 מטר חזק לשער וקבע את התוצאה, 1–1.

קולומביה לא איכזבה בביכורם של הוותיקים, קרלוס ואלדרמה ופרדי רינקון, אך מיעטה לאיים על השער של מיגל מירואנדה, שוער פרו. גם השוער רנה היגיטה היה טוב בדקות המשחק, ופעם אחת יצא עם הכדור עד לקו חצי המגרש, לקול תשואות הקהל.

אור ליום שישי הפתיעה מקסיקו כאשר נוצחה 2–1 בידי פראגוואי. דווקא מכסיקו עלתה ליתרון משער של לואיס גארסיה בדקה ה־45 למרות יתרון ברור של פראגוואי במחצית הזו, שתקפה רבות.

חוזה קארדוסו חלוץ פראגוואי שהיה מצויין, השווה בדקה ה־63 וכעבור 11 דקות בישל לאודריאנו סמאנייגו שכבש את שער הניצחון.

במשחק שנערך אמש בבית ג' ניצחה ארה"ב את צ'ילה 2–1. אריק ווינאלדה כבש צמד בסוף בית הראשונה (15, 29) וצ'ילה, שתקפה במחצית השניה את שער ארה"ב, הצליחה רק לצמק על ידי סבסטיאן רוזנטל בדקה ה־62.

המשחק בין ארגנטינה לבוליביה בבית זה הסתיים לאחר סגירת הגיליון.

טבלת בית א'

1. אורוגוואי	1	1–4	3
2. פראגוואי	1	1–2	3
3. מקסיקו	1	2–1	0
4. ונצואלה	1	4–1	0

טבלת בית ב'

1. ברזיל	1	0–1	3
2. קולומביה	1	1–1	1
3. פרו	1	1–1	1
4. אקוואדור	1	1–0	0

טבלת בית ג'

1. ארה"ב	1	1–2	3
2. ארגנטינה	0	0–0	0
3. בוליביה	0	0–0	0
4. צ'ילה	1	2–1	0

מרלין אוטי ממשיכה לנצח

לונדון (ע). האצנית מרלין אוטי מג'מייקה, ממשיכה לנצח בתחרויות באירופה. לאחר שזכתה בשני מירוצים בלוזאן, היא ניצחה גם בתחרות שהיתה בקריסטל פאלאס בלונדון. אוטי עברה 200 מטר ב־22.47 שניות.

הרצה הבריטית הולם קבעה שיא חבר עמים חדש בריצת 800 מטר, 1:58.77 דקה.

טור דה פראנס '95

הבלגי ברוינל הגשים חלום ילדות: לובש את החולצה הצהובה אחרי הקטע ה־7 בליאז'

עלה לראש הדירוג הכללי לפני אינדוראין, שזינק הפעם לצמרת בשלב מוקדם מהצפוי

ליאז' (רויטר). הרוכב הבלגי יוהאן ברוינל מקבוצת "אונסה" ומיגל אינדוראין מ"בנסטו", מנצח בארבע השנים האחרונות, ניצחו אתמול בקטע השביעי של הטור דה פראנס בין שארלרואה לליאז' (203 ק"מ). ברוינל עלה למקום הראשון בדירוג הכללי, 31 שניות לפני אינדוראין שעלה למקום השני.

22 ק"מ לסיום הקטע, שכלל כמה עליות, ניתקו אינדוראין וברוינל מדבוקת הרוכבים הראשית, שכללה את ביארן ריס בחולצה הצהובה ואת לורן ז'אלאבר שהגיע באותה עת מנקודות בונוס שנצבר בספרינטים הביניים. אינדוראין הוביל עד סיום הקטע, אבל לא הצליח לברוח מברוינל שהקיפו בדירוג הכללי אחרי הקטע השישי.

במטרים האחרונים של הקטע עקף ברוינל את אינדוראין, וניצח בזמן של 4:48:14 שעות. אינדוראין סיים בזמן זהה. במקום השלישי הגיע הגרמני יספר סקיבי, בפיגור של 50 שניות משני המנצחים והוביל את הדבוקה שכללה גם את טוני רומינגר, ייבגני ברזין ולורן ז'אלאבר.

אינדוראין, אלוף ארבע השנים האחרונות הפתיע אתמול, יממה לפני מבחן הזמן האישי, כשהחליט לצמצם את הפער מהמקום הראשון בדירוג הכללי. הטקטיקה שלו הצליחה בחלקה, כיוון שלא הצליח לעלות למקום הראשון. היום, במבחן הזמן האישי בין הוי לסירנג (54 ק"מ) ינסה אינדוראין, המצטיין בקטעים האלה, לזלוף בדירוג על פני ברוינל וללבוש את החולצה הצהובה.

אינדוראין בדרך כלל אינו מנסה להיות בצמרת בקטעי המישור, אלא לשמור על מרחק מהיריבים העיקריים שלו. זו פעם ראשונה שבשלב כה מוקדם הוא כבר במקום השני, ומה שחשוב יותר – בפער כה גדול מטוני רומינגר (1:34 דקות) וייבגני ברזין (42 שניות).

בסיום אמר ברוינל, שבני ארצו עודדו אותו לכל אורך הדרך: "חשתי שאני חזק מאוד, ביחוד בשלבים האחרונים של הקטע. עשיתי כמיטב יכולתי לעקוב אחרי אינדוראין. עבורי, זה חלום ילדות ללבוש את החולצה הצהובה, ביחוד כאן, בבלגיה. זה יוצא מהכלל".

תצלום: איי־פי

ברוינל (משמאל) מניף ידיים, כשלצדו אינדוראין

● הדירוג המצטבר: 1. יוהאן ברוינל (אונסה) 31:30:13 שעות. 2. מיגל אינדוראין (בנסטו), פיגור של 31 שניות. 3. לורן ז'אלאבר (אונסה), פיגור של 42 שניות. 4. ביארן ריס (גוויס באלאן), פיגור של 42 שניות. 5. איוון גוטי (גוויס באלאן), פיגור של 46 שניות. ייבגני ברזין מדורג במקום השמיני בפיגור של 1:13 דקות מהמוביל ואילו טוני רומינגר נמצא במקום ה־12 בפיגור של 2:05 דקות.

האיטלקי גוטי איבד את הבכורה ביום שישי

ביום שישי, בקטע השישי, הפסיד האיטלקי איוון גוטי את החולצה הצהובה לדני ביארן ריס. גוטי, שהוביל את הקטע בן 202 הקילומטרים (בין דאנקירק לליאז') ביתרון של שניה על ריס, סיים שלוש שניות אחרי ריס שעלה למקום הראשון.

בקטע עצמו ניצח הגרמני אריק זאבל, ביום הולדתו ה־25, כשהקדים את הצרפתי לורן ז'אלאבר ואת האוזבקי ג'אמולידין עבדוז'אפארוב.

היום יתקיים מירוץ אישי נגד השעון, למרחק 54 ק"מ, בין הוי לסירינג.

היום בגמר טורניר הגברים בווימבלדון

אליפות רביעית לבקר או שלישית ברציפות לסמפראס

הטניסאי הגרמני הדיח את המדורג 1 אנדרה אגאסי אחרי שנוצח במערכה הראשונה ופיגר 1–4 בשניה. אלוף השנתיים האחרונות ניצח את גוראן איוואניסביץ' בחמש מערכות

ווימבלדון (איי־פי). פיט סמפראס, המדורג שני, ובוריס בקר, המדורג שלישי, ייפגשו היום בגמר טורניר הגברים בווימבלדון. בקר ניצח שלשום, ביום השנה העשירי לזכייתו הראשונה בטורניר, את המדורג ראשון אנדרה אגאסי, אחרי שכבר היה בפיגור של מערכה ופיגר 4–1 במערכה השניה.

בקר ניצח במשחק מצויין 2–6, 7–6 (7–1), 4–6, 7–6 (7–1) תוך שעתיים ו־55 דקות. "אם לוקחים בחשבון את העובדה שהוא מספר 1 בעולם והמדורג הבכיר בטורניר, אני חושב שזה היה המשחק הטוב ביותר שלי בווימבלדון", אמר בקר.

בקר זכה שלוש פעמים באליפות ווימבלדון, לראשונה כאשר לפני 10 שנים בגיל 17 ושוב ב־1986 ו־1989. זה היה נצחונו הראשון נגד אגאסי אחרי שש שנים ושמונה הפסדים רצופים. בקר הזכיר את עצמו מתקופתו הגדולה ביותר, הגיש 22 אסים, זינק לכדורים ושיחק מצויין.

אחרי המשחק אמר בקר, כי הרגיש "חסר אונים" כשאגאסי ניצח בקלות במערכה הראשונה והוביל בשניה. "לא ראיתי אף אחד משחק כמו אגאסי במערכה וחצי הראשונות", אמר. אבל בקר התאושש ואחרי נצחונו במערכה השניה, היתה אצל ידידו ידידה בבושר. "אין ספק שהמהפך היה במערכה השניה, הוא התחיל לשחק אגרסיבי ואני לא הצלחתי לחזור למשחק", אמר אגאסי.

בקר ישחק בגמר נגד סמפרס, אחרי שאלוף השנתיים האחרונות גבר בחמש מערכות על גוראן איוואניסביץ' 7–6 (9–7), 4–6, 6–3, 4–6, 6–3 בשחזור של גמר השנה שעברה. סמפראס ניצח תוך שעתיים ו־34 דקות ואם ינצח היום, יהיה הראשון שזוכה בשלושה תארים רצופים בווימבלדון מאז ביורן בורג. איוואניסביץ' המשיך להגיש אסים רבים, 38 במשחק הזה, אבל סמפראס זכה בכמה נקודות חשובות מאוד והצליח לשבור את איוואניסביץ' שלוש פעמים, בעוד איוואניסביץ' שבר את סמפראס רק פעמיים. איוואניסביץ' אמר, כי "שני משחקונים עלו לי במשחק".

מאזן המשחקים בין סמפרס לבקר עומד על 5–6 לסמפרס.

● המדורגים 1 בטורניר הזוגות, טוד וודברידג' ומרק וודפורד מאוסטרליה, ניצחו בגמר את האמריקאים ריק ליץ' וסקוט מלוויל 7–5, 7–6 (10–8), 7–6 (7–5).

● הצמד הישראלי, אמיר חדד והראל לוי, הפסידו ברבע גמר אליפות הזוגות לנוער בווימבלדון לזוג מבריטניה בשתי מערכות. קודם לכן הצליחו הישראלים לנצח את המדורגים מס' 7, טניסאים מגרמניה והולנד, לאחר מאבק מרתק 6–4, 3–6, 8–6.

תצלום: איי־פי

בוריס בקר מרים את אצבעו אחרי שהדיח את אנדרה אגאסי

נבחרת הנערות שמינית באליפות אירופה בהתעמלות אמנותית

באומל סיימה במקום ה־12 בגמר ליחידות וקסטנבאום במקום ה־18 מבין ה־26 שעלו לגמר

נבחרת הנערות של ישראל בהתעמלות אמנותית דורגה במקום השמיני באליפות אירופה הנערכת בפראג שבצ'כיה, לאחר שצברה 72.85 נקודות מתוך 80 אפשריות. נבחרת המתעמלות של רוסיה דורגה במקום הראשון, ובמקום השני דורגה בלארוס. בתחרות השתתפו כ־90 מתעמלות מ־32 מדינות.

ליטל באומל (ארבעה תרגילים) דורגה במקום ה־12 מבין 26 המתעמלות שעלו לגמר ליחידות. היא השיגה 37.35 נקודות (שיא אישי), טוב יותר מהמוקדמות שם צברה 37 נקודות וסיימה במקום 12 מבין 100 משתתפות. באומל השיגה במוקדמות בתרגיל סרט ציון של 9.3 נקודות. ציון זהה השיגה באומל בתרגיל עם אלה. בתרגילי חבל וחישוק היא קבעה 9.2 נקודות.

קרן קסטנבאום עלתה גם היא לגמר ליחידות וסיימה במקום ה־18, טוב יותר מאשר במוקדמות שם השיגה מקום 22. ליטל מרון בת ה־12 וחצי, עלתה לגמר אישי בתרגיל עם סרט, אחרי שדורגה שמינית בשלב המוקדם.

● אופניים. אלוף ישראל במירוצי אופניים, עמי אסייג, ניצח אתמול בתחרות ארצית שנערכה באזור ירושלים, לטרון וצומת נחשון. אסייג עבר 100 ק"מ בשעתיים ו־45 דקות. הוא הקדים בדקה ו־12 שניות את בוריס יצלק. במירוץ שבו השתתפו כ־100 רוכבים, פרשו תשעה בגלל החום הכבד.

● כדורמים. קבוצת הכדורמים של מכבי קרית אונו עשתה אתמול צעד חשוב לזכייה באליפות גם בעונה זו, לאחר שגברה על הפועל קרית טבעון 11–6 (3–2, 3–1, 3–1, 2–2). השערים לקרית אונו: מישה פבלוב 4, טל טנית 3, בלה צ'וקיץ' 2, ארנון פלג 1, רמי בן גל 1. לקרית טבעון: גיא איתן 3, רמי חדידה 1, מודי צ'יציאן 1, עידן עמר 1. קרית אונו זקוקה לניצחון נוסף כדי לזכות באליפות. במשחק על המקום השלישי: גוש חולון – אס"א תל אביב 8–10 לאחר הארכה, 7–7 בתום המועד החוקי.

משלחת גולף מאור עקיבא חזרה ממרוקו

מאת גבי זהר

משלחת של שמונה שחקני גולף מאור עקיבא חזרה בסוף השבוע ממרוקו, שם השתתפה בשלוש תחרויות גדולות בקזבלנקה, מאראקש ורבאט.

יעקב אדרי, ראש מועצת אור עקיבא ואורי אילון, מנהל קשרי החוץ של איגוד הגולף בישראל, שעמדו בראש המשלחת, סיכמו עם נציגי פדרציית הגולף של מרוקו על ביקור גומלין של גולפאים ממרוקו בתחרויות שיוזמו בקיסריה.

מדליית זהב ושתיים מארד לשחייני ישראל באליפות צ'כיה

שחייני ישראל השיגו מדליית זהב ושתי מדליות ארד, באליפות הפתוחה של צ'כיה, שנערכה בפראג.

מורן זוטרפלד זכה בזהב ב־200 מטר חופשי בשבעה 1:55.04 דקה. עידו מירון זכה בארד ב־200 מטר ב־2:09.98 דקות, ואורן אחד זכה בארד ב־100 חופשי, 53.34 שניות.

כ־350 שחיינים השתתפו בתחרות.

هكذا من الأصل

בן 16 ממגדל העמק נפצע קשה מדקירה. החשוד במעשה: נער בן 17

(ע). נער בן 16 ממגדל העמק נדקר אתמול בבטנו ונפצע קשה. החשוד במעשה, נער בן 17 שעלה לארץ לפני שבעה חודשים מחבר המדינות, הועבר לחקירה במפלג הנוער במשטרת מגדל העמק. הנדקר הועבר לבית החולים העמק, משם נמסר שאין נשקפת סכנה לחייו. הסיבה לדקירה היתה סכסוך בין שני הנערים.

צור ידרוש מרבין לשמור על חלוקת המים הקיימת בין ישראל לפלשתינאים

מאת אלוף בן

שר החקלאות, יעקב צור, ייפגש מחר עם ראש הממשלה, יצחק רבין, וידרוש ממנו לסכם את הסדרי המים בגדה המערבית, לפני השלמת הסדר הביניים עם הפלשתינאים. צור ידרוש לשמור על חלוקת המים הקיימת היום בין ישראל לפלשתינאים, ולקבוע שכל תוספת של מים תושג ממקורות חדשים בלבד, ולא מהגברת השאיבה ממאגרי המים הקיימים.

צור אמר אתמול: "אי אפשר לעכב את הדיון. לפני הפריסה מחדש והעברת הסמכויות, צריך לסכם את עניין המים. גם אצלנו וגם אצלם אין מקורות מים חדשים, וכל שינוי בחלוקה הקיימת, משמעותו לקחת מהמים שאנו צורכים היום ולהתחיל די מהר בהתפלת מי שתייה".

לדברי צור, "יש דברים שאפשר לדחות להסדר הקבע, אבל כאן אי אפשר, כי ברגע שישראל יוצאת מהשליטה בשטח, צריך להגיע להסדר – משום שזו מערכת מים אחת".

בגדה המערבית יש שלושה מקורות מים תת־קרקעיים (אקוויפרים) עיקריים, שתפוקתם השנתית הכוללת מגיעה לכ-600 מיליון מטרים מעוקבים:

● האקוויפר המערבי, במורדות הרי השומרון לשפלת החוף, שהוא מקור עיקרי למי שתייה בישראל. תפוקתו המתחדשת מדי שנה מגיעה לכ-350 מיליון מ"ק. שאיבת מים מאזורי טול כרם וקלקיליה תפגע במפלס המים בקידוחים הישראליים.

● האקוויפר הצפוני, באזור ג'נין־הגלבוע, שמספק היום מים לעמקי יזרעאל ובית שאן. תפוקתו כ-140 מיליון מ"ק בשנה.

● האקוויפר המזרחי, במורדות מגב ההר לבקעת הירדן. תפוקתו הפוטנציאלית כ-170 מיליון מ"ק, אך לא כולו מנוצל, ויש בו עדיין יכולת לשאיבה נוספת.

הקצאת המים הנוכחית לפלשתינאים מסתכמת ב-120 מיליון מ"ק. הצריכה השנתית לנפש בגדה מגיעה ל-35-40 מ"ק, לעומת כ-100 מ"ק בישראל.

היתרון הטופוגרפי יאפשר לפלשתינאים לשאוב מים שמנצלת היום ישראל. צור מציע להגיע להסכם על שמירת החלוקה הקיימת.

שר החוץ, שמעון פרס, אמר בשיחה סגורה בשבוע שעבר, כי אפשר לחלק את המים כך שהפלשתינאים יקבלו את אחד האקוויפרים. מומחים אומרים, כי "חלוקת המים בגדה קריטית לישראל, ובמיוחד השליטה באקוויפר המערבי, ובמידה מסוימת בצפוני. האקוויפר המזרחי חשוב פחות".

מצרים החליטה לחייב אזרחים סודאנים באשרת כניסה

מאת סוכנויות הידיעות

קהיר. ממשלת מצרים החליטה, בפעם הראשונה, לחייב את אזרחי סודאן להצטייד באשרות כניסה לתחומה, נמסר אתמול בהודעה רשמית ממשרד החוץ המצרי.

"הקונסול הכללי של מצרים בחארטום יחל מהיום ליישם את החלטתה של ממשלת מצרים, שתחול על כל אזרח סודאני", מסר מקור בכיר במשרד החוץ. המקור ציין, כי "תוקף אשרת הכניסה יהיה לחודש אחד. אזרחי סודאן לא יצטרכו לשלם עבור אשרת הכניסה, וזאת כאות לידידות האמיצה הקושרת את שני העמים", הוסיף המקור.

החלטתה של מצרים היא סימן נוסף להידרדרות ביחסים בין מצרים וסודאן בעקבות ניסיון ההתנקשות בחייו של נשיא מצרים, חוסני מובארק, ב-26 ביוני באדיס אבבה. הנשיא מובארק האשים את המשטר הצבאי האיסלאמי בסודאן במעורבות בניסיון ההתנקשות בחייו.

סודאן הודיעה שלשום, כי היא רואה בתמרונים הצבאיים המשותפים למצרים, ארה"ב ובריטניה המתקיימים בימים האחרונים בים סוף מצפון לאזור חלאיב איום על ביטחונה.

"התמרונים המשולשים מעלים תהיות רבות, והם חלק מקשירת קשר נגד ממשלת סודאן. התמרונים מאיימים על ביטחון האזור", אמר שר התקשורת הסודאני, עבד אל־באסט סבדראת, שדבריו צוטטו בעיתון "אלחבאר אליום". סבדראת אמר בראיון לעיתון, כי "סודאן דגלה מאז ומתמיד בכך שים סוף צריך להיות אזור נייטראלי, אולם מצרים הפכה בסיס לאירוח ציים זרים".

ירון דקל עוזב את חברת החדשות של ערוץ 2 ועובר לקול ישראל

מאת עירית רוזנבלום

ירון דקל, כתב המפלגות של חברת החדשות בערוץ 2, יעבור לעבוד בקול ישראל, שם ימלא את אותו התפקיד. עדיין לא ידוע מי ימלא את מקומו בחברת החדשות.

ועדת הרשות של מועצת הרשות השנייה, בראשות דני בלוך, תזמין את שלו לישיבתה ביום רביעי, כדי לשמוע ממנו את הסיבות להתפטרותו. דירקטוריון חברת החדשות, המורכב מנציגי הזכיינים ונציגי המועצה, יתכנס ב-18 בחודש, ולא ברור אם יועלה בישיבה זו שמו של מנכ"ל חדש מוסכם. כמועמדים אפשריים מוזכרים שמותיהם של רכז המערכת, שלום קיטל, ומי שהיה סמנכ"ל הרשות השנייה לטלוויזיה, מיכה לימור.

בת 45 בוונקובר ילדה נכד מביציות מופרות של בתה

ונקובר (ע"ת). קריית ילדה את נכדה, לאחר שהושתלו ברחמה ביציות מופרות של בתה, כך נמסר שלשום מהמרפאה שבה נעשה הטיפול.

הבת, בת 26, נולדה ללא רחם, אך עם שחלות. אמה, בת 45, הסכימה שישתילו ברחמה את הביציות המופרות של בתה, כך שתוכל להביא ילד לעולם, אמרה ד"ר קרול קרייג, מנהלת המרפאה בטורונטו. קרייג אמרה שהאשה ילדה ילד בריא בונקובר בחודש מאי, אך סירבה למסור פרטים על הזהות.

עוד אמרה הרופאה, שנדרשו שלושה ניסיונות עד שהושג הריון מוצלח. הניסיון הראשון הביא להריון חוץ־רחמי, ובפעם השנייה הביצית לא נקלטה.

אף כי דווח בעבר על מקרים דומים בעולם, נראה שזה הראשון מסוגו בקנדה. הוא עורר דאגות בקרב אנשי האתיקה הרפואית, החוששים שהמקרה יגרום לבעיות זהות אצל הילד ולערעור היחסים במשפחה.

קרייג אמרה שהרופאים במרפאה שקלו את ההיבטים האתיים והגיעו למסקנה שהמשפחה מתאימה לתהליך, בעיקר משום שהפונדקאית הסבתא צעירה יחסית.

בשבוע שעבר נהרגו עשרה בני אדם בתאונות דרכים ברחבי הארץ

(ע). עשרה בני אדם נהרגו ו-55 נפצעו קשה בתאונות דרכים שאירעו בשבוע האחרון ברחבי הארץ. שניים מן ההרוגים היו הולכי רגל.

בתאונת דרכים שאירעה אתמול בכביש הישן לחיפה, בין זכרון יעקב למעגן מיכאל, נפצע אדם אחד קשה וארבעה נפצעו קל. התאונה אירעה בשעה 12 בצהריים, כאשר שתי מכוניות התנגשו זו בזו מסיבות שטרם הובררו. אחד הנהגים נפצע קשה מאוד ופונה על ידי ניידת מד"א לביה"ח רמב"ם בחיפה. הארבעה שנפצעו קל פונו על ידי ניידות מד"א לביה"ח הלל יפה בחדרה. סיבות התאונה נחקרות.

בתאונת דרכים שהיתה שלשום בבוקר ליד צומת בית דגן, נפצעו באורח בינוני שלושה בני אדם, בהם ילדה בת 5.

המשטרה שללה בשבוע האחרון רשיונות של 500 נהגים, 90 מהם בלילה שבין יום ה' ליום ו', בעת מבצע האכיפה של המשטרה – "סיפה מהר". במבצע נעצרו שני נהגים שיכורים.

מתחילת השנה האזרחית ועד ליום שישי נהרגו בתאונות דרכים בכבישי הארץ 350 בני אדם.

שרון שרה מוסיף: המכון הארצי לתחבורה עורך מכרז בשווי של יותר ממיליון שקל למחשוב הקורסים המבוצעים על ידי הפר עלתם באמצעות עזרי מולטימדיה. שלושה גופים – אונקס, מרכז טכנולוגיה חינוכית ודיסק אין – עלו לשלב ההכרעה במכרז. ההכרעה תתקבל תוך כמה חודשים. המכון הודיע השבוע על תוכנית חדשה המיועדת לנהגים צוברי נקודות, שחייבים בקורס נהיגה מונעת יותר מפעם אחת בגין עבירות תנועה.

הקורס נמשך 12 שעות, והוא מתקיים בשלושה מפגשים. תוכנית הלימודים בקורס הוכנה בהתאם להמלצתם של פסיכולוגים ומומחים לתחבורה, והיא כוללת שינוי נורמות התנהגות בכביש, התמודדות במצבי לחץ, סובלנות וסבלנות, דילמות בנהיגה ועוד.

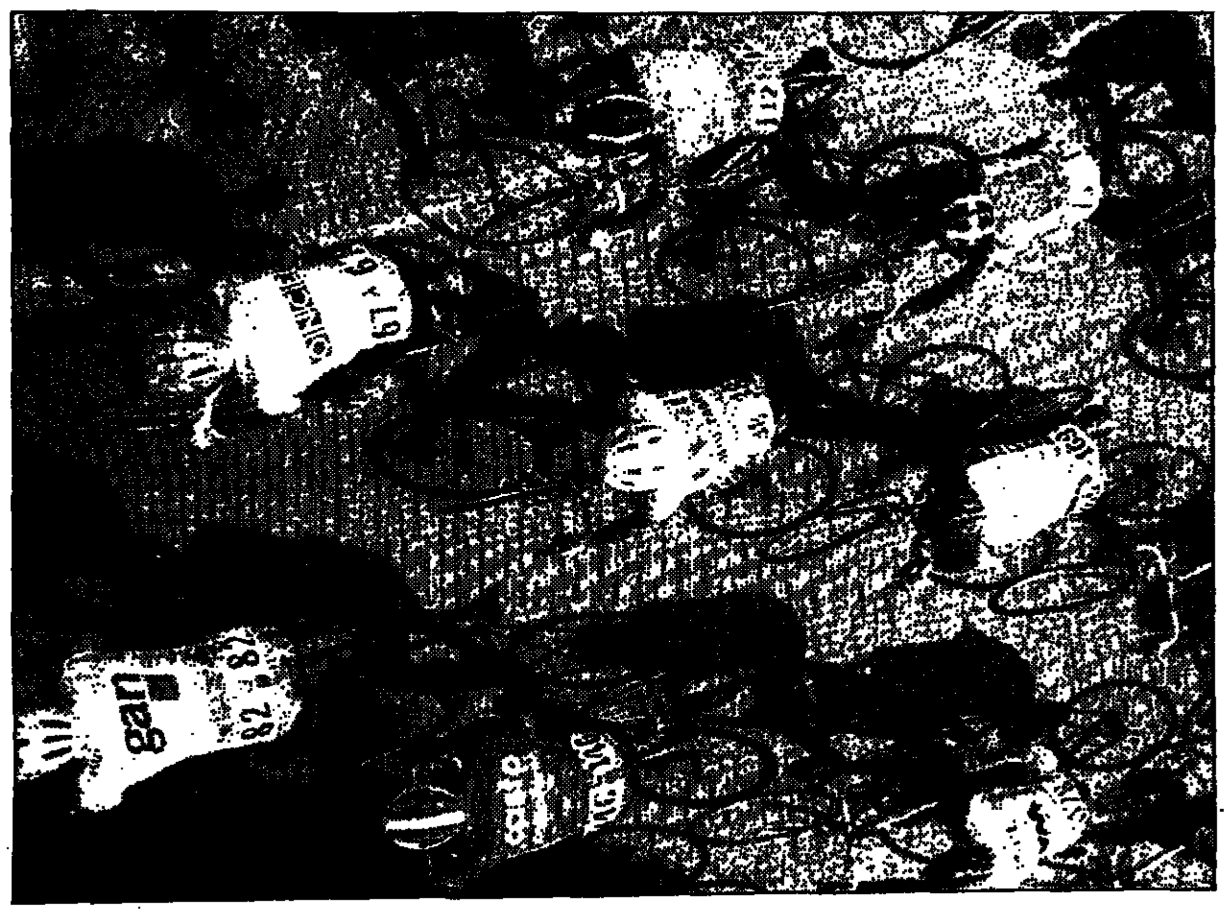

תצלום: איי־פי

רוכבי אופניים בתחרות הטור דה פראנס, בקטע המירוץ השביעי, שבין שארלרואה וליאז'. בקטע זה ניצח הרוכב הבלגי, יוהאן ברויניל

גלרי אלכסנדר

לרשותכם עומד המטבח המגוון המובחר של אלכסנדר

גלרית תמונות מתחלפת

שירות אנשי עסקים: מוסף מידע לבורסה - On Line

טלפון להזמנות מראש: 03-5100571/2, נחלת בנימין, רמב"ם 22

© שיגב פורת

הועדה המקומית לתכנון ובניה מרחב רמת - השרון

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 שהוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת-השרון בגוש: 6694 חלקה: 10 ברחוב: מוהליבר 8 הסטייה כמוגדר מגורים א בקשה למתן אישור להקלה באחוזי בניה מספר קומות ושימוש חורג בבית מגורים קיים

ההקלה המבוקשת באחוזי בניה מגיעה ל-8.5% והעברת אחוזי בניה מקומה לקומה במספר קומות 3 קומות במקום 2 קומות שימוש חורג מבית מגורים לבית אבות

כל מי שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר/אישור ההקלה, במקום זה, רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב תכנון רמת-השרון, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדויקת.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך קבלת הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

ת.ב.

עו"ד יעקב כהן
יו"ר ועדת המשנה לתכנון ולבניה רמת-השרון

חייג

02-254245/6 03-5121333/44 04-623144/7

ואתה מנוי על הארץ

קבלת מודעות ללוח העיר

בטל: 638-20-20

הננו מודיעים בצער רב על פטירתה של

שולמית רינות

אבלים:
אחותה: צילה טויבר וב"ב
בתה וחתנה: מרים ומשה ברנזון
בנה וכלתה: יוסף ונורית רינות
נכדיה: יאיר, יובל, מיכל, עדי ורותי

על מועד ההלויה נא להתקשר: 03-5494083
050-405311

במלאת שנה לפטירתו של

יעקב מורגן ז"ל

נקיים אזכרה ביום ב' 10.07.95
י"ב בתמוז תשנ"ה בשעה 17:00
בבית העלמין בסביון

המשפחה

במלאת שלושים לפטירת יקירנו

טוביה מיכלין ז"ל

עלינו לקברו ביום חמישי, ח' תמוז תשנ"ה, 6.7.95.
תודתנו נתונה לכל מנחמינו בכתב ובע"פ

המשפחה

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של

פולה נחמה זילברמן

הגופה נתרמה למדע

נא להמנע מביקורי תנחומים

המשפחה האבלה

במלאת חמש שנים לפטירתה של יקירתנו

נינה לבנשטיין (ולדמן)

יתקיים טקס אזכרה ביום שלישי י"ג בתמוז תשנ"ה 11.7.95
בשעה 18:30 בבית הקברות בכפר סמיר (שער 3)

המשפחה

קואופרטיב "דן"
משתתף בצער חברו הגימלאי

מרדכי שכטמן והמשפחה

על מות **אשתו** ז"ל

קואופרטיב "דן"
אבל על מות חברו הגימלאי

משה רחלבסקי ז"ל

ומשתתף בצער המשפחה

יקירנו וראש משפחתנו

יצחק חוט

הלך לעולמו

ההלויה תתקיים היום, יום ראשון, י"א תמוז תשנ"ה 9.7.95 בשעה 18.00 בבית העלמין הירקון (כביש חוצה שומרון).

מתאבלים:
אשתו: אסתר חוט
בתו וחתנה: צפורה ואמנון אלכסנדרוני
בנו וכלתו: אביזהר (זוריק) ולאה חוט
נכדיו ונינו

יושבים שבעה בבית בנו, אביזהר חוט רח' גבעתי 18, רמת חן

לדיויד קרפס ומשפחתו
משתתפים באבלכם הכבד
במות האם

שרה קרפס לבית קרסקין ז"ל

חבריכם
בבית הספר לכלכלה ע"ש איתן ברגלס
הפקולטה למדעי החברה
אוניברסיטת תל־אביב

למשפחת בס

תנחומינו על מותו של איש־האשכולות

יוסף בס

"גלים" פירסום ושיווק בע"מ
ויקטור אהרון שלומי מושקוביץ

למרים

אתך בכאבך על מות
בעלך, גיסנו ודודנו האהוב ואציל הנפש

פרופ' יהודה קרמון ז"ל

המשפחה

אבינו היקר מכל

יוסף מרדכי בס

קריקטוריסט, אדריכל ואמן

הלך לעולמו, ביום שבת, י' תמוז תשנ"ה והוא בן 87 שנה.

הלויתו תתקיים היום, יום ראשון, י"א תמוז תשנ"ה, 9.7.95,
בבית העלמין בסביון, בשעה 5.00 אחה"צ.

רעייתו: רות בס
ילדיו: יונה ואריק שפיגלמן
רפי וישראלה בס
יעל וציון חן
נכדיו: דניאל ובן כספית
דפנה ואורי
דניאל, יהונתן, אוריה ויפתח
גיורא חמיצר, עדי וליאור
נינו: איתי

בצער וביגון אנו מודיעים על פטירת יקירנו האהוב

פרופ' יהודה קרמון ז"ל

ממקימי המחלקה לגאוגרפיה באוניברסיטה העברית

המשפחה המתאבלת
רעייתו: מרים קרמון
משפחת קליין
משפחת קרמון
משפחת ליפשין
משפחת לוי

שדרות בן־צבי 35 ירושלים

חדשות חוץ

8 נטבחו בחווה בגרוזני; ילצין מבטיח להעניש האחראים ל"פרובוקציה"

נציגי רוסיה וצ'צ'ניה הודיעו: סוגיית עצמאות הרפובליקה תוכרע בבחירות

גרוזני, רוסיה (אי־פי). נשיא רוסיה, בוריס ילצין, הבטיח אתמול לעמוד בראש חקירת הטבח של שמונה אזרחים צ'צ'נים, שאירע שלשום בחווה בעיר גרוזני. עם התחדשות שיחות השלום בין רוסיה למורדים הצ'צ'נים בגרוזני, פירסם הדובר של ילצין, סרגיי מדודוב, הודעה רשמית של הקרמלין, בה נמסר כי מדובר בכל הנראה בהתקפת טרור, שנועדה לפגוע בתהליך השלום. שני הצדדים הכריזו על יום אתמול יום אבל לאומי, ושלחו נציגים להלוויותיהם של הקרבנות, ביניהם ארבעה ילדים, וקשיש בן 80.

מאות תושבי גרוזני, ביניהם נשים רבות, שקוננו וזעקו, הפגינו מחוץ למשרדי הארגון לביטחון ולשיתוף פעולה של אירופה, שם מתקיימות השיחות. קבוצת מפגינים גם ידתה אבנים ובקבוקים ריקים לעבר עמדה של הצבא הרוסי בפאתי גרוזני. סוכנות איטאר־טאס מסרה כי החיילים הרוסים לא הגיבו, ולא נמסר על נפגעים בתקרית.

במוסקווה, פירסם מדודוב הודעה שמסרה כי הטבח הוא בכל הנראה "התקפת טרור מתוכננת היטב, שנועדה לחבל בשיחות השלום עם צ'צ'ניה ולעורר את הרגשות האנטי־רוסיים ברפובליקה המורדת". בהודעה נאמר כי ילצין בטוח שהרוצחים ייתפסו וייענשו, והוא מתכוון לנהל בעצמו את חקירת התקפה. מדיווחים צ'צ'נים ורוסים עולה כי הטבח בוצע בידי מתנקשים שלבשו מדים של הצבא הרוסי, והגיעו לחווה ברכב משוריין.

מתווכים משני צדי המתרס גינו את הטבח, אך אמרו כי אין להפסיק את המשא ומתן. "הפרובוקציות לא יצליחו, ולא משנה מי עומד מאחוריהן. השיחות יימשכו, והשלום ישרור גם על אדמת צ'צ'ניה", מסרו המתווכים בהודעה משותפת.

למרות שהצדדים עדיין חלוקים בדעותיהם, הושגה התקדמות רבה בתהליך, מאז שהחלו השיחות בחודש שעבר. עד עתה הושגו הסכמות עקרוניות על נסיגת מרבית כוחות הצבא, פירוקם של המורדים מנשקם, וקיום בחירות בצ'צ'ניה.

בשיחות שהתקיימו אתמול, דנו הצדדים באופי הבחירות – בעיקר ההבטחה לקיום הצבעה תקינה והשתתפותם המלאה של כל הצדדים בצ'צ'ניה בבחירות. הצדדים הודיעו, כי "לא הושגה הסכמה בעניין הסטאטוס של צ'צ'ניה ועל כן תובא סוגיה זו להכרעת העם הצ'צ'ני במהלך הבחירות הקרובות לנשיאות".

קרבות עזים בסרברניצה; נהרג חייל או"ם הולנדי

הסרבים: נאפשר למשלוחי הסיוע לנוע לסרייבו

סרייבו (סי־צ). טנקים של כוחות הסרבים הבוסנים הפגיזו אתמול עמדה של כוח המגן של האו"ם, וגרמו למותו של חייל הולנדי, במובלעת המוסלמית סרברניצה, בצפון־מזרח בוסניה. בסרברניצה מתנהלים קרבות עזים בין הסרבים לחיילי צבא בוסניה מאז יום חמישי. במתקפות הסרבים ביום חמישי נהרגו חמישה אנשים, ונפצעו 19.

החייל נהרג מאש כוחות הממשלה, בעת שנמלט מנקודת תצפית של כוח האו"ם ברחוב המובלעת. התקרית אירעה כשהסרבים כיתרו את החיילים ההולנדים של כוח האו"ם, ואילצו אותם לפנות את המקום תחת אש של הכוחות הבוסניים. הוא נפצע קשה בפניו ומת מאוחר יותר בבית החולים.

בעקבות התקרית, ביקש כוח האו"ם חיפוי אווירי של נאט"ו, שמטוסיו חגו מעל האזור במשך כשעה.

שמונה בני אדם, שלושה מהם ילדים, נהרגו ביום חמישי בהפצצת הסרבים על סרייבו, נאמר שלשום בהודעת משרד הבריאות הבוסני. ביום שישי שרר שקט בעיר.

הסרבים בבוסניה הודיעו כי יאפשרו למשלוחי הסיוע ההומניטארי, בהיקף מאות טונות, לנוע בדרכם לסרייבו, מסר בשבת קריס יאנובסקי, דובר מטעם נציבות האו"ם לענייני פליטים. עם זאת, הדגיש: "איני יודע אם הסרבים בבוסניה יאפשרו לכוח המגן של האו"ם ללוות את משלוחי הסיוע לבוסניה, או אם יעשו כן כוחות המשטרה הסרבים באזור הנמצא בשליטתם". הוא ציין כי יעדיף "שחיילי האו"ם יאבטחו את המשאיות הבוקר הסיוע ההומניטארי".

בחודש יוני הצליחו להעביר אנשי נציבות האו"ם לענייני פליטים רק 10% מצרכיהם של תושבי סרייבו הנצורה.

שר החוץ של בוסניה, מוחמד סאקירבי, אמר בסוף השבוע כי על כוחות האו"ם השוהים בארצו להתחיל לפעול באופן יעיל יותר, או לעזוב את השטח. סאקירבי העביר את המסר למפקדת כוח ההגנה של האו"ם.

אולם סאקירבי, שהגיע לוואשינגטון לסדרת פגישות עם מזכיר המדינה האמריקאי וורן כריסטופר, אמר לכתבים, "ברצוני להדגיש כי איננו מורים לכוח האו"ם לעזוב". ממשלתה המוסלמית של בוסניה סבורה זה זמן רב כי כוח האו"ם אינו פועל בנחישות מספקת מול הסרבים הבוסנים הצרים על סרייבו.

מנדט כוח ההגנה של האו"ם אמור להסתיים בנובמבר.

מהומות פרצו בבנגאזי שבלוב בחודש שעבר; האופוזיציה: עשרות נהרגו

לוב: מינויו של שר חוץ יהודי בבריטניה – התגרות בערבים

ניקוסיה (סי־צ). דיפלומטים מערביים בטריפולי אישרו ביום שישי, בשיחה טלפונית עם סוכנות הידיעות הצרפתית, כי "מהומות אירעו בחודש יוני האחרון בבנגאזי בלוב". פעילי אופוזיציה לובים מסרו בקהיר כי "עשרות בני אדם נהרגו ונפצעו בידי כוחות הביטחון, במהומות שאירעו במזרח המדינה".

"המהומות פרצו בתחילת יוני לאחר שכוחות הביטחון פתחו בגל מעצרים בקרב צעירים לובים, שנחשדו בהשתייכותם לארגונים המתנגדים למשטר", אמר מוחמד פאיז ג'בריל, ממפלגת האופוזיציה "החזית הלאומית לשלום של לוב", בקהיר.

הדיפלומטים, שביקשו להישאר בעילום שם, אמרו כי "כוחות משטרה גדולים נראו בעיר בנגאזי. כוחות הביטחון עצרו עשרות מתנגדי המשטר, ובמקום התפתחו מהומות".

הידיעה לא קיבלה אישור מכל מקור אחר.

קהיר (ע"ח). לוב הודיעה ביום שישי כי "ראש ממשלת בריטניה ג'ון מייג'ור התעלם מרגשותיהם של הערבים כאשר מינה את מלקולם ריפקינד היהודי לשר החוץ בממשלתו".

סוכנות הידיעות הלובית יאנ"א, המבטאת את עמדותיה של לוב, נמסר: "בצעד נקטה בריטניה משנה הזירות כדי להגן על האינטרסים שלה בעולם הערבי. אולם כעת, בריטניה אינה מתחשבת עוד בערבים. היא מתגרה בהם, ומגיעה ברגשותיהם אינה מהווה עוד גורם בעיצוב המדיניות הבריטית כלפי הערבים".

עם זאת, הודיעה סוכנות הידיעות הלובית כי "ריפקינד יכול עדיין להוכיח שלמרות היותו יהודי, לא יחזיק בדעות קדומות כלפי ערבים ומוסלמים. מבחנו האמיתי של שר החוץ ריפקינד יהיה בדרך בה יבחר לטפל בסכסוך בין לוב ומדינות המערב בנושא פיצוץ מטוס פאן־אם בשמי לוקרבי".

צילום: אי־פי

חיילים סינים בטקס לציון שחרורה של סין מהכיבוש היפאני בתום מלחמת העולם השנייה. הטקס התקיים שלשום במוזיאון המלחמה האנטי־יפאני בבייג'ין. ב־7 ביולי 1937 החלה המלחמה בין יפאן וסין

הידרדרות נוספת ביחסי בייג'ין־וואשינגטון עם מאסרו של פעיל זכויות האדם הארי וו בסין

וו, אזרח אמריקאי, ביקר בחשאי בסין לצורך איסוף מידע על התעללות באסירים וניצולם בבתי־כלא

בייג'ין (אי־פי). בצעד שצפוי לגרום להידרדרות נוספת ביחסי סין־ארה"ב, אסרה סין אתמול את פעיל זכויות האדם הסיני־אמריקאי, הארי וו, שחדר לבתי כלא סיניים כדי לחשוף התעללויות. וו הואשם בעבירה חמורה – גניבת סודות מדינה.

וו, 58, אזרח אמריקאי, נעצר על ידי משטרת סין ב־19 ביוני, עת ניסה לעבור את הגבול בין סין לקזחסטאן, במעבר גבול נידח, בקסינג'יאנג שבמערב הרחוק. סוכנות הידיעות הממשלתית שינחואה דיווחה כי וו נאסר באופן רשמי בעיר ווהאן אתמול, והוגש נגדו כתב אישום. וו הואשם ב"כניסה לסין תחת זהות בדויה, השגת סודות מדינה באופן בלתי חוקי, וביצוע עבירות פליליות". בסין, העונש המקסימלי שניתן לאדם שהורשע באשמת ריגול הוא מוות.

המידע שהיה ברשותו של וו נאסף בעת כמה ביקורים סודיים בסין, מאז 91', כדי לחשוף התעללות וניצול אסירים. תוך הפרת החוק הסיני, חדר וו לבתי כלא סיניים וצילם את תנאי האסירים במצלמות זעירות. נסיעתו האחרונה של וו נועדה לשם צילום סרט תיעודי בנושא, שימחיש כיצד הרוויחו השלטונות הסיניים ממכירת אבריהם של אסירים שהוצאו להורג.

עיתוי מעצרו של וו מתאפיין במתח בין ארה"ב לסין. היחסים בין שתי המדינות כבר ניזוקו בעקבות ביקורו של נשיא טייוואן בארה"ב. גם לחשדות שסין מוכרת טילים לטווח בינוני לפקיסטאן יש חלק משמעותי בערעור היחסים.

מעצרו של וו "מייצג הסלמה רצינית בסכסוך של סין עם המערב, ובעיקר ארה"ב, בנושא זכויות האדם", מסר רובין מונרו, חוקר בארגון זכויות האדם Human Rights Watch/Asia.

מונרו ציין כי בחודש שעבר, ביטלו השלטונות הסיניים את שחרורו מהכלא מפאת מחלה של צ'ן זימינג, בו רואה ממשלת סין אחד המנהיגים מאחורי התקוממות '89 בכיכר טייאנמן, והחזירו אותו לכלא כדי לרצות את שארית גזר דינו, בן 13 שנות מאסר.

מונרו אמר כי שני הצעדים האחרונים שנקטה סין עשויים להצביע על שינוי באופן בו מתמודדת בייג'ין עם הלחץ הבינלאומי בנושא זכויות האדם, ועל סוף למחוות שביצעה, ביניהן שחרור אסירים ותרנים, המתפרסים כביכורים בעיני ארגוני זכויות אדם. הוא קרא לוואשינגטון להגיב באופן "החמור והרציני ביותר".

מחלקת המדינה טרם הגיבה. עם זאת, גם אם לא יגיב ממשל קלינטון, צפוי הקונגרס להגיב. וו היה עד שגרתי בשימועים של הקונגרס בנושאי הפרות זכויות האדם בסין, ויש לו תומכים רבים. בעדותו התריע בפני רשויות המכס האמריקאי על מוצרי יבוא סיניים שיוצרו על ידי אסירים, שיבואם מהווה הפרת החוק האמריקאי.

אלפי כורדים נמלטו מאימת המתקפה הטורקית בצפון עיראק

אנקרה (אי־פי). קרבות בין חיילים טורקים למורדים הכורדים התחוללו אתמול באזור צפון עיראק. כ־3,000 אזרחים עיראקים כורדים נסו מפני המתקפה הטורקית על בסיסי המורדים הכורדים, למרות שכל הסימנים הראו כי המתקפה הטורקית מעבר לגבול הולכת ודועכת. הקרבות התרחשו סמוך לגבול בין שתי המדינות, סמוך לעיר הטורקית צ'וקורצ'ה.

גורמים טורקים רשמיים מסרו כי 14 לוחמי גרילה נהרגו. כך עלה מניין ההרוגים בקרבות, מאז שפלשו הטורקים את הגבול ביום רביעי האחרון, ל־104. כ־3,000 חיילים טורקים, בליווי מסוקי קרב וטנקים, מנסים להכות בבסיסי המורדים הכורדים, המשמשים לביצוע התקפות פגע וברח בטורקיה.

לפי דיווחים שהגיעו לאנקרה מצפון עיראק מסוקי קרב טורקים הפציצו שלשום את בסיסי המורדים הכורדים, אנשי מפלגת הפועלים (פ־קה־קה). תושבי המקום ציינו כי כוחות הצבא הטורקים חדרו לעיראק גם בדרך היבשה בזקורצ'ה ובאולודרה. מקורות בקרב הכורדים בעיראק דיווחו על התנגשויות עם הצבא הטורקי ליד הכפרים שירוואן־מאזין ומירגא־סור, צפונית לעיר ראוואנדוז. לדבריהם, מטרת הכוחות הטורקים היתה לתקוף את מחנה האימונים של המורדים ליד האמפאגין.

דובר מטעם המטה הכללי של צבא טורקיה סירב ביום שישי להגיב על המידע בדבר חידוש הקרבות. לדבריו, נהרגו ביום חמישי 57 אנשי גרילה כורדים בהיתקלות עם חיילי טורקיה. לא נמסר כמה אבדות היו לטורקים. ארה"ב הודיעה שלשום כי היא תומכת במבצע הצבאי שמנהלת טורקיה בצפון עיראק.

משפט סימפסון

בנותיו של סימפסון ואמו עשויות להעיד

האם, יוניס סימפסון

לוס אנג'לס (אי־פי). תצלומיהם של גופות הנרצחים וסוגי הסכינים שיכלו לגרום למותם יהיו בין דברי המושבעים במשפטו של או־ג'יי סימפסון, כאשר יהיה עליהם לחרוץ את דינו. כך החליט השופט, לאנס איטו. איטו גם הסכים להכניס למערך הראיות תמונה של סכין קצבים שהיתה מונחת במטבחה של ניקול בראון סימפסון. אף כי אין לסכין קשר ישיר לרצח, התובעת מארשה קלארק העלתה השערה חדשה, שלפיה ייתכן כי סימפסון ניסתה להיעזר בסכין להגן על עצמה.

מחר יתחיל השימוע שיפתח את שלב הטיעונים של ההגנה. עורך הדין מטעם ההגנה, ג'וני קאקרן, מסר רק פרטים מעטים על עדי ההגנה הראשונים, שאחת מהם תהיה גם בתו בת ה־9 של סימפסון, סידני. קאקרן סירב לחשוף את עד ההגנה הראשון, אך מקורות מסרו שהעדה הראשונה תהיה ארנל סימפסון, בתו הבוגרת של סימפסון, מנישואים קודמים. נראה שבין עדי ההגנה יהיו גם אחותו של סימפסון, כרמלה דוריה, ואמו יוניס.

קאקרן אמר, שהוא מעדיף לא להעלות את סידני לדוכן העדים, ותחת זאת ביקש לקיים עמה ראיון. התובעת קלארק אמרה שתנסה לסרב זאת. קאקרן אמר שהצגת הילדה, הנוגעת ל־12 ביוני 94', יכולה להיות עדות קבילה. "היא אמרה ששמעה את אמה מדברת בטלפון, בבכייה, עם חברתה הטובה ביותר, ולדעתנו הפרט הזה מאוד רלוואנטי", אמר קאקרן.

סידני ואחיה ג'אסטין, שחיים עכשיו אצל הורי אמם, ישנו בביתם בעת שאמם וידידה, רונלד גולדמן, נרצחו מחוץ לבית. עורכת הדין של משפחת בראון, גלוריה אלרד, אמרה שעד כה לא הגיעה לידיה בקשה לקיים ראיון עם סידני, כך שמוקדם לקבוע אם הוא יאושר.

יום לאחר שסיימה התביעה את טיעוניה, דחה השופט איטו את הבקשה השגרתית של ההגנה לבטל את ההאשמות נגד סימפסון, משום שהתביעה לא הצליחה להוכיח את אשמתו. "התביעה עמדה במשימתה", אמר איטו.

ההגנה ניהלה מאבק כדי למנוע מלחבר המושבעים את התצלומים של גופות הקרבנות לאחר הרצח. עורך הדין קארל דאגלס אמר, שהמושבעים חשו לא בנוח כאשר נאלצו לצפות בתצלומים בבית המשפט, הם יסבלו יותר כשיהיו חשופים לתמונות צבעוניות רבות בחדר קטן.

מאגר המידע של
הארץ
לרשותכם כל המידע שפורסם ב"הארץ"
מ־1945 ועד היום, בכל התחומים

עסקים, חברות, אישים, אירועים,
אקטואליה, כלכלה, משפט, היסטוריה,
ספרות, מדע, בידור, אוכל, ספורט

פנה אלינו בטלפון: 5121162/3 או בפקס: 5121165
הנחה למנויי הארץ

הודעה בדבר מכירת האניה "GEORGIOS K"

1. בתאריך 6.7.95 הורה בית המשפט המחוזי בחיפה, בשבתו כבית משפט לימאות, מחדש על מכירת האניה "GEORGIOS K" ("האניה"), המניפה דגל מלטה (כעת במעצר בנמל הקישון, חיפה) וכן מינה את הח"מ ככונסי נכסים משותפים של האניה, והעניק להם סמכויות לפעול לביצוע מכירת האניה.
2. לאור הנ"ל מוזמנות בזה הצעות לרכישת האניה "GEORGIOS K" שפרטיה ניתנים להלן, כמות שהיא (למעט הדלק שבה) ובמקום שבו היא נמצאת ("AS IS WHERE IS").
את ההצעות יש להגיש בכתב, עד לתאריך 24.7.95 אל כונסי הנכסים של האניה "GEORGIOS K" לפי כתובתם המפורטת להלן ולצרף אליהן ערבות בנקאית, לפקודת הח"מ בשעור של 10% מסכום ההצעה.
3. אין הח"מ מתחייבים לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או איזו הצעה שהיא.
ההוראה הסופית עם מציע שהצעתו תתקבל יהיה כפוף לאישור בית משפט לימאות בחיפה.
4. להלן פרטי האניה (אין הח"מ אחראים לנכונות או לדיוק הפרטים ועל המעונין חובת הבדיקה).

m.t. "GEORGIOS K" (ex: "FORE MOSULLSHVILI")
Flag: Malta (ex: Georgia)
Built by: G. DIMITROV SHIPYARD VARNA, BULGARIA, 1975
Length: 118 meters
Gross Tonnage: 4254
Register Tonnage: 2042
One internal combustion Diesel Engine: B & W BRYANSK ENG. WORKS USSR (1975)
One deck/Three Masts/Not Rigged/Stem Raked/Stern Cruiser/
Build: CARVEL/Steel Tanker/Ten Bulkheads
Last Survey: 1994

(-) אפרים גלסברג, עו"ד — (-) גדעון גורדון, עו"ד
רח' שמריהו לוין 6, חיפה
טל' 676310 פקס' 660794

מדינת ישראל
משרד המשפטים
אגף האפוטרופוס הכללי

הודעה בדבר מכירת מקרקעין
מכרז מס' 15/95

האפוטרופוס הכללי מזמין בזה - הצעות לרכישת הנכס דלקמן כמפורט להלן:

251/840 חלקים במגרש בחולון ששטחו 873 מ"ר, הפונה לרחוב היהלום בחלק הצפון־מזרחי של שכונת בן גוריון.

המגרש רשום בלשכת רשום המקרקעין חולון כחלקה 210 בגוש 6760.

מחיר מינימום להגשת הצעות 500,000.- ש"ח.

על המציע לבדוק בעצמו ועל אחריותו את אפשרויות הניצול של זכויות הבניה בנכס ולברר ברשויות התכנון והרישוי המוסמכות את כל הדרישות התכנוניות והאחרות מכל סוג שהוא.

טופס הצעה ניתן לקבל במשרדנו בתל־אביב, רחוב בן יהודה 14 (קומה 5).

הצעות ניתן להגיש אך ורק על גבי טופסי הצעות ביום 2.8.95 עד שעה 13.00 במשרד האפוטרופוס הכללי בתל־אביב, רחוב בן יהודה 14 (קומה 5).

ועדת המכרזים תשב באותו יום ובאותו מקום בשעה 13.15 ותדון בהצעות שתתקבלנה.

המציעים מוזמנים להשתתף בישיבת ועדת המכרזים הנ"ל.

על המציע לצרף פקדון בשעור 10% מגובה הצעתו, בשיק בנקאי לפקודת האפוטרופוס הכללי.

הצעות שתוגשנה שלא בהתאם לתנאי המכרז לא יובאו לדיון. המכירה כפופה לאישור בית המשפט.

אין האפוטרופוס הכללי מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.

בענין פרטים נוספים ניתן להתקשר עם מר דוד עצמון במשרד האפוטרופוס הכללי ירושלים בטלפון מס' 316621 כל יום בין השעות 9.00 - 13.00.

י. צורדאלי, עו"ד
משנה לאפוטרופוס הכללי

חי״ג
ואתה מנוי על
הארץ
04-623166/7 02-254245/8 03-5121333/44
לך בטלפון!

הודעה לפי סעיף 5
לפקודת הקרקעות (רכישה לצרכי ציבור), 1943

בתוקף סמכותי לפי סעיף 5 לפקודת הקרקעות (רכישה לצרכי ציבור), 1943, (להלן - הפקודה) אני מודיע כי הקרקע בתוספת דרושה לחלוטין לצרכי ציבור, למטרות השלמת משבצות וכי שר האוצר מוכן לשאת ולתת בדבר רכישתה.

מי שרשום במרשם המקרקעין כבעל הקרקע הנדונה או מי שלו טובת הנאה בקרקע זאת, והוא מבקש להשמיע טענותיו נגד הפקעת הקרקע, ולא רק לגבי הפיצויים עבור ההפקעה, יוכל לשלוח טענותיו בכתב, תוך שלושים יום ממועד פרסומה של הודעה זאת, אל הממונה הארצי על ההפקעות, במינהל מקרקעי ישראל, בירושלים. אם הוא מבקש להשמיע טענותיו בעל־פה, יודיע על כך בכתב, תוך עשרים יום ממועד פרסומה של הודעה זאת, אל הממונה הארצי על ההפקעות במינהל מקרקעי ישראל, והועדה המייעצת לענייני הפקעות במינהל מקרקעי ישראל תחליט ותודיע לו אם יוזמן להשמיע טענותיו בפניה.

האמור לעיל בענין השמעת טענות נגד הפקעת הקרקע אינו גורע מהוראות הפקודה בענין ההפקעה, או מיתר ההוראות בהודעה זאת.

כל הטוען לעצמו זכות או טובת הנאה כל שהן בקרקע האמורה ורוצה לקבל פיצוי על כך, נדרש לשלוח לראש אגף רישום והסדר מקרקעין - תוך חודשים מיום פרסום הודעה זו ברשומות - הרצאה על זכותו או על טובת ההנאה אשר לו בקרקע האמורה, בצירוף ראיות לחיזוק תביעתו, שיכללו את פרטי הרישום, אם ישנו, בפנקסי רישום המקרקעין, הודעה המפרטת לסעיפיהם את הפיצויים שהוא תובע, וחישוב הסכום הנתבע בכל סעיף וסעיף.

תוספת

הטיבת קרקע ששטחה 2.5 ד' בערך במושב תרום כמפורט להלן:

המקום	גוש	חלקה	השטח הכללי של החלקה במ"ר	החלקים המופקעים	הבעלים
מושב תרום	7748	110	197,187	כל החלקה פרט לחלקי קרן קיימת לישראל ובסה"כ	
				23070/131959020	- סייבר ישראל
				1650000/131959020	- "אורי" חברה לפיתוח בע"מ

כ"א באייר התשנ"ה
21 במאי 1995

אברהם שוחט
שר האוצר

1. ע"ר 1943, תוס' 1 עמ' 32
2. י"פ 4236 התשכ"ד עמ' 4538
פורסם בילקוט הפרסומים 4314 מיום 22/6/95 עמ' 3746.

אכלתי סטייק בטרגון

עסקיות מ־30 ש"ח
ארועים עד 150 איש

הסטייק בטרגון מטופל ומיושן כהלכה,
נפרס בקפידה, נצלה בדיוק במידה הנכונה
ולצידו אותו רוטב סוכר, עשיר וקטיפתי.
לטורפים: סינטה (סירלוין סטייק) בקר,
פילה בקר, סורנזו חסיר, אנטרקוט עסיסי.

טרגון המסעדה
[redacted]
12:00-17:00 שבת 19:00-24:00 ... :00-24:00 ימים א'-ה'
03-5660969 ,03-5663297 ... ת"א (פינת ...)

הטובים בעולם - עכשיו ביחד

החברה הגאוגרפית - נאות הכיכר
יחד עם המרכז ללימודים גאוגרפיים
חברו ליצירה משותפת:
גיאו - החברה לחקר נופים ותרבויות.
שילוב הכוחות האיכותי הזה
מציע לציבור המטיילים סגנון
חופשה וטיול בחו"ל מקורי, יצירתי
ומעמיק שאין דומה לו בארץ ובעולם כולו.

הטיולים הטובים בעולם
אל נבכי תת היבשת ההודית • המסע הגדול לסין
מסע רוחני לטיבט • דרך המשי מאיסטנבול לסין
פפואה ניו־גיני - מסע במכונת הזמן • בוצואנה
זימבבואה • מרוקו - מדבר סהרה והרי האטלס
מכסיקו וגואטמלה - יום המתים

סמינרים מטיילים בחו"ל
סמינרים אורבניים:
• פראג
• פריס
• איסטנבול
סמינרים אזוריים:
• הפירנאים וארץ הבסקים
• סיציליה והאיים האיאוליים

גיאו
החברה לחקר נופים ותרבויות

מרתון גיאו ערב חד פעמי:
הרצאות, מידע ותוקפי יעוץ לבחירת טיול או סמינר
יתקיים ביום שני 10.7 בבנין ברושניה באוניברסיטת ת"א
אולם א': 19:30 - המסע הרוחני לטיבט - טלי שאול
21:00 - הודו: זה בדרך חיים - איציק בראשי
אולם ב': 19:30 - פראג של אלף שנים - ד"ר פטי גלעי
21:00 - ניתוחת פריס - ד"ר איתן ברדטיק
מחיר: 30 ש"ח (להרצאה אחת או שתיים) נא להזמין כרטיסים מראש טל. 03-5251506

הרשמה אצל סוכני הנסיעות
03-5655877

החברה הגאוגרפית • נאות הכיכר
המרכז ללימודים גאוגרפיים

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

יומן

מאבק באוקיינוס

הצי הצרפתי נערך בכוחות מיוחדים לקראת בואם, הבוקר, של אנשי ארגון "גרינפיס" לאתר הניסויים הגרעיניים באטול מורורואה שבפולינזיה הצרפתית. חסידי איכות הסביבה שיגרו מכתב פתוח נוסף לנשיא שיראק, כדי שיחזור בו מההחלטה לחדש את הניסויים. אולם למרות גל הלחצים, שצפוי להחריף מאוד עקב הפעולות הראוותניות של "גרינפיס", שיראק מתבצר בעמדתו והכריז כי החלטתו היא "בלתי הפיכה".

את הצי האקולוגיסטי מובילה "ריינבו וורייר 2" – שם הגורם עדיין לתזזית בממשל הצרפתי. זו יורשתה של הספינה שהוטבעה על־ידי סוכנים צרפתים לפני כעשר שנים בניו־זילנד, כחלק מהמאבק במתנגדי הגרעין. הפרשה גרמה אז למשבר חמור ביחסי צרפת–ניו־זילנד, להתפטרות שר ההגנה הצרפתי שארל ארנו, ולטראומה בצמרת הביון בפאריס.

גורמים בכירים אומרים, כי המערכה נגד חסידי איכות הסביבה תהיה הפעם קשה ומרה אף יותר ותגרום נזק כבד לתדמיתה של צרפת בזירה הבינלאומית. אנשי "גרינפיס" רכשו בשנים האחרונות ניסיון עשיר בשורה ארוכה של פעולות הטרדה ומחאה בלב ים. בתחום יחסי הציבור הם הצטיינו תמיד. "גרינפיס" אינו נבהל מיחידות העלית של הצי הצרפתי שאמורות לאטום את תחום המים הטריטוריאליים סביב מורורואה. להפך. כל גילוי של אלימות מצד הצי הצרפתי ישרת היטב את אנשי הארגון, אליהם מתלווים צוותי טלוויזיה מכל רחבי תבל.

חידוש הניסויים הגרעיניים עלול להעיב במשך תקופה ארוכה על נשיאותו של ז'אק שיראק, אולם קשה מאוד להניח שישנה את החלטתו. הצרפתים מבקשים איפוא להדגיש את האלמנטים "החיוביים" בהחלטה: חידוש הניסויים לתקופה של שנה וחצי בלבד, כדי שניתן יהיה לעבור לסימולציות מעבדה ולחתום בשנה הבאה על האמנה הבינלאומית האוסרת ניסויים גרעיניים.

אולם העובדה שהמדובר בניסויים לתקופה מוגבלת אינה מפחיתה מחומרת העניין. אנשי "גרינפיס" מובילים מאבק אקולוגי חשוב, אך על כפות המאזניים מונחים גורמים כבדי משקל אף יותר: ההוצאות האדירות שבולעת המערכת הגרעינית של צרפת בתקופה של מיתון ואבטלה, הפגיעה הקשה במדיניות הבינלאומית של צמצום עולמי במאגרים הגרעיניים ואיסור מוחלט על הניסויים, הפגיעה בבעלות בריתה של צרפת בנאט"ו ובאיחוד האירופי, החלשת המאבק נגד מדינות קיצוניות כצפון קוריאה או איראן המבקשות לפתח נשק גרעיני, והדריכה בפרצוף – בסגנון קולוניאלי – בעמי אוקיאניה. מעצמה מכובדת בקהילה הבינלאומית, כצרפת, שורדת ציפייה שלא לנהוג כבריון בינלאומי. אך פאריס אפילו לא שאלה לדעתם של תושבי טהיטי עצמם.

אנשי "גרינפיס" יודעים כי צרפת ניצבת בודדה בזירה הבינלאומית, ואילו הם זוכים לגיבוי מלא של מדינות האזור. על הטענה שהניסויים הגרעיניים במורורואה אינם גורמים לנזק סביבתי, הם – כמו תושבי האיים – מגיבים בלעג. את הטענה הזו דוחים, כמובן, גם מתנגדי הניסויים בצרפת: "אם שיראק סבור שאין בכך שום נזק, אז שיעשה זאת מתחת לארמון האליזה".

ניצן הורוביץ

חדשות חוץ

ג'אני דה מיקליס, חבר המפלגה הסוציאליסטית לשעבר, הוא אחת הדמויות הבכירות ביותר שהיו מעורבות בפרשת השחיתות הגדולה אותה מכנים האיטלקים "טנג'נטופולי" – משמע "עיר השוחד"

תצלום: איפי

שר החוץ האיטלקי לשעבר, ג'אני דה מיקֶליס, נדון ל–4 שנות מאסר על שחיתות

שר התחבורה לשעבר, קארלו ברניני, נדון לשלוש וחצי שנות מאסר

ונציה ורומא (איפי). בית משפט איטלקי הרשיע שלשום את שר החוץ לשעבר של איטליה, ג'אני דה מיקליס, באשמת שחיתות, וגזר עליו ארבע שנות מאסר.

דה מיקליס, לשעבר חבר הנהגת המפלגה הסוציאליסטית, הוא אחת הדמויות הידועות שהיו מעורבות בפרשת השחיתות הגדולה ביותר באיטליה, שערורייה שנמשכה שלוש שנים, אותה מכנים האיטלקים "טנג'נטופולי" – משמע "עיר השוחד". חקירת השערורייה על ידי תובעי מילאנו ב־92', חשפה עסקות שוחד ענפות בין אנשי עסקים לדמויות פוליטיות. מרבית הכסף נלקח למטרות מימון מפלגות. סוכנות הידיעות האיטלקיות "אנסה" ו"אג'י" דיווחו כי יחד עם דה מיקליס, הורשע גם קארלו ברניני, שר התחבורה לשעבר, חבר המפלגה הדמוקרטית. שני השרים לשעבר נמצאו אשמים בשחיתות ובמימון מפלגות בלתי חוקי. בית המשפט גזר על ברניני שלוש וחצי שנות מאסר.

הרשויות האשימו את הפוליטיקאים בקבלת שוחד בסוף שנות ה־80, הקשור למספר חוזים להרחבת הכביש המהיר בין הערים ונציה ופדואה, ולבניית קטע כביש לשדה התעופה של ונציה.

התובעים קבעו, כי דה מיקליס שלשל לכיסו 340 מיליון לירות איטלקיות, שערכן 210,000 דולר.

דה מיקליס, שמולפתיו הארוכות והיכתו לריקודי ריסקו הפכו אותו לאחד מאישי הציבור הצבעוניים ביותר באיטליה, דוחה את כל הטענות נגדו. הוא עירער על גזר הדין, והערעור מעכב לעת עתה את שילוחו לכלא.

מערכת המשפט עמוסה

הרשעתו של דה מיקליס פורסמה בסופו של שבוע אינטנסיווי שעבר על מערכת המשפט של איטליה. לפני הרשעה, נחקר השופט־החוקר אנטוניו די פייטרו בחשד לניצול עמדתו לרעה. כן הועמדו לדין כמה מעצבי אופנה בכירים, כמו ג'ורג'ו ארמאני, בחשד לשחיתות. ביום שלישי גם החל השימוע בעניינו של ראש ממשלת איטליה לשעבר, סילוויו ברלוסקוני – שימוע בו ייקבע האם יוגש נגד איל העיתונות כתב אישום, גם כן בחשד לשחיתות. במקרה של ברלוסקוני, החליטו השופטים לדחות את החלטתם לאמצע ספטמבר.

אנשיו של שיראק תחת אש צולבת

גל שחיתויות בעיריית פאריס מטיל את צלו על ראשי השלטון בצרפת

מאת ניצן הורוביץ
שליח "הארץ" בצרפת

פאריס (מיוחד ל"הארץ"). ראש ממשלת צרפת, אלאן ז'ופה, לא זכה ליהנות ממאה ימי חסד לאחר כניסתו לתפקיד. אפילו לא משבועיים. מיד לאחר הרכבת הממשלה, התפרצה פרשת בני הערובה בבוסניה, וגברה המחאה הבינלאומית על חידוש הניסויים הגרעיניים של צרפת. תוכניתו השאפתנית של ז'ופה למאבק באבטלה נתקלה בביקורת צוננת מאוד גם בקרב בעלי בריתו במפלגות הימין.

אולם המכה הכואבת באמת לז'ופה ולבכירי המנגנון של מפלגת השלטון הניאו־גוליסטית (RPR) נוגעת בכיסם הפרטי. המדובר בפרשה מסועפת, המכונה כאן "פרשת דירות השיכון", שהיא כיום העניין החם ביותר בפוליטיקה הצרפתית. הפרשה המרתקת הזו כורכת פוליטיקה ושחיתות, מדיניות חברתית וטובות הנאה, ובקיצור: שלטון וכסף.

"אחד החשודים מצא מקלט בישראל"

הכול החל לפני מספר חודשים, בעיצומה של מערכת הבחירות לנשיאות. במסגרת גל ההלשנות והחקירות, שליווה את המערכה בין באלאדור לשיראק, נחשפו מעשי שחיתות של אישים ב־RPR המחזיקים בתפקידי מפתח במנגנון המפלגה וברשויות המוניציפאליות באזור פאריס. החקירות התמקדו במעשי זיוף של חשבוניות בסכומים גדולים במשרדי השיכון העירוניים בפאריס. על־פי החשד, שימש הכסף למימון פעולות המפלגה. באחת ההסתעפויות של הפרשה הסתבך שר הפנים רב העוצמה דאז, שארל פסקואה, בחשדות להטמנת מלכודת לשופט והאזנות סתר בלתי־חוקיות כדי לשבש את החקירה. נאמנו של פסקואה, ידידיה שלה, נמלט מצרפת, ועל־פי שמועות עקשניות בפאריס, הוא מצא מקלט בישראל.

בימים האחרונים קיבלה הפרשה תפנית חשובה. השופט־החוקר שהיה מכוון למזימות המכפשה של אנשי פסקואה אינו מרפה מן העניין. הוא ביצע שתי פשיטות על מרכז המפלגה בפאריס, והוציא כמויות גדולות של מסמכים. בנוסף לכך נעצרה מנהלת כוח האדם של המפלגה, הנחשבת לגזברית בפועל. היא היתה ממונה על תחום רגיש במיוחד: הקשר עם חברות פרטיות לצורך קבלת תרומות למפלגה. אתמול הטיל העיתון "ליברסיון" פצצה, כאשר פירסם ראיון עם איש המטה של שיראק, המודה כי לגזברית היה תפקיד מפתח באיסוף התרומות למערכת הבחירות האחרונה של הנשיא. כאשר הפנו החוקרים אל משרדי השיכון העירוניים של פאריס, התברר כי גניבת הכספים לצורכי המפלגה היא רק קצה־קצהו של קרחון שחיתויות עצום ממדים, המטיל כעת את צלו על ראשי השלטון הצרפתי. למעשה, אין בכך כל חדש: מאז ומתמיד היה ידוע בפאריס שבכירי השלטון זוכים לדירות פאר בסכומים מגוחכים. הדבר התאפשר כתוצאה מהשליטה של עיריית פאריס ביותר מרבע מהדירות בעיר – מצב חסר תקדים במדינות מערביות. חלק מהדירות העירוניות הן דירות שיכון המיועדות למקרים סוציאליים; חלק אחר הן דירות פאר ענקיות ברובעים המבוקשים ביותר של העיר.

כל עוד כיהן שיראק כראש העיר, התנהלו הדברים ללא שינוי: בכירים, מקורבים, ופרוטקציונרים למיניהם זכו לקבל דירות "שיכון" נאה במהירות וללא צורך להמתין שנים ארוכות בתור. גם ראש הממשלה ז'ופה זכה בכתובת נאה: דירה מהודרת של 180 מ"ר ברובע השישי של פאריס. שכר הדירה שמשלם ראש הממשלה הוא מגוחך במושגים פאריסאיים: 12 אלף פראנק (כ־2,400 דולר). אולם ז'ופה לא הסתפק בכך. כאשר נכנס לדירה, ביקש ממשרד השיכון העירוני לבצע עבודות שיפוץ גדולות בסכום של 700 אלף פראנק (140 אלף דולר), על חשבון העירייה כמובן. ז'ופה גם "סידר" את בני משפחתו בדירות עירוניות.

איש לא שיער שלאחר הקטתה של "שיראקיה" תפרוץ האש, והפגיעה הראשונה תהיה דווקא ביהלום שבכתר: עיריית פאריס. את מקומו של שיראק בהוטל דה ויל, תפס סגנו האפרורי ז'אן טיברי. בבחירות המוניציפאליות שנערכו לפני מספר שבועות הפסידה המפלגה הגוליסטית – לראשונה זה 12 שנה – בשישה מרובעי הבירה. החומות שהקים שיראק סביב בניין העירייה הולכות להיסדק, ובא הקץ לשליטה המוחלטת של מנגנון המפלגה בפאריס.

מדי יום מתפרסמים בתקשורת סיפורים מרתקים על הדרכים הקלות לשחד את פקידי השיכון, ועל ההטבות המפליגות להן זכו בכירי ה־RPR בפאריס. ההערכה היא, כי מפסידי הבחירות לנשיאות, אנשי באלאדור ברובם, שמצאו עצמם במדבר הפוליטי לאחר ניצחון שיראק, הדליפו לנקום. גם שיראק מחזיק בדירת "שיכון", ואנשי בלי"ן טוענים כי דמי השכירות שהוא משלם רחוקים מלהיות ריאליים.

סיורים מודרכים בדירות הילדים

הנשיא מקפיד לשמור מרחק מקסימלי מכל השערורייה, ואיש אינו מעז – בינתיים – לגעת בו. חקירות משפטיות נגד הנשיא הן בבחינת דבר שלא יעלה על הדעת בצרפת. אולם ראש הממשלה אינו נהנה מחסינות כזו, ותדמיתו ספגה מכה קשה כאשר נחשפו עלילות הדיור שלו. לפני יומיים הופיע ז'ופה בטלוויזיה כדי להדוף את גל ההתקפות עליו. הראיון רק הגביר את האש, משום שהוא הזכיר בידור המתנהל בין שני מתווכחים בבית משפט לתביעות קטנות. "כאשר בני הלך לעבוד, הוא קיבל דירה באותם תנאים כמו שלי: דירה קטנה, ארבעה חדרים, 80 מ"ר, קומה שלישית בלי מעלית", הכריז ז'ופה לעיניו המשתאות של המראיין. "עוד מעט נארגן סיורים מודרכים בדירות של הילדים שלי, כי כל הכתובות פורסמו בעיתונים. אבל אולי באמת כדאי שתבקרו שם ותראו את חדר המדרגות העלוב ואת מצב התחזוקה של הדירות של עיריית פאריס והנחשבות לדירות לוקסוס", הכריז ז'ופה בזעם.

עיתון הימין "לה פיגארו" פירסם אמנם רשימה של מיוחסים, רובם מהשמאל, שזכו גם הם בהעדפות דיור, אולם הדבר לא הפחית מגל הביקורת כלפי הממשל. שיראק נבחר לנשיאות ברוח סיסמת "השינוי" שלו, וכעת רבים מתומכיו נוכחים לדעת כי פרשיות השחיתות שהמאיסו את שלטון הסוציאליסטים, מאפיינות גם את הצמרת החדשה. שיראק הבטיח "פוליטיקה אחרת", ובינתיים נאמניו המרכזיים בממשלה, בעירייה ובמפלגה נתונים באש צולבת, ומעמדם בדעת הקהל הולך ומידרדר.

למעמד הגבוה בעסקים

14 קומות משרדים להשכרה
בלב העסקים של אזור הבורסה

מגדלי פז באזור הבורסה בר"ג, מרחק דקות מכל מרכזי המסחר והעסקים אבל.. מרחק שנים בתפיסה, בתכנון ובביצוע! **מגדלי פז** מגדל משרדים ועסקים לבעלי מקצועות חופשיים- בסטנדרטים חדשים שעדיין לא שכרת!
מענה מושלם, חדשני ויוקרתי לכל הדרישות הגבוהות שלך- בתכנון, בעיצוב, בבניה, בגימור, בשרותים הנלווים, בניהול ובאחזקה. הצוות המקצועי של **מגדלי פז** ישמח לספק לך את כל המידע ולעבד איתך תוכנית התואמת את הצרכים המיוחדים של העסק שלך.
בוא למקם את עצמך גבוה בעסקים. **כי המעמד מחייב. גם אותנו.**

03-6133776

מגדלי פז
מגדל משרדים בלב העסקים
רחוב בצלאל 31, רמת-גן

בקצרה

● **סין.** השטפונות הפוקדים את דרום ומרכז סין מזה חודש גרמו עד כה למותם של 1,179 בני אדם ולפציעתם של 26,115 נוספים, נאמר שלשום בהודעה רשמית שפרסם המשרד לענייני מנהל אזרחי בסין. גשמי הזעף שירדו בכעשרה מחוזות, במיוחד מחוזות הונאן במרכז סין וג'יאנגשי בדרום מזרחה, פגעו במאה מיליון איש. 900,000 בתים נהרסו ומיליוני דונמים של אדמה חקלאית מעובדת הוצפו. ההצפות גרמו להשמדת יבולי הקיץ, הנזקים הכוללים הוערכו בכ־4.4 מיליארד דולר, נאמר בהודעה. (ע"צ)

● **צפון קוריאה.** מנהיגה של צפון קוריאה, קים ז'ונג־איל נכח אתמול בטקסים מתוקשרים, שציינו שנה למותו של אביו, קים איל־סונג. הטלוויזיה הממלכתית של צפון קוריאה סיקרה בשידור חי את טקס הנוכחת המחוליאום, שם נמצאת גופתו של שליטה הקודם של המדינה. בעת שידור העצרת נצפה קים ז'ונג־איל צועד לעבר ארמון הזיכרון קומסוסאן בפיונגיאנג, שם נמצא ארונו של אביו. פרשנים מעריכים שמופעת הטקסים מעידה על כך, כי בקרוב מאוד יוכרז כי תאריו של קים האב הועברו לבן. (רויטר)

● **הודו.** תייר גרמני נחטף בקשמיר בשעות הבוקר אתמול בידי גברים חמושים המשתייכים כנראה לארגון הבדלני "אלפראן" – זאת ימים אחדים בלבד לאחר שארבעה תיירים, שני בריטים ושני אמריקאים, נחטפו באותו האזור. כך מסר מקור מהמשטרה. המקור מסר כי "דירק האסרט, המלווה הקשמירי שהיה עמו, נחטפו בידי קבוצת גברים חמושים סמוך לעיר פלגאם". המלווה שוחרר מאוחר יותר. החוטפים דורשים את שחרורם של 20 ממנהיגי הארגון העצורים בהודו בתמורה לשחרור החטופים. (ע"צ)

● **פקיסטאן.** מנהיג התנועה הלאומית מוהאג'יר (MQM) אמר אתמול כי מפלגתו לא תחדש את שיחות השלום עם ממשלת פקיסטאן, למרות מה שכינה "מדיניות רצח העם של איסלאמבאד". "הממשלה מתכננת ומעודדת רצח עם, משום שהם רוצים שאנו נודיע על הפסקת השיחות", אמר ראש ה־MQM אלטאף חוסיין ממקום מגוריו בלונדון. "הממשלה אינה כנה, אך למרות מעשיה הברבריים לא נחדש את השיחות", אמר. שביתה שאירגנה MQM גרמה לשיתוקה של קראצ'י הבירה זה היום השני ברציפות, והמשטרה מסרה כי חמישה בני אדם נהרגו ולפחות שלושה נפצעו, בתקריות שונות ברחבי עיר הנמל, המונה 12 מיליון תושבים. (רויטר)

מזג האוויר

תחזית להיום

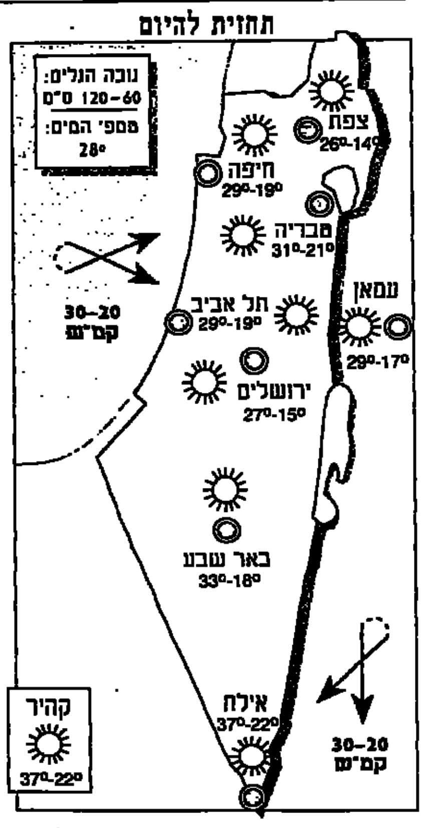

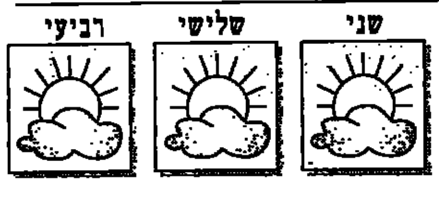

ירידה בטמפרטורות

היום תחול ירידה קלה בטמפרטורות, לקראת הערב ייעשה מעונן חלקית באזורי החוף, הרי הצפון והרי המרכז. הים יהיה גלי; גובה הגלים מ־60 עד 120 ס"מ; טמפרטורת המים: 28 מעלות. תנשב רוח דרום־מערבית עד צפון־מערבית במהירות של 20 עד 30 קמ"ש, ובהרים ייתכנו אף משבי רוח עד 45 קמ"ש. ישררו תנאים טובים לדאייה. בימים הקרובים צפויה הקלה בעומס החום וטמפרטורות נמוכות מעט מן הממוצע לעונה.

תיאור המפה הסינופטית: שקע בכל השכבות מתמקם באזור קפריסין, וגורם לעננות מוגברת ולהקלה בעומס החום באזורנו. רכס מעל רוב שטחה של אירופה גורם שם למזג אוויר בהיר ולטמפרטורות גבוהות.

מחר יהיה מעונן חלקית ברוב חלקי הארץ, ירידה נוספת בטמפרטורות, וייתכן אף טפטוף בשעות הבוקר המוקדמות. בימים שלישי ורביעי – דומה.

עומס החום

תחזית להיום	בוקר 7-12	צהריים 12-16	ערב 16-20	לילה 20-7
אזור הגליל	—	קל-בינוני	קל	—
אזור הכנרת	קל	בינוני-כבד	בינוני-קל	—
אזור חיפה	קל	בינוני	קל	—
אזור תל אביב	קל	בינוני	קל	—
אזור ירושלים	—	קל-בינוני	קל	—
צפון הנגב (ב"ש)	קל-בינוני	בינוני-כבד	בינוני-קל	—
אזור אילת	קל-בינוני	בינוני-כבד	בינוני	—

התחזית בעולם

	מינ'	מקס'	מזג האוויר
איסטנבול	21	25	מעונן
אמסטרדם	11	25	בהיר
אתונה	25	31	מעונן חלקית
בודפשט	15	28	בהיר
בוקרשט	15	24	בהיר
בריסל	14	27	בהיר
ברלין	15	28	בהיר
וינה	12	27	בהיר
ז'נווה	16	28	בהיר
מונטריאול	11	23	גשם לפרקים
לונדון	13	26	בהיר
ליסבון	20	26	מעונן חלקית
מדריד	20	29	מעונן חלקית
מוסקווה	11	23	בהיר
ניו דלהי	30	36	מעונן חלקית
ניו יורק	16	27	בהיר
פאריס	16	29	בהיר
פראג	12	27	בהיר
פרנקפורט	16	30	בהיר
ציריך	16	27	בהיר
קופנהאגן	12	24	מעונן חלקית
רומא	13	26	בהיר

תחזית מזג האוויר: חברת "מטאורטק", מיוחד ל"הארץ"

המפה הסינופטית החזויה להיום

מפלס הכנרת

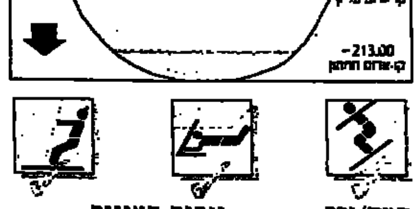

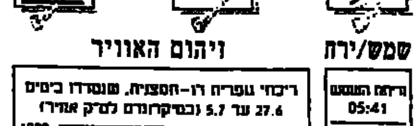

ויהום האוויר

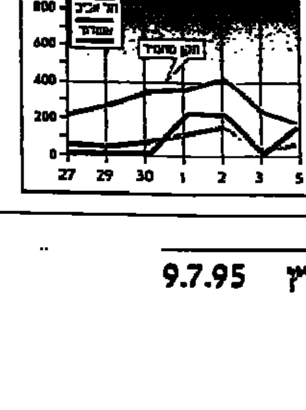

שמש/ירח

זריחת השמש 05:41
שקיעת השמש 19:49
זריחת הירח 16:40
שקיעת הירח 02.33

הארץ
כלכלה

יום ראשון 9.7.95 | העורך נחמיה שטרסלר

מבזק

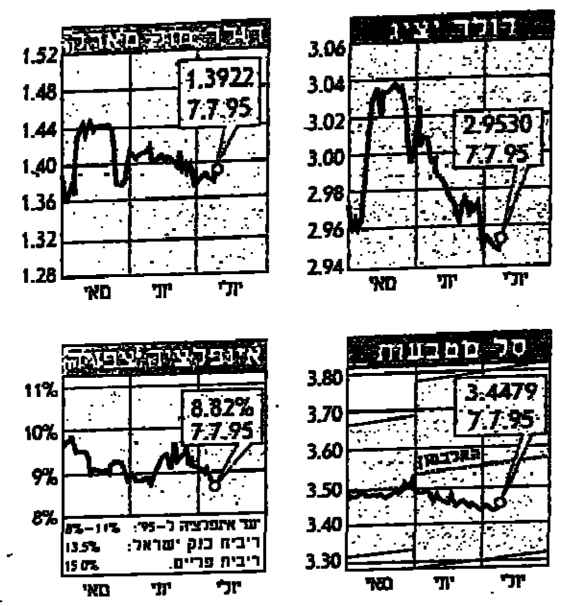

• • •

צור יציג לרבין את עקרונות ההסדר המשלים לחובות המושבים (עמוד 2ג)

• • •

קשת הגישה בקשה לביטול ההסדר לפעילות איי־סי־פי (עמוד 2ג)

• • •

תושב רשמון עתר לבג"ץ לביטול המלצות ועדת קימון (עמוד 2ג)

• • •

כמויות חריגות של מיקרואורגניזמים ושל קוליפורמים התגלו בגלידות הנמכרות בגביעים – כך עולה מבדיקה שערכה הרשות להגנת הצרכן בהסתדרות. לדעת מומחי מיקרוביולוגיה, הממצאים מעידים בין השאר על חוסר הגיינה, פיקוח לקוי של רשויות הבריאות ואיכות ירודה של המוצר (צרכנות, עמוד 3ג)

נדל"ן

א. חזי – לא מודאגים מהורדות הרעים (עמוד 9ג)

• • •

שריה: יש לשקול סגירת המחצבות בישראל ויבוא מוצרי אבן מירדן (עמוד 9ג)

• • •

הסכם בין הקיבוצים לממשלה על בניית 350 יח"ד בקיבוצים צעירים (עמוד 10ג)

• • •

תוכנית המרינה של הרצליה אושרה במועצה הארצית בכפוף לתנאים מסוימים (עמוד 10ג)

• • •

סולל בונה תבצע את עבודות הבנייה בדיאל פארק באילת תמורת 6 מיליון דולר (עמוד 10ג)

• • •

פרופ' צמיר: עיבוי הפריפריה בחיפה יהיה מוקי; כל יישוב יהיה חלק מגוש גדול יותר (עמוד 11ג)

בכירים בחב' חשמל: צפויות הפסקות חשמל ניכרות ב־3 השנים הקרובות

מאת עמירם כהן

בישיבת דירקטוריון חברת החשמל שהתקיימה ביום חמישי שעבר, טענו חברים בדירקטוריון, כי "על החברה לומר לציבור שבשלוש השנים הקרובות צפויות להתרחש במדינה הפסקות חשמל בקנה מידה ניכר".

לדברי אותם חברים אין להסתיר מהציבור את המציאות, שלפיה חברת החשמל אין עתה מספיק כושר ייצור לעמוד בביקושים הגדלים בשנים האחרונות בקצב של 9% בשנה, במקום בקצב של 6% בשנה, כפי שהעריכה חברת חשמל.

לטענת חברים בדירקטוריון, כושר ייצור החשמל המקסימאלי של חברת החשמל עומד עתה על כ־6,400 מגאווט. ואולם, מאחר שכל העת נמצאות כמה יחידות ייצור בשיפוצים, ייתכן שבימים שבהם הביקושים יעלו על 5,000 מגאווט, כפי שצפוי להיות בחודשים הבאים עקב התום השימוש הרב במזגנים, כל תקלה באחת מיחידות הייצור תגרום למחסור בחשמל, ותביא לשיבושי אספקה בהיקף גדול.

השקעות גדולות

ההשקעות הגדולות הנעשות עתה בהגדלת כושר הייצור בחברת החשמל, יבואו לידי ביטוי רק בעוד 5–4 שנים. במועד זה יש לצפות כי עתודת הייצור בחברת החשמל תוכל להתמודד עם התקלות.

חברים בדירקטוריון אמרו בדיון, כי באחריות החברה, כספק יחיד של חשמל בארץ, לעודד את הציבור לרכוש מערכות גיבוי כדי להתמודד עם הבעיה. אותם חברים תבעו שהחברה תיכנס למו"מ עם הממשלה למתן עידוד לרכישת מערכות גיבוי שיינתנו למפעלי תעשייה, מוסדות ציבור, רשויות מקומיות, בתי עסק ובתים משותפים.

על פי החוק אין חובה להתקין גנרטור גיבוי למעלית בבניינים שבהם עד 9 קומות. חברים בדירקטוריון הזכירו כי בהפסקת החשמל הגדולה שהיתה בחודש שעבר אלפי אנשים נתקעו במעליות המותקנות בבניינים הגבוהים. בדיון הוצע כי חברת החשמל תיזום חקיקה שתחייב התקנת גנרטורים גם בבתים בני 9 קומות.

המטה לביצוע הסדר חובות הקיבוצים:

"חשבונות בנק של 25 קיבוצים חויבו במיליארד ש' עקב טעויות"

מאת גבי זהר

בכינוס חירום של קיבוצים בגליל העליון מסר המטה לביצוע הסדר חובות הקיבוצים כי בשל טעויות הבנקים חויבו 25 קיבוצים ביותר ממיליארד ש'.

בכינוס שהתקיים בסוף השבוע בקיבוץ איילת השחר, נמסר כי בבדיקה שנערכה בחשבון הבנק של אחד הקיבוצים נתגלה חיוב מוטעה בסך 30 מיליון שקל, שהם כ־60% מהחוב הרשום של הקיבוץ לבנק.

נציגי 13 קיבוצי קו העימות שהשתתפו בכינוס דרשו מראשי מטה הסדר הקיבוצים לערוך בדיקה יסודית של כל החיובים בחשבונות הבנקים שלהם. דני זמיר, מראשי מטה ההסדר, מסר כי עד כה התאגדו כ־120 קיבוצים ומושבים שפנו למטה ההסדר כדי לקבל סיוע, והם דורשים בדיקה יסודית של חשבונות הבנקים כדי לקבוע את גובה החוב.

בכינוס קראו נציגי הקיבוצים לראשי התנועות הקיבוציות ולנציגי הקיבוצים בכנסת לבחון מחדש, ומהר, את העקרונות והפרמטרים שעליהם מתבסס הסדר הקיבוצים, לנוכח הממצאים החמורים שהתגלו עד כה.

נציגי הקיבוצים אף הזהירו את הבנקים לבל ינסו לנקוט צעדים נגד הקיבוצים והמושבים המבקשים לבדוק את חובותיהם – בדיקה שהיא זכות חוקית של כל אזרח בישראל.

התאחדות הקבלנים במו"מ לצירוף עובדי ענף הבנייה לקרן מבטחים

בניגוד לסיכום עם רמון לצירופם לקרן מקפת

מאת חיים ביאור

התאחדות הקבלנים חזרה בה מהחלטתה לצרף בקרוב את עובדי ענף הבנייה לקרן הפנסיה מקפת.

בפגישה שהתקיימה בסוף השבוע בין נשיא התאחדות הקבלנים, מרדכי יונה, לבין יו"ר מועצת המנהלים בקרן הפנסיה של פועלי הבניין, סמי כהן, מסר יונה כי הקבלנים אינם מחויבים להצטרף לקרן מקפת וכי בשבועיים האחרונים מתנהלים מגעים לצירוף העובדים החדשים הנקלטים בענף הבנייה למבטחים, שהיא קרן הפנסיה ההסתדרותית הגדולה ביותר.

יונה וכהן בדעה, שמבטחים עדיפה על פני מקפת, מאחר שלמקפת אין סניפים ברחבי הארץ והיא אינה מנהלת קרן נכות מקצועית – קרן חיונית לעובדי בנייה, שמקצועם פיסי וכרוך בסיכוני פגיעה.

עמדה חדשה זו של התאחדות הקבלנים נוגדת הסכמה עקרונית שהתקבלה בראשית השנה בפגישתו של יונה עם יו"ר ההסתדרות, ח"כ חיים רמון, שבה השתתף מנכ"ל מקפת, עו"ד יצחק שילון, לפיה עובדי ענף הבנייה יצטרפו למקפת.

צפויים קשיים במיזוג

שינוי העמדה מצד הקבלנים עשוי לגרום למתיחות ביחסים שבין שילון לבין הנהלת קרן הפנסיה של פועלי הבניין. זאת, לנוכח העובדה ששילון מכהן זה כחודשיים גם כמנכ"ל קרן זו, על פי בקשת ההסתדרות. בהסתדרות מעריכים כי יקשה על שילון להשלים עם מיזוג קרן פועלי הבניין עם מבטחים, המתחרה במקפת ובמקרה זה הוא יעדיף להתפטר מניהול קרן פועלי הבניין, תפקיד שבו הוא מכהן ללא שכר.

חברים במועצת קרן פועלי הבניין ידרשו בישיבת המועצה שתתקיים ב־20 בחודש מינוי מנהל קבוע לקרן. לדבריהם, המינוי נחוץ כדי לקדם את הארגון־מחדש בקרן בעייתית זו, הכולל בין היתר סגירת רוב הסניפים, פיטורי 45% מהעובדים, מכירת נדל"ן שבבעלות הקרן וכן הפסקת ההתקשרות עם חברת המחשבים "יע"א והחלפתה בחברה אחרת.

שילון אמר אמש בתגובה שאם הקבלנים יסכמו על מעבר עובדי הבניין לקרן מבטחים, הוא יפרוש מניהול קרן הפנסיה של פועלי הבניין. לדבריו, הדרישה למינוי מנכ"ל קבוע "היא לגיטימית". הוא ציין כי "הבעיה של קרן פועלי הבניין אינה מינוי מנכ"ל קבוע, אלא עשיית סדר בה ומימוש תוכניתה הבראה".

מוקדם מדי

גולדשמידט. כמה יעלה, מי ישלם

רוח החקיקה נחה על ח"כ אלי גולדשמידט, ובחפשו אחר נושאים חדשים עלה בדעתו (או שמא גילה לו מישהו ואי־אפשר לנחש מי) רעיון: הצעת חוק המסים – החלטות מקדמיות (PRE-RULIMG). על פי ההצעה יוכל כל אדם לפנות לנציב מס הכנסה בבקשה לקבל החלטה מקדמית, היינו החלטה של הנציב בשאלה הקשורה במס הכנסה ומס שבח מקרקעין, לפני מעשה. הנציב חייב להשיב לפונה תוך 60 יום, הפונה חייב להודיע לנציב תוך 30 יום אם יפעל על פי ההחלטה. אם עשה כן, תהיה ההחלטה מחייבת כלפיו, ותגבר על כל הוראת חוק אחרת. ההצעה אושרה בקריאה טרומית והועברה לוועדת הכספים.

כמקובל בכנסת, גם הצעת חוק זו – שתחייב הקמת מנגנון חדש או הרחבת המנגנון הקיים – לא לוותה באומדן עלות. חברי הכנסת עוסקים בדברים חשובים ועקרוניים, ואינם נוהגים לרדת לרמת הפרטים הפעוטים, כמו כמה זה יעלה ומי ישלם.

ללא קושי נמצאו תומכים נלהבים להצעה – מי אם לא רואי החשבון, ששיגרו בשבוע שעבר שניים מפעיליהם לוועדת הכספים הדנה בהצעת החוק. לא קשה להבחין באינטרס: מצד אחד, הסדר כזה יפטור את רואי החשבון מהאחריות המקצועית לייעוץ לפני מעשה, שהם מתבקשים לעתים לתת ללקוחותיהם. מצד שני – נפתח כאן מקור הכנסה חדש לרואי החשבון שיכינו את הבקשות. נציגיהם גם העלו הצעה מתוחכמת – להקים גוף (המורכב מן הסתם מרואי חשבון), שיבדוק וימיין את הפניות בטרם יועברו לרשות המס עם המלצה חיובית: עוד הציעו להרחיב את תחולת החידוש לחוקים אחרים שעניינם מסים, פטורי מסים, החזרי מסים וכדומה. בקצרה – חיים יותר קלים ופרנסה מובטחת.

נציב מס הכנסה, דורון לוי, לא נשמע נלהב מדי מהצעת החוק. הוא חושש בעיקר מהצפה בבקשות וממשמעותה התקציבית. בדיון הועלתה הצעה כי מימון העלויות יהיה באמצעות אגרה מיוחדת, שאם תהיה גבוהה מספיק, גם תמנע את ההצפה.

מבחינה עניינית, הבעיה העיקרית היתה ונשארה מי יעבד את החומר לצורך מתן החלטה מקדמית. הוצע שהנציבות תשכור בעלי מקצוע בחוזים מיוחדים ותשלם להם לפי תעריף נאות. זו הצעה טובה לרואי החשבון אך לא טובה לקהילת העסקים: היא תיתן לרואי חשבון שאינם נמנים על עובדי הציבור הקבועים גישה למידע עסקי, ועלולה להעמידם במצב של ניגוד עניינים.

הסדר PRE-RULIG בענייני מס מקובל בכמה ארצות. בטרם יוחלט אם להנהיג את השיטה אצלנו, ראוי לבדוק ביסודיות מה השיטות והלקחים של הפעלתה שם; אין למהר בהטלת משימה חדשה על מנגנון המדינה בטרם ייבדקו כל השלכותיה. בכל מקרה, הכנת החומר ועיבודו לקראת החלטת הנציב ראוי שתיעשה אך ורק בידי עובדים מקצועיים מן המניין של נציבות מס הכנסה.

אברהם טל

עליות חדות בבורסות מרכזיות ברחבי העולם

מאת סופר "הארץ"

קיצוץ הריבית המוערי שביצע נגיד הפדרל ריזרב, אלן גרינספאן, הצליח להעיר את הבורסות בעולם.

וול־סטריט הגיבה ראשונה, כאשר בשני ימי המסחר שלאחר ההודעה עלה הדאו־ג'ונס בכ־2% וחצה את מחסום 4,700 הנקודות. למרות שקיצוץ של 0.25% אינו משמעותי, ההפתעה היתה גדולה יחסית.

ראו עמודים 4ג, 6ג

לאחר וול סטריט, החלו בורסות אירופה לגעוש לנוכח ציפיות ותקוות כי הורדת הריבית בארה"ב תהיה אירוע בודד, ותיאלץ בסופו של דבר את הבנקים המרכזיים במדינות אירופה השונות לבצע צעד דומה.

הבורסה של טוקיו זינקה מעלה, כפי שלא זינקה מאז שנת 92', ועלתה ביותר מ־6% ביום מסחר בודד. העלייה הזו נבעה מקיצוץ בריבית, שתרם להעלאת מפלס האמון של הסוחרים בממשלה ולהפיג חששות שמא כלכלת יפאן עומדת על סף מיתון עמוק. ממשלת יפאן מצדה, הבטיחה להמשיך ולנקוט צעדים נוספים לאישוש הכלכלה והבורסה.

במסחר בשוקי המטבע התחזק הדולר מול המארק בכ־1% ומול הין בכ־2%, על רקע קניות דולרים מצד הבנקים המרכזיים של ארה"ב ויפאן, ובפועל יצא מהורדת הריבית בטוקיו. גם המניות הישראליות הנסחרות בוול סטריט הצטרפו למגמה זו, במיוחד בלטו עליות חדות במניות טבע, אינדיגו, טאואר ואר.סי.איי.

מניות טבע קבעו שיא חדש של 41.25 דולר – שווי שוק של 2.2 מיליארד דולר, ואילו אינדיגו הפליאה כשזינקה לפתע ל־59 דולר – על סף שווי שוק של 3 מיליארד דולר.

צווארון לבן / צבי הראל

הטעיית המשקיע הסביר

ביהמ"ש המחוזי קיבל את ערעור המדינה והחמיר בעונשו של מנכ"ל ה.ג פולק, מיכאל פורת, שלא דיווח לבורסה על איסור משרד הבריאות לייצר תכשיר נגד איידס והרפס

לעיתונאים שהוזמנו ב־23.3.92 למסיבת העיתונאים של חברת ה.ג. פולק היתה סיבה טובה להתפעם מהידיעה הדרמטית שמסר מנכ"ל החברה מיכאל פורת.

פורת בישר על חידוש רפואי ברמה בינלאומית. לדבריו, החברה פיתחה מוצר חדש לסיכוך ולהגנה מפני נגיפי איידס והרפס בעת מגע מיני – גל־X. החברה, הודיע המנכ"ל, הגישה בקשה לרישום פטנט עולמי למוצר.

ביום שבו נערכה מסיבת העיתונאים, שלח פורת דו"ח מיידי לבורסה כמתחייב בחוק מחברה ציבורית. גם הודעה זו היתה אופפה דרמטיות.

בין היתר כתב פולק בהודעה לבורסה את הדברים הבאים: "במקביל להתחלת שיווק של המוצר בישראל, מנהלת החברה משא ומתן לשיווק הגל־X במדינות נוספות. לאור החשיבות של המוצר כפתרון חלקי לבעיה המציקה כיום לחלק ניכר של אוכלוסיית העולם, אנו מניחים כי למוצר הנ"ל תהיה השפעה משמעותית על העסקים ועתיד המכירות של החברה".

בדו"ח המיידי שמסר פורת לבורסה (23.3.92) הוא התחמק מלמסור למשקיעים עובדה מהותית – שמשרד הבריאות הורה לחברה להפסיק מיד לייצר ולשווק את המוצר גל־X.

בעקבות הידיעות שפורסמו באמצעי התקשורת על האיסור של משרד הבריאות, פנתה הנהלת הבורסה, אורית הראל, לחברה. הראל ביקשה התייחסות נקודתית, בה ייאמר כי משרד הבריאות אסר את ייצור ושיווק המוצר.

יום לאחר הדו"ח המיידי הראשון מסרה החברה את הנוסח המתחמק השני: "בהמשך לדו"ח המיידי מתאריך (23.3.92) הננו להודיע, כי יש חילוקי דעות משפטיים בין משרד הבריאות לבינינו בדבר הצורך ברישום או אי רישום המוצר כתרופה (...) משרד הבריאות שלח אלינו מכתב בדבר עמדתו, כי המוצר הינו תרופה ולכן חייב ברישום. עם קבלת מכתב של משרד הבריאות, הודענו להם את עמדתנו. עד עתה לא התקבלה תגובת משרד הבריאות על עמדתנו".

שתי ההתנהגויות של החברה והמנכ"לה גרמו לפתיחת חקירה נגדם על ידי רשות ניירות ערך. בעקבות החקירה הוגש כתב אישום שהתברר בפני שופטת בית משפט השלום בתל־אביב מרים אופיר־תום. התובעת, עו"ד הלל צדיקין, האשימה את החברה והמנכ"ל בשני אישומים בעבירה של "גרימה למסירת פרט מטעה בדו"ח כדי להטעות משקיע סביר". האישום הראשון נגע לשיגור הדו"ח המיידי הראשון לבורסה (23.3.92), ואילו האישום השני התייחס לדו"ח המיידי השני (למחרת, בעקבות פנייתה של הראל לחברה).

אבן־ארי: הגנה למשקיעים

אופיר־תום: דיווח מטעה

השופטת אופיר־תום החליטה להרשיע את הנאשמים באישום הראשון ולזכותם בשני. על פורת גזרה השופטת שישה חודשי עבודת שירות וקנס בסך 30 אלף שקל. על החברה הוטל קנס של 50 אלף שקל. הן הנאשם והן הפרקליטות הגישו ערעור. ביום חמישי שעבר קיבלו שלושת שופטי בית המשפט המחוזי בתל־אביב – אריה אבן־ארי, דוד בר־אופיר ורות שטרנברג־אליעז – את ערעור המדינה, והרשיעו את הנאשמים גם באישום השני. בעקבות הרחבת ההרשעה נדון פורת לעשרה חודשי מאסר בפועל.

בנימוקיהם כתבו השופטים, כי די שמשרד הבריאות אסר על הפצתו של מוצר זה כדי שהדבר ישפיע על שיקול דעתו של "המשקיע הסביר" בהחליטו אם הוא מוכן להשקיע את כספו במניות החברה. במיוחד אמורים הדברים בחברה שנאסר עליה לשווק מוצר מסוים, שאותו הציגה ביומרנות כחידוש בקנה מידה עולמי. "דווקא יומרנות זו", כתבו השופטים, "הפורשת כנפיה על חלק ניכר של אוכלוסיית העולם, חייבה את המערערים (החברה והמנכ"לה) לנהוג בזהירות רבה בדו"חות המוגשים לבורסה".

פסק־הדין של ערכאת הערעור מבקר את החלטתה של השופטת אופיר־תום, שהחליטה כאמור לזכות את הנאשמים באישום השני.

בפסיקתה של השופטת אופיר־תום עולה, כי העמידה במעמד שווה את אמינות המידע המועבר על ידי אמצעי התקשורת ואת אמינות הדו"ח המועבר לבורסה על פי החוק.

השופטת אופיר־תום קבעה, כי לא בוצעה עבירה כמסירת פרט מטעה (כאמור באישום השני) "שהרי אין להטעות את מי שנושא ההטעיה כבר הובהר לו על בוריו". השופטת התבוננה לידיעות שפורסמו באמצעי התקשורת, ולפיהן משרד הבריאות הודיע על איסור לשווק את המוצר.

השופטים המחוזיים קבעו, לעומת זאת, כי הדיווח באמצעי התקשורת אינו בא במקום הדיווח המלא לבורסה. בעניין זה כתבו השופטים: "דעתנו שונה מדעתו של בית משפט השלום. אמת הדבר, כי ציבור המשקיעים אמור היה לדעת מכלי התקשורת כי משרד הבריאות הטיל איסור על שיווק המוצר המפוצגז. ואולם ידיעה זו אינה משחררת את המערערים מלהודיע להנהלת הבורסה על איסור זה, שכן העדרו של הפרט הנ"ל מהדו"ח המיידי יוצר עמימות לגבי קיומו של איסור זה.

"המידע המתפרסם בכלי התקשורת, גם אם הוא מלא ומדויק, אינו משחרר את החברה מלמסור בדו"ח המיידי כל פרט מהותי. יתירה מזו: אנו סבורים, כי משעה שפורסם בכלי התקשורת מידע בדבר האיסור שהוטל על ידי משרד הבריאות על שיווק המוצר, היה על המערערים לכלול בדו"ח המיידי תגובה ישירה ונקודתית מפיו של בעל הדבר (...).

"כאשר החברה ומנהליה מתחמקים מלהתמודד באורח ישיר עם מידע המגיע, לכאורה, ברשותה של החברה, יש בכך גילוי של כוונה להטעות את ציבור המשקיעים ולהשאירו באותו תחום עמום שבו הוא חשוף למידע תקשורתי מבלי לקבל תגובה כנה, גלויה ונכונה מפי הארגונים המוסמכים של החברה".

בעקבות קבלת הערעור באישום השני הוחמר עונשו של פורת והוא נדון כאמור לעשרה חודשי מאסר בפועל. בכך קבעו השופטים תקדים חשוב, שכן עד כה לא נשלח איש מבין אלה שהורשעו על פי חוק ניירות ערך למאסר רגיל ובתי המשפט הסתפקו בעבודות שירות.

השופטים מנמקים את הצורך להחמיר בעונשים על עבירות אלה בכך שהעונשים שהוטלו עליהן עד היום לא הרתיעו.

אגב, השופטים לא יכלו להתעלם מלהתייחס לתובעת (עו"ד צדיקין) ולסניגור (עו"ד שמשון אלבק), וכבר בפתח פסק הדין הדגישו את תרומתם לליבון הסוגיות שנדונו במשפט.

היום אתם בדיסקונט, מחר אתם בחו"ל.

לטיול קל ומשתלם יותר, כדאי לכם להיכנס עוד היום לסניף דיסקונט ולקבל חבילת הטבות אטרקטיבית.

קיץ 95'. אם תכננתם טיול לחו"ל, כדאי לכם להיכנס לסניף דיסקונט ולהמת מטיון הטבות, שתוכננו במיוחד בשבילכם:

■ אשראי בתנאים מיוחדים, עד 30,000 ש"ח, בריבית מ"פריים" עד "פריים"+ (15% עד 16%)
■ כרטיסי אשראי, כולל כרטיס זהב
■ הסבות והנחות
■ כרטיס חיוג בינלאומי "ישראכלקום"

חדש בדיסקונט

בנק דיסקונט

من الأصل

هكذا من الأصل

דו"ח על דו"ח / איתן פליס

מריו לזניק – מינוף גבוה

השיפור במבנה הפיננסי של החברה תלוי ביכולתה להמשיך בניצול עתודות הקרקע שלה

חברת מריו לזניק מבני תעשייה עוסקת בייזום, בנייה ומכירה והשכרה של מבנים לתעשייה ומסחר בכל רחבי הארץ.

החברה הונפקה לציבור במאי '93. בתשקיף הוצעו לציבור מניות, איגרות חוב להמרה ואופציות (שפקעו בינתיים, ורק כ-4% מתוכן מומשו) בתמורה כוללת של 37.5 מ' ש' – המחיר המקסימלי שהוצע במכרז. החברה נשלטת על ידי חברה לבניין מריו לזניק בע"מ, המחזיקה בכ-78% ממניותיה (כ-67% בדילול מלא). חלק מפעולות החברה מבוצע בידי חברת מבני תעשייה בצפון בע"מ (שבבעלות משותפת של החברה ושל אשלד בע"מ) – שלה קבוצת חברות המשכירות, בונות ומנהלות מרכזים מסחריים שבנו במגזר העסק והבית שמש.

לחברה מבנים להשכרה בשטח כולל של כ-107 אלפי מ"ר, בעיקר בנצרת עלית, קריית שמונה, מעלות, עפולה ותפן, המושכרים לכ-100 שוכרים, ושבגינם צפויה לה תשואה גבוהה על ההשקעה ממענקים לאזורי פיתוח. לחברה מבני תעשייה בצפון מבנים נוספים בשטח של כ-82 אלף מ"ר.

לחברה עתודות קרקע שבהן ניתן להקים מבנים נוספים בשטח כ-150 אלף מ"ר, וכן כ-100 דונם בכפר סבא – שטח שבו הוחלה הקמת פרויקט של מבני תעשייה המיועדים למכירה. לחברה נוספת בבעלות משותפת, גולמר, זכויות במשותף עם חברה אחרת בשטח של 570 דונם באזור באר טוביה. עקב צמצום מקורות המימון הדרושים למימון בנייה, חלה ירידה בהיקפי הבנייה. החברה החלה במדיניות של ביצוע הפרויקטים הגדולים בשותפות עם אחרים.

עוד יש לחברה מפעל טרומי המספק את מרבית המבנים לפרויקטים שלה ומבצע עבודות גם עבור אחרים, בעיקר מהקבוצה.

קבוצת מריו לזניק הודיעה לאחרונה כי פרופ' יצחק סוארי יצטרף לקבוצה כמשקיע אסטרטגי וכי רו"ח צבי יכמן, שותף במשרד סוארי, ימונה למנכ"ל הקבוצה.

תוצאות הפעילות

הרווח הנקי של החברה לרבעון הראשון של השנה הוא 22 אלף שקל מול 799 אלף שקל בתקופה המקבילה אשתקד. ב-94' כולה הסתכם הרווח ב-3.7 מ' ש'. הירידה ברווח נבעה בעיקר מעלייה בהוצאות המימון.

הכנסות החברה נובעות משני מקורות: מדמי שכירות ומביצוע עבודות ומתן שירותים. ההכנסות מדמי שכירות הסתכמו ברבעון הראשון ב-3.6 מ' ש' (3 מ' ש' בתקופה המקבילה אשתקד ו-13.1 מ' ש' ב-94' כולה. שיעור העלייה בהכנסות משכירות גבוה משיעור הגידול במבנים המניבים, דבר המעיד על ניצול טוב יותר של נכסיה המניבים של החברה. שיעור התפוסה במבנים עומד על כ-90%. ההכנסות מביצוע עבודות ומתן שירותים באות בעיקר מהמפעל הטרומי ועומדות על כמיליון שקל לרבעון (4.1 מ' ש' בכל 94').

העלויות העיקריות כנגד ההכנסות משכ"ד כוללות פחת מבנים (כ-70%), והוצאות אחזקה. עלויות ביצוע עבודות ומתן שירותים, שב-94' כללו בעיקר שכר עבודה והפרשה להפסד צפוי, היוו ברבעון הראשון כ-33% מההכנסות בסעיף זה, לעומת 38% ב-94'.

החברה נוהגת להוון הוצאות הנהלה וכלליות והוצאות מימון לבנייה. ב-94' הוונו 329 אלף ש' ו-1.527 מ' ש' בהתאמה.

הוצאות המימון עלו ברבעון הראשון ל-2.652 מ' ש' לעומת 983 אלף ש' בתקופה המקבילה ו-4.557 מ' ש' ב-94', מה שהביא לירידה חדה ברווח הנקי.

העלייה החדה בהוצאות המימון ברבעון הראשון נבעה מעלייה בהתחייבויות השוטפות של החברה בכ-76% לעומת הרבעון הראשון ב-93' – ל-67 מ' ש', ומשיעורי ריבית גבוהים על ההתחייבויות הצמודות (12%–2%) והלא צמודות. ליום 31.12.94 הריבית על ההלוואות הלא צמודות היתה 12%–18%, ועל משיכות יתר 19%–28%. יש להניח כי שיעורים אלו ירדו בינתיים. איגרות החוב להמרה צמודות ונושאות ריבית של 3%.

החברה לא נפגעה מהמפולת בשוק ההון עקב העדר השקעה בני"ע סחירים, והפניית האמצעים הנזילים להשקעות ריאליות. עקב הפסדים נצברים לצורכי מס לא חלו על החברה מאז '92 תשלומי מס, ובדו"חותיה מוקפות הכנסות ממסים עקב שחרור עתודות למסים נדחים.

בדו"חות הכספיים לרבעון הראשון של '94 נכלל רווח ממימוש מבנים להשכרה והרכוש קבוע נטו בסך 191 אלף ש'; לא היו מימושים דומים ברבעון המדווח.

נתונים מדו"ח רווח והפסד מאוחד
מותאם לשקלים חדשים של חודש מרס 1995

	לתקופה של שלושה חודשים שנסתיימה ביום 31 במרס 1995	1994	לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 1994
	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
	(בלתי מבוקר)		(מבוקר)
הכנסות:	4,574	3,270	17,282
עלות ההכנסות:	1,079	685	4,455
	3,495	2,585	12,827
הוצאות מכירה, הנהלה וכלליות	1,087	1,101	5,855
הוצאות מימון, נטו	2,652	983	4,557
הכנסות מיסים	265	105	1,021
רווח נקי	22	799	3,742
רווח למניה			
רווח ל-1 ש"ח ערך נקוב של מניות (בש"ח)			
בסיסי	–	0.03	0.15
מדולל	–	0.03	0.10

מבנה פיננסי

לחברה מבנים מניבים בשווי 119 מ' ש', מבנים בהקמה בסך 42 מ' ש' וכן מבנים להקמה המיועדים למכירה בסך 29 מ' ש'. נכסים אלה מהווים כ-85% מסך המאזן המסתכם ב-223 מ' ש'. ההון העצמי של החברה הוא 54 מ' ש'. לחברה התחייבויות שוטפות בסך 67 מ' ש' וההתחייבויות לז"א בסך 102 מ' ש'. במבנה זה בולט, כמו בכל קבוצת לזניק, המינוף הגבוה. ליום 31.3.95 היה לחברה הון חוזר שלילי בהיקף של 19.3 מ' ש' לעומת הון חוזר חיובי של 5.7 מ' ש' בתקופה המקבילה. היחס השוטף ירד מ-1.15 ב-31.3.94 ל-0.82 ב-12.12.94 ועד ל-0.71 ב-31.3.95. ההון הזר מממן 76% מכלל המאזן בהשוואה ל-75% בתקופה המקבילה, כלומר, אין שינוי מהותי ביחס בין ההון העצמי להון הזר, אבל היחס בין ההתחייבויות לז"א לעומת אלה לז"ק השתנה לרעה – ההתחייבויות עלו לכ-30% מהמאזן מול 19% בתקופה המקבילה.

מבנה פיננסי כזה עשוי להביא תשואות גבוהות במיוחד להון העצמי כל זמן שהחברה מצליחה להשיג על השקעותיה תשואה גבוהה מהריבית הריאלית בגין ההתחייבויות, אולם הוא גם טומן בחובו סיכונים. המעבר להתבססות על מימון זר לז"ק עשוי להיות את אחזקה. ביישומו של "מודל אלטמן" – המודד סכנת התמוטטות בחברות – על דו"חות החברה בתקופות הרווח מתקבל מדד של 0.33–0.31. אולם יש להתייחס לכך בזהירות מכיוון שהמודל בוחן את ההתחייבויות בעבר ומתקשה להעריך את ההווה או לשקלל את ההתפתחויות בעתיד, כמו מימוש נכסים בחוזה המתרחש כיום בחברה.

כמוצגות מהתחייבויות החברה ל-31.3.95 בשל אג"ח להמרה הן לחברה האם. האג"ח נסחרות בשיעורים הנמוכים בשליש מהערך המותאם שלהן, דבר היכול לאפשר רכישתן כדי להקטין את הוצאות המימון ואת ההתחייבויות לחיצוניים. מתחילת 94' נרכשו בידי חברה מאוחדת כ-2 מיליון ע.נ. מהאג"ח (מתוך כ-31 מיליון ע.נ. שבמחזור).

תזרים מזומנים

לחברה תזרים מזומנים חיובי מפעולות שוטפות בסך 194 אלף ש' מול 3.407 מ' ש' בתקופה המקבילה ו-3.835 ב-94'. תזרים המזומנים הפרמננטי של החברה הסתכם בתקופה בכ-500 אלף ש' בהשוואה ל-1.4 מ' ש' ברבעון המקביל. תזרים המזומנים להשקעה נבע ברובו מהשקעה של 6.7 מ' ש' במבנים להשכרה והרכוש קבוע והוא מומן ברובו מתזרים מימוני של 5.6 מ' ש'. בתזרים מפעילות מימון בולטים בעיקר: הלוואה של 3.7 מ' ש' מהחברה האם, פירעון הלוואות לז"א נטו בסך 1.7 מ' ש' וגידול של 3.8 מ' ש' באשראי לז"ק מהבנקים.

בסך הכל ירדו המזומנים בתקופה ב-194 אלף ש' ועמדו על 724 אלף ש' לתאריך הדו"חות לעומת עלייה של 55 אלף ש' בתקופה המקבילה. התזרים לתקופות אלו מציג תמונה דומה לתמונה המאזנית ועיקרו המשך השקעות במבנים להשכרה שמומנו בהון זר.

מבט לעתיד

לחברה צבר קרקעות מניבות ומבנים בהקמה. עסקות שבוצעו ב-'95 יכולות ללמד על שווי השוק של הקרקעות. בפרויקט של 100 דונם במזרח כפר סבא נעשתה התקשרות עם חברת "רובוטרום" שרכשה מהחברה זכויות בשטח של כ-20 דונם וכן מבנן בתמורה 2.5 מ' ד'. הבנייה והמימון ייעשו במשותף על ידי הצדדים.

מניתוח ההודעה נראה כי שווי הקרקע בפרויקט עומד על כ-25 מ' ד'. בהתחשב בעלויות הבנייה, נראה ששווי הפרויקט יכול להגיע ל-45 מ' ד'. החברה רכשה את הקרקע ב-'92 בכ-4.5 מ' ד', ולכן סביר שעם מימוש הפרויקט יווצר לחברה רווח הון שעשוי להיות גבוה למדי. עסקה נוספת שפורסמה לאחרונה היא מכירה ע"י גולמר של 160 דונם ב"פארק ראם" תמורת 35 מ' ש'. התקבולים ממימושים אלו עשויים לסייע להקטנה בהוצאות המימון ולשיפור המבנה הפיננסי.

מניות החברה נסחרות כיום בשער של כ-190 נקודות המייצג שווי שוק של כ-16.1 מ' ד'. ההון העצמי לתום הרבעון הראשון הוא כ-18 מ' ד' ונראה כי השוק מתמחר את הסיכון הנובע מהמבנה הפיננסי של החברה. השיפור במבנה הפיננסי תלוי ביכולתה של החברה להמשיך לנצל את הפוטנציאל הגלום בעתודות הקרקע שלה כדי להביא להקטנה בהתחייבויות, דבר שיביא לשיפור בתוצאות העסקיות.

הכותב הוא רואה חשבון

צור יציג לרבין את עקרונות ההסדר המשלים לחובות המושבים

מאת עמירם כהן

עקרונות ההסדר המשלים לחובות המושבים יוצגו היום על ידי שר החקלאות, יעקב צור, לפני ראש הממשלה, יצחק רבין, בפגישת שרים מיוחדת שתתכנס בלשכתו של רבין.

עקרונות ההסדר המשלים גובשו בסוף השבוע שעבר על ידי שר החקלאות ומנכ"ל משרדו, יונתן בשיא. אם יקבל רבין את העקרונות, ייבחר צוות שרים מצומצם להכנת ההסדר.

במרכזה של ההצעה הצגת חלופה למימוש אמצעי הייצור החקלאיים של המתיישבים, המאיים לפי חוק גל על כ-6,000 משפחות ב-80 במושבים, בעיקר במושבי התעשבים, בנגב הצפוני, בעוטף ובגליל התחתון.

צור אמר אמש ל"הארץ", כי להצעת ההסדר שגובשה במשרד יש השלכות משפטיות סבוכות, ועל כן לא יוכרע היום העניין אצל ראש הממשלה, אלא יובא לפני ועדת שרים, בהרכב של שר המשפטים, שר החקלאות, שר האוצר וראש מינהל מקרקעי ישראל.

לפי חוק גל (חוק ההסדרים במגזר החקלאי המשפחתי 1992"), חבר מושב שלא יוכל לפרוע 60% מחובו, גם לא בדרך של פריסה ל-17.5 שנים (צמוד בריבית מינימלית) – יופקעו מרשותו אמצעי הייצור החקלאיים.

הצעת צור היא שהחקלאי ישלם סכום מסוים כ"כופר מימוש", והממשלה תשלים לסכום נוסף, שכן במרבית המושבים באזורים הבעייתיים גם מימוש הקרקע ואמצעי הייצור האחרים של המתיישב לא יביא לידי פירעון החוב. ההיקף הכולל של חובות המושבים באזורים הללו הוא כ-1.5 מיליארד שקל. צור אמר אתמול, כי יבקש בפגישה לעכב, עד החלטה בעניין ההסדר, את "המכבש" שיצר חוק גל בעניין מימוש העבטים. להערכת צור, תידרש הממשלה להשתתף בכ-200 מיליון שקל כדי למנוע את המימושים. בפגישה יובאו גם הצעות ועדת המנכ"לים לטיפול נקודתי במושבי התעשבים, ולפיהן יוכרז אזור התעשבים כאזור פיתוח א', וכן יוקם במושב חבר אזור תעשייה גדול. עוד נקבע בתיאום עם שרת העבודה והרווחה, אורה נמיר, כי משרדה יחל לפעול באזור לטיפול מיוחד בנושאי רווחה ובמיוחד בתחום הסיוע לקשישים.

קשת הגישה בקשה לביטול ההסדר לפעילות איי־סי־פי

מאת עירית רוזנבלום

עו"ד רון גזית, פרקליטה של זכיינית ערוץ 2, "שידורי קשת", הגיש ביום שישי בקשה לבית הדין להגבלים עסקיים לבטל את ההסדר הזמני שעל פיו פועלת חברת התוכניות המשותפת של חברות הכבלים, איי־סי־פי.

איי־סי־פי פועלת כיום מכוח של הסדר לשנה שאישר לה בית הדין באפריל. ההסדר קובע כי חברות הכבלים יוכלו לפעול בקרטל, ובתמורה יופנו להפקה 12.5 מיליון דולר לשנה הנחוכים מקום איי־סי־פי, וכי בתנאי רישיון אלה יבחן בית הדין להגבלים עסקיים את ההסדר.

עו"ד גזית טוען כי חברות הכבלים הפרו את תנאי ההסדר הזמני, ולכן יש לבטלו. הוא מסתמך על הדיעה של הממונה על ההגבלים העסקיים, רו"ח יורם טורבוביץ, לחברות הכבלים, כי המידע שהתגלה בחקירת הנגד של עו"ד יובל קרניאל, מהרשות השנייה, עת חקר את מנכ"ל איי־סי־פי, אהוד מירון, והמכתב של הכבלנים, שבו פורטה פעילותן, "הגולשת מעבר לזו הנדרשת בבקשתם לאישור הסדר כובל", מביא אותו למסקנה כי תוספת הפעילות של איי־סי־פי, הכללת מכירה משותפת של חסויות ופרסום, הפקות מקור, וכדומה, היא בחזקת הסדר כובל אסורה בביצוע הפעלה.

טורבוביץ הודיע ביום שישי לבית המשפט כי הוא מקיים עם החברות דיונים כדי לבדוק הסדר אחר מזה שבית הדין להגבלים עסקיים דן עליו עתה. גם חברות הכבלים ביקשו מבית המשפט לדחות את החקירה שנערכה ליום חמישי שעבר, ושבה אמור היה בית לחקור את מירון.

בין חברות הכבלים יש הסבורים שעדיף להוציא מידיהן את הפקת וניהול הערוצים כמו ערוץ הספורט וערוץ הילדים, ולהישאר עם שליטה בערוץ 3 ו-4 (ערוץ הסרטים).

פתרונות אחרים הם שכל חברה תפיק ערוץ אחד או שיקמו גופים נוספים שכל אחד מהם יפיק שני ערוצים.

הישיבה הבאה של בית הדין נקבעה ל-4 בספטמבר.

אנשים ועסקים

בלומנטל. הדו"ח יוגש היום

שלום. מידע לציבור

פרי. ירצה בסמינר

דו"ח חמור בהסתדרות

דו"ח מבקר ההסתדרות ל-'93–'94, המתייחס ברובו לתקופה שקדמה לחילופי השלטון בהסתדרות, יוגש היום לחברי בית נבחרי ההסתדרות.

המבקר, נפתלי בלומנטל, מעלה ממצאים חמורים על ניהול המקרקעין ומבני ההסתדרות, קרנות הפנסיה, מועצות הפועלים, התאגדות "הפועל", כמה מסניפי נעמ"ת, מוסדות למחקר תרבות וחינוך ועוד.

חיים ביאור

הצעה לאסור מכירת מוצרי מזון שפג תוקפם

ח"כ סילבן שלום (ליכוד), הגיש הצעת חוק שלפיה יאסר למכור מוצרי מזון שתאריך השיווק שלהם פג. שלום ציין כי משרד הבריאות אינו אוסר כיום מכירת מוצרי מזון שתוקפם פג, וראשי המשרד לדבריו, מתייחסים לציון התאריך כאל מידע לצרכן בלבד.

שלום טוען כי באחרונה רבו המקרים שבהם נמכרים מוצרי מזון, לרבות מוצרי בשר, שתוקפם פג בכמויות ניכרות. דבר זה יכול לדעתו לגרום לניצול מיעוטי ההכנסה באוכלוסיה, ולגרום לבעיות רפואיות חמורות.

צבי זרחיה

שיטות יצוא לארה"ב

המרכז הישראלי לניהול יקיים היום סמינר על יצוא לשוק האמריקאי, במלון דן בתל-אביב. במפגש ייבחנו שיטות מתוחכמות לייצוא לארה"ב, בהתבסס על לקחים שהופקו מהצלחות וכשלונות של חברות ישראליות בתחום. בין המרצים יהיו מנכ"ל נורקים אינטרנשיונל, שלמה פלס, ומנהל חברת מיצוב לתכנון אסטרטגי שיווק, פרופ' מיכאל פרי.

זוהר בלומנקרנץ

מענק בסך 33 מיליון שקל למגזר הערבי

מרכז ההשקעות נתן מענקים בהיקף של 33 מיליון שקל למגזר הערבי מאז שנת '92; בסך הכל סייע משרד התעשייה והמסחר, באמצעות מרכז ההשקעות להקמת והרחבת 22 פרויקטים, מהם ששה מפעלים באזור פיתוח א', שקיבלו מענק בסך 397 אלף דולר. נתונים אלו נמסרו ביום עיון ליזמות במגזר הערבי, שהתקיים בסוף השבוע ביוזמת מועצת פועלי דבוריה־אכסאל, בטבריה.

סגנית שר התמ"ס, מאשה לובלסקי, שהיתה אורחת המפגש אמרה, כי הרשות לעסקים קטנים אישרה 48 בקשות של יזמים במגזר הערבי, מתוך 120 בקשות שהוגשו מ-'93, בסך 14 מיליון שקל.

זוהר בלומנקרנץ

כנס פתיחה לפורום לשיווק

כנס הפתיחה של הפורום החדש לשיווק באיגוד לשכות המסחר, יתקיים היום באולמי טוקסידו בתל-אביב.

את המפגש ייפתח נשיא איגוד לשכות המסחר, דני גילרמן. מנכ"ל משותף של משרד הפרסום שלמור־אבנון עמיחי, גרעון עמיחי, ירצה על פיתוח מטעות פרסום. הסדנה אמורה להעניק זווית ראייה מקוריות על תחום השיווק.

זוהר בלומנקרנץ

נציגות לפוג'יטסו מחשבים בישראל

מאת אבי בליזובסקי

חברת המחשבים פוג'יטסו – ICL – שנוצרה מרכישת החברה האנגלית ICL בידי תאגיד פוג'יטסו היפאני – החליטה לחזור לשוק המחשבים הישראלי.

החברה, שהיא מהגדולות בעולם בתחום התוכנה והחומרה, היקף העסקים השנתי שלה מסתכם בכ-30 מיליארד דולר, מעסיקה כ-150 אלף עובדים ב-80 מדינות.

כנציגתה בארץ מונתה חברת באלדי ומנכ"ל הנציגות מונה משה בראון, בעבר ממקימי דיגיטל ישראל.

בין היתר תציע החברה בישראל פתרונות מחשוב מקיפים ומגוון שירותים.

סבב שיחות נוסף בדיונים על הקמת ארגון תיירות אזורי יתקיים השבוע בחיפה

מאת עירית רוזנבלום

סבב שיחות נוסף בדיונים על הקמת הארגון האזורי לתיירות – MENTA – יתקיים בימים שלישי ורביעי בחיפה. בשיחות ישתתפו נציגי מצרים, ירדן, ישראל והרשות הפלשתינית. עד כה התקיימו מפגשים בקהיר, עמאן ואילת.

בשבוע שלאחר מכן יימשכו השיחות הרב צדדיות בעמאן, שם אמור להתחיל ניסוחו של מסמך היסוד של הארגון. המסמך ישמש בסיס להצהרת שרי התיירות של המדינות שישתתפו בוועידת הפסגה הכלכלית בעמאן ב-29 באוקטובר.

ההחלטה על הקמת ארגון התיירות האזורי התקבלה בוועידת קזבלנקה, מתוך הכרה שהגדלת מספר התיירים המגיעים למזרח התיכון יכולה לתרום לצמיחה הכלכלית, ולקירוב בין עמי האזור. לפי נתונים שונים, למזרח התיכון מגיעים רק כ-3% מהתיירים היוצאים מארה"ב.

ארגון התיירות האזורי יאגד לא רק את נציגי הממשלות, אלא גם את כל גורמי המגזר העסקי הפרטי בתחום התיירות במדינות האזור. עו"ד דב קולני, מהלשכה המשפטית של משרד התיירות, אמר כי המטרה היא לרכז משאבים מכל המגזרים, "כדי להפוך את האזור למוקד תיירותי עיקרי בעולם". לדבריו, ישראל עומדת על כך שלארגון יוכלו להצטרף רק מדינות שממשלותיהן תומכות בתהליך השלום.

תפקידי הארגון יהיו בין היתר שיווק משותף של האזור, חילופי מידע ומחקר, שילוב תעשיית התיירות ברשתות מידע עולמיות, ופעילות לתיאום חוקים ותקנות – כפישוט הליכי מעבר בין מדינות. הפעילות תמומן מתרומות ודמי חבר של הממשלות והגורמים העסקיים. גורמים מחוץ לאזור, ביניהם ממשלת יפאן, הביעו נכונות לסייע לארגון.

חילן שוקלת לתבוע את יבמ בגין עיכוב בביצוע מכרז המשכורות

מאת אבי בליזובסקי

מנכ"ל חילן, מיכה שגב, שוקל להגיש תביעת נזיקין נגד חברת יבמ, משום שהעתירה שהגישה נגד מכרז המשכורות של החשב הכללי, גרם לעיכוב של שנה בתחילת העבודה שבה זכה.

בשבוע שעבר זכתה חילן במכרז המשכורות, לאחר התמודדות מול מלם, שביצעה עד כה את העבודה; מול יבמ, שהתמודדה עם מלם כקבלן משנה; ומול חברת לירדיע"א. יבמ וליוז ערערו על זכיית חילן, ותביעותיהן נדחו. לדברי שגב, "תביעת יבמ היתה קנטרנית, ונועדה לבזבז זמן כדי להשיג למלם שנת פעילות נוספת, ורווח נוסף של 3 מיליון דולר".

לפני כחודש חתמו אנשי החשב הכללי על חוזה עם מלם, המאריך את המשך העסקתה עד ל-'96. חילן תוכל לבצע את העבודה רק ב-1 בינואר '97.

יבמ סרבה להגיב.

תושב רשפון עתר לבג"ץ לביטול המלצות ועדת קדמון

מאת עמירם כהן

תושב מושב רישפון, אהרון גינסברג, עתר ביום חמישי לבג"ץ בבקשה לבטל את המלצות דו"ח ועדת קדמון שהגבילה את השימוש הלא חקלאי בקרקע ובמבנים חקלאיים במושבים תוך היתר, בדיעבד, למי שיעמוד בתנאים שנקבעו.

מסקנות הוועדה, שמונתה על ידי מנכ"ל משרד החקלאות, יונתן בשיא, כבר אושרו בממשלה.

גינסברג, המחזיק בעסק של מכירה במושב אך אינו חבר באגודה השיתופית, מבקש בעתירה לבטל את המלצות הדו"ח, מאחר שהן מאשרות, שלא באמצעות חקיקה, הכשר בדיעבד לעבירות פליליות. לחילופין, הוא מבקש, להחיל את ההמלצות על כל אזורי המדינה.

נגד גינסברג מתנהל כתב אישום בבית משפט השלום בנתניה בחשד לשימוש חורג במבנה חקלאי על קרקע המינהל שהוכר במושב. לטענת העותר, כתב האישום נגדו עוסק באותן עבירות שהוועדה הכשירה בדיעבד לגבי חקלאים השייכים לאגודה החקלאית השיתופית, אך לא לגבי תושבי מושבים שאינם חברים באגודות השיתופיות, ועל כן יש בהן משום אפליה.

צפויים צמצומים בכוח אדם במטות קראוף צפון והיפרשוק

מאת זוהר בלומנקרנץ

צפויים צמצומים בכוח אדם במטות המתאחדים של קראוף צפון והיפרשוק, כדי למנוע כפילות תפקידים. בשלב זה לא יבוצע קיצוץ מאסיבי בכוח האדם שבסניפים.

הסכמי העבודה הנוכחיים של העובדים משתי הרשתות, תקפים עד אפריל '96, יישארו בתוקף בחברה המאוחדת.

לדברי דורון קשב, מנכ"ל החברה, "מטרתנו להגדיל את הפדיון ולא להקטין את מספר העובדים". לדבריו, תהליך הצמצום בכוח האדם יהיה איטי "במטרה למנוע במינימום עובדים".

יש אבא ל-NOTEBOOK שלך!
ability
מעבדה מרכזית למחשבים ניידים
* תיקון במעבדה מעולה
* השבחת מחשבים ניידים
(מעבד מ-386 ל-486, זכרון, דיסק קשיח)
* גיור (עברית למחשבים מחו"ל)
* חידוש סוללות
* ציוד היקיפי
* יעוץ וסיוע בקניה
אביליטי תעשיות מחשבים בע"מ
טל 03 379777 פקס 03 5376483

עו"ד רוזה
שירותי המפעיל לשרותך (מאז 1962)
בכל הקשור ברשום התברות
רשום חברות חדשות
רשומים במחשב הרשם + מידע מחשב מרכז כלל חוזר 703 מוסמך למשרדי רשום התברות ירושלים
טל. 02-248989
פקס. 02-250202

אנשים מדברים עליך מאחורי הגב
- יודעים עליך הכל !

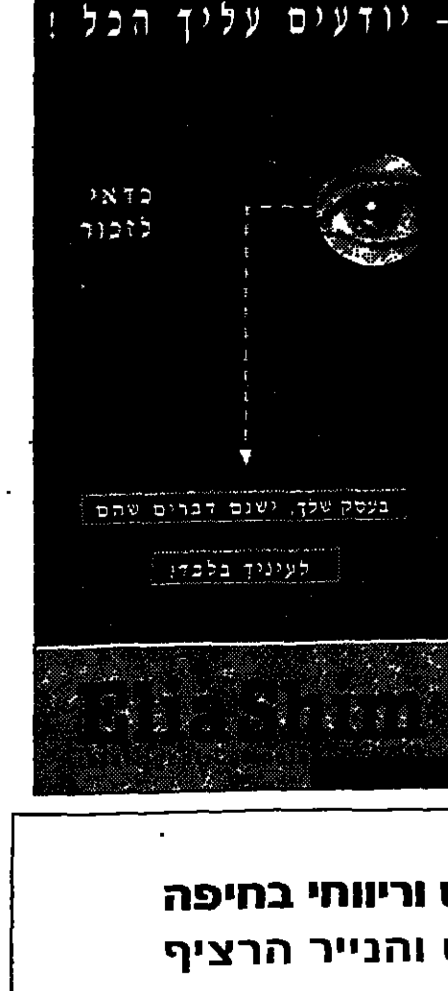

אלישים, אנחנו כאן כדי לעזור לך להגן על סביבת העבודה שלך, לאבטח מידע שברשותך כנגד אסונות בזדון או בשוגג ולבקר על גישה בלתי מורשית.
MasterSafe
מערכת אבטחה, הגנה ובקרה מושלמת. יוצרת סביבת עבודה סגורה ומאובטחת עם בקרה מרכזית והגנה בפני וירוסים למחשבי PC ורשתות מקומיות.
yes It runs with NetWare
סניף ראשי: אלישים מיקרומחשבים בע"מ, העמים 5 ת.ד. 9195 חיפה 31091 טל. 04-516111 פקס: 04-528613
סניף תל-אביב: בית אלפא 13 תל-אביב 67219 טל: 03-5628620 פקס: 03-5628621 177-022-8393

למפעל מבוסס וריווחי בחיפה
בתחום הדפוס והנייר הרציף
בא בחשבון רק
משקיע רציני
עד $1,000,000
ת"ד 33859 חיפה 31338

יזמקו
מבחר מדפסות הלייזר
הגדול בישראל!!
צלצל ליזמקו וקבל הצעה
שתחסוך לך הרבה לאורך שנים!
יזמקו - מקצועני הלייזר
מייבאים את המבחר הגדול ביותר!
KYOCERA סופר לייזר מדפסות לייזר
SANYO פקס/לייזר/צילום מסמכים
SAMSUNG מדפסות לייזר
כריכת Unibind לבוש אלגנטי לנירת המייצגת אותך!
SEIKO Ins., Inc. מדפסת מדבקות זעירה
טלפון: 03-5102959, 03-5164701
פקס: 03-5101531
רח' גאולה 12 תל אביב, ת"ד 4767 מיקוד 61047
יזמקו

בנק ירושלים לפיתוח ומשכנתאות בע"מ
ח.צ. 52-002563-0
(להלן: "החברה")
הודעה בדבר
אסיפה כללית שלא מן המנין של בעלי המניות של החברה
ניתנת בזאת הודעה כי:-
ביום 30 ביולי 1995 במשרדי החברה במגדל שלום מאיר רח' אחד העם 9 בתל-אביב, תתקיים אסיפה כללית שלא מן המנין בשעה 11.00.
על סדר היום של האסיפה:
1. תיקון פוליסת ביטוח הדירקטורים של החברה.
2. ביטול תקנה 51 לתקנון ההתאגדות.
3. תיקון לתקנה 67 לתקנון ההתאגדות.
בנוסח המלא של ההחלטות שתובאנה לאישור האסיפה הכללית ניתן לעיין במשרד הרשום של החברה ברחוב הרברט סמואל 2, ירושלים, בימים א'-ה', בשעות העבודה הרגילות ובתאום מראש.
כל בעל מניות המעונין להשתתף באסיפה הנ"ל באמצעות נציג בא-כח, יפקיד את כתב המינוי, או העתק ממנו, במשרדה הרשום של החברה, אצל מזכיר החברה לפחות 48 שעות לפני הזמן הקבוע לאסיפה הנ"ל.
למען הסדר הטוב, הרינו להודיעכם כי אם כעבור חצי שעה מן הזמן הנקוב בהזמנה זו לא יהא נוכח המנין החוקי, תידחה האסיפה לאותו היום בשבוע שלאחריו, באותו מקום ובאותה השעה.
לא יהא נוכח מנין חוקי כעבור חצי שעה, יחשבו החברים הנוכחים למנין החוקי.
בפקודת הדירקטוריון
יעקב אייזנר
מזכיר החברה

צרכנות

עורכת לאה פורת

צרימה מוסיקלית

חור בכיס / אברהם טל

התזמורת הפילהרמונית הציעה למנויים המחודשים את כרטיסי המנוי שלהם לשלם את דמי המנוי באמצעות בנק, ללא עמלה (מסתבר, שכאשר המוטב מעוניין בכך, אפשר לפטור את המשלם מתשלום עמלה בעד ה"זכות" לפרוע חשבון בבנק). או באמצעות כרטיס אשראי. כאשר התשלום נעשה באמצעות כרטיס אשראי, אפשר לבחור בין תשלום אחד לבין שלושה, שישה או תשעה תשלומים חודשיים, בתוספת ריבית חודשית של 1.5%. כל מנוי קיבל חשבון שבו מפורטים הסכומים שיצטרך לשלם לפי כל אחת מהאפשרויות.

אחד מקוראי טור זה בדק ומצא שהתשלומים כוללים למעשה ריבית חודשית בשיעורים גבוהים יותר: בשלושה תשלומים חודשיים – 2.22%, בשישה תשלומים חודשיים – 1.85%, ובתשעה תשלומים חודשיים – 1.69%. איך להסביר את הפער בין טענת התזמורת שמדובר ב-1.5%, לבין שיעורי הריבית המחושבים?

הבירור העלה הסבר מעניין. כידוע מחויב חשבונו בבנק של בעל כרטיס אשראי בדרך כלל ב-2 בחודש הבא, ובממוצע הוא נהנה מאשראי של מחצית החודש. בחישוב שעשתה התזמורת כדי לקבוע את הסכום שבו יהיה חייב המשלם בתשלומים, הובאה בחשבון גם מחצית חודש זו. לדוגמה: כאשר התזמורת מציעה שלושה תשלומים (אשראי לחודשיים), היא מחייבת בריבית חודשית של 1.5% בעד חודשיים וחצי, וכן הלאה.

מנהל העסקים הראשי של התזמורת, אביגדור לוין, טוען שבמכירות בתשלומים נהוג לחשב ריבית מלאה בעד החודש הראשון, ואילו התזמורת מצאה לנכון לחשב את הריבית על התשלום הראשון על בסיס מחצית חודש בלבד.

האם זו שיטה הוגנת? לדעתי לא, וגם לא מצאתי תימוכין לטענה שזו שיטה מקובלת. מכל מקום, אשראי ממוצע של מחצית החודש הוא "זכות קנויה" של בעל כרטיס האשראי מכוח החזקתו את הכרטיס, ואין להפקיע זכות זו לטובת הספק.

שני ס"מ גורליים

יעקב רוטשילד מפתח תקוה שם לב לכך שהרוחב של נייר האלומיניום ("נייר כסף") בשני הגלילים שקנה במרכול, המשווקים בידי חברת השיווק של אקסטרא פלסטיק, צר מרוחב גליל הקרטון שעליו הוא כרוך. הוא לא התעצל ומדד. התברר, שרוחב הנייר 28 ס"מ; על האריזה נכתב: 30 ס"מ.

שני סנטימטרים אינם הרבה, בדרך כלל, אבל כאן מדובר בגליל נייר אלומיניום שאורכו 7.5 מטר. פירוש הדבר שבגין שני הסנטימטרים חסרו 1,500 סמ"ר מתוך 22,500 סמ"ר האמורים להיות בו, כלומר 6.7%. זה כבר יותר רציני.

יחיאל טייטלבאום, מנכ"ל משותף של החברה המשווקת, שאליו שלחתי את הממצאים, נרתם למשמע המידע. לדבריו, הורה מיד לערוך בדיקות מדגם במחסן. בבדיקה לא נמצא אף לא גליל אחד חסר סנטימטרים, ורק באחדים נמצא חוסר של 3 מילימטרים.

לדבריו, מעולם לא נמצאה בבדיקות שנעשו בחברה סטייה של ממש בסחורה, אולם היצרנית, חברת אלקאן באיטליה, הודיעה לו כי ייתכנו הפרשים של "עד 5%", שהם "חלק מהתהליך הטבעי של הייצור".

כאשר טייטלבאום דיבר אתי בטלפון בשעת ערב בהיותי בבית, בת זוגי שמעה את שאלותיו. תוך כדי שיחה הראתה לי גליל נייר אלומיניום ששלפה מתוך מגירת המטבח, מתוצרת החברה. רוחב הנייר היה כרוחב הגליל, 30 ס"מ – לשמחתו הרבה של טייטלבאום.

אינני רוצה להתערב בנעשה בין הסירים והקדרות של קוראי, אך יהיה מעניין לשמוע מה רוחב נייר האלומיניום ("גלילומיניום") המשווק בידי אקסטרא פלסטיק אם יש כזה במגירות המטבחים שלהם, כדי שנדע אם זו תקלה מוגבלת או נפוצה יותר.

מיליון מיקרואורגניזמים, 100,000 קוליפורמים

בדיקה בגלידריות שערכה הרשות להגנת הצרכן בהסתדרות גילתה ברוב הדגימות רמות חריגות של חיידקים המעידות על חוסר הכשרה של העובדים כיצד לטפל במזון

מאת לאה פורת

עכשיו מקלקלים לנו עוד אחד מתענוגות הקיץ – ליקוק גלידה כחום היום. בדיקה מיקרוביאלית שערכה בחודש שעבר הרשות להגנת הצרכן בהסתדרות בגלידריות שונות מראה, שברוב הדגימות שנבדקו נמצאו רמות חריגות של מיקרואורגניזמים וקוליפורמים, שלפחות בחלק מהמקרים מסכנות את הבריאות.

העובדה שלא מקשרים בדרך כלל בין הרעלות מזון ("קלקול קיבה") לבין אכילת גלידה בגביע נובעת מהקושי לגלות איזה מוצר מזון בדיוק גרם לתופעות. אצל מבוגרים גם קיימת חסינות שפיתחה בגופם בגלל החשיפה רבת השנים לחיידקים שונים.

בדיקת הגלידה בוצעה במעבדת אמינולאב בקרית ויצמן שברחובות, שנציגיה נטלו את הדגימות בעשר גלידריות באזור המרכז. בכל גלידריה קנו שלושה כדורי גלידה: וניל, תות ושוקולד. הכדורים הוכנסו מיד לצינצנות ובהן קרח יבש, הובאו למעבדה במצב קפוא, ונבדקו מיד עם הגעתם.

על פי התקן לגלידה (ת"י 327), הספירה הכללית המרבית המותרת היא 50,000 מיקרואורגניזמים לגרם, קוליפורמים – מותר שיהיו עד 100 לגרם, וסטפילוקוקים – עד 50 לגרם. ד"ר ירום מלבסקי, יועץ הרשות להגנת הצרכן בענייני מזון, שריכז את הבדיקות, אומר כי הוא מוכן להתייחס בסלחנות גם כשהספירה הכללית היא עד 100,000 ומספר הקוליפורמים הוא עד 200, אבל גם כך מתברר כי חוץ מגלידריה אחת – קפולסקי-קפלידה (סנא נגה) ברחוב הרצל ברחובות, שבה תוצאות הבדיקה היו טובות מאוד – בכל תשע הגלידריות האחרות שנבדקו היו ממצאים בניגוד לתקן.

לדברי מלבסקי, הממצאים מראים כי ברוב הגלידריות הזיהום נובע בעיקר מחוסר היגיינה, מהעדר הכשרה של עובדי הגלידריות כיצד לטפל במזון ומהעדר פיקוח של משרד הבריאות.

ספירה כללית. ד"ר שושנה ויסמן, מנהלת המכון למיקרוביולוגיה של מזון בטירת הכרמל, מסבירה שזו בדיקה של כלל המיקרואורגניזמים (חיידקים, שמרים ועבשים) האווירניים, כלומר, הזקוקים לחמצן לשם התפתחותם. המספר המתגלה בספירה כללית משמש למעשה אינדיקציה לטיב הכללי של מוצר המזון והתנאים שבהם הוא עובר האחסון, או טיב חומרי הגלם שממנו הוכן המוצר – אך לא למחלות.

בבדיקות של הרשות להגנת הצרכן נמצאו בחמש דגימות יותר ממיליון מיקרואורגניזמים בגרם בספירה הכללית (פירוט בטבלה). ספירה כל כך גבוהה, לדברי ד"ר מלבסקי וד"ר ויסמן, מעידה על איכות ירודה וסכנה לבריאות; ב-14 דגימות נמצאו בספירה הכללית בין 100,000 למיליון מיקרואורגניזמים בגרם. גם ערכים אלה, לדברי ויסמן, פירושם שהמוצר עלול לפגוע בבריאות. בסך הכל נמצאו חריגות ב-60% מהדגימות (18 מתוך 30).

קוליפורמים. אלה חיידקים המשמשים קריטריון לזיהום צואתי אפשרי; זיהום זה יכול להיגרם כתוצאה מטיפול סניטרי גרוע בחומרי המזון, כגון שימוש בכלים מזוהמים או בידיים מלוכלכות. הקוליפורמים משמשים אינדיקטור למצב התברואתי, ולכן הם גורם אזהרה.

בבדיקות של הרשות להגנת הצרכן נמצאו בשתי דוגמאות יותר מ-100,000 קוליפורמים – ערכים המעידים על איכות ירודה וסכנה לבריאות; ב-15 דגימות נמצאו בין 1,000 ל-100,000 קוליפורמים. גם ערכים אלה מעידים על איכות ירודה; בשבע דגימות נמצאו בין 200 ל-1,000 קוליפורמים בגרם. מצב זה אינו אידיאלי, אבל לא חמור. בסך הכל נמצאו חריגות ב-80% מהדגימות (24 מתוך 30).

סטפילוקוקים. השם המלא של החיידק הוא סטפילוקוקוס אאוריוס, ובניגוד לחיידקים פתוגניים (מחוללי מחלות) אחרים שצריכים להתרבות במערכת העיכול כדי לגרום מחלה, חיידק זה צריך להתרבות בתוך המוצר. כשהוא מתרבה, הוא מפריש רעלן עמיד לחימום. הוא גורם שלשולים ועלול להיות קטלני לילדים ולקשישים. למרבה המזל, בכל דגימות הגלידה שנלקחו לא נמצאה סטייה מהתקן.

האם יקלקלו לנו עוד אחד מתענוגות הקיץ?

העברנו את ממצאי הבדיקה במלואם למנהל שירות המזון הארצי במשרד הבריאות, ד"ר בריאן קוין. הוא אמר כי אחת הבעיות היא שהממצאים הם בגדר עבירה על החוק, אבל כשלעצמו הוא אינו מוטרד מהם, כי הם אינם מצביעים על סכנה בריאותית. החיידק הפתוגני היחיד שנבדק הוא סטפילוקוקוס, אמר, ועל פי התקן מותר שיהיו עד 50 חיידקים בגרם. בכל הבדיקות נמצאו פחות מ-50. בבדיקת שאר החיידקים נמצאו קצת מעל המותר. בכל מקרה, אמר, אי אפשר להגיע למסקנות מכדור גלידה אחד. לא רציני לבדוק כדור אחד מכל סוג.

ד"ר שושנה ויסמן, שגם אליה העברנו את ממצאי הבדיקה, אמרה שהיא מופתעת מתגובתו של ד"ר קוין. הממצאים ברוב הדגימות מעידים על חריגה מדרישות התקן, שלטעמה הן אפילו מקילות מדי. בכמה מקרים הם מעידים בפירוש על סכנה לבריאות, ציינה.

אשר למקור הזיהום, היא מסכימה עם ד"ר מלבסקי שאי אפשר לדעת אם מקורו אצל היצרן או בחנות הגלידה. אבל סביר יותר להניח שמקור הזיהום הוא במקום המכירה. אחד הגורמים לכך יכול להיות השימוש במשך יום שלם באותה כף המשמשת להוצאת הגלידה, המונחת בתוך כלי ובו מים עומדים.

ויסמן מציעה לרחוץ את הכף בסבון ובמים חמים זורמים מדי שעה ולהחליף את המים בכלי לאחר שרוחצו גם אותו. היא הצביעה על מקור נוסף לזיהום מקומי: שימוש במטלית הספוגה בשאריות גלידה לניגוב המשטחים. באותה יד שבה אוחזים במטלית משרתים אחר כך את הלקוח.

תגובות החברות:

מונטנה. תגובת מנהל החנות, ישעיהו ליכטנשטיין, לא התקבלה עד להורדת החומר לדפוס. זאת על אף שנציגת הרשות להגנת הצרכן ניהלה במשך שלושה ימים (בין 27 ל-29 ביוני) שיחות טלפון רבות עם הגב' סגל שהזדהתה עצמה כקופאית במקום. לדבריה, מנהל החנות קיבל את המכתב, אך היא איננה יודעת מדוע אינו מגיב. היא הסכימה להשאיר לו הודעה מפורשת כי הוא מתבקש להגיב. שיחה נוספת עם מנהלת החשבונות במקום לא הועילה אף היא.

גלידת באר שבע. לאחר שלוש הודעות למנהלת החנות, אליענה, נמסר מספר הטלפון של מנכ"ל הרשת, עודד. נציגת הרשות קיימה אתו שיחות ארוכות. לדבריו, הוא מטיל ספק בתוצאות הבדיקות, ולטענתו, "מתלבשים" עליו. כן אמר שהוא מטיל דופי במעבדה שביצעה את הדגימה והבדיקה. עובדה היא, אמר, שבמעבדה המורשית של משרד הבריאות, הבדיקות תמיד תקינות.

גלידה איטלקית. קיבלנו את ביקורתכם. נראה לשפר את המצב הקיים בהקדם האפשרי.

גלידה מספיק. אנחנו נמצאים תחת פיקוח וביקורת של לשכת הבריאות המחוזית תל אביב ולא היה מקרה שחרגנו מהתקן. אין לנו הסבר למה שקרה. נבדוק אצלנו אם יש ליקויים ונתקן אותם.

ד"ר לק: המפעל עומד תחת פיקוח מעבדה מורשית של משרד הבריאות ומדי שבוע נלקחות דגימות מספר. במשך תשע שנות קיומה של החברה לא היו אף פעם תוצאות חריגות, לא בבדיקות של המעבדה ולא בבדיקות שערך משרד הבריאות. הספירות הגבוהות שהתקבלו בבדיקות של הרשות להגנת הצרכן בגלידות התות מראות חד משמעית שהזיהום הוא בחומר הגלם – התות. אנו עורכים כעת בדיקת חומר הגלם ונודיעכם את תוצאותיה.

בן אנד ג'ריס. הופתענו לקבל את תוצאות הבדיקה כיוון שמלבד העובדה שמפעל הגלידות נמצא תחת פיקוח ובדיקות שוטפות של משרד הבריאות, אנו גם קשורים למעבדה פרטית שבודקת באופן שוטף את חומרי הגלם והתוצרת המוגמרת. אנחנו עורכים עתה בדיקות כדי לנסות לאתר את מקור התקלה ולטפל בה.

קפה מאיר (ויסמן). אם אמנם נמצא זיהום בגלידה, זו איננה אשמתנו. צריך לחפש את מקור הזיהום במקום אחר.

בלו מון. בתאריך 27 ביוני התקבל במשרדנו מכתב בדבר בדיקה שערכתם בתאריך 6 ביוני בבית הגלידה בסניף דיזנגוף 306 בתל אביב. אבקש להודיע כי רשת גלידות בלו מון הולה בודקת את האמור במכתב. עם קבלת תוצאות הבדיקה נודיע אתכם.

פינת הגלידה. אני מוכר גלידה כחמש שנים ובכל שנה, בזמן חידוש הרישיון, נעשות בדיקות של משרד הבריאות. אף פעם לא נאמר לי כיצד אני צריך למכור גלידה – מלבד רמת הקירור. אני מוכן לשמוע הדרכה מכל גורם שנותן הדרכה, ואתקן את הדרוש תיקון.

מקום הקנייה	סוג הגלידה	ספירה כללית לגרם	קוליפורמים לגרם	סטפילוקוקים לגרם
מונטנה	וניל	1,000,000	13,000	לא נמצאו
גני התערוכה	תות	1,000,000	31,000	לא נמצאו
ת"א	שוקולד	1,000,000	4,500	לא נמצאו
גלידת באר-שבע	וניל	140,000	5,800	לא נמצאו
דיזנגוף 247	תות	420,000	לא נמצאו	לא נמצאו
ת"א	שוקולד	4,200	780	לא נמצאו
גלידה איטלקית	וניל	220,000	310	לא נמצאו
ביאליק 49	תות	61,000	360	לא נמצאו
ר"ג	שוקולד	1,400	100	לא נמצאו
גלידה מספיק	וניל	360,000	3,700	לא נמצאו
התקוה	תות	6,000	260	לא נמצאו
ז'בוטינסקי 76 ר"ג	שוקולד	73,000	860	לא נמצאו
ד"ר לק	וניל	10,000	230	לא נמצאו
דיזנגוף סנטר	תות	240,000	49,000	לא נמצאו
ת"א	שוקולד	1,500	לא נמצאו	לא נמצאו
בן אנד ג'ריס	וניל	1,000,000	100,000	לא נמצאו
דיזנגוף 284	תות	260,000	14,000	לא נמצאו
ת"א	שוקולד	470,000	25,000	לא נמצאו
קפה מאיר (ויסמן)	וניל	300,000	22,000	לא נמצאו
דיזנגוף 185	תות	260,000	9,400	לא נמצאו
ת"א	שוקולד	170,000	4,700	לא נמצאו
בלו מון	וניל	76,000	1,600	לא נמצאו
דיזנגוף 306	תות	110,000	970	לא נמצאו
ת"א	שוקולד	320,000	9,400	לא נמצאו
סנוקרסס –	וניל	490,000	85,000	לא נמצאו
פינת הגלידה	תות	50,000	1,200	לא נמצאו
רח' הרצל רחובות	שוקולד	1,000,000	100,000	לא נמצאו
סנא נגה	וניל	3,300	160	לא נמצאו
קפולסקי-קפלידה	תות	2,800	190	לא נמצאו
רח' הרצל רחובות	שוקולד	1,500	40	לא נמצאו

הערה: התקן מאפשר ספירה כללית – מקסימום 50,000 לגרם
קוליפורמים – מקסימום 100 לגרם
סטפילוקוקים – מקסימום 50 לגרם

פסטיבל גבינות בשופרסל

טעמים / דניאל רוגוב

יש מי שמכבירים טובה לרשת שופרסל על שהיא עורכת מדי שנה "פסטיבל גבינות בינלאומי". אני איני אחד מאלה. ראשית, מדי שנה אני נזכר שוב בחוקי הפרוטקציוניזם שמגינים על יצרני הגבינה המקומיים ובאותה עת מונעים מהם, בגלל חוסר תחרות, להתפתח ולשפר את מוצריהם.

הסיבה השנייה לחוסר התלהבותי שלי קשורה באיכות ובמחירים של הגבינות המיובאות לצורך הפסטיבל ובהצהרות הכרוכות בכשרות, שכן כל הגבינות המיובאות כשרות.

"הכשרות מוסיפה 30%–50% לעלות הגבינה", אומר מנהל השיווק של הרשת, אך בארצות הברית גבינות אירופיות רבות שלהן תקן כשרות O-U עולות בדיוק כמו הגבינות המיובאות הלא כשרות.

העובדה שגבינות משווייץ עולות בשופרסל עד 79 שקל לק"ג היא שערורייה, ממש כפי שלא מתקבל על הדעת שגבינת פטה מדנמרק – ארץ שאינה מצטיינת דווקא בייצור גבינות פטה – תעלה 47.80 שקל לק"ג.

ארבעה סוגים של גבינת קממבר הנמכרים במסגרת הפסטיבל טובים יותר מגבינות הקממבר המקומיות אך רחוקים מהמיטב של השוק הצרפתי; אין זכר לגבינות איטלקיות בכלל ולפרמזן בפרט; ומוזר שהגבינה היחידה המיובאת מארצות הברית היא גבינת פילדלפיה, שאותה אפשר לרכוש כאן במשך כל השנה.

השורה התחתונה: הגבינות היחידות שכדאי לצרוך כאן בחודש הפסטיבל הן הטילזיטר והאמנטל משווייץ, הרוקפור מדנמרק והארדם והגודה עם זרעי כמון מהולנד.

דובדבנים רכרוכיים

יש פירות וירקות שמתאימים להקפאה ולאחר ההפשרה הם זהים כמעט בטעם ובמרקם למוצר הטרי. אך המוצר שהוציאה באחרונה לשוק חברת "גולד סאן" לא שייך לקבוצה הזאת. אלה הם דובדבנים חמוצים, אוכמניות ומוקפאים, שיוצרו בהונגריה בידי החברה-הבת של "סנפרוסט". גם אם טעמם מלא ועשיר, הם רכרוכיים מדי לאכילה ומימיים מכדי שישמשו לאפייה. הם מתאימים בעיקר להכנת לפתן או רטבים.

מפתיע שהמוצר הקפוא יצא לשוק בשיאה של עונת הדובדבנים, כאשר קל להשיג מבחר גדול טרי. במחיר 9.30 שקלים לקופסה של 350 גרם (בערך אותו מחיר שתשלמו בעד דובדבנים טריים), הדובדבנים הקפואים הם לא מציאה גדולה.

קטשופ לילדים

על סמך ההנחה שקטשופ הוא הרוטב הפופולרי ביותר בקרב ילדים הוציאה עכשיו חברת אסם קטשופ המיועד במיוחד לצעירים. הוא מכיל מה שמכיל הקטשופ הרגיל של אסם – עגבניות, סוכר, מלח, חומץ ותבלינים. החידוש הוא בתוספת מבחר ויטמינים, ברזל וחומצה פולית. חדש גם שיווקו של הקטשופ בבקבוק פלסטיק לחיץ, המתאים לגודל כף ידו של ילד. הטעם אינו שונה מטעם הקטשופ הסטנדרטי של אסם.

המחיר לבקבוק פלסטיק לילדים המכיל 340 גרם הוא 6.75 שקלים – רק מעט יקר מהקטשופ הרגיל של אסם.

ושוב, טופו קפוא

אוכלוסיית העולם הולכת וגדלה וקשה להתווכח עם עתידנים הצופים שטופו ואצות יהיו המאכלים שבכוחם של דבר ימנעו את גוויעתו ברעב של המין האנושי. אולם בשאלת השאלה מדוע כמעט כל המוצרים שמפתחים כיום על בסיס טופו ואצות נמכרים בחנויות העולם הראשון דווקא, שבהן אפשר עדיין להשיג בקלות שפע של מוצרי מזון אחרים. גם תמוה מדוע מציגים מוצרים אלה כמעדנים ומוכרים אותם, בהתאם, במחירים גבוהים. אם להיות כנים – הטופו, המיוצר מתמצית סויה קרושה, הוא מזון תפל ומשעמם. נראה כי עדיין לא נמצאה השיטה לשפר את טעמו.

Tofu Delites – בצד החיובי, שהוציאה עכשיו לשוק חברת "דיאט" מעדניה הוא מוצר דל שומן וקלוריות יחסית (103 קלוריות ל-100 גרם) ואין בו כולסטרול, משום שהוא מבוסס כולו על מוצרים צמחיים. בצד השלילה – המוצר החדש מוכיח שעם כל הרצון הטוב, קינוחי טופו קפוא נעדרים את הטעם, העושר והמרקם של גלידה אמיתית. הטעם שבדקתי, טעם פקאן עם אגוזי פקאן, השאיר תחושה שמנונית על הלשון ואופיין ברמת מתיקות ובטעם לוואי קל שנשארו זמן רב מדי בפה.

רבים האוכלים טופו מסיבות בריאותיות עלולים להסתייג מכך שמלבד שומן צמחי וחלבון צמחי (לשון נקייה לטופו), יש במוצר גם מייצבים, הרבה סוכר, מלח (40 מיליגרם ל-100 מיליליטר), חומרי טעם וצבעי מאכל. אחרים עשויים להסתייג מהמחיר – 16.90 שקל למכל של 1 ליטר.

הבייבי מוצלחים מאוד

הדג האחרון שהגיע לשוק מהבריכות של קיבוץ דן מכונה "בייבי סלמון". למעשה זהו שם שגוי, שכן הדגים, המגודלים אך ורק בבריכות מים מתוקים, הם בני שנה וחצי בערך.

בשרם ורוד יפה, מוצק וטעים, והם אידיאליים לקלייה בגריל, לטיגון או לאידוי. הם נמכרים טריים בשוקי הדגים, משקל כל אחד מהם 400–700 גרם ואורכו 30–40 סנטימטרים. מסלמון טרי אין מצפים שיהיה זול, אבל אפילו במחיר 42 שקל לק"ג הם משתלמים מאוד.

היום הם ילדים, מחר הם אנשים.

"יתרון לעתיד בטוח" תכנית חיסכון חודשית לילדיך, לנכדיך וגם לך – המבטיחה עתיד טוב יותר.

יש לכם ילדים או נכדים שאתם מאוד אוהבים, ואתם רוצים כבר היום להבטיח את עתידם. במיוחד לכם, מציע בנק דיסקונט תכנית חיסכון משנתיים ועד 15 שנה, בתנאים אטרקטיביים במיוחד – "יתרון לעתיד בטוח". השקעה חודשית קטנה, שהופכת עם השנים לסכום מצטבר גדול, שהוא התחלה טובה ללימודים, לטיול לחו"ל ולכל תכנית עתידית.

היתרונות של "יתרון לעתיד בטוח":
- תכנית חיסכון ל-15 שנה, עם אפשרות ליציאה אחרי שנתיים, ולאחר מכן-כל חצי שנה, ב-27 תחנות זמן.
- ריבית משתנה ומתעדכנת.
- השקעה בטוחה, ללא סיכונים – והכל פטור ממס.

חדש בדיסקונט

היכנסו עוד היום לסניף דיסקונט ושאלו על תכנית "יתרון לעתיד בטוח".

בנק דיסקונט

مكنز من الأص

هكذا من الأصل

שוק ההון

עורך גיא רולניק

לידר

"תנודתיות אך קו מגמה כלפי מעלה". זו הערכתם של כלכלני בנק הפועלים לגבי התנהגותו הצפויה של שוק המניות. בטווח הקצר הם מציינים את ההשפעה המרכזית של פעילות המשקיעים הזרים – שמעורבותם הנוכחית בשוק היא רק בתחילת דרכה, אך ייתכן שנראה אותם הן בצד של הקונים והן בצד של המוכרים. השפעה חשובה נוספת אותה מציינים בפועלים תהיה לדו"חות הכספיים למחצית הראשונה של השנה, העתידים להתחיל להתפרסם בקרוב.

בטווח הארוך עשוי שוק המניות להיות מושפע ממצב המשק. בימים אלו החלו להתפרסם תחזיות האוצר לגבי ההתפתחויות הצפויות במשק ב־96'. בצד הבעייתיות במאזן התשלומים, שייתכן שתיקון בשער החליפין יכול לפתור חלק ממנה, ורמת הריבית הריאלית הגבוהה, הרי שישנן גם חדשות טובות, כמו הציפייה להמשך הצמיחה וההשקעות, אם כי בשיעורים נמוכים יותר מהשנה, וירידה בצריכה הפרטית. כל אלה, להערכת כלכלני בנק הפועלים, יוצרים רמת ביטחון נוספת באשר לעתיד שוק המניות.

"התייצבות מדד המשתנים והמעו"ף ברמה הנוכחית". בסקירה השבועית של הבנק הבינלאומי, המיועדת ליועצי ההשקעות של הבנק, מציינים כלכלני הבינלאומי, כי "על אף קיומה של אווירה חיובית בשוק המניות, והנובעת מכניסת משקיעים זרים ומעליות מתמשכות בשוק המניות בארה"ב, אנו מעריכים כי מדד המשתנים והמעו"ף יתייצבו בטווח הקצר ברמות הנוכחיות, תוך אפשרות לתנודות קלות בטווח קצר".

"האם הירידה במחזורים משפיעה על רמת השערים?" החודשים יולי־אוגוסט הניצבים בפתח, מאופיינים מידי שנה בהיחלשות במחזורי המסחר. בסקירתם השבועית של כלכלני בנק לאומי הם מנסים לבחון אם יש קשר בין רמת מחזורי המסחר לבין רמת השערים בבורסה. נתוני ארבעת החודשים האחרונים מראים, כי לאורך מרבית התקופה השינויים בשערים עקבו אחר השינויים ברמות המחזורים. אולם, עדיין קשה להסיק שאכן קיים מידע במחזורים היכול להצביע בבירור על שינוי ברמת השערים, אומרים כלכלני בל"ל.

המחצית הראשונה של '95 – 3 השנים הטובות בוול סטריט בעשור האחרון

השבוע בבורסה

גיא רולניק

טבלת התשואות הבינלאומית של בורסות המניות בחודשי הגלובוס שראינו ביום שישי בלילה כמו סיכום המסחר ברשימה המקבילה בבורסה בתל אביב באחד מסופי השבוע של סוף '93. כמעט מגמה כלל עולמית למניות לא ראינו בשוקי ההון הבינלאומיים זמן רב. זה התחיל בטוקיו, שזינקה ב־6.3%; עבר דרך מילנו, לונדון ופאריס, שעלו ב־1.9%, ‎+2.2% ו־3.5% בהתאמה; ולבסוף, הגדולה מכולן – וול סטריט, שבה הדאו ג'ונס התעופף ב־0.83% ושבר את רמת 4,700 הנקודות – רק ימים לאחר ששבר את 4,600 הנקודות.

אלן גרינספאן אחד, רבע אחוז של הורדת ריבית – וכל העולם חוגג. בכל רשתות הידיעות הסבירו את הבום העל־טבעיתי של ניו־יורק, אירופה וטוקיו בהחלטה של נגיד הבנק המרכזי – גרינספאן – להוריד את הריבית ברבע אחוז – צעד שהגדיל את הציפייה לתהליך אוניברסלי של הורדת ריביות.

פרנקל יושפע מגרינספאן?

יש סיכוי קלוש שתל אביב הקטנה תוכל להישאר הבוקר שוות נפש נוכח ההילולה הכלל עולמית. עוד בטרם יתחיל הבוקר המסחר כבר קיבלו המשקיעים כאן מקדמה של חצי אחוז עלייה, בזכות הזינוק של טבע בוול סטריט: היא סגרה ביום שישי בלילה בניו־יורק בשיא חדש של 41.25 דולר – גבוה בכ־8% ממחיר הנעילה שלה כאן ביום חמישי – מה שמבטיח לה עלייה דומה בת"א והשפעה של כחצי אחוז לפחות על מדדי המעו"ף המשתנים.

טבע תדחוף את טבע: אי.סי.איי את כלל אלקטרוניקה וטאואר סמיקונדקטור אולי תדחוף את החברה לישראל. אינדיגו לא קשורה לשום מניה ישראלית – אבל בשווי שוק של 3 מיליארד דולר היא בוודאי לא תפגום באווירה בשוק הבוקר.

הפרשנים האמריקאים שמצוטטים בשבוע האחרון בכל הרשתות, העיתונים והמגזינים לא מצליחים לומר שום דבר שלילי על שוק המניות האמריקאי. בתחזית התקופתית שעורך הירחון "Barrons", שבה מצוטטים כוכבי וול סטריט הבולטים, נמצאו רק 2 מתוך 10 שהצליחו או העזו לצאת נגד עדר השוורים הדוהר במעלה ההר.

הבוקר נתגע בוודאי יחד עם הגויים בכל העולם את רבע האחוז של גרינספאן הנהלל, בשבח ונקלס את מצב הכלכלה האמריקאית ואת הדו"חות הרבעונים של הפירמות בארה"ב, שמצליחים להפתיע כל רבעון.

מי יודע, אולי הצעד של הפדרל רזרב האמריקאי ישפיע גם על פרנקל שלנו, שהרי כל הדיוס כבר יודע שהנגיד המקומי יותר מושפע מגרינספאן ורעיו הנגידים ברחבי העולם מאשר משוחו וחברות התעשיינים, המוחים והפקידים בת"א וירושלים.

אבל עם הדאו ג'ונס ב־4,700 נקודות ועם מכפילי רווח ממוצעים של 25 עד 30 ומכפילי הון של 3 עד 4 במרבית חברות ההיי־טק הישראליות הנסחרות בוול סטריט – נראה שאפשר כבר לנקט משנה זהירות בהתייחסות לשוק האמריקאי בכלל, ולמניות הישראליות בפרט. ובאותה הזדמנות שאנחנו נוהרים עם חברות ההיי־טק הישראליות הנסחרות בוול סטריט, כדאי גם לזכור, כי מעולם לא היה השוק התל אביבי כה רגיש לשוק האמריקאי, ולשווקים הפיננסים העולמיים, כמו שהוא היום. הדאו ג'ונס נמצא במגמת עלייה רצופה כמה שנים טובות – אבל אם נסתכל מספיק שנים לאחור – נוכל לראות את אוקטובר '87.

"תן לי 5% פיחות"

למרות שאת הכותרות מקבלות בדרך כלל הורדות הריבית של הבנק המרכזי האמריקאי – הרי שהכוח העיקרי המניע את הבורסה בארה"ב, כך לפחות טוענים חלק ניכר מהמומחים, הוא התוצאה ברווחי החברות, הבאורותה, גם חידוש המגמות של השתלטויות, מיזוגים ועסקות גדולות.

עסקות, העברות שליטה וכניסת כסף זר יש גם בשוק המניות התל אביבי – אבל מגמת הרווחיות בחברות בארץ אינה דומה כלל לנעשה בארה"ב. יתרה מזאת, אצל חלק ניכר מהחברות היצואניות – הקשיים כאן הם תמונת הראי של הצלחות שם. בעוד שהיצואנים האמריקאים נהנים ממרקים, ינים ושאר מטבעות היצוא המתחזקים מול הדולר – הרי שבישראל סובלים היצואנים מדולר הנמוך ומינפלית ב־4% מרמתו לפני שנה. במונחים ריאליים איבד הדולר 18% מאז תחילת '93.

"תן לי 5% פיחות ואני בראה אותו להלוטין", אמר לנו בסוף השבוע מנכ"ל של אחת מהחברות הבטחוניות היצואניות. אנחנו לא יכולים לתת לו את 5% הללו, גם בבנק המרכזי לא מוכנים לספק פיחות כזה, וברבעון השני של השנה נמשיך לראות את הדולר לוחץ את הרווחיות של יצואניות רבות.

גם למי שאינו מייצא יש די־צרות – הוצאות המימון הגבוהות, מחירי חומרי הגלם היקרים, היבוא שהוזל כתוצאה מתיסוף השקל מול הסל והמטבע, התחרותיות, שוק גוברת – כולם ימשיכו ללחוץ את רווחיות החברות גם ברבעונים הבאים.

מתי הם יחזרו למניות

כמעט בכל סקירות סוף השבוע של הבנקים דובר ב"ביקושים בשוק איגרות החוב", שאיפיינו את מרבית ימי המסחר בשבוע שעבר. הכיוון היה אכן חיובי בשוק איגרות החוב – אך כדאי לזכור את הסביבה באפיקי חסרי הסיכון שבה אנחנו חיים כבר כמה חודשים.

התשואות באיגרות החוב הצמודות בחודש האחרון על רמות שיא היסטוריות של כ־4.5% עד 4.8% בחלק מהסדרות הקצרות מגיעות התשואות עד 5%. מצד גיסא, על רקע תשואות שכאלה נראה המהלך של 25% שעשה שוק המניות בשלושת החודשים האחרונים מרשים במיוחד; מאידך גיסא, כוח המשיכה של המניות נראה היום עדיין נמוך בהשוואה לתשואות חסרות הסיכון. בין אם אתה מנהל קופת גמל, חברת ביטוח, מנהל כספים של חברה גדולה וגדולה או משקיע פרטי רגיל – צריך להיות כוח חזק מאוד שיוציא אותך מהחיק החמים של האפיקים חסרי הסיכון.

אין פלא איפוא, שכוח הקנייה הגדול בשוק המניות היום הוא בעלי עניין ומשקיעים זרים, בעוד שהציבור ממשיך לפדות קופות גמל וקרנות נאמנות, ולהתבצר בתוכניות החיסכון שלו. ההיסטוריה לימדה, כי בעוד שנתיים, שלוש או חמש שנים – כשיגיעו תוכניות החיסכון הללו לפירעון – יחזור חלק מהכסף חזרה לבורסה, ומה שלא היה לו טוב במחיר של 100 שקלים – הוא יאהב כנראה במחיר של 150 שקלים.

ההבדל בין אינדיגו ב־2 או 3 מיליארד דולר

האנליסטים האמריקאים היותר מפוכחים אומרים היום, שהמחצית הראשונה של '95 היתה שלוש השנים הטובות ביותר שידעה וול סטריט בעשור האחרון. הכוונה היא, כמובן, ש־23% שעשה הדאו ג'ונס מתחילת השנה או 28% של מדד ה־S&P הם התשואה "הנורמלית" שיש לצפות מתקופה של שלוש שנים, ולא של 6 חודשים.

ביום שלישי האחרון צוטט בעיתון "פורבס" אנליסט אמריקאי, שטען כי מחיר היעד של חברת אינדיגו לסוף השנה הוא 60 דולר. בהתאם לרוח ימים אלה בוול סטריט – אינדיגו כמעט שהגיעה למחיר היעד הזה תוך שלושה ימים. ביום שלישי היא היתה ב־51.5 דולר ואילו ביום שישי סגרה ב־59 דולר.

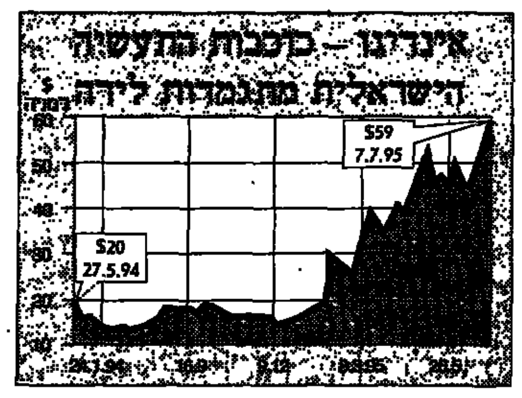

אינדיגו היא מסוג המניות שסוחרי ני"ע ותיקים יאמרו עליה: "עם מה שאני לא מבין – אני לא מתעסק". המומחים בענף הדפוס אומרים, שהיא מביאה בשורה אדירה לענף. הבעיה היחידה שלנו עם אינדיגו היא המחיר שלה. עוד דולר קטן, שבשביל אינדיגו באמת לא מהווה בעיה, יביא את החברה הזאת לשווי שוק של 3 מיליארד דולר.

3 מיליארד דולר הם כ־9 מיליארד שקלים: בערך עשירית משווי השוק הכולל של שוק המניות בת"א, אם מנכים את הרישום הכפול בחברות ההחזקה. ליד אינדיגו האחות – חברה עם הרבה הרבה פוטנציאל, אבל בינתיים עם רווחים שוליים של כמה מאות אלפי דולרים – מתגמדת לפתע כל התעשייה הישראלית.

20 שנים של סאיטקס, 10 שנות צמיחה מהירה באי.סי.איי, פריצה הסרת תקרים של טבע לארה"ב – כולם בטלים לפתע מול אינדיגו אחת. הדיסקאונטים, ולקינד, פישמן – כל אילי ההון הגדולים נראים אביונים ליד בני לנדא מאינדיגו.

במחיר של 20 דולר, שבו הנפקה אינדיגו, אמר עליה אפי ארזי: "החתם שלה השתגע". במחיר של 30 דולר צעקו הברוקרים בת"א ש"זו בדיחה"; במחיר של 40 דולר רצינו לכתוב כאן מאמר שכותרתו: "אינדיגו היא יעד מצוין לשורט"; במחיר של 50 דולר כבר לא רצינו לכתוב כלום, רק להסתכל. ובמחיר של 60 דולר – אנו מבינים שיש דברים שאיתם לא כדאי להתווכח.

שהרי בינינו, מה כבר ההבדל בין אינדיגו ב־2 מיליארד דולר לאינדיגו ב־2.5 מיליארד דולר. הראשון נראה מטורף, וגם השני. אז אם כבר הבנו שאנחנו לא מבינים בעניין, וזה כנראה גדול מאיתנו – אז שיהיה כבר 3 מיליארד דולר. ונזהיר מראש, כי במחיר של 70 דולר בכוונתנו להוציא המלצה לפיה: "אינדיגו בדרך ל־100 דולר".

195: רמה קריטית; תמיכה ב־183–179

מזווית טכנית

רפי פרסיץ

שבוע המסחר הראשון ביולי נתנך במחזורים מצטמקים, כשמדדי המניות בתל אביב נעים בתחומים צרים. מדד המשתנים טיפס, בחישוב שבועי, מ־187.33 ל־187.96 נקודות (‎+0.32%) ומדד המעו"ף מ־188.94 ל־190.57 נקודות (‎+0.86%). לעומתם, נשחק מדד הכר"מ מ־152.32 ל־148.89 נקודות (‎-2.25%) ומדד המניות הכללי מ־172.03 ל־171.23 נקודות (‎-0.47%).

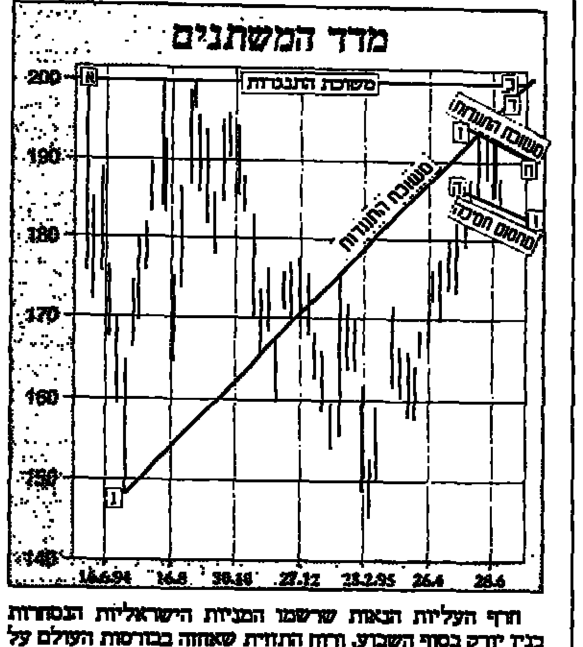

חרף העליות הנאות שרשמו המניות הישראליות הנסחרות בניו יורק בסוף השבוע, ורוח התזזית שאחזה בבורסות העולם על רקע קיצוצי הריבית ביפאן ובארה"ב, אין בנפח המסחר הקייצי הדליל כדי לבשר גדולות ונצורות לבורסה התל־אביבית.

כך או כך, מנקודת ראות טכנית צרופה, כל עוד אין מדד המשתנים מבקיע באורח משכנע את מחסום 195 הנקודות, אין מקום לשנות את ההערכה שעודנו מצויים בעיצומו של גל"תיקון, האמור להוביל את מדד המשתנים, בשלב ראשון, לרמת 183–179 נקודות.

בתרשים העמודות השבועי, שהמציא לנו מאיר פוזמא ברוב אדיבותו (לתשומת לבם של "קו מנחה" ו"תחבה לעניין": כך ראוי להציג עקומים), משורטטות משוכות התנגדות א'־ב' ו־ג'־ד' – שאינן קלות לדילוג.

מחסום התמיכה המיידי, ה'־ו', ומשוכת ההתנגדות המיידית, ז'־ח', המקבילים זה לזה, יוצרים מנהרת מסחר בתבנית דגל, שבתחומיה עשויים השערים לשוטט בתקופה הקרובה.

20 המניות הטובות והגרועות בשבוע שעבר

המניות הטובות	העליה ב־%	המניות הגרועות	הירידה ב־%
1. ציון החזקות 5	+45%	1. רב קר	-29%
2. דדיה	+22%	2. קו מנחה	-20%
3. עיני	+21%	3. מאקפל	-19%
4. פרג	+21%	4. אלעד מלונות	-17%
5. אברות	+15%	5. הפניקס	-16%
6. סקופ	+14%	6. יונידרס	-16%
7. משוב	+14%	7. רג'נסי	-15%
8. דנאל גרופ	+14%	8. קבלנים 5	-15%
9. גן שמואל	+14%	9. שלמה אנג'ל	-15%
10. אברבוך	+13%	10. סופר	-15%

* מקור: בנק הפועלים

ניו־יורק / 8.7.1995

שם המניה	מחיר סגירה	שינוי ב־%	BID	ASK	גבוה יומי	נמוך יומי	מחזור במניות	מחזור בדולרים	גבוה	נמוך	% שינוי שנתי 95	במיליוני דולרים: הון עצמי	רווח שנתי	מכירות	שווי שוק	מכפיל רווח
מדד ישראליות	151.85	2.8	---	---	152.19	147.41	---	---	147.86	108.68	32	---	---	---	---	---
סאיטקס	21⅜	-0.6	21⅜	21½	21¾	21	132,800	2,838,600	24¾	15½	30	749.0	64.0	704.0	911.4	14
טבע	41¼	4.8	41¼	41⅜	42⅝	39⅝	1,509,500	62,266,875	39⅝	21⅜	70	342.0	57.4	588.0	2212.2	39
אי.סי.איי	14¾	2.6	14¾	15	15¼	14¼	858,600	12,664,350	17⅝	11¼	8	322.0	77.0	385.0	1104.6	14
אדיומיקס	1 7/16	-11.5	1 7/16	1⅝	1 7/16	1 7/16	200	287	2 5/16	15/16	5	11.3	-6.5	7.3	8.6	---
אדיוסופט	8½	-4.2	8¼	8¾	9	8½	13,300	113,050	9¾	5⅞	21	16.0	1.7	9.8	34.0	20
אורבוטק	12⅝	-0.5	12½	12⅞	12⅝	12⅝	4,000	50,500	13¾	8	56	51.0	9.2	118.0	152.0	17
אי.אי.אס	3¼	2.0	3⅛	3¾	3¼	3⅛	2,200	7,150	4¼	1⅞	30	68.0	-9.2	91.8	45.3	---
אי.אס.ג'י.	3⅝	3.6	3½	3⅝	3¾	3⅝	7,700	27,912	4⅝	1	91	6.3	-3.3	15.0	16.4	---
אלביט	21⅞	-1.7	21⅞	22¾	22¼	21⅞	1,100	24,062	24¾	16¼	4	325.0	38.8	709.0	393.5	10
אלרין	20⅝	1.2	20⅝	21¼	21¼	20	49,900	1,029,188	24	6¾	136	11.1	2.4	7.4	88.5	37
אלסינט	2⅝	-4.5	2⅝	2¾	2¾	2⅝	21,300	55,912	2⅞	1¾	38	175.0	10.1	234.0	208.5	21
אלרון	10	5.3	9½	10	10	10	200	2,000	10¾	8	10	188.0	7.6	459.0	173.9	23
אלקטריק פיול	9⅞	0	9¾	10⅛	10⅛	9¾	34,400	339,700	13⅞	4¼	58	23.5	-0.6	4.2	84.3	---
אמ. סיסטמס	4⅞	-7.1	4⅞	5¼	5¼	4⅞	8,000	39,000	7	3⅛	18	9.0	-3.1	4.8	26.2	---
אראל	3¼	0	3¼	3½	3½	3⅛	35,600	115,700	4¾	2⅝	-19	10.0	1.1	4.1	12.8	12
ארית	13/16	8.3	¾	⅞	13/16	¾	31,500	25,593	1	⅜	63	10.5	-0.7	8.8	8.1	---
אשור רובוטק	1 1/32	-2.9	1 1/32	1 1/16	1 1/32	1 1/32	3,000	3,093	1 78/128	⅝	-31	10.0	-3.7	26.7	6.4	---
בי.ד.אר	5¼	0	5	5⅝	5½	5	16,900	88,725	5¾	3⅜	5	13.7	-1.1	17.6	30.6	---
ביוטכנולוגיה	3¼	2.0	3⅛	3¼	3⅜	3⅛	204,700	665,275	4¼	2	51	19.0	-7.4	17.4	122.6	---
גילת	23⅝	2.7	23⅝	24	24	22¾	85,600	2,022,300	23⅝	12	97	36.6	6.1	27.0	197.3	32
די.אס.אס.איי.	11½	8.2	11⅜	11½	11¼	10⅝	464,800	5,345,200	12⅛	4¾	142	46.5	9.8	80.0	80.7	8
הכשרת יישוב	9⅛	0	8⅝	9⅛	9⅛	9⅛	1,000	9,125	12	7¼	-16	124.0	3.8	156.0	85.0	22
הלת'קייר	1 11/16	0	1 11/16	1⅞	1⅞	1 11/16	35,900	60,581	2 5/16	1 5/16	11	16.0	-0.2	7.2	18.9	---
מימד רביעי	7⅛	-5.0	6⅞	7⅛	7⅝	6⅞	185,000	1,316,125	7½	3⅜	72	40.0	-6.6	24.7	78.2	---
טאואר	33 1/16	9.7	32¾	33¼	33¼	29¾	803,300	26,559,106	32½	10¼	201	62.0	7.7	58.0	330.6	43
מ.ד.י.	1 15/16	6.9	1 13/16	2 1/16	2 1/16	1 15/16	2,000	3,875	2⅛	11/16	94	5.6	-0.2	2.5	5.8	---
מכטומטקס	7¾	0	7⅝	8	8⅛	7⅝	21,400	165,850	8⅝	3⅝	51	30.5	-1.0	19.0	60.9	---
מלגרף	2	14.3	1⅜	2	2	2	500	1,000	3⅛	1⅛	-24	7.0	-4.9	2.4	6.5	---
מלדמה	8½	4.6	8⅛	8½	8½	8⅛	4,700	39,950	9½	4⅛	79	50.2	0.6	28.2	88.2	147
ישמק	11/32	0	5/16	⅜	---	---	---	---	½	7/32	-31	10.0	2.0	1.0	6.4	3
כרמל	9⅝	-2.5	9⅝	9¾	9⅝	9⅝	800	7,700	10¼	7	31	17.8	2.5	75.0	---	---
לן-גם	23 13/16	-0.3	23¾	23⅞	24	23⅝	190,200	4,529,138	25¼	15⅞	1	78.0	5.6	70.0	254.3	45
לייזר	7⅝	3.4	7⅝	7¾	7⅞	7 7/16	35,200	268,400	8	4 15/16	33	10.0	4.0	38.0	44.0	11
לאנופטיקס	13½	-2.7	13⅝	14	14	13½	14,500	195,750	15¼	6	66	35.0	3.0	20.5	80.7	27
מג'יק	10¾	0	10⅝	11⅛	11⅛	10⅝	19,800	212,850	11⅜	3⅝	83	15.0	-1.5	21.0	41.7	---
מגל	4⅝	-1.3	4 7/16	4⅝	4⅝	4⅝	3,000	13,875	5	2¾	54	14.4	1.7	16.8	23.0	14
מדיס אל	1⅛	0	1⅛	1 7/16	---	---	---	---	1⅞	5/16	-40	4.2	-2.6	0.4	9.6	---
נייר חדרה	54½	1.9	---	---	54½	54	400	21,800	55	41½	16	145.0	10.6	252.0	207.1	20
נקסוס	3⅝	0	3 7/16	3¾	---	---	---	---	5	2 15/16	-24	1.8	-6.5	1.6	18.1	-3
סילקום	3⅛	-10.7	3⅛	3½	3⅛	3⅛	3,500	10,937	4¾	2	-24	6.0	0.5	3.0	9.1	18
סופ"פ	2 7/16	14.7	2¼	2 7/16	2 7/16	2¼	67,300	164,043	3⅜	1¾	15	9.7	-0.5	27.6	16.7	---
עידן	5/16	-9.1	5/16	11/32	5/16	5/16	20,000	6,250	9/16	¼	-9	13.2	-3.0	14.5	9.3	---
עץ לבוד	7⅝	0	7⅝	7⅞	7⅝	7⅝	100	762	7⅞	5⅛	22	25.0	2.8	97.0	22.9	8
ראדא	4⅝	0	4⅝	4⅞	4⅞	4⅝	14,200	65,675	5	3	23	13.0	0.1	34.0	27.1	271
קוסם	1⅛	-28.0	1⅛	1 9/16	1 9/16	1⅛	1,500	1,687	3⅝	1	-59	4.7	0.6	4.3	6.0	10
ת.א.פ.	3 15/16	0	---	---	3 15/16	3 15/16	2,000	7,875	4¾	3¼	17	51.0	2.0	172.0	103.1	52
תאת	4 5/16	4.7	4 1/16	4 5/16	4 5/16	3 15/16	77,800	325,787	4⅝	1 11/16	64	11.0	---	16.5	37.3	---
תדן	6⅞	-3.5	6⅞	7¼	7¼	6⅞	16,800	115,500	8½	6½	-7	21.8	3.4	42.1	65.4	19
תדיראן	20¾	1.8	20¾	20⅞	20⅞	20⅜	21,400	444,050	24	15	-1	222.0	36.0	813.0	406.9	11
אופל	18	-2.7	18	18¾	19	18	44,200	795,600	20¾	14	29	34.0	4.7	27.6	113.4	24
אי.בי.איי	18½	5.7	18	18½	18¾	17½	82,300	1,522,550	19¼	13	42	---	6.1	47.5	101.7	17
אמפל	6¾	0.9	---	---	6¾	6⅝	20,500	138,375	7⅛	5½	1	172.0	14.4	81.8	160.2	11
אינדיגו	59	11.3	58½	59	59¼	53	303,300	17,894,700	53½	15¾	254	50.0	-21.0	81.0	2958.8	---
אפי	54½	6.3	53¾	54½	55	51	331,100	18,044,950	57¼	24	98	113.0	21.0	130.0	655.1	31
ניאומק	8⅛	-4.4	8	8¼	8⅝	8	911,600	7,406,750	9⅞	6¾	-6	80.0	-37.0	64.0	411.4	---
די.אס.פי.	22¾	2.8	22¾	23½	23½	22	228,200	5,191,550	23	10	127	25.5	2.7	17.8	181.3	---
די.אס.פי.גרופ	25	-3.4	24¾	25¼	26	24¼	227,900	5,697,500	26	13¾	28	---	16.4	61.6	230.0	14
נס סני	16¼	0.8	16¼	16⅝	17	15⅞	727,900	11,828,375	22	13	-20	102.0	19.4	76.7	643.5	33
מרקורי	20¼	1.3	19¾	20½	20½	19¾	86,100	1,743,525	24¼	11¾	47	40.0	5.0	26.8	258.8	52
ספיאנס	3	-2.0	3	3⅛	3⅛	3	43,800	131,400	4⅛	½	69	107.0	29.0	-6.3	36.6	1
פארמוס	2 3/16	0	2 5/32	2 3/16	2¼	2 5/32	376,900	824,468	2⅞	½	143	2.7	-12.5	0.1	31.7	-3
פי.אי.טי.	26¼	0	26¼	26½	26⅜	26⅛	2,400	63,000	28¼	20¼	-8	353.0	33.4	31.8	492.5	15
קומברס	19⅝	7.5	19¾	19⅝	19⅝	18¼	552,000	10,833,000	18⅞	11	65	103.0	12.0	99.0	390.5	33
קרן ישראל	12⅛	2.1	---	---	12⅛	11⅞	9,800	118,825	12⅞	9	20	---	---	---	---	---

הנתונים מבוססים על הדו"חות של ארבעת הרבעונים האחרונים שפורסמו. הרווחים בחברות הרשומות מתחת לקו המודגש חייבים במס.

טבע ב־41.3 דולר – 9% מעל ת"א; טאואר זינקה ב־10% במחזור ענק

וול סטריט

צבי רבין

יום המסחר של סוף השבוע שחלף ייחקק בזכרונם של משקיעים רבים ברחבי העולם שהופתעו מעוצמת העליות שרשמו הבורסות – במזרח הרחוק בבוקר, באירופה בצהריים, ובארצות הברית בלילה.

גל העליות החל ביום חמישי בלילה, כשקיצוץ הריבית שביצע נגיד הפד"ר, אלן גרינספאן, הצליח להעלות את הבורסות בארצות הברית בכ־1%.

לאחר וול סטריט, החלו בורסות המזרח לגעוש – הבורסה בטוקיו זינקה בשיעור הגבוה ביותר – 6.2% ומדד ההנג סנג עלה ב־2.7%.

בשעות הצהריים – כשהסוחרים באירופה קיוו שהורדת הריבית בארצות הברית תהיה אירוע גורף ותאלץ בסופו של דבר את הבנקים המרכזיים במדינות אירופה לבצע מהלך דומה – זינק מדד הCAC הצרפתי ב־3.2%, מדד הפוטסי האנגלי עלה ב־2.2%, והבורסה של פרנקפורט קפצה ב־1.5%. אך בזה לא הסתיים עדיין יום המסחר האחרון של סוף השבוע. מדד הדאו ג'ונס הוסיף עוד 0.8% לשערו, והשלים עלייה של כ־2% ביומיים האחרונים.

על כל שתי מניות שעלו ירדה אחת

זו הפעם השלישית השבוע בה רושם מדד הדאו ג'ונס שיא חדש, והסיבה העיקרית לכך ממשיכה להיות הציפייה לגידול ברווחי החברות בארצות הברית, בגלל ההורדה בריבית. הסקטורים שהובילו את העליות היו הסמיקונדקטורים, הביוטקים, מוצרי האלקטרוניקה, תוכנות המחשבים, ומניות הרכבות. אמנם נוצרה תחושה כללית שכל המניות עלו בארצות הברית, אך בפועל – על כל שתי מניות שעלו הייתה אחת שירדה.

את המשקיעים הישראלים מעניינת יותר הבורסה שמעבר לדלפק, שם נסחרות מרבית המניות הישראליות.

כשבורסה זו שברה בסוף השבוע שני שיאים חדשים – המחזור הסתכם ב־512 מיליון מניות, והמדד עלה לשיא כל הזמנים 969.7 נקודות, בעלייה של 1.77% – לא יכלו המניות הישראליות שלא להצטרף למגמה הכללית, ואת התוצאה הסופית ניתן לראות בטבלת המחזורים של סוף יום המסחר.

המניה שריכזה את המחזור הגבוה ביותר – 60 מיליון דולר, וגם עלתה ב־4.8%, היתה מניית טבע. במהלך יום המסחר נסחרה המניה במשך כמה דקות במחיר 42.4 דולר, אולם לקראת סיום נחלשה מעט ונסגרה ב־41.25 דולר – שיא חדש. מחיר זה גבוה ב־8.8% ממחיר המניה בתל אביב. העליות בטבע לא נבעו מהתגיות בענף – כל אחזותיה הנסחרות בענף הפרמצבטיקה ירדו בסוף השבוע, עקב חששות האנליסטים בארצות הברית בסוף השבוע מפני ירידה ברווחיות בענף. מניות מרק ירדו ביום ששי ב־1.1 דולר ממחיר של 47.6 דולר, בריסטול מאייר ירדה ב־1.3 דולר, ג'ונסון את ג'ונסון רשמה את הירידה החדה ביותר 2.5 דולר, ואיליי לילי ירדה ב־2 דולר.

אם ניזכר מעט בהיסטוריה של המניה, הרי שבינואר '93 ערכה הנהלת חברת טבע לבצע הנפקה של 8 מיליון ADR עבור הקרנות של מקסוול. עד מועד ההנפקה נסחרה המניה סביב 20 דולר. ההנפקה, שיצאה לדרך במחיר 20.75 דולר, סימנה את תחילתה של עלייה זו שאפילו ראשי טבע לא האמינו שתקרה – חודשיים בלבד לאחר ההנפקה חצתה המניה את ה־30 דולר והגיעה לשיא של 34 דולר.

מאז ספטמבר '93 ועד מארס '95 לא הצליחה המניה לחצות שוב שיא זה. את השנה הזאת פתחה המניה במחיר 23 דולר, אליו נפלה ללא כל סיבה מיוחדת. ב־19 למאי '95 החלה המניה לתקוף את יעד ה־35 דולר. לאחר שחצתה אותו היא נבלמה ב־39.5 דולר לפני כשבועיים, אך בסוף השבוע הצליחה לחצות את קו ההתנגדות של ה־40 דולר.

רוב האנליסטים יצאו בחודש האחרון בהמלצות קנייה חמות לגבי טבע, בכוח התוצאות שהציגה החברה בכנס של מינכן – תרופת הקופאקסון שמיועדת לטיפול במחלת הטרשת הנפוצה, ויש לה פחות תופעות לוואי מלתרופות האחרות הקיימות בשוק.

לעתים, כשהאנליסטים של וול סטריט צופים את טווח המניות לשנה שלאחר מכן, הדבר מעורר חיוך. כשעיינו אתמול בהמלצות שקיבלה טבע ב־94', קלטנו עינינו המלצה של האנליסט בגרנטל. האנליסט טען בינואר '94 שהוא מצפה שמניית טבע תגיע למחיר של 39–40 דולר לאחר שנה. מחיר המניה היה אז 24.8 דולר, ורבים חייכו למראה המלצה זו. גרונטל לא טעה וטבע עשתה זאת בדיוק שנה מאוחר יותר.

מי שיתבונן במחירה של אינדיגו ובשווי השוק החדש שקבעה ביום שישי בלילה – 2.96 מיליארד דולר – לא יתאפק בוודאי מלהפטיר את המשפט – "האמריקאים מטורפים". כבר ביום חמישי, כשאחד האנליסטים צוטט בעיתון פורבס כמי שצופה שאינדיגו תגיע ב־96' ל־60 דולר – היו מספר משקיעים שטענו כי זה מחיר "מטורף". אותו אנליסט טעה לצערנו בשנה.

אינדיגו סיימה את הרבעון הרביעי של '94 עם רווח תפעולי סמלי, ואת הרבעון הראשון סיימה בהפסד של 745 אלף דולר לעומת הפסד של 8.7 מיליון דולר ברבעון המקביל. ההכנסות של החברה הסתכמו ב־42.6 מיליון דולר לעומת 7.6 מיליון דולר ברבעון המקביל. הצפי בוול סטריט הוא שהחברה תרויח כ־95–55 סנט למניה, שהם כ־27 מיליון דולר. היו כמובן אנליסטים שהעלו את המספרים החזויים, מאחר שלטענתם החברה זכתה במספר חוזים גדולים בתערוכת דרופה.

למרות החגיגה סביב המניה קמו בימים האחרונים כמה אנליסטים שטוענים כי המניה מסובכת במחיר זה, ומסבירים שבקרוב תצטרך החברה להתמודד עם עוד מכונות דפוס אלקטרוניות שייצאו לשוק מתוצרת החברות סאיטקס, זירוקס ו־XEIKON.

שם המניה		מחיר סגירה בדולרים	שינוי באחוזים	מחזור במיליוני דולרים
טבע	⇧	41.3	4.8%	62.3
טאואר	⇧	33.1	9.7%	26.5
אינדיגו	⇧	59.0	11.3%	17.9
אי.סי.איי	⇧	14.8	2.6%	12.7
די.אס.אס.איי	⇧	11.5	8.2%	5.3
מדד דאו ג'ונס	⇧	4702.7	0.8%	
מדד נאסד"ק	⇧	969.7	1.8%	

אף אחד לא ניצל את הגיאות למכור אינדיגו

מעניין לציין שעד היום אף אחד לא ניצל את הגאות במחיר המניה כדי למכור מניות אינדיגו. רק כמה עובדים שהיו להם אופציות שקיבלו בהנפקה עשו זאת לפני כחודש, במחיר ממוצע של 42 דולר.

גם ג'ורג' סורוס, שהשקיע באינדיגו בתחילת '93 55 מיליון דולר ורכש 17% מהחברה, לא מכר עד היום מניות. שווי מניות אלה עומד כיום על 510 מיליון דולר.

אינדיגו, שהנפיקה במאי '94, גייסה 100 מיליון דולר ורבים לגלגו על החתם הראשי ליהמן שמעו להנפיק אותה ב־1 מיליארד דולר בשוק יורד. כיום נראה מחיר זה זול לאחר שהמניה השלימה עלייה של פי 3 בשנה.

הגאות בענף הסמיקונדקטורים גרמה למניית טאואר לעלות בסוף השבוע ב־9.7% במחזור של 26.5 מיליון דולר. עלייה זו גרמה גם למניית די.אס.אס.איי לעלות ב־8.2%.

הדאו־ג'ונס: הולך ל־5,000?

שוק זר

איתן אבריאל

כמו בכל סיבוב עליות חזק, גם שועלי הבורסה האמריקאים הופתעו מעוצמת הזינוק במניות וול סטריט במחצית הראשונה של השנה. אבל למרות עלייה של 23% מתחילת השנה ממשיכים המומחים לשדר אופטימיות. ההמלצה הרווחת: לקנות בסלקטיביות

איזה פספוס במחצית הראשונה של השנה, בעוד אנחנו כאן בישראל סבלנו מבורסה מוכה עם מדדים מנותקים, שוק ראשוני משותק, דו"חות כספיים גרועים ואווירה של "נגמרה המנגינה", עבר על השוק האמריקאי גל עליות מסחרר.

יותר מ־23% זינק מדד הדאו ג'ונס, המשקלל את 30 המניות התעשייתיות הכבדות מאז תחילת השנה, ואילו מדד הנאסד"ק, המשקלל את המניות הנסחרות מעבר לדלפק, טיפס לו ב־29%. דולרית.

רק שלשום, ביום ששי בלילה, שב קבע הדאו ג'ונס שיא חדש ומדהים של 4,702 נקודות תוך עלייה חדה 0.9%, ותוך שהוא סוחף אתו את שאר הבורסות בעולם לעליות מרשימות לא פחות.

שגשוג הבורסה האמריקאית בא לידי ביטוי מלא גם בשאר נתוני הפעילות: מחזור העסקות ביום ששי היה 470 מיליון מניות, ובנאסד"ק נרשם שיא חדש של 517 מיליון מניות. בחודש מאי, למשל, עלו מחזורי העסקות ל־7.6 מיליארד מניות שהחליפו ידיים, מול 5.7 מיליארד במאי 94'; במונחים כספיים מדובר ב־304 מיליארד דולר.

השוק הראשוני גם הוא תוסס – כמעט הנפקה חדשה ביום בממוצע. חברות גדולות מנפיקות במרץ חטיבות וחברות בנות, בנקים מתמזגים וחברות משתלטות זו על זו, לעתים קרובות בדרך של מאבק של שליטה אלים ורעשני.

סיום המחצית הראשונה של השנה והשיאים החדשים שרושמים מדדי המניות כמעט בכל יום הניעו את כל כלי התקשורת האמריקאים להתמקד בשאלה הבוערת ביותר בעבור חלק ניכר מהציבור האמריקאי: מה יהיה במחצית השנייה של השנה? כי בעוד שעם ישראל יצא ברובו מהבורסה לטובת תכניות חיסכון בנקאיות – מושקע העם האמריקאי בקרנות נאמנות, ובדרך כלל בקרנות נאמנות מנייתיות.

ככל שהשוק עולה גדלים היקף פוזיציות ה"שורט" וכמות המשקיעים המחפשים מציאות מחוץ לארה"ב

ומה חושבים האמריקאים על הבורסה שלהם? תושבי ארה"ב, כפי שידוע היטב לכל תושב כדור תבל, מאוהבים בסטטיסטיקה ויש להם נתונים וממוצעים על כל עניין שניתן לכמת. ובכן, מסקר שוטף של חברת INVESTORS INTELLIGENCE שבוצע בסוף חודש יוני עולה, כי 42% מיועצי ההשקעות חושבים ששוק המניות ימשיך לעלות; 25% חושבים שהשוק במגמת עלייה, אך צופים למימוש רווחים ותולשה מסוימים בטווח הקצר; ורק 33% מיועצי ההשקעות הם "דובים" – הכינוי האמריקאי לפסימיסטים, החושבים שהשוק במגמת ירידה.

חברת סקרים אחרת, VANE MARKET חישבה, כי 69% מהמקצוענים צופים שהשוק ימשיך לעלות, זאת לעומת רק 66% שלושה שבועות קודם לכן. ארגון שלישי, "האיגוד האמריקאי למשקיעים פרטיים", חישב כי 48% מחבריו הם "שוורים" – הכינוי לאופטימיים; 21% ניטרליים ו־31% בלבד הם דובים.

או מאין באות העליות והאופטימיות? הכלכלה האמריקאית עברה לשיעורי צמיחה דרמטיים? הריבית הריאלית שלילית? מצאו נפט? אף לא אחד מאלה נכון. להפך, הכלכלה האמריקאית נראית חלשה בימים אלה, ורוב המומחים צופים למחצית שנייה "שטוחה" במקרה הטוב, ואפילו "מיתון" קל בהמשך 1995 במקרה הפחות טוב.

כמה מספרים: ברבעון הראשון של השנה עלה התוצר הלאומי ב־2.7% על בסיס שנתי, מול 5.1% ברבעון הרביעי של 94' ו־3.3% ברבעון הראשון של 94'. קצב ייצור המכוניות – נתון חשוב באמריקה – ירד ל־131 אלף ביוני, מול 139 אלף במאי. מכירות הסקטור העסקי נותרו ללא שינוי. קצב האינפלציה במאי עלה ל־3.2% מול 2.3% במאי אשתקד, והאבטלה ירדה רק מעט – ל־5.7% במאי, מול 6.1% במאי אשתקד.

כיצד, על רקע נתונים כלכליים בינוניים כאלה, ממשיך השוק לפרוץ בכל לילה? את את המשקיעים האמריקאים ההווה כנראה אינו מעניין. מה שחשוב להם זה איך תיראה הכלכלה בעתיד, כאשר הם יבואו לשוק למכור מניות שנרכשו היום – וכאן המפתח לאופטימיות.

"יכול להיות מיתון השנה, אבל את המשקיעים זה לא צריך לעניין. מה שצריך לעניין אותם היא העובדה, כי הפד (הבנק המרכזי) יתחיל להוריד את הריבית", אומר מנהל השקעות פליקס זולוף לשבועון האמריקאי "ברונס". זולוף אף מוכן להתנבא במדויק: "הריבית צריכה לרדת עד ל־4% (מול 5%) במהלך שלושת הרבעונים הקרובים, וזה יספיק כדי לדחוף את השווקים הפיננסיים לשיאים חדשים גם בשנת 96'. זולוף צוטט ב"ברונס" בסוף חודש יוני, וכיבתיים הוא אכן "פוגע": ביום חמישי שעבר הורדה הריבית הבסיסית בארה"ב ברבע אחוז, והשוק העפיל לגבהים חדשים.

למרות החולשה הכלכלית הנוכחית מרגישים האמריקאים, כי המצב רק הולך ומשתפר בטווח הבינוני, וכי גם עתה המצב לא כה גרוע, בעיקר במה שנוגע ליכולת החברות להמשיך ולייצר רווחים. אין משברים מיוחדים המאיימים על הכלכלה, ולעומת זאת יש כמה ענפים המראים סימנים של התעוררות, כמו הבנייה והנדל"ן.

ומאחר שהכלכלה "בסדר", או כהגדרת פיטר לינץ' – לשעבר מנהל קרנות הנאמנות הענקיות של חברת מגלן ו"גורו" של וול סטריט – "מהווה סביבה נאותה לרווחיות", מתמקדים רוב המקצבים פחות בכלכלה ויותר במיקרו – בחברות עצמן.

סלקטיביות – זו מילת המפתח שעליה חוזרים כולם. "השוק יעלה ויירד בהתאם לרווחיות החברות, כפי שזו תשתקף בדו"חות הכספיים", אומר אחד ממנהלי הקרנות. ולמרות המדדים הגבוהים, הרי שבמונחי רווחיות השוק עדיין נראה לא רע: בסוף חודש יוני, כאשר הדאו ג'ונס עמד על 4,600 נקודות, היה מכפיל הרווח ההיסטורי הממוצע של חברות הנסחרות במסגרת מדד זה 15.9, לעומת מכפיל של 8 על 3,637 נקודות. תשואת הרווח הנקי הנוכחית או ל־6.3% מול 4% אשתקד.

אבל אותנו הרי לא כל כך מעניין העבר, ואנו רוצים לדעת מה יהיה מחר. ובכן, על בסיס ממוצע הערכות הרווחיות של הברוקרים המובילים – "יעמוד המכפיל העתידי של 30 החברות האמריקאיות הנכללות במדד הדאו ג'ונס, על בסיס רווחי 95', על 13.2, ואילו על בסיס הרווחים ב־96' יהיה מכפיל הרווח 11.7. עכשיו כבר הכל נראה ברור יותר: הכלכלה האמריקאית נמצאת בתחזית של צמיחה מתונה, אך שערי הריבית במגמת ירידה ואילו רווחיות החברות נמצאת בעלייה – וזה בסופו של דבר הגורם החשוב ביותר.

לא פחות חשובה היא התנהגותם של החוסכים האמריקאים. להם ברור (וכך גם ממליצים להם יועציהם השכם והערב) – כי גם לטווח הבינוני וגם לטווח הארוך ההשקעה במניות היא ההשקעה הטובה ביותר. וכיוון שלאמריקאים לא עומדת האופציה של קרנות פנסיה עם הבטחת תשואה ממשלתית, וגם לא תוכניות חיסכון בעלות תשואה מדדית נאה ושאר אג"ח מיועדות – אין להם ברירה אלא להשקיע את חסכונותיהם בנכסים פיננסים סחירים: משמע, שחלק ניכר מתיק הנכסים שלהם מושקע במניות, באמצעות תיקים, קרנות נאמנות ומגוון רחב של אמצעי השקעה אחרים. והתוצאה – כל עוד השוק אינו מתמוטט נמשכת זרימה נכר של מזומנים לשוק המניות.

אבל גם השוק האמריקאי אינו מחוסן מירידות: למרות שב־8 השנים האחרונות לא נרשמה בארה"ב ירידת מחירים רצינית, של יותר מכ־20%. למעשה, השוק נמצא בעלייה כמעט רצופה זה עשור שנים, תקופה שבו עלה הדאו ג'ונס... פי ארבעה.

האוויר הדליל שנושמים בגובה של 4,700 נקודות בהחלט מרתיע חלק מהמשקיעים, וגם להם יש נתונים כלכליים משכנעים. תשואת הדיווידנד (התשואה השנתית שמקבלים על ההשקעה בדרך של תשלומי דיווידנד) – נמצאת ברמתה הנמוכה ביותר מעולם: 2.42%, מול 2.75% ביוני אשתקד.

חלק מהמומחים מסתייג גם מההערכות האופטימיות בתחום הרווחיות. לדעת אחרים מהם, המכפילים נמצאים בשיא במונחים של ממוצע רב־שנתי, וממילא רוב החברות ביצעו כבר את מה שניתן לעשות במונחי ייעול, שיפור התפוקה וחיסכון.

כנראה שאת המשקיעים האמריקאים ההווה לא מעניין. מה שחשוב להם זה איך תיראה הכלכלה כאשר יבואו למכור מניות שנרכשו היום

נגד אותם טיעונים, אומרים האופטימיים, שהאופנה היום בניו יורק היא, שמסיבות מס, לא כדאי לחלק דיווידנדים, ועדיף ליהנות משגשוג החברה באמצעות רווחי הון ובאמצעות רכישות של החברה את מניותיה בבורסה – פעולות הגורמות, כמובן, אף היא לעליית מחירים. בסופו של דבר, יש בארה"ב גם הרבה פסימיים, אחרת לא היו מחזורי מסחר כה גדולים, וככל שהשוק עולה גדלים היקפי פוזיציות ה"שורט" וכמות המשקיעים המחפשים מציאות מחוץ לארה"ב.

האולם, הקונצנזוס הכללי הוא, שהשוק ימשיך להיות סלקטיבי ויגיב לדו"חות ולהפתעות שיבואו. בשבוע האחרון של יוני, למשל, פורסמו 13 דו"חות של חברות גדולות: 11 מהם הפתיעו לטובה.

הכותב הוא יועץ לחברות

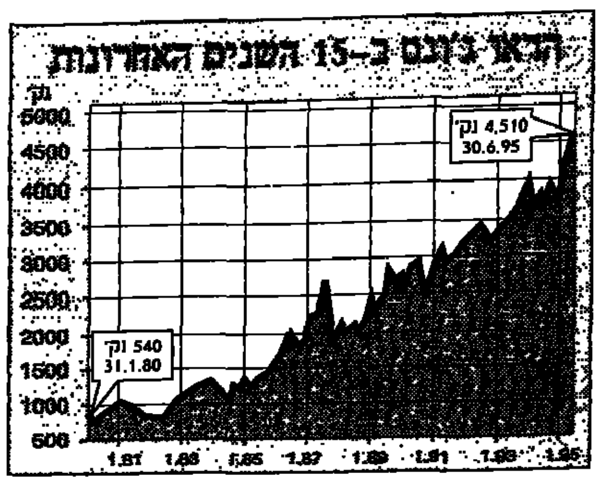

השחר יפציע בשבוע הבא

מחיר הכסף

מרית גילת

ההערכות של סוחרים בשוק האג"ח הן, שתשואתה של איגרת החוב החדשה שיתחיל להנפיק האוצר – "שחר" תנוע בין 14% ל־15%

שבוע טוב עבר על השוק הסולידי – כל אפיק מסיבותיו הוא. האוצר החל בהנפקת סדרה של גילונים בריבית של תשואת מק"מ פלוס 1%, לעומת תשואת מק"מ פלוס 1.5% – כפי שהיה נהוג עד כה. העובדה שהגילונים הנסחרים כיום בשוק המשני מגלמים הטבה ביחס לסחורה החדשה הביאה לתוצאה הצפויה: ביקושים ערים בגילונים תוך עליית שערים חדות של 0.66%.

המק"מים זכו לתשומת לב רבה מצד הבנקים, בגלל הפער החיובי בין התשואות על המק"מ לבין הריבית שמשלמים הבנקים במכרזי בנק ישראל. בשוק ההון נוהגים לקרוא לפעילות זו "ארביטראז'": בבנק ישראל מכירים תמיד, כי יש לה ממד של סיכון.

אכן, במהלך 94' – כאשר הריבית עלתה מעבר לציפיות של רוב הבנקים – חלקם רשמו הפסדים כבדים על תיקי המק"מ. בימים אלה, כאשר הסיכוי להעלאת הריבית מועט – מדובר כנראה בארביטראז' דה פקטו, גם אם לא דה יורה. מכל מקום, אלא אם הבנקים מהמרים על ירידות נוספות בריבית, ככל שהרכישות שלהם ישחקו את התשואות במק"מ – כך יהפוך אפיק זה לפחות מעניין עבורם.

הצמודי המדד, שקירטעו כמה שבועות, חזרו לרכז ביקושים דווקא בטווח הארוך והבינוני־ארוך, של 7 שנים ויותר. מקורות בשוק ההון אמרו בסוף השבוע, כי המשקיעים לתקופות קצרות ומשקי הבית עדיין נמשכים לאפיקים השקליים, שבשל המדדים הנמוכים החזויים לקיץ – צפויים לספק גם בעתיד תשואות ריאליות חיוביות. לעומת זאת, מורגשת פעילות של השכי הכרות המצטיידים בצמודים לקראת המדדים הקצת־יותר־גבוהים שחזויים החל מספטמבר.

שיחות עם שחקנים מעידות, כי הפעילות בצמודים מושפעת מכמה גורמים המושכים בכיוונים שונים: מצד אחד, קופות הגמל נתונות מתופוגה במגמת בריחת הכספים. גם אם הדואמה ממשיכה להכתיב התנהגות הסביבת שלהן בשוק ההון, נוכח הואצה בקצב פריונות האג"ח הממשלתי במחצית השנייה של השנה – עשויים להיתרגם לקרפות צורכי מיחזור.

מצד שני, סימני השאלה סביב השפעת המדד המנוסים מתרבים. עכשיו הולך לדבר באוצר על האפשרות לתת לעמיתים שכירים של קופה"ג – אוכלוסייה שבויה עד כה – להעביר חלק מכספם לקרנות הפנסיה. סידור זה אמור לענות לדרישות של קופות הגמל המפעליות שהאוצר יודע להן את הנפקת האג"ח המיועדות. אבל אם הוא יוישם, הוא עלול לזרז את תהליך מעבר הכספים בין הקופות לקרנות.

מנגד גיסא, האוצר הולך ומאריך את קצב ההנפקות בשוק הראשוני, כדי לעמוד בתוכנית הגיוסים ל־95', המתייחסת למחזור הקרן פלוס גיוס של 2.7 מיליארד שקל. העובדה שהאוצר עידכן לאחרונה את צפי התקבולים מההפרטה ל־3 מיליארד שקל לעומת היעד המקורי של 4.6 מיליארד שקל; והעובדה שהכנסות המדינה ממסים ירדו ביוני (אם כי לטענת האוצר, בגלל מרכיבים חד־פעמיים כמו החזרי מס, ולא בגלל האטה בקצב הפעילות הכלכלית) – כל אלה מגבירים את החשש כי היקף הגיוסים יהיה אף גבוה מתוכנית המקורית.

מאידך גיסא, האוצר יוכל להשלים את הפער גם על ידי שימוש בפיקדונות המק"מ. שימוש דומה שבוצע בשנה שעברה עורר סערה בבנק ישראל, שטען כי מדובר בהדפסת כסף. הוויכוח בין שני הגופים צפוי להתחדש לקראת סוף השנה. לפי חוות דעת משפטית אין כנראה מניעה חוקית מהממשלה להשתמש בכספים, וסביר שהאוצר יגופף בקלף זה כשיגיע שלב ההכרעה.

יתרה מזאת, הקטנת הגיוס בכפיר למינימום, חידוש ההנפקת בגלבוע ובוודאי האוצר להתחיל בהנפקת אג"ח לא־צמודה נוספת – כל אלה תואמים את התחושה בשוק, כי הממשלה תתמיד במגמת השנתיים האחרונות, להקטנת מרכיב הגיוסים באפיק הצמוד. כיוון שרוב הפריונות הם של אג"ח צמודות – הדבר יקטין במשהו את הלחץ על שוק הצמודים.

פעם קראו השחקנים לפער בין היקף הגיוסים לפריונות בצמודים "אפקט הנדירות" – תצפו כי בגללו התשואות בצמודים ישתופפו מתחת לרמה של 3%. כיום, כאשר אי הוודאות סביב הביקוש לאג"ח אינה נופלת מאי הוודאות סביב ההיצע – "אפקט הנדירות" מתגמד. ועם זאת, חלק מהשחקנים מאמינים, כי הוא עשוי להגן מפני עליית התשואות מעל הרמה הנוכחית.

על הגלבועים פועל כוח אימתני – חולשת הדולר שהביאה אותו לרמתו הנמוכה ביותר מול השקל מאז סוף 93': 2.9480 שקל

האפיק היחיד שלא נהנה מהמגמה החיובית הכללית בתחום הסולידי היה צמודי הדולר, שירד השבוע ביותר מחצי אחוז. על הגלבועים פועל כוח אימתני – חולשת הדולר שהביאה אותו לרמתו הנמוכה ביותר מול השקל מאז סוף 93': 2.9480 שקל. אבל דווקא רמת שפל זו – שכיביכול מגבירה את ההסתברות לפיחות – הביאה את בנק הפועלים לצאת בהמלצה על הגלבועים, זאת בפעם הראשונה לאחר יותר משנתיים. גם בגלל הצירוף השבוע שבנק ישראל יבקש לבצע "תיקון" הדרגתי בשע"ח, לקראת סיום גיוסי ההלוואות המבוססות על הערבויות האמריקאיות, שבאמצעותן מומן חלק מהגירעון המסחרי התופח. "קשה לנחש מתי יתחיל בנק ישראל בתהליך, אך הגידול בגירעון המסחרי מצביע על כך שקרובה השעה לכך".

אם לחזור לגיוסי הממשלה, השבוע יהיה ההיצע דומה לשבוע שעבר (80 שגיא, 60 גליל, 160 גילון, 50 גלבוע), למעט בכפיר, שבו יוקטן הגיוס מ־20 מיליון ל־10 מיליון. בסה"כ יגויסו בידי 1.7 מיליארד ש'.

בשבוע הבא יחל האוצר בהנפקת השחר, איגרת החוב הלא צמודה החדשה של המדינה – הראשונה המונפקת בריבית קבועה. השבוע צפוי האוצר להודיע סופית מה יהיה שיעור התשואה של השחר. על פי הערכות, היא תעמוד בין המק"מ לגילון – משהו בסביבות ה־14%–15%. מאחר שבשבוע האחרון תיקנו התשואות במק"מ ובגילון כלפי מטה, יש להניח שהדבר ישפיע גם על קביעת התשואה בשחר.

ריבית בנק ישראל	
מכרז מוניטרי שבועי לבנקים (הממוצע), נומינלי	13.58%
ריבית דביטורית בבנקים	
ריבית פריים, נומינלי	15.00%
אשראי לציבור (משוקלל), אפקטיבי	19.50%
חח"ד – חשבון חוזר דביטורי, אפקטיבי	21.80%
אשראי בריבית קבועה, אפקטיבי	18.00%
אשראי אוברקול, נומינלי	13.90%
אשראי אוברקול, אפקטיבי	15.00%
ריבית קרדיטורית	
פח"ק ליום – 50 עד 100 אלף שקל	10.09%
פח"ק ליום – חצי מליון שקל	10.51%
פק"מ לחודש – 50 עד 100 אלף שקל	11.19%
מק"מ לחודשיים	13.96%
מק"מ לשנה	13.64%
תשואה ריאלית	
אג"ח צמוד מדד לשנה (נטו)	3.37%
אג"ח צמוד מדד ל־5 שנים (נטו)	3.02%
אג"ח צמוד מדד ל־10 שנים (נטו)	2.84%
ריבית בינלאומית	
דולר – ליבור – ל־3 חודשים	5.945%
שטרלינג – ליבור – ל־3 חודשים	6.885%
מארק – ליבור – ל־3 חודשים	4.576%

פק"מ חיסכון

הנזילות של פיקדון שקלי
התנאים של תכנית חיסכון

חדש בדיסקונט

בנק דיסקונט מציע לך מיגוון של פקדונות שקליים, עם נזילות וריבית מצטברת לאורך זמן, ועם היתרונות של תכנית חיסכון.

פק"מ חיסכון:
פיקדון הסגור לשנה אחת, בריבית משתנה, הנגזרת משער הפריים, ומגיעה היום ל־13.5%. הבנק מעניק לך הגנה ומבטיח לך לא פחות מ־12%.

פק"מ חיסכון צמוד מדד:
פיקדון לתקופה של שנה אחת, בריבית 3.5%, עם הצמדה מלאה למדד (12 מדדים לשנה).

פר"נ מדולר:
פיקדון לתקופה של שנתיים, עם תחנות יציאה כל 3 חודשים.
ריבית התחלתית: פריים פחות 2%, (כיום 13%).
ריבית לרבעון אחרון: פריים פחות 1.3%.
שיעורי הריבית מתייחסים להפקדות של 50,000 ש"ח ומעלה. לפקדונות בסכומים נמוכים יותר, תוענק ריבית נמוכה ב־0.5%.

פר"נ לשנתיים:
פיקדון ל־24 חודשים, נושא ריבית בשיעור פריים פחות 1.2% (כיום: 13.75%)

כדאי להיכנס עוד היום לסניף דיסקונט ולשאול על הפקדונות השקליים.

בנק דיסקונט

ורשבסקי פוליג דוגב

אופציות המעו"ף – נמשכת הירידה במחזורי המסחר והשחיקה בפרמיות

שבוע המסחר שחלף התאפיין במחזורי מסחר נמוכים יחסית בשוק המעו"ף – כ־15,000 אופציות ליום.

הפרמיות באופציות המשיכו להישחק, וסטיית התקן הגלומה באופציות ירדה לרמה של 2%–4% באופציות הקול, ו־24%–29% באופציות הפוט.

משה ברכה וזיו פניני מהחברה המרכזית לניירות ערך מציינים, כי דוגמה להישחקות הפרמיות באופציות לחודש ספטמבר משתקפת בתשואה לכותבי האוכפים בכספי שהתבטאה בכ־11%–13% בשבוע המסחר האחרון.

הפסימיות בשוק המעו"ף התבטאה בחוזים הסינתטיים, שתומחרו לפי ריבית שנתית של 2% בחוזים הקצרים ו־6.5% בחוזים הארוכים.

הגרף המוצג להלן מציג את תיק השוק לפי הפוזיציות הפתוחות.

בגרף ניתן להבחין, כי רמת האופטימום לכותבי האופציות לחודש יולי עומדת על 185 ולחודש ספטמבר על 195. יש לציין, כי בחישוב הגרף לא הובאו בחשבון הפוזיציות הפתוחות בנכס הבסיס. כלומר מדד 185 ליולי הוא המדד שבו הרווח למשקיעים כותבי אופציות הרכש והמכר הוא הגבוה ביותר.

תמחור חוזים עתידיים ושיטת ה־MARK TO MARKET

בכתבה הקודמת על החוזים העתידיים הוסברו העקרונות למסחר בחוזים אלו בבורסה לניירות ערך.

בכתבה שהכינו אנשי החברה המרכזית לניירות ערך, משה ברכה וזיו פניני, הם מסבירים את אחד החידושים שבהנהגת מסחר זה – חישוב שווי החוזים בשיטת ה־MARK TO MARKET.

עסקה בחוזים עתידיים היא למעשה קנייה או מכירה עתידית של מדד מניות (מדד המעו"ף בבורסה בתל אביב) בתאריך קבוע מראש. בעסקת בחוזים עתידיים, שאינן מחושבות בשיטת ה־MARK TO MARKET אין מעבר של כספי בזמן ביצוע העסקה. הרווח או ההפסד המוחשים יוכרו, אך למעשה זיכוי חשבון המשקיע (אם מדובר ברווח) או חיובו (במקרה של הפסד) מתבצע אך ורק בפדיון החוזה.

משקיע המעוניין לסגור פוזיציה פתוחה שיצר בחוזים בסוג זה, ייאלץ לבצע פוזיציה "נגדית" לזו שפתח, ולפיכך הוא מקבע את הרווח או ההפסד, שאותם יממש כאמור רק בפדיון החוזה.

החוזים שייסחרו בבורסה בתל אביב יחושבו בשיטה שונה, המכונה MARK TO MARKET. שיטת חישוב זו כשמה כן היא – תיאום שער העסקה לשער הקבוע של החוזה בסוף יום המסחר. בדרך זו ייקבע בסוף כל יום מסחר שער קבע לחוזה העתידי, והבורסה תיצור למעשה מעין מימוש יומי לחוזה העתידי.

חשוב להבין, כי בסוף כל יום מסחר, לאחר חיוב חשבון הלקוח או זיכויו, מחזיקים כל המשקיעים בחוזה אחיד. זיכוי הלקוח או חיובו מדי יום ביומו משווה את מצב הפוזיציה שלו להתפתחויות במדד המעו"ף, ולמעשה יוצר מימוש יומי סרקי של החוזה עד לתאריך פדיונו.

החוזה העתידי מתומחר באמצעות היוון של מחיר נכס הבסיס בהווה (SPOT) בריבית במשק לתקופת הפדיון העתידי.

אם ייסחר החוזה העתידי במחיר הגבוה ממחירו התיאורטי (מחיר ה־SOFT המהוון), אזי יוכל משקיע להפיק רווח ארביטראז' על ידי קניית נכס הבסיס באשראי, ומכירת החוזה העתידי. פעולה זו תיתן בידי המשקיע תקבול קבוע בפדיון בלא קשר למצב השוק. תקבול זה יהיה גבוה מהריבית שישלם המשקיע על קניית הנכס באשראי.

אם ייסחר החוזה העתידי במחיר הנמוך מהמחיר התיאורטי (מחיר ה־SPOT המהוון), אזי יצטרך אותו משקיע לקנות את החוזה העתידי, למכור ב־SHORT את נכס הבסיס ולהפקיד את התקבול בפיקדון נושא ריבית. פעולה זו תניב למשקיע ריבית גבוהה עד לפדיון, בלא קשר למצב השוק.

קשיים במנגנון הקיים

מנגנון שיווי משקל זה ישווה את מחיר החוזה העתידי למחיר התיאורטי.

מנגנון זה בבורסה לניירות ערך בתל אביב אינו משוכלל לחלוטין בגלל הקושי ליצור שורט בנכס הבסיס (אם בכלל), ולכן נוכל להיווכח במצבים שבהם החוזים נסחרים מתחת לשוויים התיאורטי, כדוגמת המחיר החוזים הסינתטיים (שילוב של אופציית CALL ו־PUT באותו מחיר מימוש), הנסחרים כעת בבורסה בתל אביב.

צבי רבין

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

יסקל אחזקות בע"מ
("החברה")

ניתנת בזאת הודעה על כינוס האסיפה הכללית השנתית הרגילה של החברה, אשר תכונס במשרדי החברה, ברחוב מדינת היהודים 60, הרצליה, ביום ג', ה־1.8.95 בשעה 8:30 ועל סדר יומה הנושאים הבאים:

1. אישור דו"ח הדירקטוריון והדו"חות הכספיים של החברה ליום 31.12.94.
2. מינוי חברי דירקטוריון וקביעת שכרם של הדירקטורים שאינם בעלי עניין.
3. מינוי רואה חשבון והסמכת מנכ"ל החברה לקבוע את שכרו.
4. שונות.

עוד נמסר כי אסיפה יוצאת מן הכלל של החברה תתכנס במשרדי החברה, ברחוב מדינת היהודים 60, הרצליה, ביום ג', ה־1.8.95 בשעה 9:00 ועל סדר יומה אישור החלטת ועדת הביקורת ודירקטוריון החברה לפיהם יאושרו הסכמי העסקה של שמעון לסר, יו"ר דירקטוריון החברה ומנכ"ל החברה ואמנון כסלו, מנהל ומשנה למנכ"ל החברה. טיוטות הסכמי העסקה פתוחים לעיון בעלי המניות של החברה במשרדי החברה בשעות העבודה הרגילות.

כל בעל מניות המבקש להשתתף בהצבעה באסיפות האמורות באמצעות יפוי כח ידרש להפקידו במשרדי החברה לפחות 48 שעות לפני פתיחת האסיפה.

לא יהיה מניין חוקי באחת האסיפות האמורות לעיל או בשתיהן, תדחה אותה אסיפה/ות בהן לא היה מניין בשבוע ימים, דהיינו ליום ג', 8.8.95 באותו מקום ובאותה שעה, ללא שתמסר על כך הודעה נוספת.

בפקודת הדירקטוריון

נוה ארבל בע"מ
("החברה")

ניתנת בזאת הודעה על כינוס האסיפה הכללית השנתית הרגילה של החברה במשרדי החברה, ברחוב מדינת היהודים 60, ביום ג', ה־1.8.95 בשעה 10:00 ועל סדר יומה הנושאים הבאים:

1. אישור דו"ח הדירקטוריון והדו"חות הכספיים של החברה ליום 31.12.94.
2. מינוי חברי דירקטוריון וקביעת שכרם של הדירקטורים שאינם בעלי עניין.
3. מינוי רואה חשבון והסמכת מנכ"ל החברה לקבוע את שכרו.
4. שונות.

כל בעל מניות המבקש להשתתף בהצבעה באסיפות האמורות באמצעות יפוי כח ידרש להפקידו במשרדי החברה לפחות 48 שעות לפני פתיחת האסיפה.

לא יהיה מניין חוקי באסיפה האמורה, תדחה אותה אסיפה בשבוע ימים, דהיינו ליום ג', 8.8.95 באותו מקום ובאותה שעה, ללא שתמסר על כך הודעה נוספת.

בפקודת הדירקטוריון

עלבד משאבות יצחק בע"מ

הודעה על כינוס אסיפה שנתית רגילה ועל אסיפה כללית מיוחדת

1- אסיפה כללית רגילה:

ניתנת בזאת הודעה לכל בעלי המניות של החברה כי ביום ב' ה-31/7/95 בשעה 10:00 תתקיים אסיפה כללית רגילה של בעלי המניות במשרדה הרשום של החברה במשוב משאבות יצחק.

סדר היום לאסיפה הרגילה:

1- אשור דוחות כספיים מבוקרים ליום 31/12/94
2- סקירת הדוחות הכספיים ודו"ח הדירקטוריון על מצב ענייני החברה בתקופה המסתיימת ביום 31/12/94
3- דו"ח ועדת ביקורת.
4- מינוי מחדש של הדירקטורים וקביעת תנאי כהונתם והעסקתם.
5- מינוי רואה חשבון וקביעת שכרו.
6- חלוקת דיבידנד.

2- אסיפה כללית מיוחדת תתקיים באותו יום ובאותו מקום בשעה 11.30

סדר יום לאסיפה כללית מיוחדת:

שינוי נוסח בסעיף 6.2 בתקנון בעניין בהתחשבות לפיקדונות בין החברה למשוב משאבות יצחק.

אם תוך מחצית השעה מן המועד שנקבע לא יהיה מניין חוקי לישיבה, תתקיים האסיפה הנדחית ליום ב' 7/8/95 באותה שעה ובאותו מקום ללא הודעה נוספת.

בכבוד רב דירקטוריון החברה

בבית משפט השלום בפתח תקווה — ת"א 2954/92

הזמנה לקבלת הצעות

בהתאם להחלטות בית המשפט מיום 12.6.95 מוצעת בזה למכירה רשת אפוית מברזל, באורך של כ־100 מ' וברוחב של 1.15 מ':

Jonge Poerink, made in Holland
Conveyor belt WG 6/6-1, 2-1, 4
Bright land Mild Steel

הצעות בכתב יש להגיש למשרד הח"מ לא יאוחר מיום 20.7.95, בצירוף המחאה בנקאית בשיעור של 10% מסכום ההצעה.
את הרשת ניתן לראות בתאום טלפוני עם הח"מ.
אין הח"מ מתחייבים לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה אחרת כלשהי, והם שומרים לעצמם את הזכות לנהל משא ומתן עם המציעים השונים לאחר פתיחת ההצעות.

(-) אבנר עמית, עו"ד, כונס נכסים, רחוב התנאים 9, פתח־תקווה 49591, טל: 03-9306274
(-) אבי משי־זהב, עו"ד, כונס נכסים, רחוב לכיש 8, תל־אביב 64164, טל: 03-5237496

צ.מ.ש./2/22308

שווקים

קיצוץ הריבית הזניק את הדאו ג'ונס מעלה; טוקיו זינקה ביותר מ–6%

בעקבות שתי הבורסות המרכזיות, רשמה אירופה עליות שערים חדות; קניות רחבות היקף בסכום של כ־500 מיליון דולר מצד ארה"ב ויפאן, הזניקו את הדולר לרמות של 1.392 מארק ו–86.69 ין.

וול סטריט

קיצוץ הריבית של גרינספאן שילשום הצליח להרעיד, בסופו של דבר, את וול־סטריט. יום נוסף של עליות מחירים חדות היה מנת חלקה של הבורסה שהיתה נתונה תקופה ארוכה לטלטלות שנבעו מהערכות וספקולציות אודות החלטתו של גרינספאן.

מה שאיפיין את עליות סוף השבוע היה היעדר הסלקטיביות. קשה היה להצביע בצורה חד משמעית על סקטור מסוים שהראה תשואה עודפת על השוק. המעניין הוא שכבר נשמעות תחזיות שונות בקשר לעתידה של כלכלת ארה"ב. ישנם כאלה הסבורים כי הכלכלה עומדת בפני התאוששות, שוק המניות נראה טוב, שערי הריבית אינם צפויים לעלות ורווחי החברות כבר אינם עומדים בפני צניחה. תחזית ורודה לאחר תקופת יובש חורפה.

מן הבחינה המספרית הדי שהדאו שבר את מחסום ה–4,700 ועלה במשך שבוע המסחר ב–3.2%, העלייה השבועית הגדולה ביותר מזה 10 חודשים.

הסקטור התורן הוא ענף הסמי־קונדקטורים שממשיך לרכז ביקושים אגרסיביים נוכח הערכות כי הרבעון הבא יראה גידול משמעותי ברווחיות החברות. אינטל הוסיפה כ–3 דולר ועלתה למחיר של 68.25 דולר למנייה.

I.B.M חצתה את גבול 100 הדולר למנייה זו הפעם הראשונה מזה 3 שנים.

מבין המניות המחזוריות היה זה סקטור הרכבות שעלה אמש כאשר משקיעים רוכשים מתוך ציפייה להגדלת מישלוחי המשא בסקטור. יוניון פאסיפיק, עלתה ב–2.5 דולר למחיר של 58.75 דולר, נורפולק עלתה ב–3 דולר למחיר של 71 דולר ואילו ברלינגטון הוסיפה 2.75 דולר והגיעה למחיר של 65.37 דולר למנייה.

מדד דאו ג'ונס שאת הגרף שלו אפשר לראות הבוקר, עלה ב־38 נקודות או 0.83% לרמה של 4,702 נקודות. מדד S&P עלה ב–2.38 נקודות או 0.43% לרמה של 556 נקודות ואילו הנאסדאק עלה ב–17 נקודות או 1.77% לרמה של 969 נקודות.

אירופה

קיצוץ הריבית של גרינספאן, הגם שהיה מזערי, שיחרר הרבה מאוד לחץ מן הסוחרים שהיו בעמדת המתנה תקופה ארוכה מאוד. הדבר בא לידי ביטוי ביום מסחר שאופיין בעליות מחירים חדות ביותר בכל רחבי אירופה.

עליות מחירים חדות נירשמו בבורסה של לונדון. בתקופה האחרונה קורים לסוחרים שם רק דברים טובים. ראשית, ניצחונו של מייג'ור לאחר המשבר הפוליטי ועתה הקיצוץ של גרינספאן שעורר תיקוות וציפיות לגיטימיות לחלוטין כי הקיצוץ יהיה גורף ויכלול גם מדינות אירופיות. אנאליסטים טענו כי מה שעורר גל עליות כה חזק היתה ההפתעה שבאה מכיוון ארה"ב. רב הסוחרים לא האמינו שגרינספאן יקצץ בסופו של דבר והאירוע היה בגדר הפתעה מושלמת.

המנייה שהציגה את הביצועים הטובים ביותר היתה בלו סירקל שעלתה ב–6.4% למחיר של 316 לאחר המלצות קנייה חמות מכיוונם של חברות ברוקרים.

מדד פוטסי עלה ב־74 נקודות או 2.2% לרמה של 3,462 נקודות.

פרנקפורט הגיבה אף היא בעוצמה ועלתה לרמת השיא של השנה החולפת. בפרנקפורט מתחילות שמועות על קיצוץ בשערי הריבית בגרמניה והסוחרים כבר אופטימיים כלפי שבוע המסחר הבא כאשר זמירות כי פריצה קרובה והחלפה של רמת 2,200 עומדת בפתח.

העלייה החדה בדולר אל מול המארק היתה גורם נוסף שהזניק את פרנקפורט מעלה וביחוד את היצואניות שרווחיותן נסמכים בעיקר על שערו של הדולר. החשש משחיקה ברווחיותן עקב חולשת הדולר, התפוגג והדבר קיבל ביטוי מיידי ברמותן של עליות חדות. מניית סימנס עלתה ב–15 מארק למחיר של 717 מארק, דיימלר בנץ עלתה ב–15 מארק למחיר של 657 מארק ואילו באייר עלתה ב–10 מארק למחיר של 358 מארק למנייה.

מדד דאקס סגר בעלייה של 32 נקודות או 1.5% וברמה של 2,153 נקודות.

פאריס, שסוחריה היו הפאסימיים ביותר בקשר לקיצוץ הריבית בארה"ב, היתה הבורסה שהובילה את העליות. הסוחרים שכחו את הלחץ הנפשי בו היו נתונים לפני כשבוע נוכח חרדות לעתיד רווחיותן של החברות ושאר בעיות מבית והסתערו בעיקר על חברות האחזקה וההשקעות. היה זה נגיד הבנק המרכזי של צרפת, ז'אן קלוד טרישה, שתרם את חלקו לעליות כאשר הכריז כי התנאים לקיצוץ הולם בשערי הריבית בצרפת בהחלט נוחים.

מדד CAC עלה ב–61 נקודות או 3.24% לרמה של 1,950 נקודות.

מילאנו הוללה להתנהג בבורסה שפויה ולהגיב לאירועים כלכליים הן חיצוניים והן מבית. שתי סיבות דחפו בסוף השבוע מעלה את מדד מיבטל שבימים כתיקונם מונע על ידי שערוריות פוליטיות ועסקיות. הסיבה הראשונה היתה הסיבה הכלל עולמית שהניעה את כל בורסות אירופה. קיצוץ הריבית בארה"ב שנתן סיבה לאופטימיות כי התגובה של ממשלת איטליה תהיה זהה. הסיבה השנייה היא ההתקדמות ברפורמה המוצעת לקרנות הפנסיה. הרפורמה תקועה כבר הרבה זמן במסדרונות הפרלמנט, אך בתקופה האחרונה דומה כי ראש ממשלת איטליה, לאמברטו דיני, הצליח להזיז את העניינים בכיוון של אישור החוק.

עצם העברת החוק וביצוע הרפורמה תתיר לחברות פרטיות להקים קרנות פנסייה ולהתעשר על כספם של האזרחים. עובדה זו הזניקה את מניותיהן של חברות הביטוח שמחכות בכליון עיניים לביצוע הרפורמה.

אחת המניות שמרכזות את מירב תשומת הלב בתקופה האחרונה הינה פיאט. אמש היא עלתה ב–40 לירטות למחיר של 6,075 לירטות.

מזרח הרחוק

טוקיו המריאה ביום המסחר האחרון של השבוע, כמו שלא המריאה מאז אוגוסט 92. במעט 1,000 נקודות.

ההתפרצות הזאת הגיעה לאחר שהבנק המרכזי של יפאן הבטיח ושלא כמו תמיד גם קיים, לבצע מספר צעדים משמעותיים לאישוש הכלכלה הדועכת של ארצו. הצעד הראשון היה קיצוץ קטן בריבית לטווח קצר. הקיצוץ היה אומנם קטן אך האפקט, כך מסתבר, היה גדול ונראה כי מיפלס אמון הסוחרים בממשלה ובבנק לתה הזול לעלות.

סקטור האלקטרוניקה וההייטק היו אף חזקים יותר, מתוך ציפיות של הסוחרים כי סקטורים אלו צפויים להראות רווחיות עודפת ולהמשיך ולהוביל את השוק גם בעתיד. סקטור זה שאב את עוצמתו בתקופה האחרונה בעיקר מירכישת המחשבים הגדולה ביפאן NEC שהכריזה השבוע על השקעה של 170 מיליון דולר ברכישת 20% מחברת המחשבים היולט פאקארד. בתגובה עלתה מניית NEC ב־10%.

מי שלא הדביקו את עליות השוק היו המניות הדיפנסיביות הכלולות בסקטור התקשורת השירותים והפרמצבטיקה. סוחרים טענו כי עצם העובדה שמניות אלה עלו מעט הינה מעודדת וסיבה להניח כי מגמת העליות תימשך. הסיבה לכך שכאשר קיים ביטחון בכלכלה ובמגמת השוק, סוחרים ומשקיעים מושכים ידיהם מן המניות הדיפנסיביות.

למרות האופוריה, סביר להניח כי כלכלת יפאן עדיין רחוקה מאוד משלב ההחלמה המלאה וכי למרות נכונות הממשלה לפעול בכיוון, נכונו משברים נוספים.

מדד ניקיי, עלה בסוף השבוע ב–956 נקודות או 6.27% לרמה של 16,213 נקודות.

מטבעות

התחזקות משמעותית נרשמה לדולר אל מול המטבעות המרכזיים והוא הגיע לרמה הגבוהה ביותר מזה ששה שבועות. הזינוק הגיע בעקבות מסע קניות נוסף שערך הפד יחד עם הבנק המרכזי היפאני. למרות זאת, לקראת סיום המסחר נחלש הדולר וירד אל מתחת לרמות הקנייה של הפד. אירוע זה יצר אכזבה בשוק שכן כאשר הפד חדל ממסע הקניות, נוצר חלל שאף אחד לא טרח למלא וכנראה שהדולר עדיין חלש או שהסוחרים נטולי אמונה בקשר לכיוון שינויו העתידי.

הערכות הסוחרים והאנאליסטים אומרות כי הפד והבנק היפאני השקיעו סכום שנע בין 500 מיליון ל–700 מיליון דולר במסע הקניות הנוכחי.

בסיכומו של שבוע המסחר סגר הדולר במחיר של 1.392 מארק לדולר ו–86.69 ין לדולר.

הין מול הדולר – מסע קניות של הפד והבנק היפאני סייע להתאוששות

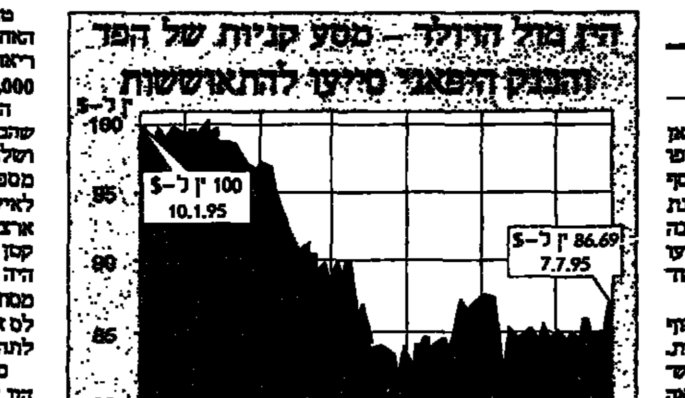

מדד דאו ג'ונס – קיצוץ הריבית הזניק מעלה

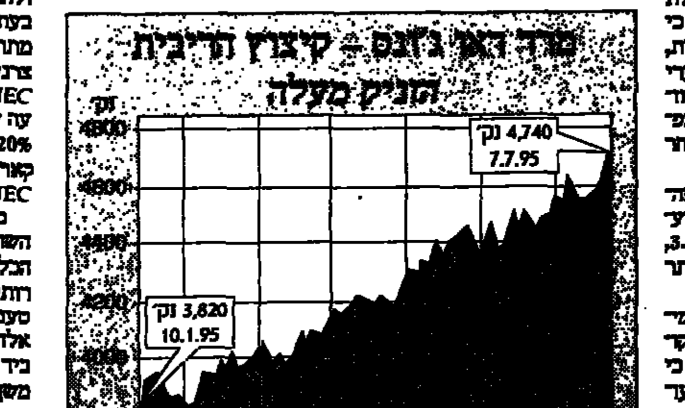

שערי הסגירה בשווקים

מטבעות

מערכת מוניטרית אירופית

מטבע	שער מול המארק	יחס הבדלות בין המטבעות
גילדן הולנדי	1.1201	6.5
פרנק בלגי	20.545	6.23
מארק גרמני	1	5.9
לירה אירית	2.275	5.86
פרנק צרפתי	3.487	3.94
כתר דני	3.8945	3.41
אסקודו פורטוגלי	105.33	2.71
פזטה ספרדית	86.7	1.75

שערי חליפין ניו יורק

מטבע	קנייה	פורוורד 3 חודשים קניה	פורוורד 3 חודשים מכירה
מארק	1.3935	1.3925	1.3885
פרנק שווייצרי	1.158	1.157	1.1495
ליש"ט*	1.597	1.596	1.5930
ין	86.8	86.7	86.74
דולר קנדי	1.3595	1.3585	1.3614
פרנק צרפתי	4.8545	4.8525	4.8619
אקו*	1.3291	1.3281	1.3280
ד' אוסטרלי*	0.7168	0.7163	0.7136
ד' סינגפור	1.4005	1.3995	1.3886
לירטה	1610	1607	1608.70

*במונחי דולר אמריקאי

ריביות

ליבור – לונדון

	3 חוד'	6 חוד'	שנה
דולר	5.813%	5.750%	5.648%
שטרלינג	6.823%	6.948%	7.229%
ין	0.875%	0.875%	0.875%
פר"ש	3.021%	3.104%	3.250%
מארק	4.504%	4.509%	4.625%
אקו	6.047%	6.109%	6.203%
פר"צ	6.500%	6.355%	6.328%
גילדן	4.180%	4.260%	4.500%
ד' קנדי	6.500%	6.430%	6.500%

ריבית הבסיס (פריים) בארה"ב: 8.75%

יורודולר – פרנקפורט

פיקדונות	דולר	מארק
3 חודשים	5.970%	4.500%
6 חודשים	5.750%	4.500%
1 שנה	5.680%	4.620%

תשואה על שטרי אוצר אמריקאים

תקופה	תשואה
3 חודשים	5.55%
שנה	5.43%
10 שנים	6.05%
30 שנה	6.53%

בורסות

בורסה	מדד	סגירה	שינוי בנקודות	שינוי ב־%	שער גבוה	שער נמוך	שינוי ב־% מ–31.12.94
ניו יורק	דאו ג'ונס 30	4702.73	38.73	0.83%	4740.77	4628.38	22.64%
	S&P 500	556.37	2.38	0.43%	556.57	553.05	21.14%
טוקיו	ניקיי 225	16213.08	956.19	6.27%	16389.35	15308.83	-17.80%
הונג קונג	האנג סנג	9632.25	255.38	2.72%	9640.63	9461.32	17.59%
סינגפור	סטרייטס טיימס	2159.99	26.34	1.23%	2164.07	2138.11	-3.55%
לונדון	FTSE 100	3462.9	74.6	2.20%	3462.9	3420.3	12.96%
פרנקפורט	דקס	2153.39	32.17	1.52%	2156.23	2139.39	3.70%
פאריס	CAC 40	1950.8	61.31	3.24%	1952.95	1922.41	3.70%
מילנו	MIBTEL	10098	196	1.98%	10102	10021	-0.91%
ציריך	SMI	2848.4	14.7	0.52%	2856.8	2837.4	8.35%
אמסטרדם	EOE	447.04	7	1.59%	447.35	444.08	7.86%

סחורות

מתכות יקרות

ניו יורק	מחיר	שינוי
זהב יולי (דולר לאונקייה)	386	1.5
כסף יולי (סנט לאונקייה)	512.5	8.7
פלטינה יולי (דולר לאונקייה)	433.2	1.1

לונדון	מחיר
זהב (דולר לאונקייה)	384.6
כסף (דולר לאונקייה)	5.19
פלטינה (דולר לאונקייה)	435.45
פלדיום (דולר לאונקייה)	159.5

ניו יורק (סנט לליברה)	מחיר	שינוי
ריכוז תפוזים ספטמבר	92.25	-0.85
כותנה ספטמבר	111.66	-2.14
קפה ספטמבר	131.35	10.6
קקאו ספט' (דולר לטונה)	1235	-34
סוכר אוקטובר	10.25	-0.52

גרעינים ובקר שיקגו	מחיר	שינוי
פולי סויה ספט' (סנט לבושל)	606.75	-3.25
חיטה ספט' (סנט לבושל)	420.5	-11.25
תירס ספט' (סנט לבושל)	277.25	0.25
בקר חי אוג' (סנט לליברה)	64.85	0.6

מתכות תעשייתיות לונדון (דולר לטונה)

	מחיר
נחושת ספוט (דולר לטונה)	3128
בדיל ספוט (דולר לטונה)	6860
עופרת ספוט (דולר לטונה)	610
אבץ ספוט (דולר לטונה)	1009
אלומיניום ספוט (דולר לטונה)	1795
ניקל ספוט (דולר לטונה)	8545

נפט (מחיר חבית בדולרים)

	מחיר
ברנט ספוט	16.15
ברנט יולי	16.85
דובאי ספוט	15.4
מאיין ספוט	14.9
טקסס קרוד ספוט	17.16
נפט לחימום ספוט	43.75

מוצרים מוגמרים (דולרים לטונה)
איכות ים תיכון (מקביל לאיכות להזרה):

	מחיר
בנזין (עופ' 0.15)	186
גזאויל מר"ב	149

מדד CRB (של 21 סחורות, ארה"ב)

סגירה	שינוי	שינוי ב–%
230.1	-1.96	-0.84%

סחורות רכות

לונדון	מחיר	שינוי
קפה ספט' (דולר לטונה)	2430	38
קקאו ספט' (ליש"ט לטונה)	868	-18
גומי ספט' (דולר לקילו)	0	0

מי יכול להרים לאוויר 126 טון?
כל אחד משני מטוסי ג'מבו 747 החדשים של אל על מטענים!

שערי מטבע חוץ / 7.7.95

המטבע	בנקנוטים לאומי קניה	בנקנוטים לאומי מכירה	בנקנוטים הפועלים קניה	בנקנוטים הפועלים מכירה	בנקנוטים דיסקונט קניה	בנקנוטים דיסקונט מכירה	העברות והמחאות לאומי קניה	העברות והמחאות לאומי מכירה	העברות והמחאות הפועלים קניה	העברות והמחאות הפועלים מכירה	העברות והמחאות דיסקונט קניה	העברות והמחאות דיסקונט מכירה	שער יציג	שינוי יומי	מתחילת החודש	מתחילת שנה נומינלי	מתחילת שנה ריאלי
1 דולר ארה"ב	2.87	3.02	2.88	3.02	2.89	3.02	2.9284	2.9757	2.9228	2.9700	2.9256	2.9733	2.9530	0.17%	0.07%	-2.15%	-4.82%
1 מארק גרמני	2.07	2.18	2.08	2.18	2.08	2.18	2.1104	2.1445	2.1042	2.1382	2.1086	2.1431	2.1285	-0.21%	-0.15%	9.21%	6.24%
1 לירה שטרלינג	4.60	4.83	4.61	4.83	4.61	4.83	4.6845	4.7601	4.6736	4.7490	4.6801	4.7568	4.7218	0.42%	0.43%	0.16%	-2.56%
1 פרנק צרפתי	0.59	0.63	0.59	0.62	0.59	0.62	0.6052	0.6150	0.6039	0.6137	0.6046	0.6145	0.6100	0.05%	0.43%	8.10%	5.15%
100 ין יפני	3.34	3.51	3.34	3.50	3.35	3.51	3.4061	3.4611	3.3940	3.4488	3.4011	3.4566	3.4343	-0.90%	-1.30%	13.47%	10.38%
1 גילדן הולנדי	1.85	1.95	1.85	1.94	1.85	1.94	1.8848	1.9153	1.8811	1.9115	1.8826	1.9134	1.9006	-0.20%	-0.09%	9.20%	6.23%
1 פרנק שווייצרי	2.50	2.63	2.51	2.63	2.50	2.62	2.5441	2.5852	2.5460	2.5871	2.5406	2.5822	2.5645	-0.20%	0.12%	11.44%	8.41%
1 כתר שוודי	0.39	0.42	0.40	0.42	0.40	0.42	0.4044	0.4110	0.4039	0.4105	0.4042	0.4112	0.4079	0.27%	0.32%	0.84%	-1.91%
1 כתר נורבגי	0.46	0.49	0.47	0.49	0.47	0.49	0.4748	0.4825	0.4745	0.4822	0.4741	0.4828	0.4786	-0.10%	0.08%	7.24%	4.32%
1 כתר דני	0.53	0.56	0.53	0.56	0.53	0.56	0.5410	0.5498	0.5403	0.5491	0.5404	0.5493	0.5454	-0.20%	-0.09%	9.85%	6.86%
1 מארק פיני	0.67	0.71	0.68	0.71	0.67	0.71	0.6858	0.6969	0.6846	0.6957	0.6847	0.6966	0.6916	-0.07%	0.00%	8.47%	5.51%
1 דולר קנדי	2.10	2.21	2.10	2.20	2.11	2.21	2.1410	2.1756	2.1369	2.1714	2.1394	2.1744	2.1593	0.30%	0.62%	0.46%	-2.28%
1 דולר אוסטרלי	2.05	2.16	2.02	2.17	2.04	2.16	2.0922	2.1260	2.0873	2.1210	2.0904	2.1246	2.1107	0.65%	0.66%	-9.91%	-12.37%
1 ראנד דרומ"א	0.73	0.82	0.65	0.83	0.69	0.81	0.8053	0.8183	0.8034	0.8165	0.8048	0.8184	0.8121	0.15%	0.14%	-4.64%	-7.24%
10 פרנק בלגי	1.00	1.06	1.00	1.07	1.01	1.06	1.0269	1.0435	1.0255	1.0422	1.0259	1.0426	1.0354	-0.15%	-0.09%	9.20%	6.22%
10 שילינג אוסטרי	2.95	3.10	2.95	3.09	2.95	3.09	3.0019	3.0504	2.9959	3.0443	2.9979	3.0469	3.0272	-0.21%	-0.14%	9.26%	6.29%
1000 לירטה איטל'	1.77	1.87	1.77	1.89	1.80	1.89	1.8099	1.8391	1.8089	1.8382	1.8103	1.8400	1.8248	0.34%	1.47%	-1.76%	-4.44%
100 פזטה ספרדית	2.38	2.51	2.40	2.56	2.41	2.53	2.4276	2.4668	2.4265	2.4658	2.4270	2.4666	2.4476	-0.24%	0.65%	6.91%	3.99%
1 (ECU)	---	---	---	---	---	---	3.9020	3.9630	3.8946	3.9575	3.8983	3.9620	3.9338	-0.03%	0.24%	6.24%	3.35%
1 דינר ירדני	4.12	4.40	4.09	4.37	---	---	---	---	---	---	---	---	4.2819	-0.85%	0.76%	0.98%	---
10 לירה לבנונית	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	0.0185	2.21%	0.54%	1.09%	---
1 לירה מצרית	0.83	0.90	0.83	0.89	---	---	---	---	---	---	---	---	0.9597	1.73%	1.63%	0.95%	---
1 סל מטבעות	---	---	---	---	---	---	3.4194	3.4746	3.4113	3.4664	3.4178	3.4733	3.4479	0.01%	-0.03%	2.45%	-0.34%

שערי חליפין מצטלבים / אירופה צהרים / 7.7.95

	דולר ארה"ב	לירה שטרלינג	מארק גרמני	100 ין יפאני	פרנק שווייצרי	פרנק צרפתי	גילדן הולנדי	1000 לירטה איטלקי	10 פרנק בלגי
1 דולר ארה"ב	---	0.6254	1.3874	0.8599	1.1515	4.8410	1.5537	1.6183	2.8520
1 לירה שטרלינג	1.5990	---	2.2184	1.3749	1.8412	7.7407	2.4844	2.5876	4.5604
1 מארק גרמני	0.7208	0.4508	---	0.6198	0.8300	3.4893	1.1199	1.1664	2.0557
100 ין יפני	1.1630	0.7273	1.6135	---	1.3392	5.6300	1.8070	1.8820	3.3169
1 פרנק שווייצרי	0.8684	0.5431	1.2048	0.7467	---	4.2041	1.3493	1.4054	2.4768
1 פרנק צרפתי	0.2066	0.1292	0.2866	0.1776	0.2379	---	0.3210	0.3343	0.5891
1 גילדן הולנדי	0.6436	0.4025	0.8929	0.5534	0.7411	3.1157	---	1.0415	1.8356
1000 לירטה איטל'	0.6179	0.3865	0.8573	0.5313	0.7116	2.9915	0.9601	---	1.7624
10 פרנק בלגי	0.3506	0.2193	0.4864	0.3015	0.4037	1.6974	0.5448	0.5674	---

בנק ישראל מודיע

פרטי המכרזים לשבוע בין 9 ביולי עד 13 ביולי

המכרזים המוצעים (*)	מספר הסדרה	יום המכרז	יום הסליקה הכספית	מועדים – פדיון/מימוש/פרעון: היום	מועדים – פדיון/מימוש/פרעון: התקופה	סכומים מוצעים	תשואה ריבית פרמיה מחיר אחזקה: מיזערית	תשואה ריבית פרמיה מחיר אחזקה: מירבית
מילווה קצר מועד (הנפקת/הצעת מכר) מיכרז על התשואה (3)	1025	11.7.95	12.7.95	11.10.95	91 ימים	מיליוני ש"ח ע"נ 50	*	20%
	0126	11.7.95	12.7.95	10.1.96	182 ימים	75	*	20%
	0716	11.7 95	12.7.95	3.7.96	357 ימים	75	*	20%
מילוות קצר מועד למסירה עתידית – מכירה (2) מיכרז על תשואה	0516	11.7.95	1.11.95	1.5.96	182 ימים	מיליוני ש"ח ע"נ 20	*	20%
	1056	11.7.95	1.11.95	30.10.96	364 ימים	20	*	20%
החלפת איגרת חוב כנגד מק"מ	(4) 0716	12.7.95	*	3.7.96	356 ימים	מיליוני ש"ח 20	*	20%
מכירת אג"ח לבנק ישראל	(6)	11.7.95	12.7.95	*	*	40	*	*
אופציות לרכישת דולרים (5) – 3 חודשים	507231 507232	11.7.95	יום המכרז	10.10.95	3 חודשים	4,000 יחידות 6,000 יחידות	*	*
	507251 507252	13.7.95	יום המכרז	10.10.95	3 חודשים	4,000 יחידות 6,000 יחידות	*	*
אופציות לרכישת דולרים (5) – 6 חודשים	507230	11.7.95	יום המכרז	9.1.96	6 חודשים	5000 יחידות	*	*

(1) במיכרז מרווח, החיוב הכספי של הזוכים מתבצע לפי פרמיה/ריבית/תשואה המוצעת על ידם בהתאמה לכל כמות וכמות שבה זכו במיכרז.
(2) התשואה הינה תשואה אפקטיבית שנתית ברוטו לתקופה שמיום העברה הסליקה הכספית ועד ליום הפדיון. מהזוכים במיכרז גובים חברי הבורסה לניירות ערך, עמלת רכישה בלבד בשיעור שלא יעלה על 0.1 אחוז (עשירית האחוז) מהשווי הכספי על הרכישה. אין הם גובים עמלת מכירה או פדיון.
(3) הריבית הינה ריבית שנתית המחושבת עבור התקופה המתאימה באופן יחסי בשיטת הקו הישר.
(4) סדרות אג"ח להחלפה תבחרנה מתוך רשימת הסדרות המפורסמות להלן והמפורסמה לפני המכרז בחוזר ובמערכת שב"א
סדרות האג"ח הן: למק"מ 0716 – שגיא: 4122–4129, 4233–4234, גליל: 3862–3866, 3761–3762, 3764, 3755–3757, גבע: 4613, 4609–4611,
(5) פרמית המיזערית ושער המימוש יפורסמו בחוזר נפרד ובהודעות המקשורות של "שב"א" של "קו מנחה" ושל "רויטרס" לפני כל מכרז.
(6) פירוט הסדרות יפורסם בחוזר נפרד ובהודעות של "שב"א" ושל "קו מנחה" יום לפני המכרז

הערות:
(*) פרטים מלאים השתתפות במיכרז בכל סניפי הבנקים ואצל חברי הבורסה לניירות ערך.
(**) בכל מקרה של סתירה בין נוסח מודעת בנק ישראל לבין נוסח חוזר בנק ישראל המתאים למיכרז, נוסח חוזר בנק ישראל הוא הקובע.

לאל על מטענים יש תשובה לכל בקשה
צלצל 03-6917211
השמים פתוחים
ELAL אל על
CARGO מטענים

בעולם

איך להשקיע בכלכלה נחלשת

סדרה של בשורות רעות מעלה את השאלה: היכן למצוא מחסה אם הדאו ג'ונס יתחיל ליפול

FORTUNE

הטפטוף שהיה באחרונה באר־צות הברית של ידיעות כלכליות טורדות מנוחה – כולל ירידה בייצור התעשייתי ובמספר העו־בדים – הופך במהירות לגשם זלעפות. הן באות בנוסף לעוד הרבה עובדות מדאיגות שרבים חושבים שיכשילו בסופו של דבר את הדאו ג'ונס הדוהר. למשל:

● תשואת הדיווידנדים במדד 500 המניות של סטנדרד אנד פורס נחתה ל־2.6% זעומים, הקרו־בים מאוד לשפל של כל הזמנים, נמוכה בהרבה מ־3% שהעוקבים אחרי השוק רואים בה כבר זמן רב מבשרת של מכירות גדולות של מניות.

● המדד גם נסחר בסביבות מכ־פיל של 16 מן הרווח המצופה של השנה הבאה. זה לא מפחיד כשלעצמו, עד שהוגים מצבי־עים על התיקונים כלפי מטה בתחזיות הרווח של חברות רבות. IBES אינטרנשיונל, חברה העו־קבת אחרי הערכותיהם של אנ־ליסטים, מדווחת שבשבוע שהסתיים ב־9 ביוני עלו שינויי הערכה כלפי מטה ב־30% על שינויי הערכה כלפי מעלה.

● גם היחס של המחיר לעומת שווי הספרים של השוק גבוה – 3.5. המצוי הרגיל: 1.0 עד 2.5.

● אנשי פנים בחברות נעשים דוביים יותר. לדברי CDA/אי־נווסטנט, המכירות בראשית יו־ני עלו כפליים על הקניות.

אלה הן הסיבות למשקיעים לחשוש עוד יותר ממה שהכלכ־לה הנחלשת עשויה לעשות למ־ניות. המיתון האחרון ב־1990 עלה לבורסה 20% בתוך 4 חו־דשים. אתם בטוחים שהפעם יהיה הקברניט גרינספן מסוגל לנווט את המשק לנחיתה רכה? באמצע 1989 אכן היתה נחיתה רכה, אבל זו הפכה להיות עוד תמרור אזהרה בכך שחודשים ספורים לאחר מכן נכנס המשק למיתון. יתר על כן, עם ההאטה של העלייה בשוק האג"ח, תלו־יות המניות עוד יותר בכלכלה, מאחר שהן חיות או מתות רק עקב הצמיחה ברווחים.

כאשר התחזיות לרווחים יור־דות, צריך מכפיל מחיר/רווח לעלות, אומר ראו צ'אלאסאני, אסטרטג השקעות ראשי בקמפר סקיוריטיס: "הערכת מכפיל מחיר/רווח של 15 או 16 לכל השוק הגיונית כרגע. אבל 17 לא תהיה הגיונית".

הפרים רואים כמובן את כל החששות הללו, וממהרים להס־ביר את הסיבות להם. מיעוט הדיווידנדים? חברות מוצאות מקומות טובים יותר למזומנים שלהן, כמו רכישה חוזרת של מניות או רכישות חדשות. מכי־רות של אנשי פנים? רק התוצאה של העלייה בשימוש במניות ובאופציות כתשלום למנהלים בכירים. ובכלכלת מידע, ללא מפעלים וציוד, מי יודע מה השווי בספרים? מתלוצץ מרטין בארנס מ"בנק קרדיט אנליסט", כתב עת פיננסי ממונטריאול: "השווי בספרים של מיקרוסופט הוא מוחו של ביל גייטס".

נאמר, אם אתם מאמינים לזה.

למי צריכים המשקיעים להאמין? הקשיבו לאלה המוכנים להעלות בדעתם את המחשבה של נחיתה קשה ומיתונית. הם מייעצים להימנע מכל המניות היקרות, מאחר שאם האטה בכלכלה אכן תפגע בבורסה, יוענשו מניות אלו בצורה קשה

אבל הצמיחה של עדר הפרים עשויה להוות כשלעצמה את האות הדובי הגדול ביותר. ייתכן שמשום שיש כל כך מעט אומרי לאו חסרה לשוק הספקות המאפ־שרות לו לצמוח כלפי מעלה.

למי צריכים המשקיעים להא־מין? הקשיבו לאלה המוכנים להע־לות בדעתם את המחשבה של נחיתה קשה ומיתונית. הם מייע־צים להימנע מכל המניות היק־רות, מאחר שאם האטה בכלכלה אכן תפגע בבורסה, יוענשו מניות אלו בצורה קשה יותר.

למרות כל הדיבורים הללו, יש עדיין מציאות בבורסה. "המפ־תח", אומרת מליסה בראון, מנה־לת המחקר הכמותי בפרודנשל סקיוריטיס, "הוא מציאת חברות שהערכות הרווח שלהן עלו יותר מאשר מחירן". חברות אלו כו־ללות את מניות ההתגוננות הק־לאסיות של חברות השירותים הציבוריים. ואל תפסיקו לעקוב אחרי שינויים ארוכי טווח הנמ־צאים כבר בפעולה, האשר מסוג־לים גם לגרום למידה מסוימת של בטיחות. אף שלמניות הפי־ננסיות היתה עלייה מהירה – הן עתידות לחוש בכאב של יי־צוב שיעורי הריבית – טוען מיי־קל מין, אסטרטג השקעות ראשי באופנהיימר ושות' שללא כל קשר לכיוון שבו ינוע המשק, חברות ברוקרים כמו מריל לי־נץ', דין ויטר ודיסקובר צריכות להרוויח מיכולתן לגייס יותר ויותר נכסים באמצעות קרנות פנסיה אישיות וכיוצא באלה.

כדי לבודד את עצמכם באמת מן ההפכפכות של הכלכלה האמ־ריקאית, לכו למקום שבו הכל־כלה נוהרת מאוד: חברות בעלות חשיפה גדולה מעבר לים. צ'א־לאסאני אוהב את חברת א' שול־מן, יצרנית של שרף פלסטי ש־40%–50% מהכנסותיה נובעים מאירופה.

יורדת אל התהום הנשכחת של הבורסה יכולה להשיג מניות במחירי מכירת חיסול, אומר רייוויד שולמן מסלומון ברדרס. בין המניות שהוא בוחר אפשר למצוא את אלו של רשתות הבר־יות כלבו חבוטות כמו דילארד, מיי ופדרייטד. "מניות בתי המ־לון התחבבו עלי", הוא אומר, "היא מריוט אינטרנשיונל, שת־רוויח מן הזרימה הגוברת של תיירים זרים".

משמעותו של משחק השוק עות בכלכלה מתקררת היא – יותר מכל דבר אחר – בחירת מניות מסוימות, בניגוד לקניית מניות בשוק הכללי. ארט מישל־טי, אסטרטג השקעות ראשי בבילארד ביל את קייזר, מציע מניות הנסחרות קרוב לשפל שלהן ב־52 השבועות האחרונים. פורסט לבורטוריס נסחרת במכ־פיל של 17.7 מרווחיה השנה, וצריכה לצמוח ב־20%–25% לש־נה. שיעורי משכנתאות נמוכים צריכים לעזור לשאו אינדסטריז, יצרנית שטיחים, כאשר רכישת הבתים תגבר לקראת סוף השנה.

האם השמים נופלים? ייתכן שלא. אבל בשווקים כאלה תמיד כדאי מאוד להכין מקלט קרוב לתיק ההשקעות שלכם.

מייקל פוקס והמלחמה בטיים וורנר

רוברט מורגאדו הורחק מראשות מחלקת המוסיקה של טיים וורנר. דאג מוריס, שהודח ממחלקת התקליטים, תובע מן החברה 50 מיליון דולר

New York Times

מורגאדו. המודח.

פוקס. היורש המיועד

שבוע אחרי שסולק מתפקיד היו"ר של מחלקת המוסיקה הענ־קית של טיים וורנר, נפגש רוברט מורגאדו עם יורשו, מייקל פוקס, לארוחת צהריים במרכז החברה ברוקפלר סנטר. בזמן הארוחה אמר פוקס למורגאדו שהוא מתכ־נן לפעול לפי המסורת, ולהעניק למנהלי התקליטים של וורנר סמכות נרחבת בפעילות היומיו־מית של חברת המוסיקה הגדולה בעולם.

כמו הרבה אנשים בתוך החב־רה ומחוצה לה האמין פוקס שמור־גאדו – אדם מחוץ לענף – וסגנון הניהול הקשוח שלו היו נעוצים בשורשי המלחמה שנמש־כה יותר משנה, ושיתקה את קבו־צת המוסיקה של וורנר. ב־10 שנותיו בראש רשת הסרטים בכ־בלים הום בוקס אופיס (HBO) יצר לעצמו פוקס מוניטין של "חליפה" שהוא מנכ"ל המבין את הצד היצירתי של עסקי הבידור. הוא חש את עצמו סמוך ובטוח שיוכל לזכות באמונתו של מנהל התקליטים הראשי של וור־נר, דאג מוריס.

קצת יותר מחודש אחרי אותה ארוחת צהריים הודה פוקס ברבים שלא יכול להיות מצב של שלום עם מוריס. הוא פיטר אותו, האשים אותו בניסיון לערער ולי־תפוס את השליטה בחברה, שנ־עשתה פגיעה בשל האשמות מוטעות על ידי פוליטיקה לגבי מעורבותה בגנגסטארפ.

בשביל בוב מורגאדו הרגשה היא של הוראה בצדקתו. "היתה לי אחריות לחברה ציבורית", אמר מורגאדו בראיון הראשון שה־עניק מאז עזיבתו את טיים וורנר. "אני חושב שאחרים מן האנשים בצד המוסיקה חשבו שיש להם אחריות רק לעצמם".

אף שנראה שמאבק הכוחות בתוך וורנר ביצע תפנית, התוצאה הסופית עדיין לא ברורה. עכשיו, כאשר פוקס מתאמץ להשליט שקט בממלכתו הסוערת המבוהלת, הוא נאלץ להבין שהב־עיות בוורנר מיוזיק היו עמוקות הרבה יותר מכפי שחשב מורגאדו עצמו. הסיפור של עלייתו ונפילתו של מורגאדו הוא סיפור אזה־רה על איך לנהל חברה מורכבת סבוכה.

החברה הוקמה על ידי סטיבן רוס מאוסף של חברות תקליטים עצמאיות, כל אחת עם היסטוריה ותרבות משלה. כמנכ"ל של וורנר קומיוניקיישנס היתה לרוס הגאוניות של יצירת סביבה מפנ־קת שבה היו מנהליה מסוגלים להחתים אמנים ולפתח את החב־רות שלהם. רוס מינה מנהל שיפ־קח על מחלקת המוסיקה, אבל אותו אדם היה עסוק בדרך כלל בחתימה על תקציבים.

אוניית הדגל של החברה, וור־נר ברדרס רקורדס, הוקמה בידי מו אוסטין, אגדה בענף המוסיקה שהתחיל את הקריירה שלו כמ־נהל חברת התקליטים של פרנק סינטרה, ריפריז. אטלנטיק רקור־דס, שהפכה להיות החברה העי־קרית לרוק אנד רול, הוקמה בידי אחמט ארטגון, חובב ג'ז יליד טור־קיה. ובראשה של אלקטרה, שנבנתה מחדש בשנות ה־80 כחממה לאמנים מתחילים, עמד רוברט קראסנוב.

"וורנר ברדרס אינה כמו הפר־למנט הבריטי", אומר סטיוארט הירש, נשיא וורנרויז'ן, יחידת הווידיאו של המחלקה. "היא יותר כמו הרפובליקות של חבר העמים הרוסי".

לתוך תרבות בלתי רגילה זאת נכנס ב־1983 מורגאדו, שהיום הוא בן 52. בתחילה הוא נראה מתאים ביותר לתפקיד. מורגאדו, שהיה פעם אנליסט לתקציב המדינה באלבני, ניו יו־רק, היה לראש המטה של יו קרי, מושל ניו יורק מ־1975 עד 1983, בעיקר בשל ניצול תשומת הלב המעשה שהקדיש הבוס שלו לפרטים.

בוורנר היתה משימתו הראשו־נה של מורגאדו לנקות את הלכ־לוך שנותר מהשקעתה הרת האסון של החברה באטארי. מור־גאדו פיטר כמה מנהלים, מכר כמה עסקים וקיצץ בתקורה המ־נופחת של וורנר.

ב־1985 הוא השתלט על מח־לקת המוסיקה המוקלטת של וור־נר, שבאותו הזמן היו לה הכנסות של פחות ממיליארד דולר, והי־תה עסק אמריקאי צר אופקים. בתחילה התעלם מורגאדו מחב־רות התקליטים המקומיות. במ־קום זאת הוא התמקד בהקמת רשת גלובלית של חברות תקלי־טים שתוכל להפיץ את האמנים האמריקאים של וורנר, ובה בעת לטפח אמנים מקומיים משלהן.

באמצעות סדרה של רכישות הרחיב מורגאדו את נוכחותה של וורנר ל־39 מדינות. הוא גם הר־חיב את מעורבותה של וורנר בע־סקי המו"לות של המוסיקה ובשיווק ישיר של מוסיקה לצרכ־נים. כתוצאה מכך יש היום לטיים וורנר אמנים העומדים בראש מצעדי הפזמונים ביפאן, במקסיקו, בגרמניה ובאיטליה. ויותר ממחצית הכנסותיה של ור־נר ב־1993, כ־4 מיליארד דו־לר, נבעו משווקים מחוץ לארצות הברית.

מעמדו של מורגאדו בחברה התרופף ב־1994, כאשר הפנה את מבטו אל מנהלי החברה המ־קומית של וורנר בארצות הברית – המצליחים אבל מסוכסכים. בעוד מורגאדו מגן על מאמציו לשלוט בחברה כולה, הוא מודה שהבנתו את הפוליטיקה הפני־מית בחברה היתה פחות ממושל־מת.

קודם הוא קידם את מוריס, שעמד בראש אטלנטיק רקורדס, לתפקיד המפקח על שלוש החב־רות המקומיות של וורנר. זה הר־גיז את אוסטין. אחר"כ הגביר מורגאדו את הלחץ על אוסטין, שהיה אז בן 66, כשביקש ממנו לקבוע תאריך לפרישתו. אוסטין, שעשה את וורנר ברדרס לחברת הענק של מדונה, פול סיימון, הטוקינג הדס ו־REM, העדיף לעזוב את החברה ולא להיכנע לדרישותיו של מורגאדו.

בעת ובעונה אחת הכריח מור־גאדו את קראסנוב לעזוב את אלקטרה. מיד האשימו מנהלים בחברות התקליטים את מורגאדו בכך שאינו רגיש מספיק לאצולה הוותיקה בשורות היוצרים של ור־נר. "זה אחד מן השטחים שבהם יש לי הרהורי חרטה", אומר מור־גאדו ומוסיף שהיה עליו להעלות את שאלת הירושה אצל אוסטין הרבה יותר מוקדם, כדי שזה לא יהיה בשבילו הלם כה גדול.

צרותיו של מורגאדו החמירו במהירות. כמנכ"ל תפעולי של הפעילות המקומית של וורנר הניח מוריס שהוא ימנה את יו־רשו של אוסטין בוורנר ברדרס. אבל מורגאדו הציע מועמד מש־לו. מוריס מחה ובין שניהם היה עימות מתוח שנפתר רק כאשר יורשו של רוס בתפקיד היו"ר של טיים וורנר, ג'רלד לוין, צידד במוריס.

מורגאדו ומוריס הגיעו לאחר זאת לשלום מתוח ביניהם. אבל מנהלים הנאמנים למוריס פתחו במסע להדחתו של מורגאדו.

אבל אין ספק שפעולתו של לוין לא עשתה רבות כדי להש־קיט את הסערה בוורנר מיוזיק גרופ. אף שמוריס, גולדברג ואח־רים בירכו על בחירתו של פוקס לניהול המחלקה, המריבות ביניהם לבין היו"ר של HBO התחילו כמעט מיד. מוריס רצה להוסיף לתיק שלו את עסקי המו"לות המוסיקה של החברה ואת וורנר אינטרנשיונל. פוקס לא התנגד לכך, אבל התעקשותו של מוריס דחתה את החלטתו.

פוקס שקל פעם לקדם את מו־ריס לתפקיד המנכ"ל של וורנר מיוזיק גרופ. במקום זאת הוא פי־טר אותו ב־21 ביוני. עכשיו הוא עומד בפני המשימה העדינה של החזרת המורל למחלקה שאיבדה את כל שכבת המנהלים העליונה שלה בסדרה של הקזות דם בשנה שעברה. מיד לאחר מכן הגיש מו־ריס תביעה נגד טיים וורנר, בט־ענה של הפרת חוזה.

אבל הרקורד של פוקס מרמז על כך שהוא עשוי להיות המנהל המתאים למשימה. כאשר הוא היה ליו"ר של HBO (תואר שהוא עדיין מחזיק בו) ב־1984, אומרים מנהלים בחברה, לא תקשרו עובדי התוכניות של HBO עם אנשי השיווק של החב־רה. פוקס שבר את המחיצות הללו באמצעות דרישתו שכל עובדי HBO יתפקדו כצוות אחד.

נראה היה שפוקס למד משהו משגיאותיו של מורגאדו כאשר נפגש לקראת סוף יוני עם ההנה־לה של REM כדי להבטיח להם שהחברה בדרך להתאוששות. פו־קס, בן 49, אינו מושלם. יש בו משהו מהטפס הפוגע לפעמים בעמיתיו. במשך שנים אחדות אחרי המיזוג של טיים עם וורנר התענג פוקס בקביעות עם רוב־רט ויילי ופרי סמל, היו"רים המשותפים של אולפן וורנר בר־דרס, בנושאים כמו רצונו של פו־קס להרחיב את HBO גם להפקת סרטים.

כמה מנהלים בוורנר מטילים ספק בכך שהמנהלים שתמכו במוריס יעבירו את נאמנותם לפוקס. בעיקר הם תוהים לגבי גולדברג, היו"ר המפורסם בדיבו־רו הבוטה של וורנר ברדרס.

כמה מנהלים בחברה חוששים שהמתחרים יחטפו מהאי שקט שבה. "השאלה היא, כמה עוד מהומה יוכלו חברות התקליטים לספוג, ובעיקר וורנר ברדרס?" אומר ז'אק הולצמן, מייסדה של אלקטרה.

האירוניה היא שוורנר נוסקת בימים אלה במצעדי המכירות של אלבומים. לחברה יש נתח של 21.8% בשוק המוסיקה המקו־מי. למתחרתה החזקה ביותר, פו־ליגרם, יש 14.4%. חברות התקליטים של וורנר הפיקו גם 21 מתוך 50 האלבומים שברשי־מת רבי המכר של "בילבורד".

"עכשיו אנחנו צריכים להתמ־קד בעובדה שכל כך הרבה דב־רים טובים מתרחשים בקבוצה", אומר לולי ביירד, היו"ר של וורנר/צ'אפל מיוזיק, חברת מו"לות המוסיקה של הקבוצה.

אבל לפני שיוכל להתרווח חייב פוקס לחשוב איך לחלץ את וורנר מיוזיק מתוך חילוקי הדעות לגבי גנגסטארפ. בנט אמר שהוא מתכוון להמשיך ולל־חוץ על טיים וורנר והדירקטוריון שלה לנטוש את הז'אנר של גנג־סטא. פוקס טוען שעדיין לא הח־ליט כיצד להגיב על המחלוקת הזאת. (מאז סילוקו של מוריס עלה מחיר המניה של טיים וורנר ב־1.375 דולר בבורסה של ניו יורק).

מורגאדו, מצדו, עדיין גא ברקורד העסקי שלו בטיים וורנר – ומציין שוורנר השיגה תזרים מזו־מנים של כ־80 מיליון דולר כאשר קיבל אותה לידיו ב־1985. השנה היא תתקרב מאוד לתזרים מזומנים של 800 מיליון דולר.

הפרס למורגאדו על צמיחה זאת היה חבילת פרישה מטיים וורנר המוערכת ב־60 מיליון דו־לר. לדבריו, הוא ישקיע מיליונים אחדים מסכום זה בחברת הון סי־כון, והוא מתכנן להשקיע בחברות אמצעי תקשורת ובידור בארצות הברית ומחוצה לה.

מורגאדו גם ישקיע כמה מי־ליוני דולרים להקמתה של קרן ללא כוונת רווח לסיוע לילדים נכים. לדבריו, הוא מתכוון לק־רוא לקרן "אני אהיה שם" – כמו השיר הגדול של מוטאון בביצוע חמישיית ג'קסון. מורגאדו לא היה מעולם איש מוסיקה. אבל נראה שטעמו במוסיקה הוא טעם ללא דופי של הורה מרכזי.

מתרחקים ממשרה לכל החיים

ביפאן יש גם אנשים המעדיפים את התנודתיות בעבודה על פני הישארות במקום אחד לכל ימי חייהם

New York Times

לשיגנורי סאסאקי היה כמעט הכל. משרה בבנק, שכר טוב, יו־קרה והזדמנויות לקידום. אבל הוא עשה משהו שפעם היה מרהיב יפאנים רבים. הוא התפטר וקיבל עבודה במקום אחר.

"מאז לימודי באוניברסיטה רציתי לעשות משהו הקשור לי־חסי יפאן־ארצות הברית", אומר סאסאקי. לפיכך, הוא מצא משרה בסוני, במחלקת היחסים הבינלא־מיים. "סוני", הוא אומר, "הגשימה את חלומי".

סאסאקי, בן 31, הוא בין המ־ספר הגדל והולך של עובדים יפא־נים במדינה זו, של 'תעסוקה לכל החיים', שהגשימו את חלומותיהם מחוץ לדלת המשרד. בעוד עוב־דים אמריקאים, הן המפוטרים והן השורדים, נאבקים בקיצוצים, אחד מכל שלושה יפאנים עוזב מרצונו החופשי את משרתו בתוך 10 הש־נים הראשונות לעבודתו. כך קובע מכון העבודה היפאני, שהוא ארגון מחקר פרטי. ורבים עוד יותר חוש־בים על כך. יותר ממחצית מן העו־בדים היפאנים הצעירים ממשכורות אומרים שיהיו מוכנים להחליף מקום עבודה או לפתוח עסק מש־להם אם תהיה להם הזדמנות. כך עולה מסקר של חברת המחקר רי־קרוט.

"גישתם של אנשים להחלפת מקום העבודה שלהם השתנתה בצורה בולטת", אומר טודאו טאו־נאקה, העורך של B־אינג, כתב העת הגדול ביפאן לגיוס עובדים. "בעבר התקשינו תמיד לבקש אנשים שהחליפו עבודה לבוא לראיונות, אפילו אם הצליחו הי־טב במשרותם הקודמות. הם היו מר־גישים עצבות ומבוכה גדולה לגבי החברה שאותה נטשו".

אבל שתי התפתחויות כלכ־ליות שחלו באחרונה עשו את העובדים היפאנים, בעיקר הצעי־רים יותר, ניידים יותר ויותר. כאשר כלכלתה של יפאן שגשגה באמצע שנות ה־80 חיפשו חברות מתרחבות עובדים חדשים ומנו־סים, וכן בוגרי אוניברסיטאות, בצורה אגרסיבית. אחר, כאשר כלכלת הבועה התפוצצה בראשית שנות ה־90, נאלצו אותן החברות לפטר עובדים רבים. לתגובות אלו – שכירה באמצע הקריירה ופיטו־רים באמצע הקריירה – היתה תו־צאה זהה: היחלשות כוח המשיכה הלאומי למשרה אחת לכל החיים.

השפעה זרה מחלישה לפעמים עוד יותר את השיטות המסור־תיות. במשך שנים אחדות היה אקיטאקה אסאגה, בן 38, אחד מן העובדים "הנאמנים ביותר" של טויוטה, כדבריו. אבל כאשר למד בבית ספר למינהל עסקים באר־צות הברית השתנתה נקודת ההש־קפה שלו. "בית הספר לימד אותי שאני חייב באמת להכשיר את עצמי מחדש כמומחה, אחרת לא אהיה מסוגל לשרוד בעולם הזה", הוא אומר. "אבל טויוטה וחברות יפאניות אחרות מעצבות אנשים כעובדים כלליים, לא כמומחים".

עכשיו עובד אסאגה בענף שבו בחר – פיננסים של חברות – במשרד של פורד ליד טוקיו. "מעולם לא העליתי בדעתי שקיי־מת חברה טובה כמו פורד", הוא אומר. "שעות העבודה שלי הרבה יותר קצרות, ואני הוא הקובע את קצב עבודתי".

אבל להחלפת משרות יש גם צד שלילי – והוא מעבר לסכנה הניתנת לחיזוי שהעבודה במשרה החדשה לא תצליח.

"אלה הנכנסים בצורה אופקית נתקלים לעתים קרובות באפליה בקידום ובסוגי תסכול אחרים", אומר מאסטוריה קובו, בן 37, עובד טויוטה לשעבר העובד עכשיו בחב־רה גדולה לניירות ערך.

חברות יפאניות רבות, בעיקר הגדולות שבהן, "נוטות להעריך את אלה שצמחו מתוך החברה", הוא אומר. מלים יפאניות כמו יוני קבו שונו (העיקרון של "זרם טהור") היינוקי (עולד הגון) מוכי־חות נקודה זאת. לדברי סאסאקה מכתב העת B־אינג, היתרון נובע מן ההיכרות רבת הערך עם תרבות החברה ורשת נרחבת של בעלי ברית שיכולים עובדים ומן רב לי־צור לעצמם.

מוניטין ההפכפכני הוא עוד סכ־נה למחליפי משרות ביפאן. מגיי־סים לעבודה בחברה מסוימת אינם אוהבים אנשים שהחליפו עבודות בתדירות גבוהה. לדברי נאוקי אסאנו, יועץ בסוכנות תעסוקה ממשלתית. "הם יטילו ספק באישיות שלך".

אין ספק שתעסוקה לכל החיים עדיין לא מתה. היא משרתת בדר־כים רבות את צורכי החברות וה־עובדים. אבל הניידות נמצאת בעלייה.

מיקה אישידה, בת 32, שהחזי־קה בשלוש משרות שונות לפני שהצטרפה לסוני לפני חמש שנים, אומרת שהחברה שלה היתה פתו־חה מאוד למועמדי עבודה בעלי ניסיון קודם. והנתונים מראים זאת. כ־40% מן המנהלים בסוני עבדו קודם במקומות אחרים.

ובעוד מספר זה גבוה בצורה בלתי רגילה, ייתכן שלא יחלוף זמן רב וחברות אחרות ישתנו אליו, כשהן מאמצות את הגישה של אקיו מוריטה, המנכ"ל הפורש של סוני.

מוריטה "נהג לומר בדבריו לעובדים החדשים שלכולם צריך להיות חלום", אומרת אישידה. "ואם יגלו שלא יצליחו להגשים אותו בסוני, הם צריכים לחשוב על מעבר לחברה אחרת. משום שבסופו של דבר, אנחנו חיים רק פעם אחת".

חשש גובר למיתון

המודדים הכלכליים בארה"ב משדרים אותות רעים. החזאים אינם חוזים את הרע מכל, אך עיניהם פקוחות

FORTUNE

אין כל ספק: המשק האמרי־קאי צלל עמוקות באביב שנה זו. אם זו הצלילה הרבה שלה מז־כים זמן כה רב, היא מתרחשת בתוך סופה של נתונים המגבי־רים במידה משמעותית את הסי־כויים להתרסקות. החדשות בראשית יוני היו שהמעסיקים קיצצו במאי 101 אלף משרות מרשימות מקבלי השכר שלהם, אחרי ירידה קטנה באפריל – הצמצום הרצוף במשך חודשיים של התעסוקה מזה יותר משלוש שנים. מדד ההתאחדות הלאומית של מנהלי קניות, שאחריו עוק־בים בתשומת לב רבה, ירד ל־46.1 חלשים, המבשרים על הצטמקות במגזר התעשייתי. וה־מדד של משרד המסחר של המ־דדים המובילים ירד באפריל ב־0.6%, זה החודש השלישי בר־ציפות. הפעם האחרונה שזה קרה היתה בדיוק כאשר המשק נכנס למיתון של 1990.

כל הסערות הללו שלחו את הכלכלנים לתקן את תחזיותיהם, שעד לאחרונה צפו התיישרות הדרגתית משיעור הצמיחה הג־בוה, 4%, של 1994. בראשית יו־ני קיצצו 18 כלכלנים מתוך סקרים שדווחו על ידי בנק אוף אמריקה את ההערכה הממו־צעת שלהם לצמיחת התמ"ג בר־בעון השני ל־0.8%, הרבה מתחת ל־2% שצפו רק חודש קודם לכן. לדברי הכלכלן הראשי של חב־רת ההשקעות הניו יורקית ס"ג וארבורג, ג'ורג' ליזה, "נדהמנו מן הגודל של ההאטה".

בכל פעם שהצמיחה יורדת לקרבת האפס, מגיע הזמן לחפש בשמים אותות אזהרה לכך שה־משק נע לעבר מיתון. היו בשו־רים שהחזאים למיתונים יבלו קיץ ארוך ודביק בבדיקת כל שביב של ידיעה כלכלית כדי לגלות סימני חולשה או עוצמה. אבל למרות תמונה זו, שנעשתה לפ־תע קודרת יותר, רק החזאים מעט־טים מוכנים לנבא כבר היום את תחילתו של מיתון. יותר מנת־חים את האותות האחרונים של ירידה חדה מן הצפוי כראיות לכך שהיצרנים פועלים בנחישות לצמצם המלאי הגדול שלהם. אחרים אפילו רואים בכך ברכה. אומר דגלאס לי, כלכלן ראשי בבאנק וסט ושינגטון אנליזיס: "אלמלא היתה ההאטה הזאת, היינו עומדים בפני סיכון הרבה יותר גדול למיתון בסוף השנה".

יש עוד כוח קנייה

מרבית החזאים סומכים על כמה דברים בסיסיים מעודדים עדיין שיחזירו את הצמיחה לק־צב הסביר שלה, כאשר התיקון במלאי יסתיים באמצע הקיץ. הראשון הוא שיש סיבות טובות להאמין שהצרכנים ימשיכו להו־ציא כסף. בעוד ההכנסה האישית עלתה באפריל ב־0.3% בלבד, וההכנסה הפנויה אחרי מס ירדה בשיעור מפתיע של 0.7%, הקונים לא נטשו לגמרי את מר־כזי הקניות, ואפילו המכירות של מכוניות וטנדרים התאוששו במאי.

יש עדיין מספיק כוח קנייה לצרכנים כדי להשאיר את המשק בנתיבו. מאזני בתי האב נותרו בריאים, משום שאפילו כאשר צרכנים הוסיפו לרמת ההכנסות שלהם, היחס של ההכנ־סה שהם חייבים להקדיש לסי־לוק החובות הללו – 16.3% באחרונה – נמוך עדיין מרמות השיא של שלהי שנות ה־80. אמון הצרכנים, כפי שנמדד על ידי מרכז הסקרים של אוניברסי־טת מישיגן, נשאר בשנה האחרו־נה גבוה. עליות מתונות מתמשכות בהוצאות צריכות לע־זור להמשך ההתרחבות, אלא אם האמון יתפוגג בקיץ.

העיניים נשואות ליצוא

הסיבה השנייה לא להיכנס לתבהלה היא שההשקעות העס־קיות מחזיקות מעמד. הוצאות ההון היו עמוד התווך של ההתר־חבות והן צריכות להישאר חזקות לפחות עד אמצע 1996. הזמנות חדשות לסחורות הון, להוציא מטוסים, נסקו ברבעון הראשון בשיעור שנתי של 28%, ומרבית החזאים צופים שההזמנות ימשי־כו לגדול בקצב דו־ספרתי עד סוף השנה. אפילו האטה במכי־רות הסופיות לא תוריד מן הפ־סים את הקטר הזה של הוצאות עסקיות. צמיחה טובה מן הצפוי ברווחי החברות והבורסה החזקה הקלו על החברות לגייס כספים להשקעות במפעלים ובציוד – שמטרתן לקצץ בעלויות, להגביר את התפוקה ולהגדיל את הפריון.

הסיבה האחרונה לאופטימיות היא שהיצוא מגביר את כוחו. אמת, התמוטטותו השנה של הפ־סו המקסיקאי הוציאה את הרוח ממפרשי היצוא לשותפת הסחר השלישית בגודלה של ארצות הברית. הסלמה במתיחות הסחר עם יפאן – שותפת הסחר מס' 2 של ארצות הברית למרות כל הדאגה בשל הגירעון הדו־צדדי – עלולה לגרום ליצוא האמרי־קאי להתכווץ. אבל ההשפ־עות של ירידת שער הדולר לעומת הין והמטבעות האירו־פיים שהתחילה מוקדם יותר הש־נה מתחילות להתגלות רק עכשיו בהזמנות החדשות ממדי־נות אלו. הן צריכות להתחזק עד לסוף השנה. היצוא מהווה עכשיו ישירות 12% מן התמ"ג האמרי־קאי וגרי צ'ימינרו, כלכלן ראשי של פליט פיננשל גרופ, מעריך שהם יגדלו ב־8% עד סוף 1995. לדבריו, "כאשר יש לך מגזר הצומח במהירות כזאת, אין לך מיתון".

גורמי המיתון

כל אלה הן סיבות טובות לקוות לטוב ביותר. סיבה אחרת היא שככל הנראה נותר המשק חופשי מסוגי ההפרזות הגורמים למיתון, כמו אינפלציה גבוהה או עלייה חדה בשיעורי הריבית. אבל בסופו של דבר מצב הרוח של הצרכנים האמריקאים, יותר מכל דבר אחר, יקבע את התו־צאה.

מחזורי מלאי הופכים למיתון כאשר אנשים מתחילים לחשוש בדבר משרותיהם ומתחילים לק־צץ בהוצאות. זה גורם לחברות לצמצם עוד יותר את התפוקה ואת שכירת העובדים שלהן ויו־צר גלים חדשים של חרדת הצר־כנים. אם הביקוש יישאר מתחת לתחזיות והמלאי יישאר ברמה גבוהה במשך עוד חודשים אח־דים יתחילו הרווחים להישחק, התוכניות להשקעות הון יושהו והמיתון יגיע לבטח.

חיפוש נעדרים
03-613 27 33
מוקד - 24 שעות

החלקים הם אותם חלקים
צריך רק לתשלב אותם בחכמה.

אתנה מתמחה בתישלוב מערכות מחשוב ברמת התקשורת, התוכנה, היישומים הייעודיים, ההטמעה וההדרכה. החכמה, הנסיון, המקצוענות והאובייקטיביות, הן הסיבות לכך שהתוצאות טובות יותר עם אתנה.

בין החברות שכבר השתלבו בחכמה עם אתנה: אלסינט, ווישי ישראל, החברה לישראל, רב בריח, DSP, תדן, אינטרגמא ועוד.

אתנה אומנות התישלוב.
שרותי תוכנה בע"מ
System Integration
בית סילבר, אבא הלל 7, רמת גן
טל. 03-5756377
פקס. 03-5755966

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

בעולם

הריבית גולחה, אך הדולר עלה

לימודי כלכלה הם כר דשן להרחבת הדעת ולהפקת סיפוק אינטלקטואלי. אבוי, כשמדובר בהתנהגותם של שווקים פיננסיים, תדיר לא קל ליישב את התבונה המקובלת עם המציאות בשטח

עבר שבוע
רפי פרסיץ

להפחתת ריבית (או להעלאתה) בשיעור של 0.25% אין נודעת חשיבות הרת עולם לישראלי, הרגיל בתשלום ריבית־חובה של 20%. אך כשהיא באה אחרי שמגמה העלאות־ריבית רצופות, יש בה כדי להצביע על שינוי־כיוון ולרמוז על קיצוצים נוספים בעתיד. שכן, רק אילוצים חריגים גורמים לבנקים ממלכתיים לשנות את מדיניותם המוניטרית לבקרים.

קלינטון נשם לרווחה

הסוחרים, ש"עקבו בדריכות" אחרי התכנסותה של ועדת השווקים הפתוחים של הבנק המרכזי בארה"ב בימי רביעי וחמישי בשבוע שעבר, באו על שכרם: ביום חמישי בערב היתמר עשן לבן מארובות ה"פד", שהכריז על קיצוץ ב־0.25% בשערי הריבית הלילית (הבין־בנקאית), מ־6% ל־5.75%.

הקיצוץ בריבית התקבל בסיפוק בבית הלבן, שהיתה לו סיבה לחשוש מהשלכותיה של האטה הכלכלית בארה"ב על סיכוייו של הנשיא ביל קלינטון להיבחר שוב לנשיאות ב־1996.

השווקים הגיבו לבשורת הריבית – שלא היתה בדיוק בלתי צפויה – בשמחה ובצהלה, והזניקו את איגרות החוב הדולריות ארוכות המועד בכ־1.25%, עלייה המקבילה לירידה מ־6.63% ל־6.52% בתשואה השנתית. מדד דאו ג'ונס העפיל בתורו, בפעם המי־יודע־כמה, לפסגה היסטורית של 4,702 נקודות. יעד הסבר הבא שוכן בסביבת 4,761 נקודות.

אחרי שלוש שנים צמודות מקיצוצי ריבית ושמונה העלאות־ריבית רצופות מאז פברואר 1994, היתה התגובה בשוקי האג"ח טבעית. פחות מובנת, על רקע הקיצוץ בריבית, היתה העלייה שנרשמה בשער הדולר. עוד יותר תמוהה (חשודה) היתה התערבותם הפרגמטית, לשם שינוי, של הבנקים המרכזיים ביפאן ובארה"ב ביום שישי אחה"צ: אלה רכשו דולרים דווקא כשהאמיר המטבע האמריקאי בכוחות עצמו, ולא נזקק להנשמה מלאכותית.

נהפכו סדרי בראשית

הלא־תירוץ היחיד להתחשלותו של הדולר בסוף השבוע שעבר הוא, פחות או יותר, ללא תירוץ לנסיגות שדרשו את שערו של המטבע האמריקאי כל אימת שהאמירו שערי הריבית הדולרית מאז פברואר 1994: ככל ששיקולי ריבית חשובים, אין הם חזות הכל; לעתים גוברים עליהם ציפיות ושיקולים כלכליים.

אילו ציפיות ושיקולים כלכליים גברו בסוף השבוע שולף על עימותי הריבית המסורתיים? על תהייה זו נבצר ממני להשיב.

אם הלוקות יפאן וארה"ב בנושאי־סחר, שרדת לעתים ההתנגדויות בינלאום ביזיה המרניות. מכל מקום, ביום שישי גילה גם הבנק המרכזי ביפאן את הריבית על אשראים קצרי מועד ב־0.25%, לרמה הנחותה במקצת מרמת ריבית הניכיון, העומדת מאז אפריל על 1%. לקיצוץ זה נלוו הצהרות עמומות על כוונתו של הבנק המרכזי לצמצם את שיעורי הנזילות הולכים על המערכת הבנקאית ביפאן.

תגובת הבנק של הסוחרים בטוקיו לצעד זה היתה עוד יותר תזזיתית מן התגובה לצעדו של הפד ביום חמישי. בתוך שעה, נסק מדד ניקיי שבע־התלאות ביותר מ־1,000 נקודות, כשהוא חותם את המסחר ב־16,213 נקודות, עלייה שבועית ב־1,696 נקודות, או 11.68%.

קיצוצי הריבית בארה"ב וביפאן גררו שחיקה שבועית בתשואה השנתית על איגרות החוב האמריקאיות הארוכות, מ־6.94% ל־6.69%, וכן על איגרות החוב הלי"שטית הארוכות, מ־8.43% ל־8.12%. הם גם סללו את הדרך לעליות תלולות ברוב הבורסות המובילות. הנזיל לעשות מדד ניקיי בטוקיו, שנסק בחישוב שבועי מ־14,517 ל־16,213 נקודות (+11.7%), כשאחריו מפגרים, בסדר יורד, מדדי המניות בפאריס (+5%), בהונג קונג (+4.6%) בלונדון (+4.4%); פסגה שנתית. בפרנקפורט, במילאנו ובמאלזיה הסתכמו העליות בכ־3.3%, בסינגפור ב־3.1% ובסידני ב־1.4%.

החיטה והכותנה מתקנות

הנתונים שראו אור בארה"ב בשבוע שעבר היו מעורבים. בצד השלילה, נרשמה ירידה חדה, הרביעית ברציפות, ב־0.2% במדד המדדים – שהזכירה את ימי המיתון ב־1990. בצד החיוב, הצטמק שיעור האבטלה מ־5.7% במאי ל־5.6% ביוני, כשלמגזרים הלא חקלאיים נוספו 214 אלף משרות חדשות.

חרף קיצוץ הריבית הדולרית ביום חמישי, עלה שערו של המטבע האמריקאי, בחישוב שבועי, מול רוב המטבעות המובילים, בעיקר מול הין. בשוק המסחר בניו יורק בשישי בערב, נסחר ב־1.3920 מארק (+1.00 פנ"ג), ב־1.1580 פרנק שווייצי (+0.90 סנט), ב־86.80 ין (+2.10 ין) וב־1.5960 מול הליש"ט (בלא שינוי).

שערי הנפט הגולמי הוסיפו לדשדש ברמותיהם הנמוכות: 16.50 דולר לחבית ברנט ו־17.11 דולר לחבית מתערובת טקסס.

בתבואות הידרדר שער החיטה (חוזה ספטמבר) מ־4.46 ל־4.17 דולר לבושל. לעומתו נסק שער פולי הסויה (חוזה אוגוסט) מ־5.8250 ל־6.08 דולר לבושל. שער התירס (חוזה ספטמבר) טיפס מ־2.7775 ל־2.82 דולר לבושל.

בסחורות הרכות נרשמו ירידות בכל החזיתות: רכז תפוזים (חוזה ספטמבר) נסוג מ־1.0350 ל־0.9655 דולר לליברה; הסוכר (אוקטובר) מ־10.79 ל־10.26 סנט לליברה; הקקאו (ספטמבר) מ־1,289 ל־1,252 דולר לטונה.

שער הכותנה (חוזה דצמבר), שהתעלה לשיא של 84 סנט לליברה בתחילת יוני, הוסיף להדליק במסלול־תיקונו וחתם את השבוע ב־76.13 סנט לליברה. מחסום התמיכה הטכנית לחוזה זה שוכן בסביבות 73 סנט.

קפה מריר־מתוק

בלא צל של ספק, היה השוק המבעבע בשבוע שעבר זה של פולי הקפה. אחרי שהעפילו שעריו לפני כשנה ל־4,146 דולר לטונה (רובוסטה, לונדון) ול־2.46 דולר לליברה (עראביקה, ניו יורק), צנחו בשבוע שעבר לשפל של 2,150 ו־1.20 דולר בהתאמה.

הסיבה הפשטנית לכך היא שלא כאשתקד, לא היה עד כה כפור (אף לא שמועות על כפור) בברזיל. סיבה אחרת, יותר מהותית: מדובר בשוק קרטלי, הנשלט על ידי מועצת מגדלי הקפה, שבדומה לקרטל אופ"ק בתחום הנפט הגולמי, אינה מצליחה לכפות את מרותה על חברותיה: באחרונה הן התעלמו כליל מהחלטתן לאחסן (כלומר, לעקר) 20% מיבולי הקפה כל אימת שנופל שער הקפה (מסוג עראביקה) מ־1.90 דולר לליברה.

בינתיים הכריזו קולומביה, הונדורס, סלוואדור וקוסטה ריקה על השעיית מכירות קפה ל־30 יום, בעוד ברזיל, אינדונזיה, חוף השנהב ומגדלות קפה אחרות מהססות: אם משום שהן זקוקות להכנסות במטבע זר, אם בגלל סיבות אחרות. בסוף השבוע התאוששו שערי קפה עראביקה (חוזה ספטמבר) משפל של 1.20 דולר ל־1.2980 דולר לליברה, ושל קפה רובוסטה משפל של 2,150 דולר ל־2,250 דולר לטונה.

קוראים בקפה מעריכים: (1) שהן הביקוש, הן ההצע לקפה מצויים במגמת ירידה ו־(2) שלא ינקפו חודשים רבים עד שידביק הביקוש את ההצע ויתחדשו העליות בשערים.

ארה"ב חוקרת תלונות נגד יצרניות סרטי צילום יפאניות

ואשינגטון (רויטרס). נציג הסחר האמריקאי, מיקי קנטור, החליט כי קיים מידע מספיק אודות פעולות אנטי־תחרותיות שמתבצעות בשוק היפאני לפילם ולנייר לצילום, כדי לפתוח בחקירה בדבר סחר בלתי הוגן, על פי החוק האמריקאי. קנטור הודיע כי בתגובה לעצומה שהגישה חברת איסטמן קודאק, יתחיל משרד הסחר האמריקאי בחקירת פעולות הייצור והליכי ההפצה של יצרניות פילם לצרכים יפאניות.

"על היצרניות האמריקאיות של פילם ונייר לצילום לקבל הזדמנות להתחרות באופן הוגן בשוק היפאני, בדיוק כפי שיצרניות פילם יפאניות מתחרות בשוק האמריקאי", אמר קנטור בהודעה קצרה שפורסמה בוואשינגטון. "חשוב מאוד שחברות אמריקאיות יזכו בגישה מלאה לשוק היפאני".

אם יוכח בחקירה שיפאן מבצעת סחר בלתי הוגן, יש לנשיא ארה"ב זכות להטיל עליה סנקציות מסחריות. קודאק סבורה שהמכשולים שהושמו בפניה בשוק היפאני מסתכמים בהפסד פוטנציאלי של כ־5.6 מיליארד דולר מאז אמצע שנת ה־70.

העצומה של קודאק מצביעה על כך שלאחר מלחמת העולם השנייה, הממשלה היפאנית מנעה מקודאק גישה לשוק היפאני, באמצעות מכס כבד, דרישות קפדניות לקבלת רישיונות יבוא, ואיסור על השקעות ביפאן. האמצעים הללו הוחלפו מאוחר יותר במערכת הפצה סגורה בפני זרים, פעולות אנטי תחרותיות של חברות הארגוני סחר הקשורים עם את המחזירים, תלות כלכלית של המפיצים ביצרניות היפאניות, ומתן הטבות ליצרניות יפאניות.

קודאק ציינה כי חברת פוג'י היפאנית זוכה בנתח של 75% משוק מוצרי הצילום היפאני, בהשוואה ל־7% בלבד של קודאק. נתון זה שונה בתכלית מחלקה של קודאק בשוק האירופי, המוערך ב־43%, ובחלקה בשוק העולמי (לא כולל את ארה"ב, יפאן, ואירופה), המוערך ב־44%. כמו כן, לכלל יצרניות מוצרי הצילום היפאניות נתח של 86% מהשוק היפאני, בעוד שלקודאק 8% בלבד. פוג'י טענה בתגובה, כי גם לה נתח זעום מהשוק האמריקאי – 10% בלבד.

נ"א־ק רכשה 20% מפקרד בל

יצרנית המחשבים האמריקאית מקבלת מדרך רגל ביפאן והחברה היפאנית תצא נשכרת בארה"ב

טוקיו (נ"ט). חברת נ"א־ק (NEC) הודיעה שהיא קונה 20% מפקרד בל אלקטרוניקס תמורת 170 מיליון דולר, בעסקה שתכניס ליפאן יצרנית אמריקאית גדולה של מחשבים אישיים.

שתי החברות הודיעו כי הן יקימו שותפות חובקת עולם, שתכלול רכש משותף של רכיבים, ואולי ייצור משותף, אספקת מוצרים זו לזו, פיתוח משותף של מוצרים חדשים ושימוש בצינורות השיווק, זו של זו.

העסקה הזאת תזרים מזומנים לפקרד בל, שהיא חברה פרטית שצומחת במהירות ואשר ברבעון האחרון של 1994 וברבעון הראשון של השנה מכרה בארצות הברית מחשבים אישיים רבים יותר מכל אחת מ"שלוש הגדולות" – קומפק, אפל ויבמ.

מתברר, שפקרד בל לא הצליחה לגייס כסף בבורסה. החברה ניסתה למכור מניות לציבור הרחב ב־1992, אולם משכה את ידה מן הניסיון הזה לנוכח קירורם של משקיעים, אולי משום שהתוצאות העסקיות שלה לא היו עקביות. גרופ בול, יצרנית המחשבים הצרפתית הגדולה, רכשה 19.9% מפקרד בל ב־1993 בסכום שנאמד ב־75 מיליון דולר.

נ"א־ק מחזיקה ב־17% ממניות בול, וככל הנראה החברה הצרפתית היא שתיווכה בין נ"א־ק ובין פקרד בל. בול, שהיא בעלת זנית דטה סיסטמס בארה"ב, הודיעה כי תשקיע סכום כסף נוסף בפקרד בל, כדי להשאיר בידיה 19.9% מן המניות.

פקרד בל, שמתמחה במכירה לפרטים במקום לחברות, תוכל מעתה לרכוש ביתר קלות רכיבים של נ"א־ק, כמו שבבי זיכרון, תקליטורים, מצגים ומעגלים מודפסים שמאפשרים להציג תמונות תלת ממדיות. היום יש חסר באחדים מן המוצרים הללו, ובמיוחד שבבי זיכרון, בגין הביקוש הגואה למחשבים אישיים.

"פקרד בל מעוניינת לשתף פעולה עם חברה חזקה כדי לעלות בדרגה מבחינה טכנולוגית ולאפשר לפקרד בל להישאר בקו הראשון ולחדור לשווקים חדשים", אמר ברנט כהן, מנכ"ל החברה.

נ"א־ק, מצידה, מקווה כי השותפות הזאת תאפשר לה לחזק את שליטתה בשוק המחשבים האישיים ביפאן, ולשפר את מעמדה מחוץ ליפאן, שם לא עשתה חיל עד כה.

פקרד בל, שמרכזה בסקרמנטו, קליפורניה, נוסדה באמצע שנות השמונים על ידי שלושה יזמים ישראלים. היא רכשה את הזכויות על שמה של חברה אמריקאית למוצרי חשמל ביתיים, שחדלה להתקיים. החברה מתבססת במכירה באמצעות מפיצים גדולים כמו וול־מארט וסירס רובק. לדברי החברה, הסתכמו הכנסותיה ב־1994 ב־2.8 מיליארד דולר.

ארה"ב מובילה במשק העולמי

המשק היפאני "תקוע" ואילו אירופה מדשדשת

ניו יורק (בלומברג). המשק האמריקאי מוביל בכלכלה העולמית, עם פריון גואה והולך, רווחים נוסקים והכנסות תופחות משווקי העולם. המשק האירופי מדשדש, לאחר שהחל נחלץ מן המיתון המעמיק שפקד אותו, ואילו הכלכלה היפאנית "תקועה". זאת התמונה המצטיירת מסקר נרחב שערך שבועון העסקים האמריקאי "ביזנס וויק".

אמנם, חמש מעשר החברות המובילות בעולם במכירות, הן יפאניות, ואילו בין עשר החברות המובילות בעולם ברווחים, אף לא אחת היא יפאנית. רובן אמריקאיות.

על פי ממצאי השבועון, המתבססים על נתונים של מורגן סטנלי, עשר החברות המובילות בעולם במכירות – במיליארדי דולרים – הן: מיצובישי – 206.3; מיצואי – 201.3; איטוצ'ו – 196.9; סומיטומו – 190.8; מארובני – 176.3; ג'נרל מוטורס – 150.6; פורד מוטור – 128.4; ניסחו איוואי – 118.4; אקסון – 101.5; ורויאל דאץ' של – 97.8.

עשר החברות המובילות ברווחים הן – במיליארדי דולרים: רויאל דאץ' של – 6.43; ג'נרל אלקטריק – 5.92; פורד מוטור – 5.75; ג'נרל מוטורס – 5.66; אקסון – 5.10; פיליפ מוריס – 4.73; איי בי אמ – 4.71; קרייסלר – 3.71; סיטיקורפ – 3.42; HSBC הולדינגס מהונג קונג – 3.26.

על פי הסקר של "ביזנס וויק", עשרת השווקים הטובים ביותר למשקיעים מדורגים כלהלן: ארה"ב, יפאן, בריטניה, גרמניה, צרפת, שווייץ, הולנד, הונג קונג, קנדה, איטליה.

הכנסותיה נטו של זאנוסי עלו ב־70% ב־1994

מילאנו (בלומברג). חברת זאנוסי, יצרנית מכשירי החשמל הביתיים האיטלקית, חברה־בת של אלקטרולוקס השוודית, מסרה כי הכנסותיה נטו עלו ב־70% ב־1994, בעוד שהמכירות עלו ב־44%.

נשיא החברה, ג'אנמריו רוסיניולו, הזהיר כי האינפלציה והשער הירוד של הלירה, שהעלו את עלותם של חומרי הגלם המיובאים, אותם צורכת החברה, מאיימים על צמיחתה של החברה ב־95'. הוא מסר עוד, כי שיעורי הריבית האיטלקיים הגבוהים מקשים על זאנוסי להתחרות בגרמנים.

כמחצית ממכשירי החשמל הביתיים הנמכרים באירופה הם מתוצרת איטלקית, והשאר מתוצרת גרמנית.

הכנסותיה נטו של החברה ב־94', עלו ל־225.7 מיליארד לירה (139 מיליון דולר), בהשוואה ל־132.4 מיליארד לירה ב־93'. הפדיונות עלו ל־4.36 טריליון לירה, בהשוואה ל־3.022 טריליון ב־93'.

זאנוסי מוכרת כ־73% מתוצריה מחוץ לאיטליה. בשנה שעברה החזיקה החברה ב־26% מהשוק האיטלקי. זאנוסי מסרה, כי השוק הכולל למכשירי חשמל ביתיים באירופה גדל ב־3.7% ברבעון הראשון של השנה, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. ב־94' כולה גדל השוק ב־5.2%.

מכוניות יוקרה נמכרו במכירה פומבית בסין

הונג קונג (ע.י־דפ"א). כ־67 מכוניות יוקרה, ששימשו להסעת בכירים בסין, הוצאו למכירה פומבית במסגרת המסע לצמצום ההוצאות. צי המכוניות שהוצא למכירה כולל 38 לקסוס, 9 מכוניות מרצדס, 7 ב־מ־וו וכמה מכוניות מתוצרת וולבו ולינקולן מרקורי, נאמר בהודעת סוכנות הידיעות הסינית.

רוב המכוניות היו בשימוש בכירים בחבל שנג'ן שעל גבול הונג קונג, ואחרות היו בשירות בכירי עירי הנמל שאנטו וג'והאי, הקרובות למושבה הפורטוגלית מקאו. החבלים הללו הם אזורי תעשייה בעלי זכויות יתר במסגרת ההיפתחות של סין לכלכלה העולמית.

אחדות מהמכוניות נמכרו בסכומים גבוהים מערכן בשוק, נאמר בהודעה. הכספים נועדו להשלמת תקציבי הממשלות האזוריות.

כבר ביטחת את האוטו, את הבית, את המשרד! **ומה עם המחשב?**

עם נתונים כמו שלך צריך גיבוי טוב

ואם כבר גיבוי אז יש אחד שהוא טוב במיוחד, HP Colorado יצרנית הטייפים־לגיבוי היחידה המספקת לך:
- סטנדרט עולמי לגיבוי.
- טכנולוגיות חדשניות לגיבוי מהיר ואמין כגון טכנולוגיית TRAVAN.
- קלות ופשטות מדהימה בשימוש.
- אחריות לשנתיים.

כל זאת ועוד במחירי היכרות, החל מ־ 225 דולר (JUMBO 350).

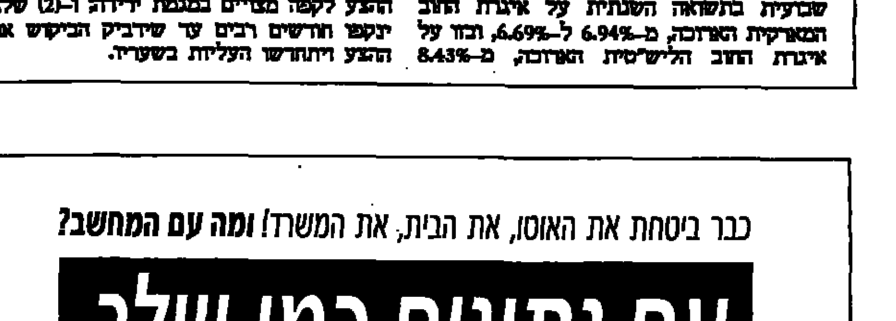

אז... תנו צלצול, קבלו גיבוי!

אם הי־טק אזטק
כל מה שסביב למחשב במילה אחת
אזטק מערכות בע"מ
רח' נתניהו 5 אור יהודה 60200, טל: 03-5333838, פקס: 03-5333848
DoubleClick

הודעות בעניין תכנון ובנייה

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
חולון
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה חולון בקשה לתת היתר בניה לתוספת בניה ע"י צוקרמן עמנואל ברחוב שכטר מס' 6 גוש 6021 חלקה 312 תיק בנין 1986 בקשה מס' 95/265 הכוללת את ההקלות הבאות:
תוספת אחוזי בניה משטח המגרש:
1. 6% עבור שיפור תכנון מרגע שטח המגרש 505 מ"ר בקומה א' בלבד.
בניה בחזית הבנין לפי הקו בו בנויים רוב הבנינים בשטח רחוב (3.50 מ' במקום 5.00 מ').
בניה בחזית הבנין לפי הקו בו בנויים רוב הבנינים בשטח רחוב (3.00 מ' במקום 4.00 מ') לשביל.
בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם, אשר עלול להפגע מאישור הבקשה, יכול לעיין בבקשה המוצעת במחד רישוי בניה, רח' ויצמן 58 בשעות קבלת קהל ימים א' ג' וה' 08:00-12:30 ויום ג' 16:00-18:30
במידה ויש לו התנגדות להוצאת ההיתר הנ"ל במקום זה, רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבניה חולון את התנגדותו המנומקת ולציין את כתובתו המדויקת וטלפון.
התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הוועדה הנ"ל.
משה רינת
ממלא מקום ראש העיר
יו"ר ועדת המשנה לתכנון ולבניה חולון

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
מרחב תכנון מקומי בת־ים
הודעה לפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לוועדת המשנה לתכנון ולבניה בת־ים בקשה למתן הקלה בגוש 7142 חלקה 158, רחוב יוספטל 9, אשר לפי תכנית בי/58 א', ותכנית המתאר בי/2 א' ותכניות בי/339 ובי/328 ייעודה הוא אזור מגורים ג', ומותר לבנות בה בנין בן 4 קומות מעל לקומת עמודים מפולשת 10 יחידות דיור.
מבקשים הקלות בניה כדלקמן:
1. תוספת 2.5% משטח המגרש בבנין תוספת קומה אחת.
2. תוספת קומה אחת בשטח שיבנה בנין בן 5 קומות במקום בנין בן 4 קומות.
3. תוספת 2 יחידות דיור למספר היחידות, בשטח שיבנו 10 במקום 8 יחידות דיור שמותר לבנות לפי תכנית בי/339 א'.
לכל מי שיש התנגדות מאיזו סיבה שהיא לבקשה הנ"ל, יגיש התנגדותו לוועדה המקומית לתכנון ולבניה, תוך 15 יום מפרסום הודעה זו.
יוסף כהן
מזכיר הוועדה המקומית לתכנון ובניה
בת־ים

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל אביב־יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה ת"א יפו בקשה לתת היתר בניה של בנין חדש ברחוב דלפינה מס' 18 גוש 6937 חלקה 422 תיק בנין 0636-015 בקשה מס' 95-1039
הכוללת את ההקלות הבאות:
תוספת 6% משטח המגרש מעל 40% המותרים עבור שיפור תנאי דיור.
בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם, אשר עלול להפגע מאישור הבקשה, יכול לעיין בבקשה המוצעת במחד בקרה ותיעוד שד' בן גוריון 68 בשעות קבלת קהל ימים א'-ה' (08:00-11:00).
במידה שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל אביב־יפו, שד' בן גוריון 68 את התנגדותו המנומקת ולציין את כתובתו המדויקת וטלפון.
התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הוועדה הנ"ל.
אדריכל דן דרין
יו"ר ועדת המשנה לתכנון ולבניה
תל אביב־יפו

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל אביב־יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה ת"א יפו בקשה לתת היתר לשימוש חורג של יוסף פרנקו ברחוב נחלת בנימין מס' 185 גוש 7084 חלקה 175 תיק בנין 0003-185 בקשה מס' 95-1021
הכוללת את ההקלות הבאות:
מיעוד של מגורים ליעוד של שימוש מעורב מגורים + משרד לתקופה של 10 שנים.
בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם, אשר עלול להפגע מאישור הבקשה, יכול לעיין בבקשה המוצעת במחד בקרה ותיעוד שד' בן גוריון 68 בשעות קבלת קהל ימים א'-ה' (08:00-11:00).
במידה שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל אביב־יפו, שד' בן גוריון 68 את התנגדותו המנומקת ולציין את כתובתו המדויקת וטלפון.
התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הוועדה הנ"ל.
אדריכל דן דרין
יו"ר ועדת המשנה לתכנון ולבניה
תל אביב־יפו

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל אביב־יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה ת"א יפו בקשה לתת היתר בניה ברחוב יצחק מס' 5 גוש 6825 חלקה 987 תיק בנין 0983-005 בקשה מס' 95-1003
הכוללת את ההקלות הבאות:
תוספת 6% משטח המגרש מעל 38.5% המותרים עבור שיפור תנאי דיור ותוספת קומה 10% בקו בנין אחורי מעבר לקו בנין של 6 מ' המותר. שיפוע גג מעבר ל־50% המותרים.
בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם, אשר עלול להפגע מאישור הבקשה, יכול לעיין בבקשה המוצעת במחד בקרה ותיעוד שד' בן גוריון 68 בשעות קבלת קהל ימים א'-ה' (08:00-11:00).
במידה שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל אביב־יפו, שד' בן גוריון 68 את התנגדותו המנומקת ולציין את כתובתו המדויקת וטלפון.
התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הוועדה הנ"ל.
אדריכל דן דרין
יו"ר ועדת המשנה לתכנון ולבניה
תל אביב־יפו

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה "שרונים"
דרך שטמפפר 5
טל: 09-615602/582/825
נתניה 42402
שעות הקבלה: בימי א' ו־ה' בשעות 08:00-12:00 וביום ד' 15:00-17:45
הודעה
נמסרת בזה הודעה ע"פ סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965, כי הוגשה לוועדה בקשה להרשות הקלה כדלקמן: 6% הקלה בשטח המגורים - תכנית שינויים גוש 8002 חלקה 65, 66, מגרש 2072 בכפר יונה בתחום תכנית הצ/1-3/ 33 שם המבקש ויגר אילן ועבד מס' תיק 1-3-261
כל מי שיש לו התנגדות לבקשה הנ"ל, יגיש התנגדות מנומקת בכתב, לוועדה המקומית לתכנון ולבניה, לפי הכתובת הנקובה לעיל תוך 14 יום מפרסום הודעה זו.
צבי חרות
יו"ר הוועדה המקומית "שרונים"

עיריית קרית אתא
משרד מהנדס העיר
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה קרית אתא
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל כי לוועדה לתכנון ולבניה קרית אתא, הוגשה בקשה ע"י בוים שלמה והמנה למתן הקלה בגוש 11019 חלקה 120 ברחוב אבן גבירול 19 קרית אתא, תיק בנ' 3200
מהות ההקלה: הגדלת אחוזי הבניה המותרים ב־1.2%
אפשר לעיין בבקשה במשרד מהנדס העיר, הפקות על חבנה, בימים שני ורביעי בשעה 16:00 עד 18:00
כל מי שיש לו התנגדות למתן ההקלה הנ"ל, רשאי להגיש את התנגדותו המנומקת בצורת תצהיר (כבאור השם), תוך 15 יום מתאריך פרסום הודעה זו, למשרד מהנדס העיר, עיריית קרית אתא, ת.ד. 1 קרית אתא.
דוד ראם
יו"ר הוועדה המקומית

עיריית חיפה - משרד מהנדס העיר
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה
רחוב ביאליק 3, חיפה
טלפון מספר - 04-356807
הודעה על־פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965.
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי: חסקי אלון
לאשר הקלות בגין עבור 8 יח"ד (3 קומות מעל לקומת עמודים + עליית גג לחדרות עליונות) ברח' הגדוד העברי מס' 76 חלקה 111 בגוש 11585 קרית חיים.
הבקשה כרוכה במתן ההקלות הבאות:
1. עודף שטח בניה מעל למותר.
2. הגדל קומות הקרקע למגורים.
אפשר לעיין בבקשה בשעף לפיקוח ורישוי על הבניה תיק בנין, שמספרו בב־002/ 1878/35 בבנין העיריה, רחוב ביאליק 3, חיפה בימים:
יום ב' 08:00-11:30 15:00-17:00
יום ד' 15:00-17:00
המעונין להגיש התנגדות לבקשה, יפנאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.
ד"ר י. הוס
מהנדס העיר

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה "מבוא העמקים"
נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965, כי הוגשה לאישורי הוועדה המקומית "מבוא העמקים" נצרת עלית, בקשה להקלה בתיק ע"י: סלמי מאהמר עלי + סלמי סאטם מאהמר + סלמי מחרוח על משוב עילוט גוש 17482 חלקה 19 מגרש 2 מהות הקלה הקלה באחוזי בניה + בקו בנין.
את ההתנגדויות אפשר להגיש לאישורי הוועדה המקומית רח' כרמל 20/5 נצרת־עלית תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו.
ז'אק לפרח
יו"ר הוועדה

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה נס־ציונה
הודעה לפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה נס־ציונה, בקשה להקלה באחוזי בניה בקומת הקרקע.
בגוש: 3837 חלקות: 293 כתובת: רח' רמז 2 נס־ציונה.
החלקה נמצאת באזור מגורים א' 3. בה ניתן לבנות בהתאם לתכנית המתאר נס/1/1 25% משטח החלקה בקומת הקרקע וסה"כ 40% משטח החלקה בשתי קומות
צור עוזר מבקש להתיר תוספת של 18.30 מ"ר בקומת הקרקע המהווה הקלה של 6% משטח החלקה. אין חריגה בסה"כ אחוזי הבניה.
לכל מי שיש לו התנגדות מאיזו סיבה שהיא לבקשה הנ"ל, יואל להגישה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה, רח' הבנים 11, בתוך מועד של 15 יום החל מיום פרסום הודעה זו.
לאחר מועד זה תובא כל התנגדות שתוגש כנ"ל לדיון בוועדה המקומית לתכנון ולבניה והיא תחליט בדבר.
יוסי שוס
ראש העיר
יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה נ"צ

מועצה מקומית בית שאן
הוועדה המקומית לתכנון ובניה, הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965.
ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 כי הוגשו לוועדה בקשות למתן היתר:
1. בקשה מס' 950060 ע"ש קרש יוסף במגרש מס' ב' בשכונת סף הגלבוע גוש 22891 ורח' 100.95.
2. בקשה מס' 950059 ע"ש בוכריס מרדכי במגרש מס' 2 א' בשכונת סף הגלבוע גוש 22891 ורח' 98.100.
הבקשה כוללת הקלה בקו בנין אחורי בשיעור של 0.5 מ'. 4.5 מ' במקום 5.0 מ'.
התנגדויות לאישור הקלות הנ"ל ניתן להגיש בכתב תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. לאחר פרק זמן זה לא תתקבלנה התנגדויות
ניתן לעיין בתוכניות המוצעות במשרדי הוועדה בשעות העבודה הרגילות.
בברכה
שלמה בן לולו
ראש המועצה

מרחב התכנון מקומי - שומרון
נמסרת בזאת הודעה לפי סעיף 149 לחוק תכנון ובניה תשכ"ה־1965, כי הוגשה בקשה ע"ש ויכנר מאיר ומזרחי אירנה בגוש 11316 חלקה 75 בזכרון יעקב.
שבמסגרתה יש משום הקלה לעניין תוספת באחוזי הבניה במסגרת 6% המותרים.
התנגדות מנומקת בכתב, אפשר להגיש תוך 14 יום מפרסום הודעה זאת, לוועדה המקומית השומרון
(ת.ד. 58, זכרון יעקב 30950)
בר עוזר אהרון
יו"ר הוועדה המקומית השומרון

הוועדה לתכנון ובניה מרחב סביוניה
נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965, כי הוגשה לאישורי הוועדה המקומית הנ"ל, בקשה להקלה לבניה על חלקה 44 בגוש 33, רח' שלמה המלך 32.
ההקלה כלולה: תוספת של 20% מעל סך הזכויות המותר עפ"י תוכנית מאושרת ותוספת 2 יחידות דיור נוספות.
כל המעונין רשאי לעיין בבקשה הנ"ל במשרד הוועדה המקומית בעירית סביון בימים ובשעות שהמשרד פתוח לקהל. כל הרואה עצמו נפגע ע"י אישור הבקשה הנ"ל, יוכל להגיש התנגדות מנומקת למשרד הוועדה תוך 14 יום מפרסום הודעה זו.
יוסי פרץ
יו"ר הוועדה המקומית

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה "מבוא העמקים"
נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965, כי הוגשה לאישורי הוועדה המקומית "מבוא העמקים" נצרת עלית, בקשה להקלה בתיק מס' 10/96 מגיש ע"י: חליליה נאר + עיסאם משוב יפיע גוש שטח בני מהות הקלה הקלה באחוזי בניה + הקלה במספר קומות (קומה מעל המותר)
את ההתנגדויות אפשר להגיש לאישורי הוועדה המקומית רח' כרמל 20/5 נצרת־עלית תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו.
ז'אק לפרח
יו"ר הוועדה

עיריית חיפה - משרד מהנדס העיר
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה
רחוב ביאליק 3, חיפה
טלפון מספר 04-356807
הודעה על־פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965. ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי: זיו כימיקלים בע"מ
לאשר הרחבות חדר אוכל ולובי כניסה וחדר שומר ומשרדים בקומת הקרקע וכן תוספת קומת משרדים בקומה א' ברח' קצנלסון אריה 18 חלקה 33 בגוש 11637 חלקה 16 בגוש 11628, אזור התעשיה.
הבקשה כרוכה בהקלה למרווח קדמי.
אפשר לעיין בבקשה בשעף לפיקוח ורישוי על הבניה בתיק בנין, שמספרו בב/018/ 212/70 בבנין העיריה, רחוב ביאליק 3, חיפה בימים:
יום ב' 08:00-11:30 15:00-17:00
יום ד' 15:00-17:00
המעונין להגיש התנגדות לבקשה, יפנאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.
ד"ר י. הוס
מהנדס העיר

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה "מבוא העמקים"
נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965, כי הוגשה לאישורי הוועדה המקומית "מבוא העמקים" נצרת עלית, בקשה להקלה בתיק מס' 21/95 מגיש ע"י: הביאבללה מחמד משוב עין מאהל גוש 16837 חלקה 11/72 מהות ההקלה הקלה 3.5% בקומה א' + הקלה 2.5% בקומה ב'.
את ההתנגדויות אפשר להגיש לאישורי הוועדה המקומית הנ"ל רחוב כרמל 20/5 נצרת עלית תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו.
ז'אק לפרח
יו"ר הוועדה

חוק התכנון ובניה, התשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי אונו
הודעה בדבר הכנת שינוי תכנית מתאר מקומית
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 77 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי הוועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז תל־אביב החליטה על הכנת שינוי תכנית מתאר מקומית מספר תמם/273/ המהווה שינוי לתכניות הבאות:
שינוי לתכנית מתאר מס' תמם/153/
השטחים הכלולים בתכנית ומקומם:
ישוב: קרית אונו
רחוב קפלן 55
גוש 6494 חלקת 324.
השינויים המוצעים:
שינוי בקו בנין קדמי לרחוב כצנלסון מ־5.00 מ' ל־3.60 מ'. שאר קוי הבנין ללא שינוי.
שמואל לסקר
יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ובניה מחוז תל־אביב

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה "מבוא העמקים"
נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965, כי הוגשה לאישורי הוועדה המקומית "מבוא העמקים" נצרת עלית, בקשה להקלה בתיק מס' 41/96 מגיש ע"י: כירלוס נהמה משוב יפיע גוש 16875 חלקה 6/1 מהות הקלה הקלה בקו בנין צידי 2.0 מ' במקום 3.0 מ' הקלה בקו בנין אחורי 2.70 מ' במקום 3.0 מ'
את ההתנגדויות אפשר להגיש לאישורי הוועדה המקומית רח' כרמל 20/5 נצרת־עלית תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו.
ז'אק לפרח
יו"ר הוועדה

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל אביב־יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה ת"א יפו בקשה לתת היתר לשימוש חורג של אורנה אלה ברחוב שטקון מס' 33 גוש 6933 חלקה 41 תיק בנין 0018-033 מס' תיק רישוי עסק 23015
הכוללת את ההקלות הבאות:
שימוש חורג מיעוד של מגורים ליעוד של מסעדה לתקופה של 5 שנים בקומת הקרקע.
בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם, אשר עלול להפגע מאישור הבקשה, יכול לעיין בבקשה המוצעת במחד בקרה ותיעוד שד' בן גוריון 68 בשעות קבלת קהל ימים א'-ה' (08:00-11:00).
במידה שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל אביב־יפו, שד' בן גוריון 68 את התנגדותו המנומקת ולציין את כתובתו המדויקת וטלפון.
התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הוועדה הנ"ל.
אדריכל דן דרין
יו"ר ועדת המשנה לתכנון ולבניה
תל אביב־יפו

חוק התכנון והבניה, התשכ"ה 1965
מרחב תכנון מקומי תל אביב־יפו
הודעה בדבר הכנת שינוי תכנית מתאר מקומית
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 77 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965 כי הוועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז תל אביב החליטה על הכנת שינוי תכנית מתאר מקומית מספר תא/2287 המהווה שינוי לתכניות הבאות:
שינוי מספר 1 לשנת 1995 של תכנית מתאר "ל" על שינוייה.
השטחים הכלולים בתכנית ומקומם:
ישוב: תל אביב־יפו
בין הרחובות צה"ל, בצפון, ויסבות במערב ושהם במזרח
גוש 6624, חלקות 424, 425, 426, 428
גוש 6624, ח"ח 18,17.
השינויים המוצעים:
תכנון מחדש של השטח הכלול בתכנית ע"י:
א. ביצוע איחוד וחלוקה חדשה של כל השטח הכלול בתכנית ללא הסכמת הבעלים, וזאת בהתאם לפרק ג' סימן ז' של חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965.
ב. קביעת אזור מגורים א/1, לבניית 20 יח"ד צמודי קרקע (קוטג'ים ב־2 קומות). קביעת שטח יחידות הדיור, תקנות הבניה ואופן הבינוי.
ג. קביעת שטחים ציבוריים פתוחים.
ד. קביעת שטח למבנה ציבור כהשלמה לתכנית גבלת מס' 1879 מרחם.
ה. קביעת שטח השלמה למגורים ולשמה בהתאם לכך את תכנית מתאר "ל" על שינויה (להלן: "התכנית הראשית") אשר הודעה על מתן תוקף לה פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 278 מיום 19.12.1953
שמואל לסקר
יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ובניה
מחוז תל־אביב

חוק התכנון ובניה, התשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי ירושלים
הודעה בדבר הפקדת תכנית המהווה שינוי תכנית מתאר מקומית
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי במשרדי הוועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז ירושלים ובמשרדי הוועדה המקומית לתכנון ובניה ירושלים מופקדת תכנית המהווה שינוי תכנית מתאר מקומית הנקראת: "תכנית מספר 4754 שינוי מס' 1/95 לשינוי תכנית מתאר מקומית מס' 3139"
השטחים הכלולים בתכנית ומקומם:
ישוב: ירושלים
שכ' נחלת שמעון שטח בין כביש מס' 1 ורח' סנט ג'ורג' ורח' פייר ואן פאסן מגרש מס' 1 על פי תכנית מס' 3139.
הכל עפ"י הגבולות המסומנים בתשריט בקו כחול.
גוש 30080 חלקות 18.
גוש 30508 חלקה 16, 18, 19, 20, 25.
עיקרי הוראות התכנית:
א. קביעת בינוי להקמת בית מלון בשטח מגרש מס' 1 עפ"י תכנית מס' 3139, בהתאם לנספח הבינוי.
ב. הגדלת שטחי הבניה המירביים מ־5889 מ"ר ל־14,502 מ"ר.
ג. הגדלת מס' הקומות המרבי מ־5 קומות מעל קומת מרתף והפיכה ל־6 קומות מעל 2 קומות מרתף וחניה תת קרקעית.
ד. קביעת קוי בנין מירביים להבות קו בנין אפס לקומות תת קרקעיות בחזיתות צפונית מערבית ומזרחית.
ה. קביעת גובה הבניה המירבי ל־25 מ'.
ו. קביעת תנאים למתן היתר בניה.
ז. קביעת שטח עם זיקת הנאה לציבור.
ח. איחוד וחלוקה מחדש.
כל מעונין רשאי לעיין בתכנית, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, למשרדי הוועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז ירושלים
רח' שלומציון המלכה 1 ירושלים טל: 02-290222
העתק ימצא לוועדה המקומית, ירושלים
כיכר ספרא 1, קומה 4 ירושלים טל: 02-297878
התנגדות לתכנית לא תתקבל ולא תידון אלא אם כן הוגשה בכתב בפירוט הנמקות ובלווי תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.
אליהו סויסה
יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה
מחוז ירושלים

נדל"ן

א. דורי – לא מודאגים מהדו"חות הרעים

בחברה טוענים כי הדו"ח השנתי אינו נראה טוב בגלל שיטת הרישום החשבונאי. א. דורי בונה ומתכננת פרויקטים בהיקף של מאות יח"ד ומאות אלפי מ"ר. בכל מקרה, יש לה לטענתה עתודות קרקע עצומות היכולות לחלץ אותה מקשיים, אם יצוצו

מאת זיו מאור

חברת דורי הנדסה, אחת מחב־רות הבנייה הגדולות בישראל – העוסקת בבנייה כיזמית וכמבצעת – הראתה ב־94' הפסד גולמי של 11 מיליון שקל לעומת רווח של 6 מיליון ב־93'. בענף הנדל"ן כבר החלו להספיד את בעל השליטה בחברה, אודי דורי, ולהסביר כי הוא ניגש ליותר מדי פרויקטים ברבזמן ומאבד את השליטה.

בחברה עצמה טוענים כי מצבה מצוין. היא אמנם הפסידה ב־4 פרויקטים בהם היתה קבלן מבצע באילת, אך יש לה מספר רב של פרויקטים רווחיים, שטרם הסתיי־מו – ובהם מאות דירות בשלבים שונים של בנייה באתרים ברחבי הארץ, ועוד כמה פרויקטים לק־ראת ביצוע קרוב.

על פי שיטת הרישום החשבו־נאי, החברה נאלצה לדווח מיד על הערכתה כי היא עומדת להפסיד בארבעה מהפרויקטים שלה, בעוד שנתוני הפרויקטים הרווחיים אי־נם נכנסים למאזן עד שלא יסתיי־מו. בשנתיים הבאות, לדברי בכירים בחברה, המאזנים יראו רווחים, ובנוסף לכך – לחברה יש עתודות קרקע גדולות ואין לה קושי לקבל מימון מהבנקים.

הבעיה העיקרית ב־94', טוע־נים בחברה, היא שהתמכה על כוח אדם ישראלי בלבד, ועם תחי־לת הסגר בשטחים פיתו חברות בנייה אחרות – בעיקר חברות קט־נות שנהגו לעבוד עם פועלים מהשטחים – את עובדיה לעבוד אליהן באמצעות שכר גבוה יותר. החברה נאלצה להעלות שכר ולייבא פועלים זרים. בבניית המלונות באילת – מלון דן, פלמירס ופטיו – הועסקו 500 עובדים שעלות שכרם היתה פי 3 מהמתוכנן, אומ־רים בחברה.

על הטענה שההפסדים נבעו מרצון גדול מדי להתרחב – משי־בים בחברה כי ב־92', שהיתה שנה רווחית לחברה, היקף הפעילות היה גדול מ־94', כך שזו אינה הסיבה להפסדים.

אודי דורי התבטא בעבר בהזד־מנויות שונות על משבר קרב בב־נייה למסחר ועל כמות "מפחידה" של עשרות אלפי מ"ר של משר־דים העומדים להציף את תל אביב. לדבריו, למרות הבעייתיות, יש לחפש פרויקטים נקודתיים טו־בים, באזורים שאינם מוצפים.

דורי התכוון לפרויקטים כמו 6,000 מ"ר משרדי בפרויקט מגו־רים ומסחר "מגדלי מרום" ברמת גן. את הפרויקט בונה א.דורי יחד עם חברת מי עדן. 270 הדירות בפרויקט כבר נבנות, ואישור למ־רכז המסחרי עומד להתקבל בק־רוב. דמי השכירות ינועו סביב 30 דולר למ"ר, וכבר נחתם הסכם עם רשת סופרמרקטים שתשכור שטח של 1,100 מ"ר.

בפרויקט עצמו כבר נמכרו 78 דירות בהיקף מכירות של כ־19.5 מיליון דולר. את הקרקע רכשה החברה בעבר תמורת 60 אלף דו־לר ליח"ד – כ־16.5 מיליון דולר, וערכה כיום גבוה בהרבה. הפרוי־קט נבנה על פרדס מרגושם. מחיר דירות 3 חדרים הוא כ־230 אלף דולר; מחיר דירות 4 חדרים 300–250 אלף דולר, דירות 5 חד־רים – 350 אלף דולר.

החברה מחכה לקבל היתר מעי־ריית תל אביב כדי להתחיל בב־ניית בניין משרדים בן 8,000 מ"ר ברחוב מיטב, סמוך לדרך יגאל אלון. הבניין מיועד בחלקו למכי־רה ובחלקו להשכרה. המכירה תהיה לפי 2,400–2,200 דולר למ"ר והשכירות לפי 17 דולר למ"ר.

בהרצליה, באזור התעשייה הס־מוך לצומת הסירה, עומדת החברה לקבל היתר לבניית 4,000 מ"ר למשרדים, לאחר שהתוכנית כבר אושרה בוועדות התכנון.

בראש העין תתחיל החברה בק־רוב בבניית 2 מבני תעשייה בש־טח של 27,800 מ"ר. המגרשים נרכשו בעסקת קומבינציה והתוכ־נית אושרה בוועדות התכנון. דורי מחכה כעת לאישור עיריית ראש העין כדי להתחיל בבנייה. המחיר למ"ר ינוע סביב 1,200 דולר למ"ר. החברה נמצאת במו"מ מת־קדם למכירת חצי מהפרויקט לחב־רה ציבורית.

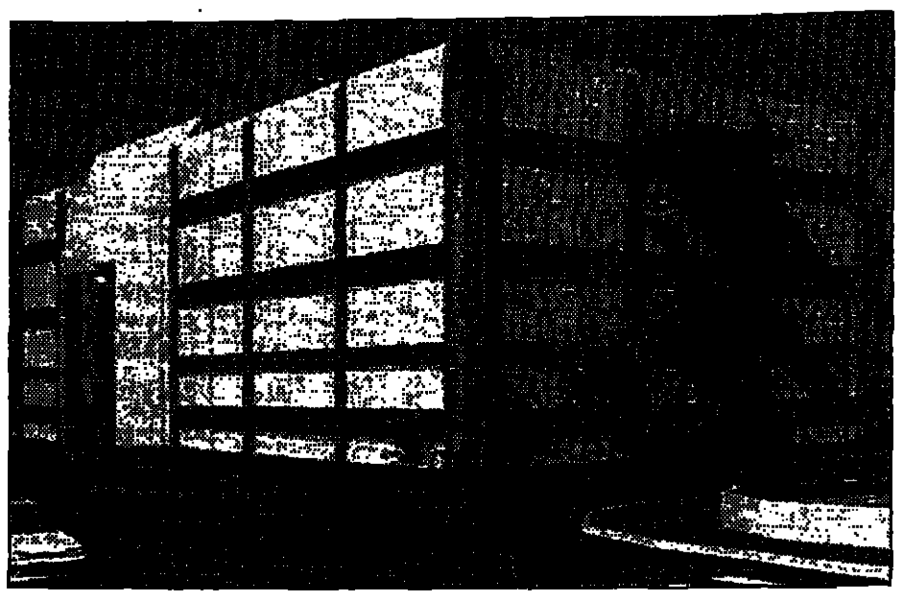

מבנה תעשייה בראש העין. ייבנו 27,800 מ"ר, שיוצעו במחיר 1,200 דולר למ"ר

תחנת רכבת בחיפה

החברה עומדת להרחיב את פרויקט לב המפרץ באזור צומת הצ'ק פוסט בכ־10 אלפים מ"ר. כיום כולל הפרויקט כ־27 אלף מ"ר ודמי השכירות נעים סביב 30 דולר למ"ר. בסמוך לפרויקט עומ־דת החברה לבנות תחנת רכבת ומ־סוף תחבורה גדול, בשותפות עם רשות הנמלים ונצב"א – חברת הנכסים של אגד; מסביב למסוף יבנה דורי שטח שיכלול מסחר משלים ומשרדים.

לאחרונה פורסם על שינוי בכוונותיהם של אודי דורי ויעקב אנגל להרחיב את מרכז חורב בחי־פה. כל אחד מהשותפים רכש מג־רשים בסמוך למרכז חורב, שבבעלות דורי. בדורי אומרים כי לא יחדשו את המרכז ב־15 אלף מ"ר מסחר כפי שתוכנן בתחילה, אבל תהיה הרחבה משמעותית. בנוסף לכך, יבנו במרכז חורב מש־רדים ומגדל מגורים.

דורי בונה 2 פרויקטים ברחוב לוי אשכול בצפון תל אביב, הכו־ללים 86 דירות. עד כה נמכרו יותר מ־55 דירות. באחד מהפרוי־קטים, הנבנה בגוש הגדול בתל אביב, נמכרו 42 דירות. אזור זה הוא אחד היקרים בארץ. מחיר די־רת 3 חדרים הוא 380 אלף דולר. את הקרקע רכש דורי בעבר תמו־רת 102 אלף דולר ליח"ד. כיום המחיר יותר מפי שניים.

החברה שותפה בפרויקט ממי־לא בירושלים עם אלפרד אקירוב ואפריקה ישראל. מחיר דירת 3 חדרים יהיה יותר מ־700 אלף ד'.

החברה מתכננת בניית שכונת מגורים בנס ציונה, בהיקף של 540 יח"ד, מתוכן 40 קוטג'ים. בחברה מעריכים כי הפרויקט קרוב לאישור ולהתחלת בנייה.

240 דירות בראשל"צ

בחולות ר' בראשון לציון הת־חילה החברה השבוע בבניית פרוי־קט בן 240 דירות. היקף המכירות הצפוי הוא כ־42 מיליון דולר, כאשר מחיר דירת 3 חדרים יהיה כ־160 אלף דולר.

באזור השחמון באילת בונה החברה כחלק מתוכנית "מחיר למשתכן" של משרד השיכון. החב־רה רכשה את הקרקע, כולל הוצ־צאות הפיתוח, ב־100 דולר למ"ר, והיא מתחייבת למכור ב־1,250 דולר למ"ר.

בשכונת יורקאליה בחיפה בונה החברה 270 דירות. 64 דירות כבר אושרו בוועדות תכנון. כ־200 דירות נוספות עברו לאחרונה של הול"ל, והן כיום לקראת בנייה. הפרויקט נבנה על קרקע פרטית ומחירי הדירות הם לפי 1,700–1,500 דולר למ"ר.

החברה בונה 83 דירות בנתניה ב־3 מבנים בני 7–9 קומות. הקר־קע נרכשה בעסקת קומבינציה וה־דירות הן דירות 3–5.5 חדרים ופנטהאוזים. ברעננה מתחיל אכ־לוס פרויקט בן 147 דירות, שכמ־עט כל הדירות בו נמכרו.

בין הפרויקטים הבולטים שבו־נה דורי כקבלן מבצע – בי"ח אלישע בחיפה עבור גד זאבי, קניון רחובות לנצב"א, ומשרדים ליולי עופר בקריית ביאליק.

בא.דורי מעריכים את עתודות הקרקע של החברה, בעיקר באזור המרכז, בכ־2,000 יח"ד. אחת העתודות הגדולות היא בכפר סבא, שם יש לחברה 127 דונם שהיא מתכננת למגורים. בנוסף יש לחב־רה קרקע לבניית עשרות אלפי מ"ר באזור המפרץ בחיפה, שם, מעריך דורי, יהיה המע"ר (מרכז עסקים ראשי) של חיפה.

החברה משקיעה כיום בפיתוח תוכנה שתאפשר למנהליה ניהול ופיקוח על אתרים בצורה טובה יותר. עלות פיתוחה – כחצי מי־ליון דולר.

ירידה של 13.3% בעסקות בדירות באפריל 95'

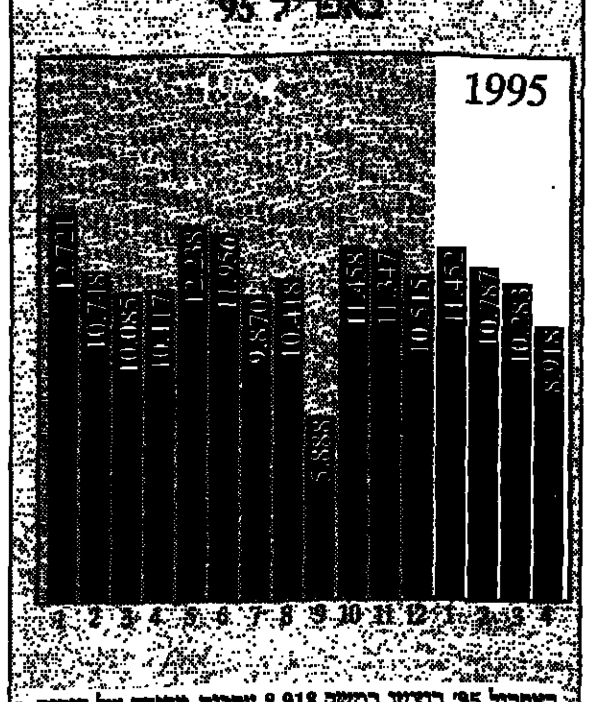

באפריל 95' בוצעו במשק 8,918 עסקות מכירה של דירות חדשות ויד שנייה, לעומת 10,283 עסקות במארס – ירידה של 13.3%. גם לעומת אפריל 94', בו בוצעו 10,117 עסקות, נרשמה ירידה – של 11.9%.

זהו החודש השלישי ברציפות בו נרשמת ירידה במספר העסקות במשק, מגמה המרמזת אולי על האטה בענף. יש לציין כי גם בתקופה המקבילה אשתקד היתה האטה ממו־כרת במכירות.

שריד: יש לשקול סגירת המחצבות בישראל ויבוא מוצרי אבן מירדן

יו"ר איגוד המחצבות: רעיון מופרך מיסודו

מאת גד פרין

השר לאיכות הסביבה, יוסי שריד, אמר במפגש עם ראשי רשויות מקומיות בשבוע שעבר כי בעקבות הסכם השלום עם ירדן, יש לבדוק אפשרות לייבא מוצרי אבן מירדן, במקום להשתמש במחצבות בישראל, הממוקמות באזורים מאוכלסים ופוגעות באיכות הסביבה, ושבקיומן יש משום ניצול לא יעיל של קרקע.

שריד הדגיש שמדובר בהצעה ראשונית בלבד, שיש לבחון אותה עם הירדנים תחילה, וכי הוא העלה אותה כבר בשיחות עם נציגי ירדן. הוא ציין כי פרויקט זה עשוי לעלות הרבה מאוד כסף אך ראוי לבחון אותו.

יו"ר איגוד המחצבות ומנכ"ל חברת אבן וסיד, רן גורן, הגיב על דבריו של יוסי שריד בביטול מוחלט. הוא אמר כי המחשבה הזאת היא בלתי סבירה לחלוטין מבחינה כלכלית, ומופרכת מיסודה. לדבריו, עלות ההובלה של האבן מירדן תייקר את מחירה פי 5 ויותר.

גורן אמר שכל כבישי הקישור בין ישראל וירדן יהיו חסו־מים בחומרי אבן, וזו תהיה פגיעה קשה באיכות הסביבה ובאי־כות התעבורה.

"קיים גם היבט מוסרי לכך, שאם מישהו רואה במשהו הפר־עה, הוא מעביר את זה למדינה אחרת. כל הגישה קלת הראש הזאת לא מקובלת עליי ואני חושב שגם השר לא באמת מת־כוון למה שהוא אומר", אמר רן גורן.

ראש מועצת קרית טבעון תובע להפסיק לפרסם מכרזים ל"בנה ביתך"

"שיטת המכרזים מעלה את מחירי המגרשים"

ראש מועצת קרית טבעון, שמואל אבואב, שלח מכתב לשר השיכון, בנימין בן אליעזר, בו הוא תובע להפסיק לפרסם מכ־רזים לתוכניות "בנה ביתך" בקרית טבעון, הגורמים, לדבריו, לעלייה חדה של מחירי המגרשים לבנייה.

לדברי אבואב, עליית המחירים נובעת משינוי שיטת השיווק על ידי המינהל. לעומת שיטת ההרשמה וההגרלה שהי־תה נהוגה בעבר, לפיה מחיר הקרקע נקבע על ידי השמאי הממשלתי, ובין הנרשמים היתה נערכת הגרלה, כיום משווקים פרויקטים בשיטת המכרזים, למציע ההצעה הגבוהה.

אבואב הביא דוגמה של מגרש שמחירו, על פי שמאי ממש־לתי, עמד על 143 אלף שקל, ובמכרז הוא נמכר תמורת 320 אלף שקל. לדברי אבואב, השיטה החדשה מבריחה את צעירי היישוב שאינם מצליחים להתחרות במחירים.

מהמינהל נמסר כי לא ניתן לשווק מגרשים בשיטת ההרש־מה וההגרלה, בגלל חוק חובת המכרזים.

זיו מאור

ב.ס.ט. תבנה בראשל"צ 240 יח"ד בהיקף 35 מיליון דולר

מאת גד פרין

חברת הבנייה ב.ס.ט., בבעלות האחים בריע וסובחי סנוס, תבנה בחולות ר' בראשון לציון 240 דירות בהיקף מכירות של כ־35 מיליון דולר. החברה זכתה בקר־קע במכרז מינהל מקרקעי יש־ראל ושילמה תמורת מתחם בשטח 22,800 מ"ר – 8.1 מיליון דולר.

החברה הגדילה את מספר הי־חידות בפרויקט מ־208 ל־240, ועכשיו היא מתחילה בביצוע עבודות העפר והכלונסאות. הפ־רויקט יכלול 10 בניינים בני 7 קומות ויוצעו בו דירות 3, 4, 5 חדרים, וגם פנטהאוזים, בשטחים של 80, 100, 110–130 מ"ר לדירה (בהתאמה). סובחי סנוס העריך שמחירי הדירות בפרויקט יהיו בממוצע כ־55–60 אלף דו־לר לחדר. אכלוס הפרויקט צפוי בתוך כשנתיים.

ב.ס.ט. עומדת לקראת סיום בנייתו של מרכז מסחרי ומשר־דים בראשון לציון בשטח של 30 אלף מ"ר, השייך לחברת הזכי־פת. הפרויקט נמצא בסמוך לק־ניון הזהב, והחברה תקבל תמורת בניית השלד 15 מיליון שקל.

בשבוע שעבר זכתה החברה במכרז לבניית פרויקט M1 בראשון לציון, מרכז שיאגד את כל יבואני הרכב, תמורת 70 מי־ליון שקל.

פרץ בוני הנגב מכרה 25 קוטג'ים באשדוד ב־4.7 מ' ד'

מאת גד פרין

חברת הבנייה פרץ בוני הנגב מכרה 25 קוטג'ים בפרויקט ימית, שהיא בונה באשדוד, בהי־קף מכירות של 4.7 מיליון דולר. בפרויקט בונה החברה 40 קוט־ג'ים בהיקף מכירות של 7.6 מי־ליון דולר.

לדברי מיכה שטרית, מנהל המכירות בחברה, פרץ מציעה קוטג'ים טוריים בני 5 ו־6 חד־רים בשטחים הנעים בין 160 ל־170 מ"ר ברובע ט' באשדוד.

לכל קוטג' בפרויקט צמודה גינה בשטח של 150–190 מ"ר. כן יכללו הקוטג'ים מרפסת שמש בשטח של 16 מ"ר. מחיר ממוצע של קוטג' – 185 אלף דולר.

הפרויקט שבונה החברה משת־רע על שטח של 10.2 דונם, שאותו רכשה פרץ ממינהל מקר־קעי ישראל.

אכלוס הפרויקט צפוי בתוך שנה.

מט"י: גידול של 20% במספר העסקות בקרקע חקלאית ברבעון הראשון של 95'

גידול חד של כ־20% במספר העסקות החודשי הממוצע בקרקע חקלאית נרשם ברבעון הראשון של 95'; כך עולה מנ־תונים שאספו כלכלני מט"י (מרכז טיפוח יזמות) מ־18 סניפי המרכז בארץ.

כלכלני מט"י, שהתבססו על העסקות הגלויות, שרווחו בר־בעון הראשון של 95' בפרסומים שונים, מצאו כי האזורים המ־בוקשים בארץ בתחום האדמות החקלאיות הם: זכרון יעקב, אבן יהודה, רעננה, פרדס חנה, כרמיאל, לוד רמלה ורחובות. באזורים אלה מסתמנת מגמה של הפשרת קרקעות מוגברת.

מט"י מצא הפרשים גדולים במחירי קרקעות חקלאיות: קר־קע המרוחקת מאזורי מגורים או אזורי תעשייה ומסחר נמכרת ב־10 אלף דולר בממוצע לדונם, בעוד שקרקע הקרובה לאזו־רים אלה נמכרת בכ־45 אלף דולר לדונם. הקירבה לאזורים מאוכלסים פירושה סיכוי גבוה להפשרת הקרקע והיא המרכיב המרכזי בקביעת שוויה.

גד פרין

עמרם אזולאי מכר 50 קוטג'ים בשחמון באילת תמורת 14 מ' ד'

מאת גד פרין

הקבלן עמרם אזולאי מכר 50 קוטג'ים בפרויקט אתר השחמון באילת תמורת 14 מיליון דולר. בפרויקט בונה החברה 94 קוט־ג'ים בהיקף מכירות של 24 מי־ליון דולר. החברה רכשה את הקרקע במכרז של מינהל מקרק־עי ישראל תמורת 5.3 מיליון דולר. הבנייה תחל בעוד כמה שבועות.

בפרויקט נבנים 18 קוטג'ים דו משפחתיים במחיר של 180 אלף דולר ליחידה, והיתר חד משפחתיים הבנויים לפי 3 דג־מים: הקוטג'ים היקרים והגדולים משתרעים על שטח של 194 מ"ר, על מגרשים של 260 מ"ר, והכוללים 7 חדרים; הם מוצעים במחיר של 285 אלף דולר.

הקוטג'ים מהדגם השני הם בשטח של 150 מ"ר על מגרש של כ־200 מ"ר: הם כוללים 6 חדרים ומחירם 247 אלף דולר.

הדגם השלישי, קוטג'ים בשטח 130 מ"ר על מגרש 200 מ"ר, נמכר תמורת 234 אלף דולר. הקוטג'ים הדו משפחתיים נמכרו חוץ מאחד.

בכל הדגמים החד משפחתיים יש אופציה לתכנון יחידה נפר־דת בתוך הבית. בנק טפחות נו־תן לפרויקט ליווי פיננסי. אכלוס הפרויקט מאוכלס בתוך 18 חודש. האדריכל – סמי סיסו.

נצבא וטד אריסון בונים פרויקט למסחר בגליל העליון ב־8 מ' ד'

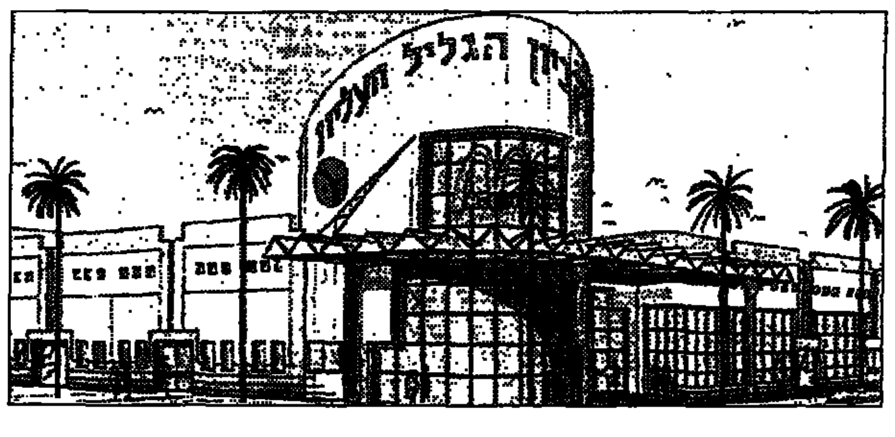

תרשים הפרויקט. 60% משטחי המסחר, בהיקף 8,800 מ"ר, הושכרו לפי 30 דולר למ"ר

מאת גד פרין

חברת נצבא (חברת הנכסים של אגד) החלה בב־ניית פרויקט למסחר, שבו משולבת תחנה מרכזית, בין צומת עמיעד ומחניים בסמוך לחצור הגלילית, בהשקעה של 8 מיליון דולר. טד אריסון שותף בפרוי־קט בכ־40%.

הפרויקט יכלול 10 אלף מ"ר ברוטו שטחים מסח־ריים (8,000 נטו) – כ־5,000 מ"ר בקומת הקרקע ו־3,500 מ"ר בקומה העליונה. כן יכלול הפרויקט שטחי חניה ל־300 כלי רכב ואולם המתנה לנוסעים בשטח של 1,000 מ"ר.

חברת סולל בונה נבחרה לבצע את הפרויקט, מתוך 6 שניגשו למכרז.

הקניון מתוכנן להיפתח בקיץ 96' והרשתות שקם ומקדונלדס כבר שכרו בו שטחים. מנהל הפרויקט, שמואל בן שחר, אמר כי כ־60% מהשטחים כבר הושכרו במחירים של 30 דולר למ"ר בממוצע.

נמסר כי נצבא מתכננת מעל הקניון בית מלון בן 5 קומות ובו 200 חדרים.

מנשה לוי יבנה 125 דירות באשקלון בהיקף 18.7 מ' ד'

מאת גד פרין

הקבלן מנשה לוי עומד להת־חיל בבניית 125 יחידות דיור באשקלון בהיקף מכירות של 18.7 מיליון דולר. לוי רכש את הקרקע, בסיטי של אשקלון, במכרז של מי־נהל מקרקעי ישראל לפני כ־7 חודשים, ושילם עבור מגרש בש־טח של 4.5 דונם 13.5 מיליון שקל, כולל מע"מ ופיתוח (36 אלף דולר לקרקע ליחידה).

בפרויקט ייבנו 2 מגדלים בגו־בה של 20 קומות ו־3 קומות חניון תת קרקעי. החברה תציע בפרויקט דירות 3 חדרים בשטח של 105 מ"ר ב־130 אלף דולר; דירות 4 חדרים בשטח 135 מ"ר ב־155 אלף דולר; דירות 5 חדרים, דו מפלסית, בשטח 155 מ"ר תמורת 180 אלף דולר. כמו כן, ייבנו דירות פנטהאוז.

כל בגדל יכלול שוער, לובי, חדר כושר ואולם אירועים קטן לדיירים. הפרויקט יאוכלס בתוך 30 חודש. האדריכל הוא מיכאל פופר.

החברה החלה באחרונה בשיווק שלב ב' בפרויקט מלוה בירוש־לים, בו היא בונה 60 יחידות דיור; בשלב השני משווקות 36 יח"ד. החברה מציעה דירות 5 חדרים ומ־חסן תמורת 425 אלף דולר. היקף המכירות מוערך בכ־23 מ' ד'. הפ־רויקט יאוכלס בתוך 5 חודשים.

כן בנה החברה 20 קוטג'ים בשכונת ארנונה בירושלים, בהיקף מכירות של 8 מיליון דולר. החב־רה מציעה קוטג'ים טוריים בני 5 חדרים, תמורת כ־400 אלף דולר ליחידה.

IDC כל מה שחשוב לדעת על
השוק הסלולרי העולמי והמקומי
יום ה' 13 ביולי, דן פנורמה ת"א

מסי מקומות מוגבל

בין נושאי הסמינר:
□ דיגיטלי או אנלוגי - כיצד מתנהג השוק העולמי?
□ השוק הסלולרי העולמי - תחזיות גידול
□ שירותי ערך-מוסף
□ ברשתות סלולריות - שוק בהתפתחות
□ רשתות לווייניות כלל-עולמיות - האמנם בקרוב?
□ השוק הסלולרי הישראלי מול השוק העולמי
□ השוק הסלולרי והסביבה העסקית/ממשלתית
□ המטי והתוכניות השיווקיות
□ תעבורת נתונים ברשת הסלולרית

מרצה אורח:
מומחה עולמי Iain Gillott, ראש קבוצת המחקר Wireless Communications ב- IDC העולמית

בפעם הראשונה בישראל.
כל העוסקים בתחום הסלולרי.
יוכלו לשמוע מכלי ראשון.
על ההתפתחויות העולמיות
בשוק הדינמי ביותר בעולם.

בחסות: פלאפון תקשורת בע"מ; NOKIA; ירוקום

אל מחלקת הארועים הבינ"ל אנשים ומחשבים טל 6385850 פקס 6889207
□ אני ממליץ לעניין את המנהלים והמקצוענים לסמינר השוק הסלולרי העולמי וההשפעה על המקומי מטעם חברת המחקר International Data Corporation IDC
שמות המנהלים המקצועיים:
1. ____ 2. ____ 3. ____ 4. ____
5. ____ 6. ____ 7. ____
□ שילחו מייד טופס ההרשמה
שם: ____ ארגון ____ כתובת ____
טל' ישיר ____ פקס ____

הוצאת אנשים ומחשבים COMPUTERWORLD

638-20-20
לוח העיר
הלוח של אזור המרכז

רשף נכסים
המומחים לנדל"ן עסקי בע"מ
למכירה סמוך לסיטי בת"א
בנין משרדים עצמאי
שיווק בלעדי
3750 מ"ר, $2500 למ"ר
* חדש * יעוד משרדים * מסודר
למכירה בצומת גהה
בניין עצמאי מפואר
4500 מ"ר, $1700 למ"ר
טל. 03-575-44-77 (20 קווים)

דו מפלסית
בבנין חדש ליד שדרות ח"ן בת"א
כ- 160 מ"ר (כולל 60 מ"ר מרפסות)
$750,000
טל' 03-6967434

למכירה בעמק חפר
מבנה תעשייתי
עם חצר צמודה
3,500 – 500 מ"ר
גובה 7 מטר
בוריס/אלבס
טל' 03-5371450

مكذا من الأصل

هكذا من الأصل

נדל"ן

תעשייה, משרדים ומסחר

רונית מורגנשטרן

טבע – 870 מ"ר בפתח תקוה לפי 10 דולר למ"ר

חברת טבע שכרה 870 מ"ר בקומה האחרונה בבניין "קריית מדע וטכנולוגיה" בן 4 הקומות, שברחוב כול בפתח תקוה. הבניין סמוך למפעל החברה, והשטח ששכרה ישמשו משרדי הפיתוח והשיווק שלה.

השטח ששכרה חברת טבע הוא לפני חלוקה – מעטפת קירות פלוס מיזוג, והמחיר בהתאם הוא כ־10 דולר למ"ר. טבע תשלם לבעלי הנכס, לאומי ושות' וחברת ישראלום, כ־8,700 דולר לחודש. את העסקה ביצעה מולטק תעשייה בישראל נכסים.

מגוון טכנולוגיות – 420 מ"ר בקרית מטלון ב־12 ד' למ"ר

מגוון טכנולוגיות הנדסה, העוסקת בתחום הרכיבים האלקטרוניים, שכרה 420 מ"ר בבית גבריאל פיש, שבקריית מטלון בפתח תקוה. השטח ישמש לכל פעילויות ההנהלה, השיווק והתמיכה של מגוון טכנולוגיות בתחום הרכיבים. העסקה בוצעה לפי כ־12 דולר למ"ר.

בית גבריאל פיש נבנה על ידי היזמים אורה וגבריאל פיש. הקבלן היה יער להנדסה, בבעלות גדעון פריזר, והאדריכל – ג. את ר. אדרבך מהנדסים ואדריכלים. לאחרונה זכה הבניין בתואר בניין התעשייה היפה ביותר מטעם עיריית פתח תקוה והארגון הקבלנים.

עיטופית שכרה 330 מ"ר בבני ברק ב־8 ד' למ"ר

חברת עיטופית, העוסקת בעטיפת דברי דואר ובדיוור ישיר, שכרה מבנה בן קומה אחת בשטח של כ־330 מ"ר ברחוב הירקון בבני־ברק. המבנה נשכר מידי כונס נכסים לתקופה של שנתיים עם אופציה לשנתיים נוספות. הבניין ישן וזקוק לשיפוץ, ולכן נקבע המחיר לפי 8 דולר למ"ר בלבד. מחיר המבנה הזה אילו היה משופץ היה גבוה בכ־25%. את העסקה ביצעה מולטק תעשייה ברשף נכסים.

בעסקה נוספת שבוצעה באמצעות המולטק, הושכרו 350 מ"ר בבית גיספן בקריית אריה, ברחוב שנקר, לחברת האחים קויס העוסקת ביבוא ושיווק פרחים מלאכותיים ואביזרי נוי. השטח נמצא בקומת קרקע עילית, והוא הושכר לפי 8 דולר למ"ר. החוזה הוא ל־5 שנים עם אופציה ל־5 שנים נוספות.

רהיטי רוזווד – 200 מ"ר בצ'ק פוסט לפי 18 ד' למ"ר

חברת רוזווד – ריהוט סיני קלאסי, שבבעלות ינקי כץ, שכרה חנות ואולם תצוגה בשטח של כ־200 מ"ר באזור המסחרי החדש בצ'ק פוסט בחיפה, ברחוב שלמה בן יוסף 13. זוהי החנות השלישית של הרשת.

השטח הושכר על ידי שלמה שטרית, והוא ממוקם בבניין חדש. החוזה הוא לארבע שנים לפי 18 דולר למ"ר צמוד למדד בשנתיים הראשונות ו־20 דולר למ"ר בשנתיים הנוספות.

אומניטק־איכות – משרדים בירושלים ב־15 ד' למ"ר

חברת אומניטק־איכות למוצרי מחשב פתחה סניף ומרכז הדרכה ברחוב מעלות בירושלים. הסניף ישמש בסיס לאנשי המכירות של החברה ולסיוע טכני ללקוחותיה. לצורך כך היא שכרה 60 מ"ר במבנה בן 4 קומות מאדם פרטי תמורת דמי שכירות חודשיים בסך 15 דולר למ"ר – כ־900 דולר לחודש.

דרוש לקניה
מגרש
בן 2 דונם, לא בנוי
באיזור תעשיה במרכז הארץ
לפנות 03-5820018

לפרסום במדור הנדל"ן
משה מעין
מחלקת מודעות – "הארץ"
טל': 03-5121116/8
פקס: 03-5121170

דנישרא – הדגש הועבר לבנייה לתעשייה

החברה, שבתחילה התמחתה בבנייה למגורים וגילגלה ב־91' מחזור של כ־6 מיליון דולר, הרחיבה את תחומי פעילותה לבנייה לתעשייה כבדה ולהיי־טק, והיום מסתכם המחזור השנתי שלה בכ־25 מיליון דולר

פארק דניב. השקעה של 50 מיליון דולר

מאת רונית מורגנשטרן

חברת דנישרא אינטרנשיונל, שבבעלות האחים תבי והדריק הלפרין ומשה סופר, מכרה מחצית מהבניין הראשון שבבנייה בפארק דניב, הנמצא בחלק הצפוני של אזור התעשייה קריית אריה בפתח תקוה, לחברת גילת תקשורת לוויינים, בכ־5.5 מ' ד', לשטח של כ־5,000 מ"ר. לגילת יש אופציה לרכישת המחצית השנייה.

בבניין השני נמכרו עד כה כ־5,000 מ"ר במחירים הנעים בין 1,550 ל־1,800 דולר למ"ר. על עוד 1,000 מ"ר מתנהל מו"מ עם שלוש חברות היי־טק במחיר ממוצע של 1,630 דולר למ"ר – מחיר נמוך לעומת המחירים בתל אביב הגבוהים ב־30%-50%. האכלוס מיועד לאמצע 97'.

פארק דניב לתעשיית היי־טק, הנבנה בהשקעה של כ־50 מיליון דולר, הוא גולת הכותרת בפעילות חברת דנישרא, שהיתה עד לפני כשנתיים שותפות בין חברת הבנייה הישראלית הוותיקה תדושת ברזל, שבבעלות האחים הלפרין ומשה סופר, לבין קונצרן הבנייה הדני קיי וויליאמסן.

השותפות החלה ב־1991 ולאחר כשנה וחצי, ב־1993, כשהקונצרן הדני פשט רגל, קנתה "תדושת ברזל" את חלקו.

מחצית מהבניין הראשון מתוך שלושה שבונה דנישרא בפארק דניב נמכרה בכ־5.5 מיליון דולר

החברה, שהחלה כחברת בנייה למגורים וגילגלה ב־91' מחזור של כ־6 מיליון דולר, הרחיבה את תחומי פעילותה לבנייה לתעשייה כבדה והיי־טק – ואף החלה בפעילות בנייה בחו"ל – והיום מסתכם המחזור השנתי שלה בכ־25 מיליון דולר.

ב־93' הקימה דנישרא כמה חברות בנות, בהן דניב גני תעשייה, שמקימה את פארק דניב. ב־92' גובשה בחברה התוכנית הראשונית של הפארק. החברה רכשה אז כ־19 דונם מחברת עץ הזית בכ־3 מיליון דולר.

שטחו של פארק דניב הוא כ־70 אלף מ"ר, ותיכנן אותו משרד האדריכלים גרטנר־גינדי־קמפ, המתמחה בתכנון בתי מלון ופארקים תעשייתיים. הפרויקט כולל שלושה בניינים בשטח של כ־11 אלף מ"ר כל אחד. מתחת למבנים יש חנייה בשטח של כ־39 אלף מ"ר לכ־1,000 כלי רכב, ועוד 100 מקומות חנייה עיליים. החברה השקיעה בציפוי אלומיניום של המבנים (12 אלף מ"ר) כ־3.5 מיליון דולר.

הפארק הוא מיוחד במינו באזור המרכז בעיקר בשירותים המוצעים לעובדים בו, כמו תחנת דלק, גן ילדים, אולם ספורט, אודיטוריום להרצאות ועוד.

חברה בת אחרת של דנישרא היא דניב גני תעשייה סגולה, שעוסקת בהקמת מבנים לתעשייה כבדה. החברה מקימה כיום מבנה תעשייה באזור התעשייה סגולה שבפתח תקוה. מדובר במבנה בן כ־4,500 מ"ר ב־4 קומות, 1,150 מ"ר בכל קומה.

החברה השקיעה בקרקע ובפיתוח כ־1.5 מיליון דולר, ועוד כ־3 מיליון דולר בבנייה. היקף המכירות הצפוי מוערך ב־5.6 מ' ד'. החברה מוכרת שטחים בבניין במחיר ממוצע של כ־1,200 דולר למ"ר. כ־60% מהפרויקט כבר נמכרו.

חברה בת נוספת של דנישרא היא תעשיות תדושת ברזל פ"ת, המתמחה במסגרות בניין – בעיקר בניית קונסטרוקציות ברזל. חברה בת אחרת היא תדושת ברזל, שעיקר פעילותה בבנייה למגורים.

דנישרא אינטרנשיונל היא כיום חברה קבלנית ומשכנת בהיקף בלתי מוגבל. החברה והחברות הבנות הקימו מספר רב של פרויקטים בארץ ובחו"ל, ביניהם עשרות אלפי מ"ר של מבני תעשייה לחברות, כגון בניית מבנה לקוקה קולה באילת והרחבת המפעל בבני ברק, מבנה לבזק באשל"צ, פקר פלדה, אינטל ויחידת תגובה בחיפה. כמו כן בנתה החברה מבנים לגופים ציבוריים כגון משרד הביטחון, צה"ל ומע"ץ.

בתחום המגורים הקימה החברה פרויקטים בראש העין (כ־220 יחידות דיור מהן 118 קוטג'ים) ופרויקט של כ־100 קוטג'ים בגבעת עדה, וכן קוטג'ים ודו־קומות ברעננה והרצליה.

ביישוב מתן שליד כפר סבא בונה החברה 58 יחידות דיור בהשקעה של 6.5 מיליון דולר

כיום בונה החברה בהשקעה של כ־6.5 מיליון דולר כ־58 יחידות דיור ביישוב מתן, שליד כפר־סבא. במקום מוצעים קוטג'ים בגדלים שונים – מ־129 מ"ר על רבע דונם, במחיר 190 אלף דולר, ועד בתים בודדים בני 7 חדרים בשטח 170 מ"ר על כחצי דונם, ב־280 אלף '. מתוך 8 בתים בודדים מכרה החברה ביוני 3.

לדברי בני רמתי, מנהל השיווק של דנישרא, החברה לקתה הימור כשבנתה בתים יקרים יחסית ביישוב כמו מתן, אך בדיעבד, לאחר שכמעט מחציתם נמכרה, סבורה החברה, שההימור היה מוצלח.

מספר עובדים בחברות בנייה גדולות

חברה	עובדים	הכנסות ב־94' (במיליוני דולרים)
שיכון ובינוי	1,363	716.0
אשטרום	1,283	364.0
מליבו	500	137.8
שרביב	190	40.3
רמט	770	96.0
מי עדן	460	99.0
דניה סיבוס	375	66.7
א. דורי	540	74.3
י. אנגל	70	74.0
החברה הכלכלית ל־ם	16	53.4

שיכון ובינוי וקבוצת אשטרום, שתי הקבוצות בעלות היקף המכירות הגדול ביותר ב־94', הן גם אלו המעסיקות את מספר העובדים הגדול ביותר בענף, יותר מ־2,500 יחד. לעומתן, בולטת במספר העובדים הקטן החברה הכלכלית לירושלים, שלה הכנסות של 53.4 מיליון ד' ונכסים בשווי 702 מיליון ד'. בחברה מועסקים 16 עובדים בלבד, אך היא אינה עוסקת בבנייה, אלא ביזמות בלבד

סולל בונה תבצע את עבודות הבנייה ברויאל פארק באילת תמורת 6 מיליון דולר

מאת גד פרץ

חברת סולל בונה נבחרה לבצע את עבודות הבנייה בפרויקט המגורים הנופש "רויאל פארק" באילת, שבונה יהודה שטאנג, תמורת 6 מיליון דולר. סולל בונה תבנה את השלד והתשתיות ותבצע את גמר הבנייה; היא התחייבה לסיים את העבודות בתוך 18 חודש.

פרויקט רויאל פארק יכלול כ־150 יחידות דיור ו־1,000 מ"ר מסחר ובהקמתו יושקעו 18.5 מיליון דולר. שטח הפרויקט 13 דונם, שאותם רכשה שטאנג ב־4 מיליון דולר (כולל מסים ופיתוח) באוגוסט 93'. החברה דיווחה על השכרת 30% מהשטחים המסחריים עד כה.

שטאנג, שהיא חברה ציבורית, מעורבת כיום בכמה פרויקטים. בבית שמש רכשה החברה מגרש בשטח של כ־4 דונם בסך של 3.8 מיליון שקל, ותבנה במקום 37 דירות ו־600 מ"ר מסחר.

ברמת בית שמש זכתה שטאנג במכרז מינהל מקרקעי ישראל, ותשלם עבור מגרש לבניית 48 יחידות דיור 2.4 מיליון ש'. בהרצליה רכשה החברה מחצית ממגרש ברחוב בן גוריון בשטח של 950 מ"ר, ועליו היא מתכננת להקים מבנה מסחרי.

תוכנית המרינה של הרצליה אושרה במועצה הארצית בכפוף לתנאים מסוימים

מאת זיו מאור

ועדת המשנה של המועצה הארצית לתכנון ולבנייה, בראשות מנהלת מינהל התכנון במשרד הפנים, דינה רצ'בסקי, החליטה בשבוע שעבר על המשך הליכי התכנון של תוכנית מרינה־לי, המרינה שלחוף הרצליה, בכפוף לתנאים מסוימים.

הוועדה החליטה כי יהיה אפשר לתת לתוכנית הקלות שאינן ברוח תמ"א 13 – תוכנית מתאר ארצית לחופים – אם תישמר רצועה של שטח ציבורי פתוח לאורך החוף יהדי־ים, וכן תישמר רצועה ברוחב של 100 מטר מגבול קו המים בצד המערבי של התוכנית.

המשך התכנון מותנה עדיין בכמה תיקונים בתוכנית, הנובעים מתנאים שהעמידה ועדת המשנה. לפני הוועדה הופיעו המתנגדים לתוכנית ונציגי העירייה. על תוכנית המרינה בהרצליה נמתחה ביקורת נוקבת. אחת הטענות שהושמעו היתה כי בנייתה גרמה לנסיגת קו החוף של הרצליה. המרינה נבנית במקום בו היה ממוקם חוף הנכים.

16 דירות במגדלי חוף הכרמל נמכרו ביוני ב־3.2 מיליון ד'

דירת 2 חדרים נמכרה ב־195 אלף דולר

מאת זיו מאור

בפרויקט מגדלי חוף הכרמל בחיפה נמכרו בחודש יוני 16 דירות בהיקף מכירות של 3.2 מיליון דולר. 6 מהדירות נרכשו בבניין הראשון הנבנה בפרויקט, שיאוכלס בספטמבר 96', והשאר בבניין השני שיאוכלס ב־98'.

בין רוכשי הדירות שלושה אנשי עסקים מאוסטריה. כל אחד מהם רכש דירת 2 חדרים מחובת במחיר של 240 אלף דולר. תושב ארצות הברית רכש בפרויקט דירת 2 חדרים תמורת 195 אלף דולר.

איש עסקים מצפון הארץ רכש בפרויקט דירת סטודיו תמורת 124 אלף דולר, וקונה נוסף שילם 145 אלף דולר עבור דירת סטודיו מרווחת.

הפרויקט נבנה באזור הכניסה הדרומית לחיפה. בסך הכל יכלול 4 מלונות דירות הכוללים 1,100 יח"ד, 2 מלונות בני 900 חדרים וסוויטות, ושטחי מסחר ובילוי. הפרויקט נבנה על ידי יצחק תשובה, "מושקוביץ", האדריכל משה ברנר ואורי פינקלשטיין.

א.דורי מכרה במודיעין מתחילת יוני 25 דירות ב־3.7 מיליון דולר

מחיר דירת 4 חדרים, 115 מ"ר ומרפסת – 149 אלף דולר

מאת זיו מאור

חברת א.דורי, בשליטת אורי דורי, מכרה החל מראשית יוני 25 דירות בפרויקט שהיא בונה במודיעין, ב־3.7 מיליון דולר. עד כה נמכרו בפרויקט 152 דירות ב־25.5 מיליון דולר.

בחברה אומרים כי קצב המכירות בחודש האחרון – כ־5 דירות בשבוע – הוא משביע רצון, במיוחד לאור עצירת המכירות בתחילת השנה. בסך הכל בונה דורי 314 יח"ד במודיעין.

החברה מוכרת דירות 3 חדרים, 80 מ"ר, תמורת 119 אלף דולר; ופנטהאוז בן 5 חדרים, 190 מ"ר – 199 אלף ד'.

עוד חברה שדיווחה לאחרונה על קצב מכירות משביע רצון במודיעין היא אילנות הקריה, שמכרה 35 יח"ד, מתוך 70 שהוצעו בשלב ראשון, בכ־6.5 מ' ד'. בפרויקט כולו 135 דירות.

החברה מכרה בין היתר 9 דירות 3 חדרים, 80–100 מ"ר, הלקן עם גינה, במחיר של 140–155 אלף דולר. 8 דירות בנות 6 חדרים וגג, 206 מ"ר ו־150 מ"ר מרפסת גג, נמכרו תמורת 235 אלף דולר כל אחת.

בפרויקט אחר, רום מודיעין, הנבנה על ידי מורים אלון ואליהו ברוך, מוצע לרוכשים מימון משכנתא (הריבית בלבד) למשך שנה וחצי, עד למועד אכלוס הדירות. במקום המימון יכולים הרוכשים לקבל הנחה של 3%.

בפרויקט נמכרו ב־4 החודשים האחרונים 42 דירות, , ונמסר כי כל הדירות בנות 3 חדרים, שנמכרו ב־110 אלף דולר – אזלו. בפרויקט מוצעות דירות 4 חדרים החל מ־150 אלף דולר.

חברת מליבו ישראל מכרה בחודש האחרון במודיעין 14 דירות בסך 3.5 מ' ד'. בפרויקט שבונה החברה בעיר יש 390 דירות. עד כה נמכרו 160 מתוך 230 דירות שהוצעו בשלב א'.

הפרויקט נבנה בהשקעה של 96 מיליון דולר. מחיר קוטג' בין 250 ל־300 אלף דולר.

הסכם בין הקיבוצים לממשלה על בניית 350 יח"ד בקיבוצים צעירים

מאת זיו מאור

בכמה עשרות קיבוצים של ההתיישבות הצעירה של התק"ם, הקיבוץ הארצי והקיבוץ הדתי, בקווי העימות ובערבה, יבנו או יורחבו בקרוב כ־350 יחידות דיור, כך סוכם בין נציגי הקיבוצים, משרד האוצר ומשרד השיכון.

רובה של הבנייה בשלב הראשון תתבצע בקיבוצי התק"ם – 200 יח"ד; בקיבוץ הארצי ייבנו 100 יח"ד, ובקיבוץ הדתי עד כ־50. הרחבת הדירות מיועדת למשפחות מרובות ילדים או למשפחות עם ילדים הגרות בדירות ששטחן פחות מ־50 מ"ר.

ב"התיישבות צעירה" הכוונה היא לקיבוצים שהוקמו אחרי 67'. הבנייה, כולל זו עבור משפחות מרובות ילדים, מיועדת לחברי הקיבוץ בלבד ולא לתושבי חוץ. עלות השלב הראשון של הבנייה – כ־19 מיליון דולר.

86.5 מיליון דולר ל־1,400 יח"ד

התוכנית כולה כוללת בניית והרחבת 1,400 יח"ד בשלוש התנועות הקיבוציות, מתוכן כ־800 הרחבות ו־600 דירות חדשות. עלות הפרויקט כולו עתידה להגיע ל־86.5 מיליון דולר. הפרויקט מתבצע באמצעות החברה הממשלתית עמבל.

הפרויקט כולו אינו מיועד לקיבוצים הצעירים בלבד. בקיבוצי התק"ם מהווה הבנייה בקיבוצים הצעירים כ־25% מכלל הבנייה.

יובל הנדסה – 80 קוטג'ים בעפולה בהיקף 13 מיליון ד'

מחיר קוטג' 140 מ"ר – 160 אלף דולר

מאת גד פרץ

חברת הבנייה יובל הנדסה, בשליטת אינג' מרדכי כבירי, החלה בבניית 80 קוטג'ים בעפולה בהיקף מכירות של כ־13 מיליון דולר. הפרויקט, בשכונת גאולים, ישתרע על שטח של 24 דונם שהחברה רכשה במכרז ממינהל מקרקעי ישראל תמורת 10.5 מיליון שקל (כולל פיתוח).

החברה תבנה בפרויקט שני דגמי קוטג'ים. הדגם הקטן – שני מפלסים – כולל 5 חדרים, שטחו כ־140 מ"ר ומחירו 160 אלף דולר. הדגם הגדול, 3 קומות, כולל 6 חדרים בשטח של כ־200 מ"ר ומחירו 190 אלף דולר. מהחברה נמסר כי בהמשך הקמן תינתן אופציה לבניית חדר נוסף. הקוטג'ים בנויים על מגרשים בני 300 מ"ר – שטח הגינה כ־230 מ"ר – והם כוללים ג'קוזי, ריצוף קרמי וציפוי פסיפס. אכלוס הקוטג'ים – בתוך שנה. האדריכלית היא רחל רוקוב.

יובל הנדסה החלה לאחרונה גם בבניית מרכז מסחרי במעלות בשטח 3,600 מ"ר, בהשקעה של 2.5 מיליון דולר. הפרויקט נמצא בשכונת גבעת הרקפות. השכונה תכלול 2,500 יחידות דיור. שטח הפרויקט כשני דונם והוא מיועד למכירה והשכרה. האכלוס – במארס 96'.

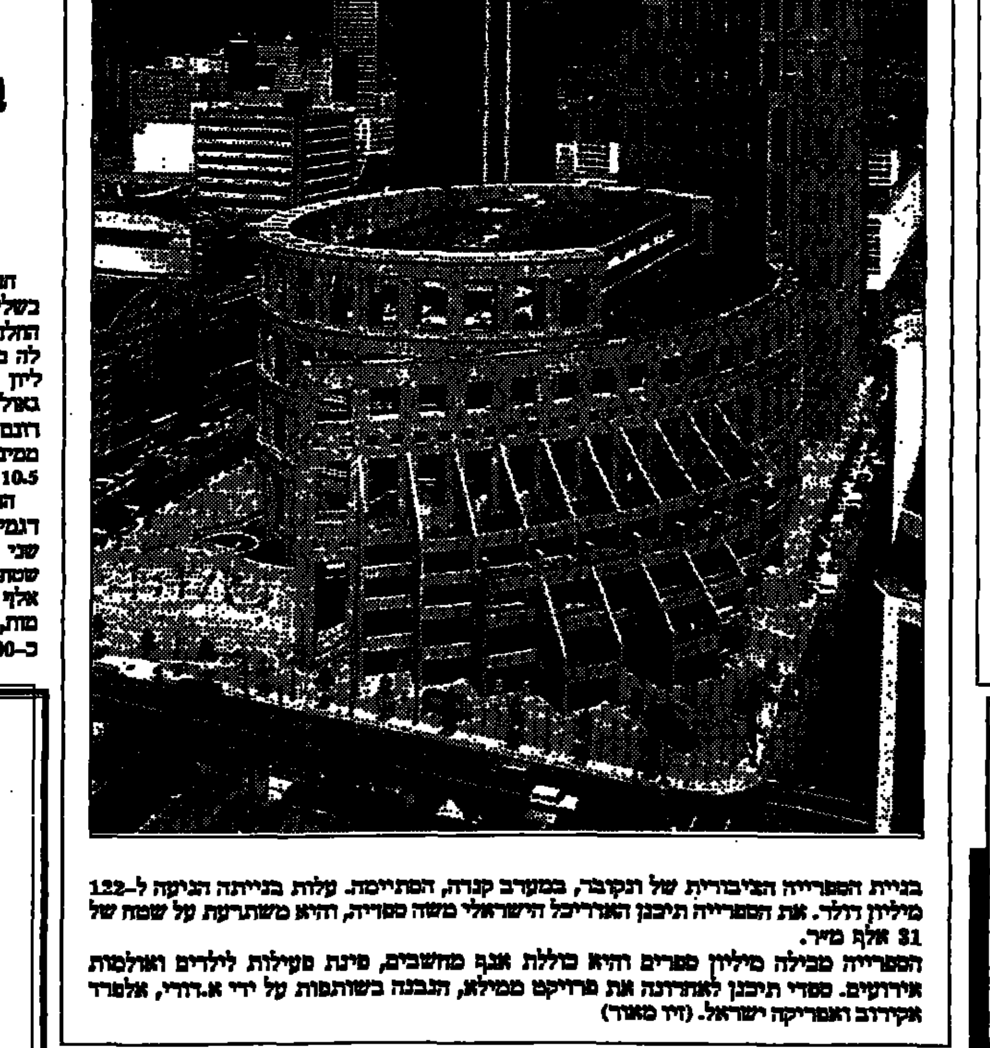

בניית הספרייה הציבורית של ונקובר, במערב קנדה, הסתיימה. עלות בנייתה הגיעה ל־122 מיליון דולר. את הספרייה תיכנן האדריכל הישראלי משה ספדיה, והיא משתרעת על שטח של 31 אלף מ"ר.
הספרייה מכילה מיליון ספרים והיא כוללת אגף מחשבים, פינת פעילות לילדים ואולמות אירועים. ספדי תיכנן לאחרונה את פרויקט ממילא, הנבנה בשותפות על ידי א.דורי, אלמרד אקירוב ואפריקה ישראל. (זיו מאור)

אלומאיר תשתף פעולה עם חברת ענק אמריקאית לבנייה מתועשת

מאת זיו מאור

חברת אלומאיר עומדת לחתום על הסכם שיתוף פעולה עם חברה אמריקאית גדולה לבנייה מתועשת – קאניר. אלומאיר היא חברה ישראלית המתמחה בייצור קירות מסך למבנים. שתי החברות עומדות להתמודד יחד על כמה פרויקטים גדולים לבניית קירות מסך ופרופילים.

קאניר נחשבת לחברה הגדולה בעולם לייצור קירות מסך. מחזור עסקיה ב־94' הגיע ל־3.5 מיליארד דולר. אלומאיר כבר עבדה בעבר עם חברות מגרמניה וצרפת, אך להערכת החברה עלויות העבודה עם החברה האמריקאית נמוכות יותר.

באלומאיר מציינים כי בשנים הקרובות ייבנו בישראל כ־40 פרויקטים שבכל אחד מהם יותקנו בממוצע 10 אלפים מ"ר של קירות מסך, בעלות משוערת של 250 דולר למ"ר – כלומר, שוק פוטנציאלי של 100 מיליון דולר. בין הפרויקטים, מרכז השלום – פרויקט בן 150 אלף מ"ר למשרדים ומסחר; משרדי חברת החשמל בחיפה; מגדלי לוינשטיין, בית אפריקה ישראל, שגרירות רוסיה ברחוב רוטשילד בתל אביב, מרכז הקונגרסים בחיפה ומלון אינטרקונטיננטל.

אלומאיר קיבלה לאחרונה אישור לרישום פטנט לפרופילים שפיתחה לחלונות מודולריים. הפרופילים, "יו.פי.וי.סי", אמורים לפתור את בעיית הבלאי של פרופילים לחלונות.

החברה חתמה לאחרונה על הסכם להתקנת חלונות מסוג זה ב־340 יח"ד שבונה ד.ח.קסלמן בצהון, על יד צומת בני דרור. היקף העסקה – כמיליון דולר.

בואו נדבר על שחיקה

שטיחי "פלוטקס"

מיוצרים בשיטה מהפכנית, נעילה אלקטרוסטטית Electrostatic Flocking של 80 מיליון סיבי ניילון (6.6) למטר רבוע, על מצע פיויסי אטום בפני מים. "פלוטקס" מיועד לשטחים בעלי רמת שחיקה גבוהה במיוחד: משרדים, בתי מלון, חדרי תצוגה, מסעדות, בנקים, בתי אבות וכד'.

* אטום לחלוטין בפני מים.
* קל לתחזוקה.
* תקן אש 4! מכון התקנים הישראלי.
* מגוון רחב של דגמים, בגלילים ובאריחים.

"פלוטקס" – עמידות של פי וי סי רכות של שטיח.
"פלטקס" – השטיח היחידי שייתן לך תמורה מלאה לכספך ולאורך שנים.

הפצה ובי' סולב טקס בע"מ בית קורקס הרצליה פיתוח טל' 09-588945

נדל"ן

ניו יורק

חיים הנדוורקר

היפאנים יוצאים מארה"ב: מכרו נכסים ב–6.4 מיליארד ד' ב–'94

חברות נדל"ן יפאניות עושות מאמצים גדולים לצאת משוק הנדל"ן האמריקאי. מסקרים שפורסמו לאחרונה מתברר כי ב–'94 מכרו היפאנים נדל"ן בארצות הברית בשווי 6.4 מיליארד דולר, לאחר שב–'93 מכרו נכסים ב–3 מיליארד דולר בלבד. על פי הערכות, ב–'95 מתכוונים משקיעים יפאנים למכור נדל"ן ב–10 מיליארד דולר. הנכסים הנמכרים הם בעיקר בתי מלון, מרכזי נופש ובנייני משרדים. לפי הערכות, היפאנים מקבלים רק כ–60% מהשקעותיהם.

בשנים '85–'91 רכשו היפאנים נדל"ן בסך 77 מיליארד דולר – ולעתים היה אז רושם כי הם הולכים ומשתלטים על ארצות הברית. עתה נראה כי הם יוצאים בעור שיניהם. זה קורה דווקא כאשר יש סימנים לשיפור בשוק הנדל"ן האמריקאי. השאלה היא מדוע היפאנים מוכרים בבהילות שכזאת, דווקא כשיש סימנים לשיפור בשוק הנדל"ן האמריקאי? אחד ההסברים הוא שהאכזבה שלהם מהשקעותיהם בשוק זה הביאה אותם להחלטה להיפטר מה"סחורה", ולו בהפסד. גם להיחלשות הדולר יש השפעה על כך – לא מעט משקיעי נדל"ן יפאנים אינם מצליחים לעמוד בהחזר ההלוואות שנטלו. הם מנסים להימנע מלהיקלע לפשיטות רגל מביכות, ולכן אין להם ברירה אלא להיפטר מהנכסים לפני שהסתבכותם תיוודע ברבים.

11 קומות משרדים ב–8.4 מ' ד'

חברת אריסון פרקינג רכשה בניין משרדים בן 11 קומות ברחוב ואריק מספר 131 תמורת 8.4 מיליון דולר. המוכרת היא חברת בת של בנק הולנדי שעיקלה את הבניין לאחר שבעליו הפסיק לשלם את המשכנתא. הבניין משתרע על שטח של 23 אלף מ"ר. לאריסון פרקינג יש כמה בניינים בניו יורק ובכלל זה בניין בשדירה השישית מספר 1120.

קומרשל בנק אוף ניו יורק שכר משרדים בשדירת פארק

קומרשל בנק אוף ניו יורק שכר משרדים בשטח של 3,300 מ"ר וכ–400 מ"ר שטח למסחר בקומת הקרקע בשדירת פארק 320. הבנק יעבור למשרדים החדשים ממשרדיו הממוקמים במלון וולדורף אסטוריה ושדירות לקסינגטון מספר 560. לא נמסרו פרטים על מחיר העסקה.

עם חתימת העסקה הגיעה התפוסה של הבניין בשדירות פארק ל–68%. לפי הערכות מנהליו, עד סוף השנה תגיע התפוסה בבניין ל–90%. הבניין, בשטח 65 אלף מ"ר, עבר בשנים האחרונות שיפוץ מקיף בהשקעה של 80 מיליון דולר.

טראמפ גבר על התושבים

בית משפט לערעורים בניו יורק דחה תביעה של דיירים במערב מנהטן למנוע מקבוצה של משקיעים, בהם דונלד טראמפ, לקדם פרויקט בנייה ליד נהר ההדסון. לטענת קבוצת דיירים המתגוררים בחלק המערבי של העיר, פרויקט המגורים שישתרע על כ–300 דונם עשוי לפגוע בנוף ובסביבה.

התושבים טענו כי לא היתה להם שהות לבחון את ההשלכות של הפרויקט. בין תושבי החלק המערבי של העיר יש גם הטוענים כי למרות שהפרויקט יחסום את נוף נהר ההדסון לחלק מהדיירים, הוא ימשוך הרבה דיירים ויעודד את האזור כולו. באזור נמצאת שכונת מצוקה, וכניסתם של דיירים מבוססים תשפר את תדמיתו, מאמינים הדיירים התומכים בפרויקט.

התנגדות למלון בטרייבקה

קבוצה של תושבים בשכונת טרייבקה יוצאת למאבק כדי למנוע את בנייתו של מלון רב קומות בשכונה, שבה הבנייה נמוכה יחסית. מדובר במלון בן 19 קומות ו–340 חדרים, שייקרא מלון הדסון סנטר. השינוי אושר על ידי עיריית ניו יורק למרות שהמלון שוכן באזור שבו יש שימור סביבתי. בניית המלון צפויה להסתיים באביב '96.

בכוונת המתנגדים לפנות לערכאות כדי לגרום לכך שעיריית ניו יורק תחזור בה מאישורה.

סוני מכרה קומפלקס קולנוע בברוקלין ב–1.6 מיליון דולר

חברת סוני, הרוכשת לאחרונה בתי קולנוע בניו יורק, מכרה את בית הקולנוע הגדול "אוריינטל" ברובע ברוקלין, יחד עם 10 חנויות, במחיר של 1.6 מיליון דולר.

הנכס משתרע על שטח של 3,200 מ"ר, ובשלושת בתי הקולנוע – שפוצלו מבית קולנוע גדול אחד – יש כ–2,700 מושבים. זהות הרוכשים לא נמסרה, אבל נמסר כי מדובר בזרים אשר שילמו את כל הסכום במזומן. על הרוכשים יהיה להשקיע סכום משמעותי בשיפוץ הנכס.

סוני מכרה את בתי הקולנוע שלה במקום בפברואר, לאחר שלא הצליחה להתחרות עם קומפלקס אחר של בתי קולנוע שנפתח בקרבת מקום. 10 החנויות הסמוכות היו ריקות בשנים האחרונות.

זמן מה לפני המכירה שקלה סוני לבצע שינוי נוסף ולהקים במקום מספר רב של בתי קולנוע קטנים. ואולם במהלך התכנון התברר כי אין באזור די מקומות חניה.

לא ברור כיצד יתמודדו הרוכשים החדשים עם הבעיה.

שיפוץ בית זקנים בברונקס

"בית עברי לזקנים" בריברדייל, ברונקס, מתכנן להקים בניין נוסף שישמש את הדיירים הקשישים שלו בהשקעה של 16 מיליון דולר. מדובר במבנה בן ארבע קומות שיחבר שני בניינים קיימים. בסך הכל ייבנה שטח של 4,400 מ"ר. סיום העבודות צפוי בשנת '97.

עסקות אחרונות

● ברוקלין, בשכונת ברוקלין הייטס, דירה בת 3 חדרים, על שטח של 110 מ"ר, בבניין קאופ, מטבח גדול, דמי אחזקה חודשיים של 900 דולר, אפשר לנכות 67% לצורכי מס. הבעלים ביקשו תמורתה 175 אלף דולר. כעבור 30 שבועות נמכרה הדירה ב–165 אלף דולר.

● מנהטן, בחלק המזרחי, רחוב 52, 4 חדרים, 3 חדרי שירותים, שטח של 220 מ"ר, בבניין שנבנה לפני מלחמת העולם השנייה, קאופ, שוער 24 שעות ביממה, מעלית, דמי אחזקה חודשיים בסך 2,646 דולר שמתוכם ניתן לנכות 50% לצורכי מס. הבעלים ביקשו 800 אלף דולר, כעבור חודשיים נמכרה הדירה ב–689 אלף דולר.

● ברוקלין, קרול גארדנס, בית בן ארבע קומות המיועד לשלוש משפחות. בדירה אחת 4 חדרים ו–2 חדרי שירותים. בשנייה ובשלישית שני חדרים וחדר שירותים. הבעלים ביקשו 415 אלף דולר. אחרי 31 שבועות נמכר הבית ב–370 אלף דולר.

● קווינס, פורסט הילס, בית בן שישה חדרים, 4 חדרי שירותים, בניין בן 45 שנה, חדר אוכל גדול, מרתף, חניה למכונית אחת. הבעלים ביקשו 579 אלף דולר. כעבור 44 שבועות נמכר הבית ב–538 אלף דולר.

פרופ' צמיר: עיבוי הפריפריה בחיפה יהיה מוקדי; כל יישוב יהיה חלק מגוש גדול יותר

צוות של משרד השיכון גיבש תוכנית לתכנון עתודות המגורים של מטרופולין חיפה עד שנת 2020, שעל פיה יתווספו בה 190 אלף דירות ויוקמו שני גושים עירוניים נוספים – שעל ועירון

מאת גד פרץ

בשבועות האחרונים סיים משרד השיכון לגבש תוכנית לתכנון עתודות המגורים של מטרופולין חיפה ל–25 השנים הקרובות. התוכנית גובשה על ידי צוות בראשותו של פרופ' יגאל צמיר מהטכניון.

הצעתו של צמיר התקבלה לאחר מכרז שבו השתתפו 5 משרדים תכנון מתצפן. בוועדת ההיגוי שקיבלה את ההצעה השתתפו משרד השיכון, משרד הפנים, מינהל מקרקעי ישראל, עיריית חיפה, אנשי המשרד איכות הסביבה. עבודת הצוות נמשכה כשנה, ובמקביל לשלבי עיבודה הסופיים של התוכנית החל בעבודות תכנון פרטניות יותר.

ראש אגף בינוי ערים במשרד השיכון, סופיה אלדור, הסבירה כי התוכנית נועדה לתת מענה לבעיות קשים הטווייים בתוכניות המתאר, בוועדות המחוזיות ובתמ"א 6. לדבריה, בעבר היתה הנחת יסוד, שמטרו תל אביב יוכל להוסיף ולצמוח, אך עד מהרה התברר שיש צורך למצוא חלופות נוספות בעקבות גלי העלייה מברית המועצות ב–'89–'90.

כאשר החל המאבק על שינוי ייעוד קרקע חקלאית, הוסיפה אלדור, הסתבר במשרדי השיכון והפנים כי 80% מתוכניות התכנון לא היו מיועדות למגורים, וכי הקרקעות בהן לא היו זמינות. השינוי חל ברגע שהתאפשר מסלול של פיצוי לחקלאים, דבר שזירז את עבודות בדיקת זמינות הקרקעות. היעד התכנוני היה לשנת 2005.

כמו כן, הוסיפה אלדור, עקב הבירוקרטיה הכרוכה בשינויי ייעוד ובשמיעת התנגדויות, היה צריך להקים ועדות גבולות רבות, דבר שהקשה על התכנון.

בחיפה הוחלט לפעול אחרת.

ההתייחסות המרחבית למטרופולין חיפה, כוללת את אזור שלומי ונהריה בצפון, גוש תפן, נצרת ועפולה במזרח וגוש חדרה וזכרון יעקב בדרום. המתכננים גילו שתוכנית התכנון עד לשנת 2005, לא תביא את הפתרון המיוחל, וזאת עקב הזמן הממושך שיידרש עד שניתן יהיה להוציאן לפועל. בעקבות זאת החליט צוות התכנון, לגבש תוכניות עד לשנת 2020.

מצוקת קרקעות

סקר שנערך לבדיקת מצב הקרקעות הזמינות בבעלות המדינה ובבעלות פרטית העלה מצוקה, אומרת אלדור. לאחר שנבדקו את כל תוכניות המתאר ביישובי המטרופולין, התברר כי עדיין יש מחסור בקרקעות. הצבא גילה התנגדות לפינוי חלק מבסיסיו, וגם הבסיסים שנלקחו בחשבון כי יתפנו – לא שיפרו את המצב.

צמיר ציין כי תוכניתו נועדה לטווח ארוך, ומתוכה ייגזר התכנון המפורט. לדבריו, האזור כולו חרוך לגלעין הכולל את חיפה הקריות, ולטבעת הכוללת את טירת הכרמל, עתלית, יקנעם, קרית טבעון ואת עכו בצפון.

הנחת היסוד הראשונה שנבעה מתמ"א 6 היא שבשנת 2020 יחיו בישראל כ–8 מיליון נפש. למטרופולין חיפה נועדה תוספת של 190 אלף יחידות דיור. כדי לראות כיצד יקלוט האזור את המטה הזו של אוכלוסיה, ניסה הצוות למנוע פיזור בתחומי הפריפריה, כלומר, למנוע מיישובים קטנים במרחב לעלות על הקרקע, אלא אם הם קשורים לגוש מגורים גדול יותר.

הנקודה השנייה שעליה הושם דגש, היא לגנות ולצופף את היישובים בתוך הגלעין. מבדיקת הצוות עלה כי אין מנוס מהגעה לפריפריה – עתלית, יקנעם, טירה וכדומה. צמיר ציין כי הקיבולת של האזור מוגבלת, וכי הסיבה העיקרית לכך היא האלמנטים הטבעיים הנופיים המצויים באזור כמו הכרמל ותל ציפורי, וכן קיומם של אזורים חקלאיים צפופים, שחלקם מוחזקים בידי ערבים. לפיכך, הסיק הצוות, אין מנוס מעיבוי הפריפריה, אך בניגוד לעבר, העיבוי יהיה מוקדי, וכל יישוב יהווה חלק מגוש גדול יותר.

ויתור על ערכי טבע

גם כאשר רצה הצוות לגרום לפיזור האוכלוסיה בפריפריה הם גילו שהם מוגבלים. התברר כי כל מלאי הקרקעות שיימצאו לא יספיק לצרכים. לדברי צמיר, אילו ניתן היה לוותר על שטחים בתחום הטבעת – קרקע חקלאית מצפון מזרח לקריות, גוש אלונים, וכן לוותר על ערכי טבע מסוימים לשם הכנסת תושבים, הדבר היה מפחית את מספר יחידות הדיור מהפריפריה. בירידה שווה, אומר צמיר, בדרום הכרמל. אם ניתן היה לתוס עוד תושבים בדרום הכרמל ואילו הצבא היה מוותר על שטחי אש – הלחץ העתידי על הפריפריה היה קטן יותר.

המסקנה החד משמעית שהסיק הצוות היא כי אין מנוס מבניית גוש עירוני נוסף.

המדובר בגוש שעל, הסמוך לנהריה ולשלומי, וכנראה גם בעירון. בשעל המדובר בבניית 25 אלף יח"ד, ובעירון ב–50 אלף יח"ד. יש לזכור שמתוך מספר זה ניתן לנצל רק כ–50% מהשטח לבניית יחידות דיור עקב הצורך בבניית כבישים ושטחים ציבוריים, וכי ל–35 אלף יח"ד טרם נמצא פתרון תכנוני.

מאחר שלמספר יחידות דיור כזה יש צורך למצוא שטח קרקע כפול, הוכנו 4 חלופות למקרה שלא תתאפשר יצירת אחד מהם.

החלופה הראשונה מתייחסת לשטחים חקלאיים באזור אפק, מצפון מזרח לקריות; השנייה היא גוש אלונים; השלישית היא דרום הכרמל; והרביעית, המפוזרת מועדפת, היא עיבוי היישובים ברצועת החוף הדרומית לעתלית.

681 התחלות בניה ציבורית בנגב באפריל '95

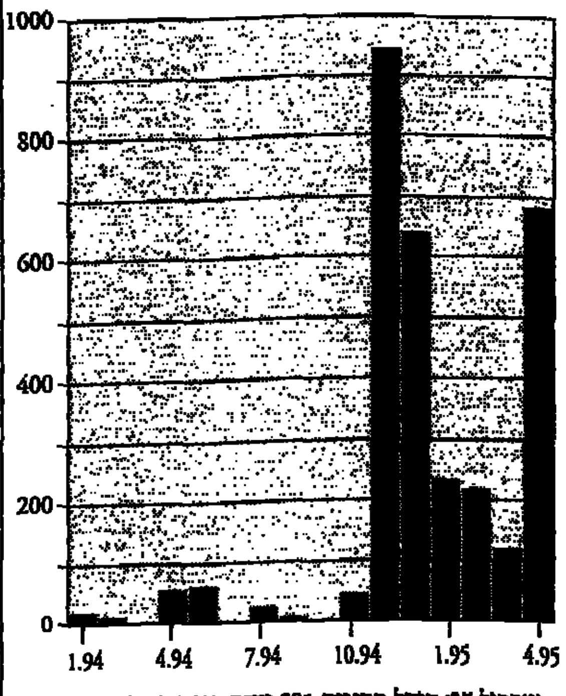

באפריל '95 הוחל בבניית 681 יח"ד בנגב בבנייה ציבורית – יותר מבשלושת החודשים הראשונים של השנה יחד. זה החודש בעל מספר התחלות הבנייה הגבוה ביותר בנגב מאז תחילת '93. במארס השנה נרשמו 119 התחלות, ובאפריל '94 – 55 התחלות בלבד.

בארבעת החודשים הראשונים של '95 נרשמו בנגב 1,253 התחלות בנייה, לעומת 1,796 ב–'94 כולה.

אריסון מציע למכירה דופלקס בבבלי ב–2 מ' ד'

מאת זיו מאור

איש העסקים תד אריסון מציע למכירה את הדופלקס שבו הוא מתגורר בביקוריו בישראל, ברחוב פעמוני בשכונת בבלי, תמורת 2 מיליון דולר. שטח הדופלקס הוא 400 מ"ר. רחוב פעמוני הוא אחד הרחובות היקרים בתל אביב ומחיר דירת 5 חדרים בו מגיע ל–530 אלף דולר. נודע כי אריסון מוכן להתפשר גם על מחיר של 1.7 מ' ד'. אריסון עומד בראש קבוצה המתמודדת על רכישת גרעין שליטה בבנק הפועלים.

המחיר הנדרש תמורת הנכס נחשב לגבוה; בדרך כלל מגיעות למחירים כאלה בתל אביב רק דירות יוקרה על קו הים. בשנה שעברה רכשו האחים עופר פנטהאוז על חוף הים בתל אביב, במלון ימית, תמורת 2.45 מיליון דולר. בפרויקט ממילא, הנבנה מול העיר העתיקה בירושלים, מחירי הפנטהאוזים הם יותר מ–3 מיליון דולר.

790 אלף דולר ל–710 מ"ר בקרית מטלון בפתח תקוה

רונית מורגנשטרן

קבוצת משקיעים מחו"ל רכשה לאחרונה מגרש באזור התעשייה קרית מטלון בפתח תקוה, ששטחו 710 מ"ר, תמורת 790 אלף דולר, לפי 1,115 דולר למ"ר. בעלי המגרש הקודמים הם משפחת בעלי עסקים מקומית. המחיר נחשב גבוה לאזור זה.

על המגרש ייבנה מבנה משרדים והיי־טק בשטח של כ–1,250 מ"ר ועוד מרתפים בשטח של כ–700 מ"ר. המבנה ישווק על ידי חברת רשף נכסים, שגם ביצעה את עסקת מכירת המגרש. המחירים לפיהם ישווק הבניין (מכירה בלבד) הם לפי 1,800–2,000 דולר למ"ר.

דנישרא משווקת 8 קוטג'ים במתן הירוקה בהיקף 2.2 מיליון ד'

המחיר – מ–285 אלף ד'

מאת גד פרץ

חברת הבנייה דנישרא החלה בשיווק השלב השני של מתן הירוקה, בו ישווקו 8 קוטג'ים חד משפחתיים בהיקף מכירות של 2.2 מיליון דולר. בשלב הראשון שיווקה החברה 58 קוטג'ים טוריים דו־משפחתיים ובודדים. החברה עומדת לסיים את מכירתם בהיקף מכירות של 15 מיליון דולר.

בשלב השני מציעה החברה קוטג'ים בשטח של 172 מ"ר, במחיר המתחיל ב–285 אלף דולר. כל יחידה תיבנה על מגרש בשטח של חצי דונם ותכלול 6 חדרים וחדר משפחה.

ביזנסיפור הצלחה

בניין "תבור" נמכר בהצלחה!
אתה מוזמן להצטרף לשלב הבא: בניין "כרמל"

כשיש רעיון טוב, מיקום מעולה וביצוע מושלם - זה הופך להיות סיפור הצלחה.
לפני כ-6 חודשים התחלנו במכירת הבניין הראשון בניין "תבור", בקומפלקס העסקים המתקדם **ביזנסנטר 1** בכניסה לחיפה. בניין "תבור" כבר נמכר כולו. עכשיו יש לך הזדמנות להצטרף להצלחה בבניין "כרמל" החדש שבו שטחים מגוונים למכירה והשכרה. אחר כך - מי יודע? בניינים מוצלחים לא נשארים ריקים הרבה זמן . . .

מיקום מעולה האזור מיועד להיות המרכז העסקי החדש של חיפה, 10 דקות ממרכז העיר, 55 דקות מת"א, קרוב למנהרת הכרמל ולמרכז הירידים המתוכננים.

תיכנון ועיצוב מושלמים איבזור ברמה גבוהה, גימור לפי דרישות הלקוח, מיטב שיכלולי הבנייה מותאמים לדרישות שנות האלפיים.

שרותי מחלקה ראשונה מסעדות, קפיטריות, שרותי אירוח וקייטרינג, מבואות מפוארים, חנייה חיצונית ומקורה, חדרי ישיבות משוכללים להשכרה, השכרת שרותי מזכירות וציוד אור קולי, שרותי שליחים ומוניות, מכון צילום משוכלל, חדר כושר ואפילו . . . בית כנסת.

קח עוד היום החלטה עסקית מוצלחת: התקשר למר שמואל דונרשטיין, מנכ"ל **ביזנסנטר 1**, לקביעת פגישה.

ביזנסנטר 1
מרכז העסקים החדש בכניסה לחיפה

ביזנסנטר 1 פארק עסקים כרמל, ת.ד. 220 טירת כרמל 39101
טל. 04-572712 פקס. 04-572846 מקבוצת מקדסי ושות' השקעות (1993) בע"מ

שטחים למכירה ולהשכרה

638-20-20 לוח העיר מי שלא זוכר - לא מוכר!

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

נדל"ן

שיכון ובינוי ראשונה בדירוג חברות הבנייה של דן אנד ברדסטריט ל-94'

השנייה בדירוג עפ"י הכנסות מפעילות – אשטרום. הגידול במכירות שנרשם אצל חברות התשתית הגדולות בא כנראה על חשבון הקטנות

מאת זיו מאור

דירוג חברות הנדל"ן של חברת דן אנד ברדסטריט, בהתבסס על פעילותן ב-94', קבע כי שיכון ובינוי היא קבוצת הנדל"ן המובי־לה במשק, על פי הכנסותיה בשנה זו. היקף המכירות של החברה ב-94' היה, על פי הדירוג, 716 מיליון דולר.

שיכון ובינוי כוללת את שיכון עובדים, החברה שמכרה את מספר הדירות הרב ביותר מתחילת הש־נה, ואת סולל בונה, המובילה את טבלת חברות התשתית בהיקף מכירות של 157 מיליון דולר.

דירוג דן את ברדסטריט מצביע על חברות שהיקף המכירות שלהן עלה בשיעורים ניכרים לעומת 93', כמו גם חברות רבות שהיקף המכירות שלהן ירד. לא כל החב־רות המופיעות בדו"ח מסרו נתו־נים. בדו"ח מופיעות 45 חברות מתחום הבנייה, 10 חברות תשתית מובילות ו-8 החברות המובילות בשווי נכסיהן.

רוזן דפנא, מעורכי הדירוג, אמר כי חברות פרטיות רבות מס־רו את הדו"חות הכספיים לקראת הדירוג. גם לגבי אלה שלא מסרו נתונים, ניתן להקיש על היקף הפ־עילות שלהן ממקורות בענף או מפעילות בסביבתן הקרובה.

מכירות שופ ירדו ב-52%

דפנא אומר עוד כי קשה מהנ־תונים קשה להסיק מסקנות על פעילות הענף היום או על מגמות לעתיד: "הדירוג מצלם תמונת מצב עכשווית ואינו מנסה לתת תחזית". הבעיה היא שגם לגבי רגע נתון הדירוג אינו לגמרי מדויק, משום ששיטת הדיווח של חברות בנדל"ן לא נותנת תמיד תמונה מלאה על מצבן. ההכנסות על פרויקט נרשמות רק לאחר סיומו, כך שחברה שמכרה 100 די־רות בפרויקט של 300 דירות יכו־לה להראות נתוני מכירה גרועים יותר מחברה שגמרה פרויקט בן 20 יח"ד, אך שסיימה בדיוק השנה פרויקט בן 5 שנים.

בין החברות שרשמו שינויים משמעותיים יחסית ל-93' בהיקפי המכירות נמצאת שופ, המדורגת במקום השלישי, עם היקף מכירות של 139.3 מיליון דולר – ירידה של 52.1%, וחברת שרביב, במקום ה-17, עם הכנסות של 40.3 מי־ליון דולר – ירידה של 24.1%.

בין החברות שרשמו עליות בו־לטות נמצאת מליבו, שבמקום הר־ביעי, עם הכנסה של 137.8 מיליון דולר – עלייה של 30%, וחברת משה אביטור ובניו, שבמקום ה-34, עם הכנסה של 21.4 מיליון דולר – עלייה של 355.3%.

הדירוג מעניין במיוחד אצל חברות התשתית. בדו"ח מופיעות 10 החברות הגדולות, שכמעט כו־לן רשמו גידול ניכר בהיקפי המכי־רות שלהן (בולטת במיוחד צמנטכל במקום ה-6, עם עלייה של 97%) – זאת כאשר ענף התש־תית נמצא היום על סף משבר הה־יקף הפעילות שבו הצטמצם. יש לציין כי למרות הגידול בהיקפי המכירות, הרי שרווחי רוב חברות התשתית ירדו משמעותית.

מנתוני הסקר ניתן להקיש שה־גידול בפעילות החברות הגדולות היה חייב לבוא על חשבון החברות הבינוניות והקטנות, שפעילותן הצטמצמה. נתונים אלה תואמים את התחזית של חברת ביזנס דאר־טה, שהכינה תחזית לענף התש־תית ב-95'.

בתחזית קבעה ביזנס דאטה כי חברות קטנות בענף ייבלעו על ידי החברות הגדולות או שיתמזגו עימן, בגלל התחרות הקשה ושחי־קת המחירים בענף. התחזית קבעה עוד כי 95' תהיה שנת המשבר הגדולה בענף.

בחלוקה על פי נכסים, מוביל איש העסקים אליעזר פישמן, עם שווי נכסים של כ-1.1 מיליארד דולר, בשתי החברות שבשליטתו: לחברה הכלכלית לירושלים שווי נכסים של 702.3 מיליון דולר (גי־דול של 126.1%), ולמבני תעשייה שווי נכסים של 402.3 מיליון דו־לר (גידול של 24.4%).

במקום השלישי מדורגת חברת נצב"א – חברת הנכסים של אגד, עם שווי נכסים של 350 מיליון דולר. גורמים בענף מעריכים כי שווי הנכסים של נצב"א למעשה גבוה יותר, אלא שרוב הנכסים לא זכו לטיפול והשבחה בשנים האחרונות. מצב זה צפוי כנראה להש־תנות, לאחר שקבוצת אשטרום וגרניט רכשו 25% ממניות נצב"א.

החברות המובילות בנדל"ן – בנייה, פיתוח ותשתית
לפי היקף ההכנסות ב-94' (במיליוני דולרים)

שיכון ובינוי	716.0	אחים רויכמן	100.0
אשטרום	364.0	סי' ערד	99.0
שופ	139.3	רמט	96.0
מליבו	137.8	א. דורי	74.3
אס. ג'י. אס	115.0	י. אנגל	74.0

מחירי דירות 5 חדרים – יד שנייה
(באלפי דולרים)*

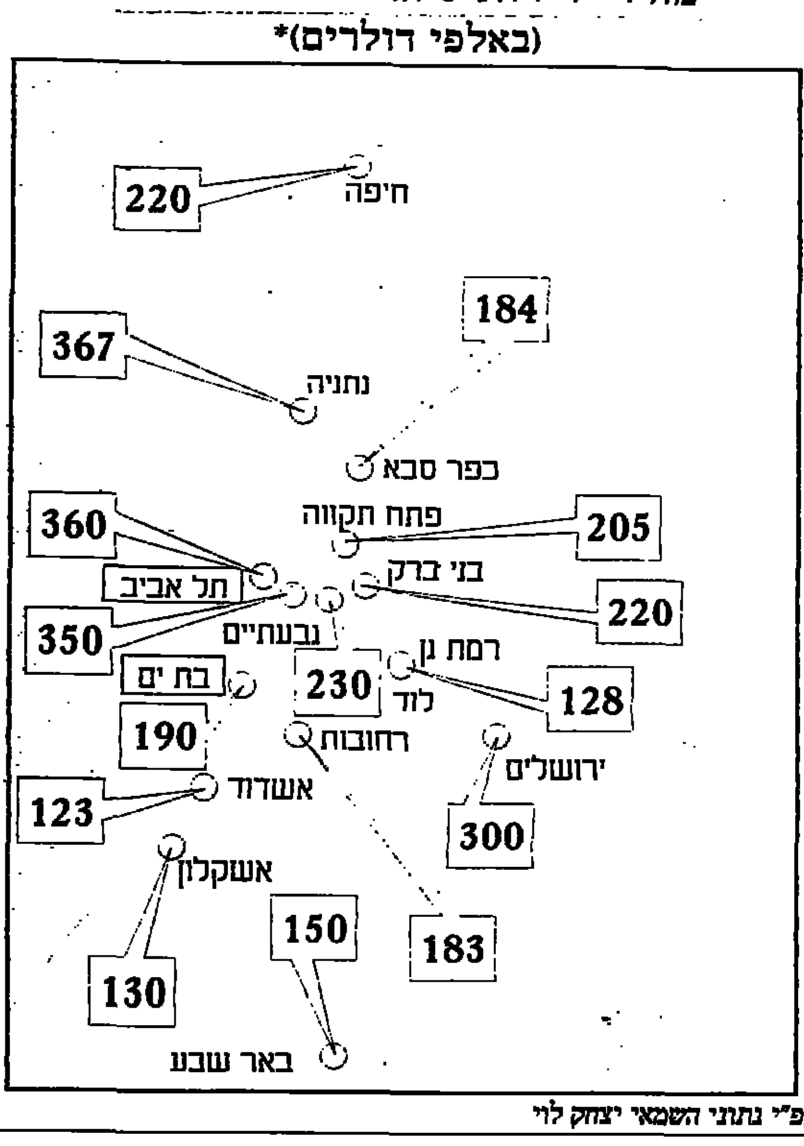

* עפ"י נתוני השמאי יצחק לוי

רובין ישקיע 9 מ' ד' בבניית מגדל משרדים בהרצליה

בעלי הקרקע יקבלו 45%

מאת גד פרץ

היזם עמי רובין יחל בעוד שלושה חודשים בבניית בניין משרדים על שטח קולנוע תפאר־רת בהרצליה, בהשקעה של 9 מיליון דולר. הבניין יוקם בצומת הרחובות סוקולוב ושדרות חן, שעל פי תוכנית בנין העיר הח־דשה יהפכו למדרחוב.

רובין חתם על עסקת קומבינ־ציה עם בעלי הקרקע לפי 45%.

הפרויקט יכלול 2 קומות חניון בשטח של 4,000 מ"ר, ושטחים מסחריים בהיקף של 1,000 מ"ר. כן יכלול הפרויקט 3,000 מ"ר משרדים ב-9 קומות.

הבניין, שצורתו צורת משו־לש, מיועד כמוצע להשכרה וכמו־צע למכירה. הוא יכלול מיזוג אוויר מרכזי וציפוי שיש וזכו־כית. רובין צופה לאכלס את הפ־רויקט בתוך שנתיים. האדריכל הוא עמירם כץ.

אדלסון שלדון בודק אפשרות להקים "מגה סנטר" בחיפה

מדובר במרכז ובו 20–25 בתי קולנוע

איש העסקים האמריקאי אדלסון שלדון, בודק אפשרות להקים "מגה־סנטר" בחיפה – מרכז בילויים ענק ראשון מסוגו בישראל. שלדון נפגש בשבוע שעבר עם ראש עיריית חיפה, עמרם מצנע, ובכוונתו להקים את המרכז במבואות הדרומיים של העיר.

"מגה סנטר" הוא מרכז ובו 20–25 בתי קולנוע. מרכזים כאלו קיימים בארה"ב, בין השאר בבעלותו של שלדון. אחד המניעים להקמת המרכז בדרום חיפה הוא מנהרת הכרמל, שתוריד מן הקריות וממרכז חיפה למבואות הדרומיים של העיר מבקרים רבים בנסיעה של כמה דקות.

באזור כבר הוחל בהקמת קניון ענק וגן שעשועים, סמוך למרכז הירידים של חיפה ולמלון הילטון הנבנה בתוך מרכז הירידים. האזור הועבר לפני כמה שבועות לתחום שיפוטה של עיריית חיפה מהמועצה האזורית חוף הכרמל. כיום יש באזור אתר קראוונים, אך הוא אמור להתפנות בתוך כשנתיים.

פרויקט נוסף המתוכנן להיבנות באזור חיפה הוא מבנה שיאכלס בתוכו את מרכז המחקר והפיתוח של חברת יבם. המבנה מתוכנן על הכרמל, סמוך לאוניברסיטת חיפה, וסיכום על כך הושג עם ראש עיריית חיפה לפני כמה שבועות.

גבי זהר

ירון ישעיהו ונוימן צבי יבנו 120 יח"ד מוגן ו-4,000 מ"ר למסחר בפתח תקוה

השקעה מוערכת ב-20 מיליון דולר

מאת גד פרץ

חברת הבנייה ירון ישעיהו וח־ברת הבנייה נוימן צבי חתמו כל אחת בנפרד על עסקת קומבינ־ציה עם בעלי מגרש בפתח תקוה, לבניית 120 יחידות דיור מוגן ו-4,000 מ"ר מסחרי בצומת אורנן. ההשקעה הכוללת בפרוי־קט מוערכת בכ-20 מיליון דולר.

חברת ירון ישעיהו חתמה עס־קת קומבינציה עם יצחק הילנב־רס, ונוימן צבי – עם בעלי קרקע שהם תושבי ארה"ב: כל קבלן יבנה בנפרד.

שטח המגרש הוא כ-5 דונם, שעליו יבנו שתי החברות קומפ־לקס לדיור מוגן ומסחר, בגובה של 7 קומות וקומת שירותים, ובו גם מועדון בריאות.

החברות יציעו דירות 2 חד־רים בשטחים שינועו בין 45 ל-60 מ"ר, אך עדיין לא ידוע באיזה מחיר. את הפרויקט יתוו־לו לבנות בתוך חצי שנה. המת־כנן הוא שמעון רוזה.

נתיבי אילון מתכננת פרויקט של 50 אלף מ"ר לתעסוקה בדרום ת"א

מאת זיו מאור

חברת נתיבי אילון בשיתוף עם אנשים פרטיים, השותפים עימה במתחם בן 16 דונם בדרום תל אביב, מתכננים לבנות על המתחם, הסמוך לנתיבי אילון, מרכז מסחר, משרדים ותעסוקה בהיקף 50 אלף מ"ר.

אחוזי הבנייה במתחם, באזור מחלף קיבוץ גלויות, בסמוך לר־חוב לוחדיפון, יהיו לפי התוכנית 350%–450%. התוכנית הראשו־נית כבר הוצגה בפני העירייה, שלא הביעה התנגדות. המתכ־נים הם הלל שוקן ודניאל אמייג.

מטלות עבור העירייה

נודע עוד כי דן הולצמן, לש־עבר מנכ"ל נתיבי אילון, מרכז את ענייני התכנון מצד היזמים. אלה מוכנים, בתמורה לאישור התוכנית, לבצע מטלות עבור עיריית תל אביב, כפי שנעשה בעבר בפרויקטים אחרים. פרטי התוכנית נמסרו על ידי שבועון הפקס "נכס פוך".

ראש מועצת עמק חפר דורש לכלול אזורי חיץ בתכנון הקרקע בחבצלת השרון

ראש המועצה האזורית עמק חפר, נתן איצקוביץ', כינס בשבוע שעבר את כל הקבלנים שרכשו את טופסי מכרז מינהל מקרקעי יש־ראל לקרקע בלתי מתוכננת בחבצלת השרון. במכרז עומד המינהל לשווק קרקע ל-2,200 יחידות דיור.

איצקוביץ' אמר שהוא מתנגד ליצירת "גוש בטון" באזור, כדבריו, ובתוקף תפקידו כיו"ר ועדת התכנון של המועצה יפעל ליצירת הפר־דה בין האזור האורבני שייבנה לבין אזור עמק חפר.

איצקוביץ' אמר שזו טעות לבנות לגובה במישור החוף ושיפעל ליצירת אזורי חיץ ושטחים ירוקים בתכנון המוקדם. הוא הוסיף שעד עתה רכשו את טופסי המכרז כ-100 קבלנים ובכוונתו להסביר לכל היזמים את מדיניות המועצה כדי למנוע אי הבנות.

גד פרץ

"כיף ים" תשקיע מיליון ד' בהקמת 35 יחידות נופש ואודיטוריום בקיבוץ שדות ים

מאת עירית רוזנבלום

חברת "כיף ים – תיירות שדות ים קיסריה" מקיבוץ שדות ים, תשקיע כמיליון דולר בהק־מת 35 יחידות נופש משפחתיות על 6.5 דונם בלב הקיבוץ.

איתי אמיר, מנכ"ל החברה, מסר כי הפרויקט, שמועד השל־מתו מתוכנן לקיץ 96', ייבנה בסטנדרט גבוה, ויכלול, בנוסף ליחידות המגורים, גם אודיטו־ריום ובו 120 מקומות ישיבה שישמש כאולם כנסים ומופעים.

הקומפלקס ייבנה בסמוך לחד־דר האוכל של הקיבוץ, לסופרמ־רקט ולמתקני השעשועים, במרחק כ-100 מטרים מחוף הים – כך שלנופשים תהיה גישה נו־חה לחוף ומתקניו.

כיף ים פועלת זה כ-4 שנים במגוון פעילויות תיירות.

יש לך הזדמנות... להגיע לעסק משלך.

בית עומר

פרוייקט היוקרה הנבנה בכניסה לירושלים בלב מרכז העסקים של גבעת שאול
הפרוייקט היחידי המציע עסקים למכירה באזור זה.

3 קומות של משרדים מפוארים · 2 קומות של חנויות יוקרתיות · קומות של חניונים תת־קרקעיים

מיקום מרכזי · גישה נוחה · חניה בשפע · עיצוב מודרני · לובי מפואר · אפשרות להשכרת משרדים

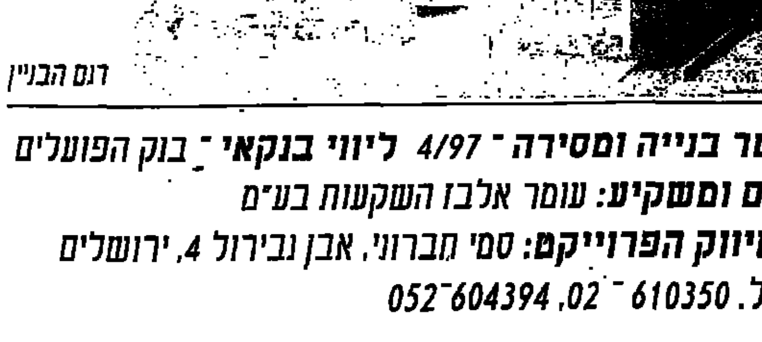
דגם הבניין

החלה מכירת חנויות ומשרדים
מחיר משרד בפרוייקט = סכום דמי השכירות המשולמים במשך 10 שנים!
* חניה חינם למשך שנה תינתן לבעלי עסקים בפרוייקט

גמר בנייה ומסירה - 4/97 ליווי בנקאי - בנק הפועלים
יזם ומשקיע: עומר אלבז השקעות בע"מ
שיווק הפרוייקט: סמי חברוני, אבן גבירול 4, ירושלים
טל. 610350-02, 604394-052

כי בית עומר - זה העסק שלך

שיטה

נכסי רזים בע"מ
רפי ברורמן
למכירה בבית מסוף
500–5000 מ"ר באזה"ת ראשל"צ
1200 $ למ"ר
לתעשיה ושווק מפואר ונגיש, חניה בשפע
טל: 9617511, 03-5601194 מלדן

דניס ברק נכסים והשקעות בע"מ
סניף שיכון דן - בתי יוקרה
1. באפקה- בלב חורשה- וילה יפייפיה ויוקרתית, 6 חד' 300 מ"ר בנוי.
2. דרוש שותף למגרש דו-משפחתי- 330 מ"ר בשיכון דן במיקום מצויין!! מיידי
3. בצהלה- וילה בודדת 800 מ"ר מגרש במיקום מעולה! בלעדי.
FIABCI
טל: 03-6472775 פקס: 03-495106

סניף רמה"ש - בתי יוקרה
1. ברמת השרון
דירת 4 חד' + מעלית משקעת בטוב טעם. חייבת להמכר!!
2. ברמת השרון
פנטהאוז על מפלס אחד 6 חד' + נוף מדהים, $530,000 !!
3. בהרצליה, בנווה עמל
במיקום מבוקש. בית קטן + מגרש גדול ל-1–2 יחידות.
טל: 03-5400004 פקס: 03-5402445

מחלקה מסחרית [illegible]

הארץ
יום ראשון י"א בתמוז תשנ"ה
9 ביולי 1995

מערכת, הנהלה, מודעות, הפצה ומנויים: תל אביב, רחוב זלמן שוקן 21, טל' 5121212
ת"ד 233 תל אביב 61001 פקס' 6810012 מערכת, 6815857 הנהלה, 6815859 מודעות
ירושלים: רחוב הסוכנות 2, טל' 02-254245-6, ת"ד 275 י-ם 91002; פקס' 02-254249
חיפה: רחוב נורדאו 20, טל' 04-623166-7, ת"ד 5259 חיפה 31052; פקס' 04-670715
שירות תלונות למנויים 03-5121355, 03-5121344; מודעות לוח והודעות 03-6382020

המו"ל: הוצאת עיתון הארץ בע"מ, רחוב זלמן שוקן 21, תל אביב
העורך: חנוך מרמרי   עורך המשנה: יואל אסתרון
גרשום שוקן, העורך 1939–1990

HA'ARETZ Daily Newspaper, P.O.B 233 Tel Aviv 61001 Israel
21 Salman Schocken st., Tel (03) 5121212, Fax 6810012

בתחום סמכות צה"ל בלבד

עשרות חיילים מישיבות ההסדר פנו באחרונה לרבניהם כדי שאלה יפסקו כיצד עליהם לנהוג, אם יקבלו פקודות העוברות את מצפונם. כך נמסר מפיהם של קצינים ביחידות המשרתות בגדה המערבית ומפי קציני מערך החינוך של צה"ל. מפקדים אלה מודאגים מהאפשרות כי חיילים השואלים לדעת רבניהם עלולים לסרב להישמע לפקודות אם יצטוו להשתתף בפינוי כוחות צה"ל מערי הגדה המערבית.

מקור הפקפוקים הרווחים בקרב חיילי ישיבות ההסדר נעוץ בפסק הלכה אשר הוצא לפני כשנה על ידי הרבנים משה צבי נריה, אברהם שפירא ושאול ישראלי – פסק הלכה שעל פיו אסור "למסור חלקים מארץ ישראל לשלטון זר" ואסור לפנות יישובים. שלושת הפוסקים האלה מרשימים חיילים שהגיעו לישיבות ההסדר מתנועת הנוער "בני עקיבא". כמעט כל הרבנים המכהנים כרבנים מקומיים בהתנחלויות מודרכים על ידי בעלי פסק ההלכה הזה.

חיילים המשרתים בגדה ומאמינים שהממשלה מתכוונת לצוות עליהם להוציא בכוח מתנחלים מהתנחלותם הולכים שולל אחרי שמועות שווא. הם יכולים לסמוך על הבטחות ראש הממשלה ששום יישוב בגדה לא ייעקר בתקופת הסדר הביניים, שתימשך חמש שנים. אולם הם לומדים בכלי התקשורת שישראל מתחייבת לפנות את כוחות צה"ל תחילה משכם, מג'נין, מטול כרם ומקלקיליה, ובשלב מאוחר יותר גם מרמאללה ומבית לחם.

האם פסק הלכה זה של שלושת הרבנים תקף גם בעניין פינויים אלה? האם העברת שלושה בסיסי טירונים מהגדה לנגב אין פירושה כי שטחי הבסיסים האלה יעברו לידי רשות האוטונומיה של הפלשתינאים? מתברר כי בוודאי המורגלים לכבד פסקי הלכה שואלים את עצמם למי לציית: לפקודות שיקבלו ממפקדיהם הצבאיים, או לאיסור שיצא מפי רבניהם?

רבני ישי"ע דתו ישיבה שנועדה לקבוע עמדה בנוגע לשאלות החיילים. אולי יש בדתיה זו משום סימן כי גם לפניהם עומדת בעיה: האם מותר להם להתיר לחיילי צה"ל שלא להישמע לפקודות המפקדים? אם יוציאו היתר כזה, משמע שהם רואים עצמם רשאים לשחרר חיילים מן החובה שקיבלו עליהם כאשר נשבעו אמונים למדינת ישראל ולצה"ל – שבועה שממנה נובעת החובה להישמע לפקודות.

האם רבני ישי"ע מודים בכוח המחייב של שבועה זו, או שלא יירתעו מלהתערב בוויכוח הפוליטי על הסדר הביניים לצד האופוזיציה ונגד הממשלה? סיעות הליכוד, צומת, מולדת ומפד"ל מייחלות לפסק הלכה של רבני ישי"ע שכתוצאה ממנו יפירו עשרות ואולי אף מאות חיילים את המשמעת הצבאית.

יחליטו הרבנים כפי שיחליטו – לגבי חיילים קובעת המשמעת הצבאית והיא בלבד. ישיבות ההסדר הונהגו לפי הדגם של נח"ל, בשביל חיילים הרוצים כי שירות הביטחון במסגרת הצבא הסדיר לא יפריע להם להמשיך בתלמודם, ואין בהסדר זה משום גריעה מאופיים החיילי. אסור להם שלא להישמע לפקודות צבאיות. אם בסיס אימונים זה או אחר יועתק מהגדה לנגב, על חיילי ישיבות ההסדר להשתתף בעבודות שהעתקה זו מצריכה; ואם גדוד או מפקדה יצטוו לצאת מאחד ממרכזי הערים הגדולות שבגדה, תוצא פקודת תזוזה, ואף חייל אחד לא יורשה שלא לזוז יחד עם יתר חבריו.

צה"ל אינו רשאי להתחלק בסמכותו עם רבנים ולאלה אין סמכות לתבוע לעצמם רשות לעודד חיילים לאי-ציות למפקדיהם. אם יימצאו חיילים שיפירו את המשמעת – [illegible] השיפוט הצבאי מורה על הליכים שיש לנקוט, ושר הביטחון אחראי לפני הכנסת להפעלתם.

זילות בית המקדש

מאת עוזי בנזימן

מעשה ברב הראשי לשעבר אברהם שפירא ובחבר הכנסת לשעבר הרב חיים דרוקמן ועוד חבורה של רבנים שהיו מסובין בירושלים. והיו מספרים בקדושת ארץ ישראל ובפינוי מחנות צה"ל כל אותו הלילה, עד שבאו חברים של תלמידיהם ואמרו להם: רבותינו, הגיע זמן קריעת המסווה מעל השימוש שאתם עושים בהלכה.

הרצינות התהומית שבה רבנים דנים בשאלה אם להחיל על פינוי בסיסי צה"ל מיהודה ושומרון את "פסק ההלכה" שאסר על חיילים ושוטרים להשתתף בפינוי יישובים יהודיים מעוררת צורך להדגיר את המובן מאליו: ההחלטות על עתיד השטחים הן מדיניות ואין להן כל נגיעה דתית: ישראל היא מדינה חילונית ואין להלכה היהודית כל מעמד חוקי (לבד מבתחומים שקבע המחוקק החילוני כמו ענייני נישואין וגירושין). היומרה של רבנים להחיל על הכרעות ארציות, כמו גודל השטחים, אמות מידה הלכתיות מפוקפקת מעיקרה, אם לא מופרכת לחלוטין, מנקודת מבט הלכתית.

התערבות רבנים בוויכוח על שלמות הארץ נסמכת על ההנחה שארץ ישראל ניתנה בקדושה ולכן יש ליישב עליה את צווי ההלכה הדתית. ההנחה הזאת בטלה מעיקרה: קדושתה של הארץ אינה באדמתה אלא בנודמה הדתית השואפת לקיים בה מדינת תורה יהודית, המתנהלת על פי הוראות שולחן ערוך. ציפייה זו לא התממשה ולכן אין שחר לתפישה המבקשת לשלוף קטע מההוויה הישראלית הגשמית – למשל, את הוויכוח על עתיד השטחים – ולהעלותו למעלת ערך דתי הנבחן במונחים הלכתיים.

נכון שההשקפה הזאת קשה לעיכול לציבור הדתי הלאומי, שהוי יומו מתנהל על פי סימני שולחן ערוך ואשר מחיל על כל אורחות חייו, ובכלל זה על יחסו למדינה ולארץ, את כללי ההלכה, כפי שהוא בוחר בהם. כל עוד הדתיינות הזאת היתה בין הציבור הדתי לבין עצמו היא לא היתה מעניינם של כלל אזרחי המדינה ורשויותיה. לגיטימי היה שאנשים יחליטו להתגורר ביהודה ושומרון כיוון שלפי אמונתם הדתית התורה מצווה עליהם לנהוג כך.

הגישה הזאת נעשית בלתי נסבלת כשהיא מועתקת לנקודת המפגש שבה כלל הציבור הישראלי מקיים את הוויכוח הגורלי על עתיד השטחים. לדיון הזה רותמים המתיישבים הדתיים מקור סמכות אלוהי, את ההלכה, טוענים לעליונותה על חוקי המדינה ועל הדמוקרטיה הציונית שבשמה מתקיים השיח על יחסי ישראל והפלשתינאים, ואף גוזרים ממנה מסקנות מעשיות שכלל הציבור בשום פנים אינו יכול להשלים עמן: הדרשות לחיילים דתיים לסרב לציית לפקודות חוקיות בעליל.

לרבנים המצטרפים לפולמוס גיוס ההלכה לוויכוח על הסדרי השלום עם אש"ף מומלץ להתעשת ולחדול מכך. במקום לרומם את הדת ולהעלות את קרנה הם מביאים להשפלתה. הציבור הרחב יודע שלהלכה הרבה פנים וש"הכל בה". הכל זוכרים ש"אלה ואלה דברי אלוהים חיים", שיש מדרג של צווים אלוהיים, שיש מצוות דאורייתא ומצוות דרבנן, שיש תורה שבכתב ותורה שבעל פה. הכל יודעים שיש "הלכה מסיני", שהיא לכאורה דבר אלוהים ממש, אבל יש גם "הלכה מסיני" שפירושה "כל מה שתלמיד ותיק עתיד להורות לפני רבו". דברי הנביאים הם לפעמים "דבר תורה" ולפעמים רק "אסמכתא בעלמא".

על פי ההלכה, לחכמי הדור מותר בעניינים מסוימים "לעקור דבר מן התורה" ולסטות מההלכה "לשם תיקון העולם". הלכה מורה ש"אין גוזרין גזירה על הציבור אלא אם כן רוב הציבור יכולים לעמוד בה"; יש הותרת איסורים "משום כבוד הבריות" ו"משום כבוד מלכים". יש כלל של "לפנים משורת הדין" ויש הנחיה של "ועשית הישר והטוב".

מול התכתיב הדתי, האוסר פינוי יישובים ואולי גם מתקנים צבאיים, והמתיר הפגנות בשבת שתכליתן למנוע את הנסיגה, ישנם "פסקי הלכה" הקובעים שנסיגה מותרת למען השלום ולמען מניעתה של שפיכות דמים. מול היומרה הרבנית לפרש את ההלכה באופן האוסר על ממשלת ישראל להגיע להסדרים עם אש"ף, אפשר לצטט אינספור הוראות הלכתיות הפוכות.

אותה הלכה, שבשמה רבנים מבקשים לבלום את מהלכי השלום של הממשלה, קובעת גם ש"על ג' דברים העולם קיים: על הדין ועל האמת ועל השלום"; "השלום מחזיק ברכה לישראל"; "העולם נברא בשביל השלום"; "הוי מתלמידיו של אהרן: אוהב שלום ורודף שלום"; "אף המלחמות שבתורה לשם שלום נכתבו"; "גדול הוא השלום שכל מצוות שבתורה כתוב בהן"; "פיקוח נפש דוחה את התורה כולה חוץ מעבודה זרה, גילוי עריות ושפיכות דמים", וכו'. מאליו מובן שמבחר זה שרירותי ובא לשרת את טיעוני המאמר הזה, אבל היא הנותנת: בגלל אינסוף האפשרויות לשלות מתוך ההלכה את ההוראה המתאימה להשקפתו הפרטית של מורה ההלכה, מוטב לא להיזקק לה כלל בוויכוח הנמצא עתה על סדר היום הציבורי.

השמאל החמוץ

מאת גדעון לוי

> גם במהלך הניצחון הגדול ביותר של דרכו, השמאל הישראלי ממשיך להיות לא מרוצה

דבר מוזר קורה בדרך להסדר עם הפלשתינאים: השמאל מחמיץ לו פנים. הימין מנסה, בלא הצלחה יתרה לפי שעה, להרעיש עולמות נגד ההסכם, ואילו בשמאל שותקים, מעקמים את האף, ואפילו מגנים. חלום גדול וישן של מחנה השלום הישראלי קורם עור וגידים לנגד עינינו ושוחרי השלום נשארים בחמיצותם.

איש כמובן לא קופץ לבריכה בכיכר העיר מרוב שמחה – בשמאל לא עושים דברים כאלה – אבל איש אפילו לא משכו או מברך על החצי המוגמר. לא עצרות תמיכה, לא טפיחה של שכם הממשלה, רק כמה מאמרי ביקורת נוקבים. זה מגנה את הפלשתינאים על רפיסותם, וזו מגנה את ישראל על נוקשותה.

גם במהלך הניצחון הגדול ביותר של דרכו, השמאל הישראלי ממשיך להיות לא מרוצה. במשך חצי יובל שנים יחל השמאל לכמה מהדברים שמתרחשים עכשיו. הם הפגינו בעד מו"מ עם אש"ף וקראו לנסיגה מהשטחים; הם אמרו "די לכיבוש" ו"ריש גבול". משאלות לבם מתגשמות עכשיו בהדרגה.

מאז החלה הממשלה הנוכחית במו"מ הישיר שלה עם אש"ף, עברה הזירה המדינית, ויותר ממנה דעת הקהל הישראלית, טלטלה שקשה להגזים בהיקפה. פרות קדושות נשחטות בזו אחר זו ואף סימנים ומיני טאבו מתנפצים. בשטחים הכבושים הולכת ונוצרת מציאות חדשה. ישראל מתנתקת בהדרגה מאחיזתה בשטחים, ובמקום זאת הולכת ונוצרת שם ישות מדינית פלשתינית. הפלשתינאים, כך מותר כבר לקבוע, לא היו מעולם קרובים כל כך למדינה עצמאית משלהם.

את המציאות הזאת מנסה בינתיים הממשלה לטשטש וסיבותיה עמה. קצת מבוהלים אולי מעומק המהלך שהם מובילים, מעדיפים שמעון פרס, ובעיקר יצחק רבין, להמעיט קצת מגודל המהפך שהם מנהיגים שמא יבולע להם מהאגף הימני של דעת הקהל הישראלית. אבל ראו זה פלא, דווקא השמאל נופל למלכודת הזאת, הרבה יותר מהימין. הנה אמר שמעון פרס בסוף השבוע לפורום "שרינר" ש"הפלשתינאים יתאכזבו כשיגלו שבידיהם האחריות רק על 18% מהגדה", וכבר בא איש השמאל, מירון בנבנשתי, וקבע במאמר ב"הארץ" שהפלשתינאים יקבלו סמכות רק על 7%.

שתיקה חסרת פשר

את מניעיו של פרס אפשר אולי להבין, אבל בנבנשתי? נאמן לתיאוריה שלו בדבר אי-הפיכותו של מצב הכיבוש בשטחים, הוא הולם שוב: הוא מכנה את ההסכם "הסכם כניעה" מבחינת הפלשתינאים ורואה בו הנצחת הכיבוש הישראלי. בכך מצטרף בנבנשתי לשורה של אנשי שמאל ישראלים שגינו בשבועות האחרונים את ההסכם, או התעטפו בשתיקה חסרת פשר. הם לא מבינים את מה שראשי הציונות בראשיתה השכילו להבין ויאסר ערפאת הבין באיחור: הדרך למדינה עוברת מדונם לדונם ומעז לעוד עז.

עכשיו גם ערפאת כבר מבין שעליו להתפשר, לקחת את מה שניתן ולנסות להתקדם הלאה, אבל השמאל הישראלי רוצה הכל ומיד ועכשיו ובלי תנאים. ערפאת לא יחתום על הסכם כניעה בדיוק כמו שדוד בן גוריון לא חתם בזמנו על כניעה כשהסכים לחלוקה. כמו בן גוריון, ערפאת משכיל סוף סוף להבין עכשיו את יתרונות הפרגמטיות. 7% מהשטח או 18%, כל שטח הכיבוש הישראלי ישנה בעוד חודשים ספורים את פניו. צה"ל ייצא, כוחות ביטחון פלשתיניים ייכנסו, הפלשתינאים ילכו לקלפיות ותהיה להם הנהגה נבחרת, מוכרת על ידי כל העולם. תושב שכם לא יונס עוד בכוח ממיטתו באישון ליל בידי פלוגת חיילים שתפלוש לביתו, ותושב רמאללה לא יידע עוד עוצר מהו.

לא שהשלום רובץ כבר לפתחנו, ולא שהכיבוש הגיע לסיומו, לא שלא יכולנו להגיע למרבית ההישגים הללו כבר לפני עשר שנים, ולא שלא הפסדנו זמן יקר; לא שהקשיים שעוד נותרו בדרך אינם מסובכים לפתרון, ולא שלא נכונו עוד פיצוצים ועיכובים לרוב – אבל באוסלו הוחלה הדרך שאולי כבר עברה את נקודת האל-חזור שלה ואולי היא קרובה אליה מאוד. עוד כמה מחבלים מתאבדים ועוד גולדשטיין אחד יעכבו את ההתקדמות בדרך הזאת; חילופי שלטון בישראל יחבלו בה עד מאוד. אבל בטווח הארוך מותר, גם לשמאל, להיות סוף סוף אופטימי: הכיבוש מתקרב אם לא אל קצו.

הממשלה, שחוללה את השינוי הגדול הזה, ראויה להוקרה רבה הרבה יותר מכפי שזכתה לה עד כה מאלה שהטיפו במשך שנים ללכת בדרך הזאת. אפילו שריה מחמיצים פנים: הנה דוד ליבאי, יונה, נזכר פתאום בפריימריס, ובעקבות זאת בסכנות קלקיליה ובשכני מעלה אדומים. דווקא עכשיו, כשהממשלה זקוקה לתמיכה ציבורית רחבה ככל האפשר כדי לבלום את רעשי הימין, נאלם קולו של השמאל.

דווקא עכשיו, כשהיא ראויה לתמיכה, אין מי שיעשה זאת. אין מי שיישא דברים בשבחם של רבין ופרס, של יוסי ביילין ואורי סביר ויתר חיילי השלום. אולי בהיסטוריה מובטח מקומם, אבל לפי שעה לא בין דפי העיתונים היומיים. שהרי שום דבר, גם לא נסיגה ישראלית מהגדה, לא יזיז את השמאל הישראלי מחמיצותו.

לכל איש יש עיר

מאת צבי בראל

אפשר להבין שעלבונו של השר דוד ליבאי שיבש מעט את שיקול דעתו. אפשר רק לתמוה מדוע רק עכשיו. הרי שרי הממשלה וחברי הכנסת כבר התרגלו לכך שהם חותמים על המוגמר שאותו מכינים בשבילם יצחק רבין ושמעון פרס. לעניין זה, גם ההבנות שהושגו בשיחות המרתוניות עם אש"ף אינן יוצאות דופן. רבין ופרס סיכמו, השרים והח"כים קיבלו דיווח, מי בשירות מראש הממשלה ומי דרך העיתונים.

מי שכועס על הסידור הזה יכול לשאול את עצמו מדוע חיכה זמן כה רב ולא פתח בתנועת המחאה מיד כשנודע על הסכמי אוסלו. עכשיו, באיחור טקסי, כשעין אחת כבר פוזלת לפריימריס, מנסה כל אחד למלא את הפנקס בהסתייגות לעתיד.

השיטה, שיש להודות במקוריותה, היא לאמץ איזו עיר עברית בגדה, או בישראל, ולהגן עליה בחירוף נפש. איש איש לפי בחירתו ונטיותיו. קבוצה אחת בוחרת לעסוק ברמת הגולן. אחרת אימצה לה את כרים וגנים ומגינה עליהם מפני השתלחויותיו של רבין. ראשי עיריות, המשתעממים כנראה מן העיסוק במתן שירותים לציבור ופנו לעסוק בביטחון המדינה, משתתפים גם הם במשחק. ראש עיריית הרצליה, שדווקא המפעל הביטחוני המצוי בשטחו גרם עד כה נזקים, חרד לשלומם של תושבי כפר סבא; תורה מרדת את עוכרים של מתני המדינה, ולרמת השרון, שגם בשטחה מפעל ביטחוני מאיים, לא נותר אלא להבין שהות לתשובה שיהיו הבאים בתור אחרי כיבושה של כפר סבא.

דוד ליבאי מגדיל לעשות. הוא מאמץ את מעלה אדומים ואת כפר סבא. מצד אחד הוא מציע להחיל מיד את השיפוט והמינהל הישראליים על מעלה אדומים, אריאל ומעלה אפרים, ומצד שני הוא מתעקש לפתע להתייחס אל קלקיליה כאל עיר יהודית, שממנה אין צה"ל צריך לצאת בגלל קרבתה המיידית לכפר סבא.

ליבאי כבר בנה לו שם של שר מודרן שאינו מוכן לתמוך תמיכה עיוורת בכל רעיון של ראש הממשלה. ברוב המקרים הוא שימש שופר לשכל הישר, גם כשידע שמחיר פוליטי צמוד למחאותיו העצמאיות. לפיכך, יהיה זה לא הוגן להתייחס לעמדותיו כאל יצירי עלבון ובכך לפטור אותן ואותו. מצד אחד, ללא העלבון קשה לאתר בהן היגיון צרוף. כיצד, למשל, יועיל סיפוחה של מעלה אדומים אל ישראל לביטחון תושביה? הרי כפר סבא כבר מזמן שייכת למדינת ישראל, והנה עדיין חרד ליבאי לביטחונה. ומה על חדרה, עפולה ותל אביב, שהיותן ערים ישראליות לא עשתה אותן בטוחות?

גם קביעתו כי סמיכותן של קלקיליה וכפר סבא צריכה להשאיר את הצבא בקלקיליה יכולה לקומם כמה ערים ישראליות אחרות. מה על קרבתה של עפולה לג'נין? של פסגת זאב לרמאללה? ובאותו היגיון אפשר לשאול, האם קרבתה של שכם לקדומים, לשילה ולברכה אינה מחייבת המשך שהיית צה"ל בשכם? ומה, אם כן, הקריטריונים, אליבא דליבאי, המבדילים בין כפר סבא ומעלה אדומים לבין ערים אחרות בישראל ובשטחים?

אם הסכנה היא פעולות טרור, הרי עיסוק גיאוגרפי, כפי שכבר הוכח, איננו התשובה. ודאי לא כאשר מדובר במרחקים של קילומטרים ספורים. ביטחונה של כפר סבא אינו תלוי במתבליה של קלקיליה. אם הבעיה של ליבאי היא "לדרוש ויתור מול ויתור" מהפלשתינאים, כלומר, שבאופן ניהול המשא ומתן ולא בתוצאותיו נעוץ ההבדל, אזי זהו עיקרון ריק, כי לעולם לא תוכל להיווצר סימטריה בין ישראל לפלשתינאים. בכל שיטה של משא ומתן ישראל תהיה תמיד בצד הנותן והפלשתינאים בצד המקבל.

כריתת הברית האישית בין פוליטיקאים, בכל רמה, לבין איזשהו נתח בגדה, כשמו של ביטחון וחלקי לעיר זאת או אחרת בישראל, אינה מעידה על רצינות. לפחות שרי הממשלה צריכים כבר להבין שהסכם אוסלו הוא מכלול אחד שכבר נמצא במתכונת יישומו, והוא כבר נרשם על שמה של ממשלת העבודה. לבחירות יצטרכו המפלגה ללכת עם יישום מוצלח של ההסכם ולא עם נייר טוב שעליו רשום ההסכם.

את קלקיליה לא יהיה אפשר למכור לציבור אם בינתיים יהרגו יהודים, וסיפוחה של מעלה אדומים לא יוסיף קולות יוניים למפלגת העבודה אם בכפר סבא יתפוצצו מכוניות.

עוד פריט במוזיאון

מאת אלן גודמן

מבוסטון גלוב

ואשינגטון

בסופו של דבר היה "אנולה גיי" – המטוס שממנו הוטלה ב-6 באוגוסט 1945 פצצת האטום על הירושימה – רק לעוד פריט במוזיאון. הצגתו של המטוס בתערוכה במוזיאון סמיתסוניאן הצטמצמה לפרטים הבאים: מרכב של מטוס הבי-29 התקוע בקיר כאילו זה עתה נחת; תצוגה ששמה "[illegible]"; סרט וידאו של 16 דקות ובו חברי צוות מספרים את סיפורם; תיאור סטטיסטי של הפצצה: 4,030 קילוגרם, קוטר 75 סנטימטרים, אורך 3.15 מטרים, שיעור הרס 12–20 קילוטון; שלט שהודיע כי הפצצה "גרמה את מותם של עשרות אלפים" ו"הובילה לכניעתה המיידית של יפאן"; תצוגה אנטיספטית, ועקרה במוזיאון האוויר והחלל.

בסתיו האחרון פרצה סערה בשל תערוכת יום השנה שנועדה במקורה לשמש ל"הרהורים והגות" על הפצצה שהביאה לקץ מלחמת העולם השנייה ופתחה את העידן האטומי. ניסיונו של הסמיתסוניאן לעורר דיון מוסרי והיסטורי נפגם בלא תקנה על ידי כמה משפטים שהפגינו אטימות ואדישות עילאיות. "בשביל רוב האמריקאים היתה זו מלחמת נקם", נאמר בנוסח הראשון של הטקסט שנלווה לתצוגה שבוטלה לבסוף. "בשביל רוב היפאנים היתה זו מלחמת הגנה על תרבותה הייחודית מפני אימפריאליזם מערבי".

לא רק מלים אלו עוררו זעם ומרירות כה רבים. גם העובדה שהמוזיאון בחן את הסיבות להטלת הפצצה עצמה, את שאלת הצורך והעוול שבכך, לא התקבלה בברכה.

בעונה זו של יום השנה ה-50 אנו מוצפים בזיכרונות "המלחמה הטובה". האמריקאים מקיימים ביקורים חוזרים במלחמה זו, מתחילתה בפרל הרבור ועד לסופה בהירושימה ונגאסקי. הם רואים אותה כמבצע ממושך של צדק בלתי פוסק ומתנגדים לכל רמז על סיום רע למלחמה הטובה.

איני מסכימה עם אלה המסכימים לאתר מעשה עם הנשיא הארי טרומן. גם איני מסכימה שההחלטה להשתמש בפצצה הגרעינית הראשונה היתה לא מוסרית באורח ייחודי. מלחמת העולם השנייה היתה המחשה טובה מאוד בתחום הצבאי ליעילות הולכת ומסלימה בהשמדה המונית. היכן מתוחים קו גבול מוסרי מהולס בין פצצות התבערה שהעלו את טוקיו בלהבות ובין כדורי האש העצקים של הירושימה ונגאסקי? מדוע 100 אלף הקורבנות בטוקיו באים לתשומת לבנו פחות מ-100 אלף קורבנות הירושימה וכיצד אפשר לדעת את מספרם של החיים – אמריקאים ויפאנים כאחת – שהיו עלולים להיהרג בפלישה אמריקאית ליפאן?

אבל אכזריות מולידה אכזריות. האמונה שצד אחד יכול להישאר טהור במלחמה כיוון שהצד השני פתח בה היא אשליה מנוחמת ומסרבת. במשך תקופה ארוכה היו אמריקאים מוגנים מידיעה מלאה של מה שפצצה גרעינית אחת עשתה לבני אדם. היינו מוגנים מפני ניסיון ליישב את האמונה בעצמנו כאנשים הטובים עם התמונות של יצורי אנוש מתאיים, נמסים, מדרעלים. צילומים דוקומנטריים של יומן חדשות יפאני סווגו כסודיים ביותר על ידי הממשל האמריקאי. צילומים פרטיים שצולמו כשבוע מאוחר יותר על ידי צלם צבאי אמריקאי נשארו נעולים במחוזתו במשך עשרות שנים. בהדרגה למדו אמריקאים להבין.

בנדוו האפור של קו הגבול בין העידן הגרעיני לעידן שקדם לו, ציינה הפצצה את קץ המלחמה. בסרט הווידאו של הסמיתסוניאן אמר הטייס פול טיבטס "הצלחנו להביא את הקטל לקצו וכל אחד יכול היה ללכת הביתה". האמריקאים הצעירים באוניות באוקיינוס הפסיפי ידעו אז שהם יישארו בחיים.

אבל בצד השני צצת ענן הפטריה הגרעינית עד שהטיל צל מבשר רעות על החיים עצמם. כפי שכתבו רוברט ג'יי ליפטון וג'יי מיצ'ל ב"הירושימה באמריקה": "הירושימה ציינה את האפוקליפסה חסרת השחר. המודעות הפתאומית כי אנו יכולים להכחיד ולהכמית את עצמנו כמין באמצעות הטכנולוגיה שלנו, במו ידינו וללא כל תכלית".

כיום, כאשר פצצה מתפוצצת באוקלהומה סיטי, כאשר עוד מדינה מייצרת נשק גרעיני, כאשר המשטרה תופסת כנופיה רוסים המבריחים חומרים גרעיניים מתוך ארצם, איני היחידה התוהה בקדרות אם זה אפשרי שנשק גרעיני לעולם לא יופעל שוב.

ייתכן שזו היסטוריה ומשקל מוסרי רבים מכפי יכולת נשיאתו של מטוס בי-29 אחד, או כאשר תערוכה אחת תוכל לכלול. אבל בנסיגתנו בעקבות הסערה שפרצה בשל הסמיתסוניאן שמה פעולה נוח הרבה יותר מדי, המציג את כלי המלחמה, לא את תוצאותיה. כאשר אילצו אותנו לסגת, הוכחנו עד כמה קשה הדיוני לדבר על העידן האטומי ב-50 השנים האחרונות וב-50 השנים הבאות. כאן המטוס ששינה הכל הוא רק אובייקט, בספר 44-86292 הנושא את שמה של אם הטייס, את השאר אנו חייבים להעלות בדמיוננו.

ניסיון למחטף פיננסי

מאת ראובן פדהצור

> תמורת השלום צריך אמנם לשלם, אך כאשר הצבא מגיש את החשבון כדאי לבדוק היטב את המחיר

השלום, אם נסמך על דברי ראש הממשלה, הוא עניין יקר. יצחק רבין סיפר לעמיתיו, שרי מפלגת העבודה, כי שוחח עם שר האוצר והגיע למסקנה כי לא תהיה ברירה "אלא לשלם את המחיר הכבד הזה, האיל ומדובר ביעד מספר אחת של הממשלה". אך השלום, מתברר, יכול להיות גם עניין רווחי, לפחות מנקודת מבטו של הצבא. צה"ל, כך מתגבש הרושם אצל העוקב אחר תהליך המיקוח בין הצבא לאוצר, מנצל הזדמנות כדי לבצע מחטף פיננסי ולנפח את תקציבו. שהרי מי יכול לצאת חוצץ נגד טיעונו של קצין בכיר שאומר ש"אם לא יהיה כסף ליישום התוכנית – לא נוכל לקחת אחריות על תוצאותיה הביטחוניות".

אין זה פופולרי לבקר את צה"ל בעניין זה. הרי הוטלה עליו משימה כל כך קשה ומסובכת, להגן בתנאים כמעט בלתי אפשריים על כל המתיישבים הישראלים בגדה המערבית. צה"ל בסך הכל משתדל לגבש תוכנית לפרישה והיערכות כוחות שתהיה בה ההגנה המקסימלית על כל האזרחים שיוסיפו להתגורר בגדה. אז מה רוצים מצה"ל אם הוא דורש תוספת כזאת לתקציבו? בסך הכל זהו מחיר לא גבוה בעד השלום. הרי אפילו ראש הממשלה עצמו אמר כי ישנם יישובים שבהם "יעלה לנו רבע מיליון דולר להבטיח את ביטחונה של כל משפחה". כל זה נכון, אך אינו מצדיק את ניסיון המחטף שמבצע צה"ל, אשר האוצר צר מכדי לבולמו.

בשבועות האחרונים תפחה עלותה של "קשת צבעים ב'" לכדי יותר משני מיליארדי שקל. לפי דרישה מפורטת של הכוחות, לבינוי ולוגיסטיקה דורש צה"ל כ-900 מיליון שקל. לסלילת כבישים עוקפים הוא מבקש 400 מיליון שקל. פיקוד העורף דורש כ-370 מיליון שקל והמשטרה 265 מיליון שקל. עוד כ-300 מיליון שקלים נדרשים ל"הפרדה תשתיתית" (הקמת מערכת תשתיות עצמאיות של מים, חשמל ותקשורת להתנחלויות). בסך הכל כ-2.25 מיליארדי שקל.

ייתכן שזו אכן העלות המדויקת של תוכנית הפרישה מחדש, אך הבעיה היא שצה"ל דורש שעלות זו כולה תמומן ממקורות חיצוניים ולא מתקציב הביטחון. וכאן בדיוק יש למקד את הביקורת על הדרך שבה מנסה הצבא להוסיף נתח לא צבוע לתקציבו.

מדוע יש לממן כבר עתה את הקמתם של המחנות האמורים לשמש תחליף לאלה שיפונו מן הגדה המערבית? הרי צה"ל יכול לעשות שימוש בתקציב הבינוי שלו, העומד על מאות מיליוני שקלים, ולפרוש לאורך כמה שנים את בנייתם של המחנות החדשים. עד אז, לא יקרה כל אסון אם כמה מחזורי טירונים יגורו באוהלים.

גם בתוכנית סלילת הכבישים העוקפים ניתן לחסוך ממון רב אם היה הצבא מבצע מיון ראשוני וקובע סטנדרטים שונים לכבישים שונים. אין הצדקה לסלול כביש רחב ויקר ליישוב קטן שאת מספר המכוניות הנוסעות בו ביום אחד ניתן לספור על אצבעות יד אחת. בתוכנית שהגיש צה"ל כמעט שאין מיון כזה, ויש להניח כי בחינה מדוקדקת תגלה כי לא בהכרח כל הכבישים המוצעים הם חיוניים. המשטרה דורשת, כאמור, 265 מיליון שקל, שעיקרם נועד למימון 1,000 תקנים חדשים, למשימות על קו התפר. אם אכן דרושים 1,000 שוטרים נוספים למשימות כאלה, מדוע שצה"ל לא יעביר למשטרה 1,000 חיילים לצורך זה. ממילא אלפי חיילים מועברים לגופים שאינם צבאיים. כך ניתן יהיה לחסוך ממון רב ולצמצם את עלותו של סעיף זה לכ-30 מיליון שקל.

הדרישה המקוממת ביותר היא זו של פיקוד העורף. זו גם הדרישה הפחות מגובשת ומנומקת מהאחרות. מעיון בפרטי הדרישה עולה כי בפיקוד העורף החליטו להעניק לכל מתנחל מיגון אולטרה מסיבי, שייתוסף לתרומה של הכבישים העוקפים, מיגון האוטובוסים והצבת חיילים ביישובים. ברור שאין סוף לאמצעי המיגון שאפשר להעלות על הדעת, אך ראוי שגם בפיקוד העורף יקבע מישהו סדרי עדיפויות שיש בהם מעט היגיון.

בשנים האחרונות קובלים מפקדיו של הצבא כי הולך וקטן היקף המקורות הכספיים העומד לרשותם. זהו הרקע לדרישות החוזרות להגדלת תקציב הביטחון וגם לדרישה הפעם למימון כה גדול של "קשת צבעים ב'". אך בפועל לא פחת תקציב הביטחון, ובתקופה האחרונה אף גדל בכמה אחוזים. כמו כן, יש לצבא מקורות נוספים בהיקף של מיליארדי שקלים בשנה שלא נכללים בתקציב הביטחון. כך שלפחות חלק מעלות תוכנית הפרישה מחדש אפשר, וצריך, לממן מתקציב הביטחון. זו הזדמנות לרמטכ"ל לקבוע מחדש את סדר העדיפויות של צה"ל ולדרג את מימון "קשת צבעים ב'" במקום גבוה ברשימה.

אחד המקורות הכספיים הקיימים הוא הסכום הגדול שקיבל הצבא למימון הפעילות באינתיפאדה. פעילות זו הולכת וקטנה, ולאחר פינוי רוב האזורים המאוכלסים היא תקטן אף יותר. כך שמתוך 800 מיליון השקלים שקיבל צה"ל לצורך זה ניתן להסב כשליש למימון סעיפים שונים בתוכנית הפרישה מחדש.

מקור נוסף, שמעדיפים לא לדון בו, הוא עלויות השכר של אנשי הקבע. מדובר בעלויות שכר עצומות, שבחלקו הגדול (המשולם לקצינים שאינם קרביים) הן [illegible]. הגיעה העת לשנות גם בתחום זה את סדר העדיפויות של צה"ל.

תמורת השלום צריך אמנם לשלם. אך כאשר הצבא מגיש את החשבון כדאי לבדוק היטב את המחיר. כאשר בצה"ל מתלוננים כי "האוצר יורד לפרטי פרטים ומבקש לדעת את היקפה של כל הוצאה" ומאיימים כי "יש מבצעים שביצועם מתעכב עקב דרישות האוצר", זהו סימן מעודד, וראוי שאל משרד האוצר יצטרפו גם חברי כנסת שינסו לברר מהי באמת עלותה של "קשת צבעים ב'".

"שופט אינו רשאי להטיח בעורכי-דין, צדדים למשפט או עדים, דברים בטון של התנשאות: 'שב', 'שתוק', 'אתה מדבר שטויות', 'אתה מזיק ללקוח שלך'. שופטים ששמם הולך לפניהם אינם נוהגים כך".

(מתוך "התכנית להשבת כבוד המקצוע", עו"ד צבי מיתר, 1995)

עו"ד צבי מיתר,
המועמד המוביל לראשות לשכת עורכי-הדין

מיתר האדם
כי צריך לתת כבוד למקצוע.

هكذا من الأصل

בימה

בשם חופש הביטוי

אנשים מסוימים סבורים כי זכות חופש הביטוי שמורה רק להם, ומי שכותב נגדם פוגע בה

מאת חנה אבנור

"חופש הביטוי" הפך כיום לדגל שהכל סוגדים לו מבלי להבין את משמעותו. פירושו הוא שמותר לכל אדם לומר את אשר בלבו ולשליט אין זכות להענישו בשל כך (אלא אם החוק אסר במפורש דברים אלה). אלא שחוג מסוים של אנשים סבורים כי זכות זו שמורה רק להם, ומי שכותב נגדם פוגע ב"חופש הביטוי" שלהם. להלן כמה דוגמאות:

● הפרופ' משה צימרמן מפרסם את דעתו כי הלאומיות היהודית הציונית כמוהו כפאשיזם הגרמני, ודבריו זוכים למחאות בעיתון "ירושלים" מ-28.4. מותר או אסור? מותר, גם אם ה"מחאות" הן תעמולה לרעיון מסוים. קבוצת פרופסורים מגיבה על הכתבה בטענה שהפרופ' צימרמן אינו ראוי בשל דעותיו לשמש מרצה באוניברסיטה. גם לגילוי דעת זה יש הגנה של חופש הביטוי.

● ויכוח בעיתונות על הוועדה למינוי שופטים – הציבור רוצה להיות שותף ולהביע דעתו מי ראוי להיות שופט. הוועדה למינוי שופטים מורכבת מנציגי ציבור שונים, דהיינו הציבור – באמצעות נציגים שנקבעו בחוק – הוא הקובע, ואולם יש כתבים שאינם שבעי רצון, כי דעתם אינה נשמעת והם רוצים להיות נציגי הציבור. הנה נמצאה דרך להביע "עמדת הציבור": עיתון "העיר" פירסם ב-5.5 כתבה שבה נתן ציונים לשופטי בית המשפט המחוזי בתל אביב במטרה לקבוע מי ראוי להיות נשיאו הבא של בית המשפט. הכתבה מבוססת על דעות ושמועות ששמע העיתונאי מעורכי דין, המביעות כביכול את "דעת הציבור", שהיא אוסף רכילויות. מותר או אסור? מותר, אך מהווה הטעיה.

● במאמר של אורית שוחט ("איזה עלבון נורא יותר", "הארץ", 26.6) על פסק הדין של השופטת דותן, שקבעה כי כתובה המייחסת לשופט כדורגל השתייכות לקהילת ההומוסקסואלים היא עלבון לפי חוק לשון הרע, וכי הוא זכאי לפיצויים, ניתנה "זווית רעת" כדלהלן: "אפשר לדרוש מבית המשפט לא לפסוק לפי עלבונו האישי של האדם הפרטי, כי אם על פי סולם ערכים ראוי". אפשר גם לדרוש מבית המשפט כי במקום להטיל תשלום פיצויים – ידרוש מהעיתון "התנצלות" באותיות קידוש לבנה. התשובה ל"זווית רעת" זו היא לפי חוק לשון הרע: "לשון הרע" הוא פרסום דבר... שגורם לאדם להיות ללעג ובוז; ואת אם הוכח כי היה התובע ללעג ולבוז בעיני אנשים". יתכן שאין להם "סולם ערכים ראוי", אך די בבוז שלהם כלפי השופט כדי שהחוק יגן עליו.

מה פירוש "מותר לדרוש מבית המשפט"? כבית המשפט מופיעים תובע ונאשם המבקשים ממנו לקבל את עמדתם. האם ה"לדרוש" במאמר פירושו "לצוות"? והאם פירושו שנדרוש מבית המשפט בשם "דעת הציבור" לקבל את סולם הערכים של הכתב בעיתון (גם אם אין הוא מתאים לאמור בחוק)? איני יכולה להעלות על דעתי קבוצה יותר גרועה של אפוטרופסים על חופש הדיבור מאשר עיתונאים הסבורים כי חופש הדיבור מאפשר להם לשים עצמם לשופטים. הכתוב במאמר מותר או אסור? מותר, אך הוא מנסה להשפיע על הציבור שעדיף המשפט על ידי העיתונות.

ועוד דבר נפל בציבור הישראלי: התברר כי קיים חשד שעיתונאים מאזינים בהאזנות סתר, בניגוד לחוק, לשם קבלת מידע ולמטרות תחרות עסקית. כדי לשמור על עליונות העיתונות בעיני הציבור הוצע לאסור על מי שהורשע בהאזנת סתר להיות בעלים של עיתון. ומה עם חופש העיסוק? לתומי חשבתי שבעבירות חמורות לא הוטלה על מבצע העבירה הגבלה המתייחסת לחופש העיסוק, ולמה שתוטל בגין האזנת סתר? האם חופש העיסוק אינו מסוג החופש של זכויות היסוד, שחשוב לשמור עליו גם אם הוא לא נוח לתדמיתו?

הכותבת היא נשיאת בית המשפט המחוזי בתל אביב בדימוס

מועמדים לפירוק

באווירה הכללית של פסילת העבר הפכה שחיטת פרות קדושות לתחביב הלאומי של הציבור הישראלי

מאת מיכאל בר-זוהר

סערה ציבורית פרצה בעקבות הצעתו של חגי מירום לפרק את הנח"ל, לאחר הסערה שחולל אברהם בורג כשרמז שהוא עשוי לפרק את הסוכנות היהודית. שתי הסערות היו כאין וכאפס לעומת הסערה הציבורית בעקבות מעשיו של חיים רמון לפירוק ההסתדרות. בשידור טלוויזיה אמר רפי ברקאי לאותם חברי כנסת, אנשי "השמינייה" במפלגת העבודה: "אחד מכם פירק את ההסתדרות, אחר את הסוכנות ואחר את הנח"ל".

לפי התבטאויות של פוליטיקאים ואנשי ציבור אחרים, נראה שבתור לפירוק נדחקים מועמדים רבים: הקרן הקיימת, שירות החובה בצה"ל, הקיבוץ והמושב, קרנות הפנסיה, הגדנ"ע, תנועות הנוער ואחרים. גם זכות ישראל על ירושלים היא עניין לערעור. גם את צה"ל רוצים פרקליטים מלומדים להפוך לבית משפט ענק, שבו יתרוצצו תובעים חוקרים ויפילו תיקים על מפקדים, טייסים ולוחמים. בעידן הפוסט-מודרניסטי שהגיע אלינו, בהוויה של "הכל לגיטימי" ובאווירה הכללית של פסילת העבר, הפכה שחיטת פרות קדושות לתחביב הלאומי של הציבור.

כל ניסוח: פירוק מסגרות מיושנות אינו פסול, ויש אמת בנוסחה "ישן מפני חדש תוציאו". הכרה חייבת להתחדש ללא הרף, גם במחיר ניתוחים מכאיבים. חברי הכנסת "המפרקים" הם אנשים אמיצים, המנסים להתמודד עם מציאות שהשתנתה. אלא שהם טועים בנקודה אחת: ניתוץ מסגרות מיושנות מחייב להקים במקומן מסגרות חדשות. דוד בן-גוריון אמר לי פעם: "כשאתה אומר לעם מה לא לעשות – עליך גם לומר לו מה כן לעשות".

זאת חוכמה הרבה יותר גדולה. לא די לומר שההסתדרות מושחתת ומיושנת, צריך להקים במקומה משהו אחר. לא די לומר שהציונות פשטה את הרגל, צריך לבנות במקומה מערכת יחסים בין העם בישראל ובין התפוצות (רק יוסי ביילין ניסה לפתור שאלה זו בייזום ביקור של כל צעיר יהודי בישראל). לא די לסגור את מפקדות הנח"ל – צריך לייזום מסגרות חדשות שאליהן יורחם נוער בעל מטען רעיוני חלוצי. לא צריך לסגור את הקיבוצים – אלא לבנות דגם חדש של חברה שיתופית, שתוכל שוב להניף דגל של התנדבות למען המדינה.

יימצא מי שישאל: מדוע בכלל צריך "משהו במקום"? מי אומר שאנו צריכים בכלל הסתדרות כזאת או אחרת, או נח"ל כזה או אחר, או תנועה ציונית כזאת או אחרת? או קיבוץ בעל אופי אחר? הרי אין בעולם כולו מסגרות דומות, ומדוע לא נהיה עם ככל העמים?

הסיבה לכך פשוטה: ישראל היא מדינה יהודית, בעלת אופי יהודי, מסגרות יהודיות ואורח חיים יהודי. טול ממנה יהודיות זו, והטלת עליה גזר-דין מוות. טול ממנה את המאבק לשוויון חברתי (שנים ארוכות סימלה אותו ההסתדרות); את הקיבוץ כמסגרת מקודשת האידיאליסטית; את ההתנדבות למשימות חלוציות (שהתמצתה בהתגייסות לנח"ל ובהליכה להתיישבות); את האמונה בזכותנו על הארץ; את השירות בצה"ל; את הקשר האמיץ בין עם ישראל לתפוצות – וישראל תיהפך לעוד מדינה חסרת פנים ואופי, היושבת שלא בכוונה במזרח התיכון, ומנסה נואשות לחקות את ההיבטים הזולים יותר של החברה האמריקאית. אם השאיפה הלאומית שלנו תהיה להיות כמו באמריקה, למה בכלל שנישאר פה ושלא נהיה באמריקה?

הפרופסור בר-זוהר היה חבר כנסת מטעם מפלגת העבודה

76 שנות הארץ / 9 ביולי

1921. מפלגת העבודה באנגליה. מבריסון כותבים ל"טיימס": בריסון עורכת היום קבלת פנים רשמית לוועידה השנתית של הלייבור. המפלגה הזאת גדלה משנה לשנה במספר החברים ובכוח ההשפעה. ב-1900, שנת היווסדה, היו לה 2 חברים בבית הנבחרים ומספר חבריה היה 375,000. עתה יש לה 70 חברים בבית הנבחרים ו-4.5 מיליון חברים.

1957. נאצר: מוקדם לדבר על הכרה בישראל. (קהיר, יו.פי) "עדיין מוקדם מדי לומר אם תכיר מצרים בישראל כמדינה ריבונית" – הצהיר כאן היום שליט מצרים, גמאל עבדול נאצר. "מדינות ערב הצהירו בוועידה באנדונג כי מדיניותן היא הגשמת החלטת האו"ם מ-47' ביחס לגבולות, והחלטת האו"ם מ-48' ביחס למליון הפליטים הערביים", אמר, "היה זה התנאי לשלום של מדינות ערב".

1962. מת הסופר ויליאם פוקנר. (אוקספורד, מיסיסיפי, יו.פי) הסופר האמריקאי הנודע, חתן פרס נובל ופוליצר לספרות, ויליאם פוקנר, נפטר אתמול במעונו כאן, בגיל 64. ל"אחד מגדולי היוצרים בתקופתנו". הסופר הנודע היה שרוי זה שלושה שבועות במצב בריאות רופף, לאחר שנפל מסוסו בעת רכיבה ביערות ליד ביתו.

כל הציטוטים נלקחו מגליונות "הארץ" בתאריך המצוין והמובאים כלשונם בעת הפרסום

מי יממן את המעטפה הצהובה

שנה ורבע לפני הבחירות, החוק לבחירה ישירה של ראש הממשלה נותר סתום ומלא פרצות והוויכוח בין תומכיו למתנגדיו נמשך. שאלות בסיסיות לגבי המימון והתעמולה של שתי המערכות המקבילות – לראשות הממשלה ולכנסת – נותרו עדיין ללא מענה

מאת לילי גלילי

בוקר יום ב' התעורר יעקב כהן נרגן במיוחד. רוב שעות הלילה התהפך על משכבו באי נחת. קצת יותר משבועיים נותרו לבחירות לכנסת, ומיקומו במקום ה-26 ברשימת מפלגתו הדיר שינה מעיניו. גם הקור שהפגין כלפיו אתמול שכנו ידידו, שתרם לפריימריס שלו, העכיר את מצב רוחו. מתומך נלהב הפך השכן לנושה. "מה זה, הוא מצפה לתמורה בעד האגורה?" רטן כהן בינו לבין עצמו ועילעל בעיתון שהושלך על מפתן ביתו. מן העמוד הראשון נשקפו אליו פניו המחייכות אך הרציניות במידה של מועמד מפלגתו לראשות הממשלה. "שוב הוא", פלט בזעם, "לסטאלין לא היו כל כך הרבה תמונות".

מבטו התעכב על כותרת קטנה בעמוד שלוש. עוד הדלפה ממטה הבחירות ידעה לספר כי גם הערב יוקדשו רוב תשדירי התעמולה בטלוויזיה למועמד לראשות הממשלה. "הפיוז קפץ לי", סיפר אחר כך לעמיתו. הרי רק אתמול היה עד לחילופי דברים נרגזים בין ראש המטה של "המועמד" לבין ראש מטה הבחירות של המפלגה. אי אפשר היה שלא לשמוע את הצרחות.

ראש המטה של המפלגה האשים את עמיתו מן המטה של היו"ר בהשתלטות מוחלטת על הכסף ועל התעמולה. "אתם גומרים את המפלגה", צרח, "העם יחסל את החשבון אתכם". ראש המטה של המועמד לא התרגש: "בזכותנו אתם קיימים בכלל", השיב בנחת. ככה זה הולך עכשיו. מישהו במטה המפלגה, כבר הפיץ קריקטורה של המועמד לראשות הממשלה בדמות שור בגע, שמסתלק עם כל הקופה.

כהן נזכר בגיחוך איך היה פעם מן התומכים הנלהבים של החוק לבחירה ישירה. רץ להפגנות, הניף שלטים "מושחתים, נמאסתם", הרגיש שהוא מבטא את רצון העם. גם עכשיו הוא חושב "מושחתים, נמאסתם", אלא שהפעם הוא חושב זאת על המטה של המועמד. הוא אף פנה בעניין זה ליועץ המשפטי של המפלגה, שאמר לו שאין מה לעשות – החוק החדש מאפשר ל"מועמד" לקחת גם את הכסף וגם את זמן התעמולה. בו במקום החליט על פעולת גמול.

באותו ערב עמד כהן להשתתף בחוג בית, שבו היה אמור לשכנע את המהססים לתמוך במועמד מפלגתו לראשות הממשלה. הוא התכוון לבטל את הופעתו. בלאו הכי אין לו הרבה מה לומר בזכות העמדות המשתנות של המועמד, שפול פתאום למרכז. במקום חוג בית, אולי יילך להפגנה של המפעל השובת ביישוב שלו. אולי ייצא משם עם כמה קולות שישפרו את סיכוייו של המקום ה-26.

תרחיש דמיוני? בכלל לא. כך, בערך, צפויה להיראות מערכת הבחירות הבאה לנוכח החוק לבחירה ישירה. זאת, בהנחה שמישהו בכלל יודע איך נראה החוק עצמו. שנה ורבע לפני הבחירות, החוק נותר סתום ומלא פרצות והוויכוח בין תומכיו למתנגדיו נמשך. גם השאלות הבסיסיות ביותר לגבי מימון שתי המערכות המקבילות – הבחירות לראשות הממשלה והבחירות לכנסת, שאלת חלוקתו של זמן התעמולה בין שני המטות, שאלות בדבר התארגנות בסיבוב ההצבעה השני לראשות ממשלה – כל אלה נותרו עדיין ללא מענה.

החדשות הטובות הן, שוועדת הבחירות המרכזית החלה כבר להיערך לשינוי הגדול. מנכ"ל הוועדה, תמר אדרי, מסכמת בסיפוק את חלקה של הוועדה במהפך הקונסטיטוציוני: יש כבר שתי מעטפות – מעטפה כחולה עם פתק לבן בהצבעה לכנסת, ומעטפה צהובה ופתק צהוב להצבעה לראשות הממשלה. לפתקים של המועמדים לראשות הממשלה יוקצו בקלפי שמונה "שובכים", בהנחה שמספר המועמדים לתפקיד לא יעלה על מספר זה. אפילו קיומו של הסיבוב השני כבר הובא בחשבון בנוגע לכל האוכלוסיות החריגות – ימאים, חיילים, אסירים. כדי לחסוך בדמי ההובלה היקרים של הקלפיות והחומר, יישלח מראש ציוד כפול למקומות אלו. אם לא יהיה סיבוב שני, ישרפו את הציוד.

היעדר החלטה על קיום יום שבתון בסיבוב השני מותיר את הוועדה עם שאלות פתוחות. אם יהיה שבתון, יש לשריין מראש מקום קבוע לקלפיות בשני הסיבובים. הרי אי אפשר לתעתע בציבור עם מיקום משתנה. אם לא יהיה שבתון ויוחלט, כפי שמסתמן עתה, על הצבעה מקוצרת מהשעה 12 בצהריים, יהיה צריך להגדיל את מספר הקלפיות. "שנה ורבע לפני הבחירות, זה מתחיל להיות מסובך", מתנסחת אדרי בזהירות. בין השאר מעכבים את הכנתו של סרטון ההסברה המיועד לעובדים בוועדת הבחירות ולציבור הרחב, כי צריך לערכו בהתאם לחוק החדש. אבל החוק אינו גמור, והסיפור נראה כגרסה ישראלית חדשה לשיר "יש חור בדלי".

"החוק הזה נחקק בצורה שערורייתית", פוסק אדם שהשתתף בדיוני הוועדה שעסקה בסוגיית המימון, כמו מטה של אחת המפלגות הגדולות. "לחברי הכנסת לא היה מושג על מה הם מרימים ידיים. הם היו נכנסים ויוצאים, ובתוך כך מאבדים את הקשר. רובם לא הכיר בכלל את חוק מימון המפלגות. חמור מכך, הם פשוט ברחו מכל חקיקה בנושא גם אם משהו לא נראה להם, מחשש שיאבדו נקודות בציבור".

התוצר הסופי נראה כניסיון ללכת בלי, ולהרגיש עם. כך נקבע כי מימון מערכת הבחירות של המועמד לראש הממשלה יבוא מתוך התקציב הכללי של המפלגה. החוק אינו קובע איזה שיעור מן התקציב יוקצה למועמד לראשות הממשלה ומותיר את הנושא להכרעה פנימית של כל מפלגה. הפתרון הזה טומן בחובו מאבקים ומתחים בין שני המטות, שירבו על כל אגורה. גם כך לא צפויה חפיפה בין המסרים של המועמדים לראשות הממשלה, שיצטרכו להתמתן לכיוון המרכז כדי למשוך קולות, לבין המפלגות שייאלצו לחדד מסרים כדי להבחין עצמן מן המפלגות היריבות.

המאבק על התקציב ילבה את האש, מה גם שהמפלגות מגיעות למערכה עניות מתמיד: לגירעונות התקציביים נוספים עתה איסור מוחלט שהטילה מבקרת המדינה על קבלת תרומות מחו"ל והגבלה על גובה התרומה האישית בארץ ל-1,000 שקל בשנת בחירות. יועץ פוליטי, שותף לרבות ממערכות הבחירות בעבר, טוען כי התורמים הגדולים היו נעלמים מן הזירה ממילא. מבקרת המדינה גרמה למהפך אמיתי בכך שכפתה את גילוי שמות התורמים והביאה לחשיפה מביכה של התרומות הכפולות.

השקעה של התורמים בעבר לא תמיד נשאה פירות. אותו יועץ פוליטי מספר על ראש קמפיין של מפלגה גדולה בעבר, שהעיד בצאתו של תורם שהשאיר אצלו 50 אלף שקל: "איזה אידיוט! למה שנעזור לו אחרי שכבר נתן?" אותו יועץ, המצוי גם במגזר העסקי, עוקב אחר השינוי בדפוסי ההתנהגות: בעלי ההון בונים קשרים טובים עם שני המועמדים. עקב התיקו המתמשך בסקרים, מקפידים כבר רבים מתומכי רבין הוותיקים ליצור קשרים טובים גם עם נתניהו. הם באים לפגישות, מלבנים יחד סוגיות בכלכלה. כסף אפשר להעביר, אם בכלל, גם אחרי הבחירות. קופות המפלגות נותרות ריקות.

מועמדים "עניים" במערכת בחירות כפולה ויקרה בהרבה ומתח מבני הקיים כבר ממילא בשתי המפלגות הגדולות בין היו"ר למפלגה – הם מתכון בטוח לפיצוצים במערכת הבחירות. אלה שהגו את החוק לבחירה ישירה הלכו רק מחצית הדרך וקיוו תבשיל מוזר מבחינה קונסטיטוציונית ותקציבית. לעתים נוצר הרושם כי החוק נחקק לא רק מתוך חוסר הבנה, אלא גם באי רצון. כך, למשל, רק לקראת סוף הדיון בחוק הבחין מישהו להדהמתו, כי אין בחוק החדש כל התייחסות למימון של הסיבוב השני. הניסיון המצטבר בזירה המוניציפלית מלמד, כי הסיבוב השני הוא ראוותני ובזבזני בהרבה מהסיבוב הראשון.

ברגע האחרון נוסף טלאי לחוק: הסיבוב השני יזכה את המפלגות בשמונה יחידות מימון נוספות (בבחירות שעברו עמדה יחידת מימון על כ-700 אלף שקל לכל ח"כ מכהן). עד היום לא ברור, גם לנוגעים בדבר, אם סכום זה כלול בתקרת ההוצאות המותרת לכל מפלגה – או נוסף עליה.

"אני לא רואה שום בעיה מיוחדת", אומר, למרות הכל, מנכ"ל הליכוד איבט ליברמן. "אין ספק שנושא ראש הממשלה יהיה דומיננטי, והזירה הפרלמנטרית תהפוך למשנית. רוב האנשים שבידיהם הכוח הם במקומות הראשונים והם הקובעים בענייני תקציב התעמולה. השפעתם של הנמצאים במקומות הגבוליים מוגבלת מעצם היותם שם, וכך גם יכולתם לעורר בעיות. אבל ללא ספק, השינוי בחוק מייקר בהרבה את מערכת הבחירות". באופן טבעי, מנכ"ל הליכוד צופה בעיות דווקא בעבודה, "שם יש ליו"ר פחות שליטה במפלגה שלו".

אך לא על הכסף לבדו תחיה מערכת הבחירות, אלא גם על תשדירי התעמולה. תיאורטית, יכול המועמד לראש הממשלה לככב בכולם. שום סעיף בחוק החדש לא מחלק את מכסת הזמנים בין המפלגה למתמודד לראשות הממשלה. גם אם כולם יודעים שזה הזמן לעבור לכבלים, צפויים עדיין מאבקים עקובים מדם על זמן מסך.

אלא שהמסך הוא עתה שני מסכים: הוסכם כבר שתשדירי הבחירות יוקרנו גם בערוץ השני, אך לאיש אין מושג אם מדובר בתשדירים זהים או שמא קיימת אפשרות תיאורטית להקרין בשני הערוצים תשדירים שונים. הדעות במפלגות חלוקות בסוגיה הזאת, החוק טרם פתר אותה. ומה עם התעמולה לקראת הסיבוב השני? איפה? כמה? לאיש אין מושג. "נסגור את זה אחרי הפגרה באוקטובר", משיבים בשאננות המופקדים על הנושא בכנסת, בדיוק באותה נימה שבה אומרים אצלנו תמיד: "אחרי החגים".

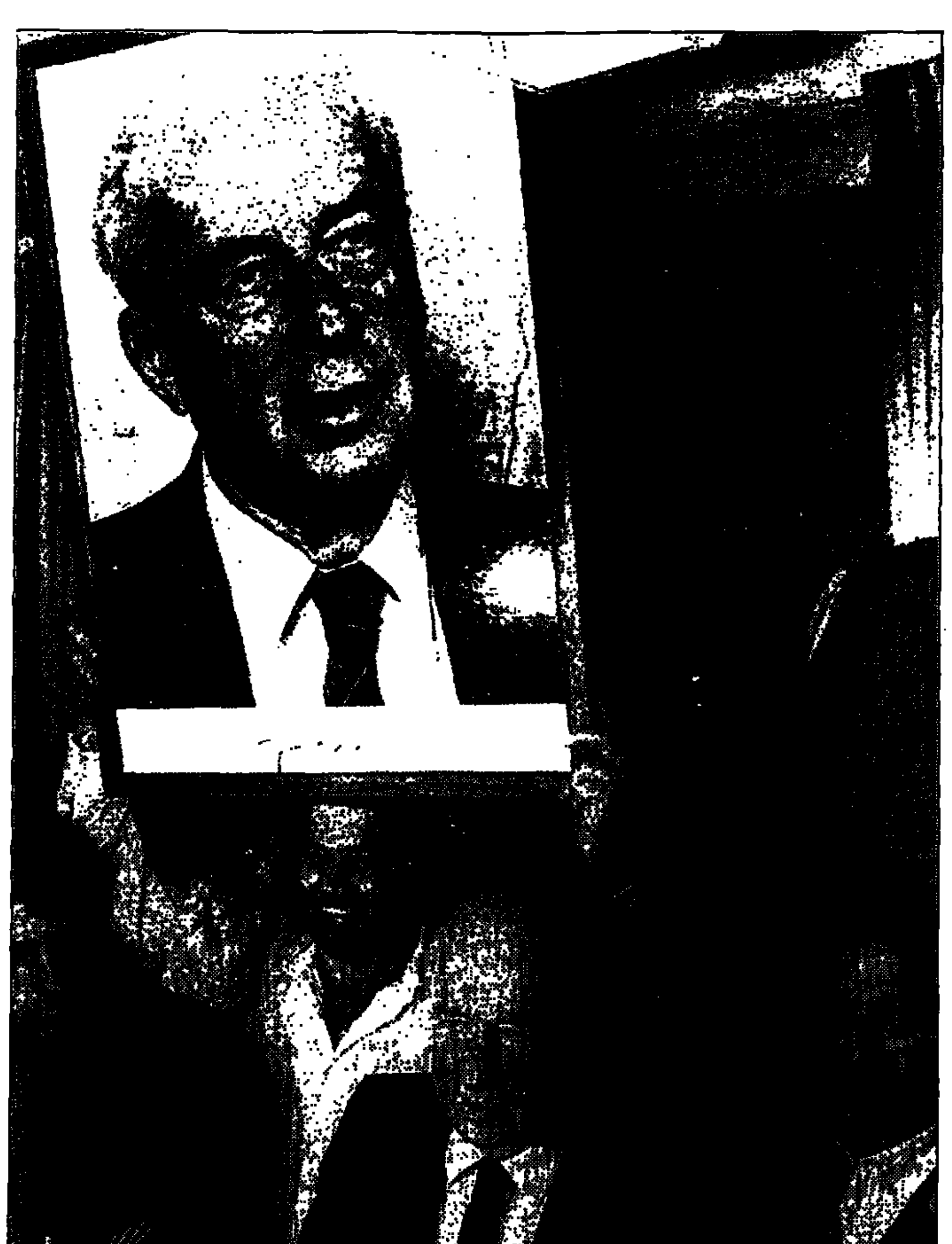

תצלום: [illegible]

יצחק רבין ותומכיו לאחר הניצחון בבחירות 92'. הקביעה כי מימון מערכת הבחירות של המועמד לראשות הממשלה יבוא מהתקציב הכללי של המפלגה תגרום מאבקים בין שני המטות, שירבו על כל אגורה

שתיהן נעלמו במהירות מתחת למים

האונייה-האחות של המינרל דמפייר טבעה גם היא לפני שלוש שנים, מסיבה שונה אבל באופן דומה. לו היתה מטוס, היו בוודאי מקרקעים את כל מטוסי הסדרה ומחפשים אחר סיבת ההתרסקות. אלא שהכללים בעולם הספנות שונים וועדות החקירה שטות לאט

מאת יעקב צלאל

במינהל הספנות אומרים, שמרגע התאונה של אוניית הצובר, המינרל דמפייר, הטביעה היתה בלתי נמנעת. אנשי ספנות קיבלו בהפתעה אך גם בהשלמה מסוימת את טביעת האונייה, שעל סיפונה היו בעת ההתנגשות 27 ימאים, בהם תשעה ישראלים. הם השמיעו השערות שונות על טעות אנוש טראגית שביצע אחד המעורבים בתאונה, אך נראה כי איש לא מחפש סיבות לאסון על סיפונה של האונייה הדרום-קוריאנית מדראס וגם לא על סיפונה של הדמפייר.

מתיאורם של ימאי האונייה הקוריאנית אפשר להסיק שהסיבה לתאונה היא משגה של צוות הדמפייר, אבל תמונה מדויקת יותר אפשר יהיה לקבל רק אחרי שצוללנים יבדקו את האונייה, השקועה בעומק של כ-85 מטר מתחת לפני הים.

גם אזכורה של המינרל דיימונד, האונייה-האחות של הדמפייר, שטבעה לפני שלוש שנים באוקיינוס השקט באופן דומה, לא שינה את ההתייחסות. "מן הראוי לציין, כי אין כל דמיון בין מקרה טביעתה של מינרל דמפייר לטביעת מינרל דיימונד", טוענים במשרד התחבורה.

טענה זו נשמעת נמהרת מעט, כי שתי האוניות היו בנויות לפי אותן תוכניות, הן היו עמוסות באותה סחורה ושתיהן נעלמו מתחת לפני המים במהירות הבזק בלי להותיר לימאים שהיו עליהן סיכוי להינצל. הסיבה לכל אחת משתי הטביעות היתה שונה, אבל בשני המקרים האונייה נבקעה וטבעה בבת אחת.

המינרל דמפייר היתה מצוידת, ככל הנראה, באישורי כושר שיט של מינהל הספנות בישראל ונבדקה באחרונה בעת שעגנה כאן במארס השנה. כמו המינרל דיימונד, הדמפייר היתה מצוידת בכל הציוד הדרוש לניווט, גילוי והתראה מפני אוניות השטות בקרבתה. ציוד זה יכול היה למנוע את התאונה שאירעה לדמפייר, אך לא יכול היה להציל את המינרל דיימונד, שטבעה בחורף 92' כשהובילה עפרות ברזל מאוסטרליה ליפאן.

ועדת חקירה אוסטרלית קבעה שהמינרל דיימונד טבעה אחרי שנבקעה בגלל עומס המטען שנשאה ובשל שיטת ההטענה. חברת BHP האוסטרלית, שבבעלותה מכרות, מסופים להטענת פחם ועפרות ברזל ואוניות, טענה בפני הוועדה כי תכנון אוניות ענקיות, שהמעמס שלהן עולה על 120 אלף טונות, מתבסס על תכנון אוניות קטנות בהרבה, כמו אלה שהיו בשימוש בשנות השישים והשבעים, אלא שהמעמס המרבי שלהן היה אז 40 אלף טונות בלבד. ב-BHP הודו גם שהאוניות האלה הוטענו בקצב טעינה מהיר של 50-60 אלף טונות ביממה. גוף האונייה לא היה מסוגל לספוג את המאמץ ונוצרו בו סדקים. ליקוי נוסף, לדעת החברה, היה שימוש בבולדוזרים לניקוי תחתית האונייה בגמר פריקת המטענים, תהליך שזירז את הופעת החלודה במחסני האונייה.

מסקנותיה של הוועדה האוסטרלית היו שיש לבצע בדיקות קפדניות ביותר של האוניות ולהפחית את המעמס המוטען עליהן ב-10%–15%. כן המליצה להתקין בתחתית האונייה חיישנים, שיתריעו על מצב בטיחותי לקוי. ואולם ההנחיות האלה לא מחייבות חברות שאינן אוסטרליות.

לו המינרל דיימונד היתה מטוס, היו בוודאי מקרקעים את כל המטוסים מהסדרה הזאת ומחפשים אחר סיבת ההתרסקות. אלא שעולם השיט הוא מורכב מאוד, מסתורי-משהו, ואי אפשר לעצור אוניות בנמלים ובוודאי לא אוניות בלב ים. משיחות עם אנשי ספנות עולה כי הסבך שבו פועל עולם הספנות נועד לשרת מטרות שונות, כמו התחמקות מתשלום מסים, העסקת צוותים בעלות נמוכה וסחר עם מדינות שונות ומשונות. הסבך הזה מונע, לדבריהם, אפשרות לפיקוח סביר על רמת הבטיחות של האוניות, ומרגע שאונייה עוזבת את המספנה, היא תופעל בכל מצב.

בנוסף לכך מתנהלת תחרות קשה בין בעלי האוניות, המעוניינים להגדיל את רווחיהם. במצב כזה, הסיכוי להשבית אונייה שעלותה היומית היא כ-30 אלף דולר רק בשל בעיות בטיחות אפשריות, הוא קלוש. חיי הימאים והנוסעים מופקרים.

במארס 87' טבעה המעבורת האנגלית "פרי אנטרפרייז" ביציאה מנמל זיברגה שבבלגיה, כשעל סיפונה מאות נוסעים. מים שחדרו אליה הפכו אותה בתוך פחות מדקה, וכמאתיים מנוסעיה נספו. מחקירת האסון עלה שהסיבה היתה נעוצה בנעילה חלקית של דלת הירכתיים, המשמשת לתנועת מכוניות אל בטן האונייה וממנה. המסקנות העיקריות מהתאונה ההיא הצביעו על הצורך בשיפור רמת הבטיחות, ובעיקר בשיפור איכות הבקרה על הימאים, לאחר שהתברר כי האחראי על סגירת הדלתות הלך לישון.

לפני פחות משנה, בספטמבר 94', טבעה המעבורת אסטוניה בים הבלטי. כ-1,000 נוסעים היו עליה בשעת האסון, ויותר מ-800 מהם נספו. מצילומים של האונייה, שנעשו באמצעות מצלמות וידאו ששולשלו לקרקעית הים, התברר שדלת הירכתיים נתלשה בסערה. בעקבות התאונה הורו השלטונות של המדינות הסקנדינוויות לחברות הספנות לרתך את דלתות הירכתיים כך שלא תהיה סכנת היתלשות, ואילו המכוניות ייכנסו אל בטן האונייה דרך הירכתיים. פתרון זה אך פחות נוח, גוזל זמן רב ומצמצם את הרווחים, אבל הוא בטוח בהרבה.

הסקנדינווים קיבלו החלטה נועזת, אך חברות הספנות האנגליות, המפעילות את המעבורות שנעות בין בריטניה לאירופה, התנגדו להחלטה. בעקבות לחצי האנגלים קיבל ארגון IMO (ארגון הימאות הבינלאומי), הממונה על קביעת סטנדרטים בתחום הבטיחות הימית, החלטות פושרות. למעשה, בעיית הבטיחות הקשורה למבנה המעבורות לא נפתרה, והכניסה אליה ממשיכה להיעשות דרך החרטום. לאחר המקרה הזה לא מפליאה איפוא ההתעלמות מרמת הבטיחות באוניות ענקיות הנושאות עליהן כשלושים ימאים "בלבד".

ד"ר ג'ון פארקר, נשיא מספנות "הרלאנד אנד וולף" באנגליה, אמר בפברואר 93' שהתאמת קו טעינה של אונייה למצבה ולגילה יכולה להעלות את רמת בטיחותה, והפחתה של 10% מקו הטעינה תביא להפחתה של 30% בעומס על גוף האונייה. חברת BHP הודיעה שהיא משקיעה 1.5 מיליון דולרים אוסטרליים במחקר שעניינו בדיקת הבעיות הכרוכות בחקר המבנה והמתכת, אבל מדובר במחקר אקדמי בלבד והשפעתו על הספנות העולמית, בעיקר על האוניות המשייטות בימים אלה בים, לא תורגש.

עלות התובלה הימית בצובר עלתה ביותר מ-100% בשנה האחרונה, וגם לפני כן היא לא היתה זולה. לפני שנה אפשר היה ליהנות משירותיה של המינרל דמפייר תמורת כ-12 אלף דולר ליום, ואילו עלות מסעה האחרון, לפי ההערכות, היתה 28–32 אלף דולר ליום. עם עלויות כאלה קשה להניח שחוכרי האונייה היו מסכימים להטעין אותה רק ב-90%, או להוסיף יום-יומיים לעגינה בנמל, כדי להטעינה בקצב אטי ומסודר יותר.

בשירות חברות הספנות בישראל יש לפחות שתי אוניות צובר ותיקות במעמס של יותר מ-120 אלף טונות כל אחת. חברת צים מפעילה את האונייה הדרה, המובילה פחם ועפרות ברזל וגילה הוא 15 שנה. חברת צים טוענת שזו אונייה מודרנית, בעלת הסיווג הגבוה ביותר במרשם של לוידס, ושהיא עומדת בכל תנאי הבטיחות של משרד התחבורה. אחת לארבע שנים היא עוברת את ה-"Special Survey", מבחן שבו נבדק היטב מבנה האונייה. כל זה לא סותר את העובדה שזו אונייה ותיקה שיש לה עוד חמש שנים עד לסיום החוזה עם חברת הפחם: היא עובדת במעמס מלא ובמקרה של תאונה היא עלולה לטבוע בתוך זמן קצר. לפי המלצות הוועדה האוסטרלית, היה על אונייה כזו לשאת מטען במשקל נמוך בכ-10%.

לחברת אל ים יש אונייה בשם ליאון, שנבנתה באמצע שנות ה-70 כמכלית וב-1981 הוסבה לצובר. גם לאונייה זו, שהמעמס שלה 128 אלף טונות, יש חוזה לעוד שנתיים להובלת פחם, ולדברי מנהל בחברה היא מובילה רק פחם.

בשתי החברות, בצים ובאל ים, לא התייחסו לאסון של המינרל דיימונד, ולא למה שאפשר ללמוד משני האסונות הדומים של האוניות האחיות. ממינהל הספנות נמסרה תגובה לקונית, שבה צוין שהוקם צוות בדיקה בעקבות טביעת המינרל דמפייר, ועם סיום עבודתו יוחלט אילו צעדים נוספים יש לנקוט. לפי שעה, אין כוונה להגביל את מטען האוניות.

תצלום: אי-פי

המעבורת האנגלית "פרי אנטרפרייז", שטבעה במארס 87' בנמל זיברגה בבלגיה. המסקנות העיקריות מהתאונה הצביעו על הצורך בשיפור איכות הבקרה על הימאים

מלים שמונעות מלגעת

הצעת חוק השב"כ כמעט מוכנה, אך בגלל עומס העבודה המוטל עליו ידחה דוד ליבאי את הבאתה לאישור הכנסת למושב החורף. הצעת חוק משלימה תעגן בחוק את האמנה הבינלאומית נגד עינויים

מאת גדעון אלון

שבע שנים לפני שמונה לשר משפטים מתח דוד ליבאי ביקורת חריפה על שיטות החקירה של השב"כ, כפי שנחשפו בדו"ח ועדת לנדוי. "קראתי בתדהמה, בדאגה, בעצב ובבושה את הדו"ח, שנתי נדדה", אמר אז ליבאי, "הוועדה חרגה מסמכותה בפתרונות שהוציעה. היא עסקה ביצירת נורמות חדשות, שתפקיד המחוקק להגדירן, ועשתה זאת על סמך פרשנות מוטעית לחוק... החוק והמדינה אוסרים בפירוש לחץ פיסי. הניסוחים של הוועדה גורפים וכלליים. הם מסוכנים למשטר הדמוקרטי, וצריך לחשוב על ההשלכות שיכולות להיות לכך".

זמן קצר לאחר שליבאי נכנס לתפקידו, ביולי 1992, הקים ראש הממשלה יצחק רבין ועדת שרים בראשותו לפיקוח על השב"כ. ליבאי, והשרים משה שחל ויוסי שריד, מונו חברי הוועדה. ליבאי הודה אז כי הוא מודאג מכך שהשב"כ אינו כפוף לחוק, אלא לתקנות שנקבעו על ידי ועדת לנדוי (שהחלק הסודי), שעובדו לאחר מכן בידי שר המשפטים אז, דן מרידור.

כיום משלים ליבאי את העבודה על חוק השב"כ, עם צוותים במשרד המשפטים. לפני כחודש וחצי הוא הבטיח, בדיון בכנסת, להביא את הצעת החוק לאישור בית המחוקקים בקריאה ראשונה עוד במושב הקיץ. אבל עכשיו אומר ליבאי כי בשל עומס העבודה המוטל עליו מאז מינה גם לשר הפנים, ייאלץ לדחות את הבאת הצעת החוק לאישור הכנסת עד למושב החורף, שייפתח לאחר החגים.

בטרם תובא הצעת החוק לאישור הכנסת היא תוגש לאישור מליאת הממשלה. בדרך כלל הצעות חוק ממשלתיות מובאות לאישור ועדת השרים לחקיקה, אולם בשל חשיבותו ומורכבותו של החוק ביקש רבין מליבאי להביא את החוק לדיון ולאישור של מליאת הממשלה.

גם ועדת לנדוי לא שללה בשעתה את האפשרות לחקיקת חוק מיוחד שיעגן את תפקידיו וסמכויותיו של השב"כ. הוועדה קיבלה מהשירות מסמך הנושא את הכותרת "בעיות משפטיות – מבט לעתיד" ובו הצעה מפורטת לחקיקה בנושאים הקשורים לחקירות פח"ע (פעילות חבלנית עוינת). ואולם ועדת לנדוי לא קיימה בירור מעמיק על כך. הליכי החקיקה בכנסת הם אטיים, ואילו השב"כ, שהיה נתון אז במשבר בשל פרשת אוטובוס 300 ופרשת עיזאת נאפסו, נזקק בדחיפות לחידוש הציבורית.

כשליבאי החל לטפל בחקיקת חוק השב"כ, סיפרו לו ראשי השירות כי עוד ב־89' הקים יצחק שמיר ועדה בראשות שופט בית המשפט המחוזי בדימוס, משה שלגי, כדי לעבד טיוטה להצעת חוק השב"כ. הוועדה גיבשה שתי טיוטות להצעה, אך כשהובאה אחת הטיוטות לדיון בוועדת השרים המיוחדת לפיקוח על השב"כ, הובהר שהניסוחים הכלולים בה מעוררים חילוקי דעות. רבין התנגד בתוקף לכך שבחוק יפורטו סמכויות החקירה של החוקרים נגד חשודים בפח"ע, מחשש שייחשפו פרטים סודיים משיטות החקירה. גם ראשי השב"כ הביעו הסתייגות מחשיפת סמכויות החקירה.

"המשימה של ניסוח חוק השב"כ מורכבת מאוד", מסביר משפטן בכיר המעורב בגיבוש הצעת החוק. "עלינו למצוא את האיזון הנכון בין שיטות החקירה לבין כבוד האדם, בין צורכי החקירה, שנועדו לעתים קרובות לסכל פיגוע המוני מתוכנן במצבים של 'פצצה מתקתקת', לבין שמירת צלם אנוש של הנחקרים".

משום כך החליטה ועדת השרים להעביר את הטיוטה לטיפולו של היועץ המשפטי לממשלה, מיכאל בן־יאיר. היועץ הקים כמה צוותים משפטיים, וכל אחד מהם התבקש לטפל בפרק אחד בהצעת החוק. הפרק המורכב ביותר הוא זה העוסק בחקירות. סוכם כי בחוק לא יפורטו שיטות החקירה וההנחיות המפורטות לחוקרים, אלא רק העקרונות הכלליים. הפרטים הנוגעים לשיטות החקירה, חיפוש, מעצר וכו' לא יפורסמו בפומבי, אלא בתקנות ובנהלים, ואלה יהיו חלק בלתי נפרד מהחוק וכפופים לביקורת שיפוטית. בכך אימצו למעשה יוזמי החוק את הגישה שהנחתה את ועדת לנדוי, שהבחינה בין החלק הגלוי לחלק החסוי בדו"ח שלה.

עתה משלימים הצוותים את גיבושם וניסוחם הסופי של סעיפי החוק העוסקים בסמכויות השב"כ, יעדי פעילותו, הכפיפויות שלו והבקרה על פעילותו. בחוק 23 סעיפים והוא גם קובע את הליכי מינויו של ראש השב"כ. על פי נוסח הטיוטה, ראש השב"כ ייבחר על ידי הממשלה – בהמלצת ראש הממשלה – למשך חמש שנים, אך הממשלה תהיה רשאית להאריך את כהונתו. לנוכח התנגדותם של ראש הממשלה ושל ראשי השב"כ, גם בעתיד לא יפורסם בפומבי שמו של ראש השב"כ.

הצעת החוק מגדירה בבירור את כפיפות השב"כ לנורמות החוק. בסעיפים אחרים בהצעה מוגדר הפיקוח הציבורי על השב"כ. ועדת שרים מיוחדת בראשות ראש הממשלה תפקח על השב"כ ותקיים דיונים קבועים בנוגע לפעילות השירות. היא תהיה הגוף המוסמך לאשר חריגות מההיתרים הקבועים בתקנות (גם באחרונה ועדת השרים המיוחדת בראשות רבין היא זו שאישרה את ההיתרים המיוחדים לשימוש ב"כוח פיסי מתון" לתקופה מוגבלת בעקבות הפיגוע הרצחני בבית לידו). פיקוח פרלמנטרי על השב"כ יתבצע בידי ועדת המשנה לשירותים החשאיים של ועדת החוץ והביטחון, שתפקח על השב"כ ותקבל דיווחים תקופתיים על היקף החקירות (למעשה, גם כיום מפקחת ועדת המשנה על חקירות השב"כ ומבקרת במתקני החקירה, אולם הדבר איננו מעוגן בחוק).

לשתי הצעות חוק נוספות, המנוסחות בימים אלה, נגיעה ברורה לחוק השב"כ. בלשכת היועץ המשפטי לממשלה משלימים את עיבודה וניסוחה של הצעת חוק שנועדה לעגן בחקיקה את האמנה הבינלאומית נגד עינויים. ביוזמתו של ליבאי מינה צוות בכיר ובו חברים פרקליטת המדינה דורית ביניש, המשנה ליועץ המשפטי לממשלה יהודית קרפ, ראש השב"כ, מפכ"ל המשטרה אסף חפץ, היועץ המשפטי של מערכת הביטחון אליקים רובינשטיין ופרופ' עמוס שפירא. הצוות קיים כמה ישיבות וגיבש דו"ח מסכם. הדו"ח מעובד עתה לטיוטת הצעת חוק שתופץ בין משרדי הממשלה לשם קבלת הערות והשגות בטרם תובא לאישור ועדת השרים לחקיקה, ולאחר מכן לאישור מליאת הכנסת. שר המשפטים מבטיח כי גם הצעת חוק זו תובא לאישור הכנסת במושב החורף.

ביטאון ארגון "בצלם", שפירסם עדויות על עינויים, טוען כי השב"כ משתמש בעשרה אמצעי חקירה שונים – מלבנונות והשפלות מילוליות, עבור בכיסוי הראש בשק במשך שעות וימים וכלה במכות קשות בכל חלקי הגוף באמצעות אגרופים, מקלות ומכשירים אחרים. בעדותו סיפר סלמאן, פלשתינאי שנחקר במתקני החקירה של השב"כ: "החוקר החל להכות אותי באגרופים ובבעיטות. הוא תפס אותי בצוואר ובעט לי באשכים. זה נמשך שעה ו־45 דקות. אחר כך החוקר יצא ונכנסו שני חוקרים אחרים. הם הושיבו אותי על כיסא וקשרו לי את הידיים מאחורי המשענת של הכסא. אחד החוקרים תפס סרגל מפלסטיק והחל להכות אותי בקצה של הסרגל, תוך שהוא מפציר בי להודות".

עציר אחר, אל קייסי, סיפר: "הכניסו אותי למסדרון עם גג מאסבסט. קשרו אותי לצינור, וידי מאחורי הצינור, כשכפות ידי כלפי חוץ. החוקר כיסה את ראשי בשק. לא יכולתי לעמוד בכלל. ניסיתי לכרוע, אך אי אפשר היה להגיע לקרקע והכתפיים ממש נקרעו. לכן נאלצתי לעמוד. עמדתי כך אולי שעה וחצי. התקשיתי לנשום והכליה כאבה לי מאוד. החוקר הושיב אותי על כיסא קטן מחובר לרצפה... כבל את רגלי זו לזו, מעל כף הרגל ומעל הברך, בעודני יושב על הכיסא, וקשר את ידי מאחור, ואחר כך קשר בשרשרת ברזל את הרגליים לידיים מאחורי גופי ומאחורי הכיסא – ומתנת הכאב היה בלתי ייאמן. הרגשתי שהכתפיים נקרעות ממש. כעבור שעתיים או שלוש התעלפתי, ואז הם התירו והעירו אותי".

יו"ר ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת, ח"כ דדי צוקר, חושש שאם הממשלה הנוכחית לא תזדרז בהליכי החקיקה של החוק, היא עלולה להחמיץ את ההזדמנות. הוא מזכיר כי כבר ב־1991 אישררה הממשלה את האמנה הבינלאומית למניעת עינויים והשפלות הקובעת שהנוהג של המדינות החתומות עליה לאמץ בחוק פנימי חקיקה שתמנע עינויים, השפלה ופגיעה בנחקרים ותגדיר אותם כעבירה בת עונשין.

צוקר החליט שלא להמתין להצעת החוק הממשלתית ויזם הצעת חוק פרטית, "חוק כבוד האדם בחקירה". הוא הביא אותה עוד בחודש מאי לאישור הכנסת בקריאה טרומית, אך שר המשפטים הפציר בו לעכב את ההצבעה עליה ולשלב את הצעת החוק שלו עם הצעת החוק הממשלתית נגד עינויים. צוקר נענה. אולם מאז שינה את דעתו ועתה הוא אומר: "אעמוד על כך שהצעת החוק שלי תובא להצבעה עוד במושב הנוכחי (כלומר, במשך חודש יולי). אישורה של הצעת החוק בקריאה טרומית יצביע על מגמתה של הממשלה לזרז את הליכי החקיקה של החוק נגד עינויים". צוקר מאמין כי אישור חוק השב"כ והחוק נגד עינויים יגביל באופן ממשי את חוקרי השב"כ, שכן התנהגות אכזרית כלפי הנחקרים תוגדר עבירה.

הצעת חוק שנייה שמעבדים בימים אלה במשרד המשפטים – עם נציגי המשטרה, השב"כ וגופי ביטחון אחרים – מתייחסת להליכי החקירה המשטרתיים ומתבססת על המלצות ועדה ציבורית בראשות שופט בית המשפט העליון אליעזר גולדברג. הוועדה המליצה כי כל אמירת נאשם שניתנה מחוץ לבית המשפט יכולה להתקבל כראיה נגדו במשפט פלילי, אלא אם כן הושגה בעינויים. הומלץ כי חקירת חשוד במשטרה תוקלט במלואה בווידאו ולקטין חשוד הנחקר במשטרה תוענק הזכות שאחד מהוריו, או אפוטרופוס, או קצין מבחן, או עובד סוציאלי, יהיו נוכחים בחקירה. זכות זו תינתן גם לחשוד בגיר הלוקה בנפשו או בשכלו. המלצות אלה נועדו להסיר ספקות כי ההודאות נגבו בדרכים בלתי חוקיות.

הוועדה גם המליצה כי בית משפט שנאשם הודה בפניו בביצוע עבירה יוסמך לברר מהן הראיות שנמצאות בתיק החקירה ויוסמך לקבל כתוספת ראייתית כל חומר המצוי בתיק לצורך ההחלטה אם לקבל את הודאת הנאשם כראיה. כלומר, אם יוכח שההודאה ניתנה לאחר עינויים גופניים או נפשיים, יהיה בית המשפט רשאי לפסול אותה. המלצתה החשובה ביותר של הוועדה היא להרחיב את העילות לקיומו של משפט חוזר. שר המשפטים מקווה שגם הצעת החוק הזאת תושלם במשך פגרת הקיץ ותובא לאישור הכנסת במושב החורף.

לאחר אישורם של שלושת החוקים – חוק השב"כ, החוק נגד עינויים והחוק המציע רפורמה בהליכי החקירה המשטרתיים – ישלים שר המשפטים מעין מהפיכה חוקתית בהליכי חקירת חשודים. אליה יתווספו הצעות החוק בנושא המעצרים (סמכויות אכיפה – מעצר ושחרור וחיפוש בגוף האדם) שגובשו על בסיס המלצות ועדה בראשות שופט בית המשפט העליון דב לוין. הצעות אלה כבר אושרו בקריאה ראשונה ועתה הן נדונות בוועדת החוקה, חוק ומשפט לקראת אישורן במליאת הכנסת בקריאה שנייה ושלישית.

איור: מתוך דו"ח "בצלם" מ־1991

מימין: "קשירה", "קשירה (אל־שבח)", "אוורור". התנהגות אכזרית בחקירה עדיין לא מוגדרת כעבירה

עיריית תל־אביב־יפו

קנס מופחת
שלם וסע
רק עד 15 באוגוסט '95

מבצע תשלום קנסות חניה לפני עיכוב רשיונות נהיגה

לרשותכם ועדת ערר מיוחדת שתוסמך לבטל קנסות במקרים שהסתבר שהפנייה מוצדקת

עם הפעלת תכנית החניה והתנועה החדשה, שמה לה עיריית תל-אביב-יפו מטרה לאכוף את החוק ולגבות את החובות בגין דו"חות חניה.

"קנס מופחת שלם וסע", מבצע הקלות חסר תקדים שיאפשר לחייבים לפתוח דף חדש, נקי מאיומי קנסות ועיקולים, יחל ב-16 ביולי. בעקבות פניית ראש העיר רוני מילוא לראש הממשלה בתפקידו כשר פנים, **תוקם במסגרת מבצע זה בלבד ועדת ערר מיוחדת שתוסמך לבטל קנסות במקרים שהסתבר, שהפנייה מוצדקת.**

50% הנחה על תוספות הפגור שנצברו

במסגרת מבצע "קנס מופחת שלם וסע" ניתנת לכם ההזדמנות לנצל את היוזמה החד פעמית של העירייה, כדי לשלם את חובותיכם בהנחה של 50% על תוספות הפגור שנצברו.

בימים אלה נשלחו הודעות לחייבים הכוללות ריכוז דו"חות במסגרת "קנס מופחת שלם וסע". המבצע כולל דו"חות מסוג ברירת משפט בלבד. (דו"חות מסוג ברירת קנס שנרשמו בגין חניה על מדרכה אינם כלולים במבצע זה).

בעלי דו"חות שלא קיבלו לבתיהם את הודעת ריכוז דו"חות לתשלום, מתבקשים להגיע למוקד הבירורים המיוחד הרשום מטה.

איך פונים לוועדת הערר המיוחדת?

מגיעים למוקד "קנס מופחת שלם וסע" באולם הכניסה לבניין העירייה, מקבלים את פירוט הדו"חות המלא וממלאים טופס מיוחד שיוגש לועדת הערר.

איך משלמים?

בכל סניפי הבנקים והדואר, במזומן או בהמחאה ליום התשלום. קיימת אפשרות לפריסת החוב וכן ניתן לשלם בכרטיסי אשראי בסניף הדואר בבניין העירייה.

שלם בטלפון בכרטיס אשראי וחסוך זמן

בעלי כרטיסי אשראי: ישראכרט, ויזה, ודיינרס יכולים לשלם את חובותיהם בטלפון: 03-5627979. 24 שעות ביממה.

מוקד הבירורים המיוחד למבצע "קנס מופחת" פועל בבניין העירייה באולם הכניסה בימים א', ב', ג', ה' 08:00 - 13:00, יום ד' 08:00 - 18:00. יום ו' 08:00 - 12:00. בירורים באמצעות טל. 03-[illegible]

בחזרה לדרך אל הפסגה

מאת סטיב גליין

וול סטריט ג'ורנל

סיאול

בראה שצפון קוריאה מסתגרת החודש ונועלת את שעריה בפני זרים, בשלב האחרון של מה שמומחים מתארים כתחייתו של קים ג'ונג איל לקבלת השלטון הרשמי במשטר סטליניסטי זה. בו בזמן נראה כי נשיא דרום קוריאה, קים יונג סאם, השלים עם מה שנראה כעלייתו הבלתי נמנעת של קים ג'ונג איל לשלטון, והוא ריכך את עמדתו נגד פגישת פסגה אתו. "אתה צריך להיות עם השד שאתה מכיר", אמר עוזר לנשיא.

סוכני תיירות, אנשי עסקים והדיפלומטים בסיאול אומרים כי פיונגיאנג ביטלה אשרות ודחתה טיולים שאמורים היו להיערך החודש. היום יצוין יום השנה הראשון למותו של קים איל סונג שכונן את המשטר הצפון קוריאני, שלט בו ביד ברזל, והקיף את עצמו בהילה של סמכות כמעט אלוהית. דובר ההתאחדות הכללית של קוריאנים המתגוררים ביפאן – שהיא השגרירות דה פקטו של צפון קוריאה בטוקיו – אמר כי לא הונפקו כלל אשרות לחודש יולי. אשרות קיימות הוקפאו, להוציא את אלה הניתנות לאנשי הסגל הדיפלומטי ומבקרים "מיוחדים" אחרים.

מומחים אומרים כי נראה שממשלת צפון קוריאה סגרה את המדינה בפני זרים לקראת טקסי הזיכרון לקים, שמת מאי ספיקת לב ב־9 ביולי בשנה שעברה. טקסים אלה יכבידו את הדרך לקים ג'ונג איל, בנו הבכור – שהאב הועיד אותו להיות יורשו – לקבל לידיו רשמית את השלטון במדינה. כבר עתה הוא משמש כמפקד הכוחות המזוינים, אבל עדיין לא מונה לנשיא ולראש המפלגה. מומחים העלו השערות שקים עיכב את הכתרתו עד לאחר יום השנה למות אביו, כדי להפגין את יחס הכבוד אליו.

דיווחים מפיונגיאנג מצביעים על כך שקים מגבש אם אם את מרותו על הביורוקרטיה המפותלת השולטת במדינה. ההסכם שנחתם בין וושינגטון לפיונגיאנג, ולפיו תקבל צפון קוריאה מקורות אנרגיה חלופיים לתוכנית האנרגיה הגרעינית שלה, הואר כניצחון למנהיג החדש. משלוח אורז מדרום קוריאה, שעליו נשאו ונתנו בחשאי סיאול ופיונגיאנג בבייג'ינג, חיזק גם הוא את מנהיגותו של קים.

"בנושא אחר נושא הוא זוכה בנקודות", אמר פקיד במכון המחקר לאיחוד לאומי, צוות חשיבה השייך למיניסטריון האיחוד בסיאול. "משלוחי האורז (וההסכם הגרעיני) יסייעו ללא ספק למדינה. קים ג'ונג איל קודם ותואר במתכנן כאדריכל של ההצלחות האלה". צפון קוריאה, שראתה בחמש השנים האחרונות כיצד כלכלתה מתמוטטת, זקוקה בדחיפות למזון ולאנרגיה. היא אף רואה בפעילות גומלין דיפלומטית עם ארצות הברית עורק חיים להשקעות ולסחר מבחוץ.

העיכוב בהכתרתו הרשמית של קים לווה בשמועות על מחלה או חולשה פוליטית. נשיא דרום קוריאה עקב בקפדנות אחר שמועות אלה. עד לאחרונה היה קים יונג סאם משוכנע כי קים הבן לא ישרוד בזירה הפוליטית תקופת זמן ארוכה דיה כדי להצדיק מעורבות דיפלומטית, מספרים עוזריו הקרובים וכמה מעצבי מדיניות בכירים. "הנשיא האמין כי יש סיכוי טוב שבשלוש השנים הקרובות יתרחש בצפון קוריאה אירוע דרמטי כלשהו – רציחתו של קים ג'ונג איל, פריסתו או הפיכה במדינה", אמר עוזר בכיר לנשיא בראיון באפריל. "הוא חושב שקים ג'ונג איל חולה, שהוא שותה יותר על המידה ושאין לו שום כריזמה".

קים ג'ונג איל. לא מונה רשמית

נשיא דרום קוריאה גם כפר במנהיגותו של קים ג'ונג איל, בתגובה על התקפות אישיות עליו מצד בכירת התעמולה של צפון קוריאה. אחד מעוזריו של קים יונג סאם הגדיר התקפות אלה "התבטאויות כגונות [illegible] שהנהיר אינו סובל".

אבל הדיווחים על בותו הקרוב של קים ג'ונג איל היו ביוקבים, אומרים כעת בעצבי המדיניות בסיאול. נראה כי נשיא המדינה [illegible] להקבילו הצפון קוריאני ברצינות מספקת כדי להקדים פגישה אתו. לפני כשבועיים אמר נשיא דרום קוריאה במסיבת עיתונאים כי הוא מצפה שקים ג'ונג איל יעשה "מה שקים איל סונג רצה לעשות בתקופה שהבן ירש את אביו כנשיא".

הדברים היו מכוונים להצעה לקיים פסגה בין הקוריאות, שלא בוצעה בגלל מותו של קים האב. בביקור קרוב ל־50 שנות פילוגה של קוריאה לא נפגשו מנהיגים מסיאול ומפיונגיאנג. פקידים אמריקאים בסיאול אומרים כי הם מצפים שמנהיג הדרום קוריאני יציע רשמית לקיים פסגה בביקורו בוואשינגטון בסוף יולי.

مكذا من الأصل.

חינוך / אור קשתי

יותר משגיחים לתלמיד

42% מבחינות הבגרות שנפסלו בשנה שעברה היו של תלמידים מהמגזר הערבי. במשרד החינוך מנסים להיאבק בעבירות על טוהר הבחינות

נתונים על טוהר בחינות הבגרות המתקיימות בשבועות אלה עדיין אין, אך מניתוח נתוני השנה שעברה עולה כי שיעור הנבחנים מהמגזר הערבי שמחברותיהם נפסלו על ידי משרד החינוך גבוה במיוחד. על פי נתונים שמסר המרכז למידע על בחינות הבגרות במשרד החינוך, מתוך כ–2,600 מחברות בחינה שנפסלו בשנת הלימודים תשנ"ד, כמעט 42% היו שייכות למגזר הערבי. 53% מהמחברות שנפסלו באו מהמגזר היהודי, ושאר המחברות הפסולות היו של נבחנים מהמגזר הדרוזי. בסך הכל נבחנו בבחינות הבגרות בקיץ תשנ"ד 193,518 תלמידים, והמספר הכללי של מחברות הבחינה עמד על 913,332.

הנתונים המצביעים על שיעור גבוה יחסית של מחברות פסולות במגזר הערבי מתחדדים עוד יותר כאשר מביאים בחשבון כי מקרב בני הבגרות בכיתה י"ב חלקו של המגזר הערבי עמד על 11% בלבד וחלקו של המגזר היהודי היה 87%.

מנהל אגף הבחינות במשרד החינוך, משה דקלו, טוען שאגף הבחינות מוזהר על ידי בתי הספר עצמם מפני נבחנים בעייתיים, הנחשדים בהעתקות. חלק מהטיפול בתלמידים החשודים בהעתקה מבוסס על הלשנות, שחלקן נובע מדאגה אמיתית לטוהר הבחינות וחלקן מקנאה בתלמיד שהצליח להעתיק, מתוך עוינות לשמה.

דקלו אומר שאחת הסיבות לשיעור הגבוה של פסילות מחברות בחינה במגזר הערבי היא המספר הגבוה יחסית של נבחני משנה. "נבחנים אלה, החוזרים לבית הספר כמה שנים לאחר גמר לימודיהם ומבקשים להשלים את בחינות הבגרות שלהם, רוצים לעשות את הבחינה ולקבל ציון בכל מחיר. חלקם רוצה את תעודת הבגרות כיוון שהיא דרושה להם לקידום בעבודה.

"נבחני המשנה מתייחסים למשגיחים על טוהר הבחינות באופן שונה מהתלמידים בכיתות י"א או י"ב. במקרה כזה אנחנו יוצרים מרכז בחינה מחוץ לבית הספר, המרכז את נבחני המשנה. המרכז המיוחד מביסיח לא רק שנבחני המשנה לא ישבשו את החיים לתלמידים הרגילים, אלא מסייע לנו להגדיל את היחס שבין המשגיחים לנבחנים".

לדברי דקלו, "באוכלוסייה הערבית ניכר רצון עז להתקדם בלימודים. ייתכן גם שכיוון שהם לא מוצאים מיד עבודה, הרצון להמשיך ללימודים גבוהים הוא עז עוד יותר. כדי להמשיך בלימודים יש צורך בתעודת בגרות מלאה, וגם היציאה ללימודים בחוץ לארץ מחייבת תעודת בגרות. כשיש רצון ומוטיבציה כאלה – אנשים נוטים לפעמים לשכוח את אמות המידה שלהם, והם מנסים להשיג את הציון בדרכים לא כשרות".

בשבועות האחרונים מנסה משרד החינוך להיאבק בתופעת ההעתקות. את התוצאות אפשר יהיה לגלות רק לאחר שיסוכמו כל הנתונים המתייחסים לבחינות הבגרות המתקיימות כעת. "במגזר הערבי הכנסנו משגיחים מחוץ לכפר שבו נערכת הבחינה ויצרנו כיתות בחינה קטנות יותר, עם אותו מספר של משגיחים. כל הצעדים האלה נועדו לנסות ולבלום את ההעתקות". תופעה אחרת, הקיימת, לדבריו, יותר במגזר הערבי מאשר במגזר היהודי, היא "שיתוף פעולה כלשהו בין גורמים בתוך בית הספר לבין קבוצות של תלמידים".

כדוגמה הוא מספר על הודעה שהתקבלה בשנה שעברה במטה בחינות הבגרות. "מישהו התקשר מטלפון ציבורי ליד בית הספר, ביישוב בדרום הארץ, וסיפר שראה שמעבירים מחברות מבית הספר לדירה ממול. שיגרנו חוליה שאימתה את הסיפור, אבל אי אפשר היה להצביע במדויק על התלמידים או האנשים שעשו זאת, ואי אפשר היה גם לטפל בבית הספר באופן קולקטיבי. חשדנו שהיתה קבוצה של מומחים או מורים, שדאגה להיות בדירה ממול ולענות על שאלות הבחינה.

"אבל אף שהיתה לי עדות של אנשים שראו את המקרה מתרחש והייתי משוכנע שהיו שם מעשים לא כשרים, החלטנו לא להמשיך לטפל במקרה, כיוון שלא יכולתי לפעול נגד אדם ספציפי".

מדע / גבי זהר

אוכלים גם את הכפית

בין המוצרים שהוצגו בתערוכת החממה הטכנולוגית אלתם – פיתוחים ייחודיים של תעשיית המזון

בשבוע שעבר נערך טקס חגיגי במשכן נשיא המדינה, שבו הוענקו תעודות הוקרה למדענים עולים מחבר המדינות הפעלים במסגרת החממות הטכנולוגיות. ד"ר קלרה ויגוכר, פיסיקאית שעלתה מגרוזיה לפני ארבע שנים, קיבלה תעודת הוקרה על פרויקט שפיתחה במכון ויצמן.

במשכן הנשיא צוינו בטקס ארבע שנות פעילות לחממות הטכנולוגיות של משרד התעשייה והמסחר. החממות הוקמו בעיצומו של גל העלייה מחבר המדינות, כחלק מניסיון לסייע לאלפי מדענים להיקלט בשוק העבודה. לשכות המדען הראשי במשרד התמ"ס ובמכון ויצמן החליטו לתמוך בעולים בעלי יוזמות בתחומי התעשייה עתירת הידע.

בראשית הדרך היה התקציב עבור החממות 3 מיליוני שקלים בלבד, ואילו השנה כבר גייס המדען הראשי של המשרד, ד"ר שוקי גליצמן, תקציב של 95 מיליון שקלים התומך בכאלף מדענים ומהנדסים, 75% מהם עולים חדשים, וב–28 חממות טכנולוגיות מקרית שמונה בצפון ועד דימונה בדרום. כל פרויקט כזה נתמך במשך שנתיים בתקציב של 260 אלף דולר, ועד היום יצאו מהחממות 149 פרויקטים. 104 מהם כבר מצאו משקיעים אסטרטגיים. 45% מהפרויקטים הופסקו.

קשית השתייה, הכפית ומערבל המשקאות שהוצגו בתערוכה של החממה הטכנולוגית "אלתם" בחיפה שנערכה לפני שבועיים אינם כלי אוכל רגילים. לאחר שגומרים להשתמש בהם אפשר לאכול אותם. המוצרים הללו, חלק מפרויקט של מוצרי מזון ייעודי של חברת איטק, הצטרפו ל–400 המצאות ישראליות שנכללו בתערוכה, שבה ביקרו כאלף אנשי עסקים ומשקיעים מ–25 מדינות, שהגיעו לחיפה באותו מועד כדי להשתתף בפורום העסקי החמישי שהתקיים בעיר.

אירית גילן, מהנדסת מזון, שהציגה את המוצרים של חברת איטק בתערוכה, הסבירה כי כדי להחדיר את המוצרים לשוק המקומי ולשווקים בעולם נדרשת השקעה ראשונית של כחצי מיליון דולר. רשתות מזון מהיר וחברות קייטרינג לתעשייה גילו עניין בפיתוח הייחודי, שמעבר לערכו התזונתי יש בו תרומה משמעותית לאיכות הסביבה.

מקצת המוצרים שהוצגו בתערוכה נמצאים עדיין בשלבים מוקדמים, המצאות אחרות הגיעו כבר לשלבי פיתוח ורישוי מתקדמים, ויש העומדות לפני פריצת דרך תעשייתית.

המצאות רבות מפותחות על ידי חברות קטנות, הזקוקות לתמיכה הנדסית, לגיבוי כספי ולהדרכה בתחום השיווק, אך יותר מכל הן זקוקות לאווירה יצירתית בסביבה של תעשיית היי־טק.

לצורך כך נוצרה בישראל מסגרת החממות. החממה הטכנולוגית אלתם הוקמה בשלהי '91, בשיתוף פעולה בין אלרון ומת"ם, חברה בת של הדר הכלכלית לחיפה. יוסי טור־כספא, מנכ"ל אלתם, אומר כי לאחר שנתיים של פעילות בחממה יצאו לשוק החופשי ארבע חברות, העוסקות בתחומים מגוונים. אחת מהן מפתחת מוצרים לאבטחת מידע ואחרת עוסקת בפיתוח ציוד לטיהור פרוסות סיליקון וכדומה.

החממה הטכנולוגית אלתם מסוגלת לקלוט עד 12 חברות בו בזמן, למרות הצפיפות היחסית במרכז תעשיות המדע של חיפה. התקציב להפעלת חברה במסגרת החממה, אומר טור־כספא, הוא כ–300 אלף דולר לתקופה של שנתיים. 85% מהפעילות בחממה ממומנים בידי המדען הראשי של משרד התעשייה והמסחר ו–15% ממומנים מכיסם של משקיעים ושל היזמים עצמם.

בין הפיתוחים הנוספים שהציגו החברות הפעילות בחממה בשבוע שעבר היה אפשר למצוא שיטה חדשנית לבנייה קלה של קונסטרוקציות, בלא ברגים או ריתוך, של חברת מודקליק, ומכשיר לניטור מצוקת עוברים בלידה, מתוצרת חברת סייברו מדיקל, הבודק את מידת החמצן בדמו של העובר.

אחד ממוקדי המשיכה בתערוכה היה מצלמת הווידיאו הזעירה ביותר בעולם (קוטרה 16 מ"מ ועוביה 16 מ"מ). המצלמה פותחה על ידי חברת סייטליין טכנולוגיות, הפועלת בשירות אלתם, ושנועדה לסייע לרופאים לאתר גידולים סרטניים במעי הגס. מנכ"ל סייטליין טכנולוגיות, גיורא ברנט, אומר כי המצלמה מורכבת בתוך "צוללת זעירה", הבנויה ככמוסה שאורכה 47 מ"מ.

הכמוסה מוחדרת דרך פי הטבעת, כמו פתילה רפואית, ומשייטת למעי הגס, שם היא מצלמת גידולים חריגים שהיא נתקלת בהם. עד כה נבדק הפיתוח החדש במעי חזיר, והביא תוצאות מעודדות. בתום הבדיקה, שנמשכת כעשרים דקות, נשלפת הכמוסה מן הגוף בלא כאב. יש לחזור על הבדיקה אחת לחמש שנים.

בפיתוח המצלמה שותפים ד"ר אריה אבני מבית החולים בילינסון בפתח תקוה ואבי רון, מהנדס אלקטרוניקה. כאשר תיכנס המצלמה לשימוש רפואי שוטף, היא תחליף את הבדיקה המקובלת כיום לגילוי גידולים במעי הגס, המשביתה את החולים מפעילות ליומיים. בתוך כמה חודשים יושלם שלב הפיתוח. משקיעים מארצות הברית, מאיטליה ומגרמניה כבר גילו עניין רב במצלמה.

כפית שאפשר לאכול. התקציב להפעלת חברה במסגרת החממה הוא כ–300 אלף דולר לשנתיים

מדיה / עקיבא אלדר

"המוסד" בבית הלבן

מסתרי מותו של וינסנט פוסטר, יועץ הבית הלבן, יאריכו לפחות כימי החקירה המייגעת על עסקת המקרקעין וספיחיה

שרמן סקולניק משיקגו הוא יהודי משותק ברגליו. אבל הגורל פיצה אותו בדמיון עשיר ובאצבעות פעילות על המקלדת. היצירה האחרונה שלו עוסקת במסתרי מותו של יועץ הבית הלבן, וינסנט פוסטר, והיא פירסמה את שמו בעמוד הראשון של גיליון ה"וואשינגטון פוסט" מ–4 ביולי. בשיחת טלפון עם סקולניק מתברר כי הוא ברנש תמהוני למדי, שמאחוריו תיאוריות קונספירטיביות על רצח הנשיא קנדי, פרשת ווטרגייט, ומה לא.

הפעם סקולניק יודע את הסיפור האמיתי שמאחורי התאבדותו של המשנה ליועץ המשפטי של הבית הלבן, והוא משתף את מנויי אינטרנט בגילוי המרעיש: תחת איומי סחיטה העביר פוסטר מידע מסווג למוסד הישראלי. המוסד הפקיד מיליוני דולרים מסומנים בחשבון בנק שווייצי שפתח על שמו של פוסטר. בפרשה היו מעורבים גם המרגל ג'ונתן פולארד ומזכיר ההגנה לשעבר קספר ויינברגר. זמן קצר לפני שגופתו נמצאה בפארק פורט מרסי, שבצפון וירג'יניה, הודיעה הילרי קלינטון לפוסטר ידידה כי קשריו עם המוסד נחשפו והוא צפוי לעמוד לדין באשמת בגידה.

"וואשינגטון פוסט" משעשע את קוראיו בסיפורו של סקולניק, אבל המגזין המכובד "פורבס" ביקש תגובה רשמית של הבית הלבן על הקשר הישראלי וחשבון הבנק השווייצי. שגרירות ישראל בוואשינגטון קיבלה פנייה דומה, ו"סנדיי טיימס" הלונדוני הזדרז לפרסם כי מצא סימוכין, כביכול, לנסיעות רבות של פוסטר לשווייץ.

שנתיים ושתי חקירות פדרליות ועוד זוג חקירות של הקונגרס לא סילקו את המסתורין מחידתו של פוסטר ועמו את מעיין היצירות העיתונאיות סביב נסיבות המוות בפארק. משפחת פוסטר האומללה הסכינה עם מסקנתו של החוקר העצמאי הראשון בפרשת וייטווטר, רוברט פיסק, שקבע כי פוסטר ירה כדור בראשו בהתקף של דיכאון. אולם החוקר החדש, קנת סטאר, הצית מחדש את דמיונם של כתבים חוקרים וחוקרים־תמהונים. בחודש שעבר שלח סטאר חוקרים פדרליים לבתי אזרחים באזור הפארק בניסיון להציל מפיהם מידע חדש על אירועי 20 ביולי 1993.

עמותות דוגמת "דייקנות בתקשורת" אינן ממתינות לממצאים חדשים. בעידודו הפיננסי של המיליארדר השמרן ריצ'רד סקייף מפיצה העמותה מידע בליסטי, המלמד שיותר מכדור אחד חיסל את הפרקליט. לחוקרי הארגון ידוע שבעליו של פוסטר נמצאו בתנוחה שאינה מתיישבת עם גרסת ההתאבדות ומחזקת את החשד שהאיש נרצח קודם לכן במקום אחר. העמותה פירסמה באחרונה ב"ניו יורק טיימס" וב"וואשינגטון פוסט" מודעות ענקיות הקוראות לעיתונות לספר לציבור את האמת על חיסולו של פוסטר. המרכז המערבי לעיתונות שבקליפורניה משווק קלטת וידיאו ובה סדרה של קושיות, הרומזות כי החוטים מובילים אל הבית הלבן.

את הגרסאות הקונספירטיביות מחזקת עדותו של חוקר משטרה שפרש, על פעילות מסתורית במשרד של פוסטר שעות אחדות אחרי גילוי הגופה וניקוי השטח ממסמכים. הסנאטור אלפונס ד'אמאטו, שיזם את החקירות המיוחדות בפרשת וייטווטר, ויריבים פוליטיים אחרים של קלינטון, מקפידים להפיח חיים חדשים בפרשת מותו של סגן היועץ המשפטי בבית הלבן, שהיה מופקד מטעם הקלינטונים על תיק וייטווטר. מסתרי מותו של פוסטר יאריכו לפחות כימי החקירה המייגעת על עסקת המקרקעין וספיחיה.

הזרם המרכזי בעיתונות מתקשה לעמוד בפיתוי ולהתנגד להלוויין מהסיפור. עיתונים כמו "וואשינגטון פוסט" נוגעים־לא־נוגעים בו, בעזרת כפפות עבות, דוגמת הדיווח המשעשע על סקולניק התמהוני וקנוניית המוסד. באווירה השוררת בימים אלה בוואשינגטון אין עיתונאי (או פוליטיקאי) מסתכן בכצו אשפתו כשהוא משתף את הציבור בחשדות שנשיא ארה"ב ורעייתו מעורבים ברצח בבית הלבן. בקרוב, אל תתפלאו, על מסכי הקולנוע שלכם.

זכויות אדם / יוסף אלגזי

מהמלחמה למחנה מעצר

כמיליון תושבים נעקרו ב–'94 מבתיהם ברואנדה, הרדיפות בעיראק דחקו אלפי שיעים לאיראן ולסעודיה, בארצות הברית נעצרו פליטים מקובה ומהאיטי. כתבה שנייה על דו"ח אמנסטי

מספר העקורים והפליטים ברחבי העולם הגיע ל–25 מיליון נפש בסוף 1994. דו"ח אמנסטי, שפורסם ביום רביעי שעבר, מציין כי לאחר שמלחמות בין מדינות ומלחמות אזרחים אילצו אותם להימלט מבתיהם, נפלו רבים מהעקורים קורבן למעשי אלימות. היו מקרים רבים שבהם התקשו לקבל מקלט ומחסה בארצות שכנות.

ב–1994 נאלצו כמיליון תושבים מרואנדה לעקור מבתיהם בשל מעשי טבח המוניים שהיו בארץ זו. חלקם גורשו, ואף נטבחו, שעה שהיו מרוכזים במחנות פליטים. אחרים נהרגו בעת מנוסתם, ורבים אחרים מתו ממגיפות ומרעב.

ברצח העם שהתחולל בשנה שעברה ברואנדה נטבחו, על פי ההערכות, כחצי מיליון בני אדם. רובם היו בני שבט הטוטסי, אך היו גם קורבנות מבני שבט ההוטו. פעולות הטבח בוצעו בשיטתיות, בהנהגתם של מפקדים בכירים ופקידי שלטון מרכזיים. תחנות שידור ליבו את ההרג והרצח.

מעשי הטבח החלו בעיר הבירה קיגאלי והתפשטו לכל חלקי המדינה. אנשים, נשים, גברים וילדים נטבחו בבתיהם, וכן בבתי חולים ובכנסיות. הרוצחים השתמשו במכונות ירייה, ברימונים ובמצ'טות. בין הנרצחים אנשי אופוזיציה, פעילי זכויות אדם, עיתונאים, כמרים ונזירות.

דו"ח אמנסטי מונה רשימה ארוכה של כנסיות קתוליות ופרוטסטנטיות שנרצחו בהן בני אדם. ב–11 באפריל בלבד נרצחו 800 בני אדם בכנסייה הקתולית בקיגיגרה. חיילים ואנשי מיליציה חמושים נעלו כ–3,000 בני אדם בכנסייה הקתולית בקיבונגו והשליכו רימוני יד דרך החלונות. רוב האנשים נהרגו, ואלה שביקשו להינצל נורו למוות בעת מנוסתם.

מהאיטי נמלטו ב–'94 רבבות אנשים בגלל מלחמת האזרחים ומקובה ברחו אלפים בשל המחסור, הרעב וההתנגדות למשטר, וסיכנו את חייהם בניסיונות להגיע לארצות הברית על רפסודות רעועות. שלטונות ארצות הברית, שניסו למנוע את הגירתם אליה, עצרו אלפים מהם והחזיקו אותם במחנות מעצר צבאיים.

הרדיפות הנמשכות וההתקפות הצבאיות של שלטונות עיראק נגד האוכלוסייה המוסלמית השיעית בדרום המדינה הביאו להמשך בריחתם של שיעים לעבר איראן. בסעודיה חיים בתנאים של פליטים 20,000 עיראקים שנמלטו מארצם בימי מלחמת המפרץ, לפני ארבע שנים. אלו מביניהם שאולצו לשוב בכוח לארצם נעצרו, עונו, ומיעוטם הוצאו להורג ללא משפט.

ממשלות אירופיות מטילות מכשולים רבים בפני פליטים מבוסניה־הרצגובינה המבקשים להציל את נפשם מהמלחמה הבלתי פוסקת בארצם. ארצות כמו בלגיה, אוסטריה, בריטניה ואוסטרליה מחזיקות פליטים המבקשים מקלט בארצותיהם במחנות ריכוז, עד למציאת פתרון לבעייתם.

פליטים מקובה מנסים להגיע לארצות הברית על גבי רפסודה. שלטונות ארצות הברית החזיקו אלפי פליטים מקובה ומהאיטי במחנות מעצר צבאיים

התעללות בזרים

הדו"ח של אמנסטי מתייחס גם למעשי אלימות נגד זרים בארצות שונות. במדינות רבות באירופה המערבית נרשמו מעשי אכזריות של אנשי כוחות הביטחון נגד זרים המתגוררים בהן, ולעתים אף השפלות על רקע גזעני.

באוסטריה התלונן נאסר פאלוצ'י, אלבני ממוצא קוסובו שביוגוסלביה, כי שוטרים היכו אותו בעת שהיה עצור במרכז המשטרה במזרח וינה. השוטרים סטרו על פניו, בעטו בו ודרכו אותו בעט מאחורי אוזניו. פאלוצ'י קיים בעת המעצר שביתת רעב, לאחר שבקשתו למקלט מדיני נדחתה. בהעדר הוכחות חותכות בנוגע לזהותם זיכה בית משפט אוסטרי ארבעה קצינים סוהרים במזרח וינה, שהתעללו בסורקי.

בגרמניה רוב הקורבנות להתעללות של קציני משטרה ושוטרים היו אזרחים ממוצא לא גרמני וזרים שביקשו מקלט במדינה. שניים מהקורבנות מתו בנסיבות חשודות, בעת שהיו במעצר.

בולנט דמיר, צעיר בן 17 ממוצא טורקי, התלונן נגד קציני משטרה בברלין שבעטו בראשו ובכליותיו אחרי שתפסו אותו בשעה שצייר סיסמאות. בדו"ח רפואי נכתב כי על גופו נמצאו סימני חבלה. שתיים משיניו נשברו, וכך גם אחת מאצבעותיו. אליזור גם, עיתונאי שסיקר הפגנה במרכז המבורג, הוכה בכל חלקי גופו בידי קציני משטרה, לעיני עוברים ושבים.

> **בסעודיה חיים 20,000 פליטים שיעים שנמלטו מעיראק במלחמת המפרץ. אלו מביניהם שאולצו לשוב לארצם נעצרו, עונו, ומיעוטם הוצאו להורג ללא משפט**

שני דו"חות נפרדים קובעים כי קציני משטרה בברלין ובברנדנבורג השפילו ועינו במשך תקופה ארוכה עצורים וייטנאמים, ושללו מהם טיפול רפואי. נגויאן טי, וייטנאמי שביקש מקלט בגרמניה, נעצר ברחוב בברלין בידי קציני משטרה בלבוש אזרחי, שגם היכו אותו. עוברי אורח הם שהזעיקו את המשטרה. בתחנת המשטרה שנגויאן טי הובל אליה המשיכו השוטרים להכותו וגרמו שבר בראשו.

100 וייטנאמים שהתגוררו בבית מחסה ברוסטוק הופקרו על ידי שני קציני משטרה בכירים להסריהם של בריונים גזעניים, שהתעללו בהם עד כדי סיכון חייהם.

גם באיטליה, בצרפת, בשווייץ ובספרד נמצאו קציני משטרה ושוטרים אשמים במעשי עינויים והתעללות בזרים. מופידה קסורי, אזרחית צרפתיה ממוצא תוניסאי שהוחזרה מאיטליה לצרפת, נאנסה בתחנת הגבול שבצד האיטלקי בידי שני קציני משטרה איטלקים. כשהגיעה סוף־סוף לצדו הצרפתי של הגבול, כפה עליה שוטר צרפתי לקיים עמו יחסי מין אוראליים.

שומר אלג'יראי בודק את הזהות של חבר במחתרת איסלאמית. האזרחים נתונים בין הפטיש לסדן

אלג'יריה – רוב הקורבנות הם אזרחים

בעוד שלטונות אלג'יריה דיווחו כי בהתנגשויות בין כוחות הממשלה למחתרות האיסלאמיות המזוינות נהרגו 10,000 בני אדם בשנים '92–'94, מקורות אחרים בארץ זו מסרו כי בהתנגשויות נהרגו יותר מ–30,000 איש.

רוב הקורבנות הם אזרחים, הנתונים בין הפטיש של הוראות השלטונות לסדן של הדרישות שמעלות המחתרות האיסלאמיות. מורים שקראו לתלמידותיהם לחבוש את הצעיף המסורתי ("החיג'אב") בהתאם להוראות המחתרות האיסלאמיות, נעצרו בידי השלטונות. הם הועמדו לדין בטענה שעודדו אי ציות לחוקי המדינה. צעירים חייבי גיוס נדונו למאסר אם נמנעו מלהתגייס עקב דרישת המחתרות האיסלאמיות. אם כן התגייסו לצבא, סיכנו את חייהם. בני משפחות של אנשי כוחות הביטחון נלקחו כבני ערובה בידי המחתרות האיסלאמיות.

בעקבות התקפות שבהן נהרגו אזרחים האשימו כוחות הממשלה והמחתרות האיסלאמיות אלו את אלו בביצוע ההתקפות. במרדפים שמבצעים כוחות הביטחון נגד המחתרות, או כשאלה מבצעות מעשי טרור, רוב הקורבנות הם אזרחים חפים מפשע. רבים מאלה שהוצאו להורג בידי המחתרות הם עיתונאים, אקדמאים, מורים, שופטים, אמנים, עובדי מדינה ואישים פוליטיים, המתנגדים לדרכן הפוליטית ולשיטות פעולתן.

הבימה התיאטרון הלאומי
12 המושבעים – הערב 9.7, ב' 10.7, ג' 11.7 ב־20:30
התחייל ואמנוץ שווייק – הערב 9.7, ב' 10.7 ב־20:30, ג' 11.7
לורדן – תיאטרונטו, הביתוקי ב' 10.7 ב־20:30
פורים לעבבר לבן – תיאטרונטו, הביתוקי: ה' 13.7 ב־20:30, מוצ"ש 15.7 ב־21:00
התינוק של בן שטרית – תיאטרונטו, הביתוקי: ב' 17.7 ב־20:30, ו' 21.7 ב־15:00

הקאמרי של תל אביב
בוטשה – הגולן, 24 הצגות בת"א בלבד, היום 9.7 ב־16:30 וב־20:30, ב' 10.7 ב־20:30
ביקור הגברת הזקנה – הצגות אחרונות 17–20/7 ערב ערב ב־20:30
פולארד – 11–15/7 ערב ערב ב־20:30
קפריסין – בצ. אמריקה, היום 9.7 ב־16:30 וב־20:30, ב' 10.7, ג' 11.7, ד' 12.7 ב־20:30
מעמי – צוחונא ב' 10.7 ב־21:00
הלפרין ולוסטין – באולם הקאמרי יום ד' 19.7 ב־16:30
03 5233335 מנויים 5245211 קאמריסון 5229353

חיפה התיאטרון העירוני
הדוד מקיפטאון – בתיאטרון הערב 9.7 (14) ב־20:30; תיאטרון ב"ש: ב' 10.7 ב־20:30
בני ערובה – חמת 2 הערב 9.7, ב' 10.7 ב־20:30
מוטי קלטום – עולים יום ב' 10.7 ב־20:30
04-620670

תיאטרון באר שבע
שותפי התהילה – טבריה הערב 9.7, ב' 10.7 ב־21:00
פילומנה – ב"ש ה. התרבות, הערב 9.7 ב־20:30
משפט דרייפוס – ב"ש ה. התרבות, ב' 10.7 ב־20:30
הדוד מקיפטאון – תיאטרון ב"ש: ב' 10.7 ב־20:30
07-238278

בית ליסין
ימים קדושים – הצגות אחרונות הערב 9.7, מחר ב' 10.7, ג' 11.7 ב־20:30
אודיפוס לאורחה – הערב 9.7, מחר ב' 10.7, ג' 11.7, ד' 12.7
חוטן – ה. תרבות נתניה מחר ב' 10.7, ג' 11.7, ד' 12.7, ה' 13.7 ב־21:00
03-6916653

האופרה הישראלית-ת"א
סדרת הקיץ הבינלאומית השמונית לצעירים 16.7–19.8 בקונסרבטוריון הישראלי, רח' שטריקר 19
הסרנדה של כרמן, לוציה די למרמור, רוסלקה, ג'אני סקיקי, טוסקה, דון ג'ובאני, ריגולטו.
פרטים וכרטיסים בקופת האופרה
03-6927777

תיאטרון גשר
האידיוט – מוצ"ש 15.7 ב־20:30
טרטיף (בעברית) מאת מולייר – ה' 20.7, מוצ"ש 22.7, א' 23.7, ב' 24.7, ה' 27.7 ב־20:30
החלה מכירת הכרטיסים בכל משרדי הכרטיסים בעיר ובקופת תיאטרון "גשר", בכניסה ליפו העתיקה.
03-5182812

צוותא
זאפה
אולם שוחן דולל – יום ה' 20.7 ב־20:30
אולם עגבל – יום ג' 25.7 ב־20:30
03-5172758

גלריה

התעמלות בוקר

1. מי הם הפסיקונים?
2. מה היא המדינה הצפופה ביותר בעולם?

(התשובות בעמ' 6ב)

לא חייבים לממש את כל הפנטסיות

בגיל חמישים, אומרת אריקה ג'ונג שספרה החדש "פחד חמישים" רואה עתה אור בעברית, עוד חשוב לחלום, אבל אפשר כבר להתחיל להירגע. מצד שני, הספר החדש נפתח בביקור בחוות הרזיה

מאת רותה קופפר

ב"פקס ללא רוכסן" (A zipless fax) משולתה של אריקה ג'ונג נמסר סיכום קורות חייה של הסופרת. בספרה האוטוביוגרפי "פחד חמישים", הרואה עתה אור בישראל בהוצאת זמורה־ביתן, מקבלים גרסה מפורטת ופילוסופית בהרבה של אותו הדבר. הספר הזה, השמיני של ג'ונג, מתחיל בדור של הסבים שלה, עובר דרך הוריה (כל אחד מקפיד על גרסה שונה מעט), מתמקד בעיקר בה, במאהביה ובבעליה וממשיך עד בתה מולי. ב"פחד חמישים", כפי שמסגיר השם, יש התייחסויות רבות לספרה המצליח ביותר "פחד גבהים", שחולל סערה ואי נחת רבה ומכר עד היום לא פחות מ־12 מיליון עותקים. אם איזודורה וינג ייצגה, ברב־מכר משנות השבעים, את נקודת המבט הנשית של אשה סוערת בשנות העשרים לחייה, אריקה ג'ונג מייצגת כאן את אותה האשה (תמיד דובר על הקשר המאוד קרוב בין הסופרת לגיבורת הספר) כעבור שלושים שנה, כשהיא מיושבת ושלווה.

תחושת אכזבה מבצבצת כבר בתחילת הספר, למקרא הקטע הבא: "מה קרה לי בחלק השני של חיי? קיבלתי את עצמי בחזרה, ומצאתי חן בעיני עצמי. זכיתי בהומור, באינטנסיביות, באיזון שידעתי בילדותי. אבל זכיתי בזה עם רוח נקי. קראו לכך שלווה. קראו לכך חוכמה. ידעתי מה חשוב ומה לא. האהבה חשובה. אורגזמה אינסטנט – לא". מיד מתגנבת הזרדה ללב, כי גם המתריסה ושלוחת הרסן שבנשים מתכנסת לקראת גיל המעבר באיזו קנבייה צדקנית. התגובה של ג'ונג לכך, שנמסרה בשיחה טלפונית ממשרדה בניו יורק, כמו שאר העדויות, היתה מעודדת.

"כשאנשים אומרים 'מיך אני חושבת עליה', כתבת על המאהב האיטלקי שלך. בשביל אנשים רבים, כשאומרים 'מיך' חושבים דווקא על אריקה ג'ונג. מה הם אמורים לעשות עם העמדה השמרנית שאת מציגה בספר החדש?

"זאת לא עמדה שמרנית ואין סתירה בין מה שכתבתי ב'פחד גבהים' ובין מה שאני טוענת ב'פחד חמישים'. חשוב וצריך שיהיו פנטסיות. לא חייבים לממש את כולן. אחרי שמממשים את חלקן, אפשר להגיע בשלווה למקום אחר שבו את ישות מינית חיה ומתפקדת מבלי לדרוך את עצמך לתוך מערכות יחסים אימפולסיביות. אפשר ליהנות ממין בצורה שקולה, המתבססת גם על מחשבה ולא רק על דחף רגעי. בשביל הדור שלי, המיניות הבושה והמודחקת היתה חשובה ומאוד משחררת. בשביל הדור הצעיר היום היא כבר לא כזאת. ישנם שלבים שונים בחיי האשה, כמו אצל הגבר, וההתנסויות המטורפות הן דבר בריא ובלתי נמנע. תהיה זו בושה לא לעבור את זה, וכמו שאמרה הסופרת קולט (שתמיד היתה מודל לחיקוי בשבילי), 'לעולם אל תמותו תהיה'".

באופן שבו את מתארת את משפחתך ובבחירה לעסוק בסיפור המשפחה שלך עולה תחושת המחזוריות, שבעצמיה כולנו הופכים להיות ההורים שלנו. אין בזה משהו מורשה? האם אין תמורות באישיות שלנו?

"מתאים לבני 20 ו־30 לחשוב שאפשר להתרחק מזה. בשנים האלה יוצרים זהות נפרדת. אבל אחרי שעושים את זה אפשר לחזור, בהומור ובבגרות, אל אותם דברים. את יודעת שאת לא כמו אמך, ובכל זאת, באופן אירוני, את בדיוק כמוה. בגיל 50 מבינים מאיפה את ומאיפה באת. מעולם לא חשבתי על חייה של סבתי, למשל. הסבא תמיד דיבר בשמה. עם כתיבת הספר ראיתי אותה בעיניים אחרות. ראיתי אותה כאשה שדוכאה, וכבן אדם אחר. גם זאת דרך לחזור אל הדורות הקודמים".

50 הוא לא גיל קצת מוקדם לסיכומים?

"בכתיבת אוטוביוגרפיה תמיד מחכים עד הרגע האחרון. כותבים כשכבר מאוד זקנים ולא זוכרים שום דבר ממילא. עדיף אולי היה לקרוא למה שעשיתי 'זיכרונות באמצע החיים', מין סיכום קצר ברצף של המשכיות. אולי אכתוב סיכום נוסף כעבור עשרים שנה, ועוד אחד עשרים שנה אחריו ואת האחרון בגיל מאה. לדעתי, יותר מעניין לכתוב באמצע החיים, בנקודה שמקבלים את העובדה שלא נחיה לנצח".

בספר את מספרת שאביך מאוד מוטרד מכך שמאשימים אותך בפורנוגרפיה, ואילו את מציעה לו להתעלם מהביקורות. בספר הזה אין תיאורי מין בכלל, תדמה שגם את התחלת לשים לב למה שכותבים עלייך.

"קודם כל לעניין הביקורות: מובן שאני מתייחסת לביקורות, אף על פי שגם הביקורת הכי אינטלקטואלית היא כבר לא רלוונטית, קוראים אותה אחרי שהספר כבר נכתב. את הספר הנוכחי קיבלו בארצות הברית ובבריטניה בחום רב. קיבלתי גם ביקורות לא טובות בהבנה. אבל 'פחד גבהים' באמת גרם למבקרים ודיגנו. מדובר היה בהשמצות ובעלבונות לשמה. התגובות היו כל כך נמרכות והריפות שהן גבלו באנטישמיות ובאנטיפמיניזם. היחס של הביקורת אליי היה כל כך מוקצן שאף נכתב על זה ספר שנקרא 'The Politics of Literary Reputation: The Example of Erica Jong'. אין לי ספק ששום גבר לא היה זוכה ליחס כזה, כפי שנדמה לי שאף הוצאה לאור בשום מדינה לא היתה מציבה דרישה כמו שהציבו לי בגרמניה בתחילת הקריירה שלי".

ג'ונג מספרת שבגרמניה סירבו לפרסם את "פחד גבהים", בגלל הפנטסיות המפורטות בו על הרייך השלישי. היא מזכירה את האובססיה של איזודורה וינג, שוכר רצח היהודים וההיסטוריה של גרמניה לא הרפה ממנה כשביקרה שם, וקושרת אותה עם סירובם של המו"לים הגרמניים להוציא את הספר לאור. "הוצאה אחת", היא מספרת, "דווקא הסכימה לפרסם את הספר, בתנאי שאצנזר כל מה שכתבתי על גרמניה. סירבתי, אבל הסכמתי לכתוב הקדמה ובה הסבר על היחס של יהודי אמריקה לשואה. הם לא הסכימו, וזה נשכח. לבסוף פירסמה אותו הוצאת 'שישר פלוג', ומאז הוא נמכר במיליונים. כל קיץ מוציאים עוד מהדורה שלו בגרמניה".

"ולעניין הפורנוגרפיה. הסיבה שאין תיאורים מיניים היא לא שאני מפחדת להיתקל בביקורות: קודם כל, אין לי ממה לפחד. איש לא יתקוף אותי על כך היום, זו תקופה אחרת בספרות. פעם היה חשוב לשבור את המאבו בקשר לצביעות שבמיניות, במיוחד זו הקשורה לאשה. בגלל כל המודקים שקמו ל'פחד גבהים' והסבר שנפרץ, הקונוונציה הספרותית כבר לא מזדעזעת מחשקים מיניים כתובים של נשים. שנית, עכשיו מעניין אותי להתעסק בטאבו אחר, הצביעות שביחס לאתניות בארצות הברית ובמיוחד ליהדות. כולם עסוקים עכשיו בלהדגיש את האתניות שלהם. אז מה אנחנו מרצים? נשים יהודיות המציגות את האתניות של האפרו־אמריקאיות, ולא מכירות את זו שלהן. אני, לעומת זאת, עוברת על ספר המתעד את שורשי היהודיים".

את מצהירה שהגעת להשלמה עם עצמך במחצית השנייה לחייך, ומצד שני את עסוקה – כמו סופרות פמיניסטיות אחרות שמגיעות לסביבות הגיל הזה (פיי ולדון, למשל) – בבריאה החיצונית שלך ובזה של דורות הנשים "יחושות, הרזות והבלונדיניות" ממך. הספר אפילו מתחיל בנסיעה לחוות הרזיה.

"אי אפשר לתאר את החיים בגילאי ה־40 וה־50 בלי לכתוב על זה. אני כנה, ואלה רגשות שעוברים לי בראש. אני מודעת לכך שיש דור שבא אחרי והוא צעיר יותר: הבת שלי היא ג'ינג'ית יפהפייה ומושכת, היא גבוהה ממני, רזה ממני, וגם אם ארצה אין מקום לתחרות בינינו. לכן, במקום להתעדרות בנשים צעירות ממך – ובכך רק להמשיך את הסטריאוטיפ שהודבק לנשים – צריך ללמד אותן, לשמש להן דוגמה. מה שבתי צריכה ממני היא שאהיה איתנה כסלע, כי היא עוברת את כל התהפוכות הרגשיות שלה עכשיו. היא לא צריכה להתרכז בי, אלא לחוש שהקיום שלי נועד לתמוך בה. לכן היא גם לא קוראת את ספריי, האין לזה קשר למידת ההשפעה שלי בהם. אגב, מסקר קטן ולא אקדמי שערכתי בין חברי הסופרים, גיליתי שאף אחד מילדיהם לא קורא את ספריהם.

"ולא רק בתי זקוקה ליחס הזה ממני: כל הנשים הצעירות זקוקות לזה מהדור הבוגר. אם אשה חיה רק בשביל הגבר שלה, בגלל הפחד שאשה צעירה ויפה תיקח אותו ממנה, ואין לה עוצמה מלבד יופיה – היא תתחרה בנשים אחרות. עיקרון פמיניסטי חשוב הוא ללמד את הדור הבא ולעמוד לצד הנשים הצעירות, והטרנספורמציה חשובה – בחלק השני של החיים – היא לתת מעצמך לאנשים ולהוכיח שהם יכולים ללמוד ממך".

ג'ונג. "הקונוונציה הספרותית כבר לא מזדעזעת מחשקים מיניים של נשים"

פרץ קיר מקלקר והוריד למילוא את היד

לכבוד הפתיחה של "פלאנט הוליווד" הגיע ארנולד שוורצנגר לתל אביב. העובדה שהשלוחה שעל החוף נפתחה כבר לפני חודשיים והמסעדה עצמה, הנמצאת מתחת למלון "ימית", עדיין בבנייה, לא הפריעה למארגני האירוע

מאת מיכל פלטי

מה מוביל קבוצת אנשים ביום חם במיוחד בקיץ אל הפיגומים שמתחת למלון "ימית" – ואף גורם להם לשבת שם כשעתיים? ארנולד שוורצנגר. הענק המבוקש ביותר בעיר הסרטים הגיע עכשיו לישראל כדי לחנוך את מסעדת "פלאנט הוליווד", הנמצאת מתחת למלון "ימית", על חוף הים בתל אביב. העובדה שהסככה ממול, שהיא שלוחה של המסעדה, נפתחה כבר לפני חודשיים ושהמסעדה שמתחת למלון עדיין בשלבי בנייה והיא מכוסה פיגומים, לא הפריעה ליוזמי האירוע. העיקר ששוורצנגר (השותף ברשת המסעדות העולמית) בא. הפוליטיקאים, היזמים, כוכבי מדורי הרכילות וכותביהם התייצבו בהמוניהם.

"פלאנט הוליווד", רשת מסעדות בינלאומית, היא הגרסה הקולנועית לרשת "הארד רוק קפה", המשתייכת לעולם המוסיקה. בראשה עומד המסעדן רוברט ארל ושותפים בה, בנוסף לשוורצנגר, ברוס וויליס וסילווסטר סטאלון. על הקירות תלויים חפצים השייכים לכוכבים הוליוודיים מהעבר ומההווה, ובעיקר דברים השייכים לשותפים, מן הסתם (מה שמכניס תצוגה מרשימה של כלי נשק על הקירות).

זאת לא הפעם הראשונה שנוצר קשר בין אוכל טוב לכוכבים הוליוודיים. מבקר המסעדות של "הארץ", דניאל רוגוב, טוען שגם אם הקשר נראה מקרי הוא אפשרי. במסעדת "טרייבקה גריל" בניו יורק, למשל, שותף רוברט דה נירו, והיא אחת המסעדות הטובות בארצות הברית. קשריו של דה נירו עם המסעדן דרו ניוזפוינס, שלו כמה מסעדות שבהן הוא משתף כוכבים הוליוודיים רבים, הניבו את השותפות הזאת. "מסעדות הכוכבים" נפוצות בעיקר בניו יורק, במיאמי ובלאס וגאס. "אומרים שאלו המסעדות המצליחות בעולם, אני לא בטוח שזה נכון, אבל מה שברור הוא שההשקעה בהן עצומה", אומר רוגוב.

לישראל הגיעה משלחת משולשת: המסעדן רוברט ארל, יו"ר "פלאנט הוליווד", מפיק הסרטים קית באריש וארנולד שוורצנגר. "חשוב לנו לפתוח סניף בתל אביב אפילו לפני פאריס ובוורלי הילס", הכריז באריש מעל במת הפיגומים המאולתרת, אך לא פירט מדוע.

את פני המשלחת קיבלו טנק המבצעים של "בוק" שחנה על המדרכה מול הכניסה, ברוד של צלמים, מבוי תוכניות בכבלים, עיתונאים, אלפי אמהות שאפתניות שרצו "רק לקרב את הילד" והמוני ילדים שעמדו מעולפים בחום כדי לראות את "המורף", שהפך את עורו והיום הוא אחת הדמויות החביבות ביותר בעיר הסרטים.

מה לא הכינו לכבוד שוורצנגר? הטקס רב הרושם הקבוע, הנראה יותר כהיערכות של עיירת חוף נידחת לבואו של גביר, כלל שני אמיצים שירדו באמצעות סנפלינג על דופן המלון, ופרשו שלט ובו כתוב: "שלום ארנולד שוורצנגר"; מאתיים יונים מסכנות שנדחסו לתוך ארגז כדי שהאורח יפריח אותן בבוא העת, ולמרבה הבושה סירבו לצאת מהקופסה ברגע המכרע; ורמקולים ענקיים הרעידו את כל הטיילת עם מוסיקת טכנו.

על שפת הים נבנתה במה מאולתרת ועליה עמדה הדוגמנית מיכאלה ברקו, שהוזמנה לשעשע את הקהל לפני הגעתו של האורח, ועשתה את כל המאמצים לבד לא את תפקידה. זאת לא משימה קלה לכל הדעות, אבל ברקו באמת השתדלה: "אתם לא נראים לי מספיק שמחים. באים לכאן היום אורחים מאוד מאוד חשובים", הסבירה בטון של גננת. אחר כך עברה לקו מעשי יותר, "מה אני צריכה לעשות כדי שתשמחו, להוריד חולצה? בעוד שעה במלון אני אוריד חולצה, חי חי חי".

שוורצנגר הגיע מלווה בעשרים אנשי "הארלי דייוידסון", שהסכו את התנועה בטיילת למשך שעתיים. הוא הובל אל מאחורי הקלעים והצטווה לשבור קיר מקלקר כדי לעלות לבמה ("לפרוץ", בלשון האיגרת שנשלחה לעיתונאים). רוני מילוא הזמין אותו לתחרות הורדת ידיים, שבה הפסיד כמצופה. "ניצחתי ואני רוצה את הפרס שלי", הסביר שוורצנגר בהבלגות, ומילוא העניק לו מפתח מוזהב גדול לעיר תל אביב. בכך הפך גם שוורצנגר ליקיר העיר (אולי זה יגרום לכמה אורחים לחשוש לחייהם ולחצות כתום).

לאורך כל הטקס שמר הכוכב השווה 50 מיליון דולר על מצב רוח טוב, על לבביות ועל נימוס. הוא סיפר לנוכחים על ביקורו הראשון בישראל ב־1978, כשעוד לא היה מפורסם, ולא הרחיב את הדיבור על כך שמנחם גולן לא קיבל אותו אז לתפקיד בסרטו, אף ששוורצנגר איים: "I'll be back ואהיה כוכב ענק".

על מפגשיו עם ראש הממשלה יצחק רבין (או "איציק", כפי שמכנה אותו הכוכב) סיפר בקצרה. הוא לא שכח להודות למעריצים ולעיתונות על האהדה הרבה שהם רוחשים לו, ואז נעלם. כמזכרת השאיר את הפיגומים המכוערים של "פלאנט הוליווד" מתחת למלון ימית, ואת הסככה הטיפשית שעל החוף ממול, ששום דבר בה לא פועל כמו שצריך.

תצלום: עדי שדו

באו לראות את "המורף", קיבלו את יקיר העיר תל אביב

שני מנצחים ישראלים עלו לגמר תחרות לנארד ברנשטיין לניצוח

שמונה מתוך 16 המתחרים בגמר התחרות החדשה לניצוח על שם לנארד ברנשטיין נבחרו בשבוע האחרון, וביניהם שני ישראלים: נועם ייני וג'יול ברדור.

ייני ניגש לסיבוב השני של השלבים המוקדמים, שהתקיים בשבוע שעבר בלונדון. בסיבוב זה השתתפו 20 מתחרים – כולם מנצחים מקצועיים בתחילת דרכם. ייני נבחר להשתתף בגמר עם עוד שלושה מתחרים: מהולנד, מבולגריה ומארצות הברית.

ברדור עלתה לשלב הגמר, שיתקיים בירושלים בתחילת אוקטובר, ללא מבחנים מוקדמים. היא עלתה על פי חוות דעת של השופטים ושל נגני התזמורת הסימפונית של לונדון, שהכירו אותה מעבודתה המוקדמת אתם. הסיבוב הראשון של התחרויות המוקדמות התקיים כמה ימים קודם לכן בוינה, ובו נבחרו שלושה מתחרים: מנצחת מסין והמנצחים מגרמניה ואוסטריה.

תחרות ברנשטיין קנתה לה יוקרה רבה עוד לפני שהחלה, בזכות הפרסים הגבוהים שיחולקו בה – 25 אלף דולר לכל משתתף שיהיה ראוי לכך, ללא הגבלה; בזכות הרפרטואר התובעני הנדרש מהמתחרים (20 יצירות סימפוניות, בהן מהקשות ביותר ברפרטואר); בזכות הדרישה למקצועיות מוכחת בתחום הניצוח ולמרות הגבלת הגיל ל־37.

המתחרים הבאים ייבחרו על ידי צוותי השופטים הבינלאומיים, שיבחנו אותם ביפאן, בארצות הברית ובירושלים. בין נותני החסות לתחרות מציינים חברות ההקלטה סוני ודויטשה גרמופון, מרכזי האמנות קנדי ולינקולן בניו יורק וקרנות רבות.

נעם בן זאב

נקבעו העולים לשלב הבא בתחרות תכנון משרדי ראש הממשלה והחוץ

צוות של עשרה שופטים בראשותו של האדריכל הישראלי אדם מזור, קבע מי מהאדריכלים המתחרים על פרויקט תכנון מבנים חדשים למשרדי ראש הממשלה והחוץ יעלו לשלב הבא. בצוות שותפים גם שלושה אדריכלים זרים: אלדו גורגולה, שתיכנן את קריית הממשלה באוסטרליה, ג'יימס פריד, האחראי על בניין מוזיאון השואה בוואשינגטון, וריצ'רד מאייר, שתיכנן את מוזיאון גטי בלוס אנג'לס.

שני הבניינים יוצרים יחד נדבך ראשון בתכנון החדש של קריית הממשלה – קריית בן גוריון – שהיא חלק ממתחם קריית הלאום שנכללים בו הכנסת ובית המשפט העליון.

מנהל מינהלת ההקמה של קריית הממשלה ובתי המשפט, יואל אופיר, מסר כי לשלב הבא עלו המשרדים שוקן אדריכלים – הלל שוקן ודניאל אסייג בע"מ; י' גולדנברג־מ' בוכמן; עדנה ורפאל לרמן; אריה ושלמה רחמימוב; פטר קינן ושמעון פלצר עם אריה ויונגל, אבנר שוורצמן, דני מונק; קולקר־קולקר־אפשטיין אדריכלים בע"מ, עם דונלד שמידט וא' ג' דיאמנר והנולדשמיט אבנר קומרני; ורם כרמי ושות' אדריכלים.

לשיפוט שובצו המודלים שהגישו המתחרים בדגם של ירושלים, המשמש בסיס להערכת תוכניות בינוי חדשות בעיר. האדריכלים הזוכים ייבחרו בתוך שלושה חודשים.

שירות "הארץ"

"המיליון השביעי" בערוץ 1

הסרט "המיליון השביעי", שהופק על ידי חברה הולנדית של הישראלי בני ברונר בשיתוף הטלוויזיה הישראלית, העוסק בישראלים ובשואה על פי ספרו של תום שגב, ישודר בערוץ 1 בתחילת אוגוסט. הסרט יוקרן בשני חלקים, בשני ערבים רצופים. לאחר החלק הראשון יתקיים דיון בהנחיית דן מרגלית.

ספרים חדשים. "מאהב מושלם" מאת רות אלמוג ואסתר אטינגר ראה אור בהוצאת כתר, תחת שם המחבר אלמוג אטינגר. נערה שנרצחת בספריית האוניברסיטה העברית, תמונת דיוקן של אשה שנגנבת מגלריה ומיליונר קנדי שבא פתאום לירושלים הן אחדות מהתעלומות שרוחה בלומנטל חוקרת. מאהב מושלם הוא החוט המקשר בין כל התעלומות. "השיטפון" מאת יבגני זמיאטין יראה אור בקרוב בהוצאת בבל. זמיאטין נחשב לאחד מהסופרים המרכזיים בספרות הרוסית המודרנית. בשנות העשרים, בעקבות פרסום הרומן האנטי־אוטופי "אנחנו", נודה ממרכז הבימה הספרותית, ואחר כך גלה לצרפת ויצירותיו נאסרו לפרסום. רק בחסות הפרסטרויקה של שנות השמונים חזרו להתעניין בו ברוסיה. "השיטפון" הוא רומן קצר שבמרכזו סופיה, אשה פשוטה מהפריפריה, והפשע הבלתי נמנע שבו היא מעורבת. תירגם מרוסית פטר קריקסונוב.

פרס ל"אקסודוס: המסע אל הר האלוהים". הסרט "אקסודוס: המסע אל הר האלוהים" בבימויים של אלון בר ואייל בן נון, שמתאר ניסיון לאתר את הר סיני, זכה בפרס הראשון בקטגוריית סרטי התעודה בפסטיבל לקולנוע ים תיכוני בסיציליה. השתתפו בפסטיבל סרטים ממדינות הים התיכון, בהן לוב, אלג'יר, לבנון, תוניס, מרוקו, מדינות יוגוסלוויה לשעבר, אלבניה, מקדוניה, איטליה, צרפת וספרד. הסרט זכה בפרס הראשון בפסטיבל קזבלנקה במרוקו לפני כשנה וחצי וכן בפרס ההפקה של המכון הישראלי לקולנוע בשנה שעברה.

פרסי קול המוסיקה לאמן הצעיר

הזמר אביהוד אורנשי זכה בפרס ראשון בתחרות קול המוסיקה לאמן הצעיר '95 בקטגוריית נגינה בכלי נשיפה מעץ. בתחרות השנה השתתפו ארבעים אמנים צעירים, מתוכם פסנתרנים ומתוכם נשפנים. ועדת השופטים, בראשות פרופ' אלכסנדר תיר, העניקה לאייל עידהבר פרס שני ולאבנר פניק פרס שלישי, שניהם חלילנים. השלושה הופיעו בשלב הגמר של התחרות עם התזמורת הסימפונית ירושלים רשות השידור, בניצוחו של דוד שלון.

בתחרות הפסנתר החליטה ועדת השופטים, בראשות אבי הבני, שלא להעניק פרס ראשון, וארבעה זוכים התחלקו במקומות השני והשלישי. את הפרסים העניק ביום חמישי יו"ר הנהלת התחרות מיכה ינון, בקונצרט הסיום בירושלים.

עירית רוזנבלום

מחזהו של יהושע סובול, "גטו", מועלה בימים אלה ביפאן. בסוף ההצגה הראשונה הגיח כל אחד מחברי הלהקה, 50 במספר, פרח לבן על הבמה, לזכר קורבנות השואה. "גטו" תורגם לשפות רבות והועלה בערים שונות בעולם, אך זוהי הפעם הראשונה שהוא, ומחזה ישראלי בכלל, מועלה ביפאן, ביפאנית. סובול, שהשתתף בהצגת הבכורה (ב־25 ביוני) הגדיר את ההפקה היפאנית כאחת ההפקות הטובות של המחזה. ההצגה סוקרה בעיתונים המרכזיים ביפאן ובשלוש תחנות טלוויזיה. "גטו" יועלה בקובה ובטוקיו בסך הכל 31 פעמים, עד סוף אוגוסט.

ציפי שוחט

מתכון חמשת המצרכים / נירה רוסו

פאי קוקטייל פירות ושמנת

שוב מתכון קצר בהדר של שרית גמליאל, הפעם בהשבת קלתית פאי מוכנות שנמצאות בכל סופרמרקט, העשרות מפירורי ביסקוויט (לא מבצק נא).

המצרכים:

- 1 קופסת שימורי קוקטייל פירות
- 3 גביעי שמנת חמוצה
- ⅔ כוס סוכר
- 1 כפית תמצית וניל
- 1 קלתית פאי מוכנה

אם אינכם מוצאים קלתית מוכנה, הכינו קלתית פאי לבד מ־½ ספל פירורי ביסקוויט, ½ חבילה חמאה נמסה ו־¼ כוס סוכר. ערבבו הכל והדקו אל תחתית וספנות התבנית.

הכנה:

1. מסננים את הפירות המשומרים ומפזרים על הקלתית.
2. מערבבים שמנת, סוכר ווניל, ויוצקים על הפירות.
3. אופים 25 דקות בחום בינוני (160–170 מעלות).
4. מצננים היטב במקרר, ואפשר לזלף על הפאי מעט ליקר פירות: גוזאנטרו, אמארטו, קאסיס, ויליאמס וכו'.

مكبّر من الأصل

هكذا من الأصل

גלריה

בשביל זה יש ביבי

"סקס אוכל בסוף אהבה ושנאה" – רפי פרסקי. אהרן אליעזרי: גיטרות, קלידים, קולות; גברדר אלישר: תופים, כלי הקשה, קולות; שמיל פרנקל: בס, קולות; הפקה מוסיקלית: סיימון ויינשטוק. אן־אבוטי

עברי
גידי אביבי

רפי פרסקי מאמץ בתקליטו השלישי פרסונה של מי שכבר ראה הכול: העולם נפרש לפניו כסדרה בלתי סופית של מקרים ואירועים שחוזרים על עצמם פעם אחר פעם. ב"עולם קטן", השיר הפותח, הוא מוליך עוצים בטלוויזיה.

הזמינות הגדולה של מקומות ואנשים מרוחקים אינה מסתיימת בגילויים חדשים, אלא כשינה עמוקה. בשיר הנושא, "סקס אוכל כסף", הוא אמנם מביע תקווה להתחדשות, אבל השיר כמו מבטל את עצמה: השורות החזקות, הקליטות יותר, מצביעות על החיים כתהליך מייגע ומחזורי, שבו כולם רוצים ואומרים אותם הדברים.

העמדה הזאת, מעין שילוב מודרני של קוהלת ושל בעל סוד ותיק בעיתון, אינה מוצלחת כנקודת מוצא לתקליטי רוק. היא טובה לשיר או שניים בתקליט (כפי שלו ריד ובוב דילן כבר לימדו אותנו), אבל כאשר היא מנסה להתפרש על פני תקליט שלם, היא מתפוגגת מחוסר עניין; מאחורי הטון המשועשע שפרסקי מאמץ כאן מסתתרת עייפות גדולה. יש המון מלים בתקליט של פרסקי – הוא יוצא אחרי תקופה ארוכה יחסית של שתיקה – אבל אין בו תחושה של רעננות, של זווית התבוננות חדשה: בשביל ללמוד שהחיים גדושים בבנליות ובכחזניות לא צריך את פרסקי; בשביל זה יש ביבי.

"סקס אוכל כסף אהבה ושנאה" מגלה מחדש את האיכויות שהפכו את פרסקי כבר מתקליט הבכורה שלו לטרובדור מרתק: הוא יודע מה הוא רוצה לומר והוא יודע איך לומר את זה; הוא מודע לכוחות שהעולם מפעיל עליו, ושיריו הם ניסיונות להפעיל כוח מתוך בחירה. הבעיה של התקליט החדש היא תחושת האוטומטיות של התהליך: כמו מגיש בגל"צ שמרוזה על סדרה ארוכה של פקקי תנועה, פרסקי מנסה לשעשע כאן את עצמו, להוכיח שהוא יכול למצוא מלים חדשות לתיאור מתמשך של תופעה מחזורית, קבועה. יש משהו סטטי ומוגבל מאוד בתקליט הזה: הוא מדבר הרבה, אבל נוסע לאט.

הזעם והייאוש שהפכו את תקליט הבכורה של פרסקי נעלמו או שכבו מעט. במקומם באה עמדה אירונית, מרוחקת: פרסקי יושב על שפת הרחוב ומתבונן באנשים. האופטימיות של פרסקי האיש יפה כשלעצמה – תמיד יש מקום לתקווה – אבל היא אינה מסייעת לפרסקי היוצר או הזמר. מהמקום שבו הוא יושב, כולם נראים לו דומים. מבחינה יצירתית, כמו מבחינה פוליטית, אירוניה עשויה להיות משחררת אבל גם שמרנית ומגבילה. במקרה של פרסקי היא מגבילה אותו לזווית הסתכלות צרה מדי. ממעוף המסוק ייתכן שכל המכוניות נראות כמו שור של נמלים, אבל לגילויי הכעס או התקווה של כל אחד מהנהגים יש אופי וייחוד משלהם; פרסקי אינו מצליח לגלות אותם.

זה אינו תקליט רע. הוא מופק יפה, יש לו צליל רענן של גיטרות, ואפילו העטיפה שעיצב יהודה דרי קשובה לשירים, אבל התקליט החדש כמו מתעלם מגובה הרף שפרסקי הציב בעבר: הוא מנסה לנתר נמוך מדי, מעט מדי. הוא מגלה פעם נוספת את המיומנות הטכנית של פרסקי, את יכולתו כמעצב של שירים; מה שחסר כאן היה הקפיצה שהופכת את הקרטוריזי לאמנותי, ההסתכנות שמעניקה לתקליט משקל ותוכן שחורגים מסגנון לשם סגנון. החיבוק של "סקס אוכל כסף אהבה ושנאה" הוא בהחלט רחב, יפה כשלעצמו, אבל דווקא העיקר חמק ממנו.

עיצוב / אריה ברקוביץ

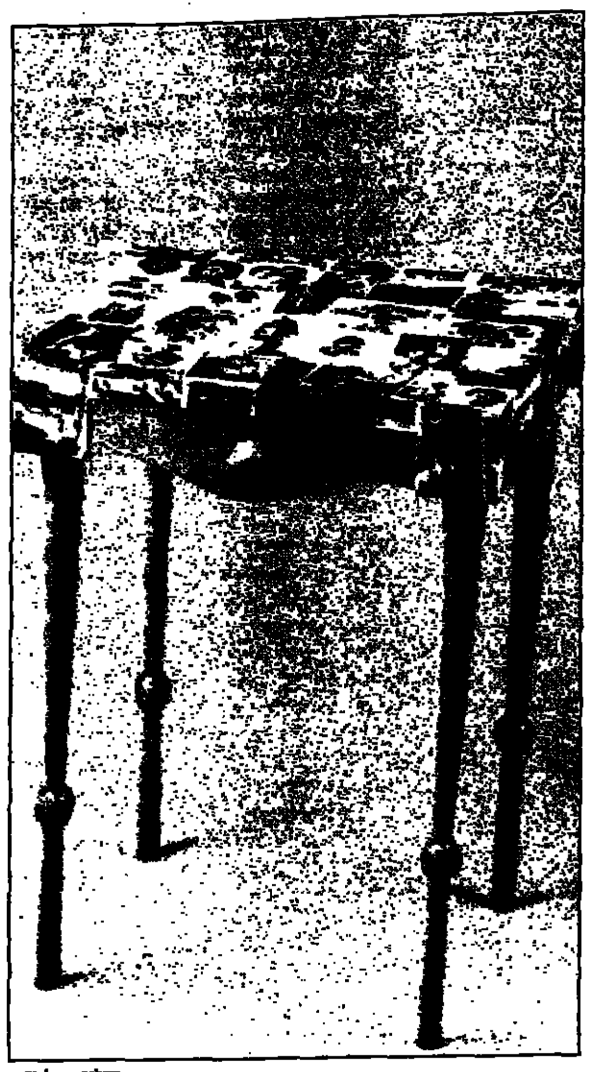

צילום: אייל בדייר

שולחן כאמירה אירונית

בין כל התיאוריות המלוות את תולדות העיצוב יש המצדדים בעיצוב פונקציונלי המשרת את הצרכן בנוחות וביעילות, ללא תוספת קישוטית. עם נושאי הדגל של תפיסה זו נמנים אנשי הבאוהאוס. תפיסה אחרת רואה במוצר לא רק חפץ שימושי, אלא אלמנט שאפשר להתקשר אליו רגשית, לחבר לו דימויים ולהביע באמצעותו אמירות אישיות, חברתיות ופוליטיות; כמעט אמנות פלסטית, אבל עדיין חפץ שימושי ולא אמנות לשמה.

טלי קרייתי יוצרת מוצרים באור האמירה האישית. היא לא שוכחת שהיא מטפלת במוצר שימושי, שולחן למשל, אבל היא משלבת בו תמונות משפחתיות שלה ומשתפת אותנו, המשתמשים במוצר, במיתולוגיה האישית שלה כיוצרת. במבנה הפיסי של השולחנות משתמשת קרייתי בצורות מוכרות, אבל יוצרת קומפוזיציות לארצפיות המצרפות אמירה אירונית למושג שולחן. גם גופי התאורה שלה יוצרים דיאלוג עם עולם העיצוב והאמנות, תוך התייחסות מושגית לעולם החפצים ולמסורות שאותן נועד לשרת. העבודות מוצגות בגלריה לעיצוב בעין הוד.

45 כלבי תחש

דייוויד הוקני פתח בשבוע שעבר תערוכה בעיירה סלטר שליד ברדפורד, עיר הולדתו באנגליה, ובה 45 ציורים חדשים – כולם של שני כלבי התחש של האמן, סטנלי ובודגי, בני שש. זאת התערוכה הגדולה ביותר של הוקני מאז הרטרוספקטיווה שלו שהוצגה ב־88' בלוס אנג'לס, והיא תוצג ב"גלריה 1853" עד סוף ספטמבר.

שירות "הארץ"

עודפים

פאלומה פיקאסו בסברינה

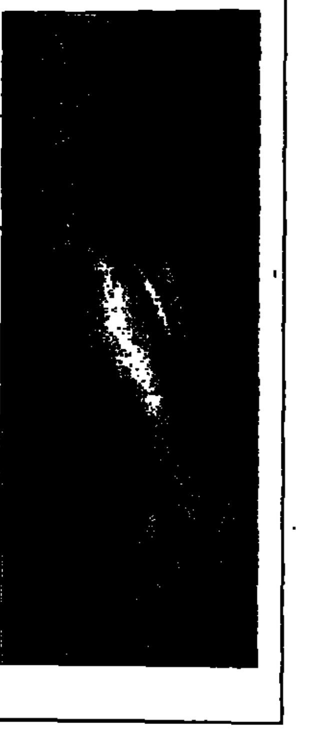

מפעל הטקסטיל גיבור סברינה מייצר בארץ את גרבוני הקיץ המשווקים בעולם כמותג של פאלומה פיקאסו. ברשתות המובילות בגרמניה נמכרים הגרבונים ב־22 מארק – כ־47 שקלים; אותו מוצר נמכר בארץ כעודפי יצוא ב־14.5 שקלים בלבד. הגרבונים, במידות 36–38 עד 44–46, עשויים 89% פוליאמיד ו־11% לייקרה ומשווקים בחום, ורוד בהיר ואפרסק. להשיג, עד גמר המלאי, ברשתות השקם, כיתן סנטר, קראוס, שופרסל ובחנויות המפעל של סברינה ברחוב הברזל 19, אזור התעשייה, רמת החייל, תל אביב; רחוב היוצרים 6, אזור התעשייה, כפר סבא; רחוב הכדר 5, אזור התעשייה הישן, נתניה; אזור התעשייה הצפוני בקרית שמונה, צומת גיבור.

יעל אפרתי

יין לבן יבש עם שניצל וינאי

במשך עשרים שנה הייתי משוכנע שהיינות המתוקים של אוסטריה הם רק לעתים נדירות, אם בכלל, טובים כמו אלה של גרמניה; שרוב היינות האדומים האוסטרים תפלים, משעממים וחסרי אופי, ושהיינות היחידים מאותה ארץ שבאמת כדאי לשתות הם הלבנים היבשים הצעירים, המופיעים בשוק בכל שנה ב־11 בנובמבר. כשביקרתי לאחרונה בווינה, החלטתי לבדוק אם דעותי עדיין תקפות, ולאחר

יין
דניאל רוגוב

שטעמתי 85 יינות לבנים ו־35 אדומים, הגעתי למסקנה שכל הסברות הוותיקות שלי מוצדקות לחלוטין.

רבים מהיינות הלבנים היבשים הטובים ביותר במדינה גדלים בכרמים שבעיר וינה ובסביבה, והדרך הטובה ביותר לשתות אותם היא בקנקן או בכד, ב"הוידיגן", בר של יינות ומסעדה כפרית – מוסדות הנחשבים פופולריים מאוד וממוקמים בשולי העיר.

מאז המאה ה־18 קיבלו היינים רשות למכור כמה מהיינות הצעירים שלהם ישירות לציבור, ורבים מהם בוחרים לעשות את זה במסעדות שבבעלותם. כעשרה ימים אחרי הבציר מתחיל כמעט כל הוידיגן בווינה (ויש כמעט 500 בטווח נסיעה של 20 דקות ממרכז העיר) להציע ללקוחותיו לשתות "שטורם", מיץ מותסס שעוד לא הפך ליין. ואז, בכל שנה, ב־11 בנובמבר, תולה כל מוסד כזה ענפי אורן מעל לדלת, סימן לכך שהיין הלבן מוכן לשתייה. כל עוד תלויים ענפי האורן, הלקוחות יודעים שאפשר עדיין לקבל יין צעיר.

זהו יין רענן, עם יובש חד ופריי, חף מכל תחכום או מורכבות, אך ממש נפלא לשתייה, במיוחד עם מאכלים אוסטריים מסורתיים ופשוטים. היינות רעננים, פריים, נקיים וחומצתיים במידה, הם עד היום המקסימים שביינות הצעירים בעולם כולו, ובהחלט יפה שברוב המקומות מגישים אותם במאגים עבים המחזיקים רבע ליטר ולא בגביעי יין עגולים. היינות האלה מיועדים לשתייה בגמיעות גדולות, וכמעט כל האוסטרים מושיבים אותם בני לוויה אידיאליים לאוכל מכל הסוגים.

מניסיוני האישי, היינות האלה מתאימים לסלט תפוחי אדמה, שניצל וינאי, ירך־חזיר מעושנת, בייקן מטוגן, כבד אווז או סלט מלפפונים, ממש כמו לגבינות הארומטיות מאוד של אזור הכפר. בעליו של אחד ההוידיגנים אמר לי בחיוך שהיינות הצעירים האלה נעימים כל כך עד "שתתאהב בכל אשה שתשב לידך". עם זאת, עצה אחת: גם אם תתאהבו בכל פעם וגם אם תתלהבו מאוד מהיין, אל תקנו אותו כדי להביא הביתה, כי היינות הנמכרים בהוידיגן מגיעים הישר מחביות האלון, ומאבדים הרבה בבקבוק. הם גם מיועדים לשתייה כשהם צעירים, ורובם אינם טובים במיוחד אחרי שמלאה להם שנה.

מי שרוצים להתעמק בטעימות רציניות (או לגמרי לא רציניות) של יינות אלה ימצאו שרבים מהוידיגנים הטובים ביותר מצויים ברובע ה־19 של וינה. שלושה מהמעולים שבהם, הן באיכות היין והן באיכות המזון, הם "Beethovenhaus", בבעלות משפחת היינים פרנץ מאיר; "Welser Werner", בבעלות חברת היינים יוהאן קאטוס; ו־"Figlmuller", שבברסי ליין הנפלא ידוע גם בשניצלים הווינאיים שמצליחים לגלוש משולי צלחות שקוטרן 30 סנטימטר. לפיגלמולר יש גם סניף ליד קתדרלת סטפנס הקדוש, בחלק העתיק של וינה.

עד 1985 היה גם ליינות הקינוח הלבנים המתוקים של אוסטריה שם טוב. מאז השערורייה באותה שנה, שפרצה לאחר שהתגלה כי כמה יקבים הוסיפו דיאתלין גליקול ליינות שהיו אמורים להיות מתוקים במתיקות טבעית, כבר אין הרבה יינות קינוח כמו פעם. איש לא הורעל (כפי שקרה לכמה אנשים בשערוריית יין דומה באיטליה), אבל מאז נרתעים רבים מהיינות הלבנים המתוקים של המדינה. כיום הרתיעה לא מוצדקת, שכן החוקים המסדירים את ייצור היין באוסטריה מאז 1986 הם מהמחמירים ביותר, והם נאכפים בכל העולם.

יינות קינוח מתוקים מתוצרת אוסטרית מגיעים רק לעתים נדירות לפסגות האדירות שאליהן מגיעים, למשל, יינות גרמניים דומים, אבל כמה מהם בהחלט ראויים לבחינה. בטעימותי האחרונות התגלה לי שהטובים שבהם אלה יינות וייסבורגונדר ומוסקט־אוטנל המיוצרים ב־"Esterhazy'sche Schlosskellerei", ארמון משפחת אסטרהאזי בבורגנר. הנוסעים באוסטריה ימצאו שהארמון מקדם בחום את פני המבקרים וכמעט תמיד אפשר לסייר בכרמים ובמרתפים ולטעום מהיינות.

כמעט כל היינות האדומים באוסטריה מיוצרים מענבי שפטבורגונדר, הזהים לפינו־נואר המניב את יינות בורגונדי המעולים. למרות זאת, לא הצליחו היינות האדומים של אוסטריה להתעלות מעל לרמה של בינוניות. בטעימה האחרונה שלי, למשל, אף אחד מהיינות שדגמתי לא היה כדאי בשתייה.

תשובות

1. סוג של חידקים המוכרים בצורתם את צורת הפסיק. חיידקי הכולירה, לדוגמה, הם פסיקניים.
2. מונקו. אזרחיה האומללים חיים בצפיפות ממוצעת של 18,125 בני אדם לקמ"ר (שכן שטחה הכולל הוא 1.6 קמ"ר, ומספר תושביה – 29 אלף בסך הכל).

עובדות מסנוורות

האם משקפי שמש זולים עדיין מגנים על העיניים? כדי לברר את זה ערך השבועון "גוד האוסקיפינג" ניסוי במעבדה שלו. נבחנו 54 זוגות משקפיים של 23 יצרנים. בחלק מהתוצאות היה רשום כי המשקפיים מספקים 100% הגנה מפני קרניים אולטרה־סגוליות (UV) – באחרים לא צוין דבר. באמצעות מכשיר שנקרא ספקטרופוטומטר, נבדק בדיוק כמה אור אולטרה־סגולי נחסם על ידי כל זוג משקפיים. התוצאה: כל המשקפיים, מאלה שעולים 8 דולרים ועד אלה שעולים 175 דולר, חוסמים את אותה כמות של קרניים מזיקות – 100% אחוז.

ובכל זאת, הגנה טובה אינה מסתכמת רק בהגנה מפני קרניים אולטרה־סגוליות. מסגרת המותאמת לצורת הפנים מונעת הסתננות של קרניים מסביב. אסור להרכיב משקפי שמש מול אור מיוחד, כמו זה של מנורות שיזוף; מולן צריך להשתמש במשקפיים פלסטיים מיוחדים. אם עובדים בחוץ בשמש הקופחת, חשוב להתייעץ עם אופטיקאי מה הם המשקפיים המתאימים, במקום להוריד משהו מהעץ בדוכן מאולתר ברחוב.

שירות "הארץ"

לפניך עוד עונה של הצגות טובות

בית ליסין - מנוי על הצלחה

ממע פילומנה אידיוט לארוחה קידוש קן הקוקייה...

177-022-4402

מנויים לוועדים: קסטל 03-5444320

תיאטרון בית ליסין

הוחה כוכב כוכבים

הכי טוב ישראכרט

התזמורת הפילהרמונית הישראלית

נוסדה בתרצ"ו 1936 בידי ברוניסלב הוברמן

מנהל מוסיקלי: זובין מהטה

לידיעת המנויים שעדיין לא חידשו את כרטיס המנוי לעונת 95/6: על־מנת לאפשר שמירת מקומותיכם, נודה לכם אם תחדשו את המנוי לא יאוחר מה־15.7.95. ניתן לחדש את המנוי גם בטלפונים הרשומים מטה (באמצעות כרטיס אשראי):

תל־אביב – מחלקת המנויים – 03-5251502

חיפה – מחלקת המנויים – 04-664167

ירושלים – משרד "בימות" – 02-240896

מידע מעודכן 24 שעות ביממה בטלמסר 02-294493 03-5652251

קונצרט מס' 9

[illegible]

קונצרט מס' 10

יום ב', 10.7.95, 20:30, היכל התרבות, [illegible]

יום ג', 11.7.95, 20:30, היכל התרבות, [illegible]

יום ד', 12.7.95, 20:30, היכל התרבות, סדרה ז', ת"א

זובין מהטה, מנצח

ניבה ראנטש / אליאן קואלו, סופרן

ברברה דבר, מצו־סופרן

פרדריק קלסר, טנור

קורנליוס האופטמן, באס

המקהלה הפילהרמונית מפראג

בתוכנית:

ורדי: רקוויאם

קונצרט מס' 10

מוצ"ש, 15.7.95, 21:00, היכל התרבות, סדרה ז', ת"א

זובין מהטה, מנצח

פנחס צוקרמן, כנר ומנצח

בתוכנית:

מוצרט: קטעים מתוך סרנדת "הפנר"

מהלר: סימפוניה מס' 6

גלריה

איפה השתיקה?

"עץ הדומים תפוס". בימוי: אלי כהן; תסריט: גילה אלמגור, אייל שר (על פי ספרה של אלמגור); צילום: דוד גורפינקל; מוסיקה: בני נגרי; שחקנים: קאיפו כהן, ג'וליאנו מר, ריקי בליך, אורלי פרל, אוהד קנולר, גילה אלמגור, אלכס פלג, אוהד שחר, יעל פרל

קולנוע
אורי קליין

גילה אלמגור מופיעה ב"עץ הדומים תפוס", סרט המשך ל"הקיץ של אביה", בשתי סצינות בלבד, ובכל פעם הסרט עולה קומה. זה לא קורה רק בגלל שאלמגור היא שחקנית מנוסה וטובה יותר מרבית השחקנים הצעירים שממלאים את התפקידים המרכזיים בסרט, אלא משום שמשהו באישיותה המרוסנת גורם לסרט, באותן הסצינות, להתנער לרגע מההיסטריה והסנטימנטליות שמאפיינות אותו. אפילו הבימוי של אלי כהן (שביים גם את הסרט הקודם) נעשה ברגעים האלה מרוחק וחד יותר, כאילו לסרט יש לפתע מרכז רגשי בעל תוקף, והוא יכול לעצור לרגע את הלחץ הרגשי שהוא מפעיל עלינו.

אלמגור, שהשתתפה בכתיבת התסריט (על פי ספרה) ובהפקת הסרט, מגלמת בו שוב את האם המעורערת בנפשה של אביה (שוב קאיפו כהן), שבגרה בינתיים והיא לומדת בפנימייה שרוב דייריה הצעירים הם ניצולי שואה. האם מאושפזת בבית חולים לחולי נפש, ובין השאר היא מאמינה שהיא עצמה ניצולת שואה, אף שהיא היה בארץ באותן שנים. אילו טיפל הסרט בפסיכוזה הזאת ביותר עומק, היא היתה יכולה לשמש הערה אירונית על התרפקות הסנטימנטלית על זכר השואה וקשיי הקליטה של ניצוליה בארץ, שמאפיינת את רוב הסרט. הרצון העז להיות שותף לאירוע הטראומטי הוא אחד הדברים שמביעים את העיסוק האינטנסיבי בשואה היום, ואת השיח התרבותי שנבנה באמצעותה על זיכרונה, ועיקר הסרט מנסה לספק לנו את הדבאה (כן, הבאה ללא מרכאות וללא אירוניה) שמיועד מאורגן למתנות והשמטה אמור להעניק למשתתפים בו.

בעוד שהמבנה העלילתי של "הקיץ של אביה" היה שגרתי אבל יעיל, והתרכז ביחסים שבין אביה ואמה, זה של "עץ הדומים תפוס" הוא אפיזודי, והוא מורכב מכמה סיפורים שמתקשים להשתלב ליצירת דרמה בעלת נפח סיפורי שלם ואיתן. הסרט מרחיב את העיסוק בקשרים משפחתיים כדי שיוכל לכלול בתוכו הסתעפויות משפחתיות רבות יותר מהסרט הקודם, והגודש הזה אינו מיטיב עמו. בעוד ש"הקיץ של אביה" הצליח להעניק מידה של עומק ליחסים בין אביה ואמה, "עץ הדומים תפוס" מרפרף בין הדמויות המשפחתיות וזה יוצר צביון שטחי וסכמטי ני למערכות היחסים שמתוארות בו.

דמותה של אביה, אחת הצבריות היחידות בפנימייה, ניצבת אמנם במרכז ההתרחשויות, אבל הסרט אינו מצליח להוליש איזה תפקיד בדיוק להעניק לה בתוך שאר הסיפורים, שברובם מעורבים עולים חדשים ניצולי שואה. היא מחפשת אחר הזהב של אביה (אמה מסרבת לגלות לה את שמו ואת מקום קבורתו), ומתאהבת בבן כיתתה שבא "משם", המטפל בתבר צעיר, פליט אף הוא, שסובל מהפרעות נפשיות חמורות ורוצה להפוך כבר לצבר. בשני הסיפורים המרכזיים האחרים מעורבות שתיים מהניצולות הצעירות שבפנימייה: לאחת, שהאמינה כי שני הוריה נהרגו, מודיעים שאביה הוא התגלה בחרשה והיא מתכננת בעזרת חבריה הנרגשים את הנסיעה לשם כדי להעלות את אביה ארצה; השנייה, שיכרונה אבד לה בעקבות השואה, מועדת שווא הפליטים שאימץ אותה, וטוען שהיא בתם, אינם הוריה האמיתיים.

"עץ הדומים תפוס" הוא הסרט הישראלי השני זה כמה חודשים שמתאר את קשיי הקליטה של ניצולי השואה בארץ בראשית שנות החמישים. הסרט הקודם היה "ארץ חדשה" של אורנה בן דור, ושניהם סובלים מבעיות דומות. שניהם הופכים את המציאות ההיסטורית והאנושית הקשה שמתוארת בהם לפולקלור סנטימנטלי ומלודרמטי. לא התיאור ההיסטורי האנליטי המדויק של המציאות הזאת מעניין אותם, ולא הרצון לומר עליה משהו רלוונטי, אלא האפקט הרגשי שלה: היכולת לגרום לנו באמצעותה להתפעמות רגשית קלה.

"עץ הדומים תפוס" גדוש בסצינות שמנצלות את מצוקת גיבוריו הצעירים ליצירת שיאים רגשיים מהירים. העידון מעולם לא היה סימן ההיכר של כהן כבמאי, והפעם הוא לא מפסיק ללחוץ. הפתרונות הדרמטיים של הסיפורים השונים מאלצים וצפויים מראש (האופן שבו אביה מאתרת את הקבר של אביה אינו אמין במיוחד, וברור לנו שהנסיעה המיוחלת לחרשה לא תצא לפועל) וגם הם משמשים בעיקר כדי להעצים את תגובתנו הרגשית למתרחש בסרט. כהן לא חוסך מאתנו את סצינת ההתמוטטות הנפשית באמבטיה – שהיא האתר המועדף לסצינות מהסוג הזה על במאים שאינם נרתעים משימוש בכל הקלישאות האפשריות כדי לגרום לנו להתמוטט מול המסך.

השחקנים הצעירים בסרט מתמזגים בלהיטות עצומה עם הדמויות הפגועות שהם מגלמים. כמה שהם נותנים לגלם ניצולי שואה, לבכות, לזעוק ולהתייסר מול המצלמה: כהן אינו מצליח, או אינו רוצה כלל, לרסן אותם, וליצור מרחק הכרחי בינם לבין הדמויות שהם מגלמים. קאיפו כהן, לעומתם, כמעט מופנמת מדי, והופעתה מתכתבת רוב הזמן בכך שהיא מעלה חיוך נוגה על שפתותיה. השחקנים שמגלמים את "הישראלים" (למשל, ג'וליאנו מר, לרוב שחקן בעל נוכחות חזקה מאוד, בתפקיד המדריך בפנימייה) כמעט שלא מורגשים. לרגעים מזכיר "עץ הדומים תפוס", במגמתיות ובתוספוס שלו, את הסרטים שנוצרו בארץ בשנות החמישים, ונדמה שהוא לא מצליח להחליט למי הוא בעצם מיועד: לקהל של בני נוער או לציבור מבוגר יותר. נדמה לי שהוא עלול, עקב זה, ליפול בין הכיסאות.

לשיא האבסורד והתצבנות מגיע הסרט לקראת סופו, כאשר הוא מתאר את המשפט שנערך כדי להוכיח אם הוריה המאמצים של אותה תלמידה הם אמנם הוריה האמיתיים. סצינת המשפט מבוימת כאילו היתה פרק בסדרת טלוויזיה עלובה במיוחד, וצריך לראות כדי להאמין איך יוצרי הסרט בוחרו לפתור את הדילמה המתוארת בה.

כל סרט ישראלי עלילתי או תיעודי חדש שמצטרף לרשימת הסרטים שעוסקים בזיכרון השואה מעלה מחדש את השאלה בדבר גבולות הדיון הזה והאפשרויות הטמונות בו. "בגלל המלחמה ההיא" של בן דוד פתח מחדש את הדיון לפני כמה שנים, וכמעט כל סרט שנוצר בעקבותיו, כולל "עץ הדומים תפוס", ממשיך את הכיוון שהסרט התיעודי הזה הלך בו: לשבור את השתיקה, שהיתה ככל הנראה נוראה, ולהפוך אותנו לשותפים רגשיים לזיכרון. יופיה המרשים של "המבודדה הגדול", סרטה התיעודי של ציפי רייבנבך, היה בכך שהוא החזיר אל הקולנוע את השתיקה ההיא, והוכיח שהיה לה כוח, תפקיד ומשמעות. לנוכח סרטים כמו "ארץ חדשה" ו"עץ הדומים תפוס" אפשר להתגעגע אל השתיקה הזאת ואל העוצמה המכובדת שהיתה לה. אז, לפחות לתפוס מרחק ולהפליל את המבט אל העבר, כי השואה, זיכרונה והמציאות שנוצרה בעקבותיה היו יותר מאפשרת סכנת לאומית לבבי הצעירים.

קאיפו כהן וגילה אלמגור. רגעים שבהם "עץ הדומים תפוס" מתנער מההיסטריה והסנטימנטליות

איך לחסוך בטיול לפאריס

כמה עצות לבילוי חסכוני, יחסית, בעיר יקרה

מאת לורה קולבי
ניו יורק טיימס

פאריס מעולם לא היתה זולה, אבל אפשר לחסוך בדברים הקטנים – למשל לנסוע בתחבורה ציבורית. הנסיעה בה ברוך כלל זולה, בטוחה ומהירה יותר מנסיעה במונית או במכונית שכורה, ואפשר לקנות כרטיס יומי, וגם כרטיס ליומיים ולחמישה. אפשר לאכול ארוחת בוקר בעמידה, בבאר (Zinc) שבכניסת הרחוב, ולחסוך בממוצע חמישה דולרים ליום לאדם. מסעדות רבות גם מציעות תפריט קבוע, הכולל מנה ראשונה, עיקרית ואחרונה, או תפריטי formules – בדרך כלל מנה ראשונה ועיקרית, או עיקרית ואחרונה. בתי קפה רבים מציעים ארוחות קלות כאלה במחירים של 12–24 דולר (לפי 4.90 פרנק לדולר), אבל יש להישמר מפני כאלה שמציגים לראווה "Menus Touristiques" בארבע שפות.

שיט על הסן. ה"באטו מוש", סירות שטוחות תחתית המשייטות בין האתרים שלאורך הסיין, הן עניין יקר. נסו במקומן את ה-Bat-O-Bus, שירות תחבורה פרטי הפועל ממאי עד ספטמבר. אלה סירות קטנות, עם מושבים בפנים ובחוץ, היוצאות כל חצי שעה ממגדל אייפל ומגיעות להוטל דה ויל, עם תחנות באתרים שונים בדרך, בהם מרדאם ד'אורסיי והלובר. כרטיס יומי לנסיעה בלתי מוגבלת עולה 59 פרנק.

כרטיס מוזיאונים Carte Musees et) (Monunents. תמורת 120 פרנק אפשר לבקר בכל מוזיאוני פאריס, פחות או יותר, במשך שלושה ימים – מציאה, בהתחשב בכך שהכניסה ללובר לבדו עולה 40 פרנק. כך גם עוקפים את התורים המשתרכים בקיץ לפני המוזיאונים הפופולריים. הכרטיס נמכר ברוב תחנות המטרו.

לאכול בביסטרו. כדי לא להוציא 200 דולר לנפש על ארוחה, אפשר לנסות את מסעדות הביסטרו שמחוקות לעתים על ידי שפים, נוסף על מסעדות היוקרה שלהם. שם מציעים תפריטים קבועים הכוללים מסים ותשר (לא כולל יין). ב"Bistro d'a Cote" של מישל רוסטאן, ארוחת תפריט בצהריים בימי חול ובה שלוש מנות, למשל סלט עדשים וסטייק ברוטב בצלצלים, עד לה 20 דולר. יש שלוש כאלה בפאריס, אחת מהן ב"Boulevard St. Germain, 16. טל' 43545910.

ז'אק קאגיה, גם הוא שף ידוע, מחזיק את ה"Rotisseric d'en Face" ב-2 Rue Christine, טל' 43264098. שם מומלצים העופות הצלויים למנה העיקרית. ארוחת צהריים של שתי מנות עולה 30 דולר, וארוחה עם תפריט קבוע, בצהריים או בערב, 40 דולר (סגור לצהריים בשבת וכל היום בימי ראשון).

בביסטרו הזעום La Cloche des Halles הצפיפות יכולה להיות מהנה. אפשר לאכול ארוחת צהריים או ארוחת ערב קלה, ולקבל שארקוטרי תוצרת בית ויינות בורגונדי מצוינים. שניים יכולים לחלוק צלחת עמוסה בשרים קרים, תמורת 40 פרנק. פתוח עד 19:00 בימים שני עד שבת. Rue Coquilliere, 2, טל' 42369389.

אופנת עלית מיד שנייה. בפאריס יש כמה חנויות המוכרות בבגדי האופנה הגבוהה מיד שנייה. שמלת נשף של ז'יבנשי מ-1957 בוורוד להזם, או ז'קט שאנל קלאסי, יעלו כמוצאית ממחירו של בגד חדש. מטפחת משי של הרמס עולה כ-163 דולר (חדשה עולה 265), ואילו תיק עור שחור של שאנל, עם השרשרת המוכרת, עולה 408 דולר (מציאה, יחסית למחיר של תיק חדש). אפשר לבדוק את Diedier Ludot, 20, 24, Galerie Montpensier, Palais Royal. טל' 42960656.

מלון ברחוב צדדי. חפשו את המלונות הקטנים, לעתים קרובות בניהול משפחתי, ברחובות הצדדיים והשקטים יותר, הקרובים לאתרים מרכזיים. ליד שאטלה נמצא מלון סניק ובו חדרים כפולים, ששופצו באחרונה, עם כל הנוחות, ב-120–163 דולר, כולל ארוחת בוקר. במלון לנרקס ב-"Rue de l'Universite 9, בגדה השמאלית, חדרים כפולים הם ב-137 דולר. טל' 42961095.

קונצרטים. Paris Quartier d'Ete היא סדרה של קונצרטי קיץ של מוסיקה קלאסית ומודרנית, רבים מהם חינם. הכרטיסים היקרים ביותר עולים 30 דולר (150 פרנק). הפסטיבל מתקיים באתרים מקוריים וגם תחת כיפת השמים – בין השאר בכניסת סנט אסטאש וב"Grand Arch כלה דפאנס, מ-14 ביולי עד 15 באוגוסט. פרטים: Rue de Rivoli 43, טל' 40284033.

טיול אופניים. במקום להתערב בהמונים בשאר מו ורסאי, אפשר לסייר באופניים שכורים בגנים העצומים, בהם ארמון הפטי טריאנון העשוי שיש ורוד, שבו משכבים אורחים רמי דרג, המשק הקטן שנבנה למארי אנטואנט, עם בית עץ, בריכת מים ועדר כבשים. האופניים עולים שישה דולרים (30 פרנק) לשעה ומשרד ההשכרה פתוח יום־יום בין עשר לשבע, ליד הגראן קנאל. מותר לנסוע על אופניים בכל מקום חוץ מאשר ממש ליד בנייני הארמון. הכניסה לגנים הנפלאים חינם, ומגיע אליהם קו C של רכבת הפרברים, R.E.R (תוספת קטנה לכרטיס המטרו הרגיל), כ-20 דקות נסיעה מפאריס.

הצגה חדשה / ציפי שוחט

החייל האמיץ שווייק

סוחר בכלבים גנובים, יוסף שווייק, השמיע את דעותיו על התנקשות בארכידוכס של האימפריה האוסטרו-הונגרית בסרייבו ב-1914 ועבר בידי סוכן חרש. מאותו רגע הופכות הרפתקאותיו למשל על האירועים באירופה עם פרוץ מלחמת העולם הראשונה, ועל סכלות הפוליטיקה הבינלאומית בכלל.

זו תמצית המחזה על פי ספרו של ירוסלב האשק, "החייל האמיץ שווייק", שהציג את דמיונם של במאים רבים בארץ ובעולם. הוא הועלה בתיאטרון האהל ב-1935 (עם מאיר מרגלית בתפקיד שווייק), בתיאטרון הזרון ב-1966 (עם בומבה צור), בתיאטרון עידן ב-1971 (שוב עם מאיר מרגלית), בתיאטרון השלישי ב-1982 (עם גדי יגיל), בתיאטרון נווה צדק ב-1987 (עם פטר גדיש), וכעת הוא מועלה בתיאטרון הבימה, הפעם עם שלמה בר-אבא בתפקיד שווייק.

הבמאי אילן רונן אומר שבחר במחזה דווקא על רקע הסכמי השלום הקרבים וההתלבטות של החברה הישראלית בשאלת המחיר שיש לשלם תמורתם. "אין כמו הספר של ירוסלב האשק כדי לתאר את זוועות המלחמה", אומר רונן, "מלחמת העולם הראשונה, שאליה יצאו בתופים ובחצוצרות, ונהרגו בה מאות אלפי חיילים למען מטרות לא ברורות והישגים מטושטשים". הוא מוסיף שהאירועים במחזה – ההתעוררות הלאומית בראשית המאה, שהובילה בסופו של דבר למלחמת העולם הראשונה – "מוכירים גם את האירועים היום, בסוף המאה, במרכז אירופה". לרונן גם סיבה נוסטלגית: "זכיתי לראות את ההצגה בילדותי בתיאטרון האהל, בשנות החמישים. החוויה הזאת, שהביאה אותי כילד לתיאטרון כמה פעמים, והזיכרון שהותירה בי, הם חלק משמעותי בהחלטתי לעבוד בתיאטרון".

האשק, שהגדיר עצמו "סופר מלכותי וקיסרי, אב לעניי הרוח ומהפנט פריסאי מדופלם" נולד בפראג ב-1883, וכתב את "החייל האמיץ שווייק" בבתי המרזח של העיר. כשעבר לכפר ליפניצה המשיך לכתוב את המחזה בבית המרזח המקומי, כשהוא מכתיב את הספר ללבלר בן עשרים. בסתיו 1921 הומחז הספר והועלה לבמה. האשק לא ראה מעולם ראה הצגה של "שווייק". הוא מת ב-3 בינואר 1923. בין המעטים שבאו ללוויה היה בנו, שפגש רק שלוש פעמים בחייו.

"החייל האמיץ שווייק" – הבימה. מאת ירוסלב האשק; תרגום ועיבוד: עמוס קינן; עיבוד ובימוי: אילן רונן; עיצוב: בוקי שיף; מוסיקה: ערן דינור; תאורה: פלים רוס־בר לב; שחקנים: שלמה בר־אבא, רבקה בכר, רוני בליץ, דודו בן זאב, איגור בוריסוב, שמחה ברבירו, רובינה הניג, יוסי יבלונקה, שמעון כהן, מיכאל כורש, יובל כרמי, שמואל סגל, אודליה סגל, גידע סדים, אבישי פיש, רוזינה קמבוס, אורנה הזמברג, דב רייזר, יגאל שדה.

התזמורת הסימפונית ירושלים, רשות השידור
מנהל מוסיקלי: דוד שלון · העונה ה-57 תשנ"ה

סיום עונת הקונצרטים

דוד שלון, מנצח ● **תומאס צהטמאייר**, סולן

יוסף טל סימפוניה מס' 6 (בכורה בישראל)
מוצארט קונצ'רטו מס' 5 בלה מג'ור לכנור ותזמורת, ק. 219
שומאן פנטסיה לכנור ותזמורת, אופוס 131
הינדמית מטמורפוזות סימפוניות על נושאים של וובר

"המנוי השלם" קונצרט מס' 11, סדרה א-ב
יום רביעי, 12.7 ב-8.00 בערב, אולם הקונצרטים ע"ש הנרי קראון

ממשיכים!
בחידוש מנויים והרשמת מנויים חדשים לעונת 1995/96

אותנטיקה
הצעה מיוחדת למנויי התזמורת:
מנוי לסדרת "אותנטיקה" בתוספת 199 ש"ח בלבד.

שרה - שקולניק

שרתוק את נופר

קופת התזמורת טל. 611498-9 ימים א-ה 16-21 ששי 10-13

האופרה הישראלית החדשה תל אביב

הסדנה לאמנות הזמרה

בהנהלתה של הגב' ג'ואן דורנמן
19.8 – 16.7
בקונסרבטוריון הישראלי, רח' שטריקר 19

5 שבועות של חוויה אופראית

כיתות אמן – עם מיטב הזמרים והבמאים בעולם
קונצרטים – סצנות אופראיות, לידר ומחזות זמר
אופרות – לוצ'יה די למרמור, דון ג'ובני, ריגולטו, נשף המסכות ועוד...
ולסיום – קונצרט גאלה במשכן לאמנויות הבמה

כרטיסים במחיר נמוך להשיג בקופת האופרה, טל. 6927777

רדיו

קול המוסיקה

06.06 שחרית מוסיקלית
09.05 קונצרט בוקר. מוצרט: סימפוניה מס' 41 בדו-מז'ור, "יופיטר", ק. 551. וייטאן: קונצ'רטו מס' 4 בלה-מינור לכינור ולתז. אופ. 37. ורדי: מק. העבדים העבריים, מתוך האופרה "נבוקו". ורדי: "בלט המלכה", מתוך האופרה "דון קרלוס". דבוז'אק: חמישיה בלה-מז'ור לפסנתר ולכלי קשת, אופ. 81. רוסיני/רספיגי: "חנות הקסמים" – בלט
11.57 בינות שיר. אהרון שבתאי – "הלב"
12.00 קלאסי-קל. עם התז. הקמ. הישראלית. ויוולדי: סימפוניה מס' 19 בדו-מינור. קונצ'רטו במי-מז'ור לכינור ולתז. קמב. מנדלסון: קונצ'רטו מס' 2 בדו-מינור לפסנתר ולתז. אופ. 40. גריג: סוויטת הולברג, אופ. 40
13.00 אמן השבוע. סבינה מאייר – קלרנית. מוצרט: חמישיה בלה-מז'ור לקלרנית ולכלי קשת, ק. 581. וובר: פנטזיה, נושא וואריאציות בסי-במול מז'ור לקלרנית, ל-2 כינורות, לוויולה ולצ'לו. באך: חמישה כוראל פרלודים לעוגב, לקלרנית, לקרן באסט ולקלרנית באס
14.06 לכבוד ברנשטיין – מבצע ומנצח. מוצרט: קונצ'רטו מס' 15 בסי-במול מז'ור לפסנתר ולתז. ק. 450. שוסטקוביץ': קונצ'רטו מס' 2 לפסנתר ולתז. אופ. 102
15.00 מבחר התקליטיה
16.00 מוסיקה ליום ראשון. באך: "מגניפיקט" ברה-מז'ור. באך: פרלוד ופוגה ברה-מז'ור לעוגב. פולנק: 4 מוטטים לעת תם השלר. שרפנטייה: "טה דאום". שוברט: "סטאבאת מאטר" בפה-מינור. רחמנינוב: קטעים נבחרים מה"ליטורגיה של יוחנן כריזוסטום"
18.00 תקליטורים חדשים. ז. אגון ופטרוס דה גרוזנק: מזמורים מתוך קודקס סנט-אלניק (אנסמבל היליארד). גולדאבי רואר: קונצ'רטו לכינור ולגיטרה, אופ. 25 (מתניקה האנס – כינור/ ריצ'רד סאבינו – גיטרה). שטרייה ברזאס – מערכה ראשונה של אופרה בלתי גמורה (סולנים, מק. האופרה הקטסית הוניגה. התזמורת של הביבי.בי.סי/ ז'אן איו אוסונס)
20.05 קונצרט מיוחד לציון 50 שנה לאומות המאוחדות שהוקלט בג'נבה ב-5.7.95. תזמורת מקבצת שחקנים בה הנגנים הראשונים בתזמורות החשובות בעולם, תנצח תחת שרביטו של סר גאורג שולטי. ברהמס: קונצ'רטו לכ... בטהובן: "פידליו", מערכה שנייה
22.57 בינות שיר. "האיש עם הגיטרה הכחולה" – ואלאס סטיבנס
23.00 צלילים לסיום של יום. בוך בראון: "עשרה ליד הצלב של ישו", מוסד רזוני. קורנליוס טייטמן: סימפוניה. ויוולדי: סלבה רגינה. היידן: שלישיה מס' 2 בסול-מז'ור לחליל, לכינור ולצ'לו. פרדריק מומפו: שירים ומשולות לפסנתר

רשת א'

07.30 שירים עבריים
08.05 פתוחים באולף. מבזק בוקר עם רם ורשר. המבזק סללל פינות שונות: צצות לנוער, א"ב באמנות, קריאת ספר, מוספים מייעצים, מידע לצרכן, פולקלור, אבנב על הרפק, גיל הזהב, להסיר אבק מספר ועוד
12.05 עיתונות בבוקר. יצחק אלון
13.00 חדשות באנגלית ובצרפתית
13.05 פרקי חזנות
14.05 יותר עירה. שמידה איפוד ושרב סקט
15.05 הנפש אלף אלף
16.05 אמנות באולת. עם יובל מסקן ואחרים
17.05 חגת. בני הגגל
18.00 חדשות חוזרבות באנגלית ובצרפתית
19.05 יומן מורשה. נחום עידו
19.50 פרקי היום בתנ"ך
20.00 עד סיפור אחר ודי. גבה צדר ודעיה ארמוני
20.15 הכל מורשה. נחום עידו
21.00 אלפון לילה. מני פאר
22.05 עיתונות בבוקר (ש"מ)
23.05 דיון באולפן בעקבות אלפון לילה

רשת ב'

06.06 הבוקר הזה
08.05 עניין אחר. רליה אידרי
10.05 הכל דיבורים
12.05 בחצי היום
14.05 רגעי קסם
15.05 יומן חוץ
15.45 עיתונות חוץ. יואל רפל
16.05 צבע הכסף. עמת דזרוב
17.05 חמש אחרי החדשות. צבי לידר
18.05 היום הזה
19.05 רדיו 108. מייק הולר
20.00 מבט לחדשות
20.30 שירים עבריים
23.05 כל היום מוסיקה
24.15 מה יהיה, הילי נוסמן
01.05 לתוך הלילה

רשת ג'

06.06 הכל פתוח
07.05 אוקטן ג'
09.05 אבק דרכים
10.05 משמר המולים
11.05 נתיבי רוכינגוין
12.05 אהבה. גיל קסטר
13.05 להתג. שוש עטרי
14.05 כשם היום. שלום אסייג
15.00 חולה ורדין. דידי הררי
16.00 קופסת ההדיטים
18.05 קשפו
19.05 מקום בצמרת
22.05 שיר לאחותי
23.05 משפ פרוץ
24.05 אלטרנטיבה בגימל

גלי צה"ל

יום החייל '95
29 שעות שידור עם ארז טל, לאה עדן, טל ברמן, מרב מיכאלי, חגית מגיד, דידי הררי, תמיר קפון וגדעון רייכר. עם אמנים, אנשי צבא וחיילים באולפן. צוות גלי"צ ישדר משפיעי שידור בכל רחבי הארץ: בסיסי צה"ל, פארק המים שפיים ומלון כינר מלכי ישראל בתל-אביב ועד הבוקר

גלגל"צ

07.05 מרינה ברוך. נועה יהון
09.05 אוטוסטרדה
11.05 מזוג אוויר. אדי שמאי
12.05 שעה של מוסיקה
13.05 משה לוזון. אודלי יניב
14.05 נהגת באתפק
15.05 שתיים בשלוש
16.05 חכם בכביש. רון ליינבל
18.05 גלגלאה. לאה עין
20.05 מנוזת לחבורה
22.05 לילה טוב. לילך ברנע

קולנוע

תל אביב

גורדון המחודש – מגמור קטן. 20.00, 22.00. האצריה קיין. 18.00
גן העיר – פריסילה – מלכת המדבר. 14.30, 17.00, 19.30, 21.45
גת – בזמן שישנת. 17.00, 19.30
דיזנגוף 1 – סטארגייט. 11.00, 13.10, 15.20, 17.30, 19.45, 22.00
דיזנגוף 2 – עץ הדומים תפוס. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.45, 22.00
דיזנגוף 3 – אנדריי. 11.00, 12.40, 14.20, 16.00, 17.40. שמש בוכנרת. 19.15. המלכה מרגו. 22.00
הוד 1 – קספר. 11.30, 13.30, 17.00, 19.30, 22.00
הוד 2 – גברים בצד. 17.00, 19.30, 22.00. ריצ'י ריץ'. 11.30, 13.30
הוד 3 – תשוקה חדשים. 22.00. אינדיאני בעיר. 11.30, 13.30, 17.00, 19.30
הוד 4 – אהבה אמריקנית. 17.00, 19.30, 22.00. ענקים קטנים. 11.30, 13.30
הקולנוע – גל. 17.00, 19.30, 21.45
חן 1 – מת לחיות 3. 19.25, 21.50. פוקהונטס. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
חן 2 – פוקהונטס. 19.30, 21.50. פאוור ריינג'רס. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
חן 3 – כוננות מירבית. 19.30, 21.55. מת לחיות 3. 11.00, 14.30, 17.00
חן 4 – מישושים בלי הפסקה. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.30, 21.50
חן 5 – ספורות זולה. 16.15, 19.05, 21.55. מלאכים בתעשה. 11.00, 13.15
מילה 1 – מודפס נאמס. 16.50
מילה 2 – גיורות בראשית. 17.00, 19.30
מילה 3 – רוב רוי. 16.50, 19.15, 22.00
לב 1 – שיגעון של המלך ג'ורג'. 11.15, 13.10, 15.10, 17.15, 19.45, 22.00
לב 2 – חברים לרצח. 11.30, 13.30, 15.30, 17.50, 19.45, 22.00
לב 3 – חומות של תקווה. 12.40, 16.55, 19.30, 22.00. הורים בהסכמה. 11.00, 15.15
לב 4 – ליאון. 13.30, 15.30, 22.00. מדאואי. 11.00, 19.20. הורים בהסכמה. 17.30
ליסוד – תמונות קטרות. 21.15. קליפים מעל פיזוזוי. 17.30, 19.30
סודאון – הזבבים. 17.00, 20.00, 22.00
פאר 1 – קספר. 11.30, 13.30, 17.00, 19.30, 22.00
פאר 2 – חתונתה של מוריאל. 13.45, 17.00, 19.30, 22.00. פארק היורה. 11.30
פאר 3 – תשוקה חדשים. 17.00, 19.30, 22.00. אננגעות. 11.30, 13.30
פאר 4 – אינדיאני בעיר. 11.30, 13.30, 17.00, 19.30, 22.00
פאר 5 – אמה הנותקה ובגדי היקרה. 17.00, 19.30, 22.00. האליפוספונס. 11.30, 13.30
צפון – רצח מדרגה ראשונה. 19.30, 21.50. אל המבקרים הקטנים. 17.00
רב-אור 1 – שמיים כחולים. 17.00, 19.30, 21.55
רב-אור 2 – אור הדר. 17.00, 19.30, 21.55
רב-אור 3 – ארבע חתונות ולוויה אחת. 17.00, 19.30, 21.55
רב-אור 4 – מתרים בלבד. 17.00, 19.30, 21.50
רב-אור 5 – לפני הזריחה. 17.00, 19.30, 21.50
שחף 1 – חתונתה של מוריאל. 17.00, 19.30, 22.00
שחף 2 – הקלמה הפצוה. 17.00, 19.30, 22.00
תל-אביב 1 – התפרצות. 17.00, 19.30, 22.00
תל-אביב 2 – פיצה מדבריקת. 17.00, 19.30, 22.00
תל-אביב 3 – קספר. 17.00, 19.40, 22.00
רב חן 1 – פוקהונטס. 19.15, 21.20. מישושים בלי הפסקה. 11.00, 12.55, 16.50
רב חן 2 – כוננות מירבית. 19.00, 21.20. סגורים מיבשר. 11.00, 16.30
רב חן 3 – שמיים כחולים. 19.00, 21.20. מת לחיות 3. 11.00, 16.45
רב חן 4 – מת לחיות 3. 19.00, 21.30. פוקהונטס. 11.00, 12.55, 15.00, 17.00
רב חן 5 – בזמן שישנת. 19.00, 21.20. פאוור ריינג'רס. 11.00, 12.55, 15.00, 17.00
רב חן 6 – החשודים המיידיים. 21.20. פאוור ריינג'רס. 19.00
רב חן 7 – חומות של תקווה. 18.40, 21.20. חושפה בחתולים. 11.00, 16.40

אור-יהודה

גיל 1 – סטארגייט. 11.30, 17.00, 19.30, 22.00
גיל 2 – קספר. 11.30, 17.00, 19.30, 22.00
גיל 3 – פאוור ריינג'רס. 11.30, 17.00, 19.30. גברים בצד. 22.00
גיל 4 – חומות של תקווה. 22.00. אינדיאני בעיר. 11.30, 17.00, 19.30

אשקלון

גיל 1 – קספר. 11.30, 17.00, 19.30, 22.00
גיל 2 – סטארגייט. 11.30, 17.00, 19.30, 22.00
גיל 3 – רצח מדרגה ראשונה. 19.30, 22.00. ענקים קטנים. 11.30, 17.00
גיל 4 – גברים בצד. 22.00. אינדיאני בעיר. 11.30, 13.30, 17.00, 19.30
גיל 5 – עץ הדומים תפוס. 11.30, 17.00, 19.30, 22.00
חן 1 – בזמן שישנת. 19.30, 21.50. על כלבים ונגנבים. 11.00, 17.00
חן 2 – החשודים המיידיים. 19.30, 21.50. מישושים בלי הפסקה. 11.00, 17.00
חן 3 – מת לחיות 3. 11.00, 17.00, 19.25, 21.55
חן 4 – חומות של תקווה. 19.20, 21.55. סגורים מיבשר. 11.00, 17.00
חן 5 – כוננות מירבית. 19.25, 21.55. פאוור ריינג'רס. 11.00, 17.00

בת-ים

חן 1 – סטארגייט. 19.25, 21.55. פאוור ריינג'רס. 17.00. מישושים בלי הפסקה. 11.00, 12.55
חן 2 – מת לחיות 3. 17.00, 19.25, 21.55. פאוור ריינג'רס. 11.00, 12.55
חן 3 – בזמן שישנת. 19.30, 21.50. על כלבים ונגנבים. 11.00, 12.55, 17.00
חן 4 – קספר. 11.00, 13.00, 17.00, 19.30, 21.50
חן 5 – כוננות מירבית. 19.30, 21.55. אנדריי. 11.00, 13.00, 17.00
חן 6 – רצח מדרגה ראשונה. 21.50. אינדיאני בעיר. 11.00, 17.00, 19.30
חן 7 – עץ הדומים תפוס. 11.00, 13.00, 17.00, 19.30, 21.50

הרצליה

אודיטוריום דניאל – מרוצו של המלך ג'ורג'. 19.30, 21.30
סמדר 1 – אור הדר. 19.30, 22.00
סמדר 2 – ביתה האמריקאית. 19.30, 22.00
סמאר 1 – קספר. 11.00, 13.15, 17.00, 19.30, 21.50. מת לחיות 3. 11.00, 13.15, 17.00
סמאר 2 – סטארגייט. 19.30, 21.50. פאוור ריינג'רס. 11.00, 13.15, 17.00
סמאר 3 – מת לחיות 3. 17.00, 19.30, 22.00. אינדיאני בעיר. 11.00, 13.00

חדרה

לב 1 – מת לחיות 3. 17.00, 19.35, 22.00. פאוור ריינג'רס. 10.30, 12.30
לב 2 – קספר. 10.30, 12.30, 16.30, 19.25, 21.45
לב 3 – בזמן שישנת. 17.00, 19.20, 22.00
לב 4 – אינדיאני בעיר. 10.30, 12.30. סקילס. 10.30, 19.20, 22.00. פאוור ריינג'רס. 16.30, 18.15

חולון

גיל 1 – סטארגייט. 11.30, 13.45, 17.00, 19.30, 22.00
גיל 2 – עץ הדומים תפוס. 11.30, 13.30, 17.00, 19.30, 22.00
גיל 3 – חברים לרצח. 17.00, 19.30, 22.00. פארק היורה. 11.30, 13.45
גיל 4 – רצח מדרגה ראשונה. 19.30, 22.00. אבבתקות. 11.30, 13.30, 17.00
גיל 5 – תשוקה חדשים. 19.30, 22.00. ענקים קטנים. 11.30, 13.30, 17.00

כפר-סבא

גיל 1 – קספר. 11.30, 13.30, 17.00, 19.30, 22.00
גיל 2 – בזמן שישנת. 20.00, 22.00. פאוור ריינג'רס. 11.30, 13.30, 17.00
גיל 3 – תשוקה חדשים. 22.00. סטארגייט. 11.30, 13.45, 17.00, 19.30
גיל 4 – מת לחיות 3. 11.30, 13.30, 17.00, 19.30, 22.00
גיל 5 – רצח מדרגה ראשונה. 19.30, 22.00. אינדיאני בעיר. 11.30, 13.30, 17.00
גיל 6 – חתונתה של מוריאל. 19.30, 22.00. אנדריי. 11.30, 13.30
גיל 7 – עץ הדומים תפוס. 11.30, 13.30, 17.00, 19.30, 22.00

כרמיאל

סינמה 1 – חומות של תקווה. 18.45, 21.20. על כלבים וגנבים. 11.00, 17.00
סינמה 2 – מת לחיות 3. 19.00, 21.30. פאוור ריינג'רס. 11.00, 17.00
סינמה 3 – בזמן שישנת. 19.00, 21.30

לוד

סמאר 1 – אינדיאני בעיר. 11.00, 17.00, 19.30, 22.00
סמאר 2 – החשודים המיידיים. 17.00

ירושלים

גיל 1 – קספר. 11.30, 13.30, 16.00, 18.00, 20.00, 22.00
גיל 2 – חתונתה של מוריאל. 18.00, 20.00, 22.00. אנדריי. 11.30, 13.30
גיל 3 – רצח מדרגה ראשונה. 22.00. אינדיאני בעיר. 11.30, 13.30, 16.00, 18.00, 20.00
גיל 4 – סטארגייט. 11.30, 13.45, 16.30, 19.20, 22.00
גיל 5 – עץ הדומים תפוס. 11.30, 13.30, 17.00, 22.00
גיל 6 – התפרצות. 11.30, 13.45, 17.00, 19.30. תשוקה חדשים. 22.00
גיל 7 – מרוצו של המלך ג'ורג'. 19.30, 22.00. ענקים קטנים. 11.30, 13.30, 16.00, 18.00
גיל 8 – חברים לרצח. 16.00, 20.00, 22.00. ריצ'י ריץ'. 11.30, 13.30, 16.00
חן 1 – סגורים מיבשר. 11.00, 13.10
חן 2 – מת לחיות 3. 19.25, 21.55. פוקהונטס. 11.00, 12.55, 17.00
חן 3 – פוקהונטס. 19.30, 21.50. פאוור ריינג'רס. 11.00, 12.55, 17.00
חן 4 – מלאכים בתעשה. 11.00
חן 5 – כוננות מירבית. 19.30, 21.50. מישושים בלי הפסקה. 11.00, 17.00
חן 6 – שמיים כחולים. 19.30, 21.50. המבוק הבושלא. 11.00, 17.00
חן 7 – בזמן שישנת. 19.30, 21.50. מת לחיות 3. 11.00, 17.00
תיאטרון – המלכה מרגו. 21.30

חיפה

אורלי – שמיים כחולים. 19.00, 21.20
סינמה קפה מוריה – מרוצו של המלך ג'ורג'. 19.30, 21.30
סינמה קפה עצמאות – חומות של תקווה. 19.00, 21.20. הזבבים. 21.30. מודעם ואסם. 19.00
רב אור 1 – בזמן שישנת. 19.00, 21.20. פאוור ריינג'רס. 11.00, 12.55, 17.00
רב אור 2 – כוננות מירבית. 19.00, 21.25. מלאכים בתעשה. 11.00, 16.45
רב אור 3 – אור הדר. 19.00, 21.25. בזמן שישנת. 16.45. גשם קטנה. 11.00
רב חן 1 – מת לחיות 3. 19.00, 21.20. פוקהונטס. 11.00, 17.00
רב חן 7 – פוקהונטס. 19.15, 21.25. מת לחיות 3. 11.00, 16.30

עירד

סמאר 1 – חתונתה של מוריאל. 19.20, 21.50. אינדיאני בעיר. 11.30, 17.00
סמאר 2 – גברים בצד. 19.15, 21.45. ענקים קטנים. 11.30, 17.00
סמאר 3 – פאוור ריינג'רס. 11.30, 17.00, 19.15. כוננות מירבית. 21.45

פתח-תקוה

היכל 1 – מת לחיות 3. 17.00, 19.30, 22.00. פאוור ריינג'רס. 11.30
היכל 2 – קספר. 11.30, 17.00, 19.30, 22.00
היכל 3 – סטארגייט. 17.00, 19.45, 22.00. אנדריי. 11.30
רם 1 – עץ הדומים תפוס. 17.00, 19.30, 22.00
רם 2 – חומות של תקווה. 16.30, 19.15, 22.00
רם 3 – רצח מדרגה ראשונה. 22.00. אינדיאני בעיר. 17.00, 19.30

קריות

קריון 1 – קספר. 11.00, 13.15, 16.45, 19.00, 21.30
קריון 2 – עץ הדומים תפוס. 11.00, 13.15, 16.45, 19.00, 21.30
קריון 3 – אנדריי. 11.00, 13.15, 16.45, 19.00
קריון 4 – תשוקה חדשים. 21.30. אבבתקות. 11.00, 13.15, 16.45
קריון 5 – גברים בצד. 11.00, 13.15, 16.45, 19.00, 21.30. התפרצות. 21.30
קריון 6 – חתונתה של מוריאל. 16.45, 19.00, 21.30
קריון 7 – סטארגייט. 11.00, 13.15, 16.45, 19.00, 21.30. חברים לרצח. 19.00, 21.30
קריון 8 – אינדיאני בעיר. 11.00, 13.15, 16.45, 19.00, 21.30
קריון 9 – רצח מדרגה ראשונה. ו' 21.30, 24.00. מוצ"ש 21.00, 23.30. א'-ה' 19.00, 13.30. ריצ'י ריץ'. ו' 11.00, 19.00. שבת 11.00, 18.45. א'-ה' 11.00, 13.15, 16.45

ראשון-לציון

הזהב 1 – קספר. 11.30, 13.30, 17.00, 19.30, 22.00
הזהב 2 – קספר. 17.00, 19.30, 22.00. ריצ'י ריץ'. 11.30, 13.30
הזהב 3 – בזמן שישנת. 19.30, 22.00. אנדריי. 11.30, 13.30, 17.00
חן 1 – מת לחיות 3. 19.25, 21.50. פוקהונטס. 11.00, 12.55, 17.00
חן 2 – כוננות מירבית. 21.55. שמיים כחולים. 19.25. מישושים בלי הפסקה. 11.00, 17.00
חן 3 – פוקהונטס. 19.30, 21.50. פאוור ריינג'רס. 11.00, 12.55, 17.00
חן 4 – בזמן שישנת. 19.30, 21.50. מת לחיות 3. 11.00, 17.00
סמאר 1 – חתונתה של מוריאל. 19.30, 22.00. פאוור ריינג'רס. 11.30, 13.30, 17.00
סמאר 2 – נשיקה כוזבת. 22.00. אינדיאני בעיר. 11.30, 13.30, 17.00, 20.00
סמאר 3 – מת לחיות 3. 11.15, 13.30, 17.00, 19.30, 22.00
סמאר 4 – מת לחיות 3. 22.00. אמה המתוקה ובגדי היקרה. 18.30, 20.15. סגורים מיבשר. 11.15, 13.30, 16.40

ר"ג-גבעתיים

אואזיס 1 – סטארגייט. 17.00, 19.25, 21.55
אואזיס 2 – החשודים המיידיים. 17.00, 19.30, 21.50
אואזיס 3 – כוננות מירבית. 17.00, 19.25, 21.55
רבין 1 – בזמן שישנת. 19.30, 21.50. פוקהונטס. 11.00, 12.55, 15.00, 17.00
רבין 3 – גברים בצד. 19.30, 21.55. אנדריי. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
רבין 4 – פוקהונטס. 19.30, 21.50

רעננה

פארק 1 – בזמן שישנת. 19.45, 22.00. ענקים קטנים. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
פארק 2 – מת לחיות 3. 19.30, 22.00. קספר. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
פארק 3 – סטארגייט. 15.00, 17.30, 19.45. חומות של תקווה. 22.00. סגורים מיבשר. 11.00, 15.00
פארק 4 – קספר. 19.45, 22.00. מת לחיות 3. 11.00, 13.30, 17.00
פארק 5 – רצח מדרגה ראשונה. 19.45, 22.00. פאוור ריינג'רס. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00

هكذا من الأصل

מכתבים למערכת הארץ

פחדני השלום

יצחק רבין צודק. לא מפלגת העבודה קבעה את הנוסחה של כל השטח תמורת שלום: מנחם בגין ז"ל קדם לו. איני בא לחפש אשמים, אלא למצוא את הסיבה, ולא רק למרוץ ההתקפלות של ממשלת ישראל מיהודה, שומרון והגולן, אלא גם לכישלון מלחמת לבנון, להפסקת פרויקט ה"לביא", לירידה בהתנדבות בצה"ל, ולעוד סימנים של תולשה ורפיון, שאחזו בחברה הישראלית בשני העשורים האחרונים.

נקודת המפנה נעוצה, לדעתי, לא בכיבוש ולא בעליית רמת החיים, אלא במלחמת יום הכיפורים. מלחמה זאת ריסקה את הביטחון העצמי של חלק מעם ישראל, שמאז התחילה להשתרש בו תודעת השלום לא כפתרון מתוך עמדה של שוויון מול השותף הערבי, אלא מתוך עמדה של חולשה והפרדת העם ממלחמה.

זאת בדיוק הגישה שהביאה המונים לכיכרות בזמן מלחמת לבנון והכניסה מורך וייאוש גם בלבות החיילים שנמצאו בחזית, ואותה הגישה שאפיינה את מתנגדי ה"לביא". זה גם סגנון המו"מ שממשלת ישראל מנהלת היום. מאחורי הרטוריקה המתוחכמת מסתתרת האמת הפשוטה: אנחנו מפחדים ממלחמה, קחו לכם את נתח הארץ הזה ותנו לנו תמורתו שקט.

כשיאסר ערפאת מדבר על "שלום של אמיצים" הוא קולע בדיוק לנקודת הכשל הנפשי, הן של השמאל הישראלי והן של מנחם בגין. פחדני המלחמות באים לעשות שלום, וכדי לנקות את מצפונם מן האמת המעיקה הם מאשימים את זולתם בפחדנות.

פחדני השלום אינם אלה שאינם מפחדים ממלחמה, אלא ראש הממשלה ואנשיו, העושים שלום מתוך הפחד מן המלחמה הבאה.

במקום להעמיק את הפחדים של עם ישראל יש לשנות כיוון. אין זה משנה אם ראש הממשלה הוא מהליכוד, או מהעבודה: רק הנהגה שתפעל להחזיר לנו את האמונה בעצמנו תוכל לשוב ולרפא את טראומת מלחמת יום הכיפורים.

עם ישראל אינו נשען על כוחו החומרי בלבד; הוא נשען על כוחו הרוחני, הנפשי. תעצומות הנפש של לוחמי מלחמת השחרור הן שהכריעו את המלחמה, ולא הריאל פוליטיק של אלה שישבו בבית וחישבו מה הם הסיכויים של מדינה בחיתוליה לנצח את שבע מדינות ערב.

רק מי שיתחבר למורשת הנצח של עם ישראל יוכל להחזיר את הרוח למפרשי המדינה. מי שמדבר על שלום כזבים של מזרח תיכון חדש, המבוסס על אידיאולוגיה חומרנית בלבד – לא יוכל לחפות על היותו פחדן שלום אמיתי.

יהודה קורח
ירושלים

שלילת קהילה שלמה

בתגובה על הידיעה "אלפי לא יהודים מחבר המדינות מבקשים לעלות לישראל באמצעות הצגת תעודות לידה מזויפות" מאת ראלי סער ("הארץ", 14.6)

נדהמתי לקרוא את דבריו של יוסי תמיר, מנהל הביטוח הלאומי, כפי שהובאו במאמרה של ראלי סער, על כך שהעולים מחבר המדינות יודעים לנצל את זכויותיהם, יודעים את החוק ומשתמשים בו לרעה.

כמתנדבת בעמותת סינגור קהילתי אני פוגשת עולים קשי יום, שאינם יודעים על זכויותיהם בביטוח הלאומי, במערכת החינוך ובמערכת הבריאות. ודאי גם שלא כל העולים מחבר המדינות מנצלים בצורה לא נכונה את הזכויות האלה. הכללות וסטריאוטיפים אינם מתאימים למנהל מוסד כמו הביטוח הלאומי.

אינני בער ניצול לרעה, אך אינני מוכנה לקבל שלילת קהילה שלמה.

מניה ימין
ירושלים

קן לא מרופד לעת זיקנה

בתגובה על "הגדלמן המפסיד" מאת חיים ביאור ("הארץ", כלכלה, מדור "אנשים ועסקים", 29.6)

אהרן הגדלמן, מזכיר חטיבת הגמלאים בהסתדרות עובדי המדינה, מלין על כי רק כ–1,500 מתוך כ–25,000 גמלאי המדינה בחרו להיות חברים בהסתדרות וישלמו את עשרת השקלים הנדרשים כדמי חבר.

המסר הוא ברור. מוטב היה לו ראשי הסתדרות הגמלאים היו בודקים בציציותיהם. או אולי יבינו, מדוע הצביעו החברים כפי שהצביעו.

גמלאי המדינה חברי ההסתדרות הם בשפל המדרגה. לא הושג בעבורם כמעט דבר, וגם המעט שהוסכם עליו – נציבות השירות ומשרד האוצר מתעלמים ממנו בציניות, ואין פוצה פה מצד האיגוד המקצועי.

הגמלאים, אף כי מספרם גדול, הם כוח מועט. גם אם ישבתו, הדבר לא יניע אף אחד.

מיום שפורסם על משכורות ראשי ההסתדרות אין מה לדאוג לא לאנשי האיגוד המקצועי וגם לא לאנשי נציבות שירות המדינה ולא לראשי האוצר, הקובעים את משכורותיהם של הגמלאים: הקן שלהם עצמם מרופד יפה מאוד לעת זיקנתם.

רחל דרורי
ירושלים

לא מוכים ולא מוותרים

בתגובה על מכתב למערכת "כמו ילדים מוכים" ("הארץ", 2.7)

נתן גפן מתאר את משמעותה של גישת מפלגות השמאל כוויתור הבטחת ביטחון במובן האסטרטגי וכגישה של מי שמוותר על הכל.

אלא שמבחינה אסטרטגית, פירוז שטח זה או אחר יכול להיות אופציה טובה אף יותר מהחזקתו. כדוגמה לכך אפשר להשוות את המצב הביטחוני שהיה בגבול מצרים בתום מלחמת ששת הימים (או החזקת בסיני ככלי אסטרטגי, שלא מנע מלחמה ואבידות קשות) למצב ששרר בגבול המצרי לאחר חתימת השלום ופירוז סיני: גבול שקט והבטחת ביטחון במובן האסטרטגי.

את העובדה שממשלת השמאל הנוכחית מעדיפה הסדרי ביטחון טובים ומבטיחים (כגון פירוז) על השארות בכל שטחי הגולן אין לפרש כחוסר הכרת ביטחון במובן האסטרטגי, ולא כגישה של מי שמוותר על הכל – אלא כגישה נבונה, המובילה לקביעת גבול שקט, המהווה ערבות לביטחון, הן מדינית והן אסטרטגית.

יובל זך
רעננה

סלחנות מפתיעה

כמורה גמלאי, שעבד בעבר הרחוק בבית הספר הריאלי בחיפה, נדהמתי והזדעזעתי לקרוא את הכתבה בעיתון "כלבו" החיפאי על מעשי הוונדליזם, ההתפרעויות הפגיעה ברכוש הציבור שנעשו בידי התלמידים.

במיוחד הופתעתי מהתגובה הסלחנית של מנהל בית הספר ושל מנהל גמלאי הותיק. הייתכן שכך נחנך את בנינו ובנותינו, שמעשה כגון הסרת רצועת רשא שלמות מן הדשא הציבורי של בית הספר, פתיחת ברזי מים וגרימת הצפה כללית עד כדי פגיעה במערכת החשמל, הוצאת פוחלצים מן המעבדה ופיזורם בכיתות, הוצאת שלדים מארונות המעבדה והושבתם בחדר המורים – כל אלה אינם אלא מעשי קונדס צבעוניים, התפרקות?

נערים אלה יהיו בעתיד מנהיגינו, שופטינו, שרינו ומפקדינו. בית הספר הריאלי משמש דוגמה ומופת לשאר בתי הספר בחיפה, ו"אופנה" זו מתפשטת גם בהם. הגיע הזמן להפסיקה.

גבריאל קליבנוב
חיפה

אידיאולוגיה של חתירה לשלום

בתגובה על "האידיאולוגיה מסה לאנטליה" מאת יואל מרקוס ("הארץ", 4.7)

מאמרו של יואל מרקוס עורר את רוגזי. מרקוס טוען, שהעובדה שהעם אינו עולה על בריקדות לנוכח החורת שטחי הגדה מעידה על "היעלמותה הכמעט מוחלטת של האידיאולוגיה בפוליטיקה".

אבל חתירה לשלום אף היא אידיאולוגיה – גם אם אינה מלווה במעשי אלימות. האידיאולוגיה לא טסה לאנטליה, אלא נמצאת אצל שפויי הדעת.

יחזקאל כהן
ירושלים

מִמֵּילָא – לא בְּמֵילָא, בְּמֵילָא

שגיאה קשה, שנפוצה בפי רבים, מנחים, מראיינים שרים וחברי כנסת, היא שאומרים: בְּמֵילָא, בְּמֵילָא במשמע "מאליו". אין לכך שום מקור בלשון.

וצ"ל: מִמֵּילָא – כך בתלמוד, במשמע: מאליו, מעצמו. "ממילא מובן, כי מידת הרחמים אינה קפדנית" (אחד העם), "השיבותם, ממילא נפקעת, וממילא מוטל בספק אם יביא בטרחתם מה (ש"י עגנון, "אלו ואלו").

בלשון הציבור תשמש "ממילא" – בין כה ובין כה: "תן לי את המכתב ואשלשלהו בתיבת הדואר, ממילא אעבור על ידה".

ברוך ששון
תל אביב

טלוויזיה

ערוץ 1 (11)

06.31 מהדורת חדשות בערבית
06.45 קשת בוקר
07.00 בוקר טוב ישראל
08.00 ניאגלים. גיא מרוז ואפטיניז
09.00 אופוס. ריקוד: מסיפורי המלך בכר
10.00 הטיפה האסטרונאוטית (ש.ח)
10.30 משאלות לב. פרק 4. ההודבנות
11.10 שנת הקסם. הרקדני עמי
11.50 בעקבות הכוכבים. אלילת הכתר
12.30 אבא, בלש פרטי. שאלה כל נעל
13.00 ניאגלים. שידור חוזר מהבוקר
14.00 הקלברי פין. הבריחה אל החופש
14.30 ספר הג'ונגל. פרס הנפסה
15.00 הטיפה האסטרונאוטית. פרק 7
15.35 ההרדסים. פרק 40
16.00 תיכון הלכבות השבורים. פרק 6
17.00 ערב חדש. אמנון לוי
17.45 פלאי קלעים. "חלום ליל קיץ"
18.15 החדשות באנגלית
18.30 הסודריו של אבאל וסמל
19.00 חדשות בערבית
19.30 משחק מהסרטים. איוונה קרונליאק
20.00 מבט שבכשת
21.00 יום הזיכרון. משדר לרגל יום הזייל
22.45 לשון הטראות. פרק 2. למה נוצר הלב לחפורי על יצירות המתארות את העימים בישוב הישן בעקבות מלחמת השלום הראשונה המפגש עם החלוצים. קטעים מתוך "אשתו השנואה" (1992), מאת י' בורלא, "שמות" (1925), מאת א' ראובני, "אחיות" (1945) מאת י' בר־יוסף. מגיש: גרשון שקד
23.30 מהום למחר. יומן חדשות
24.00 מסיפורי הארץ הטובה. והיהם יהודי

ערוץ 2 (22)

10.00 מרליק, דליק ודליניק (ש.ח)
10.30 "לשון הביתה". 71. יוסים קשים בין אב, שיצא מן הכלא, לבנו המתבגר העזין. עם רוברט מיצ'אם
12.30 חלום עליכם. עודי חיסבן (ש.ח)
13.05 מסע בין כוכבים – הדור הבא

14.00 חפצים מוססים
15.00 קודין ובנות הדודה. פרק 9
15.30 סקיפי. פרק 10
16.00 היפים האבודים
17.00 5 עם רפי רשף
17.30 רדיאו חזק – מוסיקה 2
18.00 מוסיקה. ניצה קאול והפילהרמונית של רעננה. מנצח: יוהנס סרבסקי
18.30 מי הבוס
19.00 כבוד הבצרה. סיום בבמרץ
20.00 החרכבה
20.30 כבר. אחות קטלר
20.45 פספוסים. יגאל שילון
21.35 בשידור חי. דן שילון
23.00 ויקטור
23.30 בקום קבה. עין דווך
24.05 באולם הקונצרטים. כרמינה בוראנה – קארל אורף. מנצח: זובין מהטה (ש.ח)
01.10 שיר בלילה

חינוכית (23)

15.30 צער גידול בנות. מסיבת מחזור
16.00 עושים עסקים (ש.ח)
16.30 ליחות כוזת. עם ד"ר גדעון עפרת
18.15 הזכבים הצעירים. חסכת העננים
19.00 זהבים
20.00 ערב חדש. עם כתוביות בעברית
20.30 קיים ואלי. קראו לסיפור לבינה
21.00 "על הגבעה השחורה". סרט על חיי חולשים כפריים במסך שני דורות (1980–1895). בבמאי: אנדרו גרייב

ערוץ 3 (33)

16.00 מיום ליום
17.00 וכינו במשפט. סדרה עירבית
18.00 הכור השבועי. לקס
19.00 חדשות בערבית
19.35 NBA. מבזק
20.05 הבפקד
21.00 מבט לחדשות
21.30 כלכבה. בתי נולן ואלי לניאדו
22.00 ג'יין אייר. פרק 1
23.00 בלשים בלי הפסקה

כבלים

ערוץ 3 (03)

08.00 רוקסנה. פרק 127 (ש.ח)
09.00 לחיות את החיים. פרק 269 (ש.ח)
09.45 צעירים חסרי מנוח. פרק 1344 (ש.ח)
10.30 אורחים בסלון
11.00 הבל נשאר במשפחה
11.35 ספיישל סלססה (ש.ח)
12.30 שכנים שכנים (ש.ח)
12.50 פרי כייסמן
13.45 אבא המפקד
14.15 מקום אחר
15.10 רוקסנה. פרק 128
15.55 נוסט לנרינג
16.45 שכנים שכנים
17.10 אבמנולה. פרק 6
18.00 לחיות את החיים. פרק 270
18.45 צעירים חסרי מנוח. פרק 1345
19.30 שידור מקומי: מרסי בראון
20.00 סלססה. פרק 173
20.55 אי. אר
21.40 מדור. רפי גינת
22.10 איש משטרה
23.00 סיפורים מהצד האפל
23.25 סיינפלד
23.50 אי.אן.בי.
24.40 חוק וסדר
01.30 מחוץ לחוק

סרטים (04)

10.30 "אגרופים מבוזיקים". 80' ארה"ב
12.05 "מלון פלאזה". 71' ארה"ב. 108 ד'
13.55 "עיני הקסנה". סרט קצר
14.10 "פרשת הכוכב הנופל". 87' ארה"ב
15.50 "3 אמיגוס". 86' ארה"ב. 98 ד'
17.30 "צדלים ודיאנה". 92 ארה"ב
19.00 "ילד הצל". 88' ארה"ב. ילדה יתומה ממשפחה אריסטוקרטית גדלה כבייתה של סבתה קשת הלב. אמנת צרפתייה המתגבת את הנערה על בדכי המיתוס של דאן ד'אגיק, מעניקה לה מעט חום ואהבה. עם איזבלה רוסליני, וייווד לינץ' האלכסנדרה ג'נס. במאית: סינה רות'בורן

20.30 על הסרט "מת לחיות 3"
21.00 "מועדון גן עדן". 86' ארה"ב. בבאר משוקג פורש לחיי בטלה באי קריבי הקים שם מועדון נופש יוקרתי. יחד עם שותף מקומי. עם רובין ויליאמס, פיטר אוטול, ג'ימי קליף, ריק מוראניס ומוזיקי. בבמאי הרולד ראמיס. 91 ד'
22.35 "הולך על כל הקופה". 91' ארה"ב. איש חיל סטריס צעיר שנכנס להתחלק על חברה של קסיס חבית, נתקע בעירבת ריו צעירה, שעודות לקסיה, הבמאצה בניהם חזבק בל. עם דני דה ויטו, גרגורי פק, פנלופי אן מילר ופייפר לורי. בבאי נורמן ג'ואיסון. 96 ד'
24.15 "אנגה". 87' ארה"ב. עם סאלי קירקלנד ופאולינה פורזיקובה. בבאי: יורק מגשייבייק. 96 ד'
01.55 "הצילו את הנמר". 73' ארה"ב

ספורט (05)

07.00 גוף בתנועה. שלוש תוכניות כושר
16.00 גוף בתנועה
16.30 אליפות ישראל ב נלגליות
17.00 קופה אפריקה 95'. ארגנטינה – בוליביה מאתמול
19.00 אליפות אירופה לנשים ולנוער בהרמת משקולות
19.30 כדורעף חופים
20.00 קיק בוקס
20.45 שידור ישיר. קופה אפריקה 95'. אורוגוואי – פרגוואי
23.00 סוסים. קפיצות ראווה. תוות העארק
23.30 ברנט טוסס

ילדים (06)

06.30 מצוירים על הבוקר
08.00 המחסן של כאילו
08.35 הבובצנים. בובות. פרק 20
09.00 הסיפור האמיתי. פרק 2
09.35 עליזה בארץ הפלאות. פרק 7
10.05 פאור ריינג'רס. פרק 17
10.30 ג'יסט מגד הצעיר. פרק 7
11.00 אריזה משפחתית. פרק 78

11.35 להבי סופה. פרק 6
12.00 בזה לקנייה. פרק 28
13.00 מי ריקה. פרק 36
13.25 הבעה. בשמח בכוורה
14.00 שידור החזר של התוכניות הבוקר (14.00–08.00)
19.30 שלומה בדירה אחת
20.00 גשואים פדרים
20.30 להתבגר יהתמגבר
20.55 אבא וארג – אבא והדנה
21.25 הופטר על הבר

הצגה שניה (06)

22.00 "כמבעל הבית". 92' בר. סרט הלבטיוק של להקת התיאטרון סיגיה שורש לגיאטאות האידו שהוא בגווזה בחיי התיאיים. לבטקי הוא האוזן מוכרון של קסיסים. הנבכי האופרה של בייליניג ומגבא קעם חוים להיו. בבאי גיגג יאגג
23.35 "הפרויקט". 51' ארה"ב. קברינאר כושל שמתייבבה בגבגת איצודיות, כוהלים לצוק להמפקה בו קוקון שהוא פנכה בבקסה נקהל. עם רין מקוס, גלי לואיס, שלי ברקה, מרטין בדיאל האור בייהוק. בבאי נורמן מורוג. 99 ד'

תרבות מדע וטבע (08)

06.00 אוניברסיטה פתוחה. תרבות ואמנות
12.00 דיסקברי. בטע לא מוסלם (ש.ח)
13.30 דיסקברי. רוזם פראי. עיד המפים
14.00 אוניברסיטה פתוחה (ש.ח)
16.00 דיסקברי. בטע לא מוסלם (ש.ח)
17.30 דיסקברי. רוזם פראי. עיד השפים
18.00 שלומה בירים. באמים
18.45 אוניברסיטה פתוחה. בראות הפרויקים. תרבויות פעולה
19.15 ביירים במעוללו של קיטעגג הגה
20.00 ביירי הפלזה. אנשי בילות
21.00 דיסקברי. היבהודית. מן העדן הזורה. "איך הזה" הבהודית. שבבפט סקפלקר
22.00 דיסקברי. בעבר ל–2000. פרק 363
22.45 דיסקברי. ברייד הפלזה (ש.ח)
23.45 אוניברסיטה פתוחה (ש.ח)

הום סינמה (41)

האסירה בת בצמוק 13.00, 08.30, 33.3, 17.30, 22.00, 02.45
תיק סקאר. 10.30, 15.00, 19.30, 24.15, 04.45

הום סינמה (42)

ביקס ובודים. 09.30, 13.00
הבסיקה ורבבית. 11.00
איש ההרב. 14.30, 18.30, 22.30, 24.30
על קריקר בוקרית. 16.30, 20.30
בבריקה בחצות. 02.30

הום סינמה (43)

סיפורו של דינוזאור. 08.00
תנות מכוכבה. 09.30, 11.30
ללא שמר. 13.30, 18.30, 21.00
בבם הצב. 16.00
ליגה. 23.30
רצח בערות הבקר. 01.30, 03.30

הום סינמה (44)

בסבך – ביבנת התעתועים. 09.30, 13.30
בנו של הפנתר הורוד. 11.30, 15.30, 19.30, 01.30
גיבורון בכל מחיר. 17.30
אדום כדם. 21.30, 03.30
גיבורון בגן עדן. 23.30

הארץ ממליץ

♦ העלמה והמוות. מאבקי הכוח שבין המינים עומדים במרכז גרסתו הקולנועית של רומן פולנסקי למחזהו של אריאל דורפמן. עם סיגורני ויבר, בן קינגסלי וסטיוארט וילסון. שחף, תל אביב

ענף התריסים עובר מהפך!

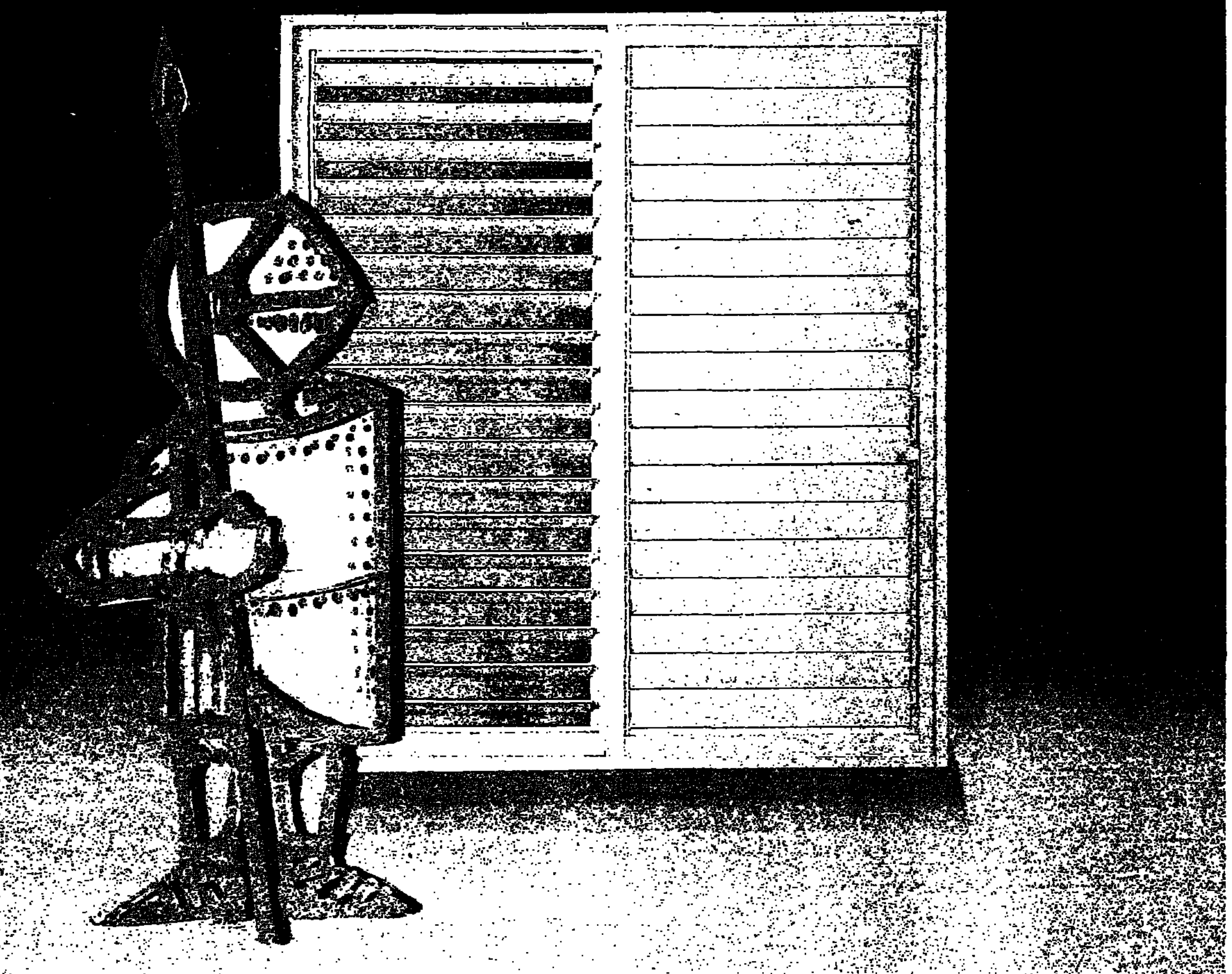

קליל 1800

פיתוח ייחודי וחדשני של תריסי הזזה מאלומיניום לבתי מגורים ולמבני ציבור.
קליל 1800 תוכן גם כתריס רגיל וגם כתריס מיגוני. התריס המיגוני מחוזק כנגד פריצות - לפי מפמ"כ 155 של מכון התקנים הישראלי.
לפי דרישת החוק יש להתקין בקומה התחתונה והעליונה **תריס מיגוני**, ביתר הקומות ניתן להתקין **תריס רגיל**.
המראה החיצוני של התריס הרגיל והמיגוני **קליל 1800** - הוא אחיד ויפה בכל קומות הבנין.
אטימות טובה לגשמים ולרוחות, הפעלה קלה של מנגנון השלבים.

הפרופילים, האביזרים והמנגנונים של קליל 1800 מוגנים בפטנט ובמדגמים רשומים.

קליל פרופילי אלומיניום

קליל תעשיות בע"מ ■ ת.ד. 210, קרית מוצקין 26114 ■ טל: 753044, 757914, 04-789110-2 ■ פקס: 04-757799

בתי חולים

תל אביב – רנה־איכילוב, טל' 6974504 (ילדים: איכילוב, טל' 6974444 (פנימית, כירורגית)
ירושלים – שערי צדק, טל' 555111 (כירורגית);הדסה עין כרם, טל' 427427 (פנימית, ילדים, עיניים); הדסה הר הצופים, טל' 844111 (אורתופדית);
ביקור חולים, טל' 701111 (א.א.ג, נשים)
באר שבע – המרכז הרפואי סורוקה, טל' 400111
שבת
תל אביב – כמו ביום ששי
ירושלים – שערי צדק (כירורגית, אורתופדית, נשים, ילדים); ביקור חולים (פנימית, א.א.ג); הדסה עין כרם (עיניים)
באר שבע – המרכז הרפואי סורוקה

בתי מרקחת

תל אביב – אחוה, דיזנגוף 165, 5224717; לב העיר, אחד העם 69, 5603862
ירושלים – ארגמן, לייב יפה 9, 731901
חיפה – הנשיא, הנשיא 33, 333312
באר שבע – סופר־פארם הקניון, קניון הנגב, 281373
רמת גן – הגינה, ארלוזורוב 81, 6721489
חולון – מזור, הנביא רייך 20, בת־ים, 583360
נתניה – קניון הרים, רח' הבנים 2 אזור התעשיה, 628439
פתח תקוה – קופ"ח הכללית, רח' ההסתדרות 21, 9343395
רחובות – כללית, רמז 8, 445111
רעננה – שועלי, אחוזה, 451114
שבת
תל אביב – הבימה, דיזנגוף 17, 5288465 (מוצ"ש) כבי מילאנו, יהודה המכבי 1, 6042308 (מוצ"ש)
ירושלים – שטראוס א', אבינדורי 3, 706660; סופר פארם, יד חרוצים 20, 731475 (מוצ"ש)
חיפה – בלפור, מסדה 1, 622289
באר שבע – סופר פארם המשוחררים 70, 424315; סופר פארם הקניון, קניון הנגב, 281373; ירושלים, הרצל 34, 277034; הנגב, קק"ל 94, 277016; הנשר, מרכז מסחרי ה', 422274
רמת גן – פינצי, חרות ציון 45, 6182821
חולון – גני בת־ים, הנבואים 3, 5515671
נתניה – כלל פארם, שד' בנימין 60, 338091
פתח תקוה – קופ"ח הכללית, רח' ההסתדרות 21, 9343395
רחובות – נשיא, הנשיא ה־1, 461342
הוד־השרון – הדר, הבנים 12, 401435; כלל פארם, אחוזה 114, רעננה, 910211 (מוצ"ש)

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה רפואית אמריקן מדיקל 05-9631631
ער"ן – עזרה ראשונה נפשית (24 שעות ביממה). ירושלים 610303 תל אביב 5461111 ילדים ונוער 6961113 חיפה 672222/3 נתניה 625110 באר שבע 281128 כרמיאל 988410 בית שמש 974555 חדרה 333455
נפש ומבנים פסיכוטיים. 24 שעות ביממה. רח' אלוף דוד 110, רמת גן, 03-5741858
אנוש – העמותה הישראלית לבריאות הנפש 03-5400672, 03-5400474
קו אליי – האגודה להגנת הילד עזרה במצבי אלימות, טל' 177-022-3966
האגודה למניעת אלכוהוליזם 24 שעות, 724128
יד שרה השאלת ציוד רפואי תל אביב 813501 ירושלים 244242 חיפה 381704 ביום ו' מ־09.00 עד 11.00
אגודת יד ביד – אוזן קשבת – לילדים ולבני נוער תל־אביב 5226027 וגם ברסית, 6919765 (נוער מקשיב לנוער); ירושלים, 243358; חיפה: 229488 וגם ברסית;
אמבולנס אריזי לילדים ולנוער. המועצה לשלום הילד. טל' 02-256099
מרכז סיוע לנפגעות אונס (24 שעות ביממה). תל אביב טל' 5234819. ירושלים טל' 514455; חיפה טל' 382611, מגדי 1991
קו פתוח לנפגעות אלימות מינית, מסגרת תמיכה במרכז לסיוע לנשים ונגב. טל' 07-74907
אוזן קשבת לילדים ולבני נוער מטעם ארגון ההורים הארצי. טל' 03-621515
ויצו 24 שעות קו ארום לנשים מוכות, טל' 03-5461133, 08-550506, 02-514111, 07-376310
מרכז סיוע למכורי להימורים מטעם "מעגלים" טל' 5220031
דלת פתוחה: מרכז מידע וייעוץ לצעירים תל אביב, 5101511/2; חיפה 04-381520
האגודה למניעת תאונות 03-5279739
אלכוהוליסטים אנונימיים 02-630524
המועצה לילד החוסה 02-664824, 02-664910

חירום

שירות רפואי בבית לקשישים וחולים כרוניים ע"י המחלקה לטיפולי בית ביה"ח איכילוב ת"א. טל' 6974628; 6974627
שחיל – 03-5625555

שיניים

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה, תל אביב: דיזנגוף מכנד 294869
03-285822 איכילוב, מרפאת שיניים לטיפולי חירום, רח' ויצמן 6. בימי שישי מ־15.00 עד 24.00. בשבת מ־08.00 עד 24.00: 6973696, 6973670
ירושלים: הדסה עין כרם 16.00–22.00
הסתדרות לרפואת שיניים בישראל 24 שעות. טל' 177-022-3773

24 שעות

חברת החשמל, ירושלים: 513188; תל אביב: 5633777; חיפה: 647647
מוקד עין אגד 03-5375555, 02-3045555, 04-5495555
מודיעין דן 03-6394444
מבוטחים מזוהות, עברית: 039731111, אנגלית: 039731122
תחזית מזג האוויר 03-9668855